

סדר תפלות כמנהג בני רומה

כפי הנהוג בירושלים עיה"ק

ערוך, מסודר והוגה ע"י
הלל משה סרמוניטה ואנג'לו מרדכי פיאטלי

מהדורה שלישית, מתוקנת ומורחבת

נדפס לכבוד בת המצווה של
שני פיאטלי

ירושלים

בשנת ותבוא תפלתם למעון קדשו לשמים לפ"ק

©

כל הזכויות שמורות

נדפס בירושלים תשע"ד

האיור שבכריכה מתוך סדר תפלות כל השנה כפי ק"ק
אשכנזים, ויניציאה תק"ט (אוסף משפחת גרוס, רמת אביב)

תוכן העניינים

ג

קפה..... ברכות ההפטרה	א..... סדר השכמת הבוקר
קפז..... מי שברך	יד..... זמירות
קפט..... הזכרת נשמות	כח..... סדר שחרית לימי חול
קצ..... סדר שחרית של שבת	מג..... סדר שני וחמישי
קצג..... סדר מוסף של שבת	מו..... נפילת אפים
רו..... קידוש ליום שבת	מח..... סדר שני וחמישי
רוז..... סדר מנחה של שבת	נב..... סדר קריאת התורה
ריב..... הוצאת ספר תורה	נו..... ברכת הגומל ומי שברך
רטו..... ברכת הגומל	נו..... מי שברך
רטז..... מי שברך	נז..... סדר שני וחמישי
רטז..... סדר מנחה של שבת	נח..... סדר שחרית לימי חול
רכו..... אלפא ביתא	סט..... סדר מנחה לימי חול
רלא..... שיר המעלות	פג..... נפילת אפים
רלה..... סדר ערבית למוצאי שבת	פד..... סדר מנחה לימי חול
רס..... הבדלה על הכוס	פו..... סדר ערבית לימי חול
רסב..... הלל	קב..... סדר ספירת העומר
רסו..... סדר ראש חודש	קה..... סדר קריאת שמע על המטה
רסז..... מוסף לראש חודש	קז..... סדר הטבת חלום
עדר..... יוצר של שבת וראש חודש	קט..... סדר עירובין
ערה..... מוסף לשבת וראש חודש	קי..... הדלקת נרות לשבת וליו"ט
רפב..... ברכת הלבנה	קיא..... קבלת שבת
רפד..... סדר הדלקת נרות חנוכה	קיז..... תפלת ערבית של שבת
רפו..... סדר קריאת התורה בחנוכה	קלב..... סדר קידוש ליל שבת
רצא..... יוצר לשבת של חנוכה	קלג..... סדר תפלת שחרית של שבת
רצו..... יוצר לשבת שניה של חנוכה	קלג..... ברכות השחר
רצט..... עושה שלום לשבת וחנוכה	קמד..... זמירות
ש..... הפטרת שבת א' של חנוכה	קס..... סדר שחרית של שבת
שא..... הפטרת שבת שניה של חנוכה	קעח..... הוצאת ספר תורה
שג..... קריאה לתענית ציבור	קפב..... ברכת הגומל
דש..... הפטרת לתענית ציבור	קפג..... מי שברך

רשות לקדיש ליה"ע.....	שסב	סדר פורים.....	שו
יוצר ליום העצמאות.....	שסג	סדר קריאת התורה לפורים... שיא	
קריאה ליום העצמאות.....	שסד	יוצר לשבת ופורים.....	שיב
מי שברך.....	שסז	פיוטים לשבתות מיוחדות.....	שיג
סדר הכנסת ספר תורה.....	שסט	יוצר לשבת לפני ראש השנה.. שיג	
מי שברך לבר־מצוה.....	שעב	יוצר לשבת תשובה.....	שיד
ברכות המצוות.....	שעג	יוצר לשבת שלפני סוכות.....	שטז
ברכות הנהנין.....	שעה	יוצר לשבת בראשית.....	שיח
ברכות הריח.....	שעו	רשות לחתן בראשית.....	שכא
ברכות על הראיה והשמיעה... שעז		פיוטים לחתן תורה.....	שכב
סדר תפילת הדרך.....	שפ	יוצר לשבת שקלים.....	שכג
ברכת החמה.....	שפא	קריאה לפרשת שקלים.....	שכד
סדר ברכת המזון.....	שפב	הפטרת פרשת שקלים.....	שכה
ברכת מעין שלש.....	שפג	יוצר לשבת זכור.....	שכו
סדר ברית מילה.....	שצה	קריאה לפרשת זכור.....	שכח
סדר ברית מילה לגרים.....	ת	הפטרת פרשת זכור.....	שכח
סדר פדיון הבן הבכור.....	תב	פיוט לשבת זכור.....	שלא
סדר זבד הבת.....	תד	יוצר לשבת פרה.....	שלח
סדר קידושין ונישואין.....	תה	קריאה לפרשת פרה.....	שלט
תפילת חולים.....	תט	הפטרת פרשת פרה.....	שמא
מי שברך לחולה.....	תיא	יוצר לשבת החודש.....	שמג
סדר שנוי השם.....	תיב	קריאה לפרשת החודש.....	שמה
ליושבת על־המשבר.....	תיד	הפטרת פרשת החודש.....	שמו
תפילות בענייני נפטרים.....	תטז	יוצר לשבת הגדול.....	שמח
צידוק הדין.....	תיז	הכרזת פסח.....	שמט
צידוק הדין אחרי הקבורה.....	תכב	פיוט לשבת הגדול.....	שנ
סדר הזכרת נשמות.....	תכו	יוצר לשבת שלפני שבועות.....	שנג
פיוט לעצירת גשמים.....	תכט	יוצר לשבת נחמו.....	שנו
מזמורים להוצאת ספר תורה... תלא		סדר ערבית ליום העצמאות... שנט	
ביבליוגרפיה.....	תסו	סדר ליום העצמאות.....	שסב
נספח.....	תסז	רשות לנשמת ליה"ע.....	שסב

פתח דבר

ה

א. מנהג בני רומה

נוסח התפילה שבפי יהודי איטליה מכונה במקורות: "מנהג לועז" או "מנהג לועזים" (דהיינו נוסח התפילות השגור בפי דוברי השפה הלטינית או השפות הרומניוטיות), "מנהג בני איטליה" או "מנהג בני רומה" (רומא או רומי). נוסח זה היה כנראה נהוג בחבל אפוליה ובקהילות דרום איטליה בכלל, עד חורבן וכן ברומא רבתי. החל מן המאה הי"ג, לאחר גיבושו הסופי של נוסח זה, מנהג התפילות התפשט מרומא לקהילות רבות המפוזרות במרכז וצפון איטליה אשר נוסדו ע"י יוצאי רומא לצרכי מסחר ובנקאות, ומאז התקבל גם השם "מנהג איטאלייאני" (או איטלי). כלומר המנהג המשותף והמאפיין את כל קהילות אדמת איטליה הוותיקות¹.

מנהג בני רומה – כפי שגובש במאה הי"ג בבית מדרשם של חכמי רומא – הוא למעשה נוסח תפילה 'בבלי', ככל שאר המנהגים הקיימים בתפוצות ישראל כהיום, אך, כמנהגי תפילות עתיקים אחרים מימי הביניים (כגון מנהגי פרס, חלב ורומניא) עדיין ניכרים בו שרידי מנהג ארץ ישראל הקדום. תהליך 'הבבילוניזציה' של מנהג בני איטליה, החל ככל הנראה, עוד במאה התשיעית, עם קליטתם של סדר רב עמרים גאון וסדר סעדיה גאון וקבלתם בקרב קהילות איטליה. תהליך זה הלך וגבר עד המאה הי"ג, כאשר נוסח התפילות עבר עריכה ושלבים סופיים של התגבשות בידי תלמידי חכמים בישיבות רומא, שאף גמרו אומר לוותר על אוסף פיוטים קדמוניים, פרי עיטם של פייטני אפוליה והמזרח ולאגור במקומם פיוטים רבים ומגוונים מאת משוררי ספרד, אשכנז, בני רומא עצמה ועוד אחרים. לאמיתו של דבר, גם לאחר תקופה זו, תהליך 'הבבילוניזציה' לא פסק מעולם, אלא המשיך וממשיך מאז עד עצם היום הזה, במיוחד בעקבות התפשטות סמכות ההלכתית של השו"ע. מנהגים והלכות קדומות נדחקו לטובת ההלכה הבבליית ופסקי השו"ע וכתוצאה מכך שרידי מנהג ארץ ישראל והלכותיו שבסדר התפילות ובמחזורים מתמעטים ומטשטשים מדור לדור.

1 על המנהג בני רומה, ראו: דניאל גולדשמידט, 'מנהג בני רומא', בתוך: שמואל דוד לוצאטו, 'מבוא למחזור בני רומא', תל אביב, דביר, תשכ"ו, עמ' 79-102 ובהערות שם (חזר ונדפס בתוך ספרו: 'מחקרי תפילה ופיט', ירושלים, י"ל מאגנס, 1978); אלברטו משה סומך, *Aspetti peculiari del Nùsach italiano*, בכתב העת Segulat Israel, 5, תש"ס, עמ' 6-32 (מופיע גם באתר: www.morasha.it); שלמה צוקר, 'מחזור מוסקוביץ', מעשה ידיו של יואל בן שמעון, ירושלים, בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, תשס"ה, עמ' 23-44; קובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני רומא, בעריכת אנג'לו מרדכי פיאטלי. י"ל עם מהדורת פקסימיליה של מחזור כמנהג רומה, שונצין – קזאל מיורי רמ"ו (1486-1488), ירושלים, י"ל מאגנס, תשע"ב.

מנהג בני רומה היה והינו נפוץ בעיקר בקהילות איטליה, אך לא זו בלבד. מחוץ לארץ המגף, המנהג היה נהוג בק"ק צפת במאה הט"ז ועד תחילת המאה הי"ז² וכן התפללו בו בבתי כנסת אחדים בקושטא ובשאלוניקי עד מלחמת העולם השנייה.

כתבי יד של סידורים כמנהג בני רומה הינם די שכיחים בספריות ברחבי העולם. במכון לתצלומי כתבי יד עבריים אשר בספרייה הלאומית בירושלים ישנם מעל 600 צילומי כתבי יד כאלה. הקדום ביותר, הנושא ציון תאריך, הינו משנת כ"ה לאלף השישי (1265)³ וכנראה הועתק ברומא. סדר התפילות של יהודי איטליה הינו הראשון מבין נוסחי התפילה הידועים שיצא לאור הדפוס, בשנת רמ"ו (1485-1486), בשונצינו ובקזאל מג'ורה. דפוס ראשון זה היה לנגד עינינו בעריכת הסדור הנוכחי. משנת רמ"ז עד היום, סדר התפילות נדפס פעמים רבות. בין המהדורות הרבות יש לציין את דפוס בולוניא, עם פירושו של ר' יוחנן טריוויס (פי' 'קמחא דאבישונא'), משנת ש"ש-ש"א.

במחזורים הראשונים, בכתב יד ובדפוס, ליד התפילות שולבו מנהגים והלכות, בדרך כלל מתומצתים מספרי ההלכה הקלאסיים של הלועזים: ספר 'שבלי הלקט' לר' צדקיה ב"ר אברהם הרופא, עיבודו וקיצורו ספר 'תניא', מאת קרוב משפחתו ר' יחיאל ב"ר יקותיאל מן הענונים (שניהם ממחצית השנייה של המאה הי"ג) וכן מתוך 'ספר התדיר' לר' משה ב"ר יקותיאל מרומא (סוף המאה הי"ד). הלכות ומנהגים אלו, בעיבודים שונים ובהשמטות חזרו ונדפסו גם בהוצאות הבאות.

במהדורה זו, לצורך קביעת מטבע הלשונות ונוסח הפיוטים, הושוּו מחזור רמ"ו ומחזור בולוניא הנ"ל ושינויי נוסח העיקריים צוינו בהערות. בהשוואה התגלה לעינינו שהנחיות מסוימות בעיקר הלכתיות ייחודיות המופיעות במחזור רמ"ו הושמטו במח' בולוניא (לדוגמא, בהנחיות לתפלת מנחה ליום חול במח' רמ"ו כתוב: "זמנה מתחלת שבע שעות ולמעלה, ואם הקדימה קודם לא יצא ידי חובתו", קטע הנחיה זו הושמט במח' בולוניא, ובפי' קמחא דאבישונא על אתר נכתב: "זמנה משש שעות ומחצה ולמעלה עד הלילה" וכך נפסק להלכה בטשו"ע או"ח סי' רל"ג, א"י⁴ קובץ

² דניאל קארפי, 'בתרבות הרנסאנס ובין חומות הגיטו', תל אביב, אוניברסיטת תל אביב, תשמ"ט, עמ' 236-255; אברהם דוד, 'עלייה והתיישבות בארץ ישראל במאה הט"ז', ירושלים, ראובן מס בע"מ, תשנ"ג, עמ' 120-121. ³ כ"י פריס Heb. 599 (ס' 11472). כתב היד הקדום ביותר (כנראה מן המחצית השנייה של המאה הי"ב) הוא "סדר חבור ברכות" שהיה שמור בספרייה הלאומית בטורינו ועלה באש בשריפה בשנת 1904. ראו: Abraham I. Schechter, *Studies in Jewish Liturgy, based on a unique manuscript entitled Seder*. Philadelphia 1930. *Hibbur Berakot*. העתקת כתב היד מאת פרופ' שלמה שכטר נמצאת עתה בספריית בית המדרש לרבנים בניו יורק. ⁴ וראו גם במאמרו של י' יודלוב, בקובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני

פתח דבר

ז

ההלכות שמופיע בסוף מח' רמ"ז רחב יותר מזה של מח' בולונוי, ומסדר ברכות והלאה לא מופיע במח' בולונוי, כנראה מפני שהיות שישנן ברכות ייחודיות כדוגמת "בורא נפשות" המסתיימת בחתימה "בא"י חי עולמים" כדברי הירושלמי (מובא בתוס' ברכות לז. ד"ה "בורא"), הושמט כל העניין. דוגמאות אלו מאששות את דברינו הנ"ל על דחיקת מנהגים ושרידים קדומים מן המחזור. בדורות האחרונים תופעה זו ניכרת גם בדחיקה של מנהג והלכה קדומים שקיימים במנהג אשכנז כפסק הרמ"א ונדרחו לטובת מנהג המחבר (השו"ע) ונציין שתי דוגמאות: בקובץ ההלכות שבסוף מחז"ל רמ"ז ובולונוי כתוב שמברכים שתי ברכות על התפילין "להניח תפילין" ו"על מצוות תפילין" כפסק הרמ"א ומנהג אשכנז (טשו"ע או"ח סי' כה, ט), ואילו במח' שד"ל ח"א מובא מנהג המחבר (השו"ע) שרק אם הפסיק בדיבור בין תפילין של יד לתפילין של ראש יברך ברכת "על מצוות תפילין", וכך כתוב לנהוג בכל הסידורים האיטאלייאנים שלאחר מח' שד"ל. דוגמא נוספת: בקריאת התורה בפורים, במח' רמ"ז ובולונוי לא כתוב בהנחיה שכופלים את הפסוק האחרון להשלים לעשרה פסוקים, כמנהג אשכנז ע"פ פסק הרמ"א (טשו"ע או"ח סי' תרצג, ד), ואילו במח' שד"ל ח"א כתוב בהנחיה "וכופלים פסוק אחרון משום השלמת עשרה פסוקים", כפסק המחבר (השו"ע) שם. ישנם מקרים נוספים ואכמ"ל.

גם בעניין מטבע לשונות התפילה יש דוגמאות לתהליך קבלת ההלכה והנוסחים הרווחים האחרים ודחיקת מנהגים קדומים ונביא כמה דוגמאות לכך. על פי מנהג בני רומה נהגו לומר בחזרת הש"ץ בתפילות יוה"כ את 'ברכת אבות' בנוסחה הקצרה: 'קונה שמים וארץ' תחת נוסח הברכה הרגיל 'גומל חסדים' עד 'באהבה'. נוסחה זו רווחה גם באשכנז ובצרפת בימים שאמרו פיוטי הקרובות, אך מנהג זה נתקל שם בהתנגדות כבר במאה הי"ב על ידי חכמים שדגלו בעיקרון של חכמי בבל והגאונים שאין לשנות את נוסח הברכות ויש להשתמש באותה נוסחה לכל ימות השנה. באיטליה המנהג נשמר לרוב תפילות יוה"כ עד שלהי המאה הט"ז, כאשר חכמים כגון הרב משה פרובינצאלו ביטלו את אמירת הנוסח המקוצר. במחזור שד"ל הנוסחה המקראית 'קונה שמים וארץ' נשמרה, אך נדפסה בתוך סוגריים עגולים וכנראה יש שהמשיכו לאומרה עד המאה הי"ט.⁵

רומא, הנ"ל (לעיל הערה 1), עמ' 35, הערה 88, המציין לדוגמא נוספת. ⁵ ראו בהרחבה בספרו של נפתלי וידר, 'התנגשות נוסח התפילה במזרח ובמערב', ירושלים, מכון בן צבי, תשנ"ח, כרך א, עמ' 84-85 ועוד וראו במחזור שד"ל, בתפילות יוה"כ.

דוגמא נוספת היא חתימת ברכת 'נחמנו' הנאמרת בברכת המזון בשבת, על פי פסקי הרי"ד וס' שבלי הלקט (ח"א, סי' צד). כנראה החל מתחילת המאה הי"ט נפסק שלא לומר את החתימה המיוחדת לשבת,⁶ וכך הברכה נשמטה במהדורות הסידורים במאות העשרים והעשרים ואחת.

בתפילת העמידה לערב שבת, הלועזים נוהגים לומר 'זמאהבתך' כהקדמה לברכת 'אלקינו ואלקי אבותינו' במקום 'אתה קדשת', כידוע על פי התוספתא דברכות (ג, ז), אך כבר ר' יוחנן טריוויס בפירושו על מחזור בולוניה השיג שיש קושי הלכתי בדבר מפני שאם כן האומר את 'זמאהבתך' ללא 'זיכלו' לא יוצא ידי חובה על פי המדרש "שאומרים ב' פעמים 'זיכלו' כמו הב' עדים שמעידים על בריאת העולם" (פעם בעמידה בלחש ופעם בקידוש). אמנם הקמחא דאבישונא כבר תירץ: "ויש לדחות ולומר שהלועזים סומכים על 'זיכלו' שאומר השליח צבור אחר התפלה". בעקבות זה, נהגו להדפיס במחזורים שני הנוסחים במקביל וכל איש הישר בעיניו יעשה (כגון במחזור שד"ל). בדורות האחרונים נעשה צד נוסף בטשטוש המנהג המקורי ונקבע להדפיס בסידורים נוסח כלאים הכולל 'זמאהבתך', בהוספת 'זיכלו' ועוד 'ישמחו במלכותך' (כך המנהג היום בכל קהילות איטליה). אנו החזרנו את העטרה ליושנה ונתנו למתפלל את האפשרות לבחור בין שני הנוסחים.

יש להוסיף כי בתולדות עם ישראל, איטליה הייתה מקום מקלט ומפגש בין יהודי המזרח והמערב ומטבע הדברים ובעקבות ההגירות הרבות, מנהג בני רומה הושפע ובמיוחד בעת החדשה – הן ממנהג הספרדים (בעיקר בק"ק רומא ובק"ק מילאנו), והן מיוצאי אשכנז וצרפת (בק"ק טורינו ושאר קהילות חבל פיימונטה). לא זו אף זו: מסוף המאה הט"ז המנהג הושפע גם מיוזמות חכמי הקבלה שלעתים אף יצאו בחריפות נגד 'מנהג הלועזים' וביקשו לתקן את נוסח התפלות המאפיינות את המנהג,⁷ למשל בק"ק רומא ומילאנו נוהגים היום לומר את נוסח הקדושה 'נקדישך ונעריצך' הספרדי ולעומת זו בפיימונטה נוהגים לומר 'נקדש שמך בעולם' האשכנזי. היום בכל קהילות איטליה, נוסח הקדושה המקורי 'כתר יתנו לך' נאמר בכל יום רק בק"ק פדובה (וכמובן נאמר גם בבית הכנסת כמנהג בני רומה בירושלים).

⁶ 'סדר תפלה כפי מנהג קק"י בני איטליה' י"ץ מתורגם איטלקית [על ידי שד"ל], וינה 1829, עמ' תצד וראו גם: יצחק עקיבא סין, 'נוסח ברכת המזון כמנהג בני רומא', 'בקיבוץ מאמרים' הני"ל (לעיל הערה 1), עמ' 168. ⁷ ראו: מאיר בניהו, 'זיכוח הקבלה עם ההלכה', דעת 5 (תש"ס), עמ' 95-99.

ב. מנהג בני רומה בירושלים

בעקבות חוקי הגזע משנת 1938 והעליה המשמעותית של יהודי איטליה, ריכוזם של חלק מיוצאי איטליה בירושלים ואי התאקלמותם בתפילות החגים בבתי כנסת שפעלו כבר בעיר, בימים הנוראים של שנת תשי"א (1940), הרב מנחם עמנואל הרטום ז"ל והחזן משה כהן פיראני ז"ל ארגנו לראשונה מנין 'כמנהג בני רומי' בירושלים, בעידודו ובהדרכתו של הרב אליה שמואל הרטום ז"ל. הודות להשתדלותם של ד"ר רנטו יאראק ז"ל והמשכיל ד"ר יהודה מנחם פאציפיצי ז"ל הפך המניין לבית הכנסת הפתוח בכל השבתות והימים הטובים, בחדר גן ילדים בבית ספר מרגליות שברח' הנביאים. בשנים הראשונות החלה עבודת גיבוש המנהג בארץ ישראל. לימים הרב אליה שמואל הרטום מונה כרבה של הקהילה והחליט לכנות את הנוסח 'מנהג איטלקי' לפי העברית בעת החדשה. הקמת המדינה חייבה הכנסת פרטים חדשים בתפילה ובשנת תשט"ו התמנתה וועדה לצורך זה, בה היו חברים יחד עם הרב א"ש הרטום, ד"ר שלמה אומברטו נכון וד"ר גד בן עמי צרפתי. החלטות הוועדה וגיבוש המנהג סוכמו ע"י הרב מנחם עמנואל הרטום בחוברת 'המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק'.⁸ באותה תקופה בית הכנסת עבר למשכנו החדש, ברח' הלל 25 בירושלים, באולם הרחב של בית הספר 'מעלה', כאשר הועלה לירושלים ריהוט בית הכנסת העתיק מקוניאלנו וונטו ובית הכנסת חונך בשבת הגדול בשנת תשי"ב. מאז המניין פועל באופן מסודר עד עצם היום הזה.

יש לציין שבית הכנסת כמנהג בני רומה היה והינו אבן שואבת לכל עולי קהילות איטליה, כולל יוצאי הקהילות הספרדיות אשר באיטליה, כגון פירנצה, ליורנו, ויניציאה ועוד. מתפללים מקהלות אלה ואחרים, לפעמים, אף הנהיגו מנהגים מסוימים כמנהגם, בניגוד לקביעותיו של הרב מ"ע הרטום. נזכיר כאן, למשל: אמירת הסליחות כמנהג הספרדים בערב ר"ה ויה"כ, נוסח הקפות לשמחת תורה (כמנהג ליורנו), סדר המודעא אחרי תפילת מנחת ערב ויה"כ כמנהג רומא ועוד.

מסוף שנות השמונים של המאה העשרים הקהילה התעשרה בעולים רבים מרומא. ציבור המתפללים החדש הרגיש צורך להכניס שינויים והוספות בנוסח התפילות הנהוג בבית הכנסת כנוסח קהילת רומא. לכן

⁸ מנחם עמנואל הרטום, 'המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק', ירושלים תשכ"ו ובמהדורה שניה מתוקנת בשנת תשנ"א. מהד' ב', עמ' 11.

י פתח דבר

לאחר התלבטויות חברתיות והתייעצויות הלכתיות, וועד 'חברת יהודי איטליה לפעולה רוחנית' הסמיך וועדה לבחון ולקבוע שינויי מנהג קלים והוספת תפילות ופיוטים. הוועדה נתנה חופש מוגבל לשליחי הציבור לנהוג על פי מנהג עיר מוצאם (כגון: אמירת "ברכו" בסוף תפילות שבת, אמירת תפילת "אנא בכח" בקבלת שבת שנשמטה מכיון שהינה תפלה קבלית, נוסח מקביל להוצאת ספר תורה כמנהג רומא, אמירת הפזמון "משכיל מכתם" בערב שבת ובשבת בשחרית כאשר נולד בן זכר בקהלה, אמירת "מזמור שיר ליום השבת לעתיד לבא" בסוף מוסף של שבת שהינו המנהג המקורי ועוד). לאור שינויי הרכב אנשי הקהילה המנהג עדיין לא גובש סופית. בכל אופן, החוברת של הרב הרטום ז"ל מהווה עדיין בסיס ויסוד המנהג.

ג. המהדורה שלפנינו

עד שנת תש"ע טרם יצא לאור סידור תפילות מסודר ושימושי לקהל כמנהג בני רומה הנהוג בירושלים ולכן אז ראינו לנכון למלא את החסר, בהוצאת סידור לימי חול, לשבתות, לראש חודש, לחנוכה ולפורים וכו'. בשנת תשע"א הוצאנו מהדורה שנייה מתוקנת ומורחבת ועתה במהדורתנו השלישית הרגשנו את הצורך לחולל שינויים ממשיים יותר. לאמיתו של דבר, עריכת הסדור מחדש הייתה הכרחית לצורך הכנת מהדורת מחוזרים לשלוש רגלים ולראש השנה, עליהם אנו שוקדים לאחרונה.

בכל אופן בהוצאה זו נוספו: א) ציון מקורות בשולים החיצוניים בדפי הסידור; ב) כל המזמורים והפסוקים שבתנ"ך הוגהו ע"פ הנוסח והמסורה של כתר ארם צובה (תנ"ך כתר ירושלים) ונוספו בהם טעמי המקרא, וקו מפסיק בטעם עבה יותר מטעם המתג; ג) בכל הטקסטים הקמץ הקטן הובלט (להבדילו מן קמץ גדול), ושוא נע הודגש. נוספו מקפים לפי כללי הדקדוק העברי; ד) נוצר פונט מיוחד לצורך הדפסת הסדור הזה (פונט 'שונצינו') עם גרפיקה חדשה ואף מעט קישוטים מתוך מחזור רמ"ו; ה) הוכנס הפיסוק המסורתי, כאשר נקודה מהווה במקום פסיק ושתי נקודות מהווים סוף פסוק או במקום נקודה; ו) קטעי תפלה הנאמרים בזמנים מסוימים ומוגדרים, הוקפו במסגרת עגולה (כגון: יעלה ויבוא וכדו'), וקטעי תפלה שנאמרים ע"י החזן בחזרת הש"ץ, הוקפו במסגרת מרובעת (לדוגמא: קדושה); ז) הניקוד וכל נוסח הסידור עברו הגהה; ח) הוספנו תפלות שונות, סדר יום העצמאות, מזמורי תהלים לומר לפני קריאת התורה בשבתות ובחגים, קריאות בתורה לשבתות מיוחדות ולתעניות, סדר ברכות

יא

פתח דבר

ומצוות בחיי האדם ועוד; ט) הוספנו הערות בשולי העמודים, עם עיקרי שינויי נוסח.

על פי הרוב, הנוסח ומטבע הלשון שבסידור נקבע לפי המחזור הנדפס בשונצין – קזאל מיורי רמ"ו ובבולוניא בשנת ש"ש"א, אולם כאשר מלים, תפילות וברכות הוספו לנוסח והתקבלו ברוב קהילות איטליה (בעיקר בירושלים, ברומא ובמילאנו) ולא מופיעים במחזורי רמ"ו וש"א, בסידור שלפנינו החלטנו להדגיש את השינויים וההוספות הנ"ל, בהדפסה, בין סוגריים עגולים, או באותיות זעירות או לאחר ההנחיה "יש אומרים" או "יש מוסיפים" או שהדבר צוין בהערה. גם כאשר כיום תפילות מסוימות או מילים מסוימות לא נאמרות אולם מופיעות במח' רמ"ו וש"א, הדבר צוין בהערות. כמו"כ כאשר ישנן הבדלי נוסח בין מחזור רמ"ו למחזור ש"א הדבר צוין בהערות. החזרנו את נוסחאות התפילה שנשמטו על פי רוב ידי הצנזורה הנוצרית ואנו תקווה שנוסחאות אלו יחזרו בפייהם של בני ישראל.

בקדיש השתמשנו בנוסח השגור בפי העם ולא בנוסח המופיע במח' רמ"ו וש"א (ולעלמי" במקום "לעלמי"; "ויתהדר ויתעלה" במקום "ויתעלה ויתהדר"), שינויים אלה לא צוינו בהערות כשאר השינויים, עקב ריבוי הערות בכל הקדישים והעניין צוין כאן. כאשר שינוי הנוסח או המנהג המופיע במח' רמ"ו או ש"א הינו ייחודי או יוצר דילמה הלכתית העניין צוין בהערה.

לעריכת הסידור השתמשנו כאמור בראש ובראשונה במחזור שונצין רמ"ו ובמחזור בולוניא ש"א, וכן במחזור עם מבוא מאת שד"ל (ר' שמואל דוד לוצאטו, ליוורנו תרט"ז) ובמחזור של הרב מ"ע הרטום (כרך א: רומא תש"ן. על פיו נעזרנו לקביעת נוסח התפילות הנהוג בירושלים).

נוסח הפיוטים נקבע ע"פ רוב לפי פירושו של הרב יוחנן טריוויס, "קמחא דאבישונא", כאשר שינויי נוסח צוינו בהערות.

ד. הכרת הטוב

חובתנו הנעימה להודות לכל מי שסייע בידינו במלאכה. בראש ובראשונה לכמוהר"ר דוד יצחקי שליט"א מבני ברק, בקי בעולם התפילה ובתורת הדקדוק שהואיל לעבור על סידור, להגיה אותו ולתקן שיבושים רבים בתפילות ובפיוטים, לר' דוד טשינגל נ"י שיצר עבורנו את פונט שונצין, הקליד את כל הסדור, עימדו ואף הוסיף קישוטים נאים. לנשותינו היקרות שעודדו אותנו והמתינו בסבלנות לסיום עבודת מצווה זו.

ברצוננו להתנצל כבר מעתה על הטעויות שנפלו בהדפסה, ונשמח לקבל הערות והארות מצד משתמשי הסידור. באם הסידור יחכים, יפתור תעלומות ויהווה שימוש נוח ויעיל לקהל, והיה זה שכרנו.

ב"ה, חג פורים התשע"ד, ירושלים עיה"ק ת"ו

העורכים

א סדר השכמת הבוקר

יתגבר כארי לעמוד בצוקר לעצוד את צורלו וכשיעור משנתו מיד יקום ויאמר:
מוֹדָה (הנשים אומרות: מוֹדָה) אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם.
שֶׁחֲזַרְתָּ בִּי נְשָׁמְתִי בְּחַמְלָה רַבָּה אֲמוּנָתְךָ¹:

יטול מים על ידיו שלש פעמים ויאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יְדָיִם:

וכל היום כשיעשה נרכיו צין קטנים צין גדולים יצרך ברכה זו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר יָצַר
אֶת־הָאָדָם בְּחֶכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים נְקָבִים
חֲלוּלִים חֲלוּלִים. גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶי כֶּסֶף כְּבוֹדְךָ. שָׁאֵם
יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם. אֵין כָּל־בְּרִיָּה
יְכוּלָה לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ שְׁעָה אַחַת². בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הָרוּפֵא לְכָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

לפני לציטת טלית קטן יפריד הציטיות ויצרך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת צִיצִית³:

כשילא מפתח ציתו יניח יד ימין על המזוזה ויאמר:

צ"ר מט, יח.

לִישׁוּעַתְךָ קִנִּיתִי יְהוָה⁴:

כשנכנס לבית הכנסת יאמר:

תה' טז, ת.

שׁוֹיִתִּי יְהוָה לְנִגְדֵי תְּמִיד. כִּי מִיְמֵי בֵּל־אֲמוּט:

¹ לא נמצא במח' רמ"ו וש"א. ² לא נמצא במח' רמ"ו. ³ ברכה זו לא נמצאת במח' רמ"ו וש"א. ⁴ לא נמצא במח' רמ"ו וש"א.

סדר השכמת הבוקר

ב

וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אָבוֹא בֵּיתְךָ אֲשַׁתְּחוּהוּ אֱלֹהֵיכֶלֶךְ קְדוֹשׁוֹ ת. תהי' ה.
 בִּירְאֶתְךָ: מִה־טָבוֹ אֱהֲלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: כמ' כד, ה.
 אָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתֶיךָ. אֲשַׁתְּחוּהוּ לְהַדוּם רַגְלֶיךָ: וְאֲנִי תהי' סט, יד.
 תִּפְלְתִי־לָךְו יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי
 בְּאַמַּת יִשְׁעֶךָ:

לפני עטיפת הטלית יפריד הנליוות ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית:

לפני קשירת התפילין על הזרוע יברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִנְיַח תְּפִלִּין:

לפני הנחת תפילין של ראש יברך (משוואת הרי"ד סי' סג; מחזור רמ"ו ומחזור בולוניא ח"ב, סדר הנחת תפילין וברכתן):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין:

כשמנגלים את הרצועה על האמה יש נוהגים לומר¹:

וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי לְעוֹלָם וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי בְצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד הושי' ב, כא'
 וּבְרַחֲמִים: וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי בְּאַמוּנָה וַיִּדְעַת אֶת־יְהוָה: כב'

יש נוהגין לומר קודם הצרכות²:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מְלִיךְ.	בְּטָרֶם כָּל־יִצִּיר נִבְרָא:
לְעַת נַעֲשֶׂה כְּחֶפְצוֹ ³ כָּל־	אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כָכֵלֹת הַכָּל.	לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹדָה.	וְהוּא יְהִיָּה בְּתַפְאָרָה:

¹ לא נמצא במח' רמ"ו ושי"א. ² במח' רמ"ו מופיע בערבית לשבת בשינויי נוסח. ³ במח' רמ"ו ושי"א:

סדר השכמת הבוקר

ג

וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַיִ. לְהַמְשִׁיל לּוֹ לְהַחֲבִירָהּ:¹
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי² תְּכֵלִית. וְלוֹ הָעֵז וְהַמְשָׁרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחִי גּוֹאֲלִי. וְצוּר חֲבֵלִי בְּעֵת³ צָרָה:
וְהוּא נְסִי וּמְנוֹסִי. מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישָׁן וְאֶעִירָה:
וְעַסְרוּחִי גְּוִיתִי. יְהוָה לִי וְלֹא אִירָא:

מנהג טוב שלא יפסיק אחר "אשר יר", אלא אומר ציטו "אלהי נשמה":

אֱלֹהֵי. נְשָׁמָה שֶׁנִּתְּתָה⁴ בִּי טְהוֹרָה. אֶתָּה בְּרֵאתָה⁵ בִּי.
אֶתָּה נִפְחָתָה בִּי. וְאֶתָּה מְשַׁמְרָה בְּקִרְבִּי. וְאֶתָּה
עֵתִיד לְטֹלָה⁶ מִמֶּנִּי. וְאֶתָּה עֵתִיד לְהַחְזִירָה בִּי⁷ לְעֵתִיד
לְבוֹא. ⁸כָּל־זָמַן שֶׁהִנְשָׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה (הנשים אומרות:
מוֹדָה⁹) אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. הַמְּחִזֵּר נְשָׁמוֹת לְפָנֶיךָ מֵתִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנוֹתֵן לְשִׁכּוֹי
בִּינָה לְהִבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁלֵא עֲשָׂנִי
עֶבֶד (נ"א: עֶבֶד. הנשים אומרות: שְׁפָחָה):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁעֲשֵׂנִי יִשְׂרָאֵל
(נ"א: שְׁלֵא עֲשָׂנִי גוֹי)¹⁰:

¹ במח' רמ"ו: ולהחבירה. ² במח' רמ"ו: ובל"י. ³ במחזור רמ"ו וש"א: ביום. ⁴ במח' רמ"ו וש"א: שֶׁנִּפְחָתָה. ⁵ במח' רמ"ו: וצרתה בי. ⁶ במח' רמ"ו וש"א: נוטלה. ⁷ במח' רמ"ו וש"א: בקרבי. ⁸ במחזור רמ"ו וש"א נוסף: אלהי. ⁹ לא נמצא במח' רמ"ו וש"א. ¹⁰ במח' רמ"ו הנוסח הוא: "שלא עשני גוי", ובש"א: "שעשתיני ישראל", אולם הנוסח המקורי לפי מנהג בני רומה כמנהג א"י היה: "שעשתיני ישראל ולא גוי" (ע"י למשל סי' כמנהג בני רומה משנת כ"ה 1265, כתבייד פריס הספריה הלאומית מס' 599, ועוד).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁלֵא עֲשֵׂנִי
אִשָּׁה (הנשים אומרות: שְׁעֲשֵׂנִי כְרִצוֹנוֹ):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. פּוֹקֵחַ עוֹרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מַתִּיר אֲסוּרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מַגְבִּיחַ שְׁפִלִים¹:

(בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנּוֹתֵן לַיַּעַף
כֶּחַ):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. רוֹקֵעַ הָאָרֶץ
עַל-הַמַּיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְכִּין מַצְעָדֵי-
גֶבֶר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
בְּגִבּוֹרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
בְּתַפְאֲרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁעֲשִׂיתָ לִּי
כָּל-צְרָכֵי³:

¹ במח' רמז' ברכות מתיר אסורים ומגביח שפלים. באות לאחר ברכת זוקף כפופים. ² במח' רמז' ברכת שְׁעֲשִׂיתָ לִּי כָּל צְרָכֵי. באה לאחר ברכת המכין מצעדי גבר. ³ במח' רמז' ושי' א צְרָכֵי.

סדר השכמת הבוקר

ה

¹ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמַּעֲבִיר חֻבְלֵי שָׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁתַּרְגִּילֵנִי לְדַבֵּר מִצְוָה וְאֶל־תַּרְגִּילֵנִי לְדַבֵּר עֲבָרָה וְעוֹן וְהַשְׁלִט בִּי יֵצֵר טוֹב וְאֶל־תְּשַׁלֵּט בִּי יֵצֵר רָע וְחַזְקֵנִי בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֵלְקִי בְּתוֹרָתְךָ וְאֶל־תְּבִיאֵנִי לְיַד חַטָּא וְלֹא־לְיַד נִסְיוֹן וְלֹא־לְיַד בְּזִיוֹן וְכוּף יֵצֵרִי לְהִשְׁתַּעֲבֹד לָךְ וְהִכְנַע עָרְפִי לְשׁוֹב אֲלֶיךָ וְחַדֵּשׁ כְּלִיּוֹתַי לְשִׁמּוֹר פְּקוּדֶיךָ וּמַל אֶת־לִבִּי וְאֶת־לִבֵּב זְרַעִי לְאַהֲבָה² וְלִירְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ וּקְרַבְנִי לְכָל־מַה־שָּׁאֵהֲבֵת וּרְחַקְנִי מִכָּל־מַה־שִּׁשְׁנָאתָ³ וְקִים עָלַי וְעַל־זְרַעִי וְעַל־זֶרַע זְרַעִי מִקְרָא שְׁכֵתוֹב וּמַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דְבַלְבָּבְךָ וְאֶת־לִבֵּב זְרַעֲךָ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי אֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זְרַעֲךָ וּמִפִּי זְרַע זְרַעֲךָ אָמַר יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם וְנוֹדַע בְּגוֹיִם זְרַעִים וְצִאֲצֵאִיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל־רְאִיֵּיהֶם יִכִּירוּם כִּי הֵם זְרַע בְּרַךְ יְהוָה: לֹא יִיגְעוּ לְרִיק וְלֹא יִלְדוּ לְבָהֳלָה כִּי זֶרַע בְּרוּכִי יְהוָה הִמָּה וְצִאֲצֵאִיהֶם אֹתָם: וְהִיא טָרֶם־יִקְרָאוּ וְאַנִּי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאַנִּי אֲשַׁמְעֵם: כִּי אֶצְקֵם מִים עַל־צִמָּא וְנִזְלִים עַל־יְבֹשֶׁה אֶצְקֵם רוּחִי עַל־זְרַעֲךָ וּבְרַכְתִּי עַל־צִאֲצֵאִיךָ: וְצִמְחוּ בְּבֵין חֲצִיר כְּעֵרְבִים עַל־יְבֵלֵי־מִים: זֶה יֹאמַר לִיהוָה

דב' ל. ו.
ישע' נע, כח.
ישע' סח, ט.
ישע' סה, כג.
סס, כד.
סס, מד, גיה.

¹ במח' רמ"ו ברכת המעביר חבלי שנה עד הגומל חסדים טובים לעמו ישראל. בראש ברכות השחר.
² לאהבה. לא נמצא במח' רמ"ו. ³ מתיבת וקרבני עד ששנאת. לא נמצא במח' רמ"ו.

סדר השכמת הבוקר

ו

אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם־יְעֻקֵּב וְזֶה יִכְתֹּב יְדוּ לַיהוָה וּבְשֵׁם
יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה: וַיְהִי כַחֲזוֹל זְרַעַךָ וַצֹּאצְאֵי מַעַיְךָ כַּמַּעַתִּי
לֹא־יִכְרַת וְלֹא־יִשְׁמַד שְׁמוֹ מִלְּפָנַי: וְתִהְיֶה לִי לְמִשְׁגָּב
וּמִבְטָח וּמִגְדֹּל־עֵז וּבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי. וְלִהְצִיל נַפְשִׁי
מִשַּׁחַת וּמִכָּל־צָרָה וּתְנַנְּנִי (הַיּוֹם וּבְכָל־יּוֹם). לְחַן וּלְחַסְדֵּךָ
וּלְרַחֲמִים בְּעֵינַיִךָ וּבְעֵינַי כָּל־רֹאֵי. וְגַמְלֵנִי חַסְדִּים טוֹבִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ישע' מנח, יט.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. שְׁתַּצְלִלְנִי
הַיּוֹם וּבְכָל־יּוֹם מֵעוֹי פְּגָמִים וּמַעֲזוֹת פְּגָמִים. וּמִיַּצָּר
הָרַע וּמֵאָדָם רָע. וּמִחֲבֵר רָע. וּמִשָּׂכֵן רָע. וּמִלְּשׁוֹן הָרַע
וּמִשְׁטָן הַמִּשְׁחִית. וּמִדִּין קָשָׁה וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה. בֵּין
שְׁהוּא בֶן־בְּרִית וּבֵין שְׁאִינוֹ בֶן־בְּרִית וּמְדִינָה שֶׁל גִּיהֵנָם:

צבלי ברכות
דף טו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וַצִּוְנוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה: (ו)הַעֲרַב² נָא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ. וּבְפִיֹּת עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וַצֹּאצְאֵינוּ. (וַצֹּאצְאֵי צֹאצְאֵינוּ³)
וַצֹּאצְאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּלְנוּ יְרָאֵי שְׁמֶךָ. וְלוֹמְדֵי
תוֹרָתְךָ לְשִׁמְהָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ

¹ במח' רמ"ז לא נמצא קטע זה. ובמחזור שי"א לאחר ומאדם רע. כתוב: מעין הרע ומדינה של גיהנם ומחבר רע. ² במח' רמ"ז ושי"א הערב ללא וי"ו. בפירוש קמחא דאבשונא על אתר כתב שזו מחלוקת הראשונים: לר"ת בוי"ז (על פי תוס' ברכות מ"ז.) ואילו הרמב"ם מנאה ברכה בפני עצמה. וכן עיקר. מכיון שהלשון משתנה ומדבר להבא וכן נוהגין לומר ללא וי"ו. אולם עיין שו"ע (או"ח ס"י מ"ז ס"ז) וברמ"א ובמשנ"ב מה שכתבו שם. ³ עיין שו"ע או"ח סימן מ"ז ס"ז ובמשנ"ב ס"ק ט' בשם המ"א שאין צריך לומר.

סדר השכמת הבוקר

ז

מְכַל־הָעַמִּים. וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

במני כח, ר"ת.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ
נִיחָחֵי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תְּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: וְעִשִּׂירִית הָאֵיפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן פְּתִית רְבִיעֵת הֵהִיז: עֹלֹת
תְּמִיד הָעֹשִׂיָה בְּהָרְ סִינֵי לְרִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעֵת הֵהִיז לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בְּקֹדֶשׁ הַסֹּדף נֶסֶף שֶׁכֶר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר
וְכִנְסָכוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לַיהוָה:

נראש חודש מוספים:

כס, יא"ט.

וּבְרֵאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה. פְּרִים בְּנֵי־בֶקֶר שְׁנַיִם
וְאֵיל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לֶפֶר הָאֶחָד. וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְאֵיל הָאֶחָד: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד. עֹלֹת רִיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְפֵיהֶם
חֲצִי הֵהִיז יְהִי לֶפֶר וּשְׁלִישִׁת הֵהִיז לְאֵיל וּרְבִיעֵת הֵהִיז לְכֶבֶשׂ
יֵיז. וְאֵת עֹלֹת חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׁעִיר עֲזִים אֶחָד
לְחַטָּאת לַיהוָה. עַל־עֹלֹת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

תורה

כס ו, כ"ב.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו
לֵאמֹר כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם:

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ: יִשָּׂא
 יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

וְשִׁמְרְתֶם אֶת־דְּבַר־יְהוָה הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם. לְמַעַן
 תִּשְׁכַּלְוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:

נבואים

לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלֵהָ
 לְמַעַן תִּשְׁמַר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכְּתוּב בּוֹ כִּי־אֲזַ תִּצְלִיחַ
 אֶת־דְּרָכֶיךָ וְאֲזַ תִּשְׁכַּל: הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֹזֵק וְאַמֵּץ אֶל־
 תַּעֲרֹץ וְאֶל־תַּחַת כִּי עִמָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּלְךָ:
 גְּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

כמוזים

אֲשֶׁר־י הָאִישׁ אֲשֶׁרוֹ לֹא הִלִּיךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ
 חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לִצְיִים לֹא יָשָׁב: כִּי
 אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חִפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵהָ: וְהָיָה
 כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל־פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֲלֶהוּ
 לֹא־יִבּוֹל וְכָל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ:

משנה

מֵאֵימַתִּי קוֹרִין אֶת־שְׁמֵעַ בְּעֶרְבִית? ¹ מִשְׁעָה שֶׁהַכֹּהֲנִים
 נִכְנְסִים לֶאֱכֹל בְּתַרּוּמָתָן. עַד סוֹף הָאֲשִׁמּוֹרֶת
 הָרֵאשׁוֹנָה. דְּבַר־י רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים עַד
 חִצּוֹת. רַבֵּן גְּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד שִׁיעֲלָה עִמּוּד הַשַּׁחַר:

¹ במד' רמיו: בְּעֶרְבִין. וְכֵן בְּכוֹלָם.

¹תְּנֵא. היכא קאי דקתני מאימתי? ותו. מאי שְׁנֵא דקתני ³³בבלי ³ברכות
בְּעֶרְבֵית בְּרִישָׁא? לְתַנִּי דְשַׁחְרִית? ²בְּרִישָׁא! תְּנֵא
אַקְרָא קָאֵי. דְכְּתִיב וּבְשַׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְהִכִּי קִתְּנִי. אִימְתִי ³⁷ו. א. ז.
זְמַן קָרִית שְׁמַע דְשַׁכִּיבָה? מִשְׁעָה שְׁהַכְהִנִּים גִּכְנָסִים
לְאַכּוּל בְּתֵרוּמָתָן. וְאֵי בְּעֵית אִימָא. יְלִיף מִבְּרִיתוֹ שֶׁל
עוֹלָם. דְכְּתִיב וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: אֵי הִכִּי. ³⁷ו. א. ה.
סִיפָא דְקִתְּנִי בַשַּׁחַר מְבָרַךְ בְּרִישָׁא. לְתַנִּי בְּעֶרֶב מְבָרַךְ
בְּרִישָׁא! תְּנֵא עֶרְבֵית תְּנֵא בְּרִישָׁא. וְהֵדָר תְּנֵא בַשַּׁחְרִית.
וְאִדְקָאֵי בַשַּׁחְרִית. מְפָרֵשׁ מִלֵּי דְשַׁחְרִית. וְהֵדָר מְפָרֵשׁ
מִלֵּי דְעֶרְבֵית:

אִיזְהוּ מְקוּמָן שַׁל־זְבָּחִים? קְדָשֵׁי קְדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בְּצֻפּוֹן. ^{משני זבחים פ"ה, מ"א.}
פֶּר וְשָׁעִיר שַׁל־יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בְּצֻפּוֹן.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלֵי שָׁרֵת בְּצֻפּוֹן. וְדָמָן טְעוֹן הַזֵּיהַ עַל־בֵּין
הַבְּדִים. וְעַל הַפְּרָכֶת. וְעַל־מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן
מְעַכְבֶּת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יִסוּד מְעַרְבֵי
שַׁל־מִזְבַּח הַחִיצוֹן. ³וְאִם־לֹא נָתַן. לֹא עֵכָב:

³⁸מ"ב. פ' פְּרִים הַנְּשָׂרְפִים וְשָׁעִירִים הַנְּשָׂרְפִים שְׁחִיטָתָן בְּצֻפּוֹן.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלֵי שָׁרֵת בְּצֻפּוֹן. וְדָמָן טְעוֹן הַזֵּיהַ
עַל־הַפְּרָכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן מְעַכְבֶּת.
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יִסוּד מְעַרְבֵי שַׁל־מִזְבַּח הַחִיצוֹן.
⁴וְאִם־לֹא נָתַן. לֹא עֵכָב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ נְשָׂרְפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

¹ במח' רמ"ז וש"א מופיע בשינויי נוסח ואיית שונה. ² במח' רמ"ז: דְשַׁחְרִין. וכן בכולם. ³ במח' רמ"ז וש"א מופיע ללא אות וי"ו. ⁴ במח' רמ"ז וש"א מופיע ללא אות וי"ו.

חטאת הצבור והיחיד - אלו הן חטאת הצבור - שְׁעִירי ראשי קִדְשִׁים וְשַׁל־מוֹעֲדוֹת - שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן - וְקָבוֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפֶן - וְדָמָן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת - כִּי־צָדָה? עָלָה בַּכֶּבֶשׂ - וּפְנֵה לְסוּבָב - וּבֹא־לוֹ לְקַרְןֵי דְרוֹמִית מִזְרָחִית - מִזְרָחִית צְפוֹנִית - צְפוֹנִית מִמְּעַרְבִית - מִמְּעַרְבִית דְרוֹמִית - שִׁירֵי הַדָּם הֵיא שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְרוֹמִי - וְנֹאכְלִין לְפָנִים מִן־הַקִּלְעִים - לְזִכְרֵי כְהֻנָּה - בְּכָל־מֵאֲכָל לְיוֹם וְלַיְלָה - עַד־חֲצוֹת:

משני זבחים
פ"ה, מ"ג

העולה קדש קדשים - שְׁחִיטָתָהּ בַּצֶּפֶן - וְקָבוֹל דָּמָהּ בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפֶן - וְדָמָהּ טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע - וְטָעוֹנָה הַפֶּשֶׁט - וְנִתְּוַח - וְכָלִיל לְאֲשִׁים:

ס"ה, מ"ה

זבחי שלמי צבור ואשמות - אלו הן אשמות - אֲשֵׁם גִּזְלוֹת - אֲשֵׁם מְעִילוֹת - אֲשֵׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה אֲשֵׁם נְזִיר - אֲשֵׁם מְצוּרַע - אֲשֵׁם תְּלוּי - שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן - וְקָבוֹל דָּמָן בְּכָלִי שָׁרֵת בַּצֶּפֶן - וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע - וְנֹאכְלִין לְפָנִים מִן־הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה - בְּכָל־מֵאֲכָל - לְיוֹם וְלַיְלָה - עַד חֲצוֹת:

ס"ה, מ"ה

התודה ואיל נזיר קדשים קלים - שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה - וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע - וְנֹאכְלִין בְּכָל־הָעִיר - לְכָל־אָדָם - בְּכָל־מֵאֲכָל - לְיוֹם וְלַיְלָה - עַד חֲצוֹת - הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּי־צָא בָהֶם - אֶלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכָל לְכַהֲנִים - לְנָשִׁיהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

ס"ה, מ"ה

שְׁלָמִים קדשים קלים - שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה - וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע - וְנֹאכְלִין

ס"ה, מ"ה

סדר השכמת הבוקר

יא

בְּכָל־הָעִיר. לְכָל־אָדָם. בְּכָל־מֵאֵכֶל. לְשָׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה
אֶחָד. הַמּוֹרָס מֵהֶם כִּי־יֵצֵא בָהֶם. אֶלֶּא שֶׁהַמּוֹרָס נֶאֱכַל
לַכֹּהֲנִים. לְנִשְׁיָהֶם וְלַבָּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

משני זבחים
פ"ה, מ"ח.

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קֳדָשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתוֹ
בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה. וּדְמֵן טְעוֹן מִתְּנֶה אַחַת.
וּבְלֶבֶד שִׁיתֵן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד. שָׁנָה בְּאֲכִילָתוֹ. הַבְּכוֹר נֶאֱכַל
לַכֹּהֲנִים. וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר. בְּכָל־
מֵאֵכֶל. לְשָׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד. הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכַל אֶלֶּא
בַּלַּיְלָה. וְאֵינוֹ נֶאֱכַל אֶלֶּא עַד־חֲצוֹת. וְאֵינוֹ נֶאֱכַל אֶלֶּא
לְמִנּוּיוֹ. וְאֵינוֹ נֶאֱכַל אֶלֶּא צְלִי:

ברייטא דרבי ישמעאל

ריש תורה
כהנים.

רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר. בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה
נִדְרָשֶׁת. ^אמִקְל־וְחֶמֶר. ^במִגְזֵרָה שְׁוֵה. ^גמִבְּנִין אֵב
מִכְּתוּב אֶחָד. וּמִבְּנִין אֵב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים. ^דמִכָּלֵל וּפְרָט.
^הוּמִפְּרָט וּכְלָל. ^ומִכָּלֵל וּפְרָט וּכְלָל. אִי אַתָּה דָן אֶלֶּא
כְּעֵין הַפְּרָט. ^זמִכָּלֵל שְׁהוּא צָרִיךְ לַפְּרָט. וּמִפְּרָט שְׁהוּא
צָרִיךְ לְכָלֵל. ^חוְכָל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וַיֵּצֵא מִן־הַכָּלֵל
לְלַמֵּד. לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ יֵצֵא. אֶלֶּא לְלַמֵּד עַל־הַכָּלֵל
כָּלֹּי יֵצֵא. ^טוְכָל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל. וַיֵּצֵא לְטְעוֹן טְעוֹן
אַחַר שֶׁהוּא כְּעֵנִינוּ. יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלֹא לְהַחְמִיר. ^יוְכָל־דָּבָר
שֶׁהִיא בְּכָלֵל וַיֵּצֵא לְטְעוֹן טְעוֹן אַחַר שֶׁלֹּא כְּעֵנִינוּ. יֵצֵא
לְהַקְלֵל וְלְהַחְמִיר. ^{יא}וְכָל־דָּבָר שֶׁהִיא בְּכָלֵל וַיֵּצֵא לְדוֹן
בְּדָבָר הַחֲדָשׁ. אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחְזִירוֹ לְכָלֵל. עַד

1 במד' רמז' ושי"א מופיע בשינויים קלים.

שִׁיחֲזִירְנוּ הַכְּתוּב לְכָל־לוּ בְּפִרוּשׁ. יב וְדַבֵּר הַלְּמַד מֵעֲנִינֹו.
וְדַבֵּר הַלְּמַד מִסּוּפֹו. יג וְכֵן שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה
אֶת־זֶה. עַד שְׁיָבֵא הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיִכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

אָלוּ דְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר. הַפְּאָה וְהַבְּבוּרִים וְהָרְאִיִּין
וְגַמְלֹת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה. אָלוּ דְּבָרִים שְׂאָדָם
אוֹכֵל פְּרוּתֵיהֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקָּרָן קִיָּמַת לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.
כְּבוֹד אָב וָאִם. וְגַמְלֹת חֲסָדִים. וְהַבְּאֵת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם
לְחֵבְרוֹ. וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלָם:

משני פסוק
פ"א, מ"ח.

אָמַר רַבִּי זִירָא. בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן הַחֲמִירוּ עַל עֲצָמָן.
שְׂאָפְלוּ רוּאוֹת טַפַּת דָּם כְּחֶרֶד־ל. יוֹשְׁבוֹת עָלֶיהָ
שִׁבְעָה נְקִיִּים:

בבלי ברכות
דף ל"א.

תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ כָּל־הָאוֹמֵר הֶלְכָה וְשׁוּנָה בָּהּ מִבְּטָח
לוֹ שֶׁהוּא בֶן־הָעוֹלָם הַבָּא שְׁנֵאָמַר. הִלִּיכוֹת עוֹלָם
לוֹ. אֵל תִּקְרִי הִלִּיכוֹת אֱלָא הִלְכוֹת:

בבלי סוף
ברכות.
תנא ג' ה.

מִזְבִּירִין יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּלִילוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
בֶּן־עֲזַרְיָה. הֵרִי אָנִי כְּבֶן־שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא
זָכִיתִי שְׂתֵאָמַר יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּלִילוֹת. עַד שְׁדַרְשָׁה
בֶּן־זוּמָא שְׁנֵאָמַר. לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיְמִים. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ
הַלִּילוֹת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים. יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ לְהַבִּיא לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ:

משני ברכות
פ"ח מ"ז.

ד"ב, ע"ג.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חַכְמִים
מֵרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנֵאָמַר. וְכָל־בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי

בבלי ברכות
דף ס"ד.
ישע"ג, יג.

סדר השכמת הבוקר

יג

יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ: אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךְ אֱלֹהֵי בְּנֵיךְ.
יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ¹:

תהי' קכב, ז.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ. וְהַבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים.
(וְנִתַּן לָנוּ תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת. הוּא יִפְתַּח לְבָנוּ
לְתוֹרָתוֹ וַיְשִׂים בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. וְלִירְאָה אוֹתוֹ.
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבְבֵּי שְׁלֹם). לְמַעַן לֹא נִיגַע לְרִיק וְלֹא
נִלְדַּד לְבַהֲלָהּ. וְנִירַשׁ חֻקֶיךָ. וְנִזְכָּה לְתַלְמוּד תּוֹרָה
וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא²:

קדיש דרננן:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיַזְמִיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזַמַּן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא וְלְעַלְמֵי מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא.
שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל (כָּל־)תַּלְמִידֵי
תַּלְמִידֵיהוֹן (דִּי־תַבִּין) דְעֵסְקִין בְּאוּרֵיתָא (קַדְשֵׁתָא) דִּי
בְּאַתְרָא הָדָן וְדִי בְּכָל־אַתְרֵי וְאַתְרֵי. יְהִי (לְנָא ו)לְהוֹן וְלִכּוֹן שְׁלָמָא
וְחַנּוּא וְחֶסֶדָא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיִכֵי) וּמְזוּנֵי רְוִיחִין מִן־קָדְם מְרָה
שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים
טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

¹ פסוק זה לא נמצא במח' רמ"ו, והשווה ירושלמי סוף מסכת ברכות. ² במח' רמ"ו ושי"א מופיע שאומרים או"א תבא וכי' שהיום לא נוהגין לומר.

אלה רצה
פכ"ח.

יְהֵא אָדָם יִרָא שָׁמַיִם בִּסְתֵר וּמוֹדָה עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר
 אֱמֶת בְּלִבּוֹ וַיִּשְׁכַּח וַיֹּאמֶר רַבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים לֹא
 עַל־צְדִקְתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־
 רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים מָה אָנוּ מָה חַיֵינוּ מָה חֲסִדֵנוּ (מֵה־
 צְדָקָנוּ) מֵה־כַּחֲנוּ מֵה־גְבוּרָתֵנוּ מֵה־נְאֻמֵךָ לְפָנֶיךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָל־הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ
 (י"א: 6: נגדך) וְאֲנֹשֵׁי הַשֵּׁם כָּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כְּבִלֵי מַדְעַ
 וְנַבּוֹנִים כְּבִלֵי הַשִּׁכְלֵ הֲלֹא כָל־מַעֲשֵינוּ תָהוּ וּבָהוּ וַיְמִי
 חַיֵינוּ הֵבֵל לְפָנֶיךָ שָׁכַן כְּתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ וּמוֹתֵר
 הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הֵבֵל הֵבֵל:

אָבֵל אֲנַחְנוּ עַמּוֹךְ בְּנֵי בְרִיתֶךָ בְּנֵי אַבְרָהָם אֱהָבֶךָ
 שְׁנִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָה זָרַע יִצְחָק יַחֲדָךְ
 שְׁנִשְׁעַקְדָה עַל־גִּבֵי מִזְבְּחֶךָ עֵדֶת יַעֲקֹב בְּנֶךָ בְּכוֹרֶךָ
 שְׁמֵאֱהָבְתֶךָ שְׁאֱהָבְתָה אוֹתוֹ וּמִשְׁמַחְתֶּךָ שְׁשִׁמְחֵתְבוּ
 קִרְאֵת אוֹתוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁוֹרוּן לְפִיכֶךָ אָנוּ חַיִּבִים לְהוֹדוֹת
 לָךְ וּלְשַׁבַּחְךָ וּלְפָאֲרֶךָ וּלְתַנּוּ שְׁבַח וְהוֹדָאָה לְשִׁמְךָ וְחַיִּבִים
 אָנוּ לֹאמֹר לְפָנֶיךָ תָמִיד שְׁמַע בְּכָל־יוֹם אֲשֶׁרֵינוּ מֵהַטּוֹב
 חֲלָקָנוּ מֵהַנְּעִים גּוֹרְלָנוּ מֵהַיָּפָה מָאֵד יִרְשָׁתָנוּ אֲשֶׁרֵינוּ

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם. יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל בְּעַשָׂיו. בְּגִי-צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמַלְכָם: יִמְלֹךְ יְהוָה
 לְעוֹלָם. אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר. הִלְלוּ-יָהּ: בְּרוּךְוָ יְהוָה
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ: וּבְרוּךְוָ שֵׁם
 כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת-כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

תהי' קדו' לאל.
 שם קמט, ב.
 שם קמו, י.

שם עב, יח.
 יט.

יְהוָה מְלֹךְ גְּאוֹת לְבָשׁ. לְבַשׁ יְהוָה עֵז הַתְּאֵזֶר. אֶף-תִּכּוֹן
 תִּבְל בַּל-תִּמוּט: נִכּוֹן כֶּסֶף אֶךָ מֵאֵז. מֵעוֹלָם אֶתָּה:
 נִשְׂאוּ נְהָרוֹתוֹ יְהוָה. נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם. יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
 דְּכִיּוֹם: מִקְלוֹתוֹ מִיַּם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבָּרִי-יָם. אֲדִיר
 בַּמְרוֹם יְהוָה: עֲדִיתְךָ נֶאֱמָנוּ מְאֹד. לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קֹדֶשׁ.
 יְהוָה לְאֶרֶץ יָמִים:

שם נג, רכז.

הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ	הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילֹתֵינוּ:
שִׁירוּ לוֹ זִמְרוּ-לוֹ	שִׁיחוּ בְּכָל-נִפְלְאוֹתֵינוּ:
הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קֹדֶשׁוֹ	יִשְׁמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי יְהוָה:
דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ	בְּקִשׁוֹ פִּגְיוֹ תִּמְיֵד:
זְכְרוּ נִפְלְאוֹתֵינוּ אֲשֶׁר עָשָׂה	מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי-פִּיהוּ:
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ	בְּגִי יַעֲקֹב בְּחִירֵינוּ:
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ	בְּכָל-הָאָרֶץ מִשְׁפָּטֵינוּ:
זְכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ	דְּבַר צִוְּהָ לְאֶלֶף דּוֹר:
אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבֹרָהֶם	וּשְׁבוּעָתוֹ לִי־צַחֲקוֹ:
וַיַּעֲמִידָהּ לִיעֲקֹב לְחֵק	לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ-כְּנָעַן	חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
בְּהִיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר	כְּמַעֲט וּגְרִים בָּהּ:
וַיִּתְהַלְכוּ מִגְּזֵי אֶל-גְּזֵי	וּמִמְּלִכָה אֶל-עַם אַחֵר:

דכ"ח טז, טז.
 טז.

לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעִשְׂקֶם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 אֶל־תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּבְנִבְיָאֵי אֶל־תִּרְעוּ:
 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יִשׁוּעָתוֹ:
 סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו:
 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
 כִּי כָל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה:
 הוֹד וְהִדְרָ לְפָנָיו עַז וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ:
 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:
 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שָׁמַיִם שָׂאוּ מִנְחָה וּבֵאוּ לְפָנָיו
 הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהִדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ
 אֶף־תִּכּוֹן תִּבְלַל בַּל־תִּמּוֹט: יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ
 וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ
 יַעֲלֶץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בוֹ: אִזּוּ יִרְנְנוּ עַצֵּי הַיַּעַר
 מִלְּפָנָיו יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיהוָה
 כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ: וְאָמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהַדּוֹת לְשֵׁם קֹדֶשׁךָ
 לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֻלָּתְךָ: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעַם אָמֵן
 וְהִלֵּל לַיהוָה:

לְמִנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסֻפָּרִים כְּבוֹד־אֱלֹהִים
 וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִגִּיד הֶרְקִיעַ: יוֹם לַיּוֹם יִבְיַע
 אָמַר וּלְיִלָּה לְלִילָה יַחְוֶה־דַּעַת: אֵין־אָמַר וְאֵין דְּבָרִים
 בְּלֵי נִשְׁמַע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִבְלַל
 מִלֵּיהֶם לְשֹׁמֵשׁ שֵׁם־אֱהֵל בְּהֶם: וְהוּא כָחָתָן יֵצֵא מִחַפְתּוֹ

תהי' יט, טז
 טו

יְשִׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּיֵן אֶרֶח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ
 עַל־קִצּוֹתֶם וְאִין נִסְתָּר מִחֶמְתּוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
 מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה נֶאֱמָנָה מִחִכֵּימַת פִּתִּי׃ פִּקּוּדֵי
 יְהוָה יִשְׁרִים מְשִׁמְחֵי־לֵב מִצּוֹת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם׃
 יִרְאֵת יְהוָה וְטְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד מִשְׁפִּטֵי־יְהוָה אִמַּת
 צִדְקוֹ יַחֲדוּ׃ הַנְּחַמְדִּים מוֹזֵהב וּמַפְזוֹ רַב וּמְתוּקִים מְדַבֵּשׁ
 וְנֹפֶת צוֹפִים׃ גַּם־עֲבָדֶיךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשִׁמְרֵם עֲקֹב רַב׃
 שְׂגִיאוֹת מִיַּיְבִין מִנְּסֻתְרוֹת נִקְנִי׃ גַּם מוֹדִיסוּ חֲשׂוֹךְ עֲבָדֶיךָ
 אֶל־יִמְשָׁלוּ־בִי אִזּוֹ אֵיתֶם וְנִקִּיתִי מִפֶּשַׁע רַב׃ יִהְיוּ לְרִצּוֹן
 אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט הָאָרֶץ׃ יְהוָה
 בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וְרֵם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ יוֹדוּ שִׁמְךָ
 גְּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא׃ וְעוֹז מֶלֶךְ מִשְׁפֹּט אֶהָב אֶתְּךָ
 כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפֹּט וְצִדְקָה בִּיעֲקֹבוֹ אֶתְּךָ עֲשִׂיתִי׃
 רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם רִגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא׃
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וְשִׂמְעוֹן בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים
 אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֶם׃ בְּעֲמוּד עָנָן יִדְבַּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ
 עֲדוֹתָיו וְחֹק נִתְּנ־לָמוֹ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְּךָ עֲנִיתֶם אֵל גִּשְׁאֵי
 הַיַּיִת לָהֶם וְנִקְּסוּ עַל־עֲלִילוֹתֶם׃ רוֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶר קְדָשׁוֹ כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

תהי' נטו' ארבע

וְהוּא רַחוּם יַכְפִּיר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשְׁיֵב אִפּוֹ
 וְלֹא־יִעִיר כָּל־חֶמְתּוֹ׃ זְכַר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחִסְדֶּיךָ
 כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ אֶתְּךָ יְהוָה לֹא־תִכְלֵא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
 חִסְדֶּיךָ וְאִמְתָּךְ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי׃ תִּנּוּ עוֹז לְאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל

שם עה, לח.
 שם כה, ו.
 שם מ, יב.
 שם סה, לה-לו.

גִּאֲוֹתוֹ וְעִזּוֹ בְּשַׁחֲקִים: גּוֹרֵא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל
 הוּא נִתְּנוּ עִזּוֹ וְתַעֲצָמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים: יְהוָה אֲדֹנָינוּ תהי' ט, ב.
 מִה־אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ. יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשֹּׁגֵב טו, טו, ת.
 לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח טז, פד, יג.
 בָּךְ: יְהוָה הַפִּיר עֲצַת־גֹּיִם הִנֵּיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת טז, נג, ריא.
 יְהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְדָר: קוֹה טז, נז, יד.
 אֶל־יְהוָה חֲזֹק וַיֵּאמֶן לְבָב וְקוֹה אֶל־יְהוָה: אֶל־נִקְמוֹת טז, נד, טז.
 יְהוָה אֵל נִקְמוֹת הַזֹּפִיעַ: הַנָּשָׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּלָה
 עַל־גֹּאֲוִים: עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ טז, עט, ט.
 וְהִצִּילְנוּ וּכְפָר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: וַיֵּרֶם קִרְוֹן לְעַמּוֹ טז, קמט, יז.
 תַּהֲלֶה לְכָל־חַסִּידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ. הַלְלוּ־יָהּ:
 מְגִד־לְעֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יִרְוֶן צַדִּיק וְנִשְׁגָב: עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת משל' ית, ג.
תהי' פו, ה.
 לְטוֹבָה וַיֵּרְאוּ שְׂנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי:
 וַיֵּרֵא בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוּ אֶת־רִנָּתָם: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ טז, קו, מד.
 וַיִּנְחָם כְּרַב חֲסָדָיו: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לְפָנָי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם:
 הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמְקַבְּלֵנוּ מִן־הַגֹּיִם לְהַדּוֹת לְשֵׁם
 קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלִתֶךָ: אַתָּה תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן טז, קז, יד.
 כִּי־עַתָּה לְחַנּוּנָה כִּי־בָא מוֹעֵד: וַחֲפָרָה הַלְבָנָה וּבִוְשָׂה הַחֲמָה ישע' כד, כג.
 כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהָר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וַיִּגָּד וּמְנִי
 כְּבוֹד: וְאָמַר בְּיָוִם הַזֶּה הָיָה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוֹנֵינוּ לוֹ וַיִּוְשִׁיעֵנוּ טז, כה, ט.
 זֶה יְהוָה קוֹנֵינוּ לוֹ נִגְיָלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ: בְּרוּךְ יְהוָה תהי' פט, נג.
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יְיָ מִיּוֹם יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל טז, סח, כ.
 יִשׁוּעָתָנוּ סֵלָה: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד טז, קו, מנ.
 הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעַם אָמֵן. הַלְלוּ־יָהּ:

קדיש ימוס:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתֵהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא
דְאָמִירֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא
וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

נְרִיךְ לַהֲסֵר מַלְהַפְסִיק דְדִיצוֹר מִשְׁמַתְחִיל בְּרוּךְ שְׁאֲמַר עַד סוּף י"ת. עוֹמְדִים וְאוֹמְרִים:
בְּרוּךְ שְׁאֲמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בְּרוּךְ
גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בְּרוּךְ אֵל חַי לְעַד וְקַיֵּם לְנֶצַח. בְּרוּךְ
עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית. בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בְּרוּךְ מְרַחֵם
עַל הַבְּרִיּוֹת. בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לִירְאָיו. בְּרוּךְ פּוֹדֶה
וּמַצִּיל. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַמְּהַלֵּל. הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר
בְּפִי עַמּוֹ וּבְלִשׁוֹן כָּל־חַסִּידָיו וְעַבְדָּיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ
נְהַלֵּלְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִרְוַמְךָ וְנִגְדֹלְךָ וְנִמְלִיכְךָ.
וְנִזְכִּיר אֶת־שִׁמְךָ מִלְּכַנּוּ אֱלֹהֵינוּ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ
מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עַד־יַעַד שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתַשְׁבְּחוֹת (כ"א: בְּתַשְׁבְּחוֹת): ע"כ עוֹמְדִים:

זמירות

כא

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם
 יְהוָה מְבָרָךְ מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּזֶרְח־שָׁמַשׁ עַד־
 מְבוֹאוֹ מְהֵלֵל שֵׁם יְהוָה: רֶם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם
 כְּבוֹדוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדֶרֶד־וָדָר: יְהוָה
 בַּשָּׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה: יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם
 וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֵּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מִלֶּךְ: יְהוָה מִלֶּךְ־יְהוָה
 מִלֶּךְ־יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מִלֶּךְ עוֹלָם וָעֶד
 אֲבָדוּ גּוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְהוָה הַפִּיר עֲצַת־גּוֹיִם הִנְיָא מַחֲשָׁבוֹת
 עַמִּים: עָצוּ עֲצָה וְתַפֵּר דְּבָרוֹ דְּבָר וְלֹא יִקּוּם כִּי עֲמָנוּ
 אֵל: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁ וְעֲצַת יְהוָה הִיא תִקּוּם:
 עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמֹד מַחֲשָׁבוֹת לִבּוֹ לְדָר וְדָר: כִּי
 הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא־עֲצָה וַיִּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אֹהֶל
 לְמוֹשָׁב לּוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יֵה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי־בּוֹ
 יִשְׂמַח לְבָנוּ כִּי בָשָׂם קִדְשׁוֹ בְּטַחְנוֹ: כִּי לֹא־יִטַּשׁ יְהוָה
 עַמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם וַיִּכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית
 וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיב אִפּוֹ וְלֹא־יַעֲזִיר כָּל־חַמְתּוֹ: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה
 הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ): אֲשֶׁר־יִתְּמִי־דְרֹךְ הַהֵלְלִים
 בְּתוֹרַת יְהוָה:

אֲשֶׁר־יֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁר־יִתְּמֵם
 שְׂכָכָה לוֹ אֲשֶׁר־יִתְּמֵם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵינוּ:
 תְּהִלָּה לְדָוִד אַרְזוּמִמֶּךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמוֹךָ
 לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אַבְרָכְךָ וְאַהֲלִילָה שְׁמוֹךָ
 לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמְהֵלֵל מְאֹד וְלִגְדֹלְתּוֹ אֵין חֶקֶר:
 דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יַגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד

תה' קד, לא.
 שם קיג, כ"ד.
 שם קלח, יג.
 שם קנ, יע.
 דה"א טו, לא.
 שמו טו, יח.
 תה' י, טז.
 שם נג, י.
 ישע' ח, י.
 משל' יע, כח.
 תה' נ, יח.
 שם ט, ט.
 שם קלז, יג.
 שם קלה, ד.
 שם נג, כח.
 שם נד, יח.
 שם עח, לח.
 שם כ, י.
 שם קיט, ח.

הוֹדֵךְ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזֹזוּ נִזְרֵאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
 וּגְדַלְתֶּךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיְעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אֲפָיִם וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב יְהוָה לְכָל
 יִרְחַמְנוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְחִסְדֶיךָ
 יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרַתֶךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעוּ לְבַנֵי הָאָדָם גְּבוּרַתִּי וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתִי:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר:
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כָּל
 אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתֹ: פּוֹתַח
 אֶת־יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
 וְחֹסֵד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
 יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן־יִרְאוּ יַעֲשֶׂה וְאַת־שׁוֹעֵתָם יִשְׁמַע
 וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים
 יִשְׁמִיד: תַּהֲלֵת יְהוָה יִדְבֵּר פִּי וַיִּבְרַךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וּנְאֻמָּה נִבְרַךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הַלְלוּ־יְהוָה:

תהי' קטור ית.

הַלְלוּ־יְהוָה הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה: אֶהְלֵלָה יְהוָה בְּחַיֵּי
 אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדֵי: אֶל־תִּבְטְחוּ בַנְּדִיבִים
 בְּבֶן־אָדָם שְׂאִין לוֹ תְשׁוּעָה: תִּצַּא רוּחוֹ יֹשֵׁב לְאֹדְמָתוֹ
 בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוּ עֲשִׂתְנָתָיו: אֲשֶׁר־י שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֲזָרוֹ
 שִׁבְרוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו: עֲשֶׂהוּ שְׂמִים וְאָרֶץ אֶת־הַיָּם
 וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשְׁמֵר אֵמֶת לְעוֹלָם: עֲשֶׂה מִשְׁפָּטוֹ
 לְעֹשׂוֹקִים נָתַן לֶחֶם לָרְעִיבִים יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה
 פָּקַח עֵינָיו יְהוָה זָקָף כְּפוּפִים יְהוָה אֲהַב צַדִּיקִים: יְהוָה

שם קטור פתי.

שֹׁמֵר אֶת־גְּזֵרִים יְתוֹס וְאֶל־מִנְהָ יַעֲוֹדֵד וְדַרְךְ רְשָׁעִים יַעֲוֹת:
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וְדֹר. הַלְלוּ־יְיָ:

הַלְלוּ יְיָ כִּי־טוֹב זְמִרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נַעֲמִים נֶאֱוָה תְהִלָּה:
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס:
הֲרַפָּא לְשַׁבּוּרֵי לֵב וּמַחֲבֵשׁ לְעַצְבוֹתֶם: מוֹנֵה מַסְפָּר
לְכּוֹכְבִים לְכֹלֵם שִׁמּוֹת יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ
לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מַסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנוּמִים יְהוָה מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים
עַד־יֶאֱרֶץ: עֲנֵנו לִיהוָה בְּתוֹדָה וּזְמִירוֹ לֵאלֹהֵינוּ בְּכַנּוֹר:
הַמְּכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעַבִּים הַמְּכִין לְאֶרֶץ מָטָר הַמְּצַמֵּחַ הַרִים
חֲצִיר: נוֹתֵן לְבִהְמָה לַחֲמָה לְבִגְי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא
בַגְּבוּרַת הַסּוּס יַחֲפִץ לֹא־בְשׁוּקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוּצֶה יְהוָה
אֶת־יִרְאָיו אֶת־הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה
הַלְלֵי אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן: כִּי־חֹזֵק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרֹךְ בְּגִיךָ
בְּקַרְבֶּךָ: הַשָּׁם־גְּבוּלְךָ שָׁלוֹם חֵלֶב חֹטִים יִשְׁבִיעֶךָ: הַשְׁלַח
אִמְרָתוֹ אֶרֶץ עַד־מְהֵרָה יִרוּץ וְדַבְּרוּ: הַנִּתֵּן שֶׁלֵּג כַּצֶּמֶר
כְּפֹר כְּאֶפֶר יִפּוֹר: מִשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְּפִתִים לִפְנֵי קָרְתוֹ מִי
יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסַס יִשָּׁב רוּחוֹ וַיִּזְלוּ־מַיִם: מַגִּיד
דְּבָרוֹ לִיעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵּן
לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בְּלִידְעוֹם. הַלְלוּ־יְיָ:

הַלְלוּ יְיָ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בְּמִרוֹמַיִם:
הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָל־צְבָאוֹ:
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי
הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁרוֹ מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
כִּי הוּא צִוָּה וַנִּבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֲקִנָתוֹ וְלֹא

שם קמח, ח"י.

יַעֲבֹר: הִלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת:
 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטּוֹר רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים
 וְכָל־גְּבְעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרוֹזִים: הַחִיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֹמֵשׁ
 וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אֲרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי
 אֲרֶץ: בַּחֹרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת זְקֵנִים עַם־נְעָרִים: יִהְלְלוּ
 אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל־אֲרֶץ וְשָׁמַיִם:
 וַיֵּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל־חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
 קָרְבוֹ הִלְלוּ־יָהּ:

הִלְלוּ יְהוָה שִׁירוּ לִיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְּתוּ בְקִהְל
 חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹ בְנֵי־צִיּוֹן
 יִגִּילוּ בְּמַלְכָם: יִהְלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֲוֹל בְּתֶף וְכִנּוֹר יִזְמְרוּ־לוֹ:
 כִּי־רוֹצֵה יְהוָה בְּעַמּוֹ יִפְאַר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעֲלוּ חֲסִידִים
 בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל־מַשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב
 פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּגוֹיִם תּוֹכַחוֹת בְּלְאֻמִּים:
 לְאַסֹּר מַלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בְרוֹזֹל: לַעֲשׂוֹת
 בְּהֶסֶם מִשֹּׁפֵט כְּתוֹב הַדָּר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הִלְלוּ־יָהּ:

הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הִלְלוּהוּ בְרִקִיעַ עֲזוֹ:
 הִלְלוּהוּ בְּגְבוּרָתוֹ הִלְלוּהוּ בְּרִבְּ גְדָלוֹ:
 הִלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר: הִלְלוּהוּ בְּתֶף
 וּמַחֲוֹל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעַגְבִּ: הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ
 הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הִלְלוּ־
 יָהּ: כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הִלְלוּ־יָהּ:

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם־
 אָמֵן וְאָמֵן:

זמירות

כה

עומדים (עד סוף שירת הים) ואומרים:

וּבִרְךָ דְּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִד
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם
 וְעַד־עוֹלָם: לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח
 וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
 וְהַמְתַּנְשָׂא לְכֹל לְרָאשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה
 מוֹשֵׁל בְּכֹל וּבִידֶךָ כַּח וּגְבוּרָה וּבִידֶךָ לַגִּדָּל וּלְחֹזֶק לְכֹל:
 וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהִלִּים לְשֵׁם תְּפָאֶרְתֶּךָ:
 וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמֶם עַל־כָּל־בְּרָכָה וְתִהְיֶה: אַתָּה־
 הוּא יְהוָה לְבִדְךָ אֶת עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמַיִם שָׁמַי הַשָּׁמַיִם
 וְכָל־צְבָאֵם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיָּמִים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם
 וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת־כָּל־ם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַיָּם לָהֶם חֹמָה
 מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם: וַיִּזְשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־
 יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת
 עַל־שַׁפַּת הַיָּם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
 יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בִּיהוָה
 וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ:

אֲזַי יִשְׁרַ־מֶשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לִיהוָה וַיֹּאמְרוּ:
 יֹאמֶר אֲשִׁירָה לִיהוָה כִּי־גָאָה גָאָה סוֹם
 וְרָכְבוּ רָמָה בַיָּם: עֲזִי וְזַמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי
 לִישׁוּעָה זִוְהִי אֱלֹהֵי וְאֲנוּ־וּ: אֱלֹהֵי
 אָבִי וְאֶר־מִמְנוּ־וּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
 שָׁמוּ: מִרְכַּבַּת פָּרְעָה וְחִילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחָר

דב"ח כג, ר

נחמ" ט, ה"ג

שמי" יד, כ"ט

ס"ט, א"י

שְׁלֹשׁוֹ טָבְעוּ בַיַּם-סוּף: תְּהַמֵּת יְכַסִּימוּ יִרְדּוּ בַמְצוֹלֹת כְּמוֹ-
 אָבִן: יְמִינֶךָ יְהוָה נֶאֱדָרִי בַכַּח יְמִינֶךָ
 יְהוָה תִּרְעֵץ אוֹיֵב: וּבְרַב גְּאוּנֶךָ תִּהְרַם
 קַמִּיךָ תִּשְׁלַח חֲרֹנֶךָ יֹאכְלֵמוּ פִקֵּשׁ: וּבְרוּחַ
 אַפִּיךָ נִעְרָמוּ מֵיָם נִצְבּוּ כְמוֹ-גֹ-
 נֹלֵיִם קִפְאוּ תְדַמְרַת בְּלָבִיִּם: אָמַר
 אוֹיֵב אֶרְדֵּף אֲשִׁיג אַחֲלֵק שְׁלָל תִּמְלֵאמוּ
 נַפְשֵׁי אֶרְיִק חֲרָבִי תִּזְרִישְׁמוּ יָדַי: נִשְׁפֹּת
 בְּ-יַחַד כִּסְמוּ יָם צִלְלוּ כְּעוֹפְרֹת בְּמַיִם
 אֲדִירִים: מִי־כִמְכָרָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי
 כְּמִכָּה נֶאֱדָר בַּקִּדְשׁ נוֹרָא תִהְלֵת עֲשֵׂה
 פְּלֵא: נְטִיתִי יְמִינֶךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ: נַחִית
 בְּחִסְדֶּךָ עִסְזוּ גְּאֵלֶת נִהְלֵת בְּעֵזֶךָ אֶל-גְּנוּה
 קִדְשֶׁךָ: שִׁמְעוּ עַמִּים יִרְ-גִּזּוּן חֵיל
 אַחֲזוּ יִשְׁבִּי פְּלֵאשֶׁרֶן: אֲזוּ נִבְהַלּוּ אֱלֹפֵי
 אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזוּמוּ רָעַד נִמְגּוּ
 כָּל-יִשְׁבֵי כְּנַעַן: תִּפְּלֵ עֲלֵיהֶם אִימַתָּה
 וּפְחַד בְּגִדְלֵ זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן עֵד-
 יַעֲבֹר עִמָּךָ יְהוָה עֲד-יַעֲבֹר עִסְזוּ
 קִנִּיתִ: תִּבְאֵמוּ וְתִשְׁעֵמוּ בְּהַר נַחֲלֹתֶךָ מְכוֹן
 לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֵלֶת יְהוָה מְקוֹ-שׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנֵנוּ
 יְדִיךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

יְהוָה מְלֹךְ יְהוָה מְלֹךְ יְהוָה מְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמִשָּׁל בְּגוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהַר
 צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת-הָרַע עֲשׂוּ וְהִיתָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה:

שמ' עו' ית.

תה' כב, כט.
עוב' ח, כה.

זמירות

כו

וְכַתּוּב: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיֶּה זכר' יד, ט.
יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

(כָּל-בְּרוּאֵי מַעֲלֵה וּמְטָה)

¹ יַעֲדוּן יַגִּידוּן כָּלֶם כְּאַחַד. יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד: ²⁵

שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת שְׁבִילָךְ. וְכָל-מִבִּין² יְסוּדִם יְסַפְּרוּ
אֶת-גְּדֻלָּךְ. וּמָהֶם יִכִּירוּ כִּי הַכֹּל שִׁלָּךְ. וְאַתָּה הָאֵל
(הַמֶּלֶךְ) הַמְיֻחָד:
יַעֲדוּן וְכוּ

לְבָבוֹת בְּחֻשְׁבֵּם עוֹלָם בְּנוֹי. יִמְצְאוּ כָל-יֵשׁ בַּלְתָּךְ שְׁנוֹי.
בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקַל הַכֹּל מְנוֹי. כָּלֶם נִתְּנוּ מִרְוּעָה
אֶחָד:
יַעֲדוּן וְכוּ

מֵרֵאשׁ וְעַד-סוֹף יִשְׁלַךְ סֶמֶן. מִזֶּרֶח וּמֵעֶרֶב צִפּוֹן
וְתִימָן. שִׁחַק וְתַבַּל לָךְ עַד נְאֻמָּן. מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה
אֶחָד:
יַעֲדוּן וְכוּ

הַכֹּל מִמֶּךָ נִזְבַּד וְזוּר. אֶתָּה תַעֲמִד וְהֵם יֵאבְדוּ אָבוּד.
לְכֵן כָּל-יִצְוֹר³ לָךְ יִתֵּן כְּבוֹד. כִּי מֵרֵאשׁ וְעַד-סוֹף הֲלֹא
אָב אֶחָד:
יַעֲדוּן וְכוּ

וּבִתְוֹרָתְךָ כְּתוּב לֵאמֹר. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ זכ' ו, ד.
יְהוָה אֶחָד:

יְהִי-חֲסִדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאַשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ: מַלְכוּתְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מַלְכוּת כָּל-עֲלָמִים. וּמִמְשַׁלְתְּךָ מַלְכֵנוּ בְּכָל-
דּוֹר וָדָר. שְׁאַתָּה הוּא אֲדִיר בְּקִדְשָׁה וּלְךָ נֶאֱדָה הַמְּלוּכָה.
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ:

תה' לו, כג.
ע"פ שם
קמס, יג.

¹ מחברו רבי שלמה, ושמו חתום בראשי הבתים. ² במח' רמ"ו ושי"א: "לכל מבין" "גדלך" ללא תיבת
"את" לפניו. ³ במח' רמ"ו ושי"א: "יציר".

סדר שחרית לימי חול

עומדים (עד סוף הקדיש) ואומרים:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלִכְנוּ. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
 בְּשִׁמִּים וּבְאֲרָץ. כִּי לָךְ נָאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיר וּשְׁבַחָהּ. הִלֵּל וְזַמְרָה. עֲזוּ וּמְשַׁלְּהָ. נִצַּח.
 גְּדֻלָּה¹ וּגְבוּרָה. תְּהִלָּה וְתַפְאֶרֶת. קְדוּשָׁה וּמַלְכוּת. בְּרֻכּוֹת
 וְהוֹדָאוֹת² מְעַתָּה וְעַד-עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מֶלֶךְ
 גָּדוֹל³ וּמְהֻלָּל בְּתַשְׁבּוּחוֹת (וי"ט: בְּתַשְׁבּוּחוֹת). אֵל הַהוֹדָאוֹת.
 אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת. הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי זַמְרָה. מֶלֶךְ. אֵל. חַי
 הַעוֹלָמִים. אָמֵן:

ס"א ק"ג, ב.

הסמן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךָ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ.
 וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
 בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵךָ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵי יִתְבָּרַךְ.
 וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
 וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵךָ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
 לְעֵלְמָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תַּשְׁבּוּחַתָּא וְנַחֲמַתָּא
 דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

סדר שחרית לימי חול

הסמן אומר: בְּרַכּוּ אֶת-יְהוָה הַמְבָרַךְ:

הקהל אומר והסמן אחרייו: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

¹ במח' רמ"ו וש"א: "וגדלה". ² במח' רמ"ו וש"א: "ברכות והודאות" לאחר "הלל חמרה". ³ במח' רמ"ו:
 לא מופיע תיבת "גדול".

ואומר החזן והעוזר לו חשין עמו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. יוֹצֵר אוֹר ^{ישע' מה, ז.}
 ובוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֲשֵׂה שָׁלוֹם ובוֹרֵא אֶת־הַכֹּל.
 הַמַּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ. הַמְחַדֵּשׁ טוֹבוֹ בְּכָל־יוֹם
 תָּמִיד. מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. מְהֵרָבּוֹ מֵעֲשִׂיָּהּ יְהוָה כָּל־כֶּלֶם ^{ספ' קד, כד.}
 בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָךְ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם
 לְבַדּוֹ מְאֹד. הַמְהַלְלֵךְ. הַמְשַׁבַּח וְהַמְפָּאֵר וְהַמְתַּנַּשֵּׂא מִימֹת
 עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם. בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן
 עֲזֹנוּ. צוֹר מְשֻׁבְּנֵנוּ. מְגַן יִשְׁעֵנוּ. מְשֻׁבַּב בְּעַדְנוּ. אֵל בְּרוּךְ
 גָּדוֹל יְדָעָה. הַכִּין וּפָעַל זְהָרֵי חֲמָה. טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד
 לְשִׁמוֹ. מְאֹרוֹת גִּתָּן סְבִיבוֹת עֲזֹו. פְּנוֹת צְבָאוֹת קְדוֹשִׁים
 רוֹמְמֵי שָׂדֵי תָמִיד יִסְפְּרוּ כְבוֹד־אֵל וּקְדוּשָׁתוֹ:

יְתַבְּרַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת.
 וְעַל־כָּל־שֹׁבַח מַעֲשֵׂי יְדֶיךָ. וְהַמְאֹרוֹת אֲשֶׁר
 יִצְרַתָּ. הִמָּה יִפְאָרוּךְ סְלָה:

תְּתַבְּרַךְ (לְנִצְח) צוֹרְנוּ מְלַכְנוּ וְגֹאֲלֵנוּ. בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים.
 יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר שִׁמְךָ (לְעַד) מְלַכְנוּ. יוֹצֵר
 מְשָׁרְתִים. וְאֲשֶׁר מְשָׁרְתִיו כָּל־עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם
 וּמְשֻׁמֵּיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל. דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ
 עוֹלָם. כָּל־אֱהוּבִים. כָּל־בְּרוּרִים. כָּל־גְּבוּרִים. כָּל־
 עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רִצּוֹן קוֹנִיָּהֶם. וְכָל־פּוֹתְחִים
 אֶת־פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטִהְרָה. (בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה) וּמְבָרְכִים
 וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֵרִים וּמְקַדְּשִׁים (וּמְעַרְיָצִים וּמְמַלְיָכִים)
 אֶת־שֵׁם הָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל. הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. קְדוֹשׁ הוּא.

סדר שחרית לימי חול

ל

וְכֹלֶם מִקְבָּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מְזוּהָ וְנוֹתְנִים
בְּאַהֲבָה רְשׁוֹת זֶה לְזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצֵרֶם בְּנִחַת רוּחַ
בְּשִׁפְּהַ בְּרוּרָה בְּנִעִימָה וּבְקִדְשָׁהּ כָּלֶם בְּאַחַד עוֹנִים
בְּאִימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה¹ קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁוֹ יְהוָה
צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְהַאֲפָנִים וְחֵיִת הַקְּדֹשׁ
כָּלֶם בְּרַעַשׁ גְּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמְתָּם מִשְׁבָּחִים
וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ לְמַלְךְ אֵל חַי וְקַיִם לְעַד
זְמִירוֹת יֵאמְרוּ וְתִשְׁבְּחוּת (נ"ו: וְתִשְׁבְּחוּת) יִשְׁמְעוּ
כִּי הוּא לְבָדוֹ (מְרוֹם וְקְדוּשׁוֹ) פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה
חֲדָשׁוֹת בְּעַל מַלְחָמוֹת זוֹרַע צְדָקוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת
בוֹרָא רְפוּאוֹת מְצַמִּיחַ יִשׁוּעוֹת אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת הַמְּחַדֵּשׁ
טוֹבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית כְּאִמּוֹר לְעֹשֶׂה
אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ וּבְחֲסֵדוֹ נִתְּנָם לְהַאֲוִיר
עַל־הָאָרֶץ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבְּתֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֲמֵלָה גְּדוֹלָה
וַיִּתְּרָה חֲמֵלָתְ עֲלֵינוּ אָבִינוּ מִלְּבָנוּ בְּעֵבֹר
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבִטְחוּ בָךְ וַתִּלְמְדֵם לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת חֲקֵי חַיִּים
כֵּן תַּחֲנֵנוּ וַתִּלְמְדֵנוּ אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵנוּ הַמְּרַחֵם רַחֵם
נָא עֲלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ (בִּינָה) לְהַבִּין וְלַהֲשִׁיבֵל וְלַשְׁמוֹעַ
לְלַמּוֹד וְלַלְמֹד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי
תִּלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה וְהַאֲוִירָה עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ² וְדַבֵּק
לְבָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ³ וַיַּחַד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שִׁמְךָ

1 במח' רמ"ז ושי"א: עונים בקריאה ואומרים - 2 במח' רמ"ז ושי"א: "במצותיך" 3 במח' רמ"ז: "ליראתך"

סדר שחרית לימי חול לא

כִּי־שָׁם קָדְשְׁךָ הַגְּדוֹל בְּאַמֶּת נִקְרָא עָלֵינוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ
(חֶסֶד) בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. הָאֵל הַגְּדוֹל. הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא.
מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תָּרִים קַרְנֵנוּ וְתַמְלִךְ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ
לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי־בָךְ בִּטְחָנוּ לֹא נִבּוֹשׁ. וּבְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל
חֲסִינוּ. לֹא־נִפְלֵם וְלֹא־נִפְשָׁל לְעַד וּלְעוֹלָמִי עַד. כִּי־אָבִינוּ
וְאֱלֹהֵינוּ אַתָּה. וְרַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ נִצַּח
סֵלָה וְעַד. וְנִגְיִלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתֶךָ. (מְהֵרָה) וְהִבָּא עָלֵינוּ
בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. וְתוֹלִיכֵנוּ
מְהֵרָה קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ. כִּי־אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה.
וּבָנוּ בְּחֵרֶת מְכַל־עַם וְלִשׁוֹן. וְקַרְבָּתֵנוּ (מִלְכָּנוּ) לְשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל סֵלָה בְּאַמֶּת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֲדוּךָ בְּאַמֶּת וּבְאַהֲבָה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהמורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, ויקרא
בנחת ובנעימה: נריך לפרש האומיות בפיו ובשפתיו ונריך ליתן רווח בין הדברים כגון
על לבדך, על לבדכס. ונריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים
בכוונה: אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא מפילו דיעבד: נריך להאריך דל"ת
של "אחד", ונריך להמין בזיון של "תזכרו" ושל "וזכרתם": אין הש"ץ נריך להנמיך
את קולו בפסוקי התוכחה:

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: דב' ו, ה.

אומרים בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעַד: צבלי פסחים
דף נז.

וְאַהֲבָתְךָ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וְשָׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:

וּקְשַׁרְתֶּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתֶּם
עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ תִשְׁמָעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצִוֶה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ
בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטַּר־אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ
יורֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשֹׁדְךָ לְבַהֲמֹתְךָ וְאֹכְלֹת וּשְׂבַעְתָּ: הַשְׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן
יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעֶצֶר אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאֹבַדְתֶּם
מִהָרָה מֵעַל־הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶּם
אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לִבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶם
לְאוֹת עַל־יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֶתֶם
אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתּוֹךָ בְּדֶרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדִרְתָם וְנִתְּנוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת
יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה

דב' יח,
יג'כח.

במ' טו, לז,
מח.

אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיזֹת לָכֶם
לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַנִּיבּוֹר אֹמֵר: אָמֵת:

הַמִּזְן סוֹזֵר וְאֹמֵר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת:

וַיִּצִיב־וּנְכוֹן־וּקְיָם־וַיִּשְׂר־וַנְּאָמֵן־וְאֶהוּב־וְחָבִיב־וְנַחֲמָד־
וְנָעִים־וְנוֹרָא־וְאֲדִיר־וּמְתַקֵּן־וּמְקַבֵּל־וְטוֹב־
וַיְפֹה־הַדְּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד־אָמֵת הוּא אֱלֹהֵי
עוֹלָם מְלַכְנוּ־צוּר יַעֲקֹב־מִגֵּן יִשְׁעָנוּ־לְדוֹר וָדוֹר הוּא
קָיָם־וְשָׁמוּ קָיָם־וְכִסְאוֹ נְכוֹן־וּמְלָכוּתוֹ וְאִמּוֹנָתוֹ לְעֵד
קָיָמֵת (נ"ב: קָיָמֵת)־וְדַבְּרֵי חַיִּים וְקָיָמִים וְנְאֻמָּנִים וְנַחֲמָדִים
לְעֵד וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים־עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ־עַל־בְּנֵינוּ
וְעַל־דוֹרוֹתֵינוּ־וְעַל־כָּל־דוֹרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ־
עַל־הָרֵאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים־דְּבָר טוֹב וְקָיָם־אָמֵת
וְאִמּוֹנָה־חֶקֶתָן וְלֹא יַעֲבֹר: אָמֵת שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ־מְלַכְנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ־גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֲלֵ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ־
צוּרֵנוּ צוּר יִשׁוּעָתָנוּ־פּוֹדְנוּ וּמַצִּילָנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׂמֵךְ־
וְאִין אֱלֹהִים עוֹד זוֹלָתָךְ:

ת"ס קמ"א, ו.

עֲזָרָת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם־מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ (לָהֶם
(ו) לְבַגְיָהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דוֹר וָדוֹר־בְּרוּם עוֹלָם
מוֹשֶׁבֶךָ־וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד־אֶפְסֵי־אֶרֶץ: (אָמֵת) ^{ס"ב ע"ב, ח.}
אֲשֶׁר־אִישׁ שִׁישְׁמַע אֶל־מִצְוֹתֶיךָ־וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יִשִּׁים
עַל־לְבוֹ־אָמֵת אַתָּה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ־וּמֶלֶךְ גְּדוֹל וְגִבּוֹר
לְרִיב אֶת־רִיבָם־אָמֵת אַתָּה הוּא רֵאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא
אַחֲרוֹן־וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אִין־לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֲלֵ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ־
(אָמֵת) בְּמִצְרַיִם נִגְלִיתָ־כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָ־בְּכוֹרְךָ

(יִשְׂרָאֵל) גָּאֲלָתָּ. יִסְסוּף בְּקַעְתָּ. וְדִים טַבְעַתָּ. יָם לִיבְשָׁה
 שְׁמַתָּ. וְיִדִידִים עָבְרוּ. וַיְכַסּוּ-מִים צָרִיחֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא
 נִוְתַר: וְעַל-זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים לְאֵל. וְנִתְּנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת
 שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת (נ"א: וְתִשְׁבָּחוֹת). בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת.
 לְמֶלֶךְ אֵל רֵם וְנִשְׂאָ. חַי וְקַיִם. גְּדוֹל וְנוֹרָא. מְשֻׁפֵּיל גְּאִים.
 מְגַבֵּיָה שְׁפָלִים. מוֹצִיא אֲסִירִים. וּפּוֹדֶה עֲנּוּיִם. וְעוֹזֵר
 דָּלִים. וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שׁוּעָם אֱלֹיוּ. תְּהִלָּה
 (נ"א: תְּהִלּוֹת) לְאֵל עֲלִיוֹן בְּרוּךְ הוּא. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָל־ם. מִי־כַמְכָּה
 בְּאֵלֶם יְהוָה מִי כַמְכָה נְאֻדָּר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תְּהִלַּת עֲשֵׂה
 פְּלֵאָ. שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִים לְשִׁמְךָ (הַגְּדוֹל)
 עַל-שִׁפְתַי הֵי־ם. יַחַד כָּל־ם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְהוָה
 יִמְלֶךְ לְעַלְמֵם וְעַד: בְּגִלְגַּל אֲבוֹת תּוֹשִׁיעַ בָּנִים. וְתִבִּיא גְּאֻלָּה
 לְבְנֵי בְּנֵיהֶם. כִּי-מַעֲוָלִם אֶתְּהָ גּוֹאֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

יכוון פניו כנגד מקום המקדש כאשר רגליו זו אל זו, יעמוד ולא ישען ויכוף ראשו מעט, כריך לכוון ככל הצרכות, ולפחות בצרכה הראשונה:

בְּחֹרֶה הַמִּזֵּן אֹמֵר בְּלִשָׁתְּךָ: אֲדַגֵּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
 אֲבֹרָהֶם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגְּדוֹל
 הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
 אֶת-הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת. וּמִבִּיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְּנֵיהֶם
 לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעש"ת מוסיפים: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים.
 וְכִתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַן אֵל חַי:

סדר שחרית לימי חול
לה
מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מַגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בְּקִיץ: מוֹרִיד הַטֶּל | | צְמוֹקִף: מְשַׁיֵּב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמֵים רַבִּים. סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ
לְיִשְׁרָאֵל עֹפֵר. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ. מֶלֶךְ
מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹:

בְּעֵשִׂי"ת מוֹסִיפִים: מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים.
זְכוֹר יְצוּרֶיךָ בְּרַחֲמֵים מִמִּית וּמְחַיֶּה:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחַיֶּה
הַמֵּתִים:

בְּחֻזְקָה אֲמוּנִים:

כִּתְרֵי יִתְּנוּ לָךְ הַמּוֹנֵי מַעֲלָה עִם־קְבוּצֵי מִטָּה. יַחַד כָּלֶם קִדְשָׁה
לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר עַל־יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה
וְאָמַר. קוּ"ם: קִדְּשׁוּ קִדְּשׁ קִדְּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל־הָאָרֶץ
בְּבוֹדוֹ: מִן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קוּ"ם: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
מִן: וּבְדַבְּרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קוּ"ם: יְמֶלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּ־יָהּ:

לְדֹר וָדֹר נְמַלִּיךָ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקִדְּשׁוֹ.
וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקִדְּשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל
הַקִּדְּשׁ בְּעֵשִׂי"ת: הַמֶּלֶךְ הַקִּדְּשׁ:

ובמחז' ש"א "לתורתך". ¹ במחז' רמ"ו נוסף: "בקרוב".

אתה חונן לאדם דעת. ומלמד לאנוש בינה. וחננו
מאתך דעה ובינה והשכל. ברוך אתה יהוה.
חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך. ודבקנו במצותיך. וקרבונו
מלכנו לעבודתך. והחזירנו בתשובה שלמה
לפניך. ברוך אתה יהוה. הרוצה בתשובה:

סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו.
כי אל טוב וסלח אתה. ברוך אתה יהוה. חנן
המרבה לסלוח:

ראה נא בענינו וריבה ריבנו. וגאלנו מלכנו מהרה.
למען שמך. כי (אל) גואל חזק אתה. ברוך אתה
יהוה. גואל ישראל:

בתענית ניצור אם נוכחים לפחות ששה נמים אומר החזן בחזרה "עננו" ואם לאו
אומרו ב"שמע קולנו":

עננו יהוה עננו ביום צום תעניתנו. כי בצרה גדולה אנחנו.
ואל תעלם אזנך משמוע תפלתנו. ואל תתעלם מבקשתנו.
היה נא קרוב לשוענו. (נ"א: לשועתנו) טרם נקרא אתה תענה.
כדבר שנאמר. והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים
ואני אשמע: כי אתה פודה ומציל בכלעת צרה וצוקה. ברוך
אתה יהוה. העונה בעת צרה ומושיע:

שע' סה, כד.

רפאנו יהוה אלהינו ונרפא. הושיענו ונושעה. כי
תהלתנו אתה. והעלה רפואה שלמה לכל.
מכותינו (ולכל תחלואינו). כי אל רופא רחמן ונאמן
אתה. ברוך אתה יהוה. רופא חולי עמו ישראל:

סדר שחרית לימי חול

לו
בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה
וְאֶת־כָּל־מִיְּנֵי תְבוֹאֶתָהּ. וְתַן טַל (נחורף מוסיפס:
ומטר) לְבִרְכָה עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וְשַׁבַּע אֶת־הָעוֹלָם
מִבְּרֻכוֹתֶיךָ. וְתַן בְּרָכָה. רוּחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ.
וּבְרַךְ אֶת־שָׁנוֹתֵינוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבוֹרָכוֹת. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְבָרַךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ. וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ.
(וּמְבַצְּנוּ יַחַד מֵאֲרֻבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ לְאֲרָצֵנוּ).
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַבֵּץ גְּדֻחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה וְיִזְעַצְּנוּ כְּבַתְחִלָּה.
וּתְמַלֵּךְ עֲלֵינוּ אַתָּה (מְהֵרָה) לְבִדְךָ (בְּחֻסְדֵךְ
וּבְרַחֲמִים). בְּצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מֶלֶךְ
אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט (נעש"מ: הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

נוסח בלתי מנוגזר:
וְלִמְשַׁמְּדִים בְּלִתְהוּי
תְקוּהָה וְכָל־
הַמִּינִים כָּלֵם כְּרָגַע יֵאבְדוּ.
וְכָל־אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה
יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוֹן מְהֵרָה
תִּעָקֵר וּתִשָּׁבֵר וְתִכְנָיעַ
אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר
אֹיְבִים וּמְכַנְּיעַ זְדִים:

נוסח מנוגזר רמ"ז וש"ס:
וְלִמְשַׁמְּדִים בְּלִתְהוּי תְקוּהָה.
וְכָל־דְּהִמִּינִים
כָּלֵם כְּרָגַע יֵאבְדוּ. וְכָל־אֹיְבֵיךָ
מְהֵרָה יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוֹן
מְהֵרָה תִּעָקֵר וּתִשָּׁבֵר וְתִכְנָיעַ
אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר אֹיְבִים
וּמְכַנְּיעַ זְדִים:

¹ במד' רמ"ז וש"ס: גְּלוּתֵינוּ.

עַל-הַחֲסִידִים וְעַל-הַצְּדִיקִים וְעַל-גְּרֵי הַצָּדֵק וְעַל-פְּלִיטַת
 עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל-הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ. וְשִׁים
 חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם. לְעוֹלָם לֹא גִבוּשׁ כִּי-בָךְ בִּטְחָנוּ מִלְּךָ
 עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מִשָּׁעַן וּמִבְטָח לַצְּדִיקִים:
וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּנֵן
עוֹלָם בְּמִהְרָה בְיָמֵינוּ:

בתשעה באב אומרים:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל-יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְעַל-ירוּשָׁלַיִם עִירְךָ.
 וְעַל-צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל-הָעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרֻבָה
 וְהַשׁוּמְמָה. הַנְּתוּנָה בְיַד זָרִים. הַרְמוּסָה בְּכַף עֲרִיצִים. וְיִבְלָעוּהָ
 לְגִיזוֹת. וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי פְסִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמֶּךָ נְתַתָּה וּלְזָרַע
 יַעֲקֹב יִרְשָׁה הוֹרְשָׁתָה. נַעֲרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַפְרָה. וְהַקִּיצָה
 מֵאֶרֶץ דְּוִיָּה. נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרַ שְׁלֹם. וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם.
 כִּי בָאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לְבַנוֹתָהּ. כְּאִמּוֹר וַאֲנִי אֶהְיֶה-לָּהּ
 נְאֻם-יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה. מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאֲבֵלֵי עַמּוֹ וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם: וּמְשִׁיבֵי אֶת-לַחֲמַס:

ישעי סו, יב
 זכרי, ג, ט

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

אֶת-צֶמַח דָּוִד עֲבָדְךָ בְּמִהְרָה תִצְמַיֵחַ. וּמָרְנוּ תְרוּם
בִּישׁוּעָתְךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינּוּ כָל-הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. מִצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שִׁמְעוּ קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְחוּס וְחַנּוּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 וּקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת-תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶת-
 תְּחִנָּתֵנוּ. כִּי אָב מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם.
 וְלֹא נָשׁוּב רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:

סדר שחרית לימי חול

לט

במענית ליצור, היחיד הכס אומר:

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ בְיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ.
וְאֵל־תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשְׁמוֹעַ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאֵל־תִּתְעַלֵּם מִבִּקְשֵׁתֵנוּ.
הֲיֵה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֵנוּ. (נ"א: לְשׁוֹעֵתֵנוּ) טָרִם נִקְרָא אֹתָהּ תַעֲנֶה.
כְּדָבָר שְׁנֵאֲמַר. וְהֵיךָ טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים
וְאֲנִי אֲשַׁמֶּע: כִּי אֹתָהּ פוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכֹל־עַת צָרָה וְצוֹקָה:

ישע' סה, כד.

כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אֹתָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֵל־תְּפִלָּתָם¹ שְׁעָה.
וְהִשָּׁב הָעֲבוֹדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וְתַפְלָתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן. וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ:

בראש חודש וזמול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא. יִגִּיעַ. יִרְאֶה וְיִרְצֶה. וְיִשְׁמַע.
וְיַפְקֵד. וְיִזְכֵּר זְכוֹרֵנוּ וְזְכוֹרֵן אֲבוֹתֵינוּ. וְזְכוֹרֵן יְרוּשָׁלַיִם
עִירְךָ. וְזְכוֹרֵן מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדְּךָ. וְזְכוֹרֵן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה. לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן בְּיוֹם

בראש חודש: | זמול"מ של פסח: | זמול"מ של סוכות:
ראש החודש הזה. | חג המצות הזה. | חג הסוכות הזה.

זְכוֹרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְחוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים
כְּמָאז. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

¹ במד' רמ"ז: "ובתפלתם".

סדר שחרית לימי חול

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. עַל-חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל-
 נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ.
 וְעַל-נְסִיךְ שְׂבָכְל־יוֹם וַיּוֹם
 עִמָּנוּ וְעַל-נַפְּלְאוֹתֶיךָ
 וְטוֹבוֹרֶיךָ שְׂבָכְל־עֵת.
 עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים.
 הַטּוֹב כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמֶיךָ.
 הַמְּרַחֵם כִּי לֹא-תָמוּ
 חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בַּחֲזוֹרָה כְּשֶׁחָזַן אָמַר "מוֹדִים" כְּרִיכִין כֹּל
 הַלְּיָצוֹר לְשׁוֹם עָמּוֹ וְאוֹמְרִים "מוֹדִים דְּרַצְנָן":
מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
 אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵי כָּל-בֶּשֶׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. עַל
 שֶׁהַחַיֵּינוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲיֵינוּ
 וְתַחַנְנוּ וְתִאֶסֶף גְּלוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע
 כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
 חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמַּת
 וּבְלִבְבֵי שָׁלֵם. עַל שֶׁאָנוּ מוֹדִים
 לָךְ. (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

בבלי סוטה
 דף מ.

ירמ' לג, כז.

לֹא-הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא-עֲוַבְתָּנוּ וְלֹא-הִסְתַּרְתָּ
 פָּנֶיךָ מִמָּנוּ:

בַּחֲנוּכָה וּבְפֻרִים אָמְרִים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
 הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעֵשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם-אֲבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים הֵהֵם
 בְּזִמַּן הַזֶּה:

בְּפֻרִים

בַּחֲנוּכָה

בְּיָמֵי מְרִדְכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
 הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם
 הַמֶּן הַרְשָׁע. וּבְקִשׁ לְהַשְׁמִיד
 לְהַרְגֵּם וְלֹא-בָדָד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים
 מִנְּעַר וְעַד-זָקֵן טָף וְנָשִׁים בָּיּוֹם

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בְּיִחוּסָן כַּהֵן
 גָּדוֹל חֲשָׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו.
 כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן
 הַרְשָׁעָה לְשִׁכְחָם מִתּוֹרַתְךָ
 וְלִהְעִבְרֵם מִחֲקֵי רְצוֹנְךָ.

אסתר ג, יג.

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

סדר שחרית לימי חול

מא

צפורים	צחנוכה
<p>אָחַד בְּשִׁלּוּשֵׁה עֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ שְׁנַיִם-עָשָׂר הוּא-חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לְבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפְּרַת אֶת-עֲצָתוֹ. וּמְלַקְלַת אֶת-מַחְשַׁבְתּוֹ. וְהַשְׁבוֹת לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת-בְּנָיו עַל-הָעֵץ: וּכְשֵׁם שְׁעִשִׁית עַם-אֲבוֹתֵינוּ גַם. כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְגוֹדֵה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>	<p>וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם. רַבַּת אֶת- רִיבָם. דָּגַת אֶת-דִּיגָם. נָקַמְתָּ אֶת-נִקְמָתָם. מִסֶּרֶת גְּבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעֻטִים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוּרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְיָדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתְךָ. וְלֶךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְלַעֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּךְ בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בֵּיתְךָ. וּפָנּוּ אֶת-הֵיכַלְךָ. וְטִהְרוּ אֶת-מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נְרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשְׁךָ. וּקְבַעוּם שְׁמוֹנֵה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וּכְשֵׁם שְׁעִשִׁית עִמָּהֶם גַּם. כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְגוֹדֵה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>

חסתי ע, כה.

ע"פ ח"י
ק"ע, נא.

ע"פ מוסכת
סופרים פ"כ
ה"ו.

בעשיית מוספים: זכור רחמיך וכבוש את כבעסך.
כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ומגפה וכל מחלה.
מעלינו ומעל כל בני בריתך:

על כלם יתברך ויתרומם שמך מלפנו תמיד. כל החיים
יודוך סלה. ויהללו לשמך הטוב באמת:

בעשיית מוספים: וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

ברוך אתה יהוה. הטוב שמך ולך נאה להודות:

בארץ ישראל נושאים הכהנים כפיהם צורה ואם אין כהן, החזן אומר:
אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשת בתורה

הַפְּתוּבָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֶן וּבְנָיו כְּהֹנִים
עִם קְדוֹשֵׁיךָ. כְּאֲמֹר־יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יֵאָר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וַיַּחַנֶּךָ: יֵשָׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשָּׂם לְךָ שָׁלוֹם:

צמ"ג, ו' כד"כ.

שִׁים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חַיִּים). חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים.
עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים
וְחַיִּים¹ וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ) לְבָרְךָ אֶת-
כָּל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

צעשי"ת מוסיפים: בְּסֵפֶר חַיִּים. בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וַיְשׁוּעָה
וְנַחֲמָה. חֵן וְחֶסֶד נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
(אֲמִן)²:

בְּחֻמְהָ הַחֵן אֹמֵר פְּסוּק זֶה נִלְמַשׁ:

יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

סה"י יג, טו.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מְרָע. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מְרָמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׂכָל-הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. תִּפְר
עֲצָתָם וְתִמְלָקֵל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שִׁתְּפַתַּח לִי שַׁעְרֵי תוֹרָה. שַׁעְרֵי חֲכָמָה. שַׁעְרֵי בִּינָה. שַׁעְרֵי
דַּעְהָ. שַׁעְרֵי פְּרִנְסָה וְכֻלְכָּלָהּ. שַׁעְרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

צמ"ג ברכות
ט"ז

¹ במח' רמ"ז: לא מופיע 'וחיים'. ² במח' רמ"ז ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר:
'אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן' ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ז ס"א.

סדר שני וחמישי

מוג

אם שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הֲרַחֲמֵנוּ - יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ
 בְּיָמֵם הָהֵם בְּזֶמַן הַזֶּה - בְּיָמֵינוּ וְכוּ':

תה"י יע"ט טו. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת ומזור לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ

איו" כה"ג

וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ע"פ משג'
אבות פ"ה
מ"ב.

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית
המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

במקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה: בחזרת
הש"ץ הקהל צריך לעמוד ולכוין לכל הזכרות ולענות "צרוך הוא וצרוך שמו" אחרי
"צרוך אמה ה'", "ואמן" אחר כל זרכה:

בראש חודש, חוה"מ וחנוכה אומרים כאן את ההלל, נעמ' רס"ב:

סדר שני וחמישי

אלו הימים שאין אומרים תחנה: שבת; ראש חודש; ר"ה; מערב יוה"כ עד ר"ח
חשוון; חנוכה; ט"ו בשבט; פורים קטן שני ימים; פורים גדול שני ימים; צירושלים
בט"ז באדר (או באדר ב') אם חל ציוס א'; כל חודש ניסן; יום העצמאות; פסח שני
(יד אייר); ל"ג בעומר (יח אייר); יום שחרור ירושלים (כח אייר); מר"ח סיוון עד
י"ב בו כולל; ט' באב (י' באב אם חל ט' בשבת); ט"ו באב ער"ה; ציכ"ג שיש חתן
בשבעת ימי המשחה; ציכ"ג שיש שם ברית צאותו יום או כשנמצא מוהלו או סנדקו
או אבי הבן הנימול בו ציוס וצבית האצל: (מנהג קדמון בק"ק רומא יע"א שלא
להתחיל לומר תחנה בערב שבת אחר הפסק ימי ניסן ותשרי):

וְעַתָּה וְאֵדְנִי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ

דג' ט' טרת.

מִצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וַתַּעֲשֵׂלֵךְ שֵׁם כְּבוֹד הַזֶּה

חֲטָאנוּ רַשְׁעָנוּ: אֵדְנִי כְּכָל־צַדִּיקְתֶּךָ יִשְׁבַּגְנָא אִפְךָ וְחַמְתֶּךָ

מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַם הֲרַקְדְּשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ

¹ במח' רמ"א וש"א הנחיה זו מופיעה קודם יהיו לרצון אמרי פי"י. ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

יְרוּשָׁלַם וְעַמָּךְ לְחַרְפָּה לְכָל־סְבִיבְתֵינוּ: וְעַתָּה שָׁמַע
 אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנּוֹתָיו וְהָאֵר פְּנֵיךָ
 עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדַנִּי:

צימות הַגּוֹס מתחילים כאן¹:

הַטָּה אֱלֹהֵינוּ אֲזַנְךָ וְשָׁמַע פִּקֹּחַ עֵינֶיךָ וְרָאָה שְׂמֵמֵתֵינוּ
 וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל־
 צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תְּחִנּוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ
 הָרַבִּים: אֲדַנִּי שְׁמָעָה אֲדַנִּי סִלַּחָה אֲדַנִּי הִקְשִׁיבָה וְעִשָּׂה
 אֶל־תֵּאָחֵר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִי־שְׁמָךְ נִקְרָא עַל־עִירְךָ
 וְעַל־עַמְּךָ:

אם אין מניין אומרים את י"ג המידות בניגון טעמי התורה:

אֵל הוֹרְתָנוּ לֹאמַר (מִדּוֹת) שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וְזָכַר לָנוּ (הַיּוֹם)
 בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. (כְּמוֹ) שְׁהוֹדַעְתָּ לְעַנְיֵנוּ מִקְדָּם.
 וְכֵן כְּתוּב (בְּתוֹרָתְךָ). וַיֵּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם
 וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:

וְשֵׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא

יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְבָּע אַפָּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאֱמֶת:
 נִצָּר חֶסֶד לְאֵלִפַּיִם נִשְׂא עֵינָיו וְפָשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְחָה
 וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנַחֲלֵתָנוּ:

סִלַּח לָנוּ אֲבֵינוּ כִּי חָטְאָנוּ. מְחַל לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ.
 כִּי־אַתָּה אֲדַנִּי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרָאֶיךָ:
 כִּי־עַמְּךָ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּנּוֹרָא: לְמַעַן־שְׁמָךְ יְהוָה. וְסִלַּחְתָּ

¹ עפ"י מתי הרשום ח"א.

סדר שני וחמישי

מה

לְעוֹנְנוּ כִּי רַב־הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תְּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל
 תִּתְעַלֵּם מִתְחַנְּתָנוּ. שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים
 וְקִשְׁי־עַרְף בְּדַבַּר הַזֶּה שֶׁנֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ
 חֲטָאנוּ. אֲשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי הָעוֹיְנוּ.
 וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טָפְלָנוּ שָׁקַר. יַעֲצֵנוּ רַע (וי"ב):
 עֲצוֹת רָעוֹת). כּוֹזְבֵנוּ. לֹצְנוּ. מְרִדְנוּ. גֹּאֲצֵנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיְנוּ.
 פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרָנוּ. קִשְׁיֵנוּ עַרְף. רִשְׁעֵנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ.
 תְּעִיְנוּ. תַּעֲתַעְנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּה לָנוּ.
 וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל־הַבָּא עֲלֵינוּ כִּי־אַמַּת עֲשִׂיתָ
 וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:

מִה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם וּמִה־נִּסְפַר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
 שְׁחֻקִים. הֲלֹא כָל־הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגִלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:
 אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חַי. אַתָּה חוֹפֵשׁ
 כָּל־חַדְרֵי בֵּטָן וּבוֹחֵן כָּל־יֹת וְלֵב. אִין כָּל־דָּבָר נֶעְלָם
 מִמְּךָ וְאִין נִסְתָּר מִנְּגֵד עֵינֶיךָ. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שְׁתַּסְּלַח וְתִמְחַל־לָנוּ עַל־כָּל־
 עוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ. וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל־כָּל־חַטְאוֹתֵינוּ:

צעשי"ת, וערב יום הכיפורים אומרים:
 אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ: אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ אִין לָנוּ מִלְּךָ
 אֲלָא אַתָּה: אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ:

¹ במז' רמ"ז וש"א אבינו מלכינו מופיע בימים נוראים מיד אחרי העמידה כמנהג אשכנז.

אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	בִּטְלַ מְמַנּוּ (כָּל־) גְּזֵרוֹת קְשׁוֹת (וְרַעוֹת):
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	חֲדָשׁ עָלֵינוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	בִּטְלַ מַחְשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	הִפְרַ עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲצוֹר (נ"ו: ס) מִנַּעַם מִגְּפָה מִנְּחַלְתְּךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כִּלְה דְבָר וְחָרַב וְרַעַב וּשְׂבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	זְכוֹר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	קָרַע רוּעַ גָּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	מְחֹק שְׁטֵר חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	סָלַח וּמְחוּל לְעוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	מָחָה וְהִעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגִיד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	הִחְזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	זְכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	הִצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא־לְמַעַנֵנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל־הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

נפילת אפים

מו

בשני וחמישי וצימות הלום אומרים:

תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ גִגְיָ וְחָרוֹן:	תְּכַלֶּה ¹ מִמֶּנּוּ אֶפֶד וְחַמְתָּד:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ שְׁנֵאת חֲנָם:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ בְּזָה וְשִׁבְיָה:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ עֵיִן הָרַע:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ גְלוֹת וְטִלְטוּל:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ פִיק בְּרַכִּים:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ דָּבָר וּמִשְׁחִית:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ צָרָה וְצוֹקָה:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ הוֹה עַל הוֹה:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ קָלוֹן וְחָרְפָּה:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ וְסֵת עֲבוֹדָה
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ רָעִי (וי"א: רַעַת)	זָרָה:
אָדָם:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ זַעַם וְעִבְרָה:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ שְׁלֹטוֹנִים	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ חֲרוֹנָד וְקִצְפָּד:
קָשִׁים:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ טַנּוּף מַעֲשִׂים
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ שְׁמוֹעוֹר	רָעִים:
רָעוֹת:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ יֵצֵר הָרַע:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ תַחֲרוֹת וְאִיבָה:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ כְּלִיֹן עֵינִים:
תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ כָל־מִינֵי	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ לְאֻחְמִים
פְּרַעֲנוּיֹת וְכָל־מִינֵי יְסוּרִים	וְלֹאֻחְצִים:
וְחִלָּאִים רָעִים־אֲמֵן:	תְּכַלֶּה מִמֶּנּוּ מְלֶאֶךְ הַמּוֹת:

ע"כ בשני ובחמישי וצימות הלום.

נפילת אפים

בכל יום יושבים ונופלים על פניהם בנטיה על יד שמאל, וכשיש לו תפילין בשמאלו יפול על ימינו. במקום שאין ס"ת יאמר התחינה בלא נפילת אפים.

רַחוּם וְחַנּוּן חָטְאָנוּ לְפָנֶיךָ־ רַחֵם עָלֵינוּ (והושיענו)²:

לְדָוִד אֱלֹהֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשְׂאֵא: אֱלֹהֵי בְךָ בִטְחִיתִי

תהי' כה,
הי"ב.

¹ במח' רמ"ז: לא מופיע כל פיזט זה- מיוסד ע"ס א"ב- ² במח' רמ"ז ושי"א ישנה הוספה: "אב הרחמן מלא רחמים רבים" וכו'. בחוברת המנהג האיטלקי בירושלים הרב הרטום כותב: שאין אומרים "אב הרחמן" וכו'.

אֶל־אֲבוֹשָׁה אֶל־יַעֲלֹצוּ אוֹיְבֵי לִי: גַם כָּל־קְנוּיָךְ לֹא יִבְשׁוּ
 יִבְשׁוּ הַבּוֹגְדִים רִיקִם: דְּרַכֶּיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרַחֲוֶיךָ
 לְמַדְנִי: הִדְרִיכֵנִי בְּאַמְתָּךְ וְלִמְדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי
 אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם: זְכַר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסִדֶיךָ כִּי
 מֵעוֹלָם הֵמָּה: חַטָּאוֹת נְעוּרָיו וּפְשָׁעֵי אֶל־תִּזְכֹּר כְּחֹסְדְּךָ
 זְכַר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה: טוֹב־וַיִּשְׁרַח יְהוָה עַל־כֵּן
 יוֹרָה חַטָּאִים בְּדַרְךָ: יִדְרֶךְ עֲנֻנִים בְּמִשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנֻנִים
 דְּרַכּוֹ: כָּל־אֲרַחֲוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאַמֶּת לְנִצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדוֹתָיו:
 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסִלַּחֲתָ לְעוֹנֵי כִי רַב־הוּא: מִי־זֶה הָאִישׁ
 יֵרָא יְהוָה יוֹרְנוּ בְּדַרְךָ יִבְחָר: נִפְשׁוּ בְּטוֹב תִּלְוִן וְזָרְעוּ
 יִירַשׁ אֶרֶץ: סוֹד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לַהֲוֹדִיעִים: עֵינֵי
 תִּמְיֵד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצֵא מִרְשֶׁת רַגְלֵי: פְּנֵה־אֵלַי
 וַחֲנֻנִי כִּי־יִחַיד וְעֲנֵי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְצוֹקוֹתַי
 הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה עֲנֵי וְעַמְלֵי וְשֵׂא לְכָל־חַטָּאוֹתַי: רְאֵה־אֵיבֵי
 כִּי־רָבוּ וְשִׁנְאַת חַמָּס שְׁנֵאוּנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהִצִּילֵנִי
 אֶל־אֲבוֹשׁ כִּי־חִסִּיתִי בְּךָ: תִּסְוִיֶשֶׁר יִצְרוּנִי כִּי קוֹיִתֶיךָ:
 פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:

בשני ובחמישי מוסיפים. ובכל יום ממשיכים לקמן עמוד נ"ח:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרִאתֶיךָ יְהוָה: אֲדֹנָי שְׁמַעֲהָ
 בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אֲזִנֶיךָ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם־
 עוֹנוֹת תִּשְׁמְרֶינִי אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עַמְךָ הִסְלִיחָה לְמַעַן
 תִּוָּרָא: קוֹיִתִי יְהוָה קִנְיָתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלֵתִי: נַפְשִׁי
 לְאֲדֹנָי מִשְׁמָרִים לְבָקָר שְׁמָרִים לְבָקָר: יַחַל יִשְׂרָאֵל
 אֶל־יְהוָה כִּי־עַם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא
 יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל עוֹנֹתָיו:

סס' קל' פ"ח.

סדר שני וחמישי

מט

אִסְעוֹנִינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ כִּי־רָבוּ ירמ' יד, ז' ע.
 מְשׁוֹבְתֵינוּ לָךְ חָטְאוּנוּ: מְקוֹה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בְּעַת
 צָרָה לָמָּה תִּהְיֶה כְּגַר בְּאֶרֶץ וּכְאֶרֶח נָטָה לָלוֹן: לָמָּה
 תִּהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר לֹא־יִכָּל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה
 בְּקִרְבָּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אֶל־תִּנְחַנּוּ: מִי־אֵל כְּמוֹךָ
 נִשְׂא עוֹן וְעִבֵר עַל־פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ לֹא־הִחְזִיק
 לְעַד אֲפֹ כִי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׂ עֲוֹנֹתֵינוּ
 וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל־חַטָּאוֹתֶם: תִּתֵּן אֶמֶת לְיַעֲקֹב
 חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קָדָם:

זְכֹר בְּרִית אַבְרָהָם וְעַקְדַת יִצְחָק וְשׁוֹב בְּרַחֲמִים עַל
 שְׂאֵרֵית יִשְׂרָאֵל. וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ. זְכֹר בְּרִית
 אַבְרָהָם וְעַקְדַת יִצְחָק וְהִשָּׁב שְׁבוֹת אֱהִלֵי יַעֲקֹב. וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 לְמַעַן שְׁמֹךְ. אֶל־תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי: תה' לח,
 עכ"ט.
 חוֹשֶׁה לְעִזְרָתִי אֲדֹנָי תִּשׁוּעָתִי:

אָבִינוּ הִרְחַמֵּן הוֹשִׁיעֵנוּ. לְמַעַן שְׁמֹךְ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בְּךָ בִטְחָנוּ לֹא נִבּוֹשׁ.
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ:
 גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שְׁמֹךְ בְּגִבּוֹרָה. דִּרְשָׁנוּךָ (יְהוָה) אֱלֹהֵינוּ
 וְהִמְצֵא לָנוּ.
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ:
 הֶעֱתַר לָנוּ בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ. וְאֵל תְּבִישָׁנוּ מִשִּׁבְרֵנוּ.²
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ:
 זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחִסְדֶיךָ כִּי מַעֲלָם הֵמָּה. חֲמַל עָלֵינוּ
 כָּאֵב עַל בָּנִים.
 וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ:

1 מיוסד ע"ס א"ב. 2 במח' רמ"ו ושי"א: מסבְּרֵנוּ בַסְמִיךְ וְלֹא בַשִּׁינִי.

טוב אַתָּה וּמִיטִיב לְקוֹיֶךָ. יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעֲסֶךָ
מֵעַלֵינוּ. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

כָּלֵה אֵל תַּעַשׂ לְשָׂאֲרֵיתָנוּ. לֹא גִבוֹשׁ מִמִּשְׁאֲלוֹתֵינוּ.
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

מִלְּפָנֶיךָ אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ. גּוֹרָאוֹת בְּצַדֶּךָ תַעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ.
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

סַעֲדֵנוּ בְּךָ וְנִשְׁעֵה. סִלַּח נָא לְכָל־עוֹנוֹתֵינוּ.
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

עַת צָרָה הִיא וְלָךְ לְבַד לְהוֹשִׁיעַ. עֲנֵנוּ בְּעַת צָרָתָנוּ.
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

פָּנֶיךָ אֵל תִּסְתֵּר מִמֶּנּוּ. פְּדֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ.
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה. צְדָקוֹת אַהֲבָתְךָ. צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ.
צַעֲקוֹתָנוּ תַעֲלֶה לְמָרוֹם. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

קוֹלָנוּ תִשְׁמַע וְתַחֵן. רַחֵם עָלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי מְאֹד
צָר לָנוּ. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

שׁוֹעַתָנוּ תִקְבַּל בְּרָצוֹן. שְׂאֵלוֹתֵינוּ תִמְלֵא בְּרַחֲמִים.
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

תַעֲלֶה תִפְלְתָנוּ לְמַעוֹן שְׁמֶיךָ. תִמְצֵא תַחֲנֻתָנוּ חֵן וְחֶסֶד
וְרַחֲמִים וְרָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

כִּי אֵין לָנוּ אֱלוֹהִים אַחֵר אֶלָּא אַתָּה. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל מִפְּרָגִם
וּמִרַחֲסִים בְּכָל־עַת צָרָה וְצוֹקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא
אַתָּה. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ הַרְחֵמֵנוּ

הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ:

(לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד): יַעֲנֵךְ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁבְּכֶךָ
 שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח־עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁ וּמִצִּיּוֹן
 יִסְעָדֶךָ: יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשָׁנָה סֶלָה: יִתֵּן־לְךָ
 כָּל־כֶּבֶדְךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יִמְלֵא: נִרְנְנָהוּ בִישׁוּעֹתֶיךָ וּבִשְׁמֵ־
 אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עֲתָה יִדְעֵתִי
 כִּי הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה מִשִּׂיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְׁמֵי קִדְשׁוֹ בְּגִבּוֹרוֹת
 יִשַׁע יִמִּינוּ: אֱלֹהֵי בְרִכָּב וְאֱלֹהֵי בְּסוּסִים וְאֱנַחְנוּ בִשְׁמֵ־יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: הִמָּה כָּרְעוּ וְנִפְּלוּ וְאֲנַחְנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדַד:
 יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַפֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קָרְאֵנוּ:

הוֹשִׁיעָהוּ אֶת־עַמֶּךָ וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלֹתֶיךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם
 עַד־הָעוֹלָם: אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי
 אֵין־בָּנוּ מַעֲשִׂים־עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וַחֲסֵד וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן
 שְׁמֹךְ: ע"כ נשני ובחמישי.

בכל יום אומרים:

וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדְעַ מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכַר־רַחֲמֶיךָ
 יְהוָה וַחֲסֵדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה: אֶל־תִּזְכֹּר־לָנוּ
 עֲוֹנוֹת רֵאשִׁימִים מִהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד:
 חַנּוּנוּ יְהוָה חַנּוּנוּ כִּי־רַב שָׁבַעֵנוּ בּוֹז: בְּרַגְזוֹ רַחֵם תִּזְכּוֹר:
 כִּי־הוּא יָדַע יִצְרָנוּ זָכוֹר כִּי־עֲפָר אֲנַחְנוּ: עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי
 יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֹךְ וְהִצִּילְנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטָּאתֵינוּ
 לְמַעַן שְׁמֹךְ:

דה"צ כו יב
 תה" כה ו
 שם עט, ט
 שם קכג, ג
 תזק"ג, ב
 תה" קג, יג
 שם עט, ט

המון אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא־בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.

סדר קריאת התורה

וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיִמִיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-
יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יְתְבָרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְתַפָּאֵר וַיְתַרְוֶמֶם וַיְתַנְשֵׂא וַיְתַהַדֵּר וַיְתַעַלֶּה
וַיְתַהַלֵּל שְׁמָה דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמְתָּא
דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

צימנים שאין בהם קריאת המורה עוזרים לעמ' נ"ח:

סדר קריאת התורה

וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרְזָן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמְהוּ יְהוָה וַיִּפְצֹר אֵיבֵיךָ צמ"ו, ל. כה' מד, כז.
וַיִּנְסֹו מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ: קוּמְהוּ עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְדֹנוּ ישע' ב, ג.
לְמַעַן חֲסֹדְךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר-יְהוָה מִירוּשָׁלַם: כה' קלה, יג. ישע' מז, כח.
יְהוָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדַרְזוֹדֵר: יְהוָה חֲפֹץ
לְמַעַן צְדָקוֹ יִגְדִיל תוֹרָה וַיֹּאדִיר:

ציוס שני וחמישי, שאין חל בהם מועד אחר אומרים:

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשָׁא עֵינֵי אֱלֹהֵהֶרִים מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי: עֲזָרִי מַעַם יְהוָה עֲשֵׂה כה' קבל, ט. כ.
שְׁמִים וְאָרְץ: אֱלֹהֵיךָ לְמוֹט רַגְלֶךָ אֱלֹהֵינוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא-יִנּוּם וְלֹא
יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שְׁמֶרְךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל-יַד יְמִינְךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ
לֹא-יִכְפֹּה וַיְרַח בְּלִילָהּ: יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע יִשְׁמֹר אֶת-נַפְשְׁךָ: יְהוָה
יִשְׁמְרֶצְאֶתְךָ וּבּוֹאֵךְ מַעַתָּה וְעַד-עוֹלָם:

בראש חודש אומרים:

לְמַנְצַח עַל-הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד: יְהוָה אֲדַנִּינוּ מֵה־אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל-הָאָרֶץ כס ת, ט"ו.
אֲשֶׁר תִּנְּה הַזֶּדֶךְ עַל-הַשְּׁמַיִם: מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּנְקִים יְסֻדְתָּ עוֹ לְמַעַן
צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: כִּי-אֶרְאֶה שְׁמִיךָ מַעֲשֵׂה אֲצַבְעֶיךָ יְרַח

1 במד' רמ"ז ושי"א: "ויהי בנסוע הארון וכו' ומזמורי התהילים מופיעים רק בשבת ובתפוזרת".

סדר קריאת התורה

נג

וְכֹכְבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנֹתָהּ: מִה־אֲנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֵנוּ וּבְנ־אֲדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ: וּתְחַסְרֶהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהַדָּר תַּעֲטֶרְהוּ: תִּמְשִׁילֶהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדָיךָ כֹּל שְׁתֵּה תַחַת־רַגְלָיו: צַנָּה וְאֵלֶּפִים כָּלָם וְגַם בְּהֵמוֹת שָׂדֵי: צִפּוֹר שָׁמַיִם וְדָגֵי הַיָּם עֹבְרֵי אֲרָחוֹת יָמַיִם: יְהוָה אֲדַגֵּינִי מִה־אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

צמנוכה אומרים:

תהי' ל' חדיג.

מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוּמֶמְךָ יְהוָה כִּי דָלִיתִי וְלֹא־שִׁמַּחַת אֲיֹבֵי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוֹעֲתֵי אֱלֵיךָ וּתְרַפְּאֵנִי: יְהוָה הַעֲלִית מִן־שָׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתִנִּי מִיַּרְדֵּי־בּוֹר: זָמְרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לוֹכֹר קִדְשׁוֹ: כִּי רָגַעוּ בְּאִפּוֹ חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ בְּעֶרְבַּ יָלִין כְּכִי וְלִבְקָר רָגַהּ: וְאֲנִי אִמְרַתִּי בְּשִׁלּוֹי בַל־אֲמוֹט לְעוֹלָם: יְהוָה בְּרָצוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְרִי עַו הַסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ הֵייתִי נִבְהַל: אֱלֵיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֵל־אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן: מִה־בִּצְעַ בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עֲפָר הַיַּגִּיד אֶמְתַּךְ: שְׁמַע־יְהוָה וְחַנּוּנִי יְהוָה הִיְהִיעֲזֹר לִי: הַפְּכַת מִסְפְּדִי לְמַחֹל לִי פִתַּחַת שָׁקִי וּתְאֹרְנִי שְׂמַחָה: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֹדְרֶךָ:

צפורים שושן אומרים:

תס' ז' חדיג.

שִׁגְיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דְּבַר־יָבוֹשׁ בְּדַיְמִינֵי: יְהוָה אֱלֹהֵי בְּךָ חֲסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רָדְפֵי וְהַצִּילֵנִי: פִּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֶרֶם וְאִין מִצִּיל: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲסִיעֵשִׁיתִי זֹאת אֲסִישִׁיעוֹל בְּכַפְּי: אֲסִגְמַלְתִּי שׁוֹלְמֵי רַע וְאֶחֱלָצָה צוֹרְרֵי רִיקָם: יִרְדֹּף אוֹיְבֵי נַפְשִׁי וְיִשָּׁג וְיִרְמַס לְאָרֶץ חַיִּי וְכָבוֹדֵי לְעַפְרָ וְיִשְׁבֵּן סֵלָה: קוֹמָה יְהוָה בְּאִפְךָ הַנְּשֵׂא בְּעֵבְרוֹת צוֹרְרֵי וְעוֹרָה אֵלַי מִשְׁפַּט צִוִּית: וְעַד־תִּלָּאִים תְּסוּבְּבֶךָ וְעֲלִיָּה לְמָרוֹם שׁוּבָה: יְהוָה יִדִּין עַמִּים שִׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצַדִּיק וְכַתְּמֵי עֲלִי: יִגְמַרְנָא רַעוֹ רְשָׁעִים וְתִכְוֶנֶן צַדִּיק וּבַחֲן לְבוֹת וּכְלִיֹּת אֱלֹהִים צַדִּיק: מְגַנֵּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל: אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זַעֵם בְּכָל־יוֹם: אֲסִלָּא יִשׁוּב חֲרַבּוֹ יִלְטוֹשׁ קִשְׁתּוֹ דָּרֹךְ וַיִּכּוֹנְנָהּ: וְלוֹ הַכִּין כְּלֵי־מוֹת חֲצִיו לְדָלְקִים יַפְעַל: הִנֵּה יַחְבֵּל־אֶן וְהִרָה עֵמֶל וְיִלֵּד שָׁקֵר: בּוֹר כְּרָה וַיַּחְפְּרֶהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְעַל: יִשׁוּב עֵמֶלוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְעַל קַדְקָדוֹ חִמְסוֹ יִרַד: אֹדְרָה יְהוָה כְּצַדִּיקוֹ וְאֹזְמֶרָה שִׁם־יְהוָה עֲלִיּוֹן:

צימות הלום (פרט לנוס חסתר וט' נאב) אומרים:

תס' קכ' חדיג.

תְּפִלָּה לְעַנִּי כִּי־יַעֲטֹף וּלְפָנַי יְהוָה יִשְׁפָּךְ שִׁיחוֹ: יְהוָה שְׁמַעַה תְּפִלָּתִי וְשׁוֹעֲתֵי אֱלֵיךָ תִּבּוֹא: אֶל־תִּסְתֵּר פְּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צָר לִי הִטָּה־אֵלַי אֲזַנְךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מִהַר עֲנֵנִי: כִּי־כָלוּ בְּעֵשׂוֹן יָמַי וְעֲצָמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחְרוּ: הוֹכַח־כְּעֵשֶׂב וַיִּבֶשׁ לִבִּי כִּי־שָׂכַחְתִּי מֵאֲכָל לֶחֶמֶי: מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דְבָקָה עֲצָמֵי לִבְשָׂרִי: דְּמִיתִי לְקִאֵת מִדְּבַר הֵייתִי כְּכּוֹס חֲרָבוֹת: שָׁקַדְתִּי וְאֵהִיָּה כְּצִפּוֹר בּוֹרֵד עַל־גַּג: כָּל־הַיּוֹם חֲרָפוֹנִי אוֹיְבֵי מְהוֹלְלֵי בִּי נִשְׁבְּעוּ: כִּי־אֶפְרָר כָּלֶחֶם אֲכַלְתִּי וְשָׁקוֹי בִּבְכִי מִסְכַּתִּי:

מִפְּנֵי־עֲמֶךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נִשְׁאַתְנִי וְתִשְׁלִיכֵנִי: יָמִי כְּצֶלַל נִטְוִי וְאָזְנִי כְּעֵשֶׂב אֵיבֹשׁ: וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב וְזִכְרֶךָ לְדֹר וָדֹר: אַתָּה תִּקְוִים תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי־עַתָּה לְחַנּוּנָה כִּי־בָא מוֹעֵד: כִּי־רָצוּ עַבְדֶּיךָ אֶת־אֲבֹנֶיהָ וְאֶת־עַפְרָהּ יַחֲנֹנוּ: וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ: כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בְּכַבֹּדֹו: פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעֲרֵעַר וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם: תִּכְתֹּב זֹאת לְדֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יִהְלֹלֶיהָ: כִּי־הִשְׁקִיף מִמְרוֹם קִדְשׁוֹ יְהוָה מִשְׁמַיִם אֶל־אָרֶץ הַבְּיַט: לִשְׁמֹעַ אֲנָקַת אֲסִיר לְפָתַח בְּנֵי תְמוֹתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהְיֶה לְבִירוּשָׁלַם: בְּהַקְבִּץ עַמִּים יַחְדָּו וּמִמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה: עֲנֵה בְּדַרְכְּךָ כַּחַי קַצֵּר יָמִי: אִמְרֵ אֱלֹהֵי אֶל־תִּעַלְנִי בַּחֲצֵי יָמֵי בְדֹר דוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדֹת וּמַעֲשֵׂה יְדִיךָ שְׂמִים: הִמָּהוּ יֵאבְדוּ וְאַתָּה תִּעַמֵד וְכָל־ם כְּבָגֵד יִבְלוּ כָּל־בוֹשׁ תַּחֲלִיפִם וְיִחַלְפוּ: וְאַתָּה־הוּא וְשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ: בְּנֵי־עַבְדֶּיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזֹרְעִם לְפָנֶיךָ יִבּוּ:

גְּדָלוּ לַיהוָה אֱתֵי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

תה"ל, ה.

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדָם רַגְלֵינוּ קְדוֹשׁ הוּא:
 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲרַקְדָּשׁוֹ כִּי־
 קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־קְדוֹשׁ כִּי־הוּא כִּי אֵין בְּלִתֶּךָ וְאֵין
 צוֹר בְּאֱלֹהֵינוּ: (כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוֹר זְוִלְתֵי
 אֱלֹהֵינוּ):¹ אֶחָד אֱלֹהֵינוּ. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ. קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:
וְתִגְלָה (וְתִרְאָה) מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ מְהֵרָה. וְיַחֲוֹן וִירַחֵם²
פְּלִיטָתָנוּ וּפְלִיטַת כָּל־עַמּוֹ (בֵּית) יִשְׂרָאֵל. וְיִתְנֵנוּ
(תְּמִיד) לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן וְאִמְרוּ כָּל־הָעַם
אָמֵן. הַכֹּל הָבֹו גְּדָל לְאֱלֹהֵינוּ. וְתֵנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה:

שס ט, ה.

שס, ט.

ש"א ג, ג.

תה"י, ל.

ד"ל, ג.

מגזיזים ספר המורה ואומריס³:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרָה
צְוֵה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלַת יַעֲקֹב: וְאַתֶּם
הַדְּבִקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם:

שס ה, מ.

שס ג, ה.

שס ה, ה.

¹ במח' רמ"א לא מופיע בחול רק בשבת. ² במח' רמ"ו לא מופיע תיבת "וירחם". ³ במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח"כ עד "כלכם היום". עד מחזור שד"ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה. ואח"כ בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום.

סדר קריאת התורה

נה

כִּהֵן קָרְבֵי יַעֲמֹד הַכֹּהֵן (א: אֵין כַּהֵן יַעֲמֹד הַלְוִי א: ישראל) בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתּוֹ.

תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה נֶאֱמָנָה ^{תה' יט, סדי.}
מִחֻכְמַת פִּתִּי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשִׁחִי־לֵב מִצֹּת יְהוָה
בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד
מִשְׁפָּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הַאֵל תְּמִים דְּרָכּוֹ אֲמַרְתָּ ^{שס יח, לא.}
יְהוָה צְרוּפָה מְגֵן הוּא לְכֹל הַחַסִּים בּוֹ: דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵי־נֶעַם ^{משל' ג, חדיט.}
וְכֹל־נְתִיבוֹתֶיךָ שָׁלוֹם: עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ
וְתִמְכֶיךָ מְאֹשֶׁר: כִּי־בִי יִרְבּוּ יַמֶּיךָ וְיִוָּסִיפוּ לְךָ שָׁנֹת חַיִּים: ^{שס ט, יא.}
יְהוָה עֲזֵ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: ^{תה' כט, יא.}

העולה לתורה פותח ומציט במקום שצריך לקרוא, מכסה האזניות ומנכך בקול רם:

יְהוָה עִמָּכֶם. (הקהל עונה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה)²: ^{רות ג, ד.}

בְּרָכּוֹ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

(הקהל עונה: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד):

העולה חוזר ואומר: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

בסיום הקריאה העולה יגלול את הסורה וינכך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נִשְׁע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

¹ במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע "ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו". וכן הפסוקים מספר משלי לא מופיעים. הנוסח שמופיע כאן הינו עפ"י המנהג האיטלקי בירושלים שערך הרב הרטום עמ' 18, ג'. ² במח' רמ"ו ושי"א: לא מופיע.

ברכת הגומל¹:

יברך בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַגּוֹמֵל לַחַיִּיבִים טוֹבוֹת. שְׂגַמְלָנִי כָּל־טוֹב:

ע"פ בבלי
ברכות דף נז:

הקהל עונה:

מִי שְׂגַמְלָךְ כָּל־טוֹב. הוּא יִגְמְלָךְ כָּל־טוֹב לְעַד סְלָה. יוֹדוּ לַיהוָה חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם:

תה' קו' ט.

בסוף קריאת התורה הקורא אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְדַבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֵלְמָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מי שברך לעולה למורה:

מִי שִׁבְרָךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ אֶת־כְּבוֹד רַבִּי... שְׂמֵתְנִידֵב... לְמַנּוּחַת נַפְשׁ... וְלַמְנוּחַת נַפְשׁ כָּל־קְרוֹבָיו שְׂמֵתוֹ וְכָל־שְׂאֵר שְׂכָבֵי עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל. לְחַיֵּי... וְלְחַיֵּי כָּל־בְּנֵי בֵיתוֹ וְלְחַיֵּי כָּל־קְרוֹבָיו וְאוֹהָבָיו וְלְחַיֵּי כָּל־הַקְהָל הַקְדוֹשׁ הַזֶּה. וּבְשֹׁכֵר זֶה הַקְדוֹשׁ

¹ במד' רמ"ז ושי"א לא מופיע.

בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וַיִּצְלֵהוּ מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה. וַיִּשְׁלַח
 בְּרָכָה רְחוּמָה וְהִצְלִיחַהּ בְּכָל-מַעֲשֵׂי יָדָיו. וַיְבָרְכֵהוּ (בעש"ט
 מוסיפים: וַיְכַתְּבֵהוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכִפְרָה) עִם-כָּל-יִשְׂרָאֵל
 אָחִיו. וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

¹יְהִי רָצוֹן לְפָנֵי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְכוּנֵן אֶת-בֵּית חַיִּינוּ.
 וּלְהַשִּׁיב שְׂכִינְתוֹ בְּתוֹכוֹ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ.
 וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֵי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְרַחֵם עַל פְּלִיטָתָנוּ.
 וְלַעֲצֹר אֶת-הַמַּגֵּפָה וְהַמַּשְׁחִית מֵעַלֵּינוּ וּמֵעַל
 בְּתֵינוּ. וּמֵעַל כָּל-עֲדַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֵי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְקַיֵּם לָנוּ אֶת-כָּל-חֻמְי
 יִשְׂרָאֵל. הֵם וּבְגִיחָם (וּנְשִׁיחָם) וְתַלְמִידֵיהֶם
 וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם. שֶׁבְּכָל-מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֵי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
 בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת (יְשׁוּעוֹת) וְנִחְמוֹת. מִהְרָה
 מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְנֹאמַר אָמֵן:

אַחֵינוּ יִשְׂרָאֵל וְאַנוּסֵי יִשְׂרָאֵל (וְאַסִּירֵי יִשְׂרָאֵל). הַנְּתוּנִים
 בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָה. הַמְּקוּם (בְּרַחֲמָיו) יְרַחֵם וְיַחֲוֹן
 אוֹתָם (וְאוֹתָנוּ) בְּעֵבֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. וְיִוְשִׁיעֵם וְיִוְשִׁיעֵנוּ.
 וְיִוְצִיאֵם וְיִוְצִיאֵנוּ מִצָּרָה לְרְחוּמָה. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה
 (בְּקָרוֹב). וְנֹאמַר אָמֵן:

¹ במח' רמ"ו ושי"א מופיעים כאן הפסוקים (אתה ה' לעולם תשב וכיו'). אולם בחוברת של הרב הרשום הנ"ל נאמר לא לאמרם. לכן לא הובאו כאן.

¹ יְהִי־חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחְלֵנוּ לָךְ: כִּי־לָךְ יְהוָה
 הוֹחַלְתִּי אֶתְּךָ תַעֲנֶנּוּ אֲדַנִּי אֱלֹהִי: לְמַעַן יַחְלִצוּן
 יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנִי: (מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְהִבִּט
 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: לֹא־אָמוֹת כִּי־אָחִיָּה וְאִסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה): יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה הַפְּלֵךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ:

תהי' לג, טז.
 שם לח, טז.
 שם ס, ז.
 שם פד, י.
 שם קיח, ת.
 שם כ, י.

בכל יום אומרים:

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁרִי הָעַם
 שָׁכְכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵיו:

שם פד, ה.
 שם קמד, טו.

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמַמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמוֹךְ
 לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאֶהְלֵלָה שְׁמוֹךְ
 לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
 דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגְדֹד: הַדָּר כְּבוֹד
 הוֹדֶךָ וּדְבָרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹנוֹ גּוֹרֵאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
 וּגְדֹלְתֶךָ אִסְפְּרֶנָּה: זָכַר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיַעוּ וְצִדְקֹתֶךָ יִרְנְנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרָךְ אֲפִים וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
 וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדֶךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶיךָ
 יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיָהּ אָדָם גְּבוּרֹתָיו וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכָל־דָּוִד וְדָר:
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כָל
 אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
 אֶת־יְדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חֵי רִצּוֹן: צִדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
 וְחֹסֵד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קְרָאֵיו לְכָל אֲשֶׁר

שם קמה.
 ח"כח.

¹ במז' רמ"ז מופיע רק הפסוק הראשון.

סדר שחרית לימי חול

יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רְצוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבֹר פִּי וַיְבָרֵךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הַלְלוּ־יְיָ:

צִיּוּמֵי צִהָם קוֹרְאִים צְמוּרָה, כַּאֲשֶׁר מִחֲזוּרִים אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה אֲמוֹרִים.

בַּחֲזוּרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת זְמָנִים עַם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם
יְהוָה כִּי־נִשְׁגַב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל־אֶרֶץ
וְשָׁמַיִם: וַיִּרְם קַרְנוֹ לְעַמּוֹ תְּהַלֵּה לְכָל־חַסִּידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עִם קָרְבוֹ הַלְלוּ־יְיָ: מְהִלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאִיבֵי אֹשִׁיעַ:
וּבְנַחֲהָ יֹאמֵר שׁוֹבָה יְהוָה רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: בַּעֲבוּר
דָּוִד עֲבַדְךָ אֶל־תֵּשֵׁב פָּנָי מִשִּׁיחָךְ: כִּי לָקַח טוֹב נִתְּתִי
לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל־תִּעֲזוּבוּ: עֵץ־חַיִּים הִיא לִמְחַזְּקִים בָּהּ
וְתִמְכֶינָה מְאֹד: דְּרַכֶּינָה דְרַכֶּי־נַעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:
הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יִמְיֵנוּ כְּקִדְם: תּוֹרָה
הִיא עֵץ חַיִּים. לְכַלְנוּ חַיִּים. כִּי־עַמְּךָ מְקוֹר חַיִּים:

שם קמח, יב"ד.
ש"צ כב, ד.
צמ"ו י, לו.
תה" קלג, י.
משל" ד, ג.
שם ג, יח.
שם, ח.
אי"ב, כח.
תה" לו, ג.

בפורים כאן קוראים את המגילה.

בכל יום אומרים:

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבֵי פֶשַׁע בִּיעַקֵּב נַאֲם יְהוָה: וְאֲנִי
זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ
וּדְבָרֵי אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ
וּמִפִּי זֶרַע זִרְעֶךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה
קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלְלוֹת יִשְׂרָאֵל: וּקְרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

ישע" נט, כ"ח.
תה" כב, ד.
ישע" ה, ג.

1 במח' רמ"ו וש"א לא מופיע פסוק הראשון. וכן מ"בעבור דוד עבדך" וכו'. והנוסח כאן הוא לפי הרב הרשום המנהג האיטלקי הנ"ל עמ' 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחק אפשר לקצר.

קְדוֹשׁוֹ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
תרגום בלחש: ומקבלין דין מן דין ואמרין. קדיש בשמי מרומא
 עֲלֵאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ. קְדִישׁ עַל אֲרֻעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ.
 קְדִישׁ לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא. יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵיָא
יחז"ג, יב. כָּל־אֲרֻעָא זִיו יְקָרָה ע"כ: וּתְשַׁאֲנֵי רוּחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל
תרגום רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: בלחש: וּנְטַלְתָּנִי
 רוּחָא. וּשְׁמַעִית בִּתְרַאי קָל זִיעַ שְׁגִיָּא. דְּמִשְׁבְּחִין וְאֶמְרִין.
שמ"ט, יח. בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתָּר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ ע"כ: יְהוָהוּ יִמְלֹךְ
תרגום לְעֵלָם וְעַד: בלחש: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאִים לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי
דה"א כט, יח. עֲלְמֵיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ
 שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם לִיַּצֵּר מַחְשְׁבוֹת לְבָב עַמּוּךְ וְהִכֵּן לְבָבָם
תה"ע, לח. אֱלֹהֵי: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב
שם פו, ה. אָפּוֹ וְלֹא־יַעֲזִיר כָּל־חַמְתּוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֹלַח
שם קיט, קמג. וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֵיךְ: צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ
מ"ז, ג. אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ
תה"ס, כ. לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קֶדֶם: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹסֵף יוֹסֵף יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל
שם מו, ח. יִשׁוּעֵינוּ סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשׁוּגְב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
שם פד, יג. סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יִאֲדָם בְּטַח בְּךָ: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה
שם כ, י.

הַפֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרֹאֵנוּ): ע"כ בלחש:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים.
 וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי¹ עוֹלָם נִטַע בְּתוֹכֵנוּ.
 הִרְחַמְנוּ יִפְתַּח לִבֵּנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִטַע אֶהְבֵּתוֹ וְיִרְאֵתוֹ בְּלִבֵּנוּ.
 וְיִשִּׁים בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. וְלִירְאָה אוֹתוֹ. וְלַעֲבֹדוֹ

¹ במד' רמ"ז וש"א: "חיי" ללא וי"ו.

סדר שחרית לימי חול

סא

וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבְבֵּי שָׁלוֹם וּבְנֶפֶשׁ חַפְצָה. לְמַעַן לֹא
נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִלְדַּד לְבַהֲלָהּ. וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שְׂנַשְׁמֵר חֻקֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וְנִזְכֶּה וְנַחֲיָה וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ יְשׁוּעַת שְׁנֵי הַמְּשִׁיחַ לְטוֹבָה
וְלִבְרָכָה. לְזִכּוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

המזון אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְדַבְּרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיָמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא
דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קָדָם
אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמַיָּא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא
רַבָּא מִן-שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

אַתָּה הוּא שְׁהַקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֶת-)קְטֹרֶת
הַסַּמִּים. פְּטוֹם הַקְטֹרֶת. הַצָּרִי וְהַצָּפְרָן. הַחֶלְבֵּנָה
וְהַלְבֹנָה. מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מָנֶה. מִרְ וּקְצִיעָה.

שְׁבֹלֶת גֵּרָד וְכַרְכָּם. מִשְׁקַל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵי שֵׁשׁ עֶשְׂרֵי שֵׁשׁ עֶשְׂרֵי
 מָנֶה. הַקֶּשֶׁט שְׁנַיִם עֶשְׂרִים וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקַנְמוֹן תְּשֻׁעָה.
 בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תְשֻׁעָה קִבִּין. יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תְּלַת
 וְקִבִּין תְּלַת־אָ. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבִּיא חֲמַר חוֹרִין.
 עֵתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע. מַעְלָה עֶשֶׂן כָּל־שָׁהוּא. רַבִּי
 נָתַן אוֹמֵר אֵף כֶּפֶת הִירְדֵן כָּל־שָׁהוּא. אִם נָתַן בָּהּ דְּבִשׁ
 פְּסָלָה. אִם חֶסֶר אַחַת מִכָּל־סִמְמָנֶיהָ חַיֵּב מִתָּהּ:

רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָּא שְׂרָף
 הַנוֹטֵף מֵעֵצֵי הַקֶּטֶף. בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ
 אֶת־הַצָּפָרִן כְּדֵי שְׁתֵּהָא נָאָה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ
 אֶת־הַצָּפָרִן כְּדֵי שְׁתֵּהָא עֵזָה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יָפִין לָהּ.
 אֵלָּא שְׁאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמְקַדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ²:

משני תמיד
פ"ז מ"ה.

בְּרֵאשׁוֹן בְּשַׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

לְדָוִד מְזֻמֹּר לִיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבְלֵ וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
 כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסֻדָּה וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנָה: מִי־
 יַעֲלֶה בְּהַר־יְהוָה וּמִי־יִקְוֶם בְּמִקְוֶם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפָּיִם
 וּבֶרֶךְ־לֵבֶב אֲשֶׁרוֹ לֹא־נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה:
 יִשְׂא בְּרִכָּה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דָּוִד
 דִּרְשׁוּ מִבְּקָשֵׁי פְנִידָה יַעֲקֹב סֵלָה: שְׂאוּ שְׁעָרֵיכוֹם רְאוּ־שִׁיכֹם
 וְהִנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ
 הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מְלַחֲמָה: שְׂאוּ שְׁעָרֵיכוֹם

תכ"ג כד, ל"ב.

¹ במח' רמ"ו וש"א: חזר יין. ² במח' רמ"ו וש"א: מובא רק תחילת המזמור ולא כולו. ובמחזור שד"ל מובא כל המזמור של אותו היום וכך נהוג היום.

רֵאשִׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיֵּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא
זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלָה:

בְּשֵׁנֵי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משני תמיד
פ"ז מ"ד.
תהי' מנה, ס"ד
טו.

שִׁיר מְזֻמֹּר לְבְנֵי־קָרַח: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ הִרְקִדְשׁוּ: יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ
הִרְצִיּוֹן יִרְכָּתִי צִפּוֹן קָרִית מֶלֶךְ רַב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
נוֹדַע לְמִשְׁגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הִמָּה
רָאוּ בֵּן תָּמָהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ: רָעְדָה אַחֲזַתֶם שֶׁם חָיִל
כִּי־לָדָה: בְּרוּחַ קָדִים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר
שָׁמַעְנוּ בֵּן רֵאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים
יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סְלָה: דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסִדְךָ בְּקָרֵב
הִיכָלְךָ: כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים בֵּן תִּהְלֶתְךָ עַל־קְצוֹי־אָרֶץ אֶצְרָק
מִלֵּאָה יְמִינְךָ: יִשְׁמַח הִרְצִיּוֹן תִּגְלָגְלָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ: סִבּוּ צִיּוֹן וְהִקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְּדָלֶיהָ: שִׁיתוּ לְבַבְכֶם
לְחִילָה פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי
זֶהוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהַגְנוּ עַל־מוֹת:

בְּשֵׁלִישֵׁי בְּשַׁבַּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משני תמיד
פ"ז מ"ד.
תהי' פכ, ס"ד.

מְזֻמֹּר לְאַסָּף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקָרֵב אֱלֹהִים
יִשְׁפֹּט: עַד־מַתִּי תִשְׁפֹּטוּ־עוֹל וּפְנֵי רְשָׁעִים
תִּשְׂאוּ־סְלָה: שְׁפֹטוּ־דָל וְיִתּוֹם עֲנִי וְרֵשׁ הַצְּדִיקוֹ: פְּלִטוּ־דָל
וְאַבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ: לֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבְיֵנוּ בַּחֲשֻׁכָה
יִתְהַלְכוּ לְמוֹטוֹ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ: אֲנִי־אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם
וּבְנֵי עַלְיוֹן כָּלְכֶם: אֲכֹן כְּאָדָם תְּמוֹתוֹן וּכְאֶחָד הַשָּׂרִים

תפלו: קומה אלהים שפטה הארץ כיאתה תנחל
בכל־הגוים:

בְּרִבְעֵי בַשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משני תמיד
פ"ז מ"ד.
תה' נד, ט"כ.

אל־נְקֻמוֹת יְהוָה אֵל נְקֻמוֹת הוֹפִיעַ: הַנִּשְׂאָ שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הַשֵּׁב גָּמוּל עַל־גָּאִים: עַד־מָתִי רָשָׁעִים יְהוּה עַד־
מָתִי רָשָׁעִים יַעֲלוּזוּ: יִבְעִעוּ יִדְבְּרוּ עֲתָק וְתֹאמְרוּ כָל־פְּעֻלֵי
אָוֶן: עִמָּךְ יְהוּה יִדְכָּאוּ וְנַחֲלֶתְךָ יַעֲנוּ: אֶל־מִנְהַ וְגַר יִהְרֹגוּ
וְיִתּוּמִים יִרְצְחוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יְיָ וְלֹא־יִבִּין אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: בִּינוּ בַּעֲרִים בָּעַם וְכִסִּילִים מָתִי תִשְׁכִּילוּ: הַנִּטְעַע
אֶזֶן הַלֵּא יִשְׁמַע אִם־יִצַר עֵינַי הַלֵּא יִבִּיט: הַיִּסֵּר גּוֹיִם הַלֵּא
יִכְיִחַ הַמֶּלֶךְ אָדָם דָּעַת: יְהוּה יִדַּע מַחֲשָׁבוֹת אָדָם
כִּי־הִמָּה הַבַּל: אֲשֶׁר־יִוּ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר־תִּיִּסְרֶנּוּ יְיָ וּמִתּוֹרַתְךָ
תִּלְמַדְנוּ: לְהִשְׁקִיט לּוֹ מִיָּמִי רַע עַד יִכְרַה לְרָשָׁע שַׁחַת:
כִּי לֹא־יִטַּשׁ יְהוּה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי־עַד־צָדֵק
יִשׁוּב מִשֹּׁפֵט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב: מִי־יִקּוּם לִי עַם־מְרַעִים
מִי־יִתִּיצֵב לִי עַם־פְּעֻלֵי אָוֶן: לֹא־יִי יְהוּה עֲזָרְתָה לִי כַּמַּעֲטוֹ
שְׁכָנָה דוּמָה נִפְשֵׁי: אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חֲסִדְךָ יְהוּה
יִסְעֶדְנִי: בְּרַב שִׁרְעָפִי בְּקִרְבִּי תִנְחַמְיָךְ יִשְׁעֶשְׂעוּ נִפְשֵׁי:
הִיחַבְּרָךְ כִּפְסָא הוֹת יִצַר עֲמַל עַל־יַחֲקֵי: יִגּוּדוּ עַל־נִפְשׁ
צָדִיק וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְהוּה לִי לְמִשְׁגָּב וְאֱלֹהֵי
לְצוּר מַחֲסִי: וַיֵּשֶׁב עָלֵיהֶם אֶת־אֲוֶנָם וּבְרַעַתָם יִצְמִיתָם
יִצְמִיתָם יְהוּה אֱלֹהֵינוּ:

בַּחֲמִישֵׁי בַשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משני תמיד
פ"ז מ"ד.
תה' פח, ט"ח.

לְמַנְצִיחוֹ עַל־הַגְּתִית לְאַסְף: הַרְנִינוּ לְאֱלֹהִים עוֹנֵנו הָרִיעוּ

סדר שחרית לימי חול

סה

לַאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׁאוּזְמָרָה וּתְנוּתָף כְּנֹר נְעִים עַם־נָבֶל:
 תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲגִנּוּ: כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל
 הוּא מִשְׁפָּט לַאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּתוֹ בִּיהוֹסֵף שָׁמוּ בְּצֵאתוֹ
 עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שֹׁפֵת לֹא־יִדְעָתִי אֲשַׁמֵּעַ: הַסִּירוּתִי
 מִסֶּבֶל שְׁכֵמוֹ כְּפִיּוֹ מִדּוֹד תַּעֲבֹרְנָה: בְּצָרָה קָרָאת וְאַחֲלָצְךָ
 אֶעֱנֶךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחַנְךָ עַל־מִי מְרִיבָה סִלָּה: שְׁמַע
 עַמִּי וְאֶעֱיֶדֶךָ בְּךָ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יְהִי־בְךָ
 אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכַר: אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 הַמַּעֲלֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַרְחֵב־פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ: וְלֹא־שָׁמַע
 עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וְאֲשַׁלַּחֲהוּ בְּשַׁרְיֹת
 לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לֹא עַמִּי שָׁמַע לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי
 יְהִלְכוּ: בְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנִּיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדַי:
 מִשָּׁנְאֵי יְהוָה יִכְחָשׁוּ־לוֹ וְיִהְיֶה עֵתָם לְעוֹלָם: וַיֹּאכִילֵהוּ מִחֶלֶב
 חֲטָה וּמִצֹּר דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶךָ:

בְּשִׁשִּׁי בְּשַׁבָּת הֵיוּ אוֹמְרִים:

יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לָבַשׁ לָבַשׁ יְהוָה עַז הַתְּאֹזֵר. אֶף־תִּכּוֹן
 תִּבְל בַּל־תִּמּוֹט: נִכּוֹן כֶּסֶף מֵאֵז. מֵעוֹלָם אָתָּה:
 נִשְׂאוּ נְהַרְוֹתוֹ יְהוָה. נִשְׂאוּ נְהַרְוֹת קוֹלָם. יִשְׂאוּ נְהַרְוֹת
 דְּכֵיִם: מִקְלוֹתוֹ מֵיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם. אֲדִיר
 בְּמַרוֹם יְהוָה: עֲדֹתֶיךָ נֶאֱמְנוּ מְאֹד. לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה־קוֹדֶשׁ.
 יְהוָה לְאֶרֶץ יָמִים:

משני תמיד
 פי"ז מ"ד.
 תס"ג ט"ז ח"ה.

צבלי ברכות
 ק"ז ס"ד.
 ישע"ג נ"ה י"ג.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינְא. תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנַאֲמַר. וְכָל־בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי
 יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ: אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךָ אֶלָּא בְּנֵיךָ.

יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילָךְ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אֲחִי וְרַעֲי
 אֲדַבְּרֶה־נָּא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה
 טוֹב לָךְ: וְרֵאֵה־בְּנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: (שְׁלוֹם
 רַב לְאַהֲבֵי תוֹרְתֶךָ וְאִין־לָמוּ מִכְּשׁוֹל: יְהוּזָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן
 יְהוָהוּ יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם):

תהי' קבב, ז'
ט.
שס קבמ, ו'
שס
קוט, קסה.
שס כט, יא.

קדיש דרנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיַמֵּיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
 שְׁמֵהּ דְקֹדֶשׁא בְּרִידָהּ הוּא. לְעֵלְא לְעֵלְא מִן
 כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא.
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמֵידֵיהוֹן וְעַל (כָּל־)תַּלְמֵידֵי
 תַּלְמֵידֵיהוֹן (דִּי־תַבִּין) דְּעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא (קֹדֶשׁתָּא) דִּי
 בְּאַתְרָא הָדָן וְדִי בְּכָל־אַתְרֵי וְאַתְרֵי. יְהֵא (לְנָא ו)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא
 וְחַנּוּא וְחַסְדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיִכֵי) וּמְזוּנֵי רְוִיחִין מִן־קָדָם מְרַה
 שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים
 טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

המון אומר בקול רם:

לֵינּוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית. שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא
 שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחֹת הָאָרְצוֹת. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם.

סדר שחרית לימי חול

סז

וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל־הַמוֹנִים. שָׁהִם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק
וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (שְׁהוּא)
נוֹטָה שָׁמַיִם וַיִּסַּד אֶרֶץ. וְכִסָּא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל
וּשְׂכִינַת עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד
מְלִבְדּוֹ. אִמַּת מְלַכְנוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיִּדְעַתְּ
הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל־לְבָבְךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:

ישעי' מוה, כ.

שם נח, יג.

דב' ז, לט.

עַל־כֵּן נִמְנָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת
עֲזֶךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כָּרוֹת
יִכְרַתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי. וְכָל־בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ
בְּשִׁמְךָ. לְהַפְנוֹת אֱלֹהֵי כָל־רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל־בָּרֶךְ. תִּשְׁבַּע כָּל־לְשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר
יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמְּלָכוֹת שֶׁלְּךָ הֵיא. וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכְבוֹד. כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
וְכַתוּב². שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ע"פ ישעי' מוה, כג.

שמי' עו, יח.

דב' ו, ד.

קדיש יתוס:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבְרָא כְרַעוּתָהּ.
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמֵי אֱמִי אִתְבְּרַךְ.

¹ במד' רמ"ז: "ואין". ² במד' רמ"ז: "ונאמר".

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא
 לְעֵלָּא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
 דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמַיָּא
 וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

הסוּן אומר:

בְּרַכּוּ אֶת-יְהוָה הַמְּבָרָךְ:

הקהל עונה ואחריו הסוּן:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בר"ח אלול מוקעים נשופר.

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם-אֲבוֹתֵינוּ אֶל-יַעֲזֹבֵנוּ. מ"א ח, ט"ז.
 וְאֶל-יִטְשָׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבַבְנוּ אֵלָיו לְלַכֵּת בְּכָל-דֶּרֶךְו
 וּלְשַׁמֵּר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת-אֲבוֹתֵינוּ:
 וַיְהִי דְבַר יְיָ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לְפָנָי יְהוָה קָרְבִים
 אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וּלְיָלֵה לַעֲשׂוֹתוֹ מִשְׁפָּט עֲבָדָו
 וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר-יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל-עַמֵּי
 הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֲיִן עוֹד:

והולכים לנתיבות שלום ואומרים ציאתם נצית הכנסת:

יְהוָה נֶחְנֵי בְּצַדִּיקְתְּךָ לְמַעַן שׂוֹרְרֵי הַיִּשָּׁר לְפָנָי דְּרַכְּךָ: תה"ו, ט.
 אֲדָו טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל-יְמֵי חַיִּי וְשַׁבְּתִי שם כ"ו.
 בְּבֵית-יְהוָה לְאָרֶךְ יָמִים:

בערב שבת חנוכה, ראוי להדליק נרות חנוכה קודם תפילת המנחה:

ראוי ליטול ידיים קודם התפילה:

¹לְמִנְצַח עַל־הַגִּתִּית לְבָנֵי־קָרַח מִזְמוֹר: מֵהַיָּדִידוֹת
 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָהּ
 נַפְשִׁי לְחֻצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבְשָׂרִי יִרְנְנוּ אֵל אֱלֹהֵי:
 גַּם־צִפּוֹר מִצְּאֵה בַּיִת וְדָרְוֵהוּ קִן לָהּ אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרָחֶיהָ
 אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מִלְכִּי וְאֱלֹהֵי: אֲשֶׁר־יֹשְׁבֵי
 בֵּיתְךָ עוֹד יִהְלִלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁר־יֵאָדָם עֲזוֹלוֹ בְּךָ מְסֻלוֹת
 בְּלִבָּבָם: עֲבָרִיו בְּעַמֵּק הַבְּכָא מֵעַן יִשִּׁיתוּהוּ גַם־כְּבָרְכוֹת
 יַעֲטֶה מוֹרָה: יִלְכוּ מַחִיל אֶל־חִיל יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן:
 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שָׁמְעָה תְּפִלָּתִי הֲאִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סֵלָה: מִגִּנְנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהִבֵּט פָּנָי מִשִּׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם
 בַּחֲצִי־יָדְךָ מֵאֶלֶף בְּחֶרְתִּי הִסְתַּוֵּפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּר
 בְּאֶהֱלִי־רִשְׁעִי: כִּי שָׁמְשׁוּ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן
 יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהִלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־
 אָדָם בִּטָּח בְּךָ:

²וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צֹו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ
 גִּיחְחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
 הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
 שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תְּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר
 וְאֶת־הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: וְעֵשִׂירִית הָאִיפָה

¹ לפי מחזור רמ"ו ושא"א מתחילים מ"אשרי". ונוסח זה מופיע ממחזור שד"ל ואילך.

סדר מנחה לימי חול

ע

סֵלַת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית רְבִיעֵת הַהֵיזֵן: עֲלֵת
תָּמִיד הַעֲשֵׂיָהּ בְּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעֵת הַהֵיזֵן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּדֶךְ נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקָר
וְכִנְסֹכּוֹ תַעֲשֶׂה אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אֵתָהּ הוּא שְׁהַקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֵת־)קִטְרֵת
הַסַּמִּים־ פְּטוּם הַקִּטְרֵת־ הַצָּרִי וְהַצֶּפְרָן־ הַחֹלְבָנָה
וְהַלְבוֹנָה־ מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה־ מֵר וּקְצִיעָה־
שִׁבְלֵת גֵּרֶד וְכֶרֶס־ מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר
מָנֶה־ הַקִּשְׁטֵי שָׁנִים עָשָׂר וְקְלוֹפָה שְׁלֹשָׁה־ וְקִנְמוֹן תִּשְׁעָה־
בוֹרִית כְּרִשִׁינָה תִשְׁעָה קִבִּין־ יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תֵּלֵת
וְקִבִּין תֵּלֵת־אֵל־ וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֲמַר חוֹרֵין־
עֲתִיק־ מֶלֶח סְדוּמִית רְבַע־ מַעְלָה עֶשֶׂן כָּל־שָׁהוּא־ רַבִּי
נָתַן אוֹמֵר אֵף כֶּפֶת הַיֶּרֶדֶן כָּל־שָׁהוּא־ אִם נָתַן בָּהּ דָּבֶשׁ
פְּסָלָה־ אִם חֶסֶר אַחַת מִכָּל־סִמְמָנֶיהָ חַיֵּב מִיָּתָהּ:

צבלי כריתות
97 ה.

רִבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר־ הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף
הַנוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקִּטְף־ בוֹרִית כְּרִשִׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ
אֵת־הַצֶּפְרָן כְּדִי שִׁתְּהָא נָאֵה־ יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוֹרִין בוֹ
אֵת־הַצֶּפְרָן כְּדִי שִׁתְּהָא עֵזָה־ וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ־
אֶלָּא שְׁאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

וְעַרְבָּהּ לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קֹדְמָנִית:

מנל"ג ג. ה.

1 במד' רמיו ושי"א: חור יין.

סדר מנחה לימי חול עא

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁרִי הָעַם
שָׁכַכָּה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהָיו:

תְּהִלָּה לְדוֹד אַרְוַמְמָךְ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שְׁמֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאַהֲלִלָה שְׁמֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשִׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגְדֹּד: הַדָּר כְּבוֹד
הַדוֹד וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעוֹזוּ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיַעוּ וְצַדִּיקְתֶךָ יִרְנְנוּ:
חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרַךְ אַפָּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
יִרְחַמְיוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשִׂיךָ וְחַסִּידֶיךָ
יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ:
לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרָתִי וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכָל־דוֹר וָדָר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כָּל
אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
אֶת־יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו
יִחְסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קְרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאַת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֵת כָּל־הַרְשָׁעִים
יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבֹּר פִּי וַיְבָרֵךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֶׁם קִדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הַלְלוּ־יְיָ:

עס קטו, ית.

בתענית אומרים "וצא לליון" וכו' (לעיל עמ' כ"ט).

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתֵיהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
דְּאֲמִירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

בתענית אומרים: "ויהי בנסע הארץ" וכו' (לעיל עמ' נ"ב). בכל הזמנות פרט לט' באב אומרים מזמור כ' "יענך ה' ביום צרה" (לעיל עמ' נ"א) ובט' באב מזמור קכו "שיר המעלות", ואח"כ קוראים "ויחל משה", ומפטירים "דרשו ה'" בכל הזמנות לצד מט' באב שמפטירים "שובה ישראל", ולאחר שמכניסים ספר התורה לארון אומר החזן חזי קדיש.

יכוון פניו כנגד מקום המקדש כאשר רגליו זו אלל זו, יעמוד ולא ישען ויכוף ראשו מעט, כריך לכוון בכל הצרכות, ולפחות בצרכה הראשונה.

בחזרה החזן אומר בלחש: אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיְהֵם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשי"ת מוסיפים: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים.
וּכְתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַן אֵל חַי:

עג

סדר מנחה לימי חול

מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מַגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בְּקִיץ: מוֹרִיד הַטֶּל | | צְמוֹקִף: מְשַׁיֵּב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ
לְיִשְׁרָאֵל עֹפֵר. מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ. מֶלֶךְ
מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹:

בעשי"ת מוסיפים: מי כמוך אב הרחמים.
זכור יצוריך ברחמים ממית ומחיה:

וּנְאֻמָּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחַיֶּה
הַמֵּתִים:

בְּחֻמְרָא אֲמַרְיָא:
כִּתְרֵי יִתְּנוּ לָךְ הַמּוֹנֵי מַעְלָה עִם־קְבוּצֵי מִטָּה. יַחַד כָּלֶם קִדְשָׁה
לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שְׁנַאֲמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה
וְאָמַר. קוּ"ם: קִדְוִישׁ קִדְוִישׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ
בְּבוֹדוֹ: מִזֵּן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קוּ"ם: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
מִזֵּן: וּבְדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קוּ"ם: יְמֶלֶךְ יְהוָהוּ לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּ־יָהּ:

לְדֹר וָדֹר וְדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקִדְוִישׁ.
וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקִדְוִישׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל
הַקִּדְוִישׁ ^{בעשי"ת:} הַמֶּלֶךְ הַקִּדְוִישׁ:

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

אתה חונן לאדם דעת. ומלמד לאנוש בינה. וחננו
מאתך דעה ובינה והשכל. ברוך אתה יהוה.
חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך. ודבקנו במצותיך. וקרבונו
מלכנו לעבודתך. והחזירנו בתשובה שלמה
לפניך. ברוך אתה יהוה. הרוצה בתשובה:

סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו.
כי אל טוב וסלח אתה. ברוך אתה יהוה. חנן
המרבה לסלוח:

ראה נא בענינו וריבה ריבנו. וגאלנו מלכנו מהרה.
למען שמך. כי (אל) גואל חזק אתה. ברוך אתה
יהוה. גואל ישראל:

בתענית ליצור אם נוכחים לפחות ששה נמים אומר החזן בחזרה "עננו" ואם לאו
אומרו ב"שמע קולנו":

עננו יהוה עננו ביום צום תעניתנו. כי בצרה גדולה אנחנו.
ואל תעלם אזנך משמוע תפלתנו. ואל תתעלם מבקשתנו.
היה נא קרוב לשוענו. (נ"א: לשועתנו) טרם נקרא אתה תענה.
כדבר שנאמר. והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים
ואני אשמע: כי אתה פודה ומציל בכלעת צרה וצוקה. ברוך
אתה יהוה. העונה בעת צרה ומושיע:

שע' סה, כד.

רפאנו יהוה אלהינו ונרפא. הושיענו ונושעה. כי
תהלתנו אתה. והעלה רפואה שלמה לכל.
מכותינו (ולכל תחלואינו). כי אל רופא רחמן ונאמן
אתה. ברוך אתה יהוה. רופא חולי עמו ישראל:

סדר מנחה לימי חול

עַה
בְּרֵךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה
וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאַתָּהּ. וְתֵן טַל (נחורף מוסיפס:
וּמָטָר) לְבִרְכָה עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וְשִׁבַע אֶת־הָעוֹלָם
מִבְּרִכּוֹתֶיךָ. וְתֵן בְּרָכָה. רוּחָה וְהַצְלַחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יַדְיָנוּ.
וּבְרֵךְ אֶת־שָׁנוֹתֵינוּ כְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבוֹרָכוֹת. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחַרוֹתֵנוּ. וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ.
(וּמְבַצְּנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ).
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַבֵּץ גְּדַחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבְּרָאשׁוֹנָה וְיִזְעַצְּנוּ כְּבַתְחִלָּה.
וְתַמְלֵךְ עֲלֵינוּ אֶתָּה (מְהֵרָה) לְבִדְדְךָ (בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים). בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְלֵךְ

אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט (נעש"מ: הַמְלֵךְ הַמִּשְׁפָּט:

נוסח בלתי מנוגד:
וְלִמְשַׁמְדִים בְּלִתְהוּי
תְקוּהָ וְכָל־
הַמִּינִים כָּלָם כָּרְגַע יֵאבְדוּ.
וְכָל־אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה
יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוֹן מְהֵרָה
תִּעָקַר וּתִשָּׁבַר וְתִכְנָיעַ
אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר
אֹיְבִים וּמְכַנְּיעַ זְדִים:

נוסח מנוגד רמ"ו וש"ס:
וְלִמְלִשְׁיָנִים בְּלִתְהוּ תְקוּהָ.
וְכָל־דְּהִמִּינִים
כָּלָם כָּרְגַע יֵאבְדוּ. וְכָל־אֹיְבֵיךָ
מְהֵרָה יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוֹן
מְהֵרָה תִּעָקַר וּתִשָּׁבַר וְתִכְנָיעַ
אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר אֹיְבִים
וּמְכַנְּיעַ זְדִים:

1 במד' רמ"ו וש"ס: גְּלוּתֵינוּ.

עַל-הַחֲסִידִים וְעַל-הַצְּדִיקִים וְעַל-גְּרֵי הַצָּדֵק וְעַל-פְּלִיטַת
 עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל-הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ. וְשִׁים
 חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם. לְעוֹלָם לֹא גִבוּשׁ כִּי-בָךְ בְּטַחְנוּ מִלֶּךְ
 עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מִשָּׁעַן וּמִבְטָח לַצְּדִיקִים:
וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּנֵן
עוֹלָם בְּמִהְרָה בְיָמֵינוּ:

בתשעה באב אומרים:

נַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אוֹתָנוּ וְעַל-יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְעַל-ירוּשָׁלַיִם עִירְךָ.
 וְעַל-צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל-הָעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרֻבָה
 וְהַשׁוּמְמָה. הַנְּתוּנָה בְיַד זָרִים. הַרְמוּסָה בְּכַף עֲרִיצִים. וְיִבְלָעוּהָ
 לְגִיזוֹת. וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי פְסִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמֶּךָ נְתַתָּה וּלְזָרַע
 יַעֲקֹב יִרְשָׁה הוֹרְשָׁתָה. נַעֲרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַפְרָה. וְהַקִּיצָה
 מֵאֶרֶץ דְּוִיָּה. נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרַ שְׁלֹום. וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם.
 כִּי בָאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לְבַנוֹתָהּ. כְּאִמּוֹר וַאֲנִי אֶהְיֶה-לָּהּ
 נְאֻם-יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה. מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאֲבֵלֵי עַמּוֹ וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם: וּמְשִׁיבֵי אֶת-לַחֲמַם:

ישעי' סו, יב.
זכרי' ג, ט.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

אֶת-צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ בְּמִהְרָה תִצְמַיֵחַ. וּמְרַנְּנו תְרוּם
 בִּישׁוּעָתְךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינּוּ כָּל-הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה. מִצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שִׁמְעוּ קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְחוּם וְחַנּוּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 וּקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת-תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶת-
 תַּחֲנָנֵנוּ. כִּי אָב מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם.
 וְלֹא נָשׁוּב רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:

סדר מנחה לימי חול

עו

במעניית ליצור, היחיד הכס לומר:

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ בְיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ.
וְאֵל־תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשְׁמוֹעַ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאֵל־תִּתְעַלֵּם מִבִּקְשֵׁתֵנוּ.
הֲיֵה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֵנוּ. (נ"א: לְשׁוֹעֵתֵנוּ) טָרִם נִקְרָא אֹתָהּ תַעֲנֶה.
כְּדָבָר שְׁנֵאֲמַר. וְהֵיךָ טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים
וְאֲנִי אֲשַׁמֶּע: כִּי אֹתָהּ פוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוֹקָה:

ישע' סה, כד.

כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אֹתָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֵל־תְּפִלָּתֵם¹ שְׁעָה.
וְהִשָּׁב הָעֲבוֹדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וְתַפְלָתֵם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן. וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ:

בראש חודש וזמול המועד לומר:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא. יִגְיַע. יִרְאֶה וְיִרְצֶה. וְיִשְׁמַע.
וְיַפְקֵד. וְיִזְכֵּר זְכוּרֵינוּ וְזְכוּרֵי אֲבוֹתֵינוּ. וְזְכוּרֵי יְרוּשָׁלַיִם
עִירְךָ. וְזְכוּרֵי מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עֲבָדְךָ. וְזְכוּרֵי כָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה. לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן בְּיוֹם

בראש חודש: | זמול"מ של פסח: | זמול"מ של סוכות:
ראש החודש הזה. | חג המצות הזה. | חג הסוכות הזה.

זְכוּרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדָבָר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְחַס וְחֲנּוּן וְרַחֲם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים
כְּמָאז. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

¹ במד' רמ"ז: "ובתפלתם".

סדר מנחה לימי חול

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. עַל-חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל-
 נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ.
 וְעַל-נְסִיךְ שְׂבָכְל־יוֹם וַיּוֹם
 עִמָּנוּ וְעַל-נַפְּלְאוֹתֶיךָ
 וְטוֹבוֹרֶיךָ שְׂבָכְל-עֵת.
 עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים.
 הַטּוֹב כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמֶיךָ.
 הַמְּרַחֵם כִּי לֹא-תָמוּ
 חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

במזרה כשהחזן אומר "מודים" זריכין כל
 הליצור לשום עמו ואומרים "מודים דרצנן":
מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
 אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵי כָל-בֶּשֶׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. עַל
 שִׁדְחֵי־תַנּוּ וּקְיַמְתָּנוּ. בֵּן תַּחֲיֵינוּ
 וּתְחַנְּנֵנוּ וְתַאֲסוֹף גְּלוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע
 כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
 חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמַּת
 וּבְלִבְב־שָׁלֵם. עַל שְׁאָנוּ מוֹדִים
 לָךְ. (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

בבלי סוטה
 77 מ.

ירמ' לג, כז.

לֹא-הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא-עֲוַבְתָּנוּ וְלֹא-הִסְתַּרְתָּ
 פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

במנוכה ובפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
 הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעֵשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם-אֲבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים הָהֵם
 בְּזִמְן הַזֶּה:

בפורים

במנוכה

בְּיָמֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
 הַבִּירָה. כְּשֶׁעַמַּד עָלֵיהֶם
 הָמָן הִרְשָׁע. וּבְקִשׁ לְהַשְׁמִיד
 לְהַרְגֹּ וּלְאַבֵּד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים
 מִנְּעַר וְעַד-זָקֵן טָף וְנָשִׁים בְּיּוֹם

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בְּיַחְזְקָן כֶּהֵן
 גָּדוֹל חֲשָׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו.
 כְּשֶׁעַמַּדָּה עָלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן
 הִרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ
 וּלְהַעֲבִירֵם מִחֲקֵי רְצוֹנְךָ.

אסתר ג, יג.

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

סדר מנחה לימי חול

עט

צפורים	צפורים
<p>ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם. רבת את ריבם. דנת את דינם. נקמת את נקמתם. מסרת גבורים ביד חלשים. ורבים ביד מעטים. וטמאים ביד טהורים. ורשעים ביד צדיקים. וזדים ביד עוסקי תורתך. ולך עשית שם גדול וקדוש בעולם. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך. ופנו את היכלך.</p>	<p>אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושללם לבזו: ואתה ברחמיך הרבים הפרת ארעצתו. וקלקלת את מחשבתו. והשבות לו גמולו בראשו. ותלו אתו ואת בניו על העץ: וכשם שעשית עם אבותינו גם כן עשה עמנו יהוה אלהינו פלא ונסים בעת הזאת. ונודה לשמך הגדול סלה:</p>
<p>וטהרו את מקדשך. והדליקו גרות בחרצות קדשך. וקבעום שמונה ימים בהלל ובהודאה. וכשם שעשית עמם גם כן עשה עמנו יהוה אלהינו פלא ונסים בעת הזאת. ונודה לשמך הגדול סלה:</p>	

ע"פ תהי קיע, נל.

חסד' ט, כה.

ע"פ מוסכת סופרים פ"כ ה"ג.

נעשי"ת מוסיפס: זכור רחמיך וכבוש את כעסך. כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ומגפה וכל מחלה. מעלינו ומעל כל בני בריתך:

על כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד. כל החיים יודוך סלה. ויהללו לשמך הטוב באמת:

נעשי"ת מוסיפס: וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

ברוך אתה יהוה. הטוב שמך ולך נאה להודות:

בתענית צרף ישראל נושאים הכהנים הנמים כפיהם צורה, ואם אין כהן האם החזן אומר:

אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשת בתורה

הַפְּתוּבָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אֶהְרֶן וּבְנָיו כֹּהֲנִים
עִם קְדוֹשֵׁיךָ. כְּאֲמֹר־יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרְךָ: יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ
וַיַּחַגְּךָ: יִשָּׂא יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

371 ו. כדרכו.

שִׁים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חיים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כָּלֵנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתַּתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ) לְבָרְךָ אֶת-
כָּל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

נעשי"ת מוסיפים: בְּסֵפֶר חַיִּים. בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וְיְשׁוּעָה
וְנַחֲמָה. חֵן וְחֶסֶד גִּזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וְלִשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
(אָמֵן)²:

נחזרה החזן אומר פסוק זה נלחש:

יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

372 יט. טו.

יש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מְרָע. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מְרָמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל-הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. תִּפְרַע
עֲצָתָם וְתִמְקַלֵּל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שִׁתְּפַתַּח לִי שַׁעְרֵי תוֹרָה. שַׁעְרֵי חֲכָמָה. שַׁעְרֵי בִינָה. שַׁעְרֵי
דַּעְיָה. שַׁעְרֵי פְּרִנְסָה וְכֻלְכָּלָה. שַׁעְרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

373 כנלו ברכות
97 ת.

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע 'וחיים'. ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

סדר מנחה לימי חול פא

זמנתי יחיד זמנחה, לאחר תפלתו זלחש, קודם שיפסע שלש פסיעות אומר¹:
**אֱלֹהֵי-בְּזִמְן שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ קָיָם הָיָה אָדָם חוֹטֵא וּמִקְרִיב לְפָנֶיךָ
קָרְבָן וּמִתְכַפֵּר לוֹ. עֲכָשָׁיו שְׁבַעֲוֹנוֹתֵינוּ אֵין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ
קָיָם אֵין לָנוּ אֵלָא תַעֲנִיּוֹתֵינוּ וּתְפִלּוֹתֵינוּ. יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה
אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. שִׁיְהִיָּה חֲלָבִי וְדָמִי שְׁנַתְּמַעֵט בְּתַעֲנִיתִי כְּאֵלֹ
הַקְּרַבְתִּי לְפָנֶיךָ קָרְבָן וְתִרְצָנִי. יְהִיו לְרִצּוֹן וְכוּ:**

ט"פ זבלי
זרכות דף ח.

אס שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
**הֲרַחֲמֵנוּ. יַעֲשֵׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שְׁעֵשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ
בְּיָמִים הָהֵם בְּזִמְן הַזֶּה. בְּיָמֵי וְכוּ:**

יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: ^{תה' יט, טו.}

פוסע שלש פסיעות לאחוריו זכריעה אחת ומזור לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר²:

**עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:**

אוי' כה, ז.

(יהי רצון מלפניך. יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. שתבנה בית
המקדש במהרה בימינו. ותן חלקנו בתורתך): <sup>ט"פ משנ
אבות פ"ה
מ"ב.</sup>

זמקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה: זחזרת
הש"ן הקהל זריך לעמוד ולכוין לכל הזרכות ולענות "זרוך הוא זרוך שמו" אחרי
"זרוך אמה ה'", "ואמן" אחר כל זרכה:

זעשי"ת אומרים:

**אָבִינוּ מִלְּכָנוּ חָטְאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֵלָא אַתָּה:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ בִטֵּל מִמָּנוּ (כָּל-)זְזוֹרוֹת קִשּׁוֹת (וְרַעוֹת):
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ חִדַּשׁ עֲלֵינוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ חִדַּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:**

¹ זמח' רמ"ז: לא מופיע. ² זמח' רמ"ז וש"א הזחזיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי". ועין שו"ע
אוי"ח סימן קכ"ג וקכ"ג סעיף א'.

אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	בָּטַל מַחְשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	הִפְרַע עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	עֲצוּר (י"א: ס) מִגְּפָה מִנְחֻלְתְּךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	כִּלְה דְּבֵר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	זְכוּר כִּי עָפָר אֲנִי:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	קָרַע רוּעַ גָּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	מְחוּק שְׁטַר חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	סָלַח וּמְחוּל לְעוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	מָחָה וְהַעֲבִיר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	הַחֲזִירֵנוּ בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	זְכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	כְּתִבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	כְּתִבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	כְּתִבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	כְּתִבֵנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	כְּתִבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֵב:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא־לְמַעַנֵנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן שִׂמְךָ הַגְּדוֹל־הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא:
אָבִינוּ	מִלְכֵנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

נפילת אפים

כג

אין אומרים תחנון במנחה צימים שאין אומרים תחנון בשחרית (ראה עמ' מ"ג) וכן לא במנחה שלפני הימים ההם, חוץ ממנחה שלפני ערב ר"ה וערב יוה"כ. אין נפילת אפים כלילה, בין השמשות ובמקום שאין ס"ת יאמר התחינה בלא נפילת אפים.

רחום וחנון חטאנו לפניך. רחם עלינו (והושיענו):

לְדָוֶד אֱלֹהֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשְׂאֵא: אֱלֹהֵי בְּךָ בִּטְחִיתִי

תהי' כה, ו
תהי' כה, ו

אֶל-אֲבוֹשָׁה אֶל-יַעֲלֶצוּ אוֹיְבֵי לִי: גַּם כָּל-קְנוֹיֶךָ

לֹא יִבְשׂוּ יִבְשׂוּ הַבּוֹגְדִים רִיקָם: דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי

אֶרְחוֹתֶיךָ לְמַדְנִי: הִדְרִיבֵנִי בְּאִמְתְּךָ וּלְמַדְנִי כִּי-אַתָּה

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתְךָ קוֹיִתִי כָּל-הַיּוֹם: זְכַר-רַחֲמֶיךָ יְהוָה

וּחֶסְדֶּיךָ כִּי מַעֲלָם הֵמָּה: חֲטָאוֹת נְעוּרָיו וּפְשָׁעֵי אֶל-תִּזְכֹּר

כַּחֲסִדְךָ זְכַר-לִי-אַתָּה לְמַעַן שׁוּבְךָ יְהוָה: טוֹב-וַיִּשֶׁר יְהוָה

עַל-כֵּן יוֹרָה חֲטָאִים בְּדַרְךָ: יִדְרֶךְ עֲנוּיִם בַּמִּשְׁפָּט וַיִּלְמַד

עֲנוּיִם דַּרְכּוֹ: כָּל-אֶרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאִמֶּת לְנִצְרֵי בְרִיתוֹ

וְעִדְתּוֹ: לְמַעַן-שִׁמְךָ יְהוָה וְסִלַּחַת לְעוֹנֵי כִּי רַב-הוּא:

מִיִּזָּה הָאִישׁ יֵרָא יְהוָה יוֹרְנוּ בְּדַרְךָ יִבְחַר: נַפְשׁוֹ בְּטוֹב

תִּלְוִן וְזָרְעוּ יִירַשׁ אֶרֶץ: סוֹד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ

לְהוֹדִיעַם: עֵינֵי תָמִיד אֶל-יְהוָה כִּי הוּא-יוֹצֵא מִרְשֵׁת

רְגְלֵי: פְּנֵה-אֵלַי וְחַנּוּנִי כִּי-יַחֲדִיד וְעֵנִי אֲנִי: צָרוֹת לְבָבִי

הִרְחִיבוּ מִמְּצוֹקוֹתַי הוֹצֵאֵנִי: רְאֵה עֲנִי וְעַמְלִי וְשֵׂא

לְכָל-חֲטָאוֹתַי: רְאֵה-אֹיְבֵי כִּי-רַבּוּ וְשִׁנְאַת חַמָּס שְׂנֵאוֹנֵי:

שְׁמֶרָה נַפְשִׁי וְהִצִּילֵנִי אֶל-אֲבוֹשׁ כִּי-חֲסִיתִי בְּךָ: תַּסִּיּוּשֶׁר

יִצְרוּנִי כִּי קוֹיִתְךָ: פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:

וְאַנְחָנוּ לֹא נִדְעַ מַה-נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכַר-רַחֲמֶיךָ

דס"ג כה, ו

תהי' כה, ו

סס עט, ת.

יְהוָה וּחֶסְדֶּיךָ כִּי מַעֲלָם הֵמָּה: אֶל-תִּזְכַּר-לָנוּ

עוֹנֹת רָאשֵׁינִים מְהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד:

חַנּוּנוֹ יְהוָה חָנְנוּ כִּי־רַב שָׁבַעֲנוּ בּוֹז: בְּרָגוּ רַחֵם תִּזְכּוֹר: תהי' קב"ג, חזק' ג, ט. תהי' קג, יג. שם עט, ט.

כִּי־הוּא יָדַע יִצְרָנוּ זָכוֹר כִּי־עָפַר אֲנַחְנוּ: עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהִצִּילְנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

המזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךָ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵךָ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵךָ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קָדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמֵי. הוּא בְּרַחֲמֵי. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

חס יש צנה"כ אדם החייב צאמירת קדיש, אומרים כאן מזמור של יום (לעיל עמ' ס"ב ואילך) או מזמור ס"ז (כמנהג ק"ק רומא) כלקמן ואחריו קדיש יתוס¹.

לְמַנְצַח בְּנִגְיַת מְזֻמֹּר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פְּנֵי אֲתָנוּ סְלָה: לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרַכְךָ בְּכָל־גּוֹיִם שם סו, א"ת.

¹ במז' רמ"ז ושי"א הנחיה זו לא מופיעה. ובמחזור שד"ל והלאה מופיעה.

יְשׁוּעָתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־סָם: יִשְׁמְחוּ
וְיִרְנְנוּ לְאֲמִים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֲמִים בְּאֶרֶץ
תִּנְחַם סֵלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־סָם: אֶרֶץ
נִתְּנָה יְבוּלָה יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֲפִסֵי־אֶרֶץ:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבָרָא כְרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא מִן־כָּל־
בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאֲמִירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

בחנוכה מדליקין כאן את הנרות¹.

¹ עפ"י פירוש קמחא דאבשונא לענין חנוכה.

סדר ערבית לימי חול

(שיר) המעלות הנגה ברכו את־יהוה כל־עבדי יהוה העמדים
בבית־יהוה בלילות: שאו־ידכם קדש וברכו את־יהוה:
יברכה יהוה מציון עשה שמים וארץ:

תהי קלה.
שס פד, יג.
שס כ, י.

יהוה צבאות עמנו משגב־לנו אלהי יעקב סלה: יהוה צבאות
אשרי אדם בטח בך: יהוה הושיעה הפלך יעננו
ביום־קראנו: בשלום יחדו אשכבה ואישן כי־אתה יהוה לברך
לבטח תושיבני: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את־פניך נעמות
בימינך נצח: מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו
וגל יעקב ישמח ישראל: יומסו יצוה יהוה חסדו ובלילה שירה
עמי תפלה לאל חיי: ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה:
ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם מרשעים ויושיעם כי־חסו בו: חזקו
ויאמץ לבבכם כל־המיחלים ליהוה):

תהי מו, יב.
שס פד, יג.
שס כ, י.
שס ה, ט.
שס טז, יא.
שס יד, ז.
שס מז, ט.
שס לו, לטרמ.
שס לא, כה.

והוא רחוסו יכפר עון ולא־ישחית והרבה להשיב אפו
ולא־יעיר כל־חמתו: יהוה הושיעה הפלך יעננו
ביום־קראנו:

שס עח, לח.
שס כ, י.

המון אומר: ברכו את־יהוה המברך:

הקהל אומר ואמריו המון: ברוך יהוה המברך לעולם ועד:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר בדברו
מעריב ערבים. ובחכמה פותח שערים.
ובתבונה משנה עתים. ומחליף את־הזמנים. ומסדר
את־הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו. בורא יומם
ולילה. גולל אור מפני־חשך וחשך מפני־אור. המעביר
יום ומביא לילה. המבדיל בין־יום ובין־לילה. יהוה

ישע' מז, ה.

¹ במח' רמ"ו ש"א ובמחזור שד"ל "לאחר והוא רחום" כתוב: "ה' אל רחום ותנון ארך אפים ורב חסד ואמת". בסידורים שלאחר מכן נשמט.

סדר ערבית לימי חול

פו

צָבָאוֹת שְׁמוֹ. וּשְׁמוֹ חַי וְקַיִם תָּמִיד הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּעְרִיב עֲרָבִים:

אֶהְבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֵּת. תּוֹרָה וּמִצְוֹת
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתֵּךְ. עַל־כֵּן יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ תִּתֵּן בְּלִבְנוּ. לְשִׂיחַ בְּחֻקֵי רְצוֹנְךָ.
וְנִשְׁמַח וְנַעֲלֶז בְּדַבְרֵי (תְּלִמּוּד) תּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
(וּחְקוֹתֶיךָ) לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֵךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם
נִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵהָ. וְאֶהְבֵּתְךָ אֶל־תִּסֵּר מִמֶּנּוּ עַד־נִצַּח
נִצְחִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אוֹהֵב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצוות עשה מהמורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, ויקרא
בנחת וזנעימה. נריך לפרש האומיות בפיו ובשפתיו ונריך ליתן רווח בין הדברים כגון
על לבדך, על לבדכם. ונריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים
בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא ינא אפילו דדיעבד. נריך להאריך דל"ת
של "אחד", ונריך להחזו צוין של "תזכרו" ושל "זוכרתם". אין הש"ץ נריך להנמיך
את קולו בפסוקי התוכחה.

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: ^{37 ו. ד.}

אומרים בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: ^{33 פסחים 97 ט.}

וְאֶהְבֵּת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי
מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֻכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׂכְבְּךָ וּבְקוּמָךְ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַ תִּשְׁמָעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעִבְדוֹ בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם וּנְתַתִּי מִטְר־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ וּנְתַתִּי עֵשֶׂב בְּשֹׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ: הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטְר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאָבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל־הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהַ עַל־לִבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יַדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמִי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּנְתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַיְצִיבֹר אֹמַר: אָמֵן:

דב' יח.
יגכח.דב' טו.
ט"מח.

המזון סוזר וסוזמר: יהוה אלהיכם אמת:

וְאִמּוֹנָה כָּל־זֹאת וּמָיִם עָלֵינוּ. כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאִין
 זוּלָתוֹ. וְאֶנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד
 מְלָכִים. הַגּוֹאֲלֵנוּ מִלְּכָנוּ מִכַּף כָּל־עֲרִיצִים¹. הָאֵל הַנִּפְרָע
 לָנוּ מִצָּרֵינוּ. הַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הַשֵּׁם
 נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לְמוֹט רַגְלָנוּ: הַמְדַרְיֵכְנוּ עַל־בְּמוֹת
 אוֹיְבֵינוּ. וַיִּרַם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שׂוֹנְאֵינוּ. (הָאֵל) הָעוֹשֶׂה לָנוּ
 נְסִים וּנְקָמָה בְּפִרְעֹה. אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֲדַמַּת בְּנֵי־חָם.
 הַמִּכָּה בְּעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ
 מִתּוֹכָם לְחֵירוֹת עוֹלָם. הַמְעַבִּיר בְּנָיו בֵּין־גְּזָרֵי יַם־סוּף.
 אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. וְרָאוּ בְּנִים
 אֶת־גְּבוּרָתוֹ. שִׁבְחוּ² וְהוֹדוּ לְשֵׁמוֹ. וּמִלְּכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קָבְלוּ
 עֲלֵיהֶם. מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה
 וְאָמְרוּ כָּל־ם. מִי־כִמְכָה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כִמְכָה נְאֻדָּר
 בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פִלָּא. מִלְּכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ.
 בּוֹקֵעַ יָם לְפָנַי מִשָּׁה. זֶה אֵלַי עָנוּ וְאָמְרוּ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ
 לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד
 חֲזַק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים
 (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ.
 וְהִגֵּן בְּעַדֵּנוּ. וְתִקְנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 (מִהָרָה) לְמַעַן שְׁמֹךָ. וְהִסַּר מֵעָלֵינוּ אוֹיְבֵי דְבָר וְחָרֵב
 וְרָעַב וְיָגוֹן וְאֶנְחָה. וּשְׁבַר (וְהִסַּר) שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.

¹ במד' רמ"ז: העריצים. ² במד' רמ"ז: לא מופיע תיבת "שבחו".

ושומר צאתנו ובואנו מעתה ועד-עולם. ברוך אתה יהוה.
שומר עמו ישראל לעד. אמן.

לומנים בלחש:

ברוך יהוה לעולם אמן ואמן: ימלך יהוה לעולם. אמן. תה' פט, נג.
שם קמו, י.
ואמן: ברוך יהוה מציון שכן ירושלים הללויה: ברוך. שם קלה, כח.
שם עב, יחד
יע.
יהוה אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו: וברוך שם
כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן: יהי שם קד, לה.
כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו: כי לא יטש יהוה ש"ס יב, כב.
את עמו בעבור שמו הגדול כי הואיל יהוה לעשות אתכם מ"ח יח, לט.
לו לעם: וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו יהוה הוא זכר' יד, ט.
האלהים יהוה הוא האלהים: והיה יהוה למלך על כל הארץ תה' לג, כב.
ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד: יהי חסדך יהוה עלינו שם קו, מח.
כאשר יחלנו לך: הושיענו יהוה אלהינו ומקצנו מן הגוים שם פו, טו.
להדות לשם קדשך להשתבח בתהלתך: כל גוים אשר שם עט, יג.
עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני וכבודו לשמך: כי גדול חיו' יב, ג.
אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדך: ואנחנו עמך וצאן תה' לה, ו.
מרעיתך גודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך: ברוך חיו' יב, ג.
יהוה ביום. ברוך יהוה בלילה. ברוך יהוה בשכבנו. ברוך תה' לה, ו.
יהוה בקומנו: כי¹ בידך נפשות החיים והמתים: אשר בידו חיו' יב, ג.
נפש כל חי ורוח כל בשר איש: בידך אפקיד רוחי פדית תה' לה, ו.
אותי יהוה אל אמת: אלהינו שבשמים. יחיד שמך ומים זכרך חיו' יב, ג.
ומלכותך תמיד. הוא ימלך עלינו לעולם ועד: ע"כ בלחש: תהלה חיו' יב, ג.
נביע לרוכב בערבות. לאל המפואר במקלות קדושים: חיו' יב, ג.
ברוך אתה יהוה. מלך אל חי לעד ומים לנצח:

1 במד' רמיו לא מופיע תיבת "כיו".

הסזן אומר:

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיִזְמִיכוּן וּבְחַיִּי דְּכָל-
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
 וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
 לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
 דְּאִמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

בראש חודש מנחיים: "ראש חודש"; בחנוכה ופורים מנחיים: "על הנסים".

תהי נא, ת.

אֲדִנִּי שְׁפַתִּי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל
 הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
 אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסֵדֵי אֲבוֹת. וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחָם
 לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעש"ת מוסיפים: זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים.
 וכתבנו בספר החיים. למענה אל חי:

מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגִן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 מְגִן אַבְרָהָם:

אַתָּה גְּבוֹר לְעוֹלָם אֲדִנִּי. מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
 נקיז: מוריד הטל | בחורף: משיב הרוח ומוריד הגשם
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמֵים רַבִּים. סוּמֵךְ

נופלים ורופא חולים. מתיר אסורים. ומקיים אמונתו
 לישני עפר. מיכמוך בעל גבורות ומי דומה לך. מלך
 ממית ומחיה ומצמיח לנו ישועה¹:

נעשי"ת מוסיפס: מי כמוך אב הרחמים.
 זכור יצוריך ברחמים ממית ומחיה:

ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה. מחיה
 המתים:

לדור ודור נמליך לאל. כיהוא לבדו מרום וקדוש.
 ושבחך אלהינו מפנינו לאימוש לעולם ועד.
 כיהאל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יהוה. האל
 הקדוש (נעשי"ת: המלך הקדוש):

אתה חונן לאדם דעת. ומלמד לאנוש בינה. וחננו
 מאתך דעה ובינה והשכל. ברוך אתה יהוה.
 חונן הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך. ודבקנו במצותיך. וקרבנו
 מלכנו לעבודתך. והחזירנו בתשובה שלמה
 לפניך. ברוך אתה יהוה. הרוצה בתשובה:

סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו.
 כי אל טוב וסלח אתה. ברוך אתה יהוה. חנן
 המרבה לסלוח:

¹ במד' רמיו נוסף: "בקרוב".

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ. וּגְאֹלָנוּ מִלְכָּנוּ מְהֵרָה
לְמַעַן שְׂמֹךְ. כִּי (אל) גּוֹאֵל חָזַק אֶתְּהָ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִרְפָּא. הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה. כִּי
תְהַלֵּתְנוּ אֶתְּהָ. וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־
מִכּוֹתֵינוּ (וּלְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ). כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן
אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה
וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתְּהָ. וְתֵן טַל (צמורף מוסיפס:
ומטר) לְבִרְכָה עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וְשַׁבַּע אֶת־הָעוֹלָם
מִבְּרִכּוֹתֶיךָ. וְתֵן בְּרִכָּה. רוּחָה וְהַצְלִיחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ.
וּבְרַךְ אֶת־שְׁנוֹתֵינוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבוֹרָכוֹת. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ. וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ.
(וּמִבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ).
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַבֵּץ גְּדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבְרָאשׁוֹנָה וְיִזְעַצְנוּ כְּבַתְחִלָּה.
וְתַמְלֵךְ עֲלֵינוּ אֶתְּהָ (מְהֵרָה) לְבִדּוּךְ (בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים). בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְלֵךְ
אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נעשׂי"ת: הַמְלֵךְ הַמִּשְׁפָּט:

נוסח מחזור רמ"ו וש"א:

וְלַמְלָאֲשֵׁינִים בְּלִתְהֵי תַקוּהָּ.
 וְכָל־הַמִּינִים
 כָּלֶם כְּרָגַע יֵאבְדוּ. וְכָל־אֹיְבֶיךָ
 מְהֵרָה יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוּן
 מְהֵרָה תִעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וְתִכְנָיעַ
 אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר אוֹיְבִים
 וּמְכַנְיֵעַ זָדִים:

נוסח בלתי מחזור:

וְלַמְשֻׁמְדִים בְּלִתְהֵי
 תַקוּהָּ. וְכָל־
 הַמִּינִים כָּלֶם כְּרָגַע יֵאבְדוּ.
 וְכָל־אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה
 יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוּן מְהֵרָה
 תִעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וְתִכְנָיעַ
 אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר
 אוֹיְבִים וּמְכַנְיֵעַ זָדִים:

עַל־הַחֲסִידִים וְעַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־גְּרֵי הַצַּדִּיק וְעַל־פְּלִיטַת
 עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְהִמוּ (נֵא) רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבוֹטְטִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ. וְשִׁים
 חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם. לְעוֹלָם לֹא גִבוּשׁ כִּי־בָךְ בְּטַחְנוּ מִלְּךָ
 עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְשַׁעֵן וּמְבַטֵּחַ לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּנֵן
 עוֹלָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ:

בליל תשעה באב אומרים:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל־ירוּשָׁלַיִם עִירְךָ.
 וְעַל־צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל־הָעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרֻבָּה
 וְהַשׁוֹמְמָה. הַנְּתוּנָה בְּיַד זָרִים. הַרְמוּסָה בְּכַף עָרִיצִים. וְיִבְלַעוּהָ
 לַגִּינוֹת. וַיִּרְשׁוּהָ עוֹבְדֵי פְסִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמְּךָ נְתַתָּה וּלְזָרַע
 יַעֲקֹב יִרְשׁהּ הוֹרְשָׁתָהּ. נַעֲרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַפְרָה. וְהַקִּיצָה
 מֵאֶרֶץ דְּוִיָּה. נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרַ שְׁלוֹם. וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם.
 כִּי בָאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לְבַנּוֹתָהּ. כְּאִמּוֹר וְאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ

ישעי' סו, יב.

זכרי' ג, טו.

סדר ערבית לימי חול

צה

נְאֻם־יְהוָה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֱהִיָּה בְּתוֹכָהּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאַבְלִי עַמּוֹ וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם: וּמַמְשִׁיכִים אֶת־לַמָּוֶת:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

אֶת־צֶמַח דָּוִד עֲבָדְךָ בְּמַהֲרָה תִצְמַיֵחַ וְקִרְנֵנו תְּרוֹם בִּישׁוּעָתְךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחֹס וְחַנּוּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶת־תַּחֲנֻנֵינוּ כִּי אֵב מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם וְלֹא נָשׁוּב רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:

גליל ט' צאצ היחיד הלס אומר:

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ בַיּוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ וְאֶל־תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשְׁמוֹעַ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶל־תַּתְּעַלֵּם מִבִּקְשֵׁתֵנוּ הֲיִיָּה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעָנוּ (נ"א: לְשׁוֹעָתֵנוּ) טָרֶם נִקְרָא אַתָּה תַעֲנֵה כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהִיָּה טָרֶם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֶ: כִּי אַתָּה פּוֹדֶה וּמְצִיל בְּכָל־עַת צָרָה וְצוּקָה:

ישע' סה, כד.

כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אַתָּה בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תְּפִלָּתֵם¹ שְׁעָה וְהָשִׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתְפִלָּתֵם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן וְתִהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

¹ במד' רמ"ו: "ובתפלתם".

נראש חודש ונחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו. יעלה ויבא. יגיע. יראה וירצה. וישמע.
ויפקד. ויזכר וזכרוננו וזכרון אבותינו. וזכרון ירושלים
עירך. וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון כל עמך בית ישראל
לפניך (לפליטה) לטובה. לחן ולחסד ולרחמים ולרצון ביום

נראש חודש: | נחוי"מ של פסח: | נחוי"מ של סוכות:
ראש החודש הזה. | חג המצות הזה. | חג הסוכות הזה.

זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו
לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים. וחוס וחסנו ורחם עלינו
והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ולירושלים עירך
ברחמים כמאז. ברוך אתה יהוה. המחזיר ברחמי
שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו. על חיינו המסורים בידך ועל
נשמותינו הפקודות לך. ועל נסיך שבכל יום ויום עמנו
ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. ערב ובקר
וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך. המרחם כי לא תמו
חסדיך ומעולם קוינו לך. לא הכלמתנו יהוה אלהינו
ולא עזבתנו ולא הסתרת פניך ממנו:

נחנכה ונפורים אומרים:

על הנסים ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות ועל
הפרקן ועל הפדות שעשית עמנו ועם אבותינו. בימים ההם
בזמן הזה:

סדר ערבית לימי חול

צו

צפורים

בְּיָמֵי מְרֻדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הַמֶּן הִרְשָׁע. וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לְהִרְגֹּ וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנְּעַר וְעַד־זָמָן טָף וְנָשִׁים בָּיּוֹם אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁה עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵה הוּא־אֶחָד־שׁ אָדָר וּשְׁלָלִים לְבוֹז: וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפֶּרֶת אֶת־עֲצָתוֹ. וּמְלַקְלֶת אֶת־מַחְשַׁבְתּוֹ. וְהַשְׁבּוֹת לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֵאשׁוֹ. וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בְּנָיו עַל־הָעֵץ: וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ גַם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֹא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:

חסד' ג, יג.

חסד' ט, כה.

צחנוכה

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בְּדִיּוּחָנָן כַּהֵן גָּדוֹל חֲשָׁמוּנָא¹ וּבְנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ. וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבַּת אֶת־רִיבָם. הִנֵּת אֶת־דִּינָם. נִקְמַתְךָ אֶת־נִקְמָתָם. מִסֶּרֶת גְּבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מַעֲטִים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְרִשְׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וְלֵךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בִּיתְךָ. וּפְנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ. וְטִהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ גִרוֹת בְּחֻצּוֹת קִדְשְׁךָ. וּקְבָעוּם שְׁמוֹנֶה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֹא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:

עפ"י תה"ק יט, נה.

ט"פ ווסכת סופרים פ"כ ה"ג.

נעשי"ת מוסיפים: זכור רחמיך וכבוש את־כַּעֲסְךָ. כִּלָּה דָּבָר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה וְכָל־מַחְלָה. מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

עַל־כָּל־סְלָה יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מְלִכְנוּ תָמִיד. כָּל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת:

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

נעשׂי״ת מוסיפים: וכתוב לחיים טובים כל־בְּנֵי בְּרִיתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׂמֵךְ וּלְךָ נָאָה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חיים). חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עֲמֶךָ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתַּתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ) לְבָרֶךְ אֶת־
כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ:

נעשׂי״ת מוסיפים: בְּסֶפֶר חַיִּים. בְּרָכָה וְשְׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וְיְשׁוּעָה
וְנִחְמָה. חַן וְחֶסֶד גִּזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשְׁלוֹם:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.
(אמן)²:**

יְהִיו לְרִצּוֹן אֱמֶרֶי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

סה׳ יט, טו.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ. וּשְׁפָתַי מַדְבֵּר מְרָמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תִּדּוֹם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׂכַל־הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. תִּפְרֹ
עֲצָתָם וְתִמְקַלְקַל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שֶׁתִּפְתַּח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי חֲכָמָה. שַׁעֲרֵי בִּינָה. שַׁעֲרֵי
דַּעַה. שַׁעֲרֵי פְּרִנְסָה וְכִלְכִּלָּה. שַׁעֲרֵי חַיִּים. חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

נצלו ברכות
דף ת.

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע "וחיים". ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר:
"אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

סדר ערבית לימי חול

צט

אס שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הֲרַחֲמֵנוּ - יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שֶׁעָשָׂה לְאַבֹּתֵינוּ
 בְּיָמֵם הָהֵם בְּזֶמַן הַזֶּה - בְּיָמֵינוּ וְכוּ':

תה"י יע" טו. יהיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּינוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת ומזור לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ

איו" כה" ג.

וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ע"פ משגי
אבות פ"ה
מ"ב.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁתְּבַנֶּה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ):

צפורים אומרים חזי קדיש וקוראים כאן את המגילה.

הסון אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיָמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא
לְעֵלְא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קְדָם
אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהִי שְׁלָמָא
רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

¹ במח' רמ"ו וש"א הנחיה זו מופיע קודם יהיו לרצון אמרי פי"י. ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

הסוּן אָמַר בְּקוֹל רֹם:

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
שָׁלֹא עֲשָׂנוּ כְּגִוַי הָאָרֶץ. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
הָאָרְצוֹת. שָׁלֹא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם. וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל-הַמוֹנִם.
שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל-אֵל לֹא
יִשְׁעֵם: וְאָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (שֶׁהוּא) נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ.
וְכִסָּא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֲזוֹ בְּגַבְהֵי מְרוֹמִים.
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ. אָמַת מִלְּכָנוּ וְאֵין
זוּלָתוֹ. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל-לִבְבְּךָ
כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת
אֵין עוֹד:

עַל-כֵּן נִקְנֶה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֲרַת
עֲזֶךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן-הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
יִכְרְתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל-בְּנֵי בְּשָׂר יִקְרְאוּ
בְּשִׁמְךָ. לְהַפְנוֹת אֱלִיךָ כָּל-רְשָׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
כָּל-יֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל-בְּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל-לְשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר
יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עָלֵיהֶם מְהֵרָה
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וְלַעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ:

¹ במד' רמ"ז: "ואין".

סדר ערבית לימי חול

קא

בְּכָבוֹד • כְּפָתוּב בְּתוֹרַתְךָ • יְהוָהוּ יִמְלֶךְ לְעֵלָם וָעֶד: ^{שמי' עו, ית.}
וְכָתוּב¹ • שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: ^{דב' ו, ה.}

קדיש יתוס:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא • בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ • וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב • וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ • לְעֵלָם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבְּרַךְ •

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא • לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-
בְּרַכְתָּא • שִׁירְתָּא • תְּשַׁבְּחָתָא וְנִחְמָתָא דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא • וְאָמְרוּ
אָמֵן • יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-
יִשְׂרָאֵל • וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו • הוּא בְּרַחֲמָיו • יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל • אָמֵן:

המון אומר:

בְּרַכּוּ אֶת-יְהוָה הַמְּבָרַךְ:

הקהל עונה ואמרו המון:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

¹ במד' רמ"ז: "ונאמר".

סדר ספירת העומר

מליל שני של פסח לאחר שהתפללו ואמרו קדיש עומדים ומזכין על ספירת העומר וסופרים.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר:**

היום לעמר

13	שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשִׁשָּׁה יָמִים:	1	יוֹם אֶחָד:
14	אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת:	2	שְׁנֵי יָמִים:
15	חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:	3	שְׁלֹשָׁה יָמִים:
16	שִׁשָּׁה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשְׁנֵי יָמִים:	4	אַרְבָּעָה יָמִים:
17	שִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה יָמִים:	5	חֲמִשָּׁה יָמִים:
18	שְׁמוֹנָה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה יָמִים:	6	שִׁשָּׁה יָמִים:
19	תְּשַׁעָה עָשָׂר יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים:	7	שִׁבְעָה יָמִים שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד:
20	עָשָׂרִים יוֹם שָׁהם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְשִׁשָּׁה יָמִים:	8	שְׁמוֹנָה יָמִים שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד וְיוֹם אֶחָד:
21	אֶחָד וְעָשָׂרִים יוֹם שָׁהם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת:	9	תְּשַׁעָה יָמִים שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשְׁנֵי יָמִים:
22	שְׁנַיִם וְעָשָׂרִים יוֹם שָׁהם שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:	10	עָשָׂרָה יָמִים שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד וְשִׁלְשָׁה יָמִים:
		11	אֶחָד עָשָׂר יוֹם שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד וְאַרְבָּעָה יָמִים:
		12	שְׁנַיִם עָשָׂר יוֹם שָׁהם שָׁבוּעַ אֶחָד וְחֲמִשָּׁה יָמִים:

סדר ספירת העומר

קג

<p>33 שְׁלֹשָׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה
יָמִים:</p> <p>34 אַרְבָּעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשֵׁשׁ
יָמִים:</p> <p>35 חֲמִשָּׁה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת:</p> <p>36 שֵׁשׁ וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:</p> <p>37 שִׁבְעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים:</p> <p>38 שְׁמוֹנָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה
יָמִים:</p> <p>39 תְּשַׁעָה וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה
יָמִים:</p> <p>40 אַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֵם חֲמִשָּׁה
שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה יָמִים:</p> <p>41 אֶחָד וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֵם
חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת וְשֵׁשׁ
יָמִים:</p> <p>42 שְׁנַיִם וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֵם
שֵׁשׁ שָׁבוּעוֹת:</p> <p>43 שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים יוֹם שָׁהֵם
שֵׁשׁ שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:</p> | <p>23 שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים:</p> <p>24 אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה
יָמִים:</p> <p>25 חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה
יָמִים:</p> <p>26 שֵׁשׁ וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וַחֲמִשָּׁה
יָמִים:</p> <p>27 שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת וְשֵׁשׁ
יָמִים:</p> <p>28 שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת:</p> <p>29 תְּשַׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שָׁהֵם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְיוֹם אֶחָד:</p> <p>30 שְׁלֹשִׁים יוֹם שָׁהֵם אַרְבָּעָה
שָׁבוּעוֹת וְשְׁנַיִם יָמִים</p> <p>31 אֶחָד וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְשִׁלְשָׁה
יָמִים:</p> <p>32 שְׁנַיִם וְשִׁלְשִׁים יוֹם שָׁהֵם
אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה
יָמִים:</p> |
|--|--|

<p>47 שְׁבַעַה וְאַרְבַּעִים יוֹם שָׁהֶם שָׁשָׁה שְׁבוּעוֹת וְחֲמִשָּׁה יָמִים:</p> <p>48 שְׁמוֹנֶה וְאַרְבַּעִים יוֹם שָׁהֶם שָׁשָׁה שְׁבוּעוֹת וְשֵׁשָׁה יָמִים:</p> <p>49 תְּשַׁעַה וְאַרְבַּעִים יוֹם שָׁהֶם שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת (תְּמִימִים):</p>	<p>44 אַרְבַּעַה וְאַרְבַּעִים יוֹם שָׁהֶם שָׁשָׁה שְׁבוּעוֹת וּשְׁנַיִ יָמִים:</p> <p>45 חֲמִשָּׁה וְאַרְבַּעִים יוֹם שָׁהֶם שָׁשָׁה שְׁבוּעוֹת וּשְׁלֹשָׁה יָמִים:</p> <p>46 שָׁשָׁה וְאַרְבַּעִים יוֹם שָׁהֶם שָׁשָׁה שְׁבוּעוֹת וְאַרְבַּעַה יָמִים:</p>
--	--

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁתִּשָּׁב
עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמְקוֹמָהּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ:

לְמַנְצֵחַ בְּנִגִּינַת מְזֻמֹּר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחַנְּנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר
פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרָכְךָ בְּכָל־צְלוֹם
יְשׁוּעָתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־סָם: יִשְׁמְחוּ
וַיְרַנְּנוּ לְאֶמֶת כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֶמֶת בְּאַרְץ
תְּנַחֵם סֵלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־סָם: אֶרֶץ
נִתְּנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֶפְסֵי־אֶרֶץ:

סדר קריאת שמע על המטה קה

הַשְׁכִּיבְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידְנוּ מִלְכָּנוּ לְחַיִּים
(טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶכֶת שְׁלוֹמָךְ.
וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ. וְתִקַּנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנו
(מִהָרָה) לְמַעַן שְׁמֹךְ. וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב. דְּבַר וְחָרֵב
וְרָעַב וְיָגוֹן וְאִנְחָה. וּשְׁבֵר (וְהִסֵּר) שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.
וּשְׁמַר יְצַאֲתָנוּ וּבֹאֲנוּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

מי שהתפלל ערצית לפני נאם הכוכבים יקרא את כל שלש הפרשיות של ק"ש
(לעיל עמ' פ"ו ואל"ק).

27 ו. ד. **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:**

33 פסחים 97 ו. **אומרים בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:**

27 ו. ה. **וְאֶהְבֶּתְּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם
בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ: וְכַתַּבְתָּם
עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:**

תה"ו 55, ה. **יָשָׁב בְּסֵתֶר עֲלִיּוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנֵן: אִמֵּר לַיהוָה מַחְסֵי
וּמְצוּדוֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ: כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפַּח
יָקוֹשׁ מִדְּבַר הַוּוֹת: בְּאֲבָרְתוֹ יִסֹּךְ לָךְ וְתַחַת־כַּנְפָיו תִּחְסֶה
צָנָה וְסַחֲרָה אִמְתּוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לִילָה מִחוּץ יַעֲוֹף
יּוֹמָם: מִדְּבַר בְּאִפְלֵ יִהְיֶה לְךָ מִקְטָב יִשׁוּד צַהֲרִים: יִפֹּל
מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִיְמִינְךָ אֶלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ
תִּבְיֹט וּשְׁלֵמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיּוֹן
שְׁמֹת מְעוֹנֶיךָ: לֹא־תִאֲנָה אֶלֶיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא־יִקְרַב**

בְּאַהֲלֶיךָ: כִּי מִלְאֲכֵיךָ יִצְוֶה־לְךָ לְשֹׁמְרֶיךָ בְּכָל־דְּרֹכֶיךָ:
 עַל־כַּפֵּי־יְשׂאוֹנֶיךָ פֶּן־תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלֶיךָ: עַל־שַׁחַל וּפְתָן
 תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כְּפִיר וְתַנְיִן: כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ
 כִּי־יִרְעֶ שָׁמַי: יִקְרָאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ עֲמוּ־אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ
 וְאֶכְבְּדֶהוּ: אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֶהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־הַשָּׁטָן יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׁטָן וַיִּגְעַר יְהוָה זכר ג, ב.
 בְּךָ הַבַּחַר בִּירוּשָׁלַם הֲלוֹא זֶה אוֹד מִצֵּל מֵאֵשׁ:

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָהוּ פָנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ:
 יִשָּׂא יְהוָהוּ פָנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשָׂא עֵינַי אֶל־הַהָרִים מֵאִן יבא עֲזָרִי:
 עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֱלֹהֵי־יִתְּן לְמוֹט
 רִגְלֶיךָ אֱלֹהֵי־נֹס שֹׁמְרֶיךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּס וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
 יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶיךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם
 הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִכְבֶּה וַיִּרְחַ בַּלַּיְלָה: יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע
 יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמֹר־צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מִמֵּעַתָּה
 וְעַד־עוֹלָם:

הִנֵּה מִטְתּוֹ שֶׁל־שְׁלֹמֹה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי
 יִשְׂרָאֵל: כָּל־סֶ חָרְבֵי אֲחֻזֵי חָרְבֵי מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה אִישׁ
 חָרְבוּ עַל־יָרְכוֹ מִפְּחַד בְּלִילוֹת:

מִפְּחַד־הָ שָׁל גִּיהֶנֶס שֶׁהִיא דוֹמָה לַלַּיְלָה: 33 סנהדרין 97 א

בִּידְרֹךְ אֶפְקִיד רוּחִי פְרִית אוֹתִי יְהוָה אֵל אִמָּתִי: תס' נל, ה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְפִּיל חֲבָלֵי
 שָׁנָה עַל־הָעֵין וּמִשְׁקִיעַ שָׁנַת תַּרְדֵּמָה וְהַמְאִיר

סדר הטבת חלום

קו

לְאִישׁוֹן בַּת־עֵין. יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתַי. שְׁתַּרְגִּילֵנִי לְדַבֵּר מִצְוָה וְאֶל־תַּרְגִּילֵנִי לְדַבֵּר
 עֲבָרָה וְעוֹן. וְהַשְׁלֵט בִּי יֵצֵר טוֹב וְאֶל־תְּשִׁלֵּט בִּי יֵצֵר
 רָע. וְאֶל־יִבְהַלֵּנִי חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים.
 וְהַשְׁפִּיבֵנִי בְּמִטְתִּי לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנִי מִתּוֹכָהּ לְחַיִּים
 וְלְשָׁלוֹם. וְהִאִירָה עֵינַי פְּנֵי־אִישׁן הַמּוֹת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 הַמְאִיר לְעוֹלָם כָּלֹּ בְכָבוֹד:

אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקִּיצוּתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי: אִם־
 תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחַד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתְךָ: נִפְשֵׁי
 לְאֲדָנִי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר:

תה"ג, ו.
 משל"ג, כד.
 תה"ג, קל, ו.

סדר הטבת חלום

הרואה חלום שלבו דואג עליו, מציא שלשה בני אדם ומטיבין לו את חלומו ומצקשים
 עליו רחמים כסדר הזה:

החולם אומר שבעה פעמים:

חָלַמָּא טָבָא חֲזָאִי. הַמְטִיבִין עוֹנִין עַל כָּל פֶּעַם וּפֶעַם: חָלַמָּא טָבָא
 חֲזִיתִי. טָבָא הוּא טָבָא הוּא וְטָבָא לְהוּי. וְרַחֲמָנָא
 טָבָא לְשׁוּיָה טָבָא דִּיהִי טָבָא וִיהִי טָבָא:

בבלי ברכות
 דף נה:

ואחר כך אומרים יחד החולם והמטיבים:

שִׁבְעָא בְּשִׁבְעָא זְמַנִּין גְּזַרְנָא עֲלוּהִי מִן־שְׁמַיָּא לְגִזִּיר
 עֲלוּהִי דִּיהִי טָבָא וִיהִי טָבָא:

הַפְּכֵת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פִתְחֵת שְׁקִי וְתִאזְרְנֵי שְׁמַחָה:
 וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַע אֶל־בְּלַעַם וַיְהַפְּךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לְבִרְכָה כִּי אָהַבְךָ יְהוָה:

תה"ל, יב.
 דב"ק, ו.

יִרְמֵי לֹא, יב.
 אֱלֹהֵיךָ: אֹז תִּשְׁמַח בְּתוֹלָהּ בְּמַחֲזוֹל וּבַחֲרִים וּזְמַנִּים יַחְדָּו
 וְהִפְכֹתִי אַבְלָם לְשִׁשׁוֹן וְנַחֲמֹתִים וְשִׁמְחֹתִים מִיגוֹנָם:

תה' נה, יט.
 ישע' לה, ו.
 ש"ח יד, מה.
פְּדָה בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי מִקְרַב־לִי כִי־בְרָבִים הָיוּ עַמְדֵי:
 וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשְׁבּוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם
 עַל־רֹאשֵׁם שִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיִגּוּ וְנָסוּ יָגוֹן וְאַנְחָה: וַיֹּאמֶר
 הָעָם אֶל־שָׂאוֹל הַיּוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה
 הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חִי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׁעֲרַת רֹאשׁוֹ
 אֶרְצָה כִּי־עַם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם
 אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מָת:

ישע' ט, יט.
 דה"א יב, יט.
 ש"ח כה, ו.
 קהל' ט, ז.
בּוֹרָא גַּיב שְׁפָתַיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרַחוּק וְלַקְרוֹב אָמַר
 יְהוָה וּרְפָאתַיו: וְרוּחַ לְבָשָׂה אֶת־עַמְשֵׁי רֹאשׁ
 הַשְּׁלִישִׁים לָךְ דְּוִיד וְעַמְּךָ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם לָךְ וְשָׁלוֹם
 לְעִזְרָךְ כִּי עִזְרָךְ אֱלֹהֵיךָ וַיִּמְכְּלֵם דְּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרֹאשֵׁי
 הַגְּדוֹד: וְאָמַרְתֶּם כֹּה לָחִי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל
 אֲשֶׁר־לָךְ שָׁלוֹם: לָךְ אֵכֹל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶךָ וְשִׂתָּה בְּלֶב־טוֹב
 יִינָךְ כִּי כָבֵד רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיךָ: וְתִשׁוּבָה וְצַדִּיקָה
 וְתִפְלָה וְתַעֲנִית מְעַכְבִּין אֶת־הַפְּרָעָנוֹת וְשָׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל:

סדר עירובין

סדר עירובי בתים וחצרות

במלך שדרים זה דיירים אחדים ואין עירוב כולל לעיר, אסור להוציא ולהכניס עד שיעשה עירוב חצרות. יזכה את העירוב ע"י אחר לכל הדיירים ויזכר:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־מִצְוֹת עֵרוּב:**

ויאמר:

**בְּדֵין יְהִי שָׂרָא לָנָא לְאַפּוּקֵי וּלְעִוְלֵי מִבֵּית פְּלוֹנֵי לְבֵית
פְּלוֹנֵי וּמִבֵּית פְּלוֹנֵי לְבֵית פְּלוֹנֵי מִעֲלִית לְתַחֲתִית
וּמִתַּחֲתִית לְעֲלִית וּמִן־הַחֲצֵר לְבֵתִים וּמִן־הַבֵּתִים לְחֲצֵר
וּמִכָּל־הַבֵּתִים שְׁנַתְּנוּ בְּעֵרוּב מְזִה לְזֶה לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל:**

סדר עירוב תחומין¹

אסור לזאת בשבת ויו"ט מחוץ לעיר יותר מאלפים אמה, ואם ינטרף לזאת עוד עד אלפים אמה נוספות יניח העירוב בע"ש או בערב יו"ט לפני חשכה ויזכר "על מנזת עירוב" ואח"כ יאמר:

**בְּזֶה הָעֵרוּב יְהִי מִתֵּר לִי לֵילָךְ מִמָּקוֹם זֶה אֲלֵפִים אָמָּה
לְכָל־רוּחַ בְּשַׁבָּת (בְּיוֹם טוֹב אוּ בְּיוֹם כְּפוּרִים) זֶה:**

סדר עירובי תבשילין

יום טוב שחל להיות בערב שבת, מציא ככר לחם ובשר או לחם ודיג וצניפה, צין כלים צין מצושלין, ונותנין ציד אחר ואומר לו זכה בעירוב זה, חלק ממנה לכל בני עירי ומזכר "על מנזת עירוב" ואומר:

**בְּדֵין (עֵרוּבָא) יְהִי שָׂרִי לָנָא לְבִשּׁוּלֵי וּלְאַפּוּיֵי וּלְטַמּוּיֵי
וּלְאֲדָלוּקֵי שְׂרָגָא וּלְמַעַבְד כָּל־מַה־דְּצָרִיךְ לָנָא**

¹ במז' רמ"ו, ש"א והלאה לא מופיע סדר עירוב תחומין. מופיע במחזור הרב הרשום ח"א.

קי סדר הדלקת נרות לשבת וליום טוב
מיומא טבא לשבתא. לנא ולכל ישראל דסמיכין
על-ערובא הדין:

סדר הדלקת נרות לשבת וליום טוב

מבעוד יום מנרכים ומדליקים:

לשבת:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו
במצותיו וצונו להדליק נר של-שבת:

ליום טוב:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו
במצותיו וצונו להדליק נר של-יום טוב (ביום טוב
שחל בשבת: של-שבת ויום טוב):

קבלת שבת

קיא

כשחל יום טוב בערב שבת אין אומרים "צמה מדליקין":

משני שבת
פ"ב, מ"ח.

בבמה¹ מדליקין ובמה אין מדליקין. אין מדליקין לא בלכש. ולא בחסן. ולא בכלך. לא בפתילת האידן. ולא בפתילת המדבר. ולא בירוקה שעל פני המים; לא בזפת. ולא בשעוה. ולא בשמן קיק. ולא בשמן שרפה. ולא באליה. ולא בחלב. נחום המדי אומר. מדליקין בחלב מבשל²; וחכמים אומרים. אחד מבשל ואחד שאינו מבשל אין מדליקין בו:

ס"ג, מ"ב.

אין מדליקין בשמן שרפה ביום טוב. רבי ישמעאל אומר. אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת. וחכמים מתירין בכל השמנים. בשמן שמשמן. בשמן אגוזים. בשמן צנונות. בשמן דגים. בשמן פקועות. בעטרן ובנפט. רבי טרפון אומר. אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד:

ס"ג, מ"ג.

כל-היוצא מן-העץ אין מדליקין בו אלא פשתן. וכל-היוצא מן-העץ אינו מטמא טמאת אהלים אלא פשתן. פתילת הבגד שקפלה ולא הבהבה. רבי אליעזר אומר. טמאה היא ואין מדליקין בה. רבי עקיבא אומר. טהורה היא ומדליקין בה:

ס"ג, מ"ד.

לא יקב אדם שפופרת של-ביצה וימלאנה שמן ויתננה על-פי הנר בשביל שתהא מנטפת. ואפלו היא של חרס. ורבי יהודה מתיר. אבל אם חברה היוצר מתחלה

¹ במח' רמ"ז, ש"א ושד"ל "במה מדליקין" מופיע אחר ערבית לפני "עלינו", בשינויי נוסח. ² במח' רמ"ז וש"א: הנוסח "נחום המדי אומר אין מדליקין בחלב מבושל", וכן בכתב יד קויפמאן A50 (בודפשט האקדמיה).

קיב

קבלת שבת

מִתְּרֵי מִפְּנֵי שֶׁהוּא כָּלִי אֶחָד. לֹא יִמְלֵא אָדָם קַעְרָה שֶׁמֶן וַיִּתְּנָהּ בְּצַד הַנֵּר וַיִּתֵּן רֹאשׁ הַפִּתִּילָה בְּתוֹכָהּ בְּשִׁבִיל שְׂתֵהָא שׁוֹאֵבֶת. וְרַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר:

הַמְּכַבֶּה אֶת־הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתִּירָא מִפְּנֵי גוֹיִם. מִפְּנֵי לְסֻטִים. מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה. וְאִם בְּשִׁבִיל הַחֹלָה שְׁיִישֵׁן. פְּטוּר. כָּחַס עַל־הַנֵּר. כָּחַס עַל־הַשֶּׁמֶן. כָּחַס עַל הַפִּתִּילָה. חֵיב. רַבִּי יוֹסִי פוֹטֵר בְּכֻלָּן חוּץ מִן־הַפִּתִּילָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פְּחָס:

עַל־שֵׁלֶשׁ עֶבְרוֹת נָשִׁים מִתּוֹת בְּשַׁעַת לְדַתָּן. עַל־שְׁאִינָן זְהִירוֹת בְּנִגְדָה. וּבַחֲלָה וּבַהֲדֻלָּקַת הַנֵּר:

שֵׁלֶשָׁה דְּבָרִים צָרִיךְ אָדָם לֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבַּת עִס־חֲשֻׁכָה. עִשְׂרֶתָּן. עֶרְבָתָּן. הַדְּלִיקוּ אֶת־הַנֵּר. סִפֵּק חֲשֻׁכָה סִפֵּק אֵינָה חֲשֻׁכָה. אֵינְמַעֲשִׂרִין אֶת־הַיּוֹדָאִי. וְאֵינְמִטְבִּילִין אֶת־הַכֵּלִים. וְאֵינְמִדְלִיקִין אֶת־הַנֵּרוֹת. אֲבָל מְעִשְׂרִין אֶת־הַדְּמָאִי. וּמְעַרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת־הַחֲמִין:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינְא. תְּלִמִידֵי חֲכָמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנַאֲמַר. וְכָל־בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ: אֵל תִּקְרִי בְּנֵיךְ אֶלָּא בְּנֵיךְ. יְהִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה־נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לְךָ: וְרֵאֵה־בָּנִים לְבְנֵיךָ שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: (שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאֵינְלָמוּ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם):

משנ' שבת פ"ב, מ"ה.

שס, מ"ו.

שס, מ"ז.

בבלי ברכות דף סה. ישע' נד, יג.

תס' קכג. ז' עט.

שס קכח, ו. שס קיט. קס"ה. שס כט, יא.

קבלת שבת

ק"ג

קדיש לרנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבָרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיַוְמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אַמֵּן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלָא לְעֵלָא מִן
כָּל-בְּרִכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשֻׁבְחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמֵּירָן בְּעֶלְמָא.
וְאָמְרוּ אַמֵּן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמֵי־דִיהוֹן וְעַל (כָּל-)תַּלְמֵי־דֵי
תַּלְמֵי־דִיהוֹן (דִּי־תַבִּין) דְּעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא (קַדְשֵׁתָא) דֵי
בְּאַתְרָא הָדָן וְדֵי בְּכָל-אַתְר וְאַתְר. יְהֵא (לְנָא ו)לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא
וְחֵנָא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיֵי) וּמְזוּנֵי רְיוּחִין מִן־קַדְשׁ מְרָה
שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אַמֵּן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים
טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אַמֵּן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אַמֵּן:

מְזֻמּוֹר¹ לְרֹדֵד הָבוּ לִיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבוּ לִיהוָה
כְּבוֹד וְעֹז: הָבוּ לִיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְּׁתַחֲוּוּ
לִיהוָה בְּהַדְרַת-קֹדֶשׁ: קוֹל יְהוָה עַל-הַמַּיִם אֶל-הַכְּבוֹד
הַרְעִים יְהוָה עַל-מַיִם רַבִּים: קוֹל-יְהוָה בְּפֶחַח קוֹל יְהוָה
בְּהַדְרָה: קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אַרְזִים וְיֹשֵׁבֵר יְהוָה אֶת-אַרְזֵי
הַלְבָּנוֹן: וִירְקִידֵם כְּמוֹ-עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׁרְיָן כְּמוֹ בְּזָרְאִים:
קוֹל-יְהוָה חֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ: קוֹל יְהוָה יַחֲלִיל מִדְּבַר

תהי' כע'
לדי'.

¹ כידוע נוסח קבלת שבת המקובל ליתא במח' רמ"ו ושי"א אלא רק מזמור ליום השבת.

יְחִיל יְהוָה מְדַבֵּר קִדְשׁ: קוֹל יְהוָה יְחַלֵּל אֵילוֹת וַיִּחַשֵּׁף
 יַעֲרֹת וּבַהֲיִכְלוֹ כָּלוּ אֲמֵר כְּבוֹד: יְהוָה לִמְבוֹל יֵשֵׁב
 וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה
 יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

יש מוסיפים תפילת רבי נחוניאל בן הקנה:

אָנָּה • בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ • תִּתִּיר צָרוֹרֶה: קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ • שִׁגְבֵנו
 טְהַרְנוּ נוֹרָא: נָא גְבוּר • דּוֹרְשֵׁי יְחוּדְךָ • כְּבַבְתָּ שְׁמֵרִם:
 בְּרַכְּם • טְהַרְם • רַחֲמֵם • צְדָקָתְךָ תִּמְיֵד גְּמֵלִם: חֲסִין קְדוֹשׁ • בְּרַב
 טוֹבְךָ נִהַל עֲדָתְךָ: יְחִיד גְּאֹה • לְעַמְּךָ פְּנֵה • זוֹכְרֵי קִדְשֶׁתְךָ:
 שׁוֹעֲתֵנו קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקוֹתֵנו • יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת:
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

פזמון לר' שלמה חלקצן הלוי: סי' שלמה הלוי.

לְכֵה דוֹדֵי לְקִרְאֵת כְּלֵה • פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:
 לְכֵה דוֹדֵי לְקִרְאֵת כְּלֵה • פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה:

שָׁמֹר וְזָכוֹר בְּדַבּוֹר אֶחָד • הַשְּׁמִיעֵנו אֵל הַמְּיָחֵד •
 יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד • לְשֵׁם וּלְתַפְאֳרָתוֹ וּלְתַהֲלָה:
 לְקִרְאֵת שַׁבַּת לָכוּ וּנְלַכְהָ • כִּי־הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה •
 מֵרֵאשִׁית מִקְדָּם נְסוּכָה • סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה:
 מִקְדָּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה • קוֹמֵי צְאֵי מִתּוֹךְ הַהַפְּכָה •
 רַב לָךְ שַׁבַּת בְּעַמְּךָ הַבְּכָא • וְהוּא יַחְמוֹל עָלֶיךָ חֲמֵלָה:

- ישע' יב, ב. הַתְּנַעֲרֵי מֵעֶפְרָ קוֹמֵי • לְבָשִׂיו בְּגָדֵי תַפְאֲרָתְךָ עַמִּי • שם, ה.
- על־יד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בֵּית הַלְחָמֵי • קָרְבָה אֶל־נַפְשֵׁי גְאֻלָּה: תה' סט, יט.
- הַתְּעוֹרְרֵי הַתְּעוֹרְרֵי • כִּי בָּא אֲוֶרֶךְ קוֹמֵי אֲוֵרֵי • שם ס, ה.

קבלת שבת

קטו

ע"פ שופ', ה, יב.	כבוד יהוה עליך נגלה:	עורי עורי שיר דברי.
ע"פ ישע' ס, א.	מהתשתוחחי ומהתהמי.	לא תבושי ואלתכלמי.
שס נד, ד.	ונבנתה עיר עלתלה:	בך יחסו עניי עמי.
ע"פ תה' מז, יב.	ורחקו כלמבלעיך.	והיו למשסה שוסיקך.
ע"פ ישע' יד, לב.	כמשוש חתן עלכלה:	ישיש עליך אלהיך.
ירמ' ל, יח.	ואתיהוה תעריצי.	ימין ושמאול תפריצי.
ע"פ שס ל, טז.	ונשמחה ונגילה:	עליד איש בןפריצי.
ע"פ ישע' מז, יט.		
שס סג, ה.		
ע"פ שס, ג.		
ע"פ שס, כה, ט.		

בואי בשלום עטרת בעלה. גם בשמחה (ברנה) ובצהלה.
תוך אמוני עם סגלה. בואי כלה. בואי כלה.

יש מוסיפים:

ע"פ זכרי' שז, דף קעו.	בואי כלה שבת מלפתא.	תוך אמוני עם סגלה.
	פני שבת נקבלה:	לכה דודי לקראת כלה.
מ"א ח, יו.	ביום שבת קדש:	ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל.

תה' כז, ארטו.

שיר ליום השבת: טוב להדות ליהוה ולומר לשמך עליון: להגיד בפקר חסדך ואמונתך בלילות: עליעשור ועלינגבל עלי הגיון בכנור: כי שמחתני יהוה בפעלך במעשי ידך ארגון: מהגדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתך: אישבער לא ידע וכסיל לא יבין אתזאת: בפרח רשעיםו כמו עשב ויציצו כלפעלי און להשמדם

קבלת שבת

עֲדִי-עֵד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְהוָה
 כִּי-הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֹאבְדוּ וְיִתְפָּרְדּוּ כָּל-פְּעֻלֵי אוֹן: וְתָרַם כְּרֵאִים
 קִרְנֵי בִלְתֵי בְשָׁמֶן רַעֲנָן: וְתִבֹט עֵינֵי בְשׂוּרֵי בְקָמִים עַל־
 מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אוֹזְנֵי: צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן
 יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד
 יְנוּבֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי-יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 צוּרֵי וְלֹא-עוֹלָתָה בּוֹ:

יְהוָה מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבָשׁ- לְבָשׁ יְהוָה עַז הַתְּאוּרָה- אֶף-תִּכּוֹן
 תִּבְלַל בַּל-תְּמוּט: נִכּוֹן כֶּסֶף מֵאֵז- מֵעוֹלָם אַתָּה:
 נִשְׂאוּ נְהָרוֹתוֹ יְהוָה- נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם- יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
 דְּכִכָּים: מִקְלוֹתוֹ מֵיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם- אֲדִיר
 בְּמָרוֹם יְהוָה: עֲדִיתְךָ נֶאֱמָנוּ מְאֹד- לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קֹדֶשׁ-
 יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

תה"ג, תרה.

אם צמטך השבוע נולד צקהילה צן זכר אומרים אחד משני הפזמונים הבאים:

פזמון מאת ר' מרדכי לאטיס מרומא:

מִשְׁכִּיל מִכְתָּם שִׁירוֹ רַעִים- לְכַבּוֹד אִישׁ תָּם וְתָמִים דְּעִים:
 גַּם אָמְרוּ מֵה-טוֹב וּמֵה-נְעִים- יֶלֶד הַנְּמוּל לְשִׁמוּנָה:
 אֲשִׁיר הַיּוֹם לְבְרִית מִלָּה- זְמֶרָה שְׁגִיזוֹן וְתִהְלָה:
 תוֹדוֹת אֶקְרִיב בְּדַמּוֹת עוֹלָה- וּכְמוֹ תוֹרִים וּבְנֵי-יוֹנָה:

פזמון מאת ר' טוביה:

יְהִי-שְׁלוֹם בְּחִילָנוּ וְשְׁלוֹהַ בְּיִשְׂרָאֵל-

בְּסֶמֶן טוֹב בֵּן בָּא לָנוּ בְּיָמָיו יָבֹא גּוֹאֵל:
 הַיֶּלֶד יְהִי רַעֲנָן- בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן:
 וּבַתוֹרָה יִתְבּוֹנֵן- יֵאלֶף דַּת לְכָל-שׂוֹאֵל: בְּסֶמֶן וְכוּ

ט"פ תה"ו
 קכב, ז.

שם לא, ח.

תפלת ערבית של שבת

המזון אומר:

בְּרָכוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

הקהל אומר ואחריו המזון:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר כָּלָה
 מַעֲשָׂיו בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּקְרָאֵהוּ שַׁבַּת קִדְשׁ.
 מִעֶרֶב וְעַד עֶרֶב. וַנִּתְּנוּ מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.
 בּוֹרֵא יוֹמָם וְלַיְלָה. גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי־אֹר.
 הַמַּעֲבִיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה. הַמְּבַדִּיל בֵּין־יוֹם וּבֵין־לַיְלָה.
 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. וְשְׁמוֹ חַי וְקַיִם תָּמִיד הוּא יְמַלֵּךְ עָלֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּעֲרִיב עֶרְבִים:

ישע' מז. ד.

אֶהְבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אֶהְבֵּת. תּוֹרָה וּמִצְוֹת
 חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתָּ. עַל־כֵּן יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ. בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ תִּתֵּן־בְּלִבְנוּ. לְשִׂיחַ בְּחֻקֵי רְצוֹנְךָ.
 וְנִשְׁמַח וְנַעֲלֶז בְּדַבְּרֵי (תְּלַמּוּד) תּוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
 (וְחֻקּוֹתֶיךָ) לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֵךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם
 נִהְגָּה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאֶהְבֵּתְךָ אֶל־תָּסֵר מִמֶּנּוּ עַד־נִצָּח
 נִצְחִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אוֹהֵב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצוות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, ויקרא
 בנחת וזנעימה. נריך לפרש האותיות בפיו וזשפתיו ונריך ליתן רווח בין הדבקים כגון
 על לצבך, על לצבכס. ונריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים
 בזוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא ינא אפילו זדיעבד. נריך להאריך גדלי"ת
 של "אחד", ונריך להחיו בזיון של "תזכרו" ושל "וזכרתם". אין הש"ך נריך להנמיך
 את קולו בפסוקי התוכחה.

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

37 ג. ד.

אומרים בלחש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

33 ב. פסחים
97 נ.

וְאֶהְבֶּתְךָ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ
 וּבְכָל-מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
 מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל-לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וּדְבַרְתָּ בָּם
 בְּשַׁבְּתֶךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
 וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
 עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

37 ה. ד.

וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
 אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ
 בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטַּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ
 יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסַּפְתִּי דְגַנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
 עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ: הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן
 יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף-יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם
 וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וְאָבַדְתֶּם
 מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶּם
 אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל-לִבְבְּכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶם
 לְאוֹת עַל-יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֶתֶם
 אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתֶךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
 וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
 לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ:

35 יא, יג. כה.

תפלת ערבית של שבת

קיט

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל^{כמ' עו, לו- מנא.}
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל-כְּנָפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל-צִיצֵת הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת-כָּל-מִצְוֹת
יְהוָה וְעַשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא-תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אֲתֶם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעַשִּׂיתֶם
אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַיְצִיבֹר אֹמֵר: אָמֵת:

הסון סוזר וסומר: יהוה אלהיכם אמת:

וְאֶמוּנָה בְּשָׁבִיעֵי קִימַת גְּזֵרַת דְּבָרְתָּ. הַקְּשִׁבְנוּ וְשִׁמְעֵנוּ
זְכוּר. חֲמַדַּת טְהוּרִים יִרְשׁוּהָ. כְּתוּבָה הִיא
לְרֹאשׁ אַרְבַּעָה. מֵעַת גְּתָנָה. שְׁמַחְבָּה לֵב יִשְׂרוּן. עֵדָה
פְּדִיתָ. צְדָקָה קִנִּיתָ. רוֹמְמַת שַׁבַּת תְּמִיד. בִּינְיָה וּבִינֵינוּ
אוֹת הִיא לְעוֹלָם. כִּי-שִׁשַּׁת יָמִים עוֹלָמָה תִּקְנִיתָ. וּבְשָׁבִיעֵי
נְחִתָּ. לְמַעַן שְׁתַּנְּיַח לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וּלְכַבּוֹד¹ שְׁמֶךָ שִׁבְחוּ
וְזַמְרוּ בְּרוּךְ הוּא. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה
בְּשִׂמְחָה רַבָּה. וְאָמְרוּ כָלָם. מִי-כַמְכָּה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי
כַמְכָּה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פְלֹא: שׁוֹמְרֵי
שְׁבִיעֵי רָאוּ גְבוּרוֹתֶיךָ עַל-הַיָּם. יַחַד כָּלָם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ
וְאָמְרוּ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: תְּחִישׁ יְשׁוּעָה לְשׁוֹמְרֵי^{כמ' עו, יא.}
עֲנָנָה. תִּפְדֶּה לְצֹאנְךָ. וְאֵל-יְהוָה עוֹד לְבֹזָה. כְּכַתּוּב:

¹ במד' רמיו "לכבוד" ללא וי"ו.

וְהוֹשַׁעְתִּי לְצַאֲנֵי וְלֹא־תִהְיֶינָה עוֹד לִבּוֹ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 יחז' לד, כב.
 גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל:

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים
 (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ.
 וְהִגֵּן בְּעַדֵּנוּ. וְתִקַּנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנו
 (מִהָרָה) לְמַעַן שְׁמֹךְ. וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב. דְּבַר וְחָרֵב
 וְרָעַב וְיָגוֹן וְאַנְחָה. וְשֹׁבֵר (וְהִסֵּר) שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.
 וְשָׁמַר צִאתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ
 סִכַּת שְׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַפּוֹרֵשׁ סִכַּת שְׁלוֹם
 עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־ירוּשָׁלַיִם. (אָמֵן):

ואומרים בעמידה:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת
 שמי' לא,
 טז'ת.
 לְדַרְתֶּם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֹת הוּא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם
 וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָשׁ:

המזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
 וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבַיּוֹמִיכוּן וּבְחַיִּי דְּכָל־
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבַזְּמַן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
 וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלָּה
 וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא

1 במזן רמזי, שי"א ושד"ל "פורש" ללא הי"א.

קכא

תפלת ערבית של שבת

לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא־ שִׁירְתָּא־ תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא־ וְאִמְרוּ אָמֵן:

בר"ם מכריז החזן: "ראש חודש"; צמנוכה ופורים שושן מכריז החזן: "על הנסים".

תה"ל ת.

אֲדִנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ־ אֱלֹהֵי
אֲבֹרָה־ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב־ הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא־ אֵל עֲלִיּוֹן־ גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת־ וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחֵם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

צעש"ת מוסיפים: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים־
וְכִתְבְּנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים־ לְמַעַן אֵל חַי־

מְלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן־ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־
מְגַן אֲבֹרָה־

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדִנִּי־ מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בְּקִיץ: מוֹרִיד הַטֶּל | | צְמוֹקֶף: מְשַׁיֵּב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד־ מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים־ סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים־ מְתִיר אֲסוּרִים־ וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם־ מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ־ מְלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמֵּחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹:

צעש"ת מוסיפים: מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים־
זְכוֹר יְצוּרֵיךָ בְּרַחֲמִים מֵמִית וּמְחַיֶּה:

¹ במז' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

וְנֶאֱמַן אֶתְּהָ לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ (בעשׂי"ט: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ):

רצו לדוק הויה מחפלה תפילה קצרה צלילי שבתות. תוס' ברכות פ"ג ה"ז

יש נוהגים לומר במקום "ומאהבתך" אתה קדש את יום השביעי לשמך. תכלית מעשה שמים וארץ. וברכתו מכלהימים. וקדשתו מכלהיזמנים. וכן כתוב בתורתך:

וּמֵאֵהֶבֶתְךָ¹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁאֵהֶבֶת אֶת־יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ. וּמִחֲמַלְתְּךָ מִלִּפְנֵי שַׁחֲמַלְתָּ עַל־בְּנֵי־בְרִיתְךָ. נִתַּתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. לְגִדְלָהּ וּלְגִבוּרָהּ וּלְקִדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ וּלְעִבּוּדָהּ וּלְהוֹדָאָהּ. וּלְתַתְּ לָנוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מֵאֲתָךְ: וממשיך לו"א:

בר' ג, ט"ג

וַיִּכְלֹו הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צִבְאוֹתָם: וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: וַיְשַׁמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שְׁבַת וְקוֹרְאֵי עֲנִי. עִם מְקַדְשֵׁי שְׁבִיעִי. כָּל־שֶׁעָנּוּ וַיִּתְעַנְּנוּ מִטּוֹבְךָ. וּבְשִׁבְעֵי רִצִּיתְ בּוֹ וְקַדְשָׁתוֹ. חֲמִדַת יָמִים אוֹתוֹ קִרְאתָ. זְכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רִצָּה בְּמִנוּחַתְנוּ. קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. שְׂבַעֲנוּ

¹ הנוסח כאן הוא לפי מחזור ש"א. ובמח' רמ"ו הנוסח הוא: "למנוחה ולגדולה ולקדושה ולעבודה ולהודאה". "ויכולו" "וישמחו" ליתא במח' רמ"ו וש"א. ועיין בפירוש קמחא דאבישונא שם.

מְטוּבָךְ. שְׂמַחְנוּ בִישׁוּעַתְךָ. וְטַהַר לְבַבְנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת.
וְהִנְחִילְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קִדְשְׁךָ.
וְיִשְׁמְחוּ בְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מִקִּדְשׁ הַשַּׁבָּת:

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלֹתֶם שְׁעָה.
וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל
וְתִפְלֹתֶם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן. וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

גראט חודש ונחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו. יעלה ויבא. יגיע. יראה וירצה. וישמע.
ויפקד. ויזכר וזכוננו וזכרון אבותינו. וזכרון ירושלים
עירך. וזכרון משיח בן־דוד עבדך. וזכרון כל־עמך בית ישראל
לפניך (לפליטה) לטובה. לחן ולחסד ולרחמים ולרצון ביום

גראט חודש:	נחמה"מ של פסח:	נחמה"מ של סוכות:
ראש החדש הזה.	חג המצות הזה.	חג הסוכות הזה.

זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו
לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים. וחוס וחנו ורחם עלינו
והושיענו. כי אליך ענינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ולירושלים עירך ברחמים
כמאז. ברוך אתה יהוה. המחזיר ברחמיו שכינתו לציון:
מודים אנחנו לך. שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו. על־חיינו המסורים בידך ועל־
נשמותינו הפקודות לך. ועל־נסיך שבכל־יום ויום עמנו
ועל־נפלאותיך וטובותיך שבכל־עת. ערב ובקר
וצהרים. הטוב כי לא־כלו רחמיך. המרחם כי לא־תמו

חֲסִדֶיךָ וּמַעֲוָלָם קִינֵנו לְךָ. לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ מִמָּנוּ:

צחוכה וצפורים סומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים הָהֵם
בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

צפורים דמוקפיים

בְּיָמֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם
הַמֶּן הַרְשָׁע. וּבְקִשׁ לְהַשְׁמִיד
לְהַרְגֵּ וְלֹא־בָד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים
מִנְעֵר וְעַד־זֶמֶן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם
אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁה עֶשְׂרֵי לְחֹדֶשׁ
שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵי הוּא־אֶחָד־שׁ אָדָר
וְשִׁלְלָם לְבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים הִפְרַת אֶת־עֲצוֹתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ
אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְהַשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ
בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אֹתוֹ וְאַתָּה בְּנִיּוֹ עַל־
הָעֵץ: וְכַשֵּׁם שְׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ
גַּם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
פְּלֵא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:

לספ"ג, יג.

ס"ג, כה.

צחוכה

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בְּנֵי־יוֹחָנָן כְּהֵן
גְּדוֹל חֲשָׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו.
כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן
הַרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ
וְלִהְעִבִּירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ.
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ
לָהֶם בְּעַת צָרָתָם. רַבַּת אֶת־
רִיבָם. דָּגַת אֶת־דֵּינָם. נִקְמַתְתָּ
אֶת־נִקְמַתָם. מִסֶּרַת גְּבוּרִים
בְּיַד חַלְשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד
מְעֻטִים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים.
וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזוֹדִים
בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וְלִךְ עָשִׂיתָ
שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם.
וְלַעֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה
גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּךְ בָּאוּ בְּנֵיךָ

עפ"י תכ"ו
ק"ט, נח.

לְדַבֵּר בְּיַתְד. וּפָנוּ אֶת־הַיְכָלְךָ. וְטָהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ
נֵרוֹת בְּחִצְרוֹת קְדָשְׁךָ. וּקְבָעוּם שְׁמוֹנָה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה.
וְכַשֵּׁם שְׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא
וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:

ע"פ מסכת
סופרים פ"ב
ס"ו.

1 במח' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

זעשׂי״ת מוסיפּים: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ אֶת־כַּעֲסֶךָ.
כִּלְה דְּבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה וְכָל־מַחְלָה.
מַעֲלִינוּ וּמַעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

עַל־כָּל־מַחְלָה וְיִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תָּמִיד. כָּל־הַחַיִּים
יִדְוֶךָ סֵלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת:

זעשׂי״ת מוסיפּים: וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וּלְךָ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חַיִּים). חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עֲלִינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתַּת לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. אֶדְקָה. בְּרַכָּה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ) וְלְבָרְךָ אֶת־
כָּל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

זעשׂי״ת מוסיפּים: בְּסִפּר חַיִּים. בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וַיְשׁוּעָה
וְנִחְמָה. חַן וְחֶסֶד נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
(אֱמִן)²:

יְהִיו לְרִצּוֹן אֱמִרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעָה. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תִּדּוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָה לְכָל תַּהֲיָה.

¹ במח' רמ"ז: לא מופיע 'חיים'. ² במח' רמ"ז ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמך ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ז ס"א.

תפלת ערבית של שבת

קבו

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂכָל־הַקָּמִים עָלַי לְרַעְהָ תְּפִיר
עֲצָתָם וּתְמַלְקֵם מִחֻשְׁבוֹתֵם. וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
שְׁתַּפְּתַח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֻכְמָה. שְׁעָרֵי בִינָה. שְׁעָרֵי
דַּעַה. שְׁעָרֵי פְרָנְסָה וְכַלְפָּלָה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

אם שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הַרְחֵמֵנוּ. יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שְׁעֵשֶׂה לְאַבּוֹתֵינוּ
בְּיָמֵם הָהֵם בְּזֶמַן הַזֶּה. בְּיָמֵינוּ וְכוּ':

יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

תה"י ע"ב

פוסק שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שְׁתַּבְּנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ:

לוי' כה' ג.

ע"פ משני
לצות פ"ה
מ"ב

המון והקהל אומרים בעמידה:

(יֹם הַשַּׁשִּׁי)

בר' ה' לה.

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְכַל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ כִּי בּו שָׁבַת מְכַל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ש"ס ג' ה"ג.

¹ במח' רמ"ו וש"א הנחיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי". ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

קבו

תפלת ערבית של שבת

החזן אומר ברכת מעין שבע:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָה (בְּרַחֲמָיו) שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

בר' יד, יט.

החזן והקהל אומרים יחד:

מִגֵּן אֲבוֹת בְּדַבְּרוֹ. מְחַיֶּה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ. הָאֵל
(שֵׁשֶׁת מֵסוּבָה: הַמְּלִיךְ) הַקְּדוֹשׁ שָׂאִין כְּמוֹהוּ. הַמְּנַיֵחַ לְעַמּוֹ
בְּיוֹם שַׁבַּת קְדֻשׁוֹ. כִּי בָּם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם. לְפָנָיו נַעֲבֹד
בִּירְאָה וּפְחָד. וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעַיִן הַבְּרָכוֹת.
אֵל הַהוֹדָאוֹת. אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ
הַשְּׁבִיעִי¹. הַמְּנַיֵחַ בְּקִדְשָׁהּ לְעַם מְדֻשָּׁנֵי (נ"ו: מְדֻשָּׁנֵי) עֲנֻגָּה.
זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

החזן מסיים לנד:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רָצָה בְּמִנוּחָתֵנוּ. קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שִׁבְעֵנוּ
מִטּוֹבֶךָ. שִׁמְחֵנוּ בִישׁוּעָתֶךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת.
וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קְדֻשָּׁךְ.
וְיִשְׁמְחוּ בְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

החזן אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךָ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

¹ במד' רמ"ז שביעי ללא ה"א.

קנח

תפלת ערבית של שבת

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרְךְ. לְעֵלַם וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יְתְבָרְךְ.
וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
 וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְא
 לְעֵלְא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא
 דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:
תְּתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קְדָם
 אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמֵיָא. וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא
 רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמֵי. הוּא בְרַחֲמֵי. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
 וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

החזן אומר בקול רם:

עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
 שְׁלֵא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
 הָאָרְצוֹת. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם. וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל-הַמוֹנִם.
 שְׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל-אֵל לֹא
 יוֹשִׁיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (שְׁהוּא) נוֹטָה שָׁמַיִם וְיִסַּד אֶרֶץ.
 וְכִסָּא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֲזוֹ בְּגַבְהֵי מְרוֹמִים.
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מַלְבָּדוֹ. אֲמַת מַלְכָּנוּ וְאֵין
 זוֹלָתוֹ. כְּכַתוּב בְּתוֹרַתְךָ. וְיָדַעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל-לְבַבְךָ
 כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת
 אֵין עוֹד:

ישע' מה, ב.

שם נא, יג.

דב' ה, לט.

1 במד' רמ"ז: "ואין".

תפלת ערבית של שבת

קכט

עַל־כֵּן נִמְנָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת
עֲזוֹךְ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
יִכְרֹתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכַל־בְּגֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ
בְשִׁמְךָ. לְהַפְנוֹת אֱלֹיךָ כָּל־רְשָׁעֵי אָרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
כָּל־יֹשְׁבֵי תְבֵל. כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרָךְ. תִּשָּׁבַע כָּל־לְשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקְר
יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עַל מַלְכוּתֶךָ. וְתַמְלִיךָ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וְלַעוֹלָמִי עַד תַּמְלִיךָ
בְּכָבוֹד. כַּפְתּוּב בְּתוֹרַתְךָ. יְהוָהוּ יִמְלֶךְ לְעֹלָם וָעֶד:
וְכַתּוּב¹. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ע"פ ישעי'
מנח, כג.

שמ' עו, יח.

דב' ו, ה.

קדיש יתוס:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיִזְמִיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֹלָם וְלַעוֹלָמִי עֲלֵמָיָא יִתְבָּרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא לְעֵלְא מִן־כָּל־
בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא דְאִמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

יש אומרים "צרכו", ומנהגנו שלא לאמרו בשבת.

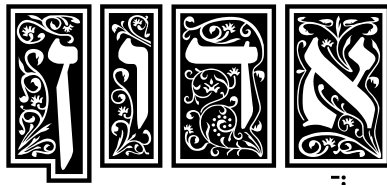
מנ"י ניסן עד ערב שזעות סופרים כאן את העומר (לעיל עמ' ק"צ ואילך):

¹ במד' רמ"ז: "ונאמר".

פיוט לר' דניאל בן יהודה דיין:

יגְדֹל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאִין-עַת אֶל-מְצִיאֹתוֹ:
 אֶחָד וְאִין יְחִיד בְּיַחְדּוֹ. נְעַלְמִים וְגַם אִין-סוּף לְאַחַדוֹתוֹ:
 אִין לוֹ דְמוּת הַגּוֹף וְאִינוּ גּוֹף. לֹא-נִעְרוּךְ אֵלָיו קְדוּשָׁתוֹ:
 קַדְמוֹן לְכָל-דְּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רֵאשׁוֹן וְאִין-רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:
 הֵנוּ אַדּוֹן עוֹלָם לְכָל-נוֹצָר. יוֹרֵה גְדֻלָּתוֹ וּמְלֻכוֹתוֹ:
 שֹׁפֵעַ נְבוֹאָתוֹ נִתְּנוּ אֶל-
 לֹא-קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נְבִיא וּמְבִיט אֶת-תְּמוֹנָתוֹ:
 תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל-יַד נְבִיאָו נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
 לֹא-יַחְלִיף הָאֵל וְלֹא-יִמִּיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ:
 צוּפָה וְיוֹדֵעַ סִתְּרֵינוּ. מְבִיט לְסוּף דְּבָר בְּקַדְמוֹתוֹ:
 גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד¹ כְּמַפְעֵלוֹ. נוֹתֵן לְרָשָׁע רַע כְּרִשְׁעָתוֹ:
 יִשְׁלַח לְקִץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ. לְפָדוֹת מְחַבֵּי קִץ יִשׁוּעָתוֹ:
 מִתִּים יַחֲיֶה אֵל בְּרוּב חֶסְדּוֹ. בְּרוּךְ עַד-יַעַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:
 (אֵלֶּה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרֵה הֵם עֲקָרִים.

יְסוּד תּוֹרַת מֹשֶׁה וּנְבוֹאָתוֹ):

עוֹלָם אֲשֶׁר מְלֶךְ. בְּטָרָם כָּל-יִצִּיר נִבְרָא:
 לְעֵת נַעֲשֶׂה כְּחֶפְצוֹ² כָּל. אֲזִי מְלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
 וְאַחֲרֵי כָכֵל הַכָּל. לְבַדּוֹ יְמֶלֶךְ נוֹרָא:

¹ נ"א: חסיד. ² במח' רמ"ו וש"א: בָּעֵת; כְּחֶפְצוֹ.

תפלת ערבית של שבת קלא

וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹהֵה	וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹהֵה
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַיִ	וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַיִ
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי ² תְּכֵלִית	וְלֹא הָעֵז וְהַמְשָׁרָה
וְהוּא אֵלֵי וְחַי גּוֹאֲלֵי	וְצוֹר חֲבֵלֵי בְּעֵת ³ צָרָה
וְהוּא גָּסִי וּמְנוּסִי	מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא
בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחֵי	בְּעֵת אֵישׁוֹן וְאֶעִירָה
וְעַסְרוּחֵי גּוֹיָתִי	יְהוֹה לִי וְלֹא אֵירָא

ולומרם נחמם:

בְּרוּךְ⁴ יְהוֹה אֱשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
דִּבֶּר לְאַנְפְּלֵ דְדָבָר אֶחָד מִכָּל דְּדָבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר
דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

¹ במח' רמ"ז: וְלֵהֲחִבְרָה. ² במח' רמ"ז: וְכֵלִי. ³ במחזור רמ"ז וש"א: בְּיוֹם. ⁴ במח' רמ"ז וש"א פסוק זה מופיע לאחר קדיש יתום ולפני "גדל".

סדר קידוש ליל שבת

קלב

ממלאין כוס של יין ומקבלו המקדש בשמי ידיו ואוחז בימינו ומנעים קולו ואומר:

(יום הששי):

בר' ט, לז.

**וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּו שָׁבֹת מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר-
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:**

שם ב, ט"ג.

סְבָרֵי מְרֻנָּן. (הקהל עונה: לְחַיִּים):

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:**

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָּנוּ. וְשָׁבֵת קִדְּשׁוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
הַנְּחִילָנוּ. זְכָרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. כִּי יוֹם שַׁבָּת. תַּחֲלֵת
מִקְרָאֵי קִדְּשׁ. זְכָר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי-בָּנוּ בְּחֶרֶת וְאוֹתָנוּ
קִדְּשָׁתָּ מִכָּל-הָעַמִּים. וְשָׁבֵת קִדְּשָׁךְ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
הַנְּחִילָתָנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:**

בשנת חוה"מ סוכות מוסיפים:

**בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וַיְצַוֵּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכָּה:**

שומים, יש מוסיפים:

**(בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם-שַׁבָּת קִדְּשׁ):**

מ"א ט, יז.

קלג סדר תפלת שחרית של שבת

ברכות השחר

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר יָצַר
אֶת־הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקֻבִים וְנְקֻבִים
חֲלוּלִים חֲלוּלִים. גְּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ. שְׂאֵם
יִפְתַּח אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסְתֵּם אֶחָד מֵהֶם. אֵין כָּל־בְּרִיָּה
יְכוּלָה לַעֲמוֹד לִפְנֵיךָ שְׁעָה אַחַת¹. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַרוֹפֵא לְכָל־בֶּשָׂר וּמַפְּלִיא לַעֲשׂוֹת:

אֱלֹהֵי. נִשְׁמָה שְׁנַתֶּנָּה² בִּי טְהוֹרָה. אַתָּה בְּרֵאתָ³. אַתָּה
נִפְחַתָּה בִּי. וְאַתָּה מְשַׁמְרָה בְּקִרְבִּי. וְאַתָּה עֲתִיד
לְטַלְּהָ⁴ מִמְּנִי. וְאַתָּה עֲתִיד לְהַחְזִירָה בִּי⁵ לַעֲתִיד לָבוֹא.
⁶כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדָה (הַנְּשִׁים אוֹמְרוֹת: מוֹדָה⁷) אָנִי
לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאַתָּה יְהוָה אַתָּה יְהוָה.
הַמְּחַזֵּיר נְשָׁמוֹת לַפְּגָרִים מֵתִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנּוֹתֵן לְשִׁכּוּי
בִּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁלֵא עֲשִׂנִי
עֶבֶד (י"א: עֶבֶד הַנְּשִׁים אוֹמְרוֹת: שְׁפָחָה):

¹ לא נמצא במח' רמ"ו. ² במח' רמ"ו ושי"א: שְׁנַפְּחָתָּה. ³ במח' רמ"ו: יִצְרָתָה בִּי. ⁴ במח' רמ"ו ושי"א: נוֹטְלָה. ⁵ במח' רמ"ו ושי"א: בְּקִרְבִּי. ⁶ במחזור רמ"ו ושי"א נוסף: אֱלֹהֵי. ⁷ לא נמצא במח' רמ"ו ושי"א.

קלד

ברכות השחר

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁעֲשֵׁנִי יִשְׂרָאֵל
(נ"ו: 6: שלא עשני גוי)¹:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁלֵא עֲשֵׂנִי
אִשָּׁה (הנשים אומרות: שְׁעֲשֵׁנִי כְרִצוֹנוּ):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. פּוֹקֵחַ עֲוֹרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מְתִיר אֲסוּרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מְגַבִּיֵּה שְׁפָלִים²:

(בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנּוֹתֵן לַיֶּעָר
כֶּחַ):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. מְלַבֵּישׁ עֲרֻמִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. רוֹקֵעַ הָאָרֶץ
עַל-הַמַּיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְכִיֵּן מַצְעָדֵי-
גִבּוֹר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
בְּגִבּוֹרָה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
בְּתַפְאֲרָה:

¹ במד' רמ"ז הנוסח הוא: "שלא עשני גוי", ובש"א: "שעשתני ישראל", אולם הנוסח המקורי לפי מנהג בני רומה כמנהג א"י היה: "שעשתני ישראל ולא גוי" (ע"י למשל ס"י כמנהג בני רומה משנת כ"ה 1265 כתב-יד פריס הספרייה הלאומית מס' 599 ועוד). ² במד' רמ"ז ברכות מתיר אסורים ומגביה שפלים. באות לאחר

קלה

ברכות השחר

¹ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁעִשִּׁית לִי
כָּל-צָרָכִי²;

³ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמַּעֲבִיר חֲבָלֵי
שָׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעָפִי;

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁתַּרְגְּלֵנִי
לְדַבֵּר מִצְוָה. וְאַל-תַּרְגְּלֵנִי לְדַבֵּר עֲבָרָה וְעוֹן.
וְהַשְּׁלֵט בִּי יֵצֵר טוֹב. וְאַל-תַּשְּׁלֵט בִּי יֵצֵר רָע. וְחִזְקֵנִי
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֵלְקִי בְּתוֹרָתְךָ. וְאַל-תְּבִיאֵנִי לְיַדֵּי חַטָּא
וְלֹא-לְיַדֵּי נִסְיוֹן וְלֹא-לְיַדֵּי בְּזִיוֹן. וְכוּף יֵצֵרִי לְהִשְׁתַּעֲבֹד
לָךְ. וְהִכְנַע עַרְפִּי לְשׁוּב אֵלֶיךָ. וְחַדֵּשׁ כְּלִיּוֹתַי לְשִׁמּוֹר
פְּקוּדֶיךָ. וּמַל אֶת-לִבִּי וְאֶת-לִבִּב זֵרְעֵי לְאַהֲבָה⁴ וְלִירְאָה
אֶת-שְׁמֶךָ. וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ. וּמְרַבֵּנִי לְכָל-
מַה-שָּׁאֵהֲבָתָּ. וּרְחַקֵּנִי מִכָּל-מַה-שִּׁשְׁנָאתָ⁵. וְקִים עָלַי וְעַל-
זֵרְעֵי וְעַל-זֵרַע זֵרְעֵי מִקְרָא שְׁפָתוֹב. וּמַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ^{דב' ל, ו}
אֶת-לִבְּךָ וְאֶת-לִבִּב זֵרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ. וְאַנִּי זֹאת בְּרִיתִי^{ישע' נע, כח.}
אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי
בְּפִיךָ לֹא-יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֵרַעךָ וּמִפִּי זֵרַע זֵרַעךָ אָמַר
יְהוָה מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם. וְנוֹדַע בְּגוֹיִם זֵרַעִם וְצִאֲצֵאֵיהֶם^{ישע' סח, ט.}
בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל-רְאִיֵּיהֶם יִכִּירוּם כִּי הֵם זֵרַע בְּרַךְ יְהוָה:
לֹא יִיגְעוּ לְרִיק וְלֹא יִלְדוּ לְבָהֳלָה כִּי זֵרַע בְּרוּכִי יְהוָה^{ישע' סח, כג.}

¹ במח' רמ"ז ברכת שעשית לי כל צרכי. באה לאחר ברכת המכין מצעדי גבר.
² במח' רמ"ז ושי"א צרכי. ³ במח' רמ"ז ברכת המעביר חבלי שנה עד הגומל חסדים טובים לעמו ישראל.
בראש ברכות השחר. ⁴ לאהבה לא נמצא במח' רמ"ז. ⁵ מתיבת וקרבני עד ששנאת לא נמצא במח' רמ"ז.

הָמָּה וְצִאצְאֵיהֶם אַתֶּם: וְהָיָה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה
 עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמָע: כִּי אֶצְק־מִים עַל-צִמָּא
 וְנִזְלִים עַל-יְבֹשֶׁה אֶצְק־רוּחִי עַל-זֶרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל-
 צִאצְאֵיךָ: וְצִמְחוּ בְּבֵין חֲצִיר כְּעֶרְבִים עַל-יְבֵלֵי-מִים: זֶה
 יֹאמֵר לַיהוָה אֲנִי וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם-יְעֻקֵּב וְזֶה יִכְתֹּב יְדוֹ
 לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה: וַיְהִי כַחֲלוֹ זֶרְעֶךָ וְצִאצְאֵי
 מֵעֵיךָ כַּמְעֵתִיו לֹא-יִכָּרֵת וְלֹא-יִשְׁמַד שְׁמוֹ מִלְּפָנָי: וְתִהְיֶה
 לִי לְמִשְׁגָּב וּמִבְטָח וּמִגְדֹּל-עֵז וּבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי
 וְלִהְצִיל נַפְשִׁי מִשַּׁחַת וּמִכָּל-צָרָה וּתְנַנְּנִי (הַיּוֹם וּבְכָל-יּוֹם)-
 לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל-רוּאֵי וְגַמְלָנִי
 חֲסָדִים טוֹבִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים
 לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ישע' סה, כז.

שם מד, ג.

שם מה, יט.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּצִילָנִי
 הַיּוֹם וּבְכָל-יּוֹם מֵעַזֵּי פָּנִים וּמֵעֲזוֹת פָּנִים וּמִיִּצָּר
 הָרַע וּמֵאֲדָם רָע וּמִחֶבֶר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִלְּשׁוֹן הָרַע
 וּמִשָּׁטָן הַמְּשַׁחֵת וּמִדִּין קָשָׁה וּמִבְּעַל דִּין קָשָׁה בֵּין
 שֶׁהוּא בֶן-בְּרִית וּבֵין שְׂאֵינוּ בֶן-בְּרִית וּמִדִּינָה שֶׁל גִּיהֵנָם:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה: (ו) הָעֶרֶב² נָא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת-דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאצְאֵינוּ (וְצִאצְאֵי

בבלי ברכות
דף טז

1 במח' רמ"ו לא נמצא כל קטע זה- ובמחזור ש"א לאחר ומאדם רע כתוב מעין הרע ומדינה של גיהנם
 ומחבר רע- 2 במח' רמ"ו וש"א הערב ללא וי"ו- בפירוש קמחא דאבישונא על אתר כתב שזהו מחלוקת
 הראשונים: לר"ת בוי"ו (על פי תוס' ברכות מ"ו-) ואילו הרמב"ם מנאה ברכה בפני עצמה- וכן עיקר- מכיון
 שהלשון משתנה ומדברר להבא וכן נוהגין לומר להלא וי"ו- אולם עיין שו"ע (או"ח סי' מ"ז ס"ו) וברמ"א

ברכות השחר

קלו

צָאֲצָאִינוּ¹ וְצָאֲצָאִי עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּלֵנוּ יִרְאִי שְׂמֶךְ.
וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְהָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְלַמֵּד
תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל־הָעַמִּים. וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

(יש מוסיפים: וְנִשְׁלָמָה פְּרִים שְׂפֹתֵינוּ. בְּמָקוֹם קָרְבָן תְּמִיד שֶׁל־בָּקָר): הוֹשֵׁעַ יר. ג.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צֹו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ
נִיחֹחַי תִּשְׂמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֲלֵה תְּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: וְעִשִּׂירִית הָאֵיפָה
סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית רְבִיעֵת הַהֵיזֵן: עֲלֵת
תְּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהָרְ סִינֵי לְרִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעֵת הַהֵיזֵן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בְּקֹדֶשׁ הַסֹּד נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
וְכִנְסָכוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנַיִם־כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וְשְׁנֵי
עֲשָׂרִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֲלֵת
שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל־עֲלֵת הַתְּמִיד וְנִסְכָּה:

1 עיין שו"ע או"ח סימן מ"ז ס"ז ובמשני"ב ס"ק ט' בשם המ"א שאין צריך לומר.

נראש חודש מוספים:

וּבְרֵאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה. פְּרִים בְּגֵי-בֶקֶר שְׁנַיִם
וְאֵיל אֶחָד. כִּבְשִׂים בְּגֵי-שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרִינָיִם סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לֶפֶר הָאֶחָד. וּשְׁנֵי עֶשְׂרִינָיִם
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְאֵיל הָאֶחָד: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד. עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכֵיהֶם
חֲצִי הַהֵיזֵן יִהְיֶה לֶפֶר וּשְׁלִישִׁת הַהֵיזֵן לְאֵיל וּרְבִיעֵת הַהֵיזֵן לִכְבֹּשׁ
יֵיזֵן. וְזֹאת עֹלֹת חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ לְחֳדָשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׁעִיר עֲזִים אֶחָד
לְחַטָּאת לַיהוָה. עַל-עֹלֹת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

כ"ו כ"ה
יא"טו

תורה

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו
לֵאמֹר כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם:
יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ: יִשָּׂא
יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וְיִשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

כ"ו כ"ז

וְשִׁמְרֶתֶם אֶת-דְּבַרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם. לְמַעַן
תִּשְׁכַּלּוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:

כ"ז כ"ח

נביאים

לֹא-יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה
לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל-הַכְּתוּב בּוֹ כִּי-אֲזַ תִּצְלִיחַ
אֶת-דְּרָכֶיךָ וְאֲזַ תִּשְׁכִּיל: הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֻק וְאֶמֶן אֶל-
תַּעֲרֹץ וְאֶל-תַּחַת כִּי עֲמֹד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּלְדֶּךָ:
גְּאֻלָּנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׂמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

י"ד ח"ה

י"ט ח"ה

כמונים

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁרוֹ לֹא הִלִּיךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךְ

י"ח ח"ה

קלט

ברכות השחר

חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לִיצִים לֹא יָשָׁב: כִּי אִם בְּתוֹרַת
יְהוָה חִפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וּלְיָלֵה: וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל
עַל-פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרִיזוּ יָתֵן בְּעֵתוֹ וְעָלְהוּ לֹא-יִבּוֹל וְכֹל
אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ:

משנה

מאימתי קורין את שמע בערבית? משעה שהכהנים
נכנסים לאכול בתרומתן. עד סוף האשמורת
הראשונה. דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים עד
חצות. רבן גמליאל אומר עד שיעלה עמוד השחר:

תלמוד

תנא. היכא קאי דקתני מאימתי? ותו. מאי שנא דקתני
בערבית ברישא? לתני דשחרית? ברישא! תנא
אקרא קאי. דכתיב ובשכבך ובקומך. והכי קתני. אימתי
זמן קרית שמע דשכיבה? משעה שהכהנים נכנסים
לאכול בתרומתן. ואי בעית אימא. יליף מבירתו של
עולם. דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: אי הכי.
סיפא דקתני בשחר מברך ברישא. לתני בערב מברך
ברישא! תנא ערבית תנא ברישא. והדר תנא בשחרית.
ואדקאי בשחרית. מפרש מלי דשחרית. והדר מפרש
מלי דערבית:

איזהו מקומן של זבחים? קדשי קדשים שחיתתן בצפון.
פר ושעיר של יום הכפורים שחיתתן בצפון.
וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון הוזה על-בין

1 במז' רמיו: בערבין. וכן בכולם. 2 במח' רמיו ושיא: דשחרין. וכן בכולם.

הַבְּדִים. וְעַל הַפְּרֻכָּת. וְעַל-מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן
מְעַכְבֶּת. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מְעַרְבֵי
שֶׁל-מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. וְאִם-לֹא נָתַן. לֹא עֵכָב:

פְּרִים הַנִּשְׁרָפִים וְשְׂעִירֵים הַנִּשְׁרָפִים שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן. מסנ' זכחים
פ"ה, מ"ב.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן הַזֵּיהָ
עַל-הַפְּרֻכָּת וְעַל-מִזְבַּח הַזֹּהֵב. מִתְּנָה אַחַת מֵהֵן מְעַכְבֶּת.
שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מְעַרְבֵי שֶׁל-מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן.
וְאִם-לֹא נָתַן. לֹא עֵכָב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ נִשְׁרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן:

חֲטָאֹת הַצְּבוּר וְהַיְחִיד. אֵלּוּ הֵן חֲטָאֹת הַצְּבוּר. שְׂעִירֵי מס, מ"ג.
רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים וְשֶׁל-מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן.
וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת
עַל אַרְבַּע קָרְנוֹת. כִּי־צָדָד? עָלָה בַּכֶּבֶשׂ. וּפְנָה לְסוּבָב.
וּבֵאֵלּוּ לְקָרֵן דְּרוּמִית מְזֻרְחִית. מְזֻרְחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית
מְעַרְבִית. מְעַרְבִית דְּרוּמִית. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל
יְסוֹד דְּרוּמִי. וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן-הַקְּלָעִים. לְזִכְרֵי כְּהֻנָּה.
בְּכָל-מֵאֲכָל לְיוֹם וְלַיְלָה. עַד-חֲצוֹת:

הַעוֹלָה קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן. וְקַבּוּל דָּמָה מס, מ"ד.
בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת
שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְטָעוּנָה הַפָּשִׁט. וְנִתְּוַח. וְכָלִיל לְאֲשִׁים:

זְבָחֵי שְׁלָמֵי צְבוּר וְאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם מס, מ"ה.
גִּזְלוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שְׂפָחָה חֲרוּפָה אֲשֶׁם
נְזִיר. אֲשֶׁם מְצוֹרַע. אֲשֶׁם תְּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן. וְקַבּוּל
דָּמָן בְּכָלִי שָׂרֵת בְּצִפּוֹן. וְדָמָן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן

קמא

ברכות השחר

אַרְבַּע־וְנֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּהּ בְּכָל־
מֵאֵכֶל לַיּוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

הַתּוֹרָה וְאֵיל נְזִיר קְדָשִׁים קָלִים שְׂחִיטָתָן בְּכָל־מְקוֹם
בְּעֶזְרָה וְדָמָן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע־
וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מֵאֵכֶל לַיּוֹם וְלַיְלָה
עַד חֲצוֹת הַמּוֹרָם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם אֵלֶּא שֶׁהַמּוֹרָם
נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

שְׁלָמִים קְדָשִׁים קָלִים שְׂחִיטָתָן בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה
וְדָמָן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע־וְנֶאֱכָלִין
בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מֵאֵכֶל לְשָׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה
אֶחָד הַמּוֹרָם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם אֵלֶּא שֶׁהַמּוֹרָם נֶאֱכָל
לַכֹּהֲנִים לְנִשְׂיָהֶם וְלַבְּנֵיהֶם וְלַעֲבָדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קְדָשִׁים קָלִים שְׂחִיטָתָן
בְּכָל־מְקוֹם בְּעֶזְרָה וְדָמָן טְעוֹן מִתְּנֵה אֶחָת
וּבְלֶבֶד שְׂחִיטָתָן כְּנֶגֶד הַיְסוּד שְׁנֵה בְּאֵכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל
לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־
מֵאֵכֶל לְשָׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא
בְּלַיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא עַד־חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא
לְמִנּוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֵלֶּא צְלִי:

ברייטא דרצי ישמעאל

רְבִי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה
נִדְרָשֶׁת ^א מִקַּל־וְחֹמֶר ^ב מִגְּזֵרָה שׁוּה ^ג מִבְּנִין אָב

¹ במד' רמיו וש"א מופיע בשינויים קלים.

מכתוב אֶחָד. וּמִבְּגִין אָב מִשְׁנֵי כְּתוּבִים. ^{טז} מִכְּלָל וּפְרָט. ^{טז} וּמִפְּרָט וּכְלָל. ^{טז} מִכְּלָל וּפְרָט וּכְלָל. אִי אַתָּה דָן אֶלֶּא כְּעֵין הַפְּרָט. ^{טז} מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לַפְּרָט. וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לְכְלָל. ^{טז} וְכָל-דְּבַר שֶׁהִיָּה בְּכָלֵל וַיֵּצֵא מִן-הַכְּלָל לְלִמּוּד. לֹא לְלִמּוּד עַל-עֲצֻמוֹ יֵצֵא. אֶלֶּא לְלִמּוּד עַל-הַכְּלָל כִּלּוֹ יֵצֵא. ^{טז} וְכָל-דְּבַר שֶׁהִיָּה בְּכָלֵל. וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טַעוֹן אַחַר שֶׁהוּא כְּעֵנִינוּ. יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר. ^{טז} וְכָל-דְּבַר שֶׁהִיָּה בְּכָלֵל וַיֵּצֵא לְטַעוֹן טַעוֹן אַחַר שֶׁלֹּא כְּעֵנִינוּ. יֵצֵא לְהַקְלֵל וְלְהַחֲמִיר. ^{טז} וְכָל-דְּבַר שֶׁהִיָּה בְּכָלֵל וַיֵּצֵא לְדוֹן בְּדַבַּר הַחֲדָשׁ. אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לְכְלָלוֹ. עַד שֶׁיַּחֲזִירוּנוּ הַכְּתוּב לְכְלָלוֹ בְּפִרוּשׁוֹ. ^{טז} וְדַבַּר הַלִּמּוּד מִעֵנִינוּ. וְדַבַּר הַלִּמּוּד מְסוּפּוֹ. ^{טז} וְכֵן שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת-זֶה. עַד שֶׁיָּבֵא הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וַיִּכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

אֵלּוֹ דְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר. הַפֶּאֶה וְהַבְּכוּרִים וְהָרֵאִיוֹן וּגְמִילוֹת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה. אֵלּוֹ דְּבָרִים שְׂאִדָּם אוֹכֵל פְּרוּתֵיהֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקָּרֵן קִימַת לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. כְּבוֹד אָב וָאִם. וּגְמִילוֹת חֲסָדִים. וְהַבָּאת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ. וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלֵם:

משני פסוקי
פ"ח מ"ח.

אָמַר רַבִּי זִירָא. בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן הַחֲמִירוּ עַל עֲצֻמָּן. שְׂאִפְלוּ רוּאוֹת טַפַּת דָּם כְּחַרְדָּל. יוֹשְׁבוֹת עָלֶיהָ שְׁבָעָה נְקִיִּים:

בבלי ברכות
דף נ"ח.

תָּנָא דְּבִי אֵלִיהוּ כָּל-הָאוֹמֵר הַלְכָה וְשׁוּנָה בָּהּ מִבְּטָח לֹא שֶׁהוּא בֶן-הָעוֹלָם הַבָּא שְׂנֵאמַר. הַלִּיכוֹת עוֹלָם לוֹ. אֵל תִּקְרִי הַלִּיכוֹת אֶלֶּא הַלְכּוֹת:

בבלי סוף
ברכות.
חכ"ג ג' ו'.

ברכות השחר

קמוג

משני ברכות
פ"ח מ"ז.

מִזְכִּירִין יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּלֵילוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
בְּעֶזְרִיָּה. הֲרֵי אָנִי כְּבֶן־שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא
זָכִיתִי שֶׁתֹּאמַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּלֵילוֹת. עַד שֶׁדִּרְשָׁה
בְּזוֹזָמָא שְׁנֵאמַר. לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיְמִים. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ
הַלֵּילוֹת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים. יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ לְהַבִּיא לַיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ:

דכ' טז, ג.

בבלי ברכות
דף סד.

ישע' נד, יג.

תה' קכב, ז.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר רַבִּי חֲנִינְא. תִּלְמִידֵי חַכְמִים
מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנֵאמַר. וְכָל־בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי
יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ: אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךָ אֵלֶּא בְּנֵיךָ.
יְהִי־שְׁלוֹם בְּחֵילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ¹:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ. וְהַבְּדִילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים.
(וְנִתְּנָן לָנוּ תוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱמֶת. הוּא יִפְתַּח לָבְנוּ
לְתוֹרָתוֹ וַיְשִׂים בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. וְלִירְאָה אוֹתוֹ.
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבְבֵּי שָׁלֵם). לְמַעַן לֹא נִיגַע לְרִיק וְלֹא
נִלְדַּד לְבַהֲלָה. וְנִירַשׁ חֻקֶּיךָ. וְנִזְכָּה לְתַלְמוּד תּוֹרָה
וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא²:

קדיש לרנן:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְּרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלָם וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבְּרַךְ.

¹ פסוק זה לא נמצא במח' רמ"ו, והשווה ירושלמי סוף מסכת ברכות. ² במח' רמ"ו ושי"א מופיע שאומרים או"א תבא וכי' שהיום לא נוהגין לומר.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִידָהּ הוּא. לְעֵלָא לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא.
שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל (כָּל) תַּלְמִידֵי
תַּלְמִידֵיהוֹן (דִּיתְבִּין) דְּעֵסְקִין בְּאוֹרֵיתָא (קַדְשֵׁתָא) דִּי
בְּאַתְרָא הָדָן וְדִי בְּכָל־אַתְר וְאַתְר. יְהֵא (לְנָא ו) לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלֵמָא
וְחַנָּא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמִין (וְחַי אַרְיִכִי) וּמְזוּנֵי רְיוּחִין מִן קַדְסֵי מְרָה
שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים
טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

זמירות

בשבת משוכה יש אומרים: יהוה הוא האלהים. יהוה הוא האלהים: מ"ח ית, לט.

עומדים ואומרים: **יהוה מְלֵךְ. יהוה מְלֵךְ. יהוהוּ יְמֵלֵךְ** שנ"ו עו, יח.
לְעוֹלָם וָעֶד: (נוהגים לחזור פעמיים על פסוק זה):

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יִשְׁמַח תה" קד, לה.
שס קמט, ב.
שס קמו, י.

יִשְׂרָאֵל בְּעֲשָׂיו בְּנִי־צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמַלְכָּם: יְמֵלֵךְ יְהוָה

לְעוֹלָם. אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן לְדָר וְדָר. הַלְלוּ־יָהּ: בְּרוּךְ יְהוָה שס עב,
יח"ע.

אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדָד: וּבְרוּךְ שֵׁם

כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וָיְמֵלָא כְּבוֹדוֹ אֶת־כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

מְזִמּוֹר לְתוֹדָה שס ק, ס"ה.
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ:
עַבְדוֹ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי בְּרַנְנָה:
דַּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא־עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ
עֲמֹ וְצֹאן מְרֵעִתוֹ: בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה

זמירות

קמה

הוֹדוּ-לוֹ בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ:
וְעַד-דָּר וְדָר אֲמוֹנָתוֹ:

חֲצַרְתִּיו בְּתִהְיֶה
כִּי-טוֹב יְהוֹה לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ

סה"ק
לכ"ב

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב
הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים
הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאָרְצִים
לְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדוֹ
לְעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
לְרַקַּע הָאָרֶץ עַל-הַמַּיִם
לְעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים
אֶת-הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם
אֶת-הַיָּרֵחַ וְכוכְבַּיִם לְמַמְשֶׁלֶת בַּלַּיְלָה
לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכֶם
בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעַ נְטוּיָה
לְגֹזֵר יַסְסוֹף לְגֹזְרִים
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
וַנְּעַר פְּרִיעָה וַחִילוֹ בְּיַסְסוֹף
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר
לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים
וַיַּהַרְג מְלָכִים אֲדִירִים
לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן
וַנָּתַן אֶרְצָם לְנַחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ

שִׁבְשֹׁפְלָנוּ זָכַר לָנוּ
וַיִּפְרָקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
נָתַן לָחֶם לְכָל-בָּשָׂר
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:
כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ:

הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ
שִׁירוּ לוֹ זְמִירוֹלוֹ
הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קֹדֶשׁוֹ
דְרָשׁוּ יְהוָה וְעֹזוֹ
זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה
זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
זְכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ
אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אַבְרָהָם
וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק
לְאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ-כְּנָעַן
בְּהַיְוֹתְכֶם מִתִּי מִסְפָּר
וַיִּתְּהַלְכוּ מִגְּזוֹי אֶל-גְּזוֹי
לֹא-הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעַשְׂקֶם
אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי
שִׁירוּ לַיהוָה כָּל-הָאָרֶץ
סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת-כְּבוֹדוֹ
כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהַלְלֵי מְאֹד
כִּי כָל-אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים
הוֹדוּ וְהִדְרֵי לְפָנָיו
הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילֹתָיו:
שִׁיחוּ בְּכָל-נִפְלְאוֹתָיו:
יִשְׂמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי יְהוָה:
בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד:
מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפֹּטֵי-פִיּהוּ:
בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
בְּכָל-הָאָרֶץ מִשְׁפֹּטָיו:
דַּבֵּר צְוֶה לְאֵלֶיךָ דָּוָד:
וּשְׁבֹעַתוֹ לְיִצְחָק:
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
חֶבֶל נָחַלְתֶּכֶם:
כַּמְעַט וְגָרִים בָּהֶם:
וּמִמְּלֶכְהָ אֶל-עַם אַחֵר:
וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
וּבְנִבְיָאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
בִּשְׁרוּ מִיּוֹם-אֲלֵיּוֹם יִשׁוּעָתוֹ:
בְּכָל-הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו:
וְנוֹרָא הוּא עַל-כָּל-אֱלֹהִים:
וַיְהוֶה שָׁמַיִם עָשָׂה:
עוֹ וְחִדּוֹה בְּמִקְמוֹ:

דס"ח טז
דל"ג

זמירות

קמו

הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז:
הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שָׂאוּ מִנְחָהּ וּבָאוּ לְפָנָיו
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ
אֶף־תִּכּוֹן תִּבֵּל בַּל־תִּמּוֹט: יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ
וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ
יַעֲלֶז הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בוֹ: אֹז יִרְנְנוּ עַצֵּי הַיַּעַר
מִלְּפָנָי יְהוָה כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיהוָה
כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ: וְאָמְרוּ הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהַדּוֹת לְשֵׁם קֹדֶשְׁךָ
לְהִשְׁתַּבַּח בְּתֵהֱלִתְךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעַם אֲמֵן
וְהִלֵּל לַיהוָה:

לְמַנְצֵחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֱלֹהִים
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מִגִּיד הַרְקִיעַ: יוֹם לַיּוֹם יִבְיַע
אָמַר וּלְיֵלָה לְלַיְלָה יַחֲוֶה־דַעַת: אֵין־אָמַר וְאֵין דְּבָרִים
בְּלֵי נִשְׁמַע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תִבֵּל
מִלִּיהֶם לְשֹׁמֵשׁ שֵׁם־אֱהֵל בְּהֶם: וְהוּא בְּחַתָּן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ
יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח: מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאֹ וּתְקוּפָתוֹ
עַל־קִצּוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מִחֻפְתּוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה נְאֻמָּה מְחַכֶּמֶת פִּתִּי: פְּקוּדֵי
יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשַׁמְחֵי־לֵב מִצֹּת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:
יִרְאֵת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד מְשַׁפְּטֵי־יְהוָה אָמַת
צָדִקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִּים מְזַהֵב וּמְפֹז רַב וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ
וְנֹפֶת צוֹפִים: גַּם־עַבְדְּךָ גִזְהַר בְּהֶם בְּשִׁמְרָם עֲקֵב רַב:

תהי' יט.
ה'טו.

שְׁגִיאוֹת מִיַּבֵּין מְנַסְתְּרוֹת נִקְנִי: גַּם מִזֵּדִים חֲשֵׁךְ עֲבָדְךָ
 אֶל־יִמְשְׁלוּ־בִי אִזּוֹ אֵיתָם וְנִקְיִתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרִצּוֹן
 אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

צו"ט והושענא רבה מוסיפים:

יְהוָה מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אַיִם רַבִּים: עֲנֵן וְעֶרְפֶּל סְבִיבֵי
 צָדֶק וּמִשְׁפָּט מְכֹון כְּסֹאוֹ: אֵשׁ לְפָנָיו תִּלְךָ וּתְלַהֵט סְבִיב
 צָרִיו: הָאִירוּ בְּרַקְיוֹ תִּבְלֵ רֵאֲתָה וּתְחַל הָאָרֶץ: הָרִים כְּדוֹנָג נִמְסוּ
 מִלְּפָנָי יְהוָה מִלְּפָנָי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ וּרְאוּ
 כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: יִבְשׂוּ כָל־עֲבָדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בְּאֵלִילִים
 הַשְׁתַּחֲוּוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: שִׁמְעָה וּתִשְׁמְחוּ צִיּוֹן וּתִגְלֶנָּה בְּנוֹת יְהוּדָה
 לְמַעַן מִשְׁפֹּטֶיךָ יְהוָה: כִּי־אֲתָה יְהוָה עֲלִינוּן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד
 נִעְלִיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲהַבִּי יְהוָה שְׂנֵאוֹ רַע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו
 מִיַּד רָשָׁעִים יִצִּילֵם: אֹר זֶרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי־לֵב שִׁמְחָה: שִׁמְחוּ
 צַדִּיקִים בִּיהוָה וְהוֹדוּ לְזִכְרֵךְ קֹדֶשׁוֹ:

ס"ח י"ט, ט

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יִשָּׁב כְּרוֹבִים תִּנּוֹט הָאָרֶץ: יְהוָה
 בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וָרֶם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ
 גְּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא: וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֲהַב אֲתָה
 כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בִּיעֲקֹבוּ אֲתָה עֲשִׂיתִי:
 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם רִגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא:
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וְשִׁמְאוֹל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ קִרְאִים
 אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם: בְּעַמּוּד עֲנֵן יִדְבַר אֱלֹהִים שִׁמְרוּ
 עֲדוֹתָיו וְחַק נִתֵּן־לָמוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָה עֲנִיתָם אֵל גֹּשֵׁא
 הַיֵּיתָ לָהֶם וְנָקַם עַל־עֲלִילוֹתָם: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהֵר קֹדֶשׁוֹ כִּי־קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

ס"ט, ט"ז, ט"ח

וְהוּא רַחוּם וְכַפּוּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיֵב אִפּוֹ
 וְלֹא־יִנְעִיר כָּל־חַמְתּוֹ: זְכַר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחֲסִדֶיךָ

ס"ט, ע"א, ל"ח

ס"ט, כ"ה, ו

זמירות

קמט

כי מעולם הָמָה: אֶתְּהָ יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
 חֲסִדֶּךָ וְאַמְתֶּךָ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי: תִּנְנוּ עֵז לְאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל
 גְּאֻתּוֹ וְעֵזוֹ בְּשַׁחֲקִים: גֹּרֵא אֱלֹהִים מִמְּקוֹדְשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל
 הוּא נִתְּנוּ עֵז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים: יְהוָה אֲדִינִנו
 מִה־אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ. יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשֹּׁגֵב
 לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בַּטֶּחַ
 בְּךָ: יְהוָה הַפִּיר עֲצֻת־גֹּיִם הִנִּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת
 יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וּדְרָ: קִוְיָה
 אֶל־יְהוָה חֲזֹק וַיֵּאמֶן לְבָב וְקִוְיָה אֶל־יְהוָה: אֵל־נִקְמֹת
 יְהוָה אֵל נִקְמֹת הַזְּפִיעַ: הַנְּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּלָה
 עַל־גְּאִים: עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שִׁמְךָ
 וְהִצִּילְנוּ וְכִפֵּר עַל־חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ: וַיֵּרֶם קָרוֹן לְעַמּוֹ
 תְהַלֵּה לְכָל־חַסִּידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ. הַלְלוּ־יָהּ:
 מְגִד־לְעֵז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יִרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָּב: עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת
 לְטוֹבָה וַיִּרְאוּ שִׁנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִי־אֶתְּהָ יְהוָה עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי:
 וַיִּרְא בַצָּר לָהֶם בְּשִׁמְעוּ אֶת־רִנָּתָם: וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
 וַיִּנְחָם כְּרַב חֲסִדוֹ: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לְפָנָי כָּל־שׁוֹבֵי־הֶם:
 הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהַדּוֹת לְשֵׁם
 קְדוֹשְׁךָ לְהַשְׁתַּבַּח בְּתֵהֳלָתְךָ: אֶתְּהָ תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן
 כִּי־עַתָּה לְחַנּוּנָה כִּי־בָא מוֹעֵד: וְחַפְּרָה הַלְּבָבָה וּבּוֹשָׂה הַחֲמָה
 כִּי־מֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנִגַּד וְקָנִי
 כְּבוֹד: וְאָמַר בַּיּוֹם הַזֶּה הַיְּהוָה אֱלֹהֵינוּ זֶה קָנִינוּ לוֹ וַיּוֹשִׁיעֵנוּ
 זֶה יְהוָה קָנִינוּ לוֹ נִגְיֵלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ: בְּרוּךְ יְהוָה
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ אֲדִינִי יוֹסֵף יוֹסֵף יַעֲמֵס־לָנוּ הָאֵל
 יִשׁוּעָתָנוּ סִלָּה: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד

תה' מ. יב.
 שם סח. לה.
 שם ט. ג.
 שם נז. ט.
 שם פד. יג.
 שם נג. ריב.
 שם כז. יד.
 שם נד. רב.
 שם עט. ט.
 שם קמח. יד.
 משל' ית. ג.
 תה' פז. ח.
 שם קז. מד.
 שם קכ. יד.
 ישע' כד. כג.
 שם כה. ט.
 תה' פט. נג.
 שם סח. כ.
 שם קז. מח.

הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעַם אָמֵן. הַלְלוּ־יָהּ:

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה: ת"ס קל"ה.
ח"כ"ה.
שְׁעֵמַדִּים בְּבֵית יְהוָה בְּחֻצוֹת בַּיִת
אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה וְמָרוּ לְשִׁמּוֹ כִּי נָעִים:
כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי
כִּי־גָדוֹל יְהוָה וְאֲדַגִּינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים: כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה
עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיָּמִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: מַעֲלָה נְשֹׂאִים
מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמַטֵּר עָשָׂה מוֹצֵא־רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו:
שִׁהְבָה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתוֹת
וּמִפְתִּים בְּתוֹכְכִי מִצְרַיִם בְּפִרְעֹה וּבְכָל־עַבְדָּיו: שִׁהְבָה
גּוֹיִם רַבִּים וְהִרְגַּ מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי
וְלַעֲוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְלִכְלָל מִמְּלָכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אֶרֶץ נַחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ
לְדַרְזוֹדָר: כִּי־יִדְּיָן יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עַבְדָּיו יִתְנַחֵם: עֲצַבֵּי
הַגּוֹיִם כָּסֹף וְזָהַב מִמַּעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ
עֵינֵינִים לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזַנֵּינִים לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ אָף
אֵין־יִשְׁרֹוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בִּטַח
בָּהֶם: בַּיִת יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בַּיִת אֱהֲרֹן בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה: בַּיִת הַלְלוּ בָרְכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שְׁכֵן יְרוּשָׁלַם. הַלְלוּ־יָהּ:

עומדים וְאומרים:

בָּרוּךְ שֹׁמֵר וְהִיא הָעוֹלָם. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ
גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ אֵל חַי לְעַד וְקַיֵּם לְנֶצְחָה. בָּרוּךְ
עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם

זמירות

קנא

על הבריות. ברוך משלם שכר טוב ליראיו. ברוך פודה ומציל. ברוך הוא וברוך שמו. ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. האל המלך המהלל. המשבח והמפאך בפי עמו ובלשון כל חסידיו ועבדיו. ובשירי דוד עבדך. נהללך יהוה אלהינו ונשבחך ונרוממך ונגדלך ונמליכך. ונזכיר את שמך מלכנו אלהינו יחיד חי העולמים. מלך משבח ומפאך עדי-עד שמך הגדול. ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשבחות (כ"א: בתשבחות): ע"כ עומדים:

מזמור שיר ליום השבת: טוב להודות ליהוה ולומר
 לשמך עליזון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך
 בלילות: עלי-עשור ועלי-נבל עלי הגיזון בכנור: כי
 שמחתני יהוה בפעלך במעשי ידיך ארנן: מה גדלו
 מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתך: איש-בער לא ידע
 וכסיל לא יבין את-זאת: בפרח רשעים כמו עשב ויציצו
 כל-פעלי און להשמדם עדי-עד: ואתה מרום לעלם
 יהוה: כי הנה איביך יהוה כי-הנה איביך יאבדו יתפרדו
 כל-פעלי און: ותרים פראים קרני בלתי בשמן רענן:
 ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני:
 צדיק כתמר יפרח כארוז בלבנון ישגה: שתולים בבית
 יהוה בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון בשיבה דשנים
 ורעננים יהיו: להגיד כיי-ישר יהוה צורי ולא-עולתה בו:

יהוה מלך גאות לבש. לבש יהוה עז התאזר. אף-תכון
 תבל בל-תמוט: נכון כסאך מאז. מעולם אתה:
 נשאו נהרותו יהוה. נשאו נהרות קולם. ישאו נהרות

כס נג, א"ה.

דְּכִיּוֹם: מְקַלְוֹתוֹ מִיַּם רַבִּים אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי-יָם. אֲדִיר
בְּמָרוֹם יְהוָה: עֲדַת־יָדוֹ נֶאֱמָנוּ מְאֹד. לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קֹדֶשׁ.
יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם
יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם: מִמְזֶרְח־שָׁמֶשׁ עַד-

מְבוֹאוֹ מְהַלְלֵי שֵׁם יְהוָה: רֶם עַל-כָּל-גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם
כְּבוֹדוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדֹר־וְדָר: יְהוָה
בַּשָּׁמַיִם הַכִּין כֶּסֶף וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה: יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם

וְתִגַּל הָאָרֶץ וְיֵאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ: יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה
מֶלֶךְ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אֲבָרְו
גּוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְהוָה הַפִּיר עֲצַת-גּוֹיִם הַנִּיא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים:

עֲצוֹ עֲצָה וְתַפֵּר דְּבָרוֹ דְּבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עַמְּנוּ אֵל: רַבּוֹת
מַחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁ וְעֲצַת יְהוָה הִיא תְקוּמָה: עֲצַת יְהוָה
לְעוֹלָם תִּעֲמַד מַחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְדָר: כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי

הוּא-אֲצִוָּה וַיַּעֲמֵד: כִּי-בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אֹהֶל לְמוֹשֵׁב לּוֹ:
כִּי-יַעֲקֹב בָּחַר לּוֹ יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ: כִּי-בּוֹ יִשְׂמַח לְבַנּוֹ
כִּי בְשֵׁם קֹדֶשׁוֹ בְּטַחֲנוֹ: כִּי לֹא-יִטָּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנִגְחַלְתּוּ לֹא

יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם יִכַּפֵּר עוֹן וְלֹא-יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיֵב
אֶפֶס וְלֹא-יִעִיר כָּל-חַמְתּוֹ: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַפֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם-קָרְאֵנוּ): אֲשֶׁרֵי תַמִּימֵי-דְרָךְ הַהַלְלִיכִים בְּתוֹרַת יְהוָה:

אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁרֵי הָעַם
שִׁכְּכָה לּוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵיו:

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל-יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאַהֲלִילָה שִׁמְךָ

תהי' קדו' לך.
שם קנב, צדו.

שם קלה, יג.
שם קמ, יטו.
דחי' טז, לז.

שמו' טו, יח.
תהי' י, טז.
שם לג, י.

ישע' ח, ג.
משלי יט, כח.
תהי' לג, יח.

שם ט.
שם קנב, יג.

שם קלה, ה.
שם לג, כח.
שם נד, יח.

שם עח, לח.
שם כו, ג.

שם קטו, ח.

שם פד, ה.
שם קמד, טו.

שם קמה, ח.
ח"כח.

לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר:
 דָּוָר לְדָוָר יִשְׂבַח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד
 הוֹדֶךָ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹנוֹ נִרְאִיתֶךָ יֹאמְרוּ
 וּגְדֹלְתֶךָ אֲסַפְּרָנָה: זָכַר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיַעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב יְהוָה לְכָל
 יִרְחַמְנוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶיךָ
 יִבְרַכְכֶּנָּה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתַי וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר:
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפִלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כָּל
 אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
 אֶת־יַדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָיו
 וְחֹסֵיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל־אֲשֶׁר
 יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתֵם יִשְׁמַע
 וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאֶת־כָּל־הַרְשָׁעִים
 יִשְׁמִיד: תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבֹּר פִּי וַיְבָרֵךְ כָּל־בֶּשֶׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הַלְלוּ־יְהוָה: תס' קטו, ית.

הַלְלוּ־יְהוָה הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה: אֶהְלֵלָה יְהוָה בְּחַיֵּי
 אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדַי: אֶל־תִּבְטְחוּ בַּגְּדִיבִים
 בְּבֶן־אָדָם שֹׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה: תִּצַּא רוּחוֹ יֹשֵׁב לְאֲדָמָתוֹ
 בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוּ עֲשִׂתְנָתָיו: אֲשֶׁר־י שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֲזָרוֹ
 שִׁבְרוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו: עֲשֶׂהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם
 וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֵמֶת לְעוֹלָם: עֲשֶׂה מִשְׁפָּטוֹ

לַעֲשׂוֹקִים נָתַן לֶחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה
פָּקַח עֵינָיו יְהוָה זָקַף כַּפּוֹפִים יְהוָה אָהַב צַדִּיקִים: יְהוָה
שָׁמַר אֶת־גְּרִים יְתוֹם וְאֶל־מִנְהָ יַעֲוֹד וְדַרְךְ רַשָּׁעִים יַעֲנֹת:
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר. הִלְלוּ־יָהּ:

הִלְלוּ יָהּ כִּי־טוֹב זְמִרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נַעֲמִים נֶאֱוָה תְהִלָּה:
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס:

הַרְפֵּא לְשַׁבּוּרֵי לֵב וּמַחֲבֵשׁ לְעַצְבוֹתֶם: מוֹנֵה מַסְפָּר
לְפוֹכְבִים לְכֹלֵם שִׁמּוֹת יִקְרָא: גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ
לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מַסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מִשְׁפִּיל רַשָּׁעִים
עַד־יָאָרֶץ: עֲנֵנו לַיהוָה בְּתוֹדָה וּזְמִירוֹ לְאֱלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר:
הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעַבִּים הַמְכִין לְאָרֶץ מָטָר הַמְצַמִּיחַ הַרִים
חֲצִיר: נוֹתֵן לְבַהֲמָה לַחֲמָה לְבִגְי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא
בְגִבּוֹרַת הַסּוּס יַחֲפִץ לֹא־בְשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֵה יְהוָה
אֶת־יִרְאָיו אֶת־הַמִּיחִלִּים לְחַסְדּוֹ: שֹׁבְחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה
הַלְלֵי אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן: כִּי־חֲזַק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרֹךְ בְּנֵיךָ
בְּמִקְרָבךָ: הַשֵּׁם־גְּבוּלְךָ שָׁלוֹם חֶלֶב חֹטִים יִשְׁבִיעֶךָ: הַשְׁלַח
אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יִרוּץ דְּבָרוֹ: הַנְּתַן שֵׁלֵג כְּצֶמֶר
כְּפֹר כְּאֶפֶר יִפּוֹר: מִשְׁלֵיךְ קִרְחוֹ כְּפִתִים לִפְנֵי קָרְתוֹ מִי
יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסַם יִשָּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מַיִם: מַגִּיד
דְּבָרוֹ לְיַעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵּן
לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי־דָעוּם. הִלְלוּ־יָהּ:

הִלְלוּ יָהּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הִלְלוּהוּ בְּמִרוֹמַיִם:
הִלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הִלְלוּהוּ כָל־צְבָאוֹ:
הִלְלוּהוּ שֵׁם־וַיְרַח הִלְלוּהוּ כָל־כּוֹכְבֵי אֹר: הִלְלוּהוּ שְׁמֵי

זמירות

קנה

הַשָּׁמַיִם וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה
כִּי הוּא צְנוּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם חֻקֵּי־תֹרָה וְלֹא
יַעֲבֹר: הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת:
אִשׁ וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִיטּוֹר רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים
וְכָל־גְּבוּעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחִיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֹמֵשׁ
וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אָרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שׂוֹפְטֵי
אָרֶץ: בַּחֹרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת זְקֵנִים עַם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ
אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וּשְׁמַיִם:
וַיֵּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל־חֲסִידָיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם
קָרְבוֹ הַלְלוּ־יָהּ:

תהי' קמט.
דעט.

הַלְלוּ יְהוָה שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְתֶּם בְּקֹהֶל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשִׂיו בְּגִי־צִיּוֹן
יִגִּילוּ בְּמַלְכֵם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְּמַחֲזֵל בְּתַף וְכִנּוֹר יִזְמְרוּ־לוֹ:
כִּי־רוּצָה יְהוָה בְּעַמּוֹ יִפְאַר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעֲלֶזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתֵם: רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנִם וְחָרַב
פִּיפִיּוֹת בִּידָם: לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכַחוֹת בְּלְאֻמִּים:
לְאַסֵּר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְרוֹזֵל: לַעֲשׂוֹת
בְּהֵסוֹ מִשְׁפָּט כְּתוֹב הַדָּר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּ־יָהּ:

עס קג דרו.

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ:
הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרֹב גְּדֻלוֹ:
הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בַּנְּבֵל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתַף
וּמַחֲזֵל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגְבִּי: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשַׁמָּה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּ־
יָהּ: כָּל הַנְּשַׁמָּה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ:

קנו

זמירות

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם.
אָמֵן וְאָמֵן:

עומדים (עד סוף שירת היס) ואומרים:

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינָיו כָּל־הַקְּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִד
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם
וְעַד־עוֹלָם: לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ
וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמְּמַלְכָה
וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה
מוֹשֵׁל בְּכֹל וּבִיָּדְךָ כַּחַ וּגְבוּרָה וּבִיָּדְךָ לְגִדֹל וּלְחֹזֶק לְכֹל:
וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהִלִּים לְשֵׁם תְּפָאֶרְתֶּךָ:
וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדְךָ וּמְרוֹמֶם עַל־כָּל־בְּרָכָה וְתִהְיֶה: אַתָּה־
הוּא יְהוָה לְבָרְךָ אֶת עֲשִׂית אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
וְכָל־צְבָאֵם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם
וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת־כָּלֶם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִים:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַיָּם לָהֶם חֲמָה
מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם: וַיִּוָּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת
עַל־שֵׁפֶת הַיָּם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בִּיהוָה
וּבַמַּשָּׂה עֲבָדוּ:

אֲזַיִּשְׁיֵר־מַשָּׂה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאָה גָאָה סוֹס
וְרָכְבוֹ רָמָה בַּיָּם: עֲזֵי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה זָוָה אֱלֹהֵי וְאֲנוּ־הוּ אֱלֹהֵי

זמירות

קנו

אָבִי וְאֶרְמָנְדָּהּ: יְהוָה אִישׁ מְלַחֵמָה יְהוָה
שָׁמוֹ: מִרְכַּבַּת פְּרָעָה וְחִילוֹ יִרְהַב בַּיָּם וּמִבְּחַר
שְׁלֹשִׁי טַבְּעוּ בַיָּם-סוּף: תְּהַמֵּת יְכַסִּימוּ יִרְדּוּ בְּמִצּוֹלַת כְּמוֹ-
אָבִן: יְמִינֶךָ יְהוָה נֶאֱדָרִי בַּבַּח יְמִינֶךָ
יְהוָה תִּרְעֵץ אוֹיֵב: וּבְרַב גְּאוּנֶךָ תִּהְרַם
קָמִיד תִּשְׁלַח חֲרָנֶךָ יֹאכְלֵמוּ פֶקֶשׁ: וּבְרוּחַ
אֲפִיקֶךָ נַעֲרָמוּ מַיִם נִצְבּוּ כְמוֹ-גֹ-
נְזֵלִים קָפְאוּ תְדַוְּמַת בְּלָבִיַם: אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדֵּף אֲשִׁיג אֲחַלֵּק שָׁלַל תִּמְלֵאמוּ
נִפְשֵׁי אָרִיק חֲרָבִי תֹורִישְׁמוּ יָדַי: נִשְׁפֹּת
בְּרוּחֶךָ כִּסְמוּ יָם צִלְלוּ כְּעוֹפֹת בְּמַיִם
אֲדִירִים: מִיִּכְמָכָה בְּאֵלִם יְהוָה מִי
כְּמָכָה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תִהְלֵת עֲשֵׂה
פְּלֵא: נְטִיתִי יְמִינֶךָ תִּבְלַעְמוּ אָרְץ: נְחִית
בְּחִסְדֶּךָ עִסְזוּ גְּאֵלֶת נִהְלֵת בְּעֵזֶךָ אֶל-גְּנוּה
קֹדֶשְׁךָ: שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּ חִיל
אֲחֹז יִשְׁבִּי פְּלֵאֲשֶׁרֶנּוּ: אֲז נִבְהַלּוּ אֱלֹפֵי
אֲדוּם אֵילֵי מוֹאָב יֶאֱחֹזוּ רֵעַד נִמְגּוּ
כָּל-יִשְׁבֵי כְנַעַן: תִּפְּל עֲלֵיהֶם אִימַתָּה
וּפָחַד בְּגִדְלֵךָ זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאָבִן עֵד-
יַעֲבֹר עִמָּךָ יְהוָה עֲדֵי-יַעֲבֹר עִסְזוּ
קִנִּיתִי: תִּבְאֵמוּ וְתִשְׁעֵמוּ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מְכוֹן
לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֵלֶת יְהוָה מִקְוֵי-שׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנֵנוּ
יָדֶיךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֵלִים וְעַד:
יְהוָה מְלֹךְ-יְהוָה מְלֹךְ-יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֵלִים וְעַד:

קנח

זמירות

כִּי לִיהוָה הַמְּלוּכָה וּמִשָּׁל בְּגוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהָרֵי צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת־הָרֵר עֲשׂוּ וְהִיתָה לִיהוָה הַמְּלוּכָה: וּכְתוּב: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד:

תהי' כג, כט, עוב' ה, כה.

זכר' יד, ט.

(כָּל־בְּרוּאֵי מַעֲלָה וּמַטָּה)

¹ יַעֲדוּן כָּלֶם בְּאֶחָד־יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד: ^{סג}

שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת שְׁבִילָךְ־וְכָל־מִבִּין² יְסוּדִים יְסַפְּרוּ אֶת־גְּדֻלָּתְךָ־וּמַהֵם יִכִּירוּ כִּי הַכֹּל שִׁלְךָ־וְאַתָּה הָאֵל (הַמֶּלֶךְ) הַמְּיֻחָד: יַעֲדוּן וְכוּ

לְבָבוֹת בְּחֻשְׁבָּם עוֹלָם בְּנוֹי־יִמְצְאוּ כָל־יֵשׁ בְּלִתְךָ שְׁנוֹי־בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקַל הַכֹּל מְנוֹי־כָּלֶם נִתְּנוּ מִרְוּעָה אֶחָד: יַעֲדוּן וְכוּ

מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף יִשְׁלַךְ סֶמֶן־מִזְרַח וּמִעֶרֶב צָפוֹן וְתִימָן־שַׁחַק וְתִבֵּל לְךָ עַד נְאֻמָּן־מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד: יַעֲדוּן וְכוּ

הַכֹּל מִמֶּךָ נִזְבַּד וְזוּבֵד־אֶתָּה תַעֲמִד וְהֵם יֵאבְדוּ אֶבּוֹד־לָכֵן כָּל־יִצְוֹר³ לְךָ יִתֵּן כְּבוֹד־כִּי מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף הֲלֹא אָב אֶחָד: יַעֲדוּן וְכוּ

וּבְתוֹרַתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר־שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

זכ' ה, ז.

¹ מחברו רבי שלמה, ושמו חתום בראשי הבתים. ² במח' רמ"ז ושי"א: "לכל מבין" - "גדלך" ללא תיבת "את" לפניו. ³ במח' רמ"ז ושי"א: "יציר".

זמירות

קנט

יְהִי־חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יַחַלְנוּ לָךְ: מַלְכוּתְךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים. וּמִמְשַׁלְתְּךָ מַלְכָנוּ בְּכָל־
 דּוֹר וָדוֹר. שְׂאֵתָה הוּא אֲדִיר בְּקִדְשָׁהּ וְלָךְ נָאָה הַמְלוּכָה.
 הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

לְדָוִד בְּשִׁנּוֹתָו אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרְשֵׁהוּ וַיֵּלֶךְ:
 אַבְרָכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תְּמִיד תְּהַלְתּוּ בְּפִי:
 בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם וַיִּשְׂמְחוּ: גִּדְלוּ לִיהוָה
 אֹתִי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דְּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעֲנֵנִי
 וּמִכָּל־מְגוּרֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרוּ וּפְגִיחֵם
 אֶל־יַחְפְּרוּ: זֶה עֲנִי קִרָא וַיְהוֶה שָׁמַע וּמִכָּל־צְרוּתָיו
 הוֹשִׁיעוּ: חֲנָה מִלְאֲךָ־יְהוָה סָבִיב לִירְאָיו וַיַּחְלִצֵם: טַעְמוֹ
 וַרְאוּ כִי־טוֹב יְהוָה אֲשֶׁר־יִהְיֶה הַגִּבּוֹר יַחְסֶה־בוֹ: יִרְאוּ אֶת־יְהוָה
 קִדְשׁוֹ כִי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבּוּ וּדְרָשׁוּ
 יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: לְכוּ־בָנִים שְׁמְעוּ־לִי יִרְאֵת יְהוָה
 אֶלְמִדְכֶם: מִי־הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים אֲהַב יָמִים לְרֵאוֹת
 טוֹב: נִצֵּר לְשׁוֹנֶךָ מֵרַע וּשְׁפָתֶיךָ מִדְּבַר מְרֻמָּה: סוֹר
 מֵרַע וְעָשָׂה־טוֹב בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרִדְפָהוּ: עֵינֵי יְהוָה
 אֶל־צַדִּיקִים וְאֲזִנּוֹ אֶל־שׁוֹעֲתִים: פְּנֵי יְהוָה בְּעֵשִׂי רַע
 לְהַכְרִית מֵאַרְץ זָכָרִם: צַעֲקוּ וַיְהוֶה שָׁמַע וּמִכָּל־צְרוּתֵם
 הִצִּילֵם: קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דִּכְאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ:
 רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמִכָּל־סָרְסָר יִצִּילָנוּ יְהוָה: שִׁמְרֵ כָל־
 עֲצוֹמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה: תְּמוֹתַת רִשְׁעֵ רַעַה
 וּשְׁנֵאֵי צַדִּיק יִאֲשָׁמוּ: פִּדְהָ יְהוָה נַפְשׁ עַבְדָּיו וְלֹא יִאֲשָׁמוּ
 כָּל־הַחֲסִים בּוֹ:

סדר שחרית של שבת

ועומד החזן ואומר בקול וזנעימה:

כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר
תִּפְאָרַת וּתְרוּמַת זְכוּרָתְךָ מִלְּכֵנוּ. מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם
אֵתָּה הוּא אֵל. וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין־לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל מִפְּרִיט וּמִרְחַם בְּכָל־עֵת צָרָה
וְצוּקָה. אֵין־לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי אֵתָּה:

צו"ט וזהו"ר מוסיפים:

אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלֹהֵי כָל־בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל־
תּוֹלְדוֹת. הַמְהַלֵּל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת (י"א: הַתְּשַׁבְּחוֹת).
הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְהוֶה לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן.
הַמְעוֹרֵר יְשָׁנִים וְהַמְקִיץ נֹרְדָמִים¹. סוּמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים:

וְלֵךְ (לְבַדְּךָ) אֲנַחְנוּ מוֹדִים:

אֱלֹהֵינוּ מָלֵא שִׁירָה כִּסֵּם. וְלִשְׁוֹנָנוּ רָנָה כְּהַמּוֹן גְּלוּי־
וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שִׁבַּח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת
כְּשֶׁמֶשׁ וְיָרַח (י"ב: וְכִי־רַח). וַיְדִינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם.
וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת כְּאֵילוֹת. אֵין אָנוּ מִסְּפִיקִין לְהוֹדוֹת לְךָ.
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. וְלְבָרְךָ אֶת־שִׁמְךָ עַל־אֲחַת
מֵאֵלֶּף אֵלֶּפִים וְרִבֵּי רִבְבוֹת (פְּעָמִים) הַטּוֹבוֹת (נְסִים
וְנִפְלְאוֹת) שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם־אֲבוֹתֵינוּ. מִמְּצָרִים גָּאֵלְתָּנוּ
וּמִבֵּית עַבְדִּים פָּדִיתָנוּ. בְּרַעַב זָנַתָּנוּ. וּבִשְׂבַע כָּלְכַלְתָּנוּ.

¹ במד' רמיו: רדומים.

סדר שחרית של שבת

קסא

ט"פ דב'
כת, נט.

מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדְבַר מַלְטָתָנוּ. וּמִחֲלָאִים רָעִים וְרָבִים
 דִּלִּיתָנוּ: וְעַד־הֵנָּה¹ עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא־עֲזָבוּנוּ. אֶל־
 יַעֲזֹבוּנוּ רַחֲמֶיךָ וַחֲסִדֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לִכֵּן אֲבָרִים שְׁפַלְגַת
 בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַת בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַת
 בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 כִּי כָל־פֶּה לְךָ² יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן בְּךָ³ תִּשְׁבַּע. וְכָל־בֶּרֶךְ
 לְךָ⁴ תִּכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־הַלְּבָבוֹת
 יִירָאוּךָ. וְכָל־קָרֵב וְכָל־יֹתֵז יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כַּדְבַר שֶׁנֶּאֱמַר.
 כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יְהוָה מִי כָמוֹךָ:

תס' לט, י.

ציו"ט וצהו"ר מוסיפים:

מִי יִדְמֶה־לְךָ וּמִי יִשְׁוֶה־לְךָ. וּמִי יַעֲרֹךְ־לְךָ וּמִי יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ
 וְכַגְבוּרְתְּךָ. הָאֵל הַגָּדוֹל. הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם
 וְאֶרֶץ. הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֶזְךָ. הַגָּדוֹל וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ הַגִּבּוֹר לְנִצָּח
 נוֹרְאוֹתֶיךָ. נִהְלֵלְךָ וּנְשַׁבְּחֶךָ וּנְבָרְךָ אֶת־שֵׁם קִדְשְׁךָ. וְדוֹד עֲבָדֶיךָ
 אָמַר לְפָנֶיךָ. בְּרַכֵּי גִפְשֵׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קָרְבֵי אֶת־שֵׁם קִדְשׁוֹ:

סס קג, ט.

מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ. וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגְּזֻלוֹ. וְכַתּוּב. רַנְּנוּ
 צְדִיקִים בַּיהוָה לִישְׂרָאֵל נְאוּה תְהִלָּה:

סס נג, ט.

בְּפִי (כָּל)	יִשְׂרָאֵל	תְּתַרְוֶמֶם.
וּבְדַבְּרֵי	צְדִיקִים	תְּתַבְּרֶךְ.
וּבְלִשׁוֹן ⁵	חֲסִידִים	תְּתַקְדֶּשׁ.
וּבְקָרֵב	קְדוֹשִׁים	תְּתַהַלֵּל.

וּבְמִקְהֵלוֹת (נ"ו: וּבְמִקְהֵלוֹת) רַבְבוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

¹ במח' רמ"ז: עדיהנה ללא וי"ו. ² במח' רמ"ז ושי"א: לך. ³ במח' רמ"ז ושי"א: בך. ⁴ במח' רמ"ז ושי"א: לך. ⁵ במח' רמ"ז, שי"א ושי"א: ובלשון כל.

יִתְפָּאֵר שְׁמֵךְ וְזָכְרֶךָ מִלְּפָנֵינוּ בְּכָל־דְּדוֹר וְדוֹר. שְׁפָן חוֹבֵת
 כָּל־הַיְצוּרִים מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
 לְהוֹדוֹת. לְהַלֵּל. לְשַׁבַּח. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם. לְהַדָּר וּלְקַדְּשׁ.
 עַל כָּל־דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת (וי"ט: וְתַשְׁבְּחוֹת) שְׁאָמַר
 דָּוִד בֶּן־יִשָּׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ. (ובבבן):

עומדים (עד סוף הקדיש) ואומרים:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֵךְ לְעַד מִלְּפָנֵינוּ. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לֶךָ נָאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיר וּשְׁבַחָה. הַלֵּל וְזִמְרָה. עֹז וּמִמְשָׁלָה. נִצְחָה.
 גְּדֻלָּה¹ וּגְבוּרָה. תְּהִלָּה וְתַפְאֲרָתָה. קְדוּשָׁה וּמְלָכוּת. בְּרָכוֹת
 וְהוֹדָאוֹת² מְעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מֶלֶךְ
 גָּדוֹל³ וּמְהֻלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת (וי"ט: בְּתַשְׁבְּחוֹת). אֵל הַהוֹדָאוֹת.
 אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת. הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה. מֶלֶךְ. אֵל. חַי
 הַעוֹלָמִים. אָמֵן:

סה"ק קיג, ג.

המזון טוונר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךְ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
 וְיִמְלִיךְ מְלָכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵי וּלְעֵלְמֵי
 עֵלְמֵי יִתְבָּרַךְ שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא⁴ יִתְבָּרַךְ.
 וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
 וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא

¹ במח' רמ"ו וש"א: "וגדלה". ² במח' רמ"ו וש"א: "ברכות והודאות" לאחר "הלל חמרה". ³ במח' רמ"ו:
 לא מופיע תיבת "גדול". ⁴ ויש משמיטין תוספת זו.

קסג

סדר שחרית של שבת

לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא־ שִׁירְתָּא־ תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא־ וְאִמְרוּ אָמֵן:

כאן מוספים את פיוטי היוצרות לשבתות חנוכה, פורים ושבתות מיוחדות (עמוד
רנ"א, ועמוד שי"ג ואילך):

החזן אומר:

בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרָךְ:

הקהל אומר והחזן אחרייו:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

יום טוב החל בחול אומרים היוצר של חול צעמי כ"ט:

ואומר החזן והצבור לוֹחֲשִׁין עִמּוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם־ יוֹצֵר אֹרֶךְ יָשָׁע¹ מִמֶּה־זֶה
וּבוֹרֵא חֲשָׁךְ עֲשֵׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל־ אֹרֶךְ
עוֹלָם אוֹצֵר חַיִּים־ אֹרוֹת מְאוּפֵל אָמַר וַיְהִי־ הַכֹּל יוֹדוּךָ
וְהַכֹּל יִשְׁבַּחְךָ־ וְהַכֹּל יֹאמְרוּ־ אִין־קְדוּשׁ בִּיהוָה־ הַכֹּל
יְרוֹמְמוּךָ סֵלָה יוֹצֵר הַכֹּל־ הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יוֹם דִּלְתוֹת
שַׁעְרֵי מִזְרַח־ וּבוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רְקִיעַ־ וּמוֹצִיא חֲמָה מִמְּקוֹמָהּ
וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שְׁבִתָּהּ־ וּמְאִיר לְעוֹלָם כָּל־וְלִיוֹשְׁבֵי שְׁפָרָא
בְּמִדְת רַחֲמִים־ הַמְאִיר לְאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ־ הַמְּחַדֵּשׁ
טוֹבוֹ¹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד־ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית־ מְהֻרְבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ
יְהוָה בָּלֵם בְּחַכְמָה עֲשִׂית מְלָאָה הָאָרֶץ קְנִינָךְ: הַמֶּלֶךְ
הַמְּרוֹמֵם לְבָדוֹ מְאֹז־ הַמְּהַלֵּל־ הַמְּשַׁבַּח וְהַמְּפָאֵר
וְהַמְּתַנַּשֵּׂא מִימּוֹת עוֹלָם־ אֱלֹהֵי עוֹלָם־ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
רַחֵם עָלֵינוּ־ אֲדוֹן עֲזוֹנוּ־ צוּר מְשֻׁגְבָנוּ־ מְגִן יִשְׁעָנוּ־ מְשֻׁגָב

¹ במד' רמיו ושי"א: וְשׁוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ־

בְּעֶדְנֵנוּ אֵין עֲרוּךְ לָךְ וְאֵין זולָתְךָ אֶפֶס בְּלִתְךָ וְאֵין דְּוִמָה
 לָךְ אֵין עֲרוּךְ לָךְ יְהוּה אֱלֹהֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֵין זולָתְךָ
 מִלִּכְנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֵּא אֶפֶס בְּלִתְךָ גּוֹאֲלָנוּ לַיְמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וְאֵין דְּוִמָה לָךְ מוֹשִׁיעֵנוּ לְתַחֲתֵית הַמֵּתִים:

אֵל אֲדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים בָּרוּךְ הוּא וּמְבָרָךְ בְּפִי
 כָּל־נִשְׁמָה גְּדֹלוֹ וְטוֹבוֹ מִלֵּא עוֹלָם דַּעַת וְתְבוּנָה
 סִבְבִים אוֹתוֹ: הַמִּתְנַפֵּא עַל־חַיֵּית הַקֹּדֶשׁ וְנִהְדָּר בְּכָבוֹד
 עַל־הַמְרַכְבֵּה זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כְסָאוֹ חֶסֶד וְרַחֲמִים
 מִלֵּא כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאֹרֹת שְׁבָרָא² אֱלֹהֵינוּ יִצְרָם
 בְּדַעַה בְּבִינָה וּבְהַשְׁכֵּל כַּח וּגְבוּרָה נִתֵן בְּהֵם לְהַיִּית
 מוֹשְׁלִים בְּקָרֵב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נְגִה נֶאֱהָ זִיוֹם
 בְּכָל־הָעוֹלָם שְׁמַחִים בְּצִאתָם שְׁשִׁים בְּבוֹאֵם עֲשִׂים
 בְּאִימָה רִצּוֹן קוֹנִיָּהֶם: פֶּאֶר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לְשִׁמוֹ צְהֵלָה
 וְרָנָה לְזִכָּר מְלִכוּתוֹ קָרָא לְשִׁמְשׁ וַיִּזְרַח־אוֹר רָאָה
 וְהַתְקִין צוֹרֵת הַלְבָנָה: שְׁבַח נוֹתְנִים־לוֹ כָּל־צָבָא מְרוֹם
 תְּפִאָרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפְנִים וְחַיֵּית הַקֹּדֶשׁ³:

(ל) אֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מְכָל־הַמַּעֲשִׂים וּבְיוֹם⁴ הַשְּׁבִיעִי
 נִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסֵּא כְבוֹדוֹ תְּפִאָרֶת עֲטָה
 לְיוֹם הַמְּנוּחָה עֲנֵג קָרָא לְיוֹם הַשְּׁבִית זֶה שִׁיר וְשִׁבַּח
 לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבוּ שָׁבַת אֵל מְכָל־מְלֵאכְתוֹ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מְשִׁבַּח וְאוֹמֵר מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִית: לְפִיכָךְ יִפְאָרוּ

תס' כס' ט.

¹ במח' רמ"ז: אֱלֹהֵיךָ. ² ג"א: שְׁבָרָאם. ³ במח' רמ"ז: שְׂרָפִים וְחַיֵּית וְאוֹפְנֵי הַקֹּדֶשׁ. ⁴ במח' רמ"ז וּש"א: בְּיוֹם.

סדר שחרית של שבת

קסה

לֵאל כָּל־יְצוּרֵיוֹ. וְשָׁבַח (יְקַר) וְגִדְּלָה יִתְּנוּ לְמֶלֶךְ שָׁנְתָן
מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ:

שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ. וְזִכְרְךָ מִלְכָּנוּ יִתְפָּאֵר.
בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת. וְעַל־כָּל־שַׁבַּח
מַעֲשֵׂי יְדִיךָ. וְהַמְּאוֹרוֹת אֲשֶׁר יִצְרַתָּ. הֵמָּה יִפְאָרוּךְ סֵלָה:

תִּתְבָרַךְ (לְנִצַּח) צוּרֵנוּ מִלְכָּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ. בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים.
יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר שִׁמְךָ (לְעַד) מִלְכָּנוּ. יוֹצֵר

מְשָׁרְתִים. וְאֲשֶׁר מְשָׁרְתֵינוּ כָּל־עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם
וּמְשֻׁמֵּיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל. דְּבַרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ
עוֹלָם. כָּל־סְאֵהוּבִים. כָּל־סְבִירִים. כָּל־סְבִירִים. כָּל־סְבִירִים
עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רִצּוֹן קוֹנִיָּהֶם. וְכָל־סְפוֹתֵיהֶם
אֶת־פִּיָּהֶם בְּקֹדֶשׁהּ וּבְטִהָרָה. (בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה) וּמְבָרְכִים
וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמְקַדְּשִׁים (וּמְעַרְיָצִים וּמְמַלְכִים)
אֶת־שֵׁם הָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל. הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. קְדוֹשׁ הוּא.
וְכָל־סְמִיכָלִים עַל־יָהֶם עַל מַלְכוּת שְׁמֵי־זֶה מְזִה. וְנוֹתְנִים
בְּאֵהָבָה רְשׁוֹת זֶה לְזֶה. לְהַקְדִישׁ לְיוֹצְרֵם בְּגִנְחַת רוּחַ.
בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה בְּנִעִימָה וּבְקֹדֶשׁהּ. כָּל־סְבִירִים עוֹנִים
בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה¹. קְדוֹשׁוֹ קְדוֹשׁוֹ. יְהוָה
צְבָאוֹת. מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וְהַאֲוִפְנִים וְחַיִּית הַקֹּדֶשׁ
כָּל־סְבִירִים בְּרַעַשׁ גָּדוֹל. מִתְנַשְּׂאִים לְעַמְתָּם. מְשַׁבְּחִים
וְאוֹמְרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

ישע' ג. ב.

ישע' ג. ב.

לֵאל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם לְעַד
זְמִירוֹת יֹאמְרוּ וְתִשְׁבְּחוּת (י"ב: 6: וְתִשְׁבְּחוּת) יִשְׁמִיעוּ.

¹ במד' רמיו ושי"א: עונים בְּיִרְאָה וְאוֹמְרִים.

כִּי הוּא לְבָדוֹ (מְרוֹם וְקְדוֹשׁ). פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֶׂה
 חֲדָשׁוֹת. בֹּעַל מַלְחָמוֹת. זוֹרֵעַ צְדָקוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת.
 בּוֹרָא רְפוּאוֹת. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת. הַמְחַדֵּשׁ
 טוֹבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית. כְּאֹמֹר. לַעֲשֶׂה
 אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: וּבְחֲסִדוֹ נִתְּנָם לְהָאִיר
 עַל־הָאָרֶץ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

ספר קלה ז.

ברכה ט. יד.

אַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבְּתֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. חֲמֵלָה גְדוֹלָה
 וַיִּתְּרָה חֲמֵלָתָּ עָלֵינוּ. אָבִינוּ מִלְכֵנוּ. בַּעֲבוּר
 אֲבוֹתֵינוּ שִׁבְטָחוּ בָךְ. וַתִּלְמְדֵם לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת חֻקֵי חַיִּים.
 כֵּן תְּחַנְּנֵנוּ וַתִּלְמְדֵנוּ. אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן. הַמְּרַחֵם. רַחֵם
 נָא עָלֵינוּ. וְתֵן בְּלִבֵּנוּ (בִּינָה) לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל וּלְשַׂמּוֹעַ.
 לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד. לְשַׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי
 תִּלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאִירָה עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ¹. וְדַבֵּק
 לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ². וַיַּחֲדֵךְ לִבֵּנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ.
 כִּי־שָׁם קָדְשְׁךָ הַגְּדוֹל בְּאַמֶּת נִקְרָא עָלֵינוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ
 (חֲסִד) בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. הָאֵל הַגְּדוֹל. הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא.
 מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תָּרִים קַרְנֵנוּ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ
 לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי־בָךְ בְּטַחְנוּ לֹא גִבוּשׁ. וּבְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל
 חָסִינוּ. לֹא־נִפְלָם וְלֹא־נִכְשַׁל לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עַד. כִּי־אָבִינוּ
 וְאֱלֹהֵינוּ אַתָּה. וְרַחֲמֶיךָ וְחֲסִדֶיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ נִצַּח
 סִלָּה וְעַד. וְנִגְלִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ. (מֵהָר) וְהִבֵּא עָלֵינוּ
 בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. וְתוֹלִיכֵנוּ
 מְהֵרָה קוֹמְמֵיֹת לְאַרְצֵנוּ. כִּי־אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה.

¹ במח' רמ"ו ושי"א: "במצותיך". ² במח' רמ"ו: "ליראתך". ובמח' שי"א "לתורתך".

סדר שחרית של שבת

קסז

וּבְנוּ בְחֵרֶת מְכַלְעִים וְלִשׁוֹן. וְקִרְבָּנֵנוּ (מִלְבָּנוּ) לְשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל סֵלָה בְּאֵמֶת. לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיַחְדָּךְ בְּאֵמֶת וּבְאַהֲבָה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהמורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, ויקרא
בנחת ובענינה: נריך לפרש האומיות בפיו ונשפתי ונריך ליתן רווח בין הדבקים כגון
על לצנך, על לצנכס. ונריך להשמיע לאזניו מה שיואל מפיו שיהיו פיו ולבו שוים
בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא ינא אפילו דיעבד: נריך להאריך דל"מ
של "אחד", ונריך להמין בזיין של "מזכרו" ושל "וזכרתם": אין הש"ך נריך להנמיך
את קולו בפסוקי המוכחה:

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: ז' ו' ד.

אומרים בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: בבלי פסחים
נ"ד נ.

וְאַהֲבָתְךָ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַיְדֵבְרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךְ וּדְבַרְתָּ בָם
בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֹּךָ בְּדַרְךָ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ
בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטְר־אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ
יֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ: הַשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן
יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם

שם יא, ירכח.

וְלֹא־יְהִיֶּה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאֲבָדְתֶם
מִהָרָה מֵעַל־הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשִׁמְתֶם
אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לִבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשֵׁיכֶם וְקִשְׁרֹתֶם אֹתָם
לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וּלְמִדְתֶּם אֹתָם
אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לַהֵם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדֶרֶתָם וְנִתְּנוּ עַל־צִיצִית הַכִּנּוֹף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת
יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתְּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיזוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַיְצִיבֹר אֹמֵר: אָמֵת:

הַמֶּזֶן חוֹזֵר וְאֹמֵר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת:

וַיְצִיבֹ. וְנִכּוֹן. וְקִיָּם. וַיִּשָּׂר. וְנֶאֱמָן. וְאֶהוּב. וְחַבִּיב. וְנַחְמָד.
וְנָעִים. וְנוֹרָא. וְאֶדִיר. וּמְתַקֵּן. וּמְקַבֵּל. וְטוֹב.
וַיְפֹה. הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵת הוּא אֱלֹהֵי
עוֹלָם מִלְּכֵנוּ. צוֹר יַעֲקֹב. מִגֵּן יִשְׁעָנוּ. לְדוֹר וָדוֹר הוּא
קִיָּם. וְשִׁמוֹ קִיָּם. וְכִסְאוֹ נִכּוֹן. וּמְלִכוּתוֹ וְאִמּוּנָתוֹ לְעֶד
קִיָּמֵת (ו"ו: 6) וְדַבְּרֵנוּ חַיִּים וְקִיָּמִים וְנֶאֱמָנִים וְנַחְמָדִים

סדר שחרית של שבת

קסט

לְעֹד וּלְעוֹלָמִי עוֹלָמִים. עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעַל־ינוּ. עַל־בְּנֵינוּ
וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ. וְעַל־כָּל־דּוֹרוֹת זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ.
עַל־הָרָאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים. דְּבַר טוֹב וְקַיִם. אֱמֶת
וְאֱמוּנָה. חֶקֶתָנָתָן וְלֹא יַעֲבֹר: אֱמֶת שְׁאֵתָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. מִלְּכֵנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ. גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֲלֵ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ.
צוּרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתָנוּ. פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ.
וְאֵין אֱלֹהִים עוֹד זוֹלָתָךְ:

ס"ה קמ"ג, ג.

עֲזֵרָת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם. מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ (לְהֵם
(ו) לְבִנְיָהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם

ס"ט ע"ג, ט.

מוֹשֶׁבֶךָ. וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד־אֲפֹסֵי־אָרֶץ: (אֱמֶת)
אֲשֶׁרִי אִישׁ שִׁישְׁמַע אֶל־מִצְוֹתֶיךָ. וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יִשִּׁים
עַל־לְבוֹ. אֱמֶת אַתָּה הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ. וּמֶלֶךְ גְּדוֹל וְגִבּוֹר
לְרִיב אֶת־רִיבֶם. אֱמֶת אַתָּה הוּא רֹאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן.
וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין־לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֲלֵ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ. (אֱמֶת)
בְּמִצְרַיִם נִגְלִיתָ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָ. בְּכוֹרְךָ (יִשְׂרָאֵל)
גָּאֵלְתָּ. יַם־סוּף בְּקַעַתָּ. יָדִים טִבַּעַתָּ. יָם לִיבְשָׁה שְׁמַתָּ.

ס"ט ק"ו, י"א.

וַיִּדְיִדִים עֲבָרוּ. וַיִּכְסּוּ־מַיִם צָרִייהֶם אַחַד מֵהֶם לֹא נוֹתָר:
וְעַל־זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים לְאֵל. וְנִתְּנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת
שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת (י"ב: וְתִשְׁבָּחוֹת). בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת.
לְמֶלֶךְ אֵל רֵם וְנִשְׂאָ. חַי וְקַיִם. גְּדוֹל וְנוֹרָא. מִשְׁפִּיל גְּאִים.
מִגְּבִיָּה שְׁפָלִים. מוֹצִיא אֲסִירִים. וּפּוֹדֵה עֲנּוּיִם. וְעוֹזֵר
דָּלִים. וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שׁוּעָם אֱלֹיוּ. תְּהִלָּה (י"ג:
תְּהִלּוֹת) לְאֵל עֲלִיוֹן בְּרוּךְ הוּא. מוֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ
עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָּלֶם. מִי־כַמְכָּה בָּאֵלֶם
יְהוָה מִי כַמְכָּה נֶאֱדָר בְּקִנְדָּשׁ נוֹרָא תְּהִלָּת עֲשֵׂה פִּלְא־

סמ"י ע"ו, י"ב.

סדר שחרית של שבת

קע

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִּים לְשִׁמְךָ (הַגְּדוֹל) עַל־שִׁפְתַי
הֵי־יָם יַחַד כָּל־ס הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָהוּ יִמְלֶךְ לְעֹלָם
וָעֶד: בְּגִלְגַל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַ בְּנִים וְתָבִיא גְּאֻלָּה לְבָנֵי בְּנֵיהֶם.
כִּי־מֵעוֹלָם אַתָּה גּוֹאֵל בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גְּאֹל יִשְׂרָאֵל:

שמ' טו, יח.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגְּדוֹל
הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אָבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוּ בְּאֵהָבָה:

ספ' נא, ח.

צעש"ת מוסיפס: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים
וְכִתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֵל חַי:

מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן
אֲבֹרָהִם:

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בְּקִי: מוֹרִיד הַטֶּל | צוֹרֵף: מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים מְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵם אֲמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפְרַי מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹:

צעש"ת מוסיפס: מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים
זְכוֹר יְצוּרֶיךָ בְּרַחֲמִים מֵמִית וּמְחַיֶה:

¹ במד' רמ"ו נוסף: "בקרוב".

קעא

סדר שחרית של שבת

וְנֶאֱמַן אֶתְּהָ לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מַחְיֵה הַמֵּתִים:

בחזרה סומרים:

ישעי ג. ג.
ישעי ג. יב.
תהי קמני י.
כָּתַר יִתְּנוּ לָךְ הַמּוֹנֵי מַעֲלָה עִם־קְבוּצֵי מִטָּה. יַחַד כָּלָם קִדְּשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שְׁנַאֲמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר. קו"ס: קְדוֹשׁוּ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: מִן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קו"ס: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִן: וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קו"ס: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּ־יָהּ:

לְדֹר וָדֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ. וְשִׁבְחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעַד. כִּי־אֵל מְלֹךְ גְּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַקְּדוֹשׁ (בעשי"ס: הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ):

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ. כִּי עֶבֶד נֶאֱמַן קָרָאתָ לוֹ. אֱלֹהֵינוּ. כְּלִיל תְּפִאֲרָתְךָ בְּרֹאשׁוֹ נִתַּת בְּעַמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל־הַר סִינַי. שְׁנֵי לֹחֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ. וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת. וְכֵן כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ:

שמי ל. ט. ז. ט. ז. ט. ז.
וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹת הוּא לְעֹלָם כִּי־שָׁשַׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפֵשׁ:

וְלֹא נִתְּתוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא הִנְחַלְתוּ מַלְכֵנוּ לְעוֹבְדֵי אֱלִילִים. וְגַם בְּמִנוּחַתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ

1 צריך להיות: פסילים.

עַרְלִים. כִּי לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל נָתַתּוּ בְּאַהֲבָה. לְזֵרַע יַעֲקֹב
אֲשֶׁר בָּם בְּחַרְתָּ. עִם מְקַדְּשֵׁי שַׁבְּעֵי. כָּלֶם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּגוּ
מִטּוֹבְךָ. וּבְשַׁבְּעֵי רְצִיתָ בּוֹ וּמְקַדְּשֵׁתוֹ. חֲמֻדַּת יָמִים אוֹתוֹ
קָרָאתָ. זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו. רְצֵה בְּמִנוּחַתְנוּ. קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שִׁבְעֵנוּ
מִטּוֹבְךָ. שִׁמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמְתָּ.
וְהַנְּחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קִדְּשֶׁךָ.
וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְאַל־תִּפְלֹתֶם שְׁעָה.
וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ. וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל
וַתִּפְלֹתֶם מִהָרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן. וְתֵהִי לְרִצּוֹן תָּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

נראש חודש ונחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו. יַעֲלֶה וַיְבֹא. יִגִּיעַ. יֵרָאֶה וַיִּרְצֶה. וַיִּשְׁמַע.
וַיִּפְקַד. וַיִּזְכֹּר זְכוֹנֵנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
עִירֶךָ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עֲבָדֶךָ. וְזָכְרוֹן כָּל־עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה. לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן בְּיוֹם

נראש חודש: | נחול המועד של פסח: | נחול המועד של סוכות:
ראש החדש הזה. | חג המצות הזה. | חג הסוכות הזה.

זָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקַדְּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבֵּר יִשׁוּעָה וּרַחֲמִים. וְחֹס וְחַנּוּן וּרְחֻם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ בְּרַחֲמִים

סדר שחרית של שבת

קעג

כַּמְאֵז בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּחַזֵּיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן:

בחזרה כשהמזון אומר "מודים" נרימין כל הליצור לשום עמו ואומרים "מודים לרצונך":

צבלי סוטה
97 מ.

מוֹדִים בּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
אַנְחֵנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ

ירמ' לג, כו.

אֱלֹהֵי כָּל-בָּשָׂר. יוֹצֵרנוּ יוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. עַל
שֶׁחִיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲיֵינוּ
וְתַחַנְנוּ וְתַאֲסֹף גְּלוּתֵינוּ מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּאַמֶּת
וּבְלִבָּב שָׁלֵם. עַל שְׁאֵנוּ מוֹדִים
לָךְ. (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

מוֹדִים אַנְחֵנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. עַל-חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל-
נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ.
וְעַל-נְסִיךְ שְׂבָכְלִיּוֹם וַיּוֹם
עִמָּנוּ וְעַל-נַפְּלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹרֶיךָ שְׂבָכְלִיעַת.
עָרַב וּבָקָר וְצִהָרִים.
הַטּוֹב כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמֶיךָ.
הַמְּרַחֵם כִּי לֹא-תָמוּ
חֻסְדֶּיךָ וּמַעֲוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

לֹא-הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא-עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא-הִסְתַּרְתָּ
פָּנֶיךָ מִמָּנוּ:

בחנוכה וצפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעֵשִׂית עִמָּנוּ וְעַם-אֲבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים הָהֵם
בְּזִמַּן הַזֶּה:

צפורים דמוקפס

בְּיָמֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם
הַמֶּן הַרְשָׁע. וּבְקִשׁ לְהַשְׁמִיד
לְהַרְגֵם וְלֹא-בָד אֶת-כָּל-הַיְהוּדִים

אסתר ג, יג.

בחנוכה

בְּיָמֵי מִתְּתִיָּה בְּדִיּוֹחַנָּן כַּהֵן
גָּדוֹל חֲשֵׁמוֹנָאִי¹ וּבְנָיו.
כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן
הַרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

וְלֹהֲעִבְרִים מַחְקֵי רְצוֹנָךְ.
 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ
 לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבַּת אַתָּה
 רִיבָם. הִנֵּת אֶת־דִּינָם. נִקְמַתְךָ
 אֶת־נִקְמַתָם. מִסֶּרֶת גְּבוּרִים
 בְּיַד חַלְשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד
 מְעֻטִּים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים.
 וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזָדִים
 בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתְךָ. וְלֹךְ עֲשִׂיתָ
 שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם.
 וְלַעֲמֻךְ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה
 גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ
 לְדַבֵּר בְּיָתֶךָ. וּפְנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ.
 וְטִהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ
 נֵרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשֶׁךָ. וּקְבָעוּם
 שְׁמוֹנֵה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה.
 וּכְשֵׁם שְׁעֵשִׂיתָ עִמָּהֶם נִס. כֵּן
 עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת.
 וְנִוְדָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֵלָה:

לסתי' ט, כה.

עפ"י תהי קינ, נח.

ע"פ מסכת סופרים פ"ב ה"ו.

נעשי"ת מוסיפִים: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ אֶת־כַּעֲסֶךָ.
 כִּלְהַ דְּבַר וְחָרַב וְרָעַב וּשְׁבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה וּכְל־מַחְלָה.
 מַעֲלֵינוּ וּמַעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

עַל־כָּל־שְׁמֵי יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תָמִיד. כָּל־הַחַיִּים
 יוֹדוּךָ סֵלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת:

נעשי"ת מוסיפִים: וּכְתוּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֹךְ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת:

זָרַחַן יִשְׂרָאֵל נוֹשָׂאִים הַכֹּהֲנִים כַּפֵּיהֶם צְחוּרָה וְאֵם אֵין כְּהֵן, הַחֹזֵן אֹמֵר:
 אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בְּרַכְּנוּ בְּבִרְכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה
 הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ. הָאֹמְרָה מִפִּי אֱהָרֹן

סדר שחרית של שבת

קעה

צנ"ו ו' כד"כ.

וּבְנֵי כְהֻנִים עִם קְדוּשֵׁיךָ. כְּאִמּוֹר. יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר
יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶּךָ: יֵשָׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׁים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. (חַיִּים). חֵן וַחֲסֵד וְרַחֲמִים.
עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נִתַּתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֲהַבָּה וַחֲסֵד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת-
כָּל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

נעש"ת מוסיפים: בְּסֵפֶר חַיִּים. בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וַיִּשׁוּעָה
וְנַחֲמָה. חֵן וַחֲסֵד גִּזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
(אָמֵן)²:

נחזרה החזן אומר פסוק זה נלחש:

יְהוָה לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: ^{תה"י יע"ו.}

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעָה. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תִּדּוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תַּהֲוִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל-הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְר
עֲצָתָם וְתִמְלָקֵל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שִׁתְּפַתַּח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי חֲכָמָה. שַׁעֲרֵי בִּינָה. שַׁעֲרֵי
דַּעָה. שַׁעֲרֵי פְּרִנְסָה וְכָל-כְּלָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים. חֵן וַחֲסֵד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

^{צנ"ו} צרכות
⁹⁷ ח.

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע "חיים". ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

אס שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הִרְחַמְנוּ יַעֲשֵׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּשֵׁם שַׁעֲשֵׂה לְאַבּוֹתֵינוּ
 בְּיָמִים הָהֵם בְּזֶמַן הַזֶּה בְּיָמֵינוּ וְכוּ':

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּינוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

תה"י ע"ג טו.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו זכריעה אחת וחזור לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

לוי"ו כה"ג.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּבַנֶּה בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ):

ע"פ משנ"ג
 אבות פ"ה
 מ"ב.

זמקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה: בחזרת
 הש"ץ הקהל נריך לעמוד ולכוין לכל הזכרות ולענות "צרוך הוא וצרוך שמו" על
 הזכרת השם, "ואמן" אחר כל זרכה:

זראש חודש וזחנוכה אומרים את ההלל, זעמוד רס"ז:

זשנת תשובה אומרים:

אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	חָטְאוּנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹה אֲתָה:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	בְּטֵל מִמָּנוּ (כָּל-) גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת (וְרַעוֹת):
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	חֲדַשׁ עָלֵינוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	חֲדַשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	בְּטֵל מִחֻשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ:
אָבִינוּ מִלְּכֵנוּ	עֲצוֹר (נ"א: מְנַע) מִנְּחַלְתְּךָ:

¹ במח' רמ"ו וש"א הנחיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי" ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

סדר שחרית של שבת

קעז

מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	כֹּלֵה דְבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וּמַגְפָּה מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	זְכוּר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	קָרַע רוּעַ גָּזַר דִּינְנוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	מְחֹק שֵׁטֶר חוֹבוֹתֵינוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	סָלַח וּמְחֹל לְעוֹנוֹתֵינוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגִיד עֵינֶיךָ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	הַחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	אֶל־תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	זְכֵרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוֹת:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	הַצִּמַּח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	שָׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא־לְמַעַנְנוּ:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגְּדוֹל־הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא:
מְלַכְנוּ	אָבִינוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

הסמן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
 וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא
 לְעֵלָּא מִן כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
 דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:
 תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קָדָם
 אָבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא. וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא
 רַבָּא מִן-שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

הוצאת ספר תורה

וַיְהִי בְּנִסְעֵהּ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמְהוּ יְהוָה וּפְצוּ אֵיבֵיךְ^{צמ"ו י, לה.}
 וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֵיךְ מִפְּנֵיךְ:^{ט"ז}

וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֵיךְ מִפְּנֵיךְ:^{ט"ז}

קוּמְהוּ יְהוָה לְמַגְוֹחְתְּךָ אֲתָהּ וְאֶרְצוֹן
 עוֹדֶךָ: כְּהִנֵּיךְ יִלְבְּשׁוּ-צִדְקָא וְחִסְדֵיךָ
 יִרְנְנוּ: בְּעֵבֹר דְּוַד עֲבָדְךָ אֵל-
 תִּשָּׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: וּמוֹלִיאִין סַפְרֵי
 הַסּוּמָה וְאוֹמְרִים: בְּרוּךְ הַמָּקוֹם שְׁנַתֵּן
 תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ הוּא:
 אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁכְכָה לֹא אֲשֶׁרֵי הָעַם
 שִׁיְהוֹנָה אֱלֹהִיו: אֲבָרְכָה אֶת-יְהוָה
 שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

קוּמְהוּ עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְצוּנוּ
 לְמַעַן חֲסִדְךָ: כִּי מִצִּיּוֹן
 תֵּצֵא תּוֹרָה וּדְבַר-יְהוָה
 מִירוּשָׁלַם: יְהוָה שְׁמֶךָ
 לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדֶרֶךְ-
 וְדָר: יְהוָה חַפֵּץ לְמַעַן
 צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדְיִר:^{ט"ז}

בְּכָל-עֵת תְּמִיד תְּהִלְתּוּ בְּפִי: בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲגוּנִים
 וַיִּשְׁמְחוּ: גְּדִלּוֹ לִיהוָה אֲתִי וְנִגְרוּמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ:

¹ במד' רמיו ושי"א: נוסח שונה ומורחב של פסוקים.

הפטרות ומזמורים¹ להוצאת ספר תורה

מזמור	הפטרה	מזמור	הפטרה
יב	יחזקאל כג, א-טו	צב	ישעיה מג, א-כא
טו	יחזקאל כ, א-כ	כט	ישעיה נד, א-נה, ה
מב	יחזקאל מד, טו-לא	טו; קי	ישעיה מ, כה-מא, יז
קיב	ירמיה טו, יט-יז, יד	יא	מלכים ז, ד, א-לו
פה	יחזקאל לד, א-טו	מה	מלכים א, א, א-לד
קמז	הושע ב, א-כג	לד	מלאכי א, א-ב, ז
סח	שופטים יג, ז-כה	ג	הושע יא, ז-יב, יד
כא	זכריה ב, יד-ז, ז	כז	עוזייה
סד	יהושע ב, א-כד	מ	עמוס ב, ו-ג, ח
ה	שמואל א יא, יד-יב, כג	ל	מלכים א ג, טו-ד, א
נח	שופטים יא, א-לג	מח	יחזקאל לו, טו-כח
לו	מיכה ה, ד-ו, ח	מא	מלכים א ב, א-יב
טז	מלכים א יח, מו-יט, כא	צט	ירמיה א, א-ב, ג
קיא	יהושע יג, טו-לג	מו	יחזקאל כח, כד-כט, כא
מט	יהושע יט, נא-כא, ג	עז	ישעיה יח, ז-יט, כה
קלז	ישעיה א, א-כו	סו	שופטים ד, ד-ה, ג
צ	ישעיה מ, א-טו	יט	ישעיה ו, א-ז, ו; ט, ה-ו
פה; עה	ישעיה מט, יד-נא, ג	עב	ירמיה לד, ח-לה, יא
צז	ישעיה נד, יא-נה, ה	כו	מלכים א ה, כו-ו, יג
יז	שמואל א ח, א-כג	סה	יחזקאל מג, י-כו
לב	שמואל א יז, א-לו	עה; פד	מלכים א יח, כ-לט
מג	יהושע ח, ל-ט, כו	סא	מלכים א ז, יג-כו
פא	יהושע כד, א-יח	קלג	מלכים א ז, מ-נא
נא	ישעיה נה, ו-ט, ח	ג	ישעיה מג, כא-מד, ו
עו	יחזקאל יז, כב-יח, לב	צא	ירמיה ז, כא-כח; י, ו-ז
יב	וזאת הברכה יהושע א, א-יח	קכח	שמואל ב ו, א-ז, ג
קד	שבת וראש חודש ישעיה סו, א-כד	קכא	מלכים ב ד, מ-ה, יט
-	שמואל א כ, יח-מב	קכ	מלכים ב ז, א-כ; יג, כג

¹ המזמורים נדפסו בסוף הסידור.

הוצאת ספר תורה

קפ

מזמור	הפטרה	מזמור	הפטרה
קה	שבת הגדול מלאכי ג, ד-כד	נא	שבת שובה הושע יד, זי; מיכה ז, יח-כ
קיד	שבת חוהמ"פ יחזקאל לו, א-יד	עו	שבת חוהמ"ס יחזקאל לט, א-כג
קכו	יום העצמאות ישעיה י, לז-יב, ו	ל	שבת חנוכה א' זכריה ב, יד-ז, ז
קלז	ט' באב (שחרית) ירמיה ט, יג-ט, כג	ל	שבת חנוכה ב' מלכים א ז, מ-נא
קכו	ט' באב (מנחה) הושע יד, זי-ז	-	שבת שקלים מלכים ז, יב, א-יז
כ	צום (מנחה) ישעיה נה, ו-נו	ז	שבת זכור שמואל א טו, א-לד
מה	שבת חתונה ישעיה סא, ט-סג, ט	-	שבת פרה יחזקאל לו, טז-לח
קכח	שבת מילה -	-	שבת החדש יחזקאל מה, יח-מו, יא

ואומרים את המזמורים הבאים בהולאת ס"ת צימים שאין בהם הפטרה: בשני וחמישי מזמור קכא; במנחה של שבת מזמור קיא; בר"ח מזמור ח; בשחרית של לוס מזמור קב; בשחרית של לוס אסתר מזמור כב; בחנוכה מזמור ל; צפורים מזמור ז; כשיש מילה צימים אלו צמוד לתפלה, נוהגים להוסיף אחר המזמור הרגיל מזמור קכת. כששתי פרשיות מחוברות, קוראים את הפטרה של הפרשה השנייה ואת המזמור של הראשונה. כשיש הפטרה מיוחדת לשבת, שאינה הפטרת פרשת השבוע, נדחית הפטרה הרגילה, פרט לשבת דברים ולשבת ראה. בשבת חנוכה, בשבת שקלים, בשבת החדש, וכן בשבת ראה שהן גם ראש חודש או ערב ראש חודש, נדחית הפטרת שבת וראש חודש או מחר חודש, ונוהגים לומר את הפסוקים הראשונים או האחרונים, מאותן הפטרות. כשחל פורים-ששון בשבת, קוראים אותה הפטרה כמו בשבת זכור. רשימת המזמורים היא לפי מה שנוהגים לקרוא בירושלים כיום והיא מבוססת על מנהג קדום שהיה נהוג בק"ק איטאליאני (הלועזים). הרשימה לקוחה מנספח לספר תהלים, מנטובה, שנת תק"ד.

המזמור של פרשת השבוע נדחה בפני מזמור לשבת מיוחדת (פרט לשבת חתונה ולשבת מילה, המזמור המיוחד נקרא בתוספת). כששבת מסוימת יש שני מזמורים מיוחדים, קוראים את שניהם, לפי הכלל של "תדיר קודם", בשבת לפני מועד קוראים את מזמור המועד.

גִּדְלוּ לַיהוָה אֱתֵי וַנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יְחִדּוּ: תהי' לה, ד.
רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: שס טו, ה.
רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קְדוֹשׁוֹ כִּי- שס, טו.
קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין-קְדוֹשׁ כִּי הוּא כִּי אֵין בְּלִתֵּךְ וְאֵין ש"א ב, ב.
צוֹר כִּי אֱלֹהֵינוּ: (כִּי מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוֹר זִוְלַתִּי תהי' יח, לז.

הוצאת ספר תורה קפא

אֱלֹהֵינוּ: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ. קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

יש מוסיפים:

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבּוּ גְדֹל לְאֱלֹהֵינוּ: יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ
מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְזִרְח־שָׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה:
מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאִבֵי אוֹשַׁע: וַיֹּאמֶר מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ.
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ. וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה:

ד' לז, ג.
תה' קיג, ב'ג.
ט"ז כב, ד.
תה' קג, יט.

וְתִגְלָה (וְתִרְאֶה) מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ מְהֵרָה. וַיַּחֲזֶן וַיִּרְחַס¹
פְּלִיטָתוֹ וּפְלִיטַת כָּל־עַמּוֹ (בֵּית) יִשְׂרָאֵל. וַיִּתְגַּנֵּן
(תְּמִיד) לַחֲזוֹן וְלַחֲסֹד וְלַרְחֻמִּים וְלַרְצוֹן וְאָמְרוּ כָּל־הָעַם
אָמֵן. הֲכֵל הָבּוּ גְדֹל לְאֱלֹהֵינוּ. וְתִגְזַר כְּבוֹד לַתּוֹרָה:

ד' לז, ג.

מגזיחים ספר התורה ולומרים²:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנִי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרָה
צְוֵה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב: וְאַתֶּם
הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם:

שס ד, מד.
שס לג, ד.
שס ד, ד.

גשזת גראשית קוראים כאן את רשות לחתן גראשית (עמ' שכ"א):

כִּהֵן קָרַב. יַעֲמֹד הַכֵּהֵן (א: אין כאן כֵּהֵן יַעֲמֹד הַלּוֹי א:
יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ שֶׁנִּתְּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשֹׁתוֹ³.

תה' יט, טד.

תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוּת יְהוָה נְאֻמָּה
מִחֲפִימַת פִּתִּי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם מְשִׁמְחֵי־לֵב מִצּוֹת יְהוָה
בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד
מְשִׁפְטֵי־יְהוָה אָמֶת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הָאֵל תְּמִים וְרַכּוֹ אִמְרַת־
יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְכֹל הַחֲסִים בּוֹ: דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי־נְעָם

שס יח, לא.
משל ג, חידת.

¹ במח' רמ"ו לא מופיע תיבת "וירחס". ² במח' רמ"ו וש"א לא מופיע הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח"כ עד "כְּלַכֶּם הַיּוֹם". עד מחזור שד"ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה. ואח"כ בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום. ³ במח' רמ"ו וש"א לא מופיע "ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו". וכן הפסוקים מספר משלי לא מופיעים. הנוסח שמופיע כאן הינו עפ"י המנהג האיטלקי בירושלים שערך הרב הרשום עמו' 13, ג.

קפב

ברכת הגומל

וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ
וְתִמְכֶיהָ מְאֹשֶׁר: כִּי־בִי יִרְבּוּ יַמֵּיךָ וַיִּוָּסֵפוּ לְךָ שְׁנֹת חַיִּים:
יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

משל' ט, יא.

תה' כט, יא.

העולה לתורה פותח ומציט במקום שזריך לקרוא, מכסה האומיות ומנרך בקול רס:

יְהוָה עִמָּכֶם. (הקהל עונה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה)¹:

רות 3, 7.

בְּרָכּוֹ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

(הקהל עונה: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד):

העולה מוזר ואומר: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוֹ
מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

בסיום הקריאה העולה יגלול את המורה ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל²:

יברך בקול רס כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַגּוֹמֵל לַחַיִּבִים
טוֹבוֹת. שְׂגָמְלָנִי כָּל־טוֹב:

ע"פ בבלי
ברכות דף נד:

הקהל עונה:

מִי שְׂגָמְלָךְ כָּל־טוֹב. הוּא יְגַמְלָךְ כָּל־טוֹב לְעַד סְלָה.
יִרְדּוּ לִי־הוֹה חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם:

תה' קו, ת.

¹ במד' רמיו ושי"א: לא מופיע. ² במד' רמיו ושי"א לא מופיע.

בסוף קריאת המורה הקורא אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיָמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא
דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

מי שברך לעולה למורה¹:

מִי שֶׁבָרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ אֶת־כָּבוֹד
רַבִּי... שְׁמֵתְנַדְּב... לְמַנּוּחַת נַפְשׁ... וְלַמְנוּחַת נַפְשׁ כָּל־קְרוֹבֵי
שְׁמֵתוֹ וְכָל־שְׂאֵר שְׂכָבֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. לְחַיֵּי... וְלַחַיֵּי כָל־בְּנֵי בֵיתוֹ
וְלַחַיֵּי כָל־קְרוֹבֵי וְאוֹהָבֵי וְלַחַיֵּי כָל־הַקְהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. וּבְשֹׁכְרֵי
זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה. וְיִשְׁלַח
בְּרַכָּה רְחוּה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂי יְדָיו. וְיִבְרַכְהוּ (בְּשֵׁנַת מוֹה"מ:
וְיִזְכְּהוּ לְעֵלוֹת לְרַגְל) (בְּשֵׁנַת מַסּוּסָה: וְיִכְתְּבֵהוּ בְּסִפְרֵי סְלִיחָה וּמְחִילָה
וּכְפָרָה) עַם־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֲיוֹ. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

מי שברך להולדת הנצח

יִזְנְתִּי בְּחַגְגֵי הַסֵּלַע בְּסֵתֵר הַמְדַרְגָּה הַרְאִינִי אֶת־מְרַאֲיֵךְ הַשְּׁמִיעֵנִי
אֶת־קוֹלְךָ כִּי־קוֹלְךָ עָרַב וּמְרַאֲיֵךְ נְאוּהָ: (לְנֵט רֵאשׁוּנָה מוֹסִיפִיס:
אֶחָת הִיא יִזְנְתִּי תַמְתִּי אֶחָת הִיא לְאִמָּה בְּרָה הִיא לְיִזְלֻדְתָּה רְאוּהָ
בְּנוֹת וְיִאֲשְׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילֻגְשִׁים וְיִהְלְלוּהָ): וְיִבְרַכּוּ אֶת־רַבְּקָה
וְיֹאמְרוּ לָהּ אַחֲתֵנוּ אֶתְּ הִיא לְאִלְפֵי רַבְּבָה וְיִירַשׁ זְרַעְךָ אֶת שְׁעַר

¹ במז' רמ"ו ושי"א: ליתא מכאן עד "אתה ה' לעולם תשב כסאך לדור ודור".

שְׁנֵאִיו: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ: יִשְׂאֵל יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

מי שְׁבָרַךְ אֲמוֹתֵינוּ שָׂרָה וְרַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה וּמְרִים הַנְּבִיאָה וְאַבְיָגַיִל וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אַבְיָחִיל. הוּא יְבָרַךְ אֶת־הַיְלָדָה הַנְּעִימָה הַזֹּאת וְיִקְרָא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל... בְּמִזְל־טוֹב וּבְשִׁעַת בְּרָכָה. וַיַּגְדֵּלָהּ בְּבְרִיאוֹת שָׁלוֹם וּמְנוּחָה. וַיִּזְכֶּהּ לְאַבְיָה וּלְאֵמָה לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחָתָהּ וּבְחִפְתָּהּ. בְּבָנִים זְכָרִים. עֶשֶׂר וְכַבּוּד. דְּשָׁנִים וְרַעֲגָנִים יִנּוּבוּן בְּשִׁבְיָהּ. וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

מי שברך לנשים ערב גיוסם (בנוסף הקטן הדמי)

מי שְׁבָרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ אֶת־הַבְּחוּר... הַיּוֹצֵא לְהַגֵּן עַל־אַרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ בְּעַבּוּר שְׁעָלָה לְכַבּוּד הַמְּקוֹם. לְכַבּוּד הַתּוֹרָה וְלְכַבּוּד הַשְּׁבִת. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲזִקְהוּ וַיֹּאמְצֵהוּ וַיִּשְׁמְרֵהוּ מִכָּל־רָע. מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה. יוֹצֵאֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיִּשְׁיבֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו. עִם כָּל־אֲחָיו חִילֵי צָבָא הַהַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

אם צמחן השבוע נולד צקהילה בן זכר אומרים אחד משני הפזמונים הבאים:

פזמון מאת ר' מרדכי לאטיס מרומא:

משכיל מְכַתֵּם שִׁירוֹ רְעִים. לְכַבּוּד אִישׁ תָּם וְתָמִים דְּעִים:
גַּם אָמְרוּ מִה־טוֹב וּמִה־נְעִים. יֶלֶד הַנְּמוּל לְשִׁמוּנָה:
אֲשִׁיר הַיּוֹם לְבְרִית מִלָּה. זְמֵרָה שְׁגִיוֹן וְתִהְלָה:
תּוֹדוֹת אֲקָרִיב בְּדָמוֹת עוֹלָה. וּכְמוֹ תוֹרִים וּבְנֵי־יוֹנָה:

פזמון מאת ר' טוביה:

יְהִי־שָׁלוֹם בְּחִילָנוּ וְשָׁלוֹה בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּסֶמֶן טוֹב בֵּן בָּא לָנוּ בְּיָמָיו יָבּוֹא גּוֹאֵל:
הַיְלָד יְהִי רַעֲנָן. בְּצֵל־שִׁדֵי יִתְלַוֵּן:
וּבַתּוֹרָה יִתְבוֹנֵן. יֵאלֶף דָּת לְכָל־שׂוֹאֵל: בְּסֶמֶן וְכוּ:

ברכות ההפטרה

קפה

לפני קריאת המפטיר, בזמן שמלצישים את ספר התורה אומרים:

אָב הַרְחֵמֵן יִשִּׁיב אֶת־שְׁבוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וַיּוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה
 לְרוּחָהּ וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה בְּקִרְוֹב. וְנֹאמַר אָמֵן: אַתָּה ^{לוי' ה', יטרכה}
 יְהוָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב כְּסֵאֶךָ לְדוֹר וָדוֹר: לָמָּה לְנִצְחַל תִּשְׁכַּחֲנוּ
 תַּעֲזֹבֵנוּ לְאַרְךָ יָמִים: הִשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ
 יָמֵינוּ כְּקִדְשׁ: הוֹשִׁיעֵנוּ מוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי לָךְ עֵינֵינוּ וּלְכָה
 לִישׁוּעָתָנוּ: הוֹשִׁיעָהוּ אֶת־עַמְּךָ וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלָתְךָ וְרַעַם ^{תה' כט, ט.}
 וְנִשְׂאֵם עַד־הָעוֹלָם:

המפטיר, לאחר שיגמור הגולל לגלול את סה"מ, קודם קריאת ההפטרה מנכך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר ^{מס' סופרים פי"ג ה"ז.}
 בַּנְּבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם. הַנְּאֻמְרִים
 בְּאַמְתּוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה. בְּמַשָּׁה עֲבָדוֹ
 וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבַנְּבִיאֵי הָאֱמֶת וְהַצְדִּיק:

קוראים את ההפטרה:

אחרי קריאת ההפטרה המפטיר אומר:

גִּזְאַלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ^{ישע' מז, ד.}
^{מס' סופרים פי"ג, ה"ח.} בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. צוֹר כָּל־
 הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנְּאֻמֵּן
 הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. כִּי כָל־דְּבָרָיו אֱמֶת וְצִדִּיק.
^{סס ה"י.} נְאֻמֵּן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֹאמְנִים דְּבָרֶיךָ. וְדָבַר
 אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוֹר לֹא־יִשׁוּב רִיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נְאֻמֵּן
 אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַנְּאֻמֵּן בְּכָל־דְּבָרָיו:

¹ במד' רמ"ז ושי"א: נוסח ברכות ההפטרה שונה במקצת.

קפו

ברכות ההפטרה

רַחֵם עַל-צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיִּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ
תוֹשִׁיעַ! בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְשַׁמַּח
צִיּוֹן בְּבִגְיָה:

ע"פ מס' סופרים פ"ג, ה"ח.

שִׂמְחָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַלְיָהוּ הַנְּבִיא עֲבָדְךָ וּבְמַלְכוּת
בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ. בְּמִהְרָה יָבֹוא וַיַּגֵּל לַבָּנוּ.
עַל-כִּסְאוֹ לֹא-יֵשֵׁב זָר וְלֹא-יִנְחִלוּ עוֹד אַחֲרֵים אֶת-כְּבוֹדוֹ.
כִּי בָשָׂם קִדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ. שָׁלֵא יִכְבֶּה נִרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מִגֵּן דָּוִד:

ע"פ מס' ה"ב.

עַל-הַתּוֹרָה וְעַל-הָעֲבוּדָה וְעַל-הַנְּבִיאִים וְעַל-יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה. שְׁנַתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְקֹדֶשֶׁה וְלִמְנוּחָה
לְכָבוֹד וְלִתְפָאֶרֶת. עַל-הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים
לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרֵךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל-יְחִי תָמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

ספ' ה"ג, ה"ה.

תפילה לשלום המדינה²:

אֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים. צוֹר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ. בְּרַךְ אֶת-מְדִינַת
יִשְׂרָאֵל. רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלְתָּנוּ. הִגֵּן עָלֶיךָ
בְּאַבְרַת חֶסֶדְךָ וּפְרוֹשׁ עָלֶיךָ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ. וּשְׁלַח אוֹרְךָ
וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיָּה שְׂרָיָה וְיִזְעַצְיָה וְתִקְנָם בְּעֶצֶה טוֹבָה
מִלְּפָנֶיךָ. חֹזֵק אֶת-יְדֵי מְגִנֵי אֶרֶץ קְדְשָׁנוּ. וְהִנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ
יְשׁוּעָה וְעֻטָּרַת נְצַחוֹן תְּעַטְרֵם. וְנַתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ
וְשִׁמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָ. וְאֶת-אֲחֵינוּ כָּל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל.
פְּקַדְנָא בְּכָל-אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם. וְתוֹלִיכֵם מִהֲרָה קוּמְמִיּוֹת

¹ כאן שינוי הצנוורה. ובמקור (מחזור רמ"ז ושי"א): תנקום נקם. ² כמובן תפילה זו וימי שברך לחיילי צה"ל אינם במחזורים העתיקים, וחוברו ע"י הרבנות הראשית לישראל.

מי שברך

קפו

לְצִיּוֹן עִירָךְ וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁפָּן שְׁמֶךָ. כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת
 מֹשֶׁה עֲבָדְךָ. אִם־יְהִיֶה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ וְהִיטְבֶךָ וְהִרְבֶּךָ
 מֵאֲבֹתֶיךָ: וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ
 וְלִשְׁמֹר אֶת־כָּל־דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ. הוֹפֵעַ בְּהַדָּר גָּאוֹן עֲוֹךְ
 עַל־כָּל־יּוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרֻצֶּךָ. וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפֶס
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ (נ"ח: ט: מלך) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה.
 אָמֵן סְלָה:

ד' ל' ד"ה.

ט"פ בר' ז' כ"ג.

מי שברך לחיילי נה"ל:

מִי שִׁבְרָךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרְךָ
 אֶת־חֵילֵי צָבָא הַגְּנָה לְיִשְׂרָאֵל. הָעוֹמְדִים עַל־מִשְׁמַר
 אֲרָצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ. מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד־מִדְבַּר מִצְרַיִם
 וּמִן־הַיָּם הַגְּדוֹל עַד־לְבַא הָעֲרָבָה. בִּיבֹשָׁה בְּאוֹר וּבַיָּם.
 יִתֵּן יְהוָה אֶת־אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגְפִים לְפָנֵיהֶם.
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל־צָרָה וַיַּצְּלֵם
 וּמִכָּל־נִגְעַת וּמִחַלָּה. וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה
 יְדֵיהֶם. יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַחֲתֵיהֶם וַיַּעֲטֵרֵם בְּכֹתֵר יְשׁוּעָה
 וּבַעֲטוּרַת נִצְחוֹן. וַיִּקְיֵם בָּהֶם הַכְּתוּב. כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 הִהָלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.
 וּנְאֻמַּר אָמֵן:

ד' ל' ד"ה.

מי שברך לקהל:

מִי שִׁבְרָךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרְךָ
 אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה. וְאֶת־כָּל־קְהָלוֹת

הַקֹּדֶשׁ. הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם (וּבְנוֹתֵיהֶם) וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם. וּמִי שֶׁתִּקְנֶנּוּ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת לְתַפְּלָה וְהִבָּאִים בְּתוֹכָם לְהַתְּפִילָה. וְהַנּוֹתְנִים שֶׁמֶן לַמָּאֹר וַיֵּיזֶן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ וּמְזוֹנוֹת לְאוֹרְחִים וְצִדְקָה לְעַנְיִים. וְהַעוֹסִקִים בַּתּוֹרָה (וּבְמִצְוֹת). וְהַעוֹסִקִים בְּצָרְכֵי צְבוּרָה לְשֵׁם שְׁמַיִם וּבְאַמוּנָה. הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַם שְׂכָרָם. וַיִּסְלַח לְכָל־עוֹנָם וַיִּרְפָּא לְכָל־גּוֹפּוֹתָם וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה. רוּחָהּ וְהִצְלָחָהּ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ (אֲמוּתֵינוּ) שֶׁרָה רַבָּקָה רַחֵל וְלֵאָה. הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹשֶׂה מְעִיל אוֹ מְטַפַּחַת לְכַבוֹד הַתּוֹרָה. וְהַמְתַּקֵּנָת נֵר לְכַבוֹד הַתּוֹרָה. הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַם שְׂכָרָהּ. וַיִּתֵּן לָהּ גְּמוּלָהּ הַטּוֹב. וְנֹאמַר אָמֵן:

תפילה לחולה נוסח מילאנו (חוצרה ע"י הרב נצי בן רפאל פרידנטל ז"ל):

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרֵךְ וַיִּרְפָּא אֶת־הַחֹלֶה... בְּעִבוּר (שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפִילָה לְרַפּוּאָתוֹ הַשְּׁלֵמָה) וְנוֹדֵר... בְּשִׁכְרָה זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יְרַחֵם עָלָיו. וַיְבָרְכֵהוּ. וַיִּרְפָּאֵהוּ. וַיַּחַזְּקֵהוּ. וַיַּחַיֵּהוּ וַיַּצִּילֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה. וַיִּשְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־אֲבָרָיו וְגִידָיו. וְלְכָל־גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ. וַיְנַחֵם עָלָיו כָּל־הַבְּרָכוֹת. וַיַּבְטֵל מֵעָלָיו כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוּת. וַיִּמְלֵא כָּל־מְשָׁאֵלוֹת לְבָבוֹ לְטוֹבָה. וַיַּצְמִיחַ לוֹ וְלְכָל־יִשְׂרָאֵל יְשׁוּעָה בְּקִרְוֵב. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

הזכרת נשמות

קפט

יזכור¹ אלהים לטובה את-נפש...

לאיש (לאנשים)

שְׁהֵלֶךְ (שְׁהֵלְכוּ) לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא. עִם־נַפְשׁ
אֲבָרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. אֲשֶׁר
הֵם חַיִּים בְּגֵן־עֵדֶן. הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִכִּין לוֹ (לָהֶם)
מְנוּחָה אֲשֶׁר יִיטֵב לוֹ
(לָהֶם). וְתִהְיֶה נַפְשׁוֹ
צְרוּרָה (וְתִהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם
צְרוּרוֹת) בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
הַנִּצְחָיִים תַּחַת כִּסֵּא הַכְּבוֹד
וְלַעֲת תַּחֲיֵת הַמַּתִּים יִקִּיץ
וַיִּרְנֵן (יִקְיֵצוּ וַיִּרְנְנוּ)

לאשה (לנשים)

שְׁהֵלְכָה (שְׁהֵלְכוּ) לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא. עִם־נַפְשׁ שָׂרָה
רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה. אֲשֶׁר
הֵן חַיִּוֹת בְּגֵן־עֵדֶן. הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יִכִּין לָהּ (לָהֶן)
מְנוּחָה אֲשֶׁר יִיטֵב לָהּ
(לָהֶן). וְתִהְיֶיהָ נַפְשָׁהּ
צְרוּרָה (וְתִהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶן
צְרוּרוֹת) בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
הַנִּצְחָיִים תַּחַת כִּסֵּא הַכְּבוֹד
וְלַעֲת תַּחֲיֵת הַמַּתִּים תִּקְיֵץ
וְתִרְנֵן (תִּקְצְנָה וְתִרְנְנָה)

עִם־יִתֵר שְׂכָנֵי עַפְרָיִם. כְּדַכְתִּיב יַחֲיוּ מִתִּידָךְ נִבְלָתִי יִקְוֹמוּן
הַקְיֵצוּ וַיִּרְנְנוּ שְׂכָנֵי עַפְרָיִם. וְלִכְלָנוּ יִתֵּן יְהוָה שְׂכָר טוֹב
וְחַיִּים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא וַיִּמְלֵא מִשְׁאֵלוֹת
לְבַבֵּנוּ לְטוֹבָה. וַיִּצְמִיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב וְכֵן יְהִי רָצוֹן
וְנֹאמֵר אָמֵן:

יזכור אלהים לטובה את-נפש כל-שכבי עמו ישראל.
עם נפש אברהם יצחק ויעקב אבותינו. (ועם-נפש
שרה. רבקה. רחל וליאה). ואשר הניחו לנפשותם זכירה
בהקדש. ינוחו על-משכבותם בגן-עדן. ונאמר אמן:

¹ במח' רמ"ז וש"א מופיע רק הנוסח הכללי.

בשבת לפני כל ראש חדש (פרט לחודש תשרי) מכריזים ואומרים:
**מִי שֶׁעָשָׂה נְסִים לְאַבְוֹתֵינוּ הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ. וַיִּקְבֹּץ אוֹתָנוּ (מְהֵרָה)
 מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְנֹאמַר אָמֵן:**

לפני ר"ח אב מתחילים כאן¹:

**כֶּךָ גָּזְרוּ רַבּוֹתֵינוּ הַמְּכַבְּדִים. שֶׁנִּכְרִיז בְּפָנֵי הַקֹּהֵל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה.
 שִׁיְהִיו יוֹדְעִים גְּדוּלִים וְקִטְנִים שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רֹאשׁ חֹדֶשׁ... יוֹם...
 וְיוֹם... [בְּחֻשְׁבוֹן רַבּוֹתֵינוּ יוֹם... הִרְחַמְנוּ יִשְׁמַח אוֹתָנוּ. וַיִּקְבֹּץ אוֹתָנוּ
 (מְהֵרָה) מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְנֹאמַר אָמֵן:**

**אַחֵינוּ יִשְׂרָאֵל וְאַנּוּסֵי יִשְׂרָאֵל (וְאַסִּירֵי יִשְׂרָאֵל). הַנְּתוּנִים
 בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָה. הַמְּקוּם (בְּרַחֲמֵינוּ) יִרְחַמֵם וַיַּחֲזֵן
 אוֹתָם (וְאוֹתָנוּ) בְּעֵבוֹר שְׁמוֹ הַגְּדוֹל. וַיּוֹשִׁיעֵם וַיּוֹשִׁיעֵנוּ.
 וַיּוֹצִיאֵם וַיּוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה לְרוּחָהּ. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה
 (בְּקִרְוֵב). וְנֹאמַר אָמֵן:**

**יְהִי־חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ: כִּי־לָךְ יְהוָה.²
 הוֹחֲלֵתִי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדָנִי אֱלֹהֵי: לְמַעַן יַחֲלִצֵנוּ
 יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנֵי: (מִגִּנְנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט
 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה וְאֲסִפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יְהוָה
 הוֹשִׁיעָה הַמְּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרֹאָנוּ:**

בשבת זכור עוזרים לעמ' שכ"ו: בשבת הגדול עוזרים לעמ' שמ"ח:

**אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹזֵר יְהִלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁרִי הָעַם.³
 שְׁכַכָּה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵינוּ:⁴**

¹ במח' רמ"ז וש"א כתוב שגם בראש חודש תמוז, אולם הרב מ"ע הרטום במנהג האיטלקי כתב שחודש תמוז כשאר החודשים. ² במח' רמ"ז מופיע רק הפסוק הראשון.

סדר שחרית של שבת

קצא

תה' קמס,
לכ"ח.

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמְמָךְ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאִבְרָכָה שְׁמֹךְ
 לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יּוֹם אִבְרָכְךָ וְאֶהְלֵלָה שְׁמֹךְ
 לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהִלָּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתּוֹ אֵין חֶקֶר:
 דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד
 הַדָּוָה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹנוֹ גִּוְרָאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
 וּגְדֹלְתֶךָ אֶסְפְּרֶנָּה: זְכַר רַב־טוֹבֶיךָ יִבְיָעוּ וְצַדִּיקְתֶךָ יִרְנְנוּ:
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרָךְ אַפִּים וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל
 וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶיךָ
 יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ:
 לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרָתִיו וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ:
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתֶךָ בְּכָל־דָּוִד וְדָר:
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינַי־כָּל
 אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה גּוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח
 אֶת־יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דַּרְכָּיו
 וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר
 יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: רִצּוֹן־יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
 וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים
 יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבֹּר פִּי וַיְבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

שס קטו, ית.

וְאֶנְחַנּוּ נִבְרָךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הִלְלוּ־יְהוָה:

שס קמט,
יב"ד.

בְּחֹרִים וּגְס־בְּתוֹלוֹת זְקֵנִים עַם־נְעָרִים¹: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם
 יְהוָה כִּי־נִשְׁגָב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוֹ עַל־אֲרָץ
 וְשָׁמַיִם: וַיִּרְם קִרְוֹן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חִסְדֵיךָ לְבַנְיֵי יִשְׂרָאֵל

¹ במח' רמ"א לא מופיע פסוק הראשון. וכן מ"בעבור דוד עבדך" וכו'. והנוסח כאן הוא לפי הרב הרשום המנהג האיטלקי הנ"ל עמ' 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחוק אפשר לקצר.

סדר שחרית של שבת

קצב

עַם קָרְבוֹ הַלְלוּ-יָהּ: מְהֵלֵל אֶקְרָא יְהוָה וּמְאִיִּבֵי אוֹשַׁעַ: ש"ג כב, ד.
וּבְנַחְהָ יֹאמַר שׁוֹבָה יְהוָה רַבְבוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֵבֹר צמ"ו י, לו.
דְּוֹד עֲבָדְךָ אֶל־תֵּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי תה"ק קלב, י.
לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל־תַּעֲזֹבוּ: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ משל"ד, ג.
וְתִמְכִּיָּהּ מְאֹד: דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי־נֶעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: שס ג, יח.
הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנָשׁוּבָה חַדָּשׁ יְמֵינוּ כְּקִדְמָה: תורה שס, ח.
הִיא עֵץ חַיִּים. לְכַלְנוּ חַיִּים. כִּי־עֲמֹךָ מְקוֹר חַיִּים: תה"ו, כח.
תה"ל, ג.

סדר מוסף של שבת

המון אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבִרָא כְּרַעוּתָהּ.
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא
לְעֵלְא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
דְּאִמְרֵן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

בחזרה המון אומר נלמש: אֲדִנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: ^{תהי נא, ת}
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת. וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחֵם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעש"ת מוסיפים: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלַךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים.
 וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַן אֵל חַי:

מְלַךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 מְגַן אֲבֹרָהִם:

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדִנִּי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
 בקיץ: מוֹרִיד הַטֶּל | בחורף: מְשַׁיֵּב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מְתִיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ

לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם מִי־כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ. מֶלֶךְ
מִמִּית וּמַחְיָה וּמַצְמִיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹:

נְעֻשִׁי"ת מוֹסִיפִים: מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים.
זְכוֹר יְצוּרֶיךָ בְּרַחֲמִים מִמִּית וּמַחְיָה:

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מַחְיָה
הַמֵּתִים:

נחזרה אומרים:
כָּתוּר יִתְּנוּ לָךְ (יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים) הַמוֹנֵי מַעֲלָה עִם-עַמּוֹךָ
יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מְטָה. יַחַד כָּלֶם קָדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר עַל-יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה וְאָמַר. קוּ"ם: קָדוֹשׁוּ קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כֹל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: מוֹן: כְּבוֹדוֹ מְלֹא עוֹלָם.
מִשְׁרָתוֹ שׂוֹאֵלִים זֶה לְזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ.
קוּ"ם: בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מוֹן: מִמְּקוֹמוֹ (הוּא) יִפֶּן (בְּרַחֲמָיו)
לְעַמּוֹ. הַמֵּיחֲדִים אֶת-שְׁמוֹ עָרַב וּבָקַר תְּמִיד בְּכָל-יוֹם. פְּעַמִּים
בְּאַהֲבָה וְאוֹמְרִים. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אֲבִינוּ. הוּא מְלַכְנוּ. הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. הוּא
יְשַׁמֵּיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל-חַי. לְהַיִּית לָכֶם לְאֱלֹהִים: קוּ"ם:
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מוֹן: וּבְדַבְרֵי קָדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קוּ"ם: יִמְלֹךְ
יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ צִוּוֹן לְדָר וּדְרֵי. הַלְלוּיָהּ:

יש"ג ג. ג.
יש"ג ג. ג.
ד"ג ג. ג.
במ"ג טו. טו.
סה"ק קמ"ג י.

לְדוֹר וְדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי-הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
וְשִׁבְחָךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא-יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי-אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ נְעֻשִׁי"ת: הַמְּלֹךְ הַקָּדוֹשׁ:

תְּקַנֵּת² שַׁבַּת. רְצִית קַרְבְּנוֹתֶיהָ. צוֹיֵת פְּרוּשֵׁיהָ עִם-

¹ במח' רמ"ז נוסף: "בקרוב". ² במחזור ש"א תְּקַנֵּת בכ"ף, וראו שם בפ"י קמחא דאבישונא. תחילת קטע זה מיוסד ע"ס תשר"ק.

קצה

סדר מוסף של שבת

סְדוּרֵי נִסְכֵיהָ. מְעַנְגֶיהָ לְעוֹלָם כְּבוֹד יִנְחָלוּ. טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ. וְגַם הָאֱלֹהִים דְּבָרֶיהָ גְדֹלָה בְּחָרוּ. אִזּוּ מְסִינֵי נִצְטָווּ עָלֶיהָ (צוּוּי פְעֻלָּה כְּרָאוּי). וְתִצְוֶנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַן מוֹסֵף שַׁבַּת כְּרָאוּי:

וּבִכֵּן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שְׁתַּעֲלֵנוּ לְאַרְצֵנוּ. וְתִטְעֵנוּ בְּגְבוּלֵנוּ. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבָנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִין כְּסֻדְרָן וּמוֹסָפִין כְּהַלְכָתָן. וּמוֹסֵף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רְצוֹנָךְ. כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ. עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאָמֹר:

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כַבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים סֵלֹת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלֹת שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל־עֹלֹת הַתְּמִיד וְנִסְכָּה:

וַיִּשְׁמְחוּ בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבַּת וְקוֹרְאֵי עֲנֹג. עִם מְקוֹדְשֵׁי שְׁבִיעֵי. כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּגוּ מִטוֹבְךָ. וּבְשִׁבְעֵי רִצִּית בּוֹ וְקוֹדְשָׁתוֹ. חֲמֻדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זָכַר לְמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רִצָּה בְּמִנוּחָתָנוּ. קוֹדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שְׁבַעֲנוּ מִטוֹבְךָ. שְׁמַחְנוּ בִישׁוּעָתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעַבְדְּךָ בְּאַמְתָּ. וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרְצוֹן שַׁבַּת קוֹדְשְׁךָ. וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקוֹדְשֵׁי שְׁמֹךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקוֹדֵשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלְתֵם שְׁעָה־
וְהָשֵׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ־ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וְתִפְלְתֵם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּמְכַּל בְּרִצּוֹן־ וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תַּמִּיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ־ וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן
וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאֶז־ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־
הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן:

במורה כשהחזן אומר "מודים" נריכין כל
הלצור לשום עמו ואומרים "מודים דרננן":

33 בני סוטה
97 מ.

מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהֵי כָּל־בְּשָׂר־ יוֹצֵרְנוּ יוֹצֵר
בְּרֵאשִׁית־ בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ־ עַל
שְׁהַחֲיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ־ כֵּן תַּחֲזִינּוּ
וְתַחַנְּנֵנוּ וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵינוּ מֵאַרְבַּע
כְּנָפוֹת הָאָרֶץ־ וְנָשׁוּב לְשִׁמּוֹר
חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּאַמֶּת
וּבְלִבָּב שָׁלֵם־ עַל שְׁאֵנוּ מוֹדִים
לָךְ־ (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

ירמ' לג, כז.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ־ שְׂאֵתָה
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ־ עַל־חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־
נְשַׁמּוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ־
וְעַל־נְסִיךָ שְׁבַכְל־יוֹם וַיּוֹם
עִמָּנוּ וְעַל־נַפְּלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹרְתֶיךָ שְׁבַכְל־עַת־
עָרַב וּבָקָר וְצֹהָרִים־
הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ־
הַמְּרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ
חֻסְדֶּיךָ וּמַעֲוֹלָם קוּיֵנוּ לָךְ־

לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ
פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

במנוחה ובפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
הַפְּרָקוֹן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעִשִׁית עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ־ בַּיָּמִים הָהֵם
בְּזֶמַן הַזֶּה:

סדר מוסף של שבת

קצו

צפורים	צחנוכה
<p>בִּימֵי מְרֹדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמֵן הָרָשָׁע. וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְהוּדִים מִנְּעֹר וְעַד־זַמָּן טָף וְנָשִׁים בָּיּוֹם אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁה עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עָשָׂר הוּא־אֶחָד־שׁ אָדָר וְשִׁלְלָם לְבוּז: וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הַפְּרַת אֶת־עַצְתּוֹ. וּמְלַקְלַת אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְהַשְׁבֹּת לֹא גָמְלוּ בְּרֵאשׁוֹ. וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בְּנָיו עַל־הָעֵץ: וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ גַם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֹא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>	<p>בִּימֵי מַתְתִּיָּה בְּדִיּוֹחָנָן כַּהֵן גָּדוֹל חֲשָׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן הָרָשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ. וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עֲמַדְתְּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם. רַבַּת אֶת־רִיבָם. הִנֵּת אֶת־דִּינָם. נִקְמַתְּ אֶת־נִקְמָתָם. מִסֶּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מַעֲטִים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְרָשָׁעִים בְּיַד צְדִיקִים. וְזוֹדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וְלֵךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְלַעֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה. וְאַחַר כֵּךְ בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בִּיתְךָ. וּפְנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ. וְטַהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ גִירוֹת בְּחֻצוֹת קִדְשְׁךָ. וּקְבְּעוּם שְׁמוֹנֶה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֹא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>

לספ"ג, יג.

ספ"ג, כה.

ספ"ו תכ"ק קיט, נה.

ט"פ מוסכת סופרים פ"כ ה"ג.

נעשיית מוסיפיש: זכור רחמיך וכבוש את כעסך.
כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ומגפה וכל מחלה.
מעלינו ומעל כל בני בריתך:

עַל־כָּל־סְלָה יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מְלַכְנוּ תָמִיד. כָּל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת:

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

זעש"מ מוסיפים: וכתוב לחיים טובים כל-בני בריהו:

ברוך אתה יהוה. הטוב שמך ולך נאה להודות:

נאריך ישראל נושאים הכהנים כפיהם נחורה ואם אין כהן, החזן אומר:

אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשת בתורה
הכתובה על-ידי משה עבדך. האמורה מפי אהרן
ובניו כהנים עם קדושיך. כאמור. בברכה יהוה וישמך: יאר
יהוה פניו אליך ויחנך: ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום:

צמ"ו, כדרכו

שים שלום. טובה וברכה. (חיים). חן וחסד ורחמים.
עלינו ועל-כל-ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו
כאחד באור פניך. כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו.
תורת חיים. אהבה וחסד. צדקה. ברכה. ישועה ורחמים
וחיים¹ ושלום. וטוב יהיה בעיניך (לברכנו) ולברך את-
כל-עמך ישראל תמיד בכל-עת ובכל-שעה בשלומך:

זעש"מ מוסיפים: בספר חיים. ברכה ושלום. פרנסה טובה וישועה
 ונחמה. חן וחסד נזכר ונכתב לפניך. אנו וכל-עמך ישראל.
 לחיים (טובים) ולשלום:

ברוך אתה יהוה. המברך את-עמו ישראל בשלום.
(אמן)²:

נחורה החזן אומר פסוק זה נלמש:

יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

תה"י, ע"ו טו.

יש נוהגין לומר:

אלהי. נצור לשוני מרע. ושפתי מדבר מרמה. ולמקללי נפשי
תדום ולמצותיך תרדף נפשי. ונפשי כעפר לכל תהיה.

צמ"ו ברכות
 דף ת.

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע 'חיים'. ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר:
 "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

קצט

סדר מוסף של שבת

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂכַל־הַקָּמִים עָלַי לְרַעְהָ תִּפְרַעְתָּם וְתִמְלֶקֶל מִחֻשְׁבוֹתֵם. וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂתַפְתַּח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֲכָמָה. שְׁעָרֵי בִּינָה. שְׁעָרֵי דַעְהָ. שְׁעָרֵי פְרָנְסָה וְכַלְכָּלָה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

אס שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הַרְחֵמֵנוּ. יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּשֵׁם שְׁעֵשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ
בְּיָמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה. בְּיָמֵינוּ וְכֹוּ:

יְהִיוּ לְרְצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּינוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

פוסע שלש פסיעות לאחוריו זכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ט"פ משנ
לצות פ"ה
מ"ב.

(יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שְׂתַבְּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ):

זמנוכה אומרים כאן "עושה שלום" (עמ' רצ"ט):

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבְרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיָמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְנֵי קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא

¹ במח' רמ"ו וש"א הנחיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי". ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא־ שִׁירְתָּא־ תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
 דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא־ וְאִמְרוּ אָמֵן:
תְּתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל־ קָדָם
 אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא־ וְאִמְרוּ אָמֵן־ יְיָ אֱלֹהֵי שְׁלָמָא
 רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל־
 וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו־ הוּא בְּרַחֲמָיו־ יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל־ אָמֵן:

אֵין בְּאֱלֹהֵינוּ־ אֵין כְּאֲדוֹנֵינוּ־ אֵין כְּמַלְכֵנוּ־ אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
 מִי בְּאֱלֹהֵינוּ־ מִי כְּאֲדוֹנֵינוּ־ מִי כְּמַלְכֵנוּ־ מִי כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:
 נוֹדָה לְאֱלֹהֵינוּ־ נוֹדָה לְאֲדוֹנֵינוּ־ נוֹדָה לְמַלְכֵנוּ־ נוֹדָה
 לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ־ בְּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ־ בְּרוּךְ מַלְכֵנוּ־
 בְּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ־ אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ־
 אַתָּה הוּא מַלְכֵנוּ־ אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: (אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ־
 אַתָּה תִּקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן־ כִּי־עַת לְחַנּוּנָה כִּי־בָא מוֹעֵד):

אַתָּה הוּא שְׁהַקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אַתָּה־)קְטַרְת
 הַסַּמִּים־ פְּטוּם הַקְטַרְת־ הַצָּרִי וְהַצַּפְרָן־ הַחֲלִבָּנָה
 וְהַלְבוּנָה־ מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מְנָה־ מִר וּקְצִיעָה־
 שְׁבַלֵּת גֵּרֶד וְכִרְכָּם־ מִשְׁקַל שְׁשָׁה עָשָׂר שְׁשָׁה עָשָׂר
 מְנָה־ הַקִּשְׁטֵי שָׁנִים עָשָׂר וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה־ וְקַנְמוֹן תְּשַׁע־
 בּוֹרִית כְּרִשִׁינָה תְּשַׁע־ קַבִּין־ יֵין קַפְרִיסִין סָאִין תְּלַת
 וְקַבִּין תְּלַתָּא־ וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מִבִּיא חֲמַר חוֹרִין¹

33
 כריתות
 1. 97

¹ במד' רמ"ז ושי"א: חור' ז"ן

סדר מוסף של שבת

רא

עתיק. מלח סדומית רבע. מעלה עשן כל-שהוא. רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל-שהיא. אם נתן בה דבש פסלה. אם חסר אחת מכל-סממניה חייב מיתה:

רבן שמעון בן-גמליאל אומר. הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורית ברשינה ששפין בה את-הצפרן כדי שתהא נאה. יין קפריסין ששורין בו את-הצפרן כדי שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה. אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש. בשבת היו אומרים:

מזמור¹ שיר ליום השבת: טוב להודות ליהוה ולומר לשמך עליון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות: עלי-עשור ועלי-נבל עלי הגיזן בכנור: כי שמחתני יהוה בפעלך במעשי ידיך ארנן: מהגדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתך: איש-בער לא ידע וכסיל לא-יבין את-זאת: בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל-פעלי און להשמדם עדי-עד: ואתה מרום לעלם יהוה: כי הנה איביך יהוה כיהנה איביך יאבדו יתפרדו כל-פעלי און: ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק כתמר יפרח כארוז בלבנון ישגה: שתולים בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריחו: עוד נובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי-ישר יהוה צורי ולא-עולתה בו:

¹ במז' רמ"ז ושי"א: המזמור בשלמותו איננו, וכאן הוכנס עפ"י הרב הרטום המנהג האיטלקי.

ויש מוסיפים וכן המנהג המקורי לומר אותו במקום מזמור שיר ליום השבת:

מְזֻמָּר שִׁיר לְעֵתִיד לְבֹא לְעוֹלָם שְׁכָלוּ שַׁבַּת שְׁהִיא מְנוּחָה
לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא תְּלַמִּידֵי חֻכְמַיִם
מֵרַבִּים שָׁלוֹם בְּעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי
יְהוָה וְרַב שָׁלוֹם בְּנֵיךָ: אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךָ אֶלֶּא בְּנֵיךָ:
יְהִי־שָׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי
אֲדַבְּרֶה־נָא שָׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה
טוֹב לְךָ: וְרֵאֵה־בָנִים לְבְנֵיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: (שָׁלוֹם
רַב לְאַהֲבֵי תוֹרְתְךָ וְאִין־לָמוּ מְכֻשׁוֹל: יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְהוָהוּ יְבָרְךָ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם):

33
97
ישע' נד, יג.
תה' קכז, ז'
ט.
שס קכח, ו'
שס קיט,
קסה.
שס כט, יא.

קדיש דרנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלְם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ דְהוּא לְעֵלְא לְעֵלְא
מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא
וְאָמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תְּלַמִּידֵיהוֹן וְעַל (כָּל־)תְּלַמִּידֵי
תְּלַמִּידֵיהוֹן (דִּי־תַבִּין) דְעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא (קַדְשָׁתָא) דִּי
בְּאַתְרָא הֵדָּן וְדִי בְּכָל־אַתְר וְאַתְרֵי: יְהֵא (לְנָא ו)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא
וְחֵנָא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיִכִּי) וּמְזוֹנֵי רְוִיחִין מִן־קַדְמֵי מְרָה
שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים
טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

סדר מוסף של שבת

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

החזן חומר בקול רס:

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
שָׁלֹא עָשָׂנוּ כְּגִוְיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
הָאָרְצוֹת. שָׁלֹא שָׁם חָלַקְנוּ כָּהֵם. וְגִוְרָלְנוּ כְּכָל-הַמוֹנֵם.
שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל-אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: ^{ישעי' מ"ה, כ.}
וְאֵנּוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. (שְׁהוּא) נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיִסַּד אֶרֶץ. וְכִסֵּא כְבוֹדוֹ ^{שם י"ח, יג.}
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֶזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ. אִמַּת מִלְכֵנוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. כְּכַתוּב
בְּתוֹרָתְךָ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל-לְבַבְךָ כִּי יְהוָה הוּא ^{דב' ז', לט.}
הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:

עַל-כֵּן נִמְנָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת
עֲזֶךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן-הָאָרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
יִכְרַתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל-בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ
בְּשִׂמְךָ. לְהַפְנוֹת אֱלֹהֵי כָּל-רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
כָּל-יֹשְׁבֵי תֵבֶל. כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל-בָּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל-לְשׁוֹן. ^{ישעי' מ"ה, כג.}
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׂמְךָ יִקְרַ
יִתְּנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עָלֵיהֶם מְהֵרָה
לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמְּלָכוֹת שֶׁלְּךָ הֵיא. וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכְבוֹד. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: ^{שמי' ע"ו, יח.}
וְכַתוּב². שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: ^{דב' ו', ז.}

¹ במד' רמ"ז: "ואין". ² במד' רמ"ז: "ונאמר".

קדיש יתוס:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
מְלִכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-
בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

יש אומרים "צרכו", ומנהגנו שלא לאמרו בשבת:

פיוט לר' דניאל בן יהודה דיין:

יִגְדֵּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאִין-עַת אֶל-מְצִיאוֹתוֹ:
אֶחָד וְאִין יְחִיד כְּיַחְדוֹ. נַעְלָם וְגַם אִין-סוּף לְאַחַדוֹתוֹ:
אִין לוֹ דְּמוֹת הַגּוֹף וְאִינוּ גּוּף. לֹא-נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קִדְשָׁתוֹ:
קַדְמוֹן לְכָל-דְּבַר אֲשֶׁר נִבְרָא. רֵאשׁוֹן וְאִין-רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:
הֵנוּ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל-נוֹצֵר. יוֹרֵה גְדֻלְתוֹ וּמְלִכוּתוֹ:
שִׁפַּע נְבוֹאָתוֹ נִתְּנוּ אֶל- אֲנָשֵׁי סְגָלָתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ:
לֹא-קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נָבִיא וּמְבִישׁ אֶת-תְּמוֹנָתוֹ:
תּוֹרַת אָמֵת נָתַן לְעַמּוֹ אֶל. עַל-יַד נְבִיאָו נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
לֹא-יַחְלִיף הָאֵל וְלֹא-יִמִּיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ:
צוּפָה וְיוֹדֵעַ סִתְרֵינוּ. מְבִישׁ לְסוּף דְּבַר בְּקַדְמוֹתוֹ:

סדר מוסף של שבת

גוּמַל לְאִישׁ חֶסֶד¹ כְּמַפְעֵלוֹ. נֹתֵן לְרִשְׁעֵי רָע כְּרִשְׁעָתוֹ:
יִשְׁלַח לְקֶזֶז יְמִין מְשִׁיחֵנוּ. לְפִדּוֹת מַחְבֵּי קֶזֶז יִשׁוּעָתוֹ:
מֵתִים יַחֲיֶה אֵל בְּרוּב חֶסֶדּוֹ. בְּרוּךְ עַד־עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:
(אֵלֶּה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרֵה הֵם עֲקָרִים.
יְסוּד תּוֹרַת מֹשֶׁה וְנִבְוֵאָתוֹ):

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ. בְּטָרֶם כָּל־יִצִּיר נִבְרָא:
לַעֲת נַעֲשֶׂה כְּחֶפְצוֹ² כָּל. אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כְּכָלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הוֹנֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתַפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנַיִ. לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה³:
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי⁴ תְּכָלִית. וְלוֹ הָעוֹז וְהַמְשָׁרָה:
וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גּוֹאֲלֵי. וְצוֹר חֲבָלֵי בְּעַת⁵ צָרָה:
וְהוּא נְסִי וּמְנוֹסִי. מְנַת כּוֹסֵי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחֵי. בְּעַת אִישׁוֹן וְאֶעִירָה:
וְעַס־רוּחֵי גְּוִיתֵי. יְהוֹה לִי וְלֹא אִירָא:

ואומנרים ננחת:

בְּרוּךְ יְהוֹה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
דִּבֶּר לְאֶ־נְפֹל דְּבַר אֶחָד מִכָּל דְּבָרָיו הַטּוֹב אֲשֶׁר
דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: יְהִי יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר
הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אֶל־יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל־יִטְשָׁנוּ:

¹ נִיא: חֶסֶד. ² במח' רמ"ז: בְּעַת; כְּחֶפְצוֹ. ³ במח' רמ"ז: וְלְהַחֲבִירָה. ⁴ במח' רמ"ז: וְכָלֵי. ⁵ במחזור רמ"ז: בְּיוֹם.

קידוש ליום שבת

ו

שמי לך,
טוהח.

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם
בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹת הוּא לְעֹלָם
כִּי־שָׁשַׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבְיוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפָּשׁ:

זְכוּר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שְׁמֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: עַל־כֵּן בֵּרַךְ
יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

שם כ, ת.
דב' ה, יב.
שמי כ, יא.

סְבְרֵי מְרֻנָּן. (הקהל עונה: לְחַיִּים):
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

בשנת חוה"מ סוכות מוסיפים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וַיְצַוֵּנוּ לַיִּשֵׁב בְּסֻכָּה:

סדר מנחה של שבת

הז

אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלְךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בַּיּוֹם קִדְשִׁי
וּמָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֹג לְקִדּוֹשׁ יְהוָה מְכַבֵּד וְכַבֵּדְתוֹ
מִעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמַּצּוֹא חֲפָצֶךָ וְדַבֵּר דְּבַר: אִז תִּתְעַנֵּג
עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בִּמְתִי אֶרֶץ וְהֶאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת
יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דְּבַר:

מֵה־נָּאוּוּ עַל־הַהָרִים רַגְלֵי מִבְּשָׂר מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מִבְּשָׂר
טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אָמַר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ: גִּילִי
מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הִרְיַעֲלִי בֵּת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מֶלֶכְךָ יָבוֹא לָךְ
צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא עֲנִי וְרַכֵּב עַל־חֲמֹר וְעַל־עִיר בֶּן־אֶתְנָנוֹת:
הִנְנִי שֹׁלַח מִלְאָכֵי וּפְנֵה־דַרְךְךָ לְפָנַי וּפְתָאֵם יָבוֹא אֶל־הֵיכַלְךָ
הָאֲדָוָן אֲשֶׁר־אַתֶּם מִבְּקָשִׁים וּמִלְאָךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר־אַתֶּם
חֲפָצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לָכֶם
אֵת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:
וְהִשִּׁיב לִב־אֲבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם: הִנֵּה
יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְהִקְמַתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק וּמֶלֶךְ
מֶלֶךְ וְהִשְׁפִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּאֶרֶץ: בְּיָמָיו תִּנְשָׂע
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכַּן לְבַטָּח וְזֶה־שְׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרָא וְהוּנָה
צְדָקָנוֹ: וַיֵּשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לִיעֲקֹב אֲשֶׁר
יֵשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם וַיֵּשְׁבוּ עָלֶיהָ הִמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם
עַד־עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: וְכִרְתִּי לָהֶם
בְּרִית שְׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יְהִיָּה אוֹתָם וְנָתַתִּים וְהִרְבִּיתִי
אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם: וְהִיָּה מִשְׁכְּנֵי
עָלֵיהֶם וְהִיָּיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים וְהִמָּה יְהוֹי־לִי לְעַם: וַיְדַעַו

ס"ט, נ"ז.

זכרי, ע"ג.

מללכרי, ג'.

ס"ט, כ"ד.

ירמ"י, כ"ג, ה'.

יש"ו, ל"ז, כ"ד.

הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּהִיּוֹת מְקַדְשִׁי
בְּתוֹכְכֶם לְעוֹלָם:

לְמַנְצֶחָ¹ עַל־הַגָּתִית לְבְנֵי־קָרַח מִזְמוֹר: מֵהַיְדִידוֹת
מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָּהּ
נַפְשִׁי לְחֻצּוֹת יְהוָה לְבִי וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֱלֹהֵי:
גַם־צִפּוֹר מִצְּאָה בֵּית וְדָרוֹ קָן לָהּ אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרָחֶיהָ
אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מְלָכִי וְאֱלֹהֵי: אֲשֶׁר־יֹשְׁבֵי
בֵּיתְךָ עוֹד יִהְלְלוּךָ סְלָה: אֲשֶׁר־י אָדָם עוֹזֵלוֹ בְּךָ מְסֻלוֹת
בְּלִבָּם: עֲבָרִיו בְּעַמְּךָ הַבְּכָא מַעֲיֵן יִשִּׁיתוּהוּ גַם־בְּרָכוֹת
יַעֲטֶה מוֹרָה: יִלְכוּ מַחֲלֵל אֱלֹהֵי יִרְאֶה אֱלֹהֵי־בְצִיּוֹן:
יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת שָׁמְעָה תְּפִלְתִּי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סְלָה: מִגִּנְנוּ רְאֵה אֱלֹהֵי־וְהִבֵּט פָּנָי מִשִּׁיחֶךָ: כִּי טוֹב־יוֹם
בַּחֲצִיךָ מֵאֶלֶף בְּחֹרְתִי הַסְּתוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוֹר
בְּאֵה־לִי־רָשָׁע: כִּי שָׁמְשׁוּ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־חַן וְכָבוֹד יִתֵּן
יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהִלְכִים בְּתַמִּים: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־
אָדָם בִּטַּח בְּךָ:

(יש מוסיפים: וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ בַּמָּקוֹם קָרְבָן תְּמִיד שֶׁל
הוֹשַׁע יְהוָה, הוֹשַׁע יְהוָה)
בֵּין־הָעֲרֻבִים:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צֹו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קְרָבְנִי לְחַמִּי לְאִשֵּׁי רִיחַ
נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
שָׁנִים לַיּוֹם עֲלֶה תְּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר

¹ לפי מחזור רמ"ז ושי"א מתחילים מ"אשרי". ונוסח זה מופיע ממחזור שד"ל ואילך.

סדר מנחה של שבת

רט

וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים: וְעִשִּׂירִית הָאֵיפָה
סֵלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית רְבִיעֵת הֶהָיִן: עֲלֵת
תָּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהָרְסִינִי לְרִיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעֵת הֶהָיִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בְּקֹדֶשׁ הַסֶּךָ נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקָר
וְכִנְסֻכּוֹ תַעֲשֶׂה אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

אֵתָהּ הוּא שְׁהִקְטִירוּ אַבּוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ (אֵת) קִטְרֵת

33ב
97 א

הַסַּמִּים. פְּטוּם הַקִּטְרֵת. הַצָּרִי וְהַצֶּפֶרֶן. הַחֲלֻבָּנָה
וְהַלְּבֹנָה. מִשְׁקַל שְׁבַעִים שְׁבַעִים מָנֶה. מֵר וּקְצִיעָה.
שְׁבֹלֶת גֶּרֶד וְכֶרֶם. מִשְׁקַל שֵׁשׁ עָשָׂר שֵׁשׁ עָשָׂר
מָנֶה. הַקִּשְׁטֵי שָׁנִים עָשָׂר וְקַלּוּפָה שְׁלֹשָׁה. וְקִנְמוֹן תִּשְׁעָה.
בוֹרִית כְּרִשִׁינָה תִשְׁעָה קִבִּין. יֵין קִפְרִיסִין סָאִין תִּלְתֵּי
וְקִבִּין תִּלְתָּא. וְאִם אֵין לוֹ יֵין קִפְרִיסִין מִבֵּיא חֶמֶר חוֹרִין.
עֵתִיק. מֶלַח סְדוּמִית רְבַע. מַעְלָה עֵשֶׂן כָּל־שָׁהוּא. רַבִּי
נִתֵן אוֹמֵר אֵף כֶּפֶת הִירְדֵן כָּל־שָׁהוּא. אִם נִתֵן בָּהּ דָּבֶשׁ
פְּסָלָה. אִם חֶסֶר אַחַת מִכָּל־סַמְמָנֶיהָ חַיֵּב מִיתָהּ:

רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הַצָּרִי אֵינוֹ אֵלָא שְׂרָף
הַנוֹטֵף מֵעֵצֵי הַקִּטָּף. בוֹרִית כְּרִשִׁינָה שְׁשָׁפִין בָּהּ
אֶת־הַצֶּפֶרֶן כְּדֵי שֶׁתֵּהָא נְאֻה. יֵין קִפְרִיסִין שְׁשׁוּרִין בּוֹ
אֶת־הַצֶּפֶרֶן כְּדֵי שֶׁתֵּהָא עֲזוּה. וְהֵלֵא מִי רַגְלִים יִפִּין לָהּ.
אֵלָא שָׁאִין מִכְּנִיסִין מִי רַגְלִים בְּמִקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכְּבוֹד:

וְעֵרְבָהּ לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קֹדְמָנִית:

1 במד' רמיו ושי"א: חור יין

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶה לְךָ סֵלָה: אֲשֶׁרִי הָעַם שָׂכַכָּה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֵינוּ:

תהי' פד' ה.
שם קמ"ד, טו.

תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרַכְּךָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יּוֹם אֶבְרַכְּךָ וְאֶהְלִלְךָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גְּדוֹל יְהוָה וּמֵהַלֵּל מְאֹד וְלִגְדֹלְתּוֹ אֵין חֶקֶר: דָּוִד לְדָוִד יִשְׁבַּח מִעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יִגִּידוּ: הַדָּר כְּבוֹד הַדָּרָךְ וְדַבְּרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעוֹזוּ גוֹרֵאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ וּגְדֹלְתְּךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכֹר רַב־טוֹבֶךָ יִבְיַעוּ וְצִדְקוֹתֶךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרַךְ אַפַּיִם וּגְדֹל־חֶסֶד: טוֹב־יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶּיךָ יִבְרַכְּכֶנָּה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרֹתֶךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעוּ לְבַנְיֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דָּוָר וְדָר: סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנְּפֹלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נֹתֵן־לָהֶם אֶת־אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: פּוֹתַח אֶת־יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן: צְדִיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמֶּת: רִצּוֹן יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה וְאַת־שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֲהַבָּיו וְאֶת כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבֹר פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֲנוּ נִבְרַךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם־הַלְלוּ־יָהּ:

שם קטו, יח.

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבֵי פֹשַׁע בְּיַעֲקֹב נֹאֵם יְהוָה: וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִוְתְּם אָמַר יְהוָה רֹחֲלִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבַרִי אֲשֶׁר־שִׁמְתִי בְּפִיךָ לֹא־יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ

ישע' נט, כז.
כה.

סדר מנחה של שבת

ריא

ומִפִּי זָרַע זֶרַעךָ אָמַר יְהוָה מַעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה ^{תה"ו כג, ד.}
 קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר ^{ישע"ו ג, ג.}
 קָדוֹשׁוּ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
 בְּלַמָּשׁ: וּמִקְבְּלֵיךָ דָן מִן דָּן וְאֶמְרִין קָדִישׁ בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא ^{תרגום.}
 עֲלָאָה בֵּית שְׂכִינְתָּהּ קָדִישׁ עַל אַרְעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ.
 קָדִישׁ לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא
 כָּל־אַרְעָא זִיו יְקָרָה ע"כ: וְתִשְׂאֲנִי רוּחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל ^{יחז"ל ג, יב.}
 רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: בְּלַמָּשׁ: וְנִטְלַתְנִי
 רוּחָא וּשְׁמַעִית בְּתֵרַאי קָל זִיעַ שְׂגִיָּא דְמִשְׁבְּחִין וְאֶמְרִין.
 בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתֵּר בֵּית שְׂכִינְתָּהּ ע"כ: יְהוָהוּ יִמְלֹךְ ^{שמ"ו עו, יח.}
 לְעֵלַם וְעַד: בְּלַמָּשׁ: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאִים לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי
 עֲלַמְיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ ^{דה"א כט, יח.}
 שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם לִיַּצֵּר מַחְשְׁבוֹת לִבָּב עַמְּךָ וְהִכֵּן לְבָבְךָ
 אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיֵב ^{תה"ו עח, לח.}
 אֶפְסוּ וְלֹא־יִעִיר כָּל־חַמְתּוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֹלַח ^{שם פו, ה.}
 וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֶיךָ: צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ ^{שם קע, קמג.}
 אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ ^{מִיכ"ג, ב.}
 לְאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֹדֶם: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹסֵם יוֹם יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל ^{תה"ו סח, ב.}
 יְשׁוּעֵתְנוּ סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מְשׁוּבְּרֵינוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב ^{שם מו, ח.}
 סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאָדָם בְּטַח בְּךָ: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה ^{שם פד, יג.}
 הַפֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרֹאֵנוּ): ע"כ בְּלַמָּשׁ:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן־הַתּוֹעִים.
 וְנִתַּן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי¹ עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכְנוּ.

¹ במד' רמ"ז וש"א: "חיי" ללא וי"ו.

הִרְחַמְנָן יִפְתַּח לִבָּנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִטַּע אֶהְבֵּתוֹ וְיִרְאֶתוּ בְּלִבָּנוּ
 וְיִשִּׁים בְּלִבָּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ וְלִירְאָה אוֹתוֹ וְלַעֲבֹדוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבְבֵּךְ שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חַפְצָה לְמַעַן לֹא
 נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבַהֲלָה וְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנֶּשְׁמַר חֻקֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְנִזְכָּה וְנַחֲיָה וְנִרְאָה וְנִירַשׁ יְשׁוּעַת שְׁנֵי הַמְּשִׁיחַ לְטוֹבָה
 וְלִבְרָכָה לְזָכוֹת וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

המון סומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא דְּבִרָא כְּרַעוּתָהּ
 וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיָמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל
 בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְנָן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֵלְמֵי וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵי יִתְבָּרַךְ:

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה
 וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמָא
 לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
 דְּאִמְרֵינָן בְּעֵלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

וְאֲנִי תִפְלְתִי־לְךָ יְהוָה עֵת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב־חֶסֶדְךָ תהי סעו ית
 עֲנֵנִי בְּאֵמֶת יִשְׁעֶךָ כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת עס פו ה
 אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קְדוֹשׁ
 וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

הוצאת ספר תורה

וְיִהְיֶה בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וְיֹאמֶר מֹשֶׁה קוֹמְהוּ יְהוָה וְיִפְצְוּ אִיִּבְיָךְ במ' י לט
 וְיִגְסוּ מִשְׁנֵאִיךָ מִפְּנֵיךָ קוֹמְהָ עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְדָנוּ תהי מדו כו

הוצאת ספר תורה

ריג

לְמַעַן חֲסִדְךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלַם: יֵהוּה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם יְהוָה זְכָרְךָ לְדִרְזוֹר: יְהוָה חֲפִץ לְמַעַן צְדָקוֹ יִגְדֵּל תּוֹרָה וַיֵּאדָּיר:

הִלְלוּ יְהוָה אֹדָה יְהוָה בְּכָל-לֵב בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֲדָה: גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל-חֲפִצֵיהֶם: הוֹדוּהֶר פִּעְלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעַד: זְכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה: טָרַף נָתַן לִירְאָיו יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו אֶמֶת וּמִשְׁפָּט נְאֻמָּנִים כָּל-פְּקוּדָיו: סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֶמֶת וַיִּשָּׂר: פְּדוּתוֹ שִׁלַּח לְעַמּוֹ צוּה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חֲכָמָהוּ יֵרָאֵת יְהוָה שְׁכָל טוֹב לְכָל-עֲשִׂיהֶם תְּהַלְּלוּ עֲמֶדֶת לְעַד:

גְּדֹלוֹ לִיהוָה אֶתִּי וְנִרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחֲדוּ: רֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: רֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶר קְדוֹשׁ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין-קְדוֹשׁ כִּי אֵין בְּלִתֵּךְ וְאֵין צוֹר כְּאֱלֹהֵינוּ: (כִּי מִי אֱלֹהֵה מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוֹר זְוִלְתִּי אֱלֹהֵינוּ): אֶחָד אֱלֹהֵינוּ- גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ- קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: וְתַגְּלָה (וְתִרְאָה) מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ מְהֵרָה- וַיַּחֲוֹן וַיִּרְחַם¹ פְּלִיטָתָנוּ וּפְלִיטַת כָּל-עַמּוֹ (בֵּית) יִשְׂרָאֵל- וַיִּתְּנֵנוּ (תְּמִיד) לַחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן וְאָמְרוּ כָל-הָעַם אָמֵן- הַכֹּל הָבֹו גְּדֹל לְאֱלֹהֵינוּ- וְתֵנוּ כְבוֹד לְתוֹרָה:

37' 33. ג.

1 במד' רמ"ו לא מופיע תיבת "וירחם".

מגזינים ספר התורה ולומרים¹:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרָה ד' ה' מ' ע"ג, ד' ע"ד, ה' ע"ה
צִוְה־לָנוּ מֹשֶׁה מִזְרָשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב: וְאַתֶּם
הַדְּבַקִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם:

כִּהֵן קָרַב. יַעֲמֵד הַכֹּהֵן (א: אין כאן כִּהֵן יַעֲמֹד הַלְוִי
א: יִשְׂרָאֵל) בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ ת"ה י"ג, ד"ה
יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ. תּוֹרַת יְהוָה תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ
עַדוֹת יְהוָה נְאֻמָּה מַחְכִּימַת פְּתִי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָאֵל
מְשֻׁמְחֵי־לֵב מִצֹּת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה
טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לְעַד מִשְׁפָּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוֹ יַחֲדוּ:
הָאֵל תָּמִים דְּרָכּוֹ אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְכֹל ע"ה י"ח, ל"א
הַחֲסִים בּוֹ: דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי־נֶעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:
עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתִמְכֶיהָ מְאֹשֶׁר: כִּי־בִי יִרְבּוּ ע"ה ט"ו, י"א
יַמִּיךָ וַיִּסְיֹפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים: יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה ת"ה כ"ט, י"א
יְבָרֶךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

העולה לתורה פותח ומציט במקום שניך לקרוא, מכסה האותיות ומנרך בקול רס:

יְהוָה עִמָּכֶם. (הקהל עונה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה)³ ר"ת ז', ד'
בְּרָכּוֹ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:
(הקהל עונה: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד):
העולה חוזר ולומר: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

¹ במח' רמ"ז ושי"א לא מופיע הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח"כ עד "כְּלַכֶּם הַיּוֹם". עד מחזור שד"ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה. ואח"כ בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום. ² במח' רמ"ז ושי"א לא מופיע "ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו". וכן הפסוקים מספר משל"י לא מופיעים. הנוסח שמופיע כאן הינו עפ"י המנהג האיטלקי בירושלים שערך הרב הרטום עמ' 18, ג'. ³ במח' רמ"ז ושי"א: לא מופיע.

רטו

ברכת הגומל

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

בסיום הקריאה העולה יגלול את המורה ויבדק:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל¹:

יבדק בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

ע"פ 33בג
ברכות 97 גז:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַגּוֹמֵל לְחַיִּים טוֹבוֹת. שְׂגַמְלָנִי כָּל־טוֹב:

הקהל עונה:

מִי שְׂגַמְלָךְ כָּל־טוֹב. הוּא יִגְמְלָךְ כָּל־טוֹב לְעַד סְלָה. יוֹדוּ לַיהוָה חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבָנֵי אָדָם:

תה' קז, ט.

מי שבדק לעולה לתורה:

מִי שֶׁבִרַךְ אֲבוֹתָיו אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ אֶת־כְּבוֹד רַבִּי... שְׂמַתְנֵדָב... לְמַנוּחַת נַפְשׁ... וְלַמְנוּחַת נַפְשׁ כָּל־קְרוֹבֵי שְׂמֵתוֹ וְכָל־שְׂאֵר שְׂכָבֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. לְחַיֵּי... וְלַחַיֵּי כָּל־בְּנֵי בֵיתוֹ וְלַחַיֵּי כָּל־קְרוֹבֵי וְאוֹהָבֵי וְלַחַיֵּי כָּל־הַקְהָל הַקְדוֹשׁ הַזֶּה. וּבְשֹׁכֵר זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיִצְלָהוּ מִכָּל־צָרָה וְצוּקָה. וְיִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂי יָדָיו. וְיִבְרַכֵּהוּ (בשנת משועב): וְיִכְתְּבֵהוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה) עַם־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחָיו. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

¹ במד' רמיו ושי"א לא מופיע.

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְכוּנֵן אֶת־בֵּית חַיִּינוּ.
וְלִהְיֵיב שְׂכִינְתּוֹ בְּתוֹכוֹ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ.
וְנֹאמֶר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְרַחֵם עַל פְּלִיטָתָנוּ.
וְלַעֲצֹר אֶת־הַמַּגָּפָה וְהַמְשַׁחִית מֵעַלְיָנוּ וּמֵעַל
בְּתֵינוּ. וּמֵעַל כָּל־עֲדַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמֶר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים לְקַיֵּם לָנוּ אֶת־כָּל־חֻמְי
יִשְׂרָאֵל. הֵם וּבְנֵיהֶם (וּנְשֵׁיהֶם) וְתַלְמִידֵיהֶם
וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם. שְׁבְכָל־מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם. וְנֹאמֶר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנַי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים שְׁנַשְׁמַע וְנַתְּבַשֵּׁר
בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת (יִשׁוּעוֹת) וְנַחֲמוֹת. מִהְרָה
מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ. וְנֹאמֶר אָמֵן:

אַחֲיָנוּ יִשְׂרָאֵל וְאַנּוּסֵי יִשְׂרָאֵל (וְאַסִּירֵי יִשְׂרָאֵל). הַנִּתְּוֹנִים
בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָהּ. הַמְּקוּם (בְּרַחֲמָיו) יְרַחֵם וְיַחֲוֹן
אוֹתָם (וְאוֹתָנוּ) בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. וְיִוֹשִׁיעֵם וְיִוֹשִׁיעֵנוּ.
וְיִוֹצִיאֵם וְיִוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה לְרוּחָהּ. וּמֵאֶפְלָה לְאוֹרָה
(בְּקָרוֹב). וְנֹאמֶר אָמֵן:

יְהִי־חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ: כִּי־לָךְ יְהוָה ^{טס' לג, כג.}
הוֹחֵלְתִי אֶתְּךָ תַעֲנֶנּוּ אֲדֹנָי אֱלֹהֵי: לְמַעַן יַחֲלֵצוּן ^{טס לח, טז.}
יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי: (מַגִּנְנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט ^{טס ס, ז.}
פָּנָי מְשִׁיחֶךָ: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יְהוָה ^{טס פד, ה.}
הוֹשִׁיעָה הַמְּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאָנוּ: ^{טס קיח, ת.}
^{טס כ, ה.}

1 במז' רמ"ז מופיע רק הפסוק הראשון.

סדר מנחה של שבת

ר"ז

מחזירים את ספר המורה ואומרים:

בַּחֲוָרִים וְגַם בְּתוֹלוֹת זְקֵנִים עִם זְעָרִים¹: יִהְלְלוּ אֶת־שֵׁם
יְהוָה כִּי־נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל־אֶרֶץ
וְשָׁמַיִם: וַיֵּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ תְהַלֵּה לְכָל־חַסִּידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עִם קָרְבּוֹ הִלְלוּ־יָהּ: מְהִלֵּל אֶקְרָא יְהוָה וּמְאִיִּבֵי אוֹשִׁיעַ:
וּבְנַחֵה יֹאמֶר שׁוּבָה יְהוָה רַבְבוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֵבֹר
דְּוֹד עֲבַדְךָ אֶל־תֵּשֵׁב פָּנָי מִשִּׁיחָד: כִּי לִקַּח טוֹב נָתַתִּי
לְכֶם תּוֹרָתִי אֶל־תַּעֲזוּבוּ: עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ
וְתִמְכֶיָה מְאֹשֶׁר: דְּרַכֶּיָה דְרַכֶּיָה גַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:
הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חַדֵּשׁ יַמֵּינוּ כְּקֶדֶם: תּוֹרָה
הִיא עֵץ חַיִּים. לְכַלְנוּ חַיִּים. כִּי־עַמְדָה מְקוֹר חַיִּים:

תהי' קמח,
יב"ד.

ש"ב כב, ד.

במ"י ל,
תהי' קלב, י.

משל"ד, ב.

שס, ג, ית.

שס, ת.

אוי"ב, כא.

תהי' לו, י.

שס, ה, ג.

(בשנת משונה יש מוסיפים: הקשיבהו לקול שועי מלכי ואלהי
כי־אליך אֶתְפַּלֵּל):

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְרַעוּתָהּ.
וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיִּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא
לְעֵלְא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא
דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

¹ במח' רמ"ו וש"א לא מופיע פסוק הראשון. וכן מ"בעבור דוד עבדך" וכו'. והנוסח כאן הוא לפי הרב הרשום המנהג האיטלקי הנ"ל עמ' 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחוק אפשר לקצר.

במזרח המזון אומר בלחש: אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: ^{ת"י גל, ת.}
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעש"ת מוסיפים: זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְכִתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֵל חַי:

מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדָנִי מְחַיֶה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בק"ז: מוֹרִיד הַטַּל | במזרח: מְשַׁיֵב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם מְכַלְכֵל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים מְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי מִיְכָמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מֶלֶךְ מִמִּית וּמְחַיֶה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה:¹

בעש"ת מוסיפים: מִי כְמוֹךָ אֲב הַרְחַמִים זְכוֹר יִצְוֵיךָ בְּרַחֲמִים מִמִּית וּמְחַיֶה:

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶה הַמֵּתִים:

¹ במז' רמ"ז נוסף: "בקרוב"

סדר מנחה של שבת

ריט

נחזרה סומרים:

יְתֵנוּ לָךְ הַמּוֹנִי מַעֲלָה עִם־קְבוּצֵי מִטָּה. יַחַד כָּלֶם קִדְשָׁה
לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כָּמָה שָׁנָאֵמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה
וְאָמַר. קו"ם: קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ: מִן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ. קו"ם: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְקוֹמוֹ:
מִן: וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. קו"ם: יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּ־יָהּ:

לְדֹר וָדֹר נְמַלִּיךָ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקְדוּשׁ.
וְשִׁבַּחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי־אֵל מְלֶךְ גְּדוֹל וְקְדוּשׁ אֲתָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל
הַקְּדוּשׁ נעטי"ם: הַמְּלֶךְ הַקְּדוּשׁ:

אֲתָה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד. וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גְּזִי אֶחָד
בְּאָרֶץ: תִּפְאָרְתְּ גְּדֹלָה וְעֵטְרַת יִשׁוּעָה. מְנוּחָה
וְקִדְשָׁה לְעַמְּךָ נְתַתְּ. אֲבָרְהֵם יַגֵּל. יִצְחָק יִרְנֵן. יַעֲקֹב וּבְנָיו
יָנוּחוּ בּוֹ. מְנוּחַת אֲהַבָּה וּנְדָבָה. מְנוּחַת אֱמֶת וְאַמוּנָה.
מְנוּחַת שְׁלוֹם הַשָּׁקֵט וּבִטְחָן. מְנוּחָה שְׁלֵמָה שְׁאֲתָה רֹצֵה
בָּהּ. יִכִּירוּ בְּנֵיךָ וַיִּדְעוּ. כִּי מֵאַתָּה הִיא מְנוּחָתָם. וְלִמְשָׁה
עֲבָדְךָ מְסִינִי אֲמַרְתָּ. פָּנֵי יִלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לָךְ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רִצָּה בְּמְנוּחָתָנוּ. קִדְשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. שִׁבְעֵנוּ
מִטּוֹבְךָ. שִׁמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתְךָ. וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבָדְךָ בְּאֱמֶת.
וְהִנַּחֲלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קִדְשְׁךָ.
וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מִקְדָּשׁ הַשַּׁבַּת:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלְתֶם שְׁעָה־
וְהָשֵׁב הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ־ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפַלְתֶּם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן־ וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תָּמִיד
עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

בראש חודש ובחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו יעלה ויבא יגיע יראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר ויזכרנו ויזכרון אבותינו ויזכרון ירושלים עירך ויזכרון משיח בן דוד עבדך ויזכרון כל עמך בית ישראל לפניך (לפליטה) לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולרצון ביום

בראש חודש:	נמוה"מ של פסח:	נמוה"מ של סוכות:
ראש החדש הזה	חג המצות הזה	חג הסוכות הזה

זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים בדבר ישועה ורחמים וחוס וחסנו ורחם עלינו והושיענו כי אליך ענינו כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ולירושלים עירך ברחמים כמאז ברוך אתה יהוה המחזיר ברחמי שכינתו לציון:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָה
הוא יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו על חיינו
המסורים בידיך ועל
נשמותינו הפקודות לך
ועל נסיך שבכל יום ויום
עמנו ועל נפלאותיך
בנפול הארץ ונשוב לשמור חקיך ולעשות רצונך באמת ובלבב
שלם על שאנו מודים לך (ברוך אל ההודאות):

נחזור כשהמון אומר "מודים" נריכין כל
הציבור לשום עמו ואומרים "מודים דרענן":
מוֹדִים כוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים
אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהֵי כָל־בֶּשֶׂר יוֹצֵרנו יוצר
בראשית ברכות והודאות
לשמך הגדול והקדוש על
שהחיייתנו וקיימתנו בן תחיינו
ותחננו ותאסוף גליתינו מארבע
כנפות הארץ ונשוב לשמור חקיך ולעשות רצונך באמת ובלבב
שלם על שאנו מודים לך (ברוך אל ההודאות):

33 בני סוטה
97 מ.

ירמ' לג, כז.

וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכְל־עֵת. עָרַב וּבָקָר וְצֹהָרִים. הַטּוֹב כִּי
 לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא־תִמוּ חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוָלָם
 קוֹיֵנוּ לָךְ. לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־

הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ מִמָּנוּ:

צחנוכה וצפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
 הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעֵשִׂית עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים הָהֵם

בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

צפורים

בְּיָמֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתָּר בְּשׁוֹשַׁן
 הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם
 הַמֶּן הַרְשָׁע. וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד
 לְהַרְגֹּ וְלֹא־בָד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים
 מִנְּעַר וְעַד־זַמְּן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם
 אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁי עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
 שְׁנַיִם־עָשָׂר הוּא־אֶחָד שׁ אֲדָר
 וְשִׁלְלָם לְבוּז: וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים הִפְרַת אֶת־עַצְתּוֹ. וְקִלְקַלְתָּ
 אֶת־מַחְשַׁבְתּוֹ. וְהַשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ
 בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֵת־בְּנָיו עַל־
 הָעֵץ: וְכַשֵּׁם שְׁעֵשִׂית עִם־אֲבוֹתֵינוּ
 גַּם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:

לסת' ג. יג.

שם ט. כה.

צחנוכה

בְּיָמֵי מִתְתִּיָה בְּדִיּוֹחָנָן כְּהֵן
 גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו.
 כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן
 הִרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ
 וְלֹהֲעֵבִירִם מַחְקֵי רְצוֹנְךָ.
 וְאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ
 לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבַּת אֶת־
 רִיבָם. הִנֵּת אֶת־דֵּינָם. נִקְמַתְךָ
 אֶת־נִקְמַתָם. מִסֵּרְתָּ גְבוּרִים
 בְּיַד חֲלָשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד
 מְעֻטִּים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים.
 וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזוֹדִים
 בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וְלָךְ עֲשִׂית
 שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם.
 וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂית תְּשׁוּעָה
 גְּדוֹלָה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֶיךָ
 לְדַבֵּר בִּיתְךָ. וּפָנוּ אֶת־הֵיכַלְךָ. וְטָהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ

עפ"י תה"ק
 קוט, נה.

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

גִּירוֹת בְּחִצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקִבְעוּם שְׁמוֹנָה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה.
וְכַשֵּׁם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּי. כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא
וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֵלָה:

ט"פ מסכת
סופרים פ"ב
ס"ו.

נְעַשִׂי'ת מוֹסִיפִים: זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ אֶת־כַּעֲסֶךָ.
כֵּלָה דְבַר וְחָרַב וְרָעַב וּשְׁבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה וְכָל־מַחֲלָה.
מֵעַלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

עַל־כָּל־שֵׁם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד. כָּל־הַחַיִּים
יִוְדוּךָ סֵלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת:

נְעַשִׂי'ת מוֹסִיפִים: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלֶךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:

שֵׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבִרְכָה. (חַיִּים). חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עַלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כְּלָנוּ
כְּאַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים¹ וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָה בְּעֵינֶיךָ (לְבָרְכֵנוּ) וְלְבָרַךְ אֶת־
כָּל־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשִׁלּוֹמְךָ:

נְעַשִׂי'ת מוֹסִיפִים: בְּסִפְרֵ חַיִּים. בְּרָכָה וְשְׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וְיְשׁוּעָה
וְנַחֲמָה. חַן וְחֶסֶד גְּזֹכֵר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל־עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרַךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.
(אֲמִן)²:

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע "חיים". ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר:
"אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

סדר מנחה של שבת

בחזרה החזן אומר פסוק זה בלחש:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

תהי' יט, טו.

ויש נוהגין לומר:

בבלי ברכות
דף ח.

אֱלֹהֵי נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵי וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצַוְתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי שְׂפַל־הַקְּמִים עָלַי לְרַעָה תִּפְרַע
עֲצָתָם וְתִמְלֶקֶל מַחְשְׁבוֹתָם וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
שְׁתַּפְּתַח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה שְׁעָרֵי חֻכְמָה שְׁעָרֵי בִינָה שְׁעָרֵי
דַּעָה שְׁעָרֵי פְּרִנְסָה וְכַלְפָּלָה שְׁעָרֵי חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

אם שכח לומר 'על הניסים' יאמר:

הֶרְחַמְנוּ יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שְׁעֵשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ
בְּיָמֵם הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה בְּיָמֵינוּ וְכוּ':

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

תהי' יט, טו.

פוסק שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

חוי' כה, ג.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

ט"פ משגי'
אבות פ"ה
מ"ב.

(יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך):

בשנת תשנ"ה אומרים:

אָבִינוּ מִלְּכָנוּ חָטְאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹהֵי אֲתָה:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֶךְ:
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ בְּטֹל מִמָּנוּ (כָּל־) גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת (וְרַעוֹת):
אָבִינוּ מִלְּכָנוּ חֲדַשׁ עָלֵינוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת:

¹ במח' רמ"ו ושי"א הנחיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי" ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	בְּטַל מַחְשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	הִפֵּר עֵצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	שָׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמְךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲצוּר (נ"ס: מנע) מִגְּפָה מִנְחָלְתְּךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כִּלְה דְּבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה מִבְּנֵי בְרִיתְךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	זְכוּר כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	קָרַע רוּעַ גָּזַר דִּינָנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	מְחוּק שִׁטְר חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	סָלַח וּמְחוּל לְעוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	מָחָה וְהֵעֵבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטְאוֹתֵינוּ מִנְּגִיד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	הִחְזִירָנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	זְכָרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זִכּוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	הִצַּמַּח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	שָׁמַע קוֹלָנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	קַבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתָנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא־לְמַעַנָנוּ:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֵךְ הַגְּדוּל־הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא:
אָבִינוּ	מִלְכָנוּ	עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

סדר מנחה של שבת

רבה

משמיטיס את הפסוקים הבאים מי"ג צתשרי עד סוף החודש, צערב חנוכה, כל שמונת ימי חנוכה, בט"ו בשבט, צי"ג, י"ד וט"ו צאדר וצאדר שני, כל חודש ניסן, צי"ג, צי"ד וצ"ז צאייר, מראשית סיון עד י"ב צו, צח, בט' וצט"ו צאב, צערבי ראשי חודשים וצראשי חודשים: כן משמיטיס אותם אם נוכח חתן צששת הימים אחרי חתונתו (מ"ע הרטום): ואין אומרים אותם צצית האצל:

תה' קיע, קמג, שס עא, יט, שס לו, ז.
**צִדְקַתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת: וְצִדְקַתְךָ אֱלֹהִים
עַד-מְרוֹם אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי
כְמוֹד: צִדְקַתְךָ כְּהַרְרֵי-אֵל מְשַׁפְּטִיךָ תְהוֹם רַבָּה אָדָם
וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְהוָה:**

החזן אומר:

**יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:**

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

**וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא
דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:**

**תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קְדָם
אָבוּהוֹן דְבִשְׁמֵיָא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא
רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:**

**עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:**

אלפא ביתא

ואומרים ננחת:

בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר
דָּבַר לֹא-נִפְּלָ דְבַר אֶחָד מְכֹל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר
דָּבַר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר
הָיָה עִם-אֲבוֹתֵינוּ אֶל-יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל-יִטְּשֵׁנוּ:

אם יש צדיקה"כ אדם החייב באמירת קדיש, אומרים מזמור שיר ליום השבת (לעיל עמ' ר"א) וקדיש יתוס:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבִרְאָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיַמִּיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא לְעֵלְא מִן-כָּל-
בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-
יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

אלפא ביתא

אֲשֶׁרִי תְּמִימֵי-דְרַךְ הַהִלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: אֲשֶׁרִי נִצְרִי עֲדָתִי
בְּכָל-לֵב יִדְרָשׁוּהוּ: אִף לֹא-פָעִלוּ עוֹלָה בְּדַרְכֵי הַלְכוּ:
אֲתָה צְוִיתָה פְּקוּדֵיךְ לְשֹׁמֵר מְאֹד: אֲחֵלִי יִכְנֹו דְרָכֵי לְשֹׁמֵר חֻקֶיךָ:
אִז לֹא-אֲבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל-כָּל-מִצְוֹתֶיךָ: אֹדוּךָ בְּיִשָּׁר לִבִּי בְּלִמְדֵי
מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה: אֶת-חֻקֶיךָ אֲשֶׁמֵּר אֶל-תַּעֲזֹבֵנִי עַד-מְאֹד:

בְּמָה יִזְכֶּה-נַעַר אֶת-אָרְחוֹ לְשֹׁמֵר כְּדְבָרְךָ: בְּכָל-לִבִּי דְרָשְׁתִּיךָ
אֶל-תִּשְׁגָּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ: בְּלִבִּי צִפְנָתִי אִמְרָתְךָ לְמַעַן לֹא

אלפא ביתא

רכו

אֶחָטְא־לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ: בְּשִׁפְתַי סִפְרָתִי כָל
מִשְׁפָּטֵי־פִיךָ: בְּדַרְךָ עֵדוּתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כְּעַל כָּל־הוֹן: בְּפִקּוּדֶיךָ
אֲשִׁיחָה וְאֲבִיטָה אֲרַחֲתֶיךָ: בְּחֻקֶיךָ אֲשַׁתְּעֶשֶׂע לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרְךָ:

גִּמְלָה עַל־עֲבֹדָתְךָ אֲחִיָּה וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרְךָ: גַּל־עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת
מִתּוֹרָתְךָ: גֵּר אֲנֹכִי בְּאֶרֶץ אֲל־תִּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ: גִּרְסָה
נִפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל־עֵת: גְּעַרְתָּ זָדִים אַרְוִירִים הַשָּׁגִים
מִמִּצְוֹתֶיךָ: גָּל מִעֲלֵי חֶרֶף וּבֹז כִּי עֲדַתֶיךָ נִצַּרְתִּי: גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים
כִּי נִדְּבֵרוּ עֲבֹדָתְךָ יִשְׁיַח בְּחֻקֶיךָ: גַּם־עֲדַתֶיךָ שִׁעֲשִׂעֵי אֲנָשִׁי עֲצָתִי:

דְּבִקָּה לְעֵפֶר נִפְשִׁי חֲיִנִי כַּדְּבָרְךָ: דְּרָכֵי סִפְרָתִי וְתַעֲנֵנִי לְמַדְנֵי
חֻקֶיךָ: דְּרָךְ־פִּקּוּדֶיךָ הִבִּינֵנִי וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דִּלְפָּה
נִפְשִׁי מִתּוֹנָה מְיֻמְנֵי כַּדְּבָרְךָ: דְּרָךְ־שִׁקָר הִסֵּר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ חֲנֵנִי:
דְּרָךְ־אֲמוּנָה בְּחֻרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיִתִּי: דְּבִקָּתִי בְּעֵדוּתֶיךָ יְהוָה
אֶל־תְּבִישְׁנִי: דְּרָךְ־מִצְוֹתֶיךָ אֶרְוֶן כִּי תִרְחִיב לְבָבִי

הוֹרְנֵי יְהוָה דְּרָךְ חֻקֶיךָ וְאֲצַרְנָה עֵקֶב: הִבִּינֵנִי וְאֲצַרְהָ תוֹרָתְךָ
וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל־לֵב: הִדְרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מִצְוֹתֶיךָ כִּי־בו
חִפְצָתִי: הִטְלִבֵּי אֶל־עֵדוּתֶיךָ וְאֵל אֶל־בְּצַעַ: הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת
שׁוֹא בְּדַרְכְךָ חֲיִנִי: הִקֵּם לְעֲבֹדָתְךָ אֲמַרְתָּךְ אֲשֶׁר לִירְאָתְךָ: הַעֲבֵר
חֶרְפְּתִי אֲשֶׁר יִגְרָתִי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תֹאבְתִי לְפִקּוּדֶיךָ
בְּצַדִּיקְתְךָ חֲיִנִי:

וּבִאֲנִי חֶסֶדְךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאֲמַרְתָּךְ: וְאֲעַנֶּה חֶרְפִי דָבָר
כִּי־בִטַחְתִּי בְּדְבָרְךָ: וְאֶל־תִּצַּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת עַד־מָאֵד
כִּי לְמִשְׁפָּטֶיךָ יִחַלְתִּי: וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרָתְךָ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:
וְאֶתְהַלְכֶה בְּרַחֲבָה כִּי פִקּוּדֶיךָ דְרָשְׁתִּי: וְאִדְבָרָה בְּעֲדַתֶיךָ נֶגֶד
מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ: וְאֲשַׁתְּעֶשֶׂע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבַּתִּי: וְאֲשִׂא־כַּפִּי
אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבַּתִּי וְאֲשִׁיחָה בְּחֻקֶיךָ:

זְכַר־דְּבַר לְעֲבֹדָתְךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי: זֹאת נִחַמְתִּי בְּעֵנָי כִּי
אֲמַרְתָּךְ חֲיִתָּנִי: זָדִים הִלִּיצְנִי עַד־מָאֵד מִתּוֹרָתְךָ לֹא נִטִּיתִי:
זְכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וְאֶתְנַחֵם: זִלְעַפָּה אֲחַזְתָּנִי מִרְשָׁעִים

לית ז'

עֲזִבִי תוֹרַתְךָ: וּמְרוֹת הַיּוֹלֵלִי חֲקִיךָ בְּבֵית מְגוּרֵי: זְכַרְתִּי בַלַּיְלָה
 שְׁמֹךְ יְהוָה וְאֶשְׁמְרָה תוֹרַתְךָ: זֹאת הֵיטְהֵלֵלִי כִי פִקְדֵיךָ נִצַּרְתִּי:
 חֲלָקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לְשֹׁמֵר דְּבַרְיֶךָ: חֲלִיתִי פָנֶיךָ בְּכָל־לֵב חֲזָנִי סוּת ט.
 בְּאִמְרַתְךָ: חֲשַׁבְתִּי דְרָכֶי וְאֶשְׁיִבָה רַגְלִי אֶל־עֲדֹתֶיךָ: חֲשַׁבְתִּי
 וְלֹא הִתְמַהֲמַהְתִּי לְשֹׁמֵר מִצְוֹתֶיךָ: חֲבָלֵי רַשָׁעִים עֹוֹדְנֵי תוֹרַתְךָ
 לֹא שִׁכַּחְתִּי: חֲצוֹת־לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטֶי אֲדַקְּךָ:
 חֶבֶר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יִרְאוּךָ וְלִשְׁמֵרֵי פִקְוֹדֶיךָ: חֶסֶדְךָ יְהוָה מִלְּאֵה
 הָאָרֶץ חֲקִיךָ לְמַדְנֵי:

טוֹב עֲשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כְּדַבְּרְךָ: טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמַדְנֵי סוּת ט.
 כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הֵאֲמַנְתִּי: טָרַם אֶעֱנֶה אָנִי שֹׁגֵג וְעֵתָה אִמְרַתְךָ
 שְׁמַרְתִּי: טוֹב־אֵתָה וּמְטִיב לְמַדְנֵי חֲקִיךָ: טָפְלוּ עָלַי שָׁקַר וְזָדִים
 אָנִי בְּכָל־לֵב אֶצַּר פִּקְוֹדֶיךָ: טָפַשׁ כַּחֲלָב לִבִּים אָנִי תוֹרַתְךָ
 שֶׁעֲשִׂיתִי: טוֹב־לִי כִי־עֲנִיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֲקִיךָ: טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ
 מֵאֲלֹפֵי זָהָב וּכְסָף:

יָדֶיךָ עֲשׂוּנִי וַיְכַוְּנֵנִי הִבִּינִי וְאֶלְמַדָּה מִצְוֹתֶיךָ: יִרְאוּךָ יִרְאוּנִי סוּת ט.
 וַיִּשְׁמַחוּ כִּי לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתִּי: יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ
 וְאִמוּנָה עֲנִיתָנִי: יִהְיֶנָּה חֶסֶדְךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ: יִבְאוּנִי
 רַחֲמֶיךָ וְאֶחִיָּה כִּי־תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשִׂיתִי: יִבְשׂוּ זָדִים כִּי־שָׁקַר עֹוֹתוֹנִי
 אָנִי אֶשְׁיַח בְּפִקְוֹדֶיךָ: יָשׁוּבוּ לִי יִרְאוּךָ וַיִּדְעֵי עֲדֹתֶיךָ: יִהְיֶה־לִּבִּי
 תָמִים בְּחֲקִיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

כָּלְתָה לְתַשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתִּי: כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרַתְךָ סוּת ט.
 לֵאמֹר מָתִי תִנְחַמְנִי: כִּי־הֵייתִי כְּנֶאֱדָר בְּקִיטוֹר חֲקִיךָ לֹא
 שִׁכַּחְתִּי: כִּמָּה יְמֵי־עַבְדְּךָ מָתִי תַעֲשֶׂה בְרֹדְפֵי מִשְׁפָּט: כְּרוּ־לִי זָדִים
 שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כִתוֹרַתְךָ: כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אִמוּנָה שָׁקַר רֹדְפוּנִי
 עֲזַרְנִי: כִּמַּעַט כָּלוּנִי בְּאָרֶץ וְאָנִי לֹא־עֹזְבֵתִי פִקְוֹדֶיךָ: כַּחֶסֶדְךָ חֲנִינִי
 וְאֶשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ:

לְעוֹלָם יְהוָה דְּבַרְךָ נִצָּב בְּשָׁמַיִם: לְדֹר וָדֹר אִמוּנַתְךָ כּוֹנֵנֶת סוּת ט.
 אָרֶץ וְתַעֲמֹד: לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמָדוֹ הַיּוֹם כִּי הִכָּל עַבְדְּךָ:

אלפא ביתא

רכט

לוֹלִי תוֹרַתְךָ שְׁעָשִׂי אֲזוּ אֶבְדְּתִי בְּעֵינַי: לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פְּקוּדֶיךָ
כִּי בָם חִיִּיתִנִּי: לֵךְ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פְקוּדֶיךָ דְרָשְׁתִּי: לִי קוֹן
רְשָׁעִים לֹא־בִדְנִי עֲדוֹתֶיךָ אֲתַבּוּנֶן: לְכֹל־תַּכְלֶה רְאִיתִי קֶזֶן רַחֲבָה
מִצּוֹתְךָ מְאֹד:

מִה־אֶהְבֵּתִי תוֹרַתְךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׁיחֲתִי: מֵאִי־בִי תַחֲכַמְנִי מִצּוֹתְךָ
כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי: מִכָּל־מְלִמְדֵי הַשִּׁכְלָתִי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה
לִי: מִזְּמַנִּים אֲתַבּוּנֶן כִּי פְקוּדֶיךָ נִצַּרְתִּי: מִכָּל־אֲרָח רָע כָּל־אֲתִי
רָגְלִי לְמַעַן אֲשַׁמֵּר דְּבַרְךָ: מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִי כִּי־אֲתָה הוֹרַתִּנִּי:
מִה־נִּמְלָצוּ לְחַכֵּי אִמְרַתְךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי: מִפְּקוּדֶיךָ אֲתַבּוּנֶן עַל־כֵּן
שָׁנֵאתִי כָּל־אֲרָח שָׁקֵר:

יִרְגֵל־רָגְלִי דְבַרְךָ וְאֹזֶר לְנִתִּיבִתִּי: נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה לְשַׁמֵּר מִשְׁפָּטֶי
צְדִיקֶךָ: נִעְנִיתִי עַד־מְאֹד יְהוּה חֲיִנִי כַדְבַרְךָ: נִדְבּוֹת פִּי רִצְה־נָא
יְהוּה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: נִפְשִׂי בְּכַפִּי תִמְיֵד וְתוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
נִתְּנֶן רְשָׁעִים פֶּח לִי וּמִפְּקוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי: נַחֲלִתִי עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
כִּי־שִׁשׁוֹן לְבִי הִמָּה: נְטִיתִי לְבִי לַעֲשׂוֹת חֲקֶיךָ לְעוֹלָם עֲקֹב:

סֵעֲפִים שָׁנֵאתִי וְתוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי: סִתְרִי וּמַגִּנִּי אֲתָה לְדְבַרְךָ
יְחַלֵּתִי: סוֹרו־מִמֶּנִּי מְרַעִים וְאֶצְרָה מִצּוֹת אֱלֹהֵי: סִמְכַנִּי
כְּאִמְרַתְךָ וְאֶחִיָּה וְאֶל־תְּבִישְׁנִי מִשֹּׁבְרֵי: סְעַדְנִי וְאוֹשַׁעָה וְאוֹשַׁעָה
בְּחֻקֶיךָ תִמְיֵד: סְלִית כָּל־שׂוֹגִים מִחֻקֶיךָ כִּי־שָׁקֵר תִּרְמִיתֶם: סִגִּים
הַשֶּׁבֶת כָּל־רְשָׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדוֹתֶיךָ: סִמֵּר מִפְּחָדְךָ בְּשָׂרִי
וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:

עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצִדִק בְּלִיתִיחֲנִי לְעֹשִׂקִי: עֲרַב עַבְדְּךָ לְטוֹב
אֶל־יַעֲשִׁקְנִי זָדִים: עֵינִי כָלוּ לִישׁוּעָתְךָ וּלְאִמְרַת צְדִיקֶךָ:
עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְּחֹסֶדְךָ וְחֻקֶיךָ לְמַדְנִי: עַבְדְּךָ־אֲנִי הִבִּינִי וְאֶדְעָה
עֲדוֹתֶיךָ: עַת לַעֲשׂוֹת לִיהוּה הִפְרוּ תוֹרַתְךָ: עַל־כֵּן אֶהְבֵּתִי מִצּוֹתֶיךָ
מִזֶּהָב וּמִפָּז: עַל־כֵּן כָּל־פְּקוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל כָּל־אֲרָח שָׁקֵר שָׁנֵאתִי:

פְּלֹאוֹת עֲדוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נִצַּרְתֶּם נִפְשֵׁי: פֶּתַח דְּבַרְיֶךָ יֹאִיר מַבִּין
פְּתָיִים: פִּי־פִעַרְתִּי וְאֶשְׁאַפָּה כִּי לְמִצּוֹתֶיךָ יֶאֱבָתִי: פְּנָה

אלי וְחַנְנִי כְּמִשְׁפָּט לְאַהֲבֵי שְׁמֶךָ: פְּעָמֵי הֶכֶן בְּאַמְרֶתְךָ וְאֶל־תִּשְׁלַט־
 בִּי כָל־אֶוֶן: פְּרָגְנִי מֵעֶשֶׂק אָדָם וְאַשְׁמְרֵה פְּקוּדֶיךָ: פְּנִיךָ הָאֵר בְּעִבְרֶךָ
 וְלִמְדֵנִי אֶת־חֻקֶיךָ: פִּלְגֵי־מַיִם יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא־שִׁמְרוּ תוֹרֶתְךָ:

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וַיִּשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צְוִיתָ צְדָק עֲדוֹתֶיךָ וַאֲמוּנָה
 מְאֹד: צִמְתַּתְנִי קִנְיָתִי כִּי־שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ צָרִי: צְרוּפָה
 אִמְרֶתְךָ מְאֹד וְעִבְרֶךָ אֶהְבֶּה: צָעִיר אֲנֹכִי וְנִבְזָה פְּקוּדֶיךָ לֹא
 שָׁכַחְתִּי: צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרֶתְךָ אֱמֶת: צְרוּמָצוּק מְצֹאוֹנִי
 מִצְוֹתֶיךָ שִׁעֲשִׂעִי: צְדָק עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הִבִּינִי וְאַחִיָּה:

קָרָאתִי בְּכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶיךָ אֶצְרֶה: קָרָאתֶיךָ הוֹשִׁיעֵנִי
 וְאַשְׁמְרֵה עֲדוֹתֶיךָ: קִדְמָתִי בִּנְשָׂא וְאַשׁוּעָה לְדַבְרֶךָ
 יִחַלְתִּי: קִדְמוֹ עֵינַי אֲשַׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאַמְרֶתְךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כְּחֹסְדֶךָ
 יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חִינֵי: קִרְבוּ רַדְפֵי זְמַה מִתּוֹרֶתְךָ רַחֲמוּ: קְרוֹב אַתָּה
 יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת: קִדְם יִדְעָתִי מֵעֲדוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּתָם:

רָאֵה־עֵנִי וְחַלְצֵנִי כִּי־תוֹרֶתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רִיבָה רִיבֵי וּנְאֻלְנִי
 לְאַמְרֶתְךָ חִינֵי: רַחֲמוּ מְרַשְׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶיךָ לֹא דָרְשׁוּ:
 רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חִינֵי: רַבִּים רַדְפֵי וְצָרִי מֵעֲדוֹתֶיךָ
 לֹא נָטִיתִי: רְאִיתִי בְּגָדִים וְאַתְקוּטָטָה אֲשֶׁר אִמְרֶתְךָ לֹא שָׁמְרוּ:
 רָאֵה כִּי־פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי יְהוָה כְּחֹסְדֶךָ חִינֵי: רֹאש־דְּבָרְךָ אֱמֶת
 וְלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפָּט צְדָקָה:

שָׁרִים רַדְפוּנִי חַנּוּם וּמִדְּבָרְךָ פָּחַד לִבִּי: שִׁשׁ אֲנֹכִי עַל־אַמְרֶתְךָ
 כְּמוֹצֵא שָׁלָל רַב: שָׁקֵר שִׁנְאָתִי וְאַתְעַבֶּה תוֹרֶתְךָ אֶהְבֵּתִי:
 שִׁבַּע בַּיּוֹם הִלַּלְתֶּיךָ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי
 תוֹרֶתְךָ וְאִיזְלָמוֹ מְכֻשׁוֹל: שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ
 עֲשִׂיתִי: שְׁמְרֵה גִפְשֵׁי עֲדוֹתֶיךָ וְאַהֲבֵם מְאֹד: שִׁמְרָתִי פְּקוּדֶיךָ
 וְעֲדוֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכֵי נִגְדָה:

תִּקְרַב רַנְתִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ הִבִּינִי: תִּבּוֹא תַחְנֹתִי לְפָנֶיךָ
 כְּאַמְרֶתְךָ הַצִּילְנִי: תִּבְעֵנָה שִׁפְתֵי תְהִלָּה כִּי תִלְמְדֵנִי
 חֻקֶיךָ: תַּעַן לְשׁוֹנֵי אִמְרֶתְךָ כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צְדָק: תְּהִי־יִדְךָ לְעֹרְנִי

שיר המעלות

רלא

כִּי פִקּוּדֶיךָ בַּחֲרַתִּי: תִּאֲבָתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה: וְתוֹרַתְךָ שְׁעֵשָׂעִי:
תַּחֲיִנְפְּשִׁי וְתִהְלֶלְךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַעֲזָרֵנִי: תַּלְעִיתִי כְּשֶׁה אֲבִד בְּקֶשׁ
עֲבָדְךָ כִּי מִצֹּתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

שִׁיר הַמַּעְלוֹת אֶל־יְהוָה בְּצִרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: יְהוָה הִצִּילָה ^{סס קכ, טז.}
נַפְשִׁי מִשְׁפַּת־שֹׁקֵר מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה: מִה־יָתֵן לָךְ וּמִה־יִסִּיף לָךְ
לְשׁוֹן רְמִיָּה: חֲצִי גִבּוֹר שְׂנוּנִים לְעַם גְּחֹלִי רְתָמִים: אוֹיְהִלִּי כִּי־גִרְתִּי
מִשֶּׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אֲהֵלִי קִדְרָה: רַבַּת שָׁכְנַה־לָּהּ נַפְשִׁי לְעַם שׂוֹנְאֵ
שָׁלוֹם: אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הִמָּה לְמַלְחָמָה:

שִׁיר לַמַּעְלוֹת אֲשָׁא עֵינַי אֶל־הַהָרִים מֵאֵין יבֹא עֲזָרִי: עֲזָרִי מֵעַם ^{סס קכ, טז.}
יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֶל־יָתֵן לְמוֹט רַגְלֶךָ אֶל־יָנוּם
שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה
אֲצִלְךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכְּכָה וַיִּרְחַ בַּלַּיְלָהּ: יְהוָה
יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמַר־צִאֲתְךָ וּבֹאֲךָ
מִמֶּתָה וְעַד־עוֹלָם:

שִׁיר הַמַּעְלוֹת לְדָוִד שְׁמַחְתִּי בְּאֲמָרִים לִי בַּיִת יְהוָה גִּלְךָ: עֲמֻדוֹת ^{סס קכ, טז.}
הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֶיךָ יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר
שֶׁחִבְּרָה־לָּהּ יַחֲדוֹ: שָׁשָׂם עָלָיו שְׁבָטִים שְׁבָטֵי־יִשְׂרָאֵל עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל
לְהַדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: כִּי שָׁמָּה יֵשְׁבוּ כִּסְאוֹת לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹת לְבַיִת
דָּוִד: שִׁאלוּ שָׁלוֹם יְרוּשָׁלַם יִשְׁלִיחוּ אֲהַבִּיךָ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַ
בְּאֲרָמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן
בַּיִת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

שִׁיר הַמַּעְלוֹת אֶלֶיךָ נִשְׁאָתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַשָּׁמַיִם: הִנֵּה כְּעֵינַי ^{סס קכ, טז.}
עֹבְדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם: כְּעֵינַי שֹׁפְחָה אֶל־יַד גְּבֻרָתָהּ כִּן
עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ: חָנְנוּ יְהוָה חָנְנוּ כִּי־רַב שִׁבְעֵנוּ
בַּיּוֹם: רַבַּת שִׁבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הִלְעַג הַשָּׂאֲנָנִים הַבּוֹז לְגֵאֵי יוֹנִים:

שִׁיר הַמַּעְלוֹת לְדָוִד לְזִלְי יְהוָה שֶׁהִיָּה לָנוּ יִאֲמַר־נָּא יִשְׂרָאֵל: ^{סס קכ, טז.}
לְזִלְי יְהוָה שֶׁהִיָּה לָנוּ בְּקוֹם עֲלֵינוּ אָדָם: אֲזִי חַיִּים בְּלַעֲוֵנוּ
בַּחֲרוֹת אַפִּם בָּנוּ: אֲזִי הַמַּיִם שִׁטְפוּנוּ נְחָלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזִי

עֲבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַיְדוּדָנִים: בְּרוּךְ יְהוָה שְׁלֹא נִתְּנָנוּ טָרֶף
לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים הִפַּח נִשְׁבֵּר וְאַנְחָנוּ
נִמְלָטָנוּ: עֲזָרָנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שִׁיר ^{סס קכח, טז} הַמַּעֲלוֹת הַבְּטָחִים בַּיהוָה כְּהִרְצִיּוֹן לֹא־יִמוּט לְעוֹלָם יֹשֵׁב:
יְרוּשָׁלַם הָרִים סְבִיב לָהּ וַיהוָה סְבִיב לְעַמּוֹ מִמַּעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם: כִּי לֹא יָנוּחַ שִׁבְט הָרָשָׁע עַל גּוֹרֵל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן
לֹא־יִשְׁלַחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָתָהּ יְדֵיהֶם: הִיטִיבָהּ יְהוָה לְטוֹבִים
וְלִישָׂרִים בְּלִבּוֹתָם: וְהַמַּטִּים עַמְלִקְלוֹתָם יוֹלִיכֶם יְהוָה אֶת־פְּעָלֵי
הָאֲוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר ^{סס קכח, טז} הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כַחֲלָמִים: אֲזוּ
יִמְלֹא שְׂחֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אֲזוּ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל
יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵינּוּ שְׂמֵחִים:
שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתָנוּ כַּאֲפִיקִים בְּנִגְבִי: הַזְרַעִים בְּדַמְעָה
בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: הֶלֶוֶף יִלְדוּ וּבִכָּה נִשְׂא מִשָּׂדֶה־הַזֶּרַע בְּאִיבָא
בְּרִנָּה נִשְׂא אֱלִמְתִּיו:

שִׁיר ^{סס קכח, טז} הַמַּעֲלוֹת לְשִׁלְמָה אִם־יְהוָהוּ לֹא־יִבְנֶה בַּיִת שְׂוֹא עֲמָלוֹ בּוֹנֵי
בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמְרֵ־עִיר שְׂוֹא שְׂקָד שׁוֹמֵר: שְׂוֹא לְכֶם
מִשְׁפִּימֵי קוֹם מֵאַחֲרֵי־שִׁבַת אֲכָלִי לֶחֶם הָעֶצְבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ
שִׁנְאָה: הִנֵּה נִחַלְתָּ יְהוָה בָּנִים שְׂכָר פְּרֵי הַבֶּטֶן: כְּחֻצִים בִּיד־גְּבוּר
כֵּן בָּנֵי הַנְּעוּרִים: אֲשֶׁרֵי הַגָּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם
לֹא־יִבְשׁוּ כִּי־יִדְבְּרוּ אֶת־אֲוִיבִים בַּשָּׁעַר:

שִׁיר ^{סס קכח, טז} הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁרֵי כָל־יִרְאָה יְהוָה הַהֶלֶף בְּדַרְכָיו: יִגִּיעַ בַּפִּיךָ
כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרֵיךָ וְטוֹב לָךְ: אֲשַׁתְּדָּו כַּגִּפֶּן פְּרִיָּה בִּירְכַתִּי
בֵּיתְךָ בְּנִיךָ כִּשְׁתְּלֵי זֵיתִים סְבִיב לְשִׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יִבְרַךְ גָּבֵר
יִרְאָה יְהוָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
וּרְאֵה־בָנִים לְבְנֵיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

שִׁיר ^{סס קכט, טז} הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צָרְרוֹנֵי מְנַעוּרֵי יִשְׂרָאֵל: רַבַּת
צָרְרוֹנֵי מְנַעוּרֵי גַם לֹא־יִכְלוּ לִי: עַל־גְּבִי חָרְשׁוּ חָרְשִׁים

שיר המעלות

רלג

הָאֲרִיכוּ לְמַעֲנִיתֶם: יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים: יִבְשׁוּ וַיִּסְגּוּ
אֲחֹר כָּל שָׁנָאֵי צִיּוֹן: יִהְיוּ כַחֲצִיר גִּזְוֹת שִׁקְדָּמַת שֶׁלֶף יִבֶּשׁ: שְׁלֵא
מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וַחֲצֵנוּ מְעַמָּר: וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בְּרַכְתִּי־יְהוָה
אֲלֵיכֶם בְּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה:

שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה: אדני שמעה בקולי
תהינה אזניך קשבות לקול תחנוני: אסעונות תשמריה
אדני מי יעמד: כיעמך הסליחה למען תורא: קויתי יהוה קותה
נפשי ולדברו הוחלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים
לבקר: יחל ישראל אליהוה כיעסיהוה החסד והרבה עמו
פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

שיר המעלות לדוד יהוה לאגבה לבי ולא רמו עיני ולא
הלכתיו בגדלות ובגפלאות ממני: אסלא שויתי ודוממתי
נפשי כגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי: יחל ישראל אליהוה
מעתה ועדעולם:

שיר המעלות זכוריהוה לדוד את כלענותו: אשר נשבע
ליהוה נדר לאביר יעקב: אסאבא באהל ביתי אסאעלה
עלערש יצועי: אסאתן שנת לעיני לעפעפי תנומה: עדאמצא
מקום ליהוה משכנות לאביר יעקב: הנהשמענוה באפרתה
מצאנוה בשדייער: גבואה למשכנותיו נשתחוה להדם רגליו:
קומה יהוה למנוחתך אתה וארון עוזך: כהניך ילבשו צדק
וחסידיך ירגנו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך:
נשבעיהוה לדוד אמת לאישוב ממנה מפרי בטנה אשית
לכסאלך: אסישמרו בניך בריתי ועדתי זו אלמדס נסבניהם
עדיעד ישובו לכסאלך: כיעבחר יהוה בציון אוה למושב לו:
זאתמנוחתי עדיעד פהאשב כי אותיה: צידה ברוך אברך
אביוניה אשביע לחם: וכהניה אלביש ישע וחסידיה רגן ירגנו:
שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי: אויביו אלביש בשת
ועליו יציץ נורו:

שיר המעלות לְדוֹד הַגָּה מִה־טוֹב וּמִה־נָּעִים שָׁבַת אַחִים גַּם־יַחַד: ס"ב קל"ג, ס"ד
 כְּשֶׁמֶן הַטּוֹבוֹ עַל־הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל־הַזֶּקֶן וְקוֹן־אֹהֶרָן שְׁיֵרֵד
 עַל־פִּי מִדוֹתָיו: כְּטַל־חֶרְמוֹן שְׁיֵרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁסוּ צִוְּהָ
 יִהְיֶה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם:

שיר המעלות הַגָּה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה ס"ג קל"ד, ס"ה
 הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלַּיְלוֹת: שְׂאוּ־יַדְכֶם קֹדֶשׁ
 וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

תְּפִלָּה לְמִשְׁה אִישׁ־הַאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אֶתָּה הָיִיתָ לָנוּ ס"ג, ס"ד, ס"ה
 בְּדָר וָדָר: בְּטָרְסוֹ הָרִים יֵלְדוּ וּתְחוֹלֵל אֶרֶץ
 וְתַבֵּל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל: תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד־דָּכָא
 וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: כִּי אֵלֶּף שָׁנִים בְּעֵינַיִךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל
 כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַּלַּיְלָה: זֶרְמַתְּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: בַּבֶּקֶר יִצְיֵן וְחֲלֶף לְעָרֵב יְמוּלֵל וְיִבֶּשׁ:
 כִּי־כִלְיֵנוּ בְּאִפְּךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ: שֶׁת עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ
 עֲלַמְנוּ לְמֵאֹר פְּנִיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כָּלֵינוּ
 שָׁנִינוּ כְּמוֹ־הֶגֶה: יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאִם
 בְּגִבּוֹרֹתָ שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲבֵם עֲמַל וְאֹן כִּי־גֹ חַיֵּשׁ
 וְנִעְפָּה: מִי־יֹדַע עַז אִפְּךָ וְכִי־רֹאֲתֶךָ עֲבַרְתֶּךָ: לְמִנּוֹת יָמֵינוּ
 כֵּן הוֹדַע וְנִבָּא לְבַב חֲכָמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתִי וְהִנַּחֲם
 עַל־עַבְדֶּיךָ: שְׁבָעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֶסֶדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה
 בְּכָל־יָמֵינוּ: שִׁמְחֵנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רֹאֵינוּ רָעָה:
 יִרְאֵה אֶל־עַבְדֶּיךָ פִּעֲלֶךָ וְהִדְרֶךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נָעַם
 אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
 יָרֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

סדר ערבית למוצאי שבת וילה

יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אף תכון
תבל בל תמוט: נכון כסאך מאז מעולם אתה:
נשא נהרותו יהוה נשא נהרות קולם ישאו נהרות
דכים: מקלותו מים רבים אדירים משבריים אדיר
במרום יהוה: עדתיהו נאמנו מאד לביתך נאוה קדש
יהוה לארך ימים:

תכון תפלתי קטרת לפניך משאת כפי מנחת ערב: שם קמ"ב, ב.
ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה וישמע קולי: שם נ"ה, ית.
ברוך אלהים אשר לא הסיר תפלתי וחסדו מאתי: שם ס"ו, ב.

שיר למעלות אשא עיני אלההרים מאין יבא עזרי: שם קמ"ג, ח-ט.
עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ: אלייתן למוט
רגלך אל ינום שמרך: הנה לא ינום ולא ישן שומר
ישראל: יהוה שמרך יהוה צלך עליך מינך: יומם
השמש לא יפכה וירח בלילה: יהוה ישמרך מכל רע
ישמר את נפשך: יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה
ועד עולם:

לדודו ברוך יהוה צורי המלמד ידי לקרב אצבעותי
למלחמה: חסדי ומצודתי משגבי ומפלט לי
מגני ובו חסיתי הרודד עמי תחתי: יהוה מה אדם
ותדעהו בן אנוש ותחשבהו: אדם להבל דמה ימיו כצל
עובר: יהוה הט שמיך ותרד גע בהרים ויעשנו: ברזק
ברק ותפיצם שלח חציך ותהמם: שלח ידך במרום
פצני והצילני ממים רבים מיד בני נכר: אשר פיהם
דבר שוא וימינם ימין שקר: אלהים שיר חדש אשירה

סדר ערבית למוצאי שבת

רלו

לך בְּנִבְלָ עֲשׂוֹר אֲזַמְּרָה-לְךָ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים
הַפּוֹצֵה אֶת-דָּוִד עַבְדּוֹ מִחֶרֶב רָעָה: פָּצַנִי וְהִצִּילֵנִי מִיַּד
בְּנֵי-יָבֵר אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר-שׂוֹא וְיָמִינָם יָמִין שֶׁקֶר: אֲשֶׁר
בְּנִינוּ בְּנֻטְעִים מְגֹדְלִים בְּנִעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּזוֹיֵת מְחַטְּבוֹת
תִּבְגֵּית הַיָּכֵל: מְזוּיָנוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזֶּן אֵל זֶן צְאוּנָנוּ
מֵאֲלִיפוֹת מְרַבְּבוֹת בְּחֻצוֹתֵינוּ: אֲלוֹפֵינוּ מְסַבְּלִים אִין-פֶּרֶץ
וְאִין יוֹצֵאת וְאִין צְוֹחָה בְּרַחֲבֵתֵינוּ: אֲשֶׁר־י הָעַם שֶׁכָּבָה לֹ
אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיהוּה אֱלֹהֵיו:

לִמְנַצֵּחַ בְּנִינֵת מְזִמּוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחֲנֵנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יֵאָר
פְּנִי אֲתָנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרָבְךָ בְּכַל-גּוֹיִם
יְשׁוּעַתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־ס: יִשְׁמְחוּ
וַיְרַנְּנוּ לְאֲמִים כִּי-תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֲמִים בְּאַרְץ
תִּנְחַם סֵלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּל־ס: אַרְץ
נִתְּנָה יְבוּלָה יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל-אֲפִסֵי-אַרְץ:

תהי' סז, חרת.

(יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשָּׁנָב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת
אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמְּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בַּיּוֹם-קָרְאָנוּ: בְּשָׁלוֹם יַחֲדוּ אֲשַׁכְּבָה וְאִישׁן כִּי-אַתָּה יְהוָה לְבָרַד
לְבָטַח תּוֹשִׁיבֵנִי: תוֹדִיעֵנִי אֶרֶח חַיִּים שִׁבְעַ שְׂמֻחוֹת אֶת-פְּנִיךָ נְעֻמוֹת
בִּימִינְךָ נִצַּח: מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ
יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: יוֹמְסוּ יִצְוֶה יְהוָה חֲסִדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה
עַמִּי תִפְלָה לְאֵל חַיִּי: וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מִיְהוָה מְעוֹזִים בְּעַת צָרָה:
וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי-חֲסוּ בּוֹ: חֲזָקוּ
וַיֵּאֱמֵן לְבַבְכֶם כָּל-הַמִּיחָלִים לַיהוָה):

שס מו, ת.
שס פד, יג.
שס כ, ו.
שס ה, ט.
שס עז, יא.
שס יד, ז.
שס מז, ט.
שס לו, נצ"מ.
שס לא, כה.

סדר ערבית למוצאי שבת

רלו

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיב אִפּוֹ
וְלֹא יִעִיר כָּל־חַמַּתּוֹ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְּיוֹם־קָרְאָנוּ:¹

הסמן סומר: בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְּבָרֵךְ:

הקהל סומר ואמר: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר
בְּדַבְּרוֹ מֵעָרִיב עָרְבִים. וּבְחֻכְמָה פּוֹתַח
שְׁעָרִים. וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים. וּמְחַלֵּף אֶת־הַזְּמַנִּים.
וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרִקְיעַ כְּרֻצָּנוֹ.
בוֹרֵא יוֹמָם וּלְיַלְהָה. גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי־אֹר. הַמַּעֲבִיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה. הַמְּבַדִּיל בֵּין־יוֹם
וּבֵין־לַיְלָה. יְהוָה צְבָאוֹת שָׁמַיִם וְשָׁמוֹ חַי וְקַיִם תָּמִיד
הוּא יְמַלֵּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַמַּעֲרִיב עָרְבִים:

ישע' מח' ד'

אֲהַבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֵּת. תּוֹרָה
וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתָּ. עַל־כֵּן
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ תִּתֵּן־בְּלִבְנוּ. לְשִׂיחַ בְּחֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ. וְנִשְׂמַח וְנַעֲלֶז בְּדַבְּרֵי (תְּלַמוּד) תּוֹרַתְךָ
וּבְמִצְוֹתֶיךָ (וְחֻקּוֹתֶיךָ) לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ
יָמֵינוּ וּבָהֶם נִהְגֶּה יוֹמָם וּלְיַלְהָה. וְאֶהְבֵּתְךָ אֶל־תִּסֵּר
מִמֶּנּוּ עַד־נִצַּח נִצָּחִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אוֹהֵב
אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

¹ במח' רמ"ו ש"א ובמחזור שד"ל "לאחר והוא רחום" כתוב: "ה' אל רחום ותנון אך אפים ורב חסד ואמת". לאחר מכן נשמט.

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, ויקרא בנחת וזנעימה. צריך לפרש האותיות בפיו וצטפתיו וצריך ליתן רווח בין הדבקים כגון על לצדק, על לצדקס. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים בצוונה, אם לא כיוון לבו צפסוק ראשון לא יצא מפילו צדיעצד. צריך להאריך דל"ט של "אחד", וצריך להמין צוין של "מוכרו" ושל "זוכרתם". אין הש"ץ צריך להנמיק את קולו צפסוקי התוכחה.

המתפלל יחיד אומר: אל מלך נאמן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

צ"ה ה' ז'

אומרים בלחש: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

צבלי פסחים
צ"ה ט'

וְאֶהְבֶּתְךָ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לִבְבְּךָ: וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם
בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתּוֹךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְנֶךָ וּבְקוֹמְךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

צ"ה ו' ה'ט'

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ
בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטְּר־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ
יֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכְלֹת וְשִׁבְעַתָּ: הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן
יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאָבַדְתֶּם
מִהָרָה מֵעַל־הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶּם
אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי לִבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶּם

שס יא, יגכח.

סדר ערבית למוצאי שבת

רלט

לְאוֹת עַל-יְדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלַמְדַתֶּם אֶתֶם
אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לֵתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל<sup>במ' טו,
לז'מח.</sup>
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל-כַּנְּפֵי
בְּגָדֵיהֶם לְדֶרֶתָם וְנָתַנּוּ עַל-צִיצֵת הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת:
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצֵת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת-כָּל-מִצְוֹת
יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא-תִתְּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי
עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם
אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיזֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַיְצִיבֹר אֹמַר: אָמֵת:

הסמן סוזר ואומר: יהוה אלהיכם אמת:

וְאִמּוֹנָה כָּל-זֹאת וּמָיִם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאִין
זוֹלָתוֹ. וְאַנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד
מְלָכִים. הַגּוֹאֲלֵנוּ מִלְּכָנוּ מִכָּף כָּל-עֲרִיצִים¹. הָאֵל הַנִּפְרָע
לָנוּ מִצְרֵינוּ. הַמְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְכָל-אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ. הַשֵּׁם
נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא-נָתַן לְמוֹט רַגְלָנוּ: הַמְדַרְיֵכָנוּ עַל-בְּמוֹת
אוֹיְבֵינוּ. וַיִּרַם קַרְנָנוּ עַל-כָּל-שׁוֹנְאֵינוּ. (הָאֵל) הָעוֹשֶׂה לָנוּ
נְסִים וּנְקָמָה בְּפִרְעֹה. אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי-חָם.
הַמְכָה בְּעֵבְרָתוֹ כָּל-בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם. וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ

¹ במד' רמיו: העריצים.

מִתּוֹכֶם לְחֵרוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵיו בֵּין גְּזָרֵי יַם־סוּף.
 אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. וְרָאוּ בְּנֵים
 אֶת־גְּבוּרַתוֹ. שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קָבְלוּ
 עֲלֵיהֶם. מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה
 וְאָמְרוּ כָל־ס. מִי־כִמְכָה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כִמְכָה נְאֻדָּר ^{שמי' טו, יא.}
 בְּקֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִלַּת עֲשֵׂה פֶלֶא. מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ.
 בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מִשָּׁה. זֶה אֵלֵי עָנּוּ וְאָמְרוּ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ ^{שס, יא.}
 לְעֵלָם וָעַד: וְנֹאמְרֵי. כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וַיִּגְאֹל מִיַּד ^{ירמ' לא, ה.}
 חֲזֹק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל:

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם. וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ לְחַיִּים
 (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׁ עֲלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ.
 וְהִגֵּן בְּעַדֵּנוּ. וְתִקַּנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנו
 (מִהָרָה) לְמַעַן שְׁמֹךְ. וְהִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב. דָּבָר וְחָרֵב
 וְרָעַב וַיִּגּוֹן וְאֲנָחָה. וְשִׁבֵר (וְהִסֵּר) שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.
 וְשִׁמֹּר צְאֲתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 שׂוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד. אָמֵן:

אומרים בלחש:

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם. אָמֵן ^{תה' פט, נג.}
 וְאָמֵן: בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שִׁכְן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּ־יָהּ: ^{שס קמו, ה.}
 בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּךָ: ^{שס עב, יח.}
 וּבְרוּךְוּ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל הָאָרֶץ ^{שס קד, לא.}
 אָמֵן וְאָמֵן: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו:
 כִּי לֹא־יִטַּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בְּעֵבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל ^{ש"א יב, כב.}

1 במד' רמ"ו: לא מופיע תיבת "שבחו".

סדר ערבית למוצאי שבת

רמא

יהוה לעשות אתכם לו לעם: וירא כל העם ויפלו על-
 פניהם ויאמרו יהוה הוא האלהים יהוה הוא האלהים:
 והיה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה
 אחד ושמו אחד: יהי חסדך יהוה עלינו כאשר יחלנו לך:
 הושיענו יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להדות לשם
 קדשך להשתבח בתהלתך: כל גוים אשר עשית יבואו
 וישתחוו לפניך אדני וכבודך לשמך: כי גדול אתה ועשה
 נפלאות אתה אלהים לבדך: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך
 גדה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך: ברוך יהוה
 ביום ברוך יהוה בלילה ברוך יהוה בשכבנו ברוך יהוה
 בקומנו: כי בידך נפשות החיים והמתים: אשר בידך נפש
 כל חי ורוח כל בשר איש: בידך אפקיד רוחי פדית אותי
 יהוה אל אמת: אלהינו שבשמים יחיד שמך ומקום זכרך
 ומלכותך תמיד הוא מלך עלינו לעולם ועד: ע"כ נלמס:
 תהלה נביע לרוכב בערבות לאל המפואר במקהלות
 קדושים: ברוך אתה יהוה מלך אל חי לעד ומקום לנצח:

המון סומר:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא דברא כרעותה.
 וימליך מלכותה בחייכון וביומיון ובחיי דכל-
 בית ישראל בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן:
 יהא שמה רבא מברך. לעלם ולעלמי עלמיא יתברך.
 וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה
 ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא

1 במד' רמיו לא מופיע תיבת "כיו".

רמב

סדר ערבית למוצאי שבת

לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא־ שִׁירְתָּא־ תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא־ וְאִמְרוּ אָמֵן:

בראש חודש מכריזים: "ראש חודש"; צמנוכה ופורים ששן מכריזים: "על הנסים":

תפ"ג, ת.

אֲדָנִי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ־ אֱלֹהֵי
אֲבָרָה־ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב־ הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא־ אֵל עֲלִיּוֹן־ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת־ וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

צעשי"ת מוסיפים: זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים־
וּכְתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים־ לְמַעַן אֵל חַי:

מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן־ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה־
מִגֵּן אֲבָרָה־

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדָנִי־ מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בק"ז: מוריד הטל | בחורף: משיב הרוח ומוריד הגשם

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד־ מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים־ סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים־ מְתִיר אֲסוּרִים־ וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם־ מִי־כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ־ מֶלֶךְ
מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה¹:

צעשי"ת מוסיפים: מי כמוך אב הרחמים־
זְכוֹר יְצוּרֶיךָ בְּרַחֲמִים מֵמִית וּמְחַיֶּה:

¹ במד' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

וְנֶאֱמַן אֶתְּהָ לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעַד. כִּי־אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ נְעֻשִׂי"ת: הַמְּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת. וּמְלַמֵּד לְאָנוּשׁ בִּינָה:

סדר רב
עמרים גאון.

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ בֵּין־קֹדֶשׁ לְחוּל. בֵּין־אֹזֶר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין־יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם. בֵּין־יְיָ הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. וְכַשֵּׁם שֶׁהַבְּדִלְתָּנוּ מִגּוֹיֵי הָאָרְצוֹת וּמִמַּשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה. כֵּן תִּטְהַרְנוּ וְתִנְקָנוּ מִכָּל־חַטָּא וְעוֹן. וְחַנּוּנוּ מֵאֲתֶךָ דַּעַת וּבִינָה וְהַשְׁכָּל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. חוֹנֵן הַדַּעַת:

הַשִּׁיבָנוּ אֲבֵינוּ לְתוֹרָתְךָ. וְדַבְּקָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקַרְבָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ. וְהַחֲזִירָנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַרוֹצֵה בְּתַשׁוּבָה:

סִלַּח־לָנוּ אֲבֵינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחַל־לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֵל טוֹב וְסִלַּח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. חַנוּן הַמְרַבֵּה לְסִלּוּחַ:

רֵאָה נָא בְּעֵינֵינוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ. וּגְאָלָנוּ מִלְּכָנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֹךְ. כִּי (אֵל) גּוֹאֵל חֲזַק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רַפְּאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִרְפָּא. הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה. כִּי תִהְיֶה לָנוּ אַתָּה. וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלָמָה לְכָל־

מכֹּוֹתֵינוּ (וְלִכְל־תַּחֲלוּאֵינוּ). כִּי אֵל רֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן
אֶתְּהָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. רֹפֵא חֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בְּרֵךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה
וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ. וְתֵן טַל (נחוקף מוסיפס:
וּמְטָר) לְבִרְכָה עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וְשַׁבַּע אֶת־הָעוֹלָם
מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ. וְתֵן בְּרֻכָה. רוּחָה וְהַצְלַחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ.
וּבְרֵךְ אֶת־שְׁנוֹתֵינוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְּבֹרָכוֹת. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵירוּתֵנוּ. וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ.
(וּמִבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ).
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַבֵּץ גְּדֻחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה וְיִזְעַצֵּנוּ כְּבַתְחִלָּה.
וְתַמְלֵךְ עֲלֵינוּ אַתָּה (מְהֵרָה) לְבִדּוּךְ (בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים). בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְלֵךְ
אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט (נעשי"ת: הַמְלֵךְ הַמִּשְׁפָּט:

נוסח מחזור רמ"ו וש"ס:

וְלַמְלָשִׁינִים בְּלִתְהֵי תַקְוָה.
וְכָל־דְּהַמִּינִים
כָּלֶם כְּרַגַּע יֵאבְדוּ. וְכָל־אוֹיְבֶיךָ
מְהֵרָה יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוֹן
מְהֵרָה תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ
אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר אוֹיְבִים
וּמְכַנִּיעַ זָדִים:

נוסח בלתי מחזור:

וְלַמְשֻׁמְדִים בְּלִתְהֵי
תַקְוָה. וְכָל־
הַמִּינִים כָּלֶם כְּרַגַּע יֵאבְדוּ.
וְכָל־אוֹיְבֵי עַמְךָ מְהֵרָה
יִכְרְתוּ. וּמַלְכוּת זְדוֹן מְהֵרָה
תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ
אוֹתָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. שׁוֹבֵר
אוֹיְבִים וּמְכַנִּיעַ זָדִים:

עַל-הַחֲסִידִים וְעַל-הַצְּדִיקִים וְעַל-גְּרֵי הַצָּדֵק וְעַל-פְּלִיטַת
 עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְהִמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל-הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ. וְשִׁים
 חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם. לְעוֹלָם לֹא גִבוּשׁ כִּי-בָךְ בְּטַחְנוּ מִלְּךָ
 עוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְשַׁעַן וּמִבְטָח לַצְּדִיקִים:
**וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וּבְנֶה אוֹתָהּ בְּנֵן
 עוֹלָם בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:**

גליל תשעה באב אומרים:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל-ירוּשָׁלַיִם עִירְךָ.
 וְעַל-צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל-הָעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרֻבָּה
 וְהַשׁוּמְמָה. הַנְּתוּנָה בְּיַד זָרִים. הַרְמוּסָה בְּכַף עֲרִיצִים. וְיִבְלָעוּהָ
 לְגִיוֹנוֹת. וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי פְסִילִים וְלִישְׂרָאֵל עַמְּךָ נְתַתָּה וּלְזָרַע
 יַעֲקֹב יִרְשָׁה הוֹרְשָׁתָה. נַעֲרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַפְרָה. וְהַקִּיצָה
 מֵאֶרֶץ דְּוִיָּה. נָטָה עָלֶיהָ כְּנֶהֱרַ שְׁלֹום. וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם.
 כִּי בָאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עֲתִיד לְבַנוֹתָהּ. כְּאִמּוֹר וְאֲנִי אֶהְיֶה-לָּהּ
 נְאֻם-יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ: בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה. מְנַחֵם צִיּוֹן עִירוֹ וְאֲבֵלֵי עַמּוֹ וּבּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם: וּמְשַׁכְּיִים אֶת-לְמַחֲסֵי:

ת"ס סו, יב.

זכרי ב, ט.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

**אֶת-צֶמַח דָּוִד עֲבָדְךָ בְּמַהֲרָה תִצְמַיֵחַ. וּמָרְנוּ תְרוּם
 בִּישׁוּעָתְךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינּוּ כָּל-הַיּוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה. מִצְמַיֵחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:**

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְחוּם וְחַנּוּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת-תְּפִלָּתֵנוּ וְאֶת-
 תַּחֲנֻנָּתֵנוּ. כִּי אָב מְלֹא רַחֲמִים רַבִּים אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם.
 וְלֹא נָשׁוּב רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:

גליל ט' בלז היחיד הנס אומר:

עֲנֵנוּ יְהוָה עֲנֵנוּ בְיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בַצָּרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ.
וְאֶל־תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשְׁמוֹעַ תַּפִּלָּתֵנוּ. וְאֶל־תַּתְּעַלֵּם מִבִּקְשֵׁתֵנוּ.
הֲיִה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֵנוּ. (נ"א: לְשׁוֹעֵתֵנוּ) טָרִם נִקְרָא אֹתָהּ תַעֲנֶה.
כַּדְבַּר שְׁנַאֲמַר. וְהִיָּה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים
וְאֲנִי אֲשַׁמְעֶ: כִּי אֹתָהּ פּוֹדֶה וּמְצִיל בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוֹקָה:

ישע' סה, כז.

כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תַּפִּלָּה וְתַחֲנוּן אֹתָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
שׁוֹמֵעַ תַּפִּלָּה:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תַּפִּלָּתֵם¹ שְׁעָה.
וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ. וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל
וְתַפִּלָּתֵם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּמְקַבַּל בְּרָצוֹן. וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ:

בראש חודש ובחול המועד אומרים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֵא. יִגְיַע. יִרְאֶה וְיִרְצֶה. וְיִשְׁמַע.
וְיַפְקֵד. וְיִזְכֵּר זְכוֹרֵנוּ וְזְכוֹרֵן אֲבוֹתֵנוּ. וְזְכוֹרֵן יְרוּשָׁלַיִם
עִירְךָ. וְזְכוֹרֵן מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדְּךָ. וְזְכוֹרֵן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ (לְפָלִיטָה) לְטוֹבָה. לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים וְלִרְצוֹן בְּיוֹם

בראש חודש:	נחום"מ של פסח:	נחום"מ של סוכות:
ראש החודש הזה.	חג המצות הזה.	חג הסוכות הזה.

זְכוֹרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ
לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְחוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים
כַּמָּאז. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

¹ במוז' רמ"ז: "ובתפלתם".

רמו

סדר ערבית למוצאי שבת

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. עַל-חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל-
 נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל-נְסִיךְ שְׂבָכְל-יוֹם וַיּוֹם עִמָּנוּ
 וְעַל-נְפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכְל-עֵת. עֶרֶב וּבֹקֶר
 וְצָהָרִים. הַטּוֹב כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְּרַחֵם כִּי לֹא-תָמוּ
 חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוָלָם קִוִּינוּ לָךְ. לֹא-הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְלֹא-עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא-הִסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ מִמָּנוּ:

צחנוכה וצפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
 הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעֵשִׂית עִמָּנוּ וְעַם-אֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם
 בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

צפורים

צחנוכה

בַּיָּמִים מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן
 הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם
 הַמֶּן הַרְשָׁע. וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד
 לְהַרְגֵּנִי וְלֹא-בָדַד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים
 מִנְּעָר וְעַד-זָקֵן טָף וְנָשִׁים בָּיּוֹם
 אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
 שְׁנַיִם-עָשָׂר הוּא-אֶחָד־שׁ אֶדְרָא
 וּשְׁלָלִים לְבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים הִפְרַת אֶת-עֲצוֹתַי. וְקִלְקַלְתָּ
 אֶת-מַחְשַׁבְתּוֹ. וְהִשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ
 בְּרֵאשׁוֹ. וְתָלוּ אֹתוֹ וְאַתָּה בְּנִי עַל-
 הָעֵץ: וְכַשֵּׁם שְׁעֵשִׂית עִם-אֲבוֹתֵינוּ
 גַּם- כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

בַּיָּמִים מִתְתִּיחַ בְּיַחְזִיקֵנוּ כִּהְיוֹ
 גְּדוֹל חֲשִׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו.
 כְּשֶׁעָמְדָה עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן
 הַרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ
 וְלִהְעִבְרִים מַחְקֵי רְצוֹנְךָ.
 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ
 לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבַּת אֶת-
 רִיבָם. דָּגַת אֶת-דִּינָם. נִקְמַת
 אֶת-נִקְמַתָם. מִסֵּרְתָּ גְבוּרִים
 בְּיַד חֲלָשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד
 מְעֻטִים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים.
 וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזוֹדִים
 בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. וְלָךְ עֲשִׂית

אסתר ג. יג.

שם ט. כה.

עפ"י תפי
קוט, נח.

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

נפורים	צחנוכה
פלא ונסים בעת הזאת. ונודה לשמך הגדול סלה:	שם גדול וקדוש בעולם. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה. ואחר כך באו בניך
לדביר ביתך. ופנו את היכלך. וטהרו את מקדשך. והדליקו נרות בחצרות קדשך. וקבעים שמונה ימים בהליל ובהודאה. וכשם שעשית עמכם גם כן עשה עמנו יהוה אלהינו פלא ונסים בעת הזאת. ונודה לשמך הגדול סלה:	

ע"פ מסכת סופרים פ"ב ס"ו

נעשי"ת מוסיפס: זכור רחמיך וכבוש את כעסך. פלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית ומגפה וכל מחלה מעלינו ומעל כל בני בריתך:

על כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד. כל החיים יודוך סלה. ויהללו לשמך הטוב באמת:

נעשי"ת מוסיפס: וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

ברוך אתה יהוה. הטוב שמך ולך נאה להודות:

שים שלום. טובה וברכה. (חיים). חן וחסד ורחמים. עלינו ועל כל ישראל עמך. ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך. כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו. תורת חיים. אהבה וחסד. צדקה. ברכה. ישועה ורחמים וחיים¹ ושלום. וטוב יהיה בעיניך (לברכנו) ולברך את כל עמך ישראל תמיד בכל עת ובכל שעה בשלומך:

¹ במד' רמ"ז: לא מופיע "חיים".

סדר ערבית למוצאי שבת

רמט

זעש"ת מוסיפס: בְּסֵפֶר חַיִּים. בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. פְּרִנְסָה טוֹבָה וְיִשׁוּעָה
וְנִחְמָה. חֵן וְחֶסֶד נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ. אָנוּ וְכָל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
לְחַיִּים (טוֹבִים) וְלִשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
(אָמֵן)¹:

תה"י יע"ט. עו. יהיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהַגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעָ. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל-הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְרָ
עֲצָתָם וְתִקְלַקֵּל מַחְשְׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שְׁתַּפְּתַח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֶכְמָה. שְׁעָרֵי בִינָה. שְׁעָרֵי
דַּעָה. שְׁעָרֵי פְּרִנְסָה וְכִלְכִּלָּה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

בבלי ברכות
97 ת.

אם שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הַרְחֵמְנוּ. יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שְׁעֵשֶׂה לְאַבּוֹתֵינוּ
בְּיָמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה. בְּיָמֵינוּ וְכֹוּ:

תה"י יע"ט. עו. יהיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהַגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

פוסק שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת ומזוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר²:

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

תוי"ט כה"ג.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שְׁתַּבְּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ):

ע"פ משגי
אבות פ"ה
מ"ב.

¹ במח' רמ"ז ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכתו רשאי לענות
אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ז ס"א. ² במח' רמ"ז ושי"א הנחיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי".
ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

חס צמשך השצוע חל יו"ע אומרים כאן קדיש שלם, וממשיכים "וימן לך" לקמן עמוד רנ"ג:

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דִּבְרָא כְרַעוּתֵהּ.
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אַמֵּן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמֵי וּלְעֵלְמֵי עֲלֵמֵי יִתְבָּרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
דְּאִמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אַמֵּן:

בליל ט' באב מדלגים פסוקי תהלים אלו:

וַיְהִיו גַּעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדָינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

יָשָׁב בְּסֵתֶר עֲלִיּוֹן בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן: אִמֵּר לַיהוָה מַחְסֵי
וּמְצוּדָתֵי אֱלֹהֵי אֲבֹטְח־בּוֹ: כִּי הוּא יִצְיֵלְךָ מִפַּח
יָקוֹשׁ מִדְּבַר הַוּוֹת: בְּאַבְרָתוֹ יִסְדֵּךְ לָךְ וְתַחַת־כַּנְפָיו תִּחְסֶה
צִנָּה וְסַחֲרָה אֲמַתּוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לִילָה מִחוּץ יַעֲוֹף
יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאִפְלֵ יִהְיֶה לְךָ מִקְטָב יִשׁוּד צַהֲרִים: יִפֹּל
מִצִּדְּךָ אֵלֶּף וּרְבֵבָה מִימִינְךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ
תִּבְיֹט וְשַׁלְּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיּוֹן
שׁוֹמֵת מְעוֹנָךְ: לֹא־תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא־יִקְרַב
בְּאַהֲלֶיךָ: כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה־לָּךְ לְשַׁמְרֶךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:
עַל־כַּפַּיִם יִשְׁאוּנְךָ פֶּן־תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וּפְתָן

תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כְּפִיר וְתִנְיִן: כִּי בִי חֶשֶׁק וְאִפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ
 כִּי־יִדַע שָׁמַי: יִקְרְאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עֲמוּז־אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ
 וְאֶכְבְּדֶהוּ: אַרְךְ יָמִים אֲשַׁבֵּיעֶהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי: אַרְךְ
 יָמִים וְכוּ'. ע"כ מלגים כליל ט' נאכ:

נפורים דפרזיס קוראס כאן את המגילה עם נרכומיה:

וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה
וְאָמַר קְדוֹשׁוּ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא
כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: נלמט: וּמִקְבְּלֵי דִין מִן דִּין וְאָמְרִין קְדִישׁ
בְּשָׁמַי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ. קְדִישׁ עַל אַרְעָא
עוֹבַד גְּבוּרְתָּהּ. קְדִישׁ לְעֵלַם וְלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא. יְהוָה
צְבָאוֹת מְלֵא כָּל־אַרְעָא זִיו יְקָרָה ע"כ: וְתִשְׁאַנֵּי רוּחַ
וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:
נלמט: וְנִטְלַתְנֵי רוּחָא. וְשִׁמְעִית בְּתַרְאֵי קַל זִיעַ שַׁגְיָא.
דְּמִשְׁבַּחֵינן וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דִיהוָה מֵאַתֵּר בֵּית
שְׁכִינְתָּה ע"כ: יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֵלַם וְעַד: נלמט: יְהוָה מַלְכוּתָהּ
קָאִים לְעֵלַם וְלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שְׁמֵרָה־זֹאת לְעוֹלָם לְיִצְרַח מַחְשְׁבוֹת
לְבָב עַמְךָ וְהִכֵּן לְבָבְסָ אֱלִיךָ: וְהוּא רַחוּם וְיַכְפֹּר עוֹן
וְלֹא־יִשְׁחִית וְהִרְבֶּה לְהַשְׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יַעִיר כָּל־חַמְתּוֹ:
כִּי־אַתָּה אֲדֹנֵי טוֹב וְסִלַּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קַרְאִיךָ: צְדָקְתֶךָ
צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתֶךָ אֱמֶת: תַּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קָדָם: בְּרוּךְ אֲדֹנֵי
יּוֹסֵף יוֹסֵף יַעֲמֵס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת
עֲמָנוּ מִשְׁגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י

תה' כג, ד.
 ישע' ג, ג.
 תרגום.
 יח' ג, יב.
 שמי' טו, יח.
 דה"א כט, יח.
 תה' עח, לח.
 שם פו, ה.
 קויע, קמג.
 מוכ' ז, ב.
 תה' סח, כ.
 שם מו, ת.
 שם פד, יג.

אָדָם בְּטוֹחַ בְּךָ: (יהוה הוֹשִׁיעָה הַמְּלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קְרָאֵנוּ):

ע"כ בלחש:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ- וְהַבְדִּילָנוּ מִן-הַתּוֹעִים-
 וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ-
 הֶרְחַמְנוּ יַפְתַּח לִבֵּנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִטַע אֶהְבְּתוּ וְיִרְאֶתוּ בְּלִבֵּנוּ-
 וְיִשִּׁים בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ- וְלִירְאָה אוֹתוֹ- וְלַעֲבֹדוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבְבֵּנוּ שְׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חַפְצָה- לְמַעַן לֹא
 נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבַהֲלָה- וְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ- שֶׁנִּשְׁמַר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה-
 וְנִזְכָּה וְנַחֲיָה וְנִרְאָה וְנִירָשׁ יְשׁוּעַת שְׁנֵי הַמְּשִׁיחַ לְטוֹבָה
 וְלִבְרָכָה- לְזִכוֹת וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא:

הסוּן סוּמֵר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא- בְּעֵלְמָא דְבְרָא כְרַעוּתָהּ-
 וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיִּי דְכָל-
 בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב- וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ- לְעֵלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵי יִתְבָּרַךְ-

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלָּה
 וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא- לְעֵלְמָא
 לְעֵלְמָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא- שִׁירְתָּא- תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
 דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא- וְאָמְרוּ אָמֵן:

תְּתַקַּבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל- קָדָם
 אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמֵיָא- וְאָמְרוּ אָמֵן- יְהֵא שְׁלָמָא

1 במד' רמיו ושי"א: "חיי" ללא וי"ו.

רנג

סדר ערבית למוצאי שבת

רְבֵא מִן־שָׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

בחנוכה צצית הכנסת מדליקין כלאן את הנרות.

צט' צאצ אין אומרים:

וַיִּתֵּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן
וְתִירָשׁ: יַעֲבֹדוךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְךָ לְאֲמִים הָיָה
גְבִיר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְךָ בְּנֵי אִמְךָ אֲרִיךְ אַרְוֵר
וּמְבָרְכֶיךָ בְּרוּךְ: וְאֵל שְׂדֵי יְבָרְךָ אֶתְךָ וַיִּפְרֶךְ וַיִּרְבֶּךָ
וְהָיִיתָ לְקַהֲל עַמִּים: וַיִּתֵּן לְךָ אֶת־בְּרַכַּת אַבְרָהָם לְךָ
וְלִזְרַעֲךָ אֶתְךָ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אָרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים
לְאַבְרָהָם: הַמְלֵאךָ הַגָּאֹל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרְךָ אֶת־
הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בְּהֵם שְׁמִי וְשֵׁם אָבְתִי אַבְרָהָם וַיִּצְחַק
וַיִּדְגֹּן לָרֹב בְּקִרְבַּת הָאָרֶץ: מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שְׂדֵי
וַיְבָרְכֶךָ בְּרַכַּת שָׁמַיִם מֵעַל בְּרַכַּת תְּהוֹם רַבְּצַת תַּחַת
בְּרַכַּת שְׂדֵים וְרַחֵם: בְּרַכַּת אָבִיךָ גְּבִירוֹ עַל־בְּרַכַּת הַזֵּרִי
עַד־תֵּאֱוֹת גְּבַעַת עוֹלָם תִּהְיֶינָה לְרֵאשִׁי יוֹסֵף וְלִקְדָּקֹד נְזִיר
אָחִיו: יְהוּה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבֵּה אֶתְכֶם וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם כְּכֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְהוּה אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כְּכֶם אֶלְף
פְּעָמִים וַיְבָרְךָ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: בְּרוּךְ אַתָּה
בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בְּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אֲדָמְתְךָ
וּפְרִי בְהֵמְתְךָ שֹׁגֵר אֶלְפֶיךָ וְעִשְׂתְּרוֹת צֹאנְךָ: בְּרוּךְ טַנְאָךָ
וּמִשְׁאֲרֵתְךָ: בְּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ: יִתֵּן

צט' כז, כח

שס כח, כ"ד

שס מח, טז

שס מט, כה

צ"א ח, י"א

שס כח, ג"ב

יהוה את-איביך הקמים עליך נגפים לפניך בדרך אחד
 יצאו אליך ובשבעה דרכים ינוסו לפניך: יצו יהוה אתך
 את-הברכה באסמך ובכל משלח ידך ובברכה בארץ
 אשר-יהוה אלהיך נתן לך: יקימך יהוה לו לעם קדוש
 כאשר נשבע-לך כי תשמר את-מצות יהוה אלהיך
 והלכת בדרךיו: וראו כל-עמי הארץ כי שם יהוה נקרא
 עליך ויראו ממך: והותרך יהוה לטובה בפרי בטןך
 ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך על האדמה אשר נשבע
 יהוה לאבותיך לתת לך: יפתח יהוה לך את-אוצרו
 הטוב את-השמים לתת מטרארצה בעתו ולברך את
 כל-מעשה ידך והלויית גוים רבים ואתה לא תלוה:
 אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן עזרך
 ואשר-חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על-במותימו
 תדרך: ופדויי יהוה ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם
 על-ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה: ואמר
 ביום ההוא הנה אלהינו זה קנינו לו ויושיענו זה יהוה
 קנינו לו נגילה ונשמחה בישועתו: הנה אל ישועתי
 אבטח ולא אפחד כי-עזי וזמרת יה יהוה ויהי-לי לישועה:
 ושאבתם-מים בששון ממעיני הישועה: ואמרתם ביום
 ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו
 הזכירו כי נשגב שמו: זמרו יהוה כי גאות עשה מודעת
 זאת בכל-הארץ: צהלי ורני יושבת ציון כי-גדול בקרבך
 קדוש ישראל: ישראל נושע ביהוה תשועת עולמים
 לא-תבשו ולא-תכלמו עד-עולמי עד: כי כל-העמים
 ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם-יהוה אלהינו

ד' ל' כ"ו

ש"ע ל"ה י

ש"ס כ"ה ט

ש"ס י"ב ב"ה

ש"ס מ"ה ת

מ"כ"ה ה"ה

סדר ערבית למוצאי שבת

ונה

לְעוֹלָם וָעֶד: בֵּית יַעֲקֹב לָכוּ וּנְלַכְהוּ בְּאוֹר יְהוָה: וַיְהִי דְוָד
 לְכָל־דֶּרֶךְ מִשְׁכִּיל וַיְהוֶה עִמּוֹ: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לַחֵי וְאַתָּה
 שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר־לְךָ שְׁלוֹם: הִנְנִי שֹׁלַח
 מִלְאָכֵי וּפְנֵה־דַרְךְ לְפָנַי וּפְתָאֵם יָבֹא אֶל־הֵיכָלוֹ הָאֲדוֹנָן
 אֲשֶׁר־אַתֶּם מִבְּקָשִׁים וּמִלְאָךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר־אַתֶּם חֹפְצִים
 הַנְּהַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לָכֶם אֶת
 אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: אַחֲרֵי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תֵּלְכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ
 וּבְקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וְבוֹ תִדְבְּקוּן: וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם: כִּי־בִשְׂמֵחָה תֵצְאוּ
 וּבְשְׁלוֹם תִּוָּבְלוּן הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רְנָה
 וְכָל־עֵצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֹאוּ־כָף:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֲשָׁא עֵינַי אֶל־הָהָרִים מֵאֵין יָבֹא עֲזָרִי:
 עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֵל־יִתֵּן לְמוֹט
 רִגְלֶךָ אֶל־יָנוּם שִׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
 יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שִׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם
 הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִפְכֶה וַיִּרְחַ בְּלִילָה: יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע
 יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמֹר־צִאֲתְךָ וּבֹאֲךָ מִמֵּתָה
 וְעַד־עוֹלָם:

יְהוָה עֲזוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וְיִבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם: תּוֹרַת
 יְהוָה תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נְפֹשׁ עֲדוֹת יְהוָה נְאֻמָּה
 מִחֻכְמַת פִּתִּי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֵי־לֵב מִצְוֹת
 יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת
 לְעַד מִשְׁפָּטֵי־יְהוָה אָמֵת צְדָקוֹ יַחֲדוּ: הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב

שם כט, יא.
שם יט, חרטו.

סדר ערבית למוצאי שבת

רנו

וּמִפּוֹ רַב וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּת צוּפִים: גַּם-עֲבָדְךָ נִזְהָר
 בָּהֶם בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רַב: שְׂגִיאוֹת מִיַּיִן מִנְסַתְרוֹת נִקְנִי:
 גַּם מִזֵּדִים חֲשׂוֹךְ עֲבָדְךָ אֶל-יִמְשְׁלוּ-בִי אִזּוֹ אֵיתָם וְנִקְיִתִי
 מִפֶּשַׁע רַב: יִהְיוּ לְרֵצוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּיזוּן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה
 צוּרִי וְגֹאֲלִי: צוּרִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וְגֹאֲלִי בְּעוֹלָם הַבָּא: וְאֲנִי
 אֲגִיד לְעוֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְכָל-קִרְנֵי רְשָׁעִים
 אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמְמָנָה קִרְנוֹת צִדִּיק: טוֹב-לִי כִי-עֲנִיתִי לְמַעַן
 אֲלַמֵּד חֻקֶּיךָ: טוֹב-לִי תוֹרַת-פִּיךָ מֵאֲלֹפֵי זָהָב וְכֶסֶף: בְּרוּךְ
 יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שְׁכֵן יְרוּשָׁלַם
 הַלְלוּ-יָהּ:

תכ"ו עה.
רי"ח.

שס קיט.
על"עב.

שס פט, נג.

שס קלה, כה.

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ-אֱלֹהֵי בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ:
 הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדֻלוֹ:
 הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָ וּכְנֹר:
 הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגָּב:
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שִׁמְעַ הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
 כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה הַלְלוּ-יָהּ:

שס קג, ט"ו.

צנלי ברכות
ף סד.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים מְרַבִּים
 שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. שְׁנַאֲמַר: וְכָל-בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְהוָה וְרַב
 יִשְׁעֵי נְדָ, יג.

¹ קטע זה ליתא במח' רמ"ז, ובמקומו קטע אחר החותם ברוך אתה ה' מלך מהולל בתשבחות" (ברכת השיר). ובספר שבלי הלקט מובא בשם הרב אביגדור כהן צדק שאין ראוי לחתום כן (ערוגה קכ"ט). ועיין גם קובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני רומא עמוד ט"ז.

סדר ערבית למוצאי שבת

רנו

שָׁלוֹם בְּנֵיךְ: אֵל תִּקְרֵי בְּנֵיךְ אֶלָּא בְּנֵיךְ: יְהִי־שָׁלוֹם
 בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַּ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה־נָא
 שָׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לָךְ:
 וְרֵאֵה־בָּנִים לְבְנֵיךְ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: (שָׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי
 תוֹרַתְךָ וְאֵין־לָמוּ מִכְשׁוֹל: יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וְיִבְרַךְ
 אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם):

תהי' קבב,
 דבב.
 שם קבב, ו.
 שם קבע,
 קסה.
 שם כע, ית.

קדיש לרבנן:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיָמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבְּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
 שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָא לְעֵלָא לְעֵלָא
 מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא.
 וְאָמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמֵי־דִיהוֹן וְעַל (כָּל־)תַּלְמֵי־דִי
 תַּלְמֵי־דִיהוֹן (דִּי־תַבִּין) דְּעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא (קֻדְשָׁתָא) דִּי
 בְּאַתְרָא הֵדֵן וְדִי בְּכָל־אַתְר וְאַתְר. יְהֵא (לְנָא ו)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא
 וְחַנָּא וְחַסְדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אַרְיִכֵי) וּמְזוּנֵי רְוִיחִין מִן־קֻדְס מְרַה
 שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים
 טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם עֲלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

המון אומר בקול רם:

עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
 שְׁלֵא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרֶץ. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת

הָאֲרָצוֹת שֶׁלֹּא שָׁם חִלְקֵנוּ כָּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל־הַמּוֹנִם.
 שֵׁהִם מְשַׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים וּמְשַׁתַּחֲוִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁהוּא) נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אֶרֶץ.
 וְכִסֵּא כְבוֹדוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׂכִינַת עֲזוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים.
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ. אִמַּת מִלְּכָנוּ וְאֵין
 זוּלָתוֹ. כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל־לִבְכָךָ
 כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאֲרֶץ מִתַּחַת
 אֵין עוֹד:

עַל־כֵּן נִמְנָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֹאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת
 עֲזֶךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן־הָאֲרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
 יִכְרֹתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי. וְכֹל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ
 בְּשִׂמְךָ. לְהַפְנוֹת אֱלֹהֵי כָל־רִשְׁעֵי אֲרֶץ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ
 כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֶל. כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל־בָּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל־לְשׁוֹן.
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׂמְךָ יִקְרְאוּ
 יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
 לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ
 בְּכְבוֹד. כִּכְתוּב בְּתוֹרָתְךָ. יְהוָהוּ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
 וְכִכְתוּב². שְׂמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

קדיש יתום:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וַיִּמְלִיךְ
 מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיָמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל
 בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1 במד' רמ"ז: "ואין". 2 במד' רמ"ז: "ונאמר".

רנט

סדר ערבית למוצאי שבת

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא יְתְבָרַךְ.

וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיְתַרְוֶמַּם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל
שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלָא לְעֵלָא מִן-כָּל-
בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן.

המון אומר:

בְּרַכּוּ אֶת-יְהוָה הַמְבָרַךְ:

הקהל עונה ואחריו המון:

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרַךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

כאן סופרים ספירת העומר, לעיל עמוד ק"ב ואילך:

הבדלה על הכוס

יש לומר:

זְכוּר לְטוֹב. שָׁבוּעַ טוֹב. בְּסֶמֶן טוֹב:

אֱלֹהֵינוּ הִנְבִיֵא. אֱלֹהֵינוּ הִנְבִיֵא. אֱלֹהֵינוּ הִנְבִיֵא.
בְּמַהֲרָה יָבֵא אֱלֵינוּ עִם־מְשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד:

אִישׁ אֲשֶׁר קָנָא לְשֵׁם הָאֵל. אִישׁ בָּשָׂר שָׁלוֹם עַל־יָד יְקוּמֵי־אֵל.
אִישׁ גָּשׁ וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

אִישׁ הַזְרוֹת שְׁנַיִם־עֶשֶׂר רְאוּ עֵינָיו. אִישׁ הִנְקָרָא בְּעַל שַׁעַר
בְּסֶמֶן־נִיּוּ. אִישׁ וַאֲזוֹר עוֹר אֲזוֹר בְּמַתְנֵיּוּ: אֱלֹהֵינוּ וְכוּ

אִישׁ תִּשְׁבִּי עַל־שְׁמוֹ נִקְרָא. תִּצְלִיחֵנוּ עַל־יְדֵינוּ בְּתוֹרָה.
תִּשְׁמִיעֵנוּ מִפִּי בְּשׂוֹרָה טוֹבָה בְּמַהֲרָה. תּוֹצִיאֵנוּ מֵאֶפְלָה
לְאוּרָה: אֱלֹהֵינוּ וְכוּ

אֲשָׁרֵי מִי שָׂרָאָה פְּנֵיו בְּחִלוֹם. אֲשָׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ שָׁלוֹם. וְהַחֲזִיר
לוֹ שָׁלוֹם. יִהְיֶה יְבָרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: אֱלֹהֵינוּ וְכוּ

כַּכְּתוּב: הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאִים לְפָנָי בּוֹא יוֹם
יִהְיֶה הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהַשִּׁיב לִב־אֲבוֹת עַל־בְּנֵים וְלִב
בְּנֵים עַל־אֲבוֹתָם:

לְיִהוּדִים הִיְתָה אוּרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשֹּׁן וְיִקְר. (כֵּן
תִּהְיֶה־לָּנוּ). בְּשִׁמְחָה נִזְעַדְנוּ בְּבֵית (בְּבֵית
הַכְּנֶסֶת) הַזֶּה. וּבְכָל־מְקוֹם שֶׁנִּהְיֶה שָׁם. יִהְיֶה־אֲדִיר בְּעֶזְרָנוּ.
סֶמֶן טוֹב בְּבֵיתֵנוּ. מִזֶּל טוֹב בְּגוֹרְלָנוּ. יְבָרְכֵנוּ יוֹצְרָנוּ יוֹצֵר
כָּל. בְּפִרְיָה וְרִבְיָה. בְּעוֹשֶׁר. בְּבְרִיאוֹת. בְּנִכְסִים וּבְרוֹב
כָּל. בְּכָל יִשְׁמַחֵנוּ אֲדוֹן מְעֻזָּנוּ. וּבְטוֹבוֹ הַגְּדוֹל יִדְרִיכֵנוּ:

¹ פּוֹיֵט זֶה אֵינוֹ מוֹפִיעַ בְּמַחֲזוֹרִים רַמְיָו וְש״א, מִיּוֹסֵד עַיִן אֱלֹהֵי בֵּית וְנֹאמְרִים רַק הַבְּתִים הַרְאִשׁוֹנִים וְהַאֲחֻרוֹנִים
שֶׁל הַפּוֹיֵט (הַשּׁוּוֹה מַחֲזוֹר וְיִשְׂרֵי סִמָּן רִג). ² נֹסֶחַ פְּסוּקֵי הַבְּדִלָּה הֵינּוּ כְּמַחֲזוֹר ש״א וְשׁוֹדֵל. בְּמַח' רַמְיָו
סֹדֵר הַפְּסוּקִים שׁוֹנֵה.

הבדלה על הכוס

רסא

כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁר אֵשׂא וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: ¹אֲנִי יְהוָה
הוֹשִׁיעָה נָא אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחַהּ נָא: אֲנִי יְהוָה.
עֲנֵנוּ בְּיוֹם־קְרָאֵנוּ: הוּא יִשְׁלַח (לָנוּ) בְּרָכָה. רוּחָהּ. וְהַצְּלִחַהּ
בְּכָל־מַעֲשֵׂה יַדְיָנוּ. וְנֹאמֶר אָמֵן:

סה' קטו, יג.
סס קיח, כה.

סְבָרֵי מְרֻנָּן². (הקהל עונה: לְחַיִּים):

צגלי פסחים
קד. קג.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בוֹרֵא עֵצֵי
(עֲשׂוּבֵי אוּ מִינֵי) בְּשָׁמַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

ע"פ צגלי
פסחים קד
קנ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְבַדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחֹל. בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם.³
בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל:

יש מוסיפים:

צ"ו ו. ט.
משל ג. ד.
צ"ו כו. יב.

וְנַח מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה: כֵּן נִמְצָא חֵן וְשִׁכְל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים
וְאָדָם: וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּמְצָא בְּשֵׁנָה הַהוּא מַאֲה
שָׁעָרִים וַיִּבְרַכְהוּ יְהוָה:
אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא. אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא. אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא. בְּמַהֲרָה יָבֵא אֱלֹהֵינוּ
עַם־מְשִׁיחַ בְּיָדָיו:

זמנאלי שנת חנוכה, צצית מדליקים את הנרות לאחר ההבדלה⁴:

¹ במח' רמ"ו ושי"א נוסף כאן "נשא ברכה מאת ה' וצדקה מאלקי ישענו" (עפ"י תהילים כד, ה) - ² במח' רמ"ו ושי"א: "סברו מורי". ³ הנוסח המצונן המקובל היום לומר הוא "לעמים". ⁴ עפ"י פ"י קמחא דאבישונא לענין חנוכה.

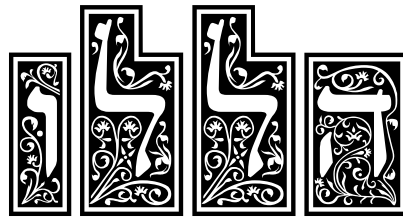
הלל

בראש חודש (פרט לראש חודש טבת), בחול המועד של פסח וציו"ט האחרון של פסח אומרים:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְקַרְא אֶת־הַהִלֵּל:**

בכל חג הסוכות, בחנוכה, ציו"ט ראשון של פסח ובשבעות אומרים:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְגַמֹּר אֶת־הַהִלֵּל:**

סה' קיג, חרט.

יְהוָה הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם יְהוָה
מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ מְהִלֵּל
שֵׁם יְהוָה: רֵם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי
כִּי־הוֹדָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגַבִּיחֵי לְשָׁבַת: הַמְשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת
בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ: מְקַיְמֵי מַעֲפָר דָּל מְאַשְׁפֹּת יָרִים אֲבִיוֹן:
לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים לְעַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֶקְרַת
הַבַּיִת אִם־הַבְּנִים שׁוֹמְחֵה הִלְלוּ־יָהּ:

**בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזוֹ: הִיִּתְהַ
יְהוּדָה לְקִדְּשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה
וַיִּגַם הַיָּרֵדוֹן יֹסֵב לְאַחֹר: הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת
כְּבְּנֵי־צֶאֱן: מֵהַלֶּךְ הַיָּם כִּי תִנּוּם הַיָּרֵדוֹן תִּסֵּב לְאַחֹר:
הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כְּבְּנֵי־צֶאֱן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן**

סס קיד, חרט.

חֹלֵי אֶרֶץ מִלְפָּנַי אֵלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהֲפִכִי הַצּוֹר אֲגַס־מִים
חֲלָמִישׁ לְמַעַיְנֵי-מִים:

ת"ס קטו,
ל"ד י"ט.

ככל חג הסוכות, בחנוכה, ציו"ט ראשון של פסח ונשזועות מוסיפים:
לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לִשְׁמֹךְ תֵּן כְּבוֹד עַל־חֲסִדְךָ עַל־אֲמַתְךָ:
 לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי־הֵנָּה אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵהֵינוּ בַשָּׁמַיִם כֹּל
 אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יָדַי אָדָם: פִּה־לָהֶם
 וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזַנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף
 לָהֶם וְלֹא יִרְיִחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא־יִהְיוּ
 בְּגִרְוֹנָם: כְּמוֹתֵם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בִּטַח בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח
 בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּנָם הוּא: בֵּית אֱהָרֹן בְּטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּנָם
 הוּא: יִרְאִי יְהוָה בְּטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמִגֹּנָם הוּא:

יְהוָה זְכַרְנוּ יְבָרְךָ יְבָרְךָ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרְךָ אֶת־בֵּית
 אֱהָרֹן: יְבָרְךָ יִרְאִי יְהוָה הַקְּטַנִּים עַם־הַגְּדֹלִים: יִסֹּף
 יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה
 עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן
 לְבְנֵי־אָדָם: לֹא הִמְתִּים יְהוָה לִלְוִיָּהּ וְלֹא כָל־יִרְדֵי דוּמָה:
 וַאֲנַחְנוּ נִבְרָךְ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הַלְלוּ־יָהּ:

ש"ס קטו,
ל"ד י"ט.

ככל חג הסוכות, בחנוכה, ציו"ט ראשון של פסח ונשזועות מוסיפים:
אֶהְבֵּתִי כִּי־יִשְׁמְעוּ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי
 אֶקְרָא: אֶפְפוּנִיו חֲבִל־יָמוֹת וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל מִצְּאוּנֵי צָרָה
 וַיִּגְזֹן אֶמְצָא: וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מִלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן יְהוָה
 וְצַדִּיק וְאֵלֵהֵינוּ מֵרַחֵם: שִׁמְרֵ פִתְאִים יְהוָה דָּלְתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:
 שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחֵיכִי כִי־יְהוָה גָּמַל עָלַיְכִי: כִּי חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
 אֶת־עֵינַי מִן־דַּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדָּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאֲרָצוֹת
 הַחַיִּים: הֲאִמְנָתִי כִי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אִמְרָתִי בְּחַפְזִי
 כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מִה־אֲשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְּמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא
 וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: גִּדְרֵי לַיהוָה אֲשֶׁלֶם נִגְדָה־נָּא
 לְכָל־עַמּוֹ: יִקָּר בְּעֵינַי יְהוָה הַמּוֹתֵה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְהוָה
 כִּי־אֲנִי עֲבָדָךְ אֲנִי־עֲבָדָךְ בְּן־אֲמֹתָךְ פִּתַּחַת לְמוֹסְרֵי:
 לָךְ־אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא: גִּדְרֵי לַיהוָה
 אֲשֶׁלֶם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחִצְרוֹתוֹ בֵּית יְהוָה בְּתוֹכְכִי
 יְרוּשָׁלַם־ הַלְלוּ־יָהּ:

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאֲמִים: כִּי גָבַר
 עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וְאֲמַת־יְהוָה לְעוֹלָם־ הַלְלוּ־יָהּ:

ספ"ו קמ"ב-ב

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא יִשְׂרָאֵל	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־אֱהֲרֹן	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:
יֹאמְרוּ־נָא יְרֵאֵי יְהוָה	כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

ס"ט קמ"ב
 ט"כ"ט

מִן־הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בַמֶּרְחָב יְהוָה לִי לֹא
 אִירָא מִה־יַעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְהוָה לִי בְּעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה
 בְּשִׁנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת
 בַּיהוָה מִבְּטַח בַּגְּדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
 אֲמִילָם: סִבּוּנִי גַם־סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם: סִבּוּנִי
 כַּדְבוּרִים דָּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם: דַּחָה
 דַּחִיתַנִּי לְנֶפֶל וַיְהִי עֲזָרָנִי: עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לְיִשׁוּעָה:
 קוּלוֹ רְנָה וּישׁוּעָה בְּאֶהְלִי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל:
 יְמִין יְהוָה רֹמְמָה יְמִין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: לֹא־אֲמוֹת כִּי־אֲחִיָּה
 וְאִסְפָּר מִעֲשֵׂי יְהוָה: יִסֹּר יִסְרָנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנֵנִי:

רסה

הלל

פִתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אֲבֹא־בָם אוֹרֵה יְהוָה: זֶה־הַשַּׁעַר
לַיהוָה לְצַדִּיקִים יִבְאוּ בּוֹ:

אוֹרֶךְ כִּי עֲנִיתֵנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: (אוֹרֶךְ):

אֲבֹן מַאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: (אֲבֹן):

מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ: (מֵאֵת):

זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ: (זֶה):

אֲנִי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנִי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא:

אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא אֲנִי יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא:

בְּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: (בְּרוּךְ):

אֵלֹהֵי יְהוָה וַיֵּאָר לָנוּ אֶסְרוּ־חַג בְּעַבְתִּים

עוֹד־מִקְרָנֹת רֶהֱמִיבַח: (אֵל):

אֵלֵי אַתָּה וְאוֹרֶךְ אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ: (אֵלֵי):

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדְךָ: (הוֹדוּ):

יְהִלְלוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּ אֶת־שִׁמְךָ:

כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמְדָּה נְעִים לְזַמְרָה¹ כִּי

מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ

מְהִלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת (נ"א: בְּתַשְׁבְּחוֹת) אֱמֵן:

צימנות החול החזן אומר קדיש שלם, ועוזרים לעמוד נ"ב. וכשצט עוזרים לעמוד קע"ז:

צימנות החנוכה החזן אומר חזי קדיש, חוץ מר"ח טבת שאומר החזן קדיש שלם, ועוזרים לעמוד נ"ב.

¹ במז' רמ"ז ושי"א: נְעִים לְשַׁמְדָּה לְזַמְרָה.

סדר ראש חודש

מזמור לראש חודש

לְמַנְצֵחַ עַל־הַגִּתִּית מְזֻמֹּר לְדָוִד: יְהוָה אֲדַנִּינוּ מִהָאֲדִיר
 שָׁמַךְ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּגַּה הוֹדֶךָ עַל־הַשָּׁמַיִם:
 מִפִּי עוֹלָלִים וְיִנְקִים יִסְדֹּתַי עַז לִמְעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית
 אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: כִּי־אֶרְאֶה שָׁמִיךָ מַעֲשֵׂה אֲצַבְעֶיךָ יָרַח
 וְכֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנֶתָה: מִהָאֲנוּשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי
 תִפְקֹדֶנּוּ: וּתְחַסְּרֶהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וְכְבוֹד וְהַדָּר תַּעֲטֹרֶהוּ:
 תִמְשִׁילֶהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כָּל שִׁתָּה תַחַת־רַגְלָיו: צִנְהָ
 וְאַלְפִים כָּלֵם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדֵי: צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבְרֵי
 אַרְחוֹת יַמִּים: יְהוָה אֲדַנִּינוּ מִהָאֲדִיר שָׁמַךְ בְּכָל־הָאָרֶץ:

סדר קריאת התורה:

כִּסּוּ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צֹו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבָּנִי לַחֲמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ
 גִּיחְחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְמוֹעֵדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה
 הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה תְּמִימִם
 שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תְּמִיד: לֵי וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
 תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה
 תְּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֶת־הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי
 תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים: וְעִשִּׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה
 בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית רְבִיעֵת הַהֵיזֵן: שְׁלִשִׁי עֹלֶת תְּמִיד הַעֲשִׂיָה
 בְּהָרְ סִינֵי לְרִיחַ גִּיחְחֵי אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הַהֵיזֵן
 לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֶּךָ נֶסֶךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: וְאֶת־הַכֶּבֶשׂ
 הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַעֲשֶׂה
 אִשָּׁה רִיחַ גִּיחְחֵי לַיהוָה: פ

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כֶבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֲלֵת שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ
עַל־עֲלֵת הַתְּמִיד וְנִסְכָּה: פ רביעי

וּבְרֵאשִׁי חֲדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פְּרִים בְּנֵי־בָקָר
שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לֶפָר הָאֶחָד וּשְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְאַיִל הָאֶחָד: וְעֶשְׂרֹן
עֶשְׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לִכְבֶּשׂ הָאֶחָד עֹלָה
רֵיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה: וְנִסְכֵיהֶם חֲצִי הַהֵין יִהְיֶה לֶפָר
וּשְׁלִישֵׁת הַהֵין לְאַיִל וּרְבִיעֵת הַהֵין לִכְבֶּשׂ יַיִן זֹאת עֲלֵת
חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחַטָּאת
לַיהוָה עַל־עֲלֵת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

ואחר שקראו במורה אומר המזון חצי קדיש, וגוללין את ספר המורה, אומרים אשרי,
הללו, וכל לזיון וכו' ואומר המזון חצי קדיש ומתפללים מוסף בלחש:

מוסף לראש חודש

המזון אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאָר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלָּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא
דְּאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

במזרה המון אומר כלמט: אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: ^{תהי' נא, ת.}
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּגִיחָם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: מְלֶךְ גּוֹאֵל עֲזוּר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מְחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
 נקיז: מוריד הטל | במזרה: מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
 מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמֵי רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים מַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לַיִשָּׁנִי עֹפֵר מִי־כַמּוֹךְ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מְלֶךְ מִמִּית וּמְחִיָּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה:
וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחִיָּה הַמֵּתִים:

במזרה אומרים:
כֶּתֶר יִתְּנוּ לָךְ הַמּוֹנֵי מֵעַלְה עֵס־קְבוּצֵי מְטָה יַחַד כָּלֶם קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר עַל־יַד נְבִיאָךְ וּקְרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קוּ"ם: קְדוֹשׁוּ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: מוֹן: לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ קוּ"ם: בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מוֹן: וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר קוּ"ם: יְמֶלֶךְ יְהוָהוּ לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֶר וְדֶר הַלְלוּיָהּ:

יש' ה, ג
 יח' ג, יב
 תהי' קמ"ה, ה

¹ במז' רמ"ז נוסף: "בקרוב"

לְדוֹר וָדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי־הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
 וּשְׁבַחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעַד.
 כִּי־אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
 הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

רֵאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעִמּוֹךְ נָתַתָּ. זְמַן כְּפָרָה לְכָל־תּוֹלְדוֹתֶם.
 בְּהֵיוֹתֶם מִקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זְבַחֵי רִצּוֹן. שְׁעִירֵי
 חַטָּאת לְכַפֵּר בְּעַדְם. וּזְרוֹן לְכָל־סֶם יְהִיוּ. תְּשׁוּעַת נַפְשָׁם
 מִיַּד שׂוֹנְאֵי מִזְבַּח חֹדֶשׁ בְּצִיּוֹן תִּכְיֶינָה. וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ
 נִעְלָה עֲלֵינוּ. וּשְׁעִירֵי עֲזִים נִעְשֶׂה בְּרִצּוֹן. וּבַעֲבוּרַת בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ נִשְׁמַח כָּל־נוֹ. וְשִׁירֵי דָוִד (עֲבָדְךָ) הַנְּשַׁמְעִים
 בְּעִירְךָ. הָאֲמֹרִים לְפָנֶי מִזְבַּחְךָ. אֲהַבַת עוֹלָם תָּבִיא
 לָהֶם. וּבְרִית אֲבוֹת לְבָנִים תִּזְכּוֹר. אֲזִי יִשְׁיִשׁוּ עִמָּךְ וְעַד־תָּךְ.
 בַּעֲשׂוֹתֶם קִרְבָּנִים עַל־גִּבֵּי מִזְבַּחְךָ:

וּבַכֵּן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
 שְׁתַּעֲלֵנוּ לְאַרְצֵנוּ. וְתִטְעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ. וְשֶׁם נִעְשֶׂה
 לְפָנֶיךָ אֶת־קִרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִין כְּסִדְרָן וּמוֹסְפִין
 כְּהַלְכָתָן. וּמוֹסֵף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נִעְשֶׂה וְנִקְרִיב
 לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רִצּוֹנְךָ. כְּמוֹ שִׁפְתְּכֶת עָלֵינוּ
 בְּתוֹרַתְךָ. עַל־יְדֵי מִשָּׁה עֲבָדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאֲמֹר:

במ' כח, כה.

וּבְרֵאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פְּרִים בְּגִי־בָקָר
 שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּגִי־שָׁנָה שִׁבְעָה
 תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִדְּבַר־. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים
 לֶפֶר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לְאַיִל. וְעֶשְׂרוֹן לְכֹבֵשׁ. וַיִּזֵּן כְּנִסְפוֹ.
 וּשְׁעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְּמִידִין כְּהַלְכָתָן:

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו. חדש עלינו את-החדש הזה לטובה ולברכה. לששון ולשמחה. לישועה ולנחמה. לפרנסה ולכלכלה. לסליחת חטא ולמחילת עון. לגמילות חסד ולתלמוד תורה. כי בישראל עמך בחרת מכל-האמות. וחקי ראשי חֲדָשִׁים להם קבעת. ברוך אתה יהוה. מקדש ישראל וראשי חֲדָשִׁים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ואל-תפלתם שעה. והשב העבודה לדביר ביתך. ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל בְּרָצוֹן. ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחזינה עינינו בשוכך לציון ולירושלים עירך ברחמים כמאז. ברוך אתה יהוה. המחזיר ברחמיו שכנתו לציון:

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. על-חיינו המסורים בידך ועל-נשמותינו הפקודות לך. ועל-נסיך שבכל-יום ויום עמנו ועל-נפלאותיך וטובותיך שבכל-עת. ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא-כלו רחמך. המרחם כי לא-תמו

נחזרה כשהחזן אומר "מודים" נריכין כל הליצור לשוח עמו ואומרים "מודים דרנן":

מודים פורעים ומשתחוים אנחנו לפניך אלהינו אלהי כל-בשר. יוצרנו יוצר בראשית. ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש. על שהחיייתנו וקיימתנו. בן תחיינו ותחננו ותאסוף גליותינו מארבע כנפות הארץ. ונשוב לשמור חקיך ולעשות רצונך באמת ובלבב שלם. על שאנו מודים לך. (ברוך אל ההודאות):

בבלי סוטה 97 מ.

ירמ' לב, כז.

רעא

מוסף לראש חודש

חסדיך ומעולם קוינו לך. לא הכלמתנו יהוה אלהינו
ולא עזבתנו ולא הסתרת פניך ממנו:

צחוכה אומרים:

על הנסים ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות ועל
הפרקן ועל הפדות שעשית עמנו ועם אבותינו. בימים ההם
בזמן הזה:

בימי מתתיה בן יוחנן כהן גדול חשמונאי¹ ובניו. כשעמדה
עליהם מלכות יון הרשעה לשכחם מתורתך ולהעבירם
מחקי רצונך. ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם.
רבת אתריבם. דגת את דינם. נקמת את נקמתם. מסרת גבורים
ביד חלשים. ורבים ביד מעטים. וטמאים ביד טהורים. ורשעים
ביד צדיקים. וזדים ביד עוסקי תורתך. ורך עשית שם גדול
וקדוש בעולם. ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה. ואחר כך
באו בניך לדביר ביתך. ופנו את היכלך. וטהרו את מקדשך.
והדליקו נרות בחצרות קדשך. וקבעום שמונה ימים בהלל
ובהודאה. וכשם שעשית עמם נס. כן עשה עמנו יהוה אלהינו
פלא ונסים בעת הזאת. ונודה לשמך הגדול סלה:

נ"פ תהי
קוע, נל.

נ"פ מסכת
סופרים פ"ב
ה"ו.

על כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד. כל החיים
יודוך סלה. ויהללו לשמך הטוב באמת. ברוך
אתה יהוה. הטוב שמך ורך נאה להודות:

צארכן ישראל נושאים הכהנים כפיהם צחוכה ואם אין כהן, החון אומר:

אלהינו ואלהי אבותינו. ברכנו בברכה המשלשת בתורה
הכתובה על ידי משה עבדך. האמורה מפי אהרן
ובניו כהנים עם קדושיך. באמור. בברכה יהוה וישמך: יאר
יהוה פניו אליך ויחנך: ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום:

נמ' ו, כד"ט.

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

שִׁים שְׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. (חַיִּים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
 עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אָבִינוּ כָּלֵנוּ
 כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים. אֶהְבֶּה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה.
 יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים¹ וְשְׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ
 (לְבָרְכֵנוּ וּ) לְבָרֵךְ אֶת-כָּל-עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל-עֵת
 וּבְכָל-שָׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.
 (אָמֵן)²:

במזרה המזן אומר פסוק זה בלחש:

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תהי' יע' טו.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעֵ. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מַרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
 תִּדּוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדּוּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעֹפֵר לְכָל תְּהִיָּה.
 יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׁכַל-הַקָּמִים עָלַי לְרַעָה. תִּפְר
 עֲצָתָם וְתִמְלָקֵל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
 שְׁתַּפְּתַח לִי שְׁעָרֵי תוֹרָה. שְׁעָרֵי חֶכְמָה. שְׁעָרֵי בִינָה. שְׁעָרֵי
 דַּעָה. שְׁעָרֵי פְּרָנְסָה וְכִלְכֵּלָה. שְׁעָרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
 וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

בבני ברכות
 ת. 97

אם שכח לומר 'על הניסים' יאמר:

הַרְחֵמֵן. יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּשֵׁם שְׁעֵשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ
 בְּיָמֵם הָהֵם בְּזְמַן הַזֶּה. בְּיָמֵי וְכוּ':

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תהי' יע' טו.

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע "וחיים". ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמך ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א."

מוסף לראש חודש

רעג

פוסע שלש פסיעות לאחוריו זכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ע"פ משגי
אבות פ"ה
מ"ב.

(יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שְׁתַּבְּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ):

החזן אומר:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְּבָרָא כְּרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיָמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמָּן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן-כָּל-בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא
דְּאִמְרִין בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

תְּתַקַּבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל. קְדָם
אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא
רַבָּא מִן-שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

ואומרים פטום הקטורת (לעיל עמוד ס"א ואילך), שיר של יום, "אמר רבי אלעזר",
קדיש דרצנג, עלינו לשבח וקדיש יתום: זראש חודש אלול מוקעים בשופר:

¹ במח' רמ"ו וש"א הנחיה זו מופיע קודם "יהיו לרצון אמרי פי". ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

תְּאֵמַת אֹר בְּקֹדֶשׁ בְּיוֹם שַׁבַּת וְחֹדֶשׁ:

וְרוֹת גְּדוֹלִים שְׁנַיִם אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם בְּרֵאתָם
 לְאוֹתוֹת בָּם לְחֹדֶשׁ אוֹתוֹת גְּבוּל יָמִים
 וְלֵילוֹת גְּרָלְתָם בְּגוֹרְלוֹת:

דְּבָקוּ אֹר לְאֹר דְּפָקוּ יַחַד לְאֹר הַחֹדֶשׁ וְשַׁבַּת הַנְּחָה
 לְהוֹגִי מְשִׁיבַת וְאוֹרוֹ כְּמִשְׁנַיִם וְטוֹב לְעֵינַיִם: תלמנת

זֹאת הַמְּנוּחָה זֶה עֲנֵג לְהַנְחָה חֲדוּשׁ אֹר מְקֹדֶשׁ חֲזוֹת
 שְׁבַעֲתַיִם יְחֹדֶשׁ טָהוֹר נְגִיה טוֹב אֹר חֹדֶשׁ יְגִיָּה: תלמנת

יִשְׁעֵךְ אוֹרְנוּ יְחֹדֶשׁ זְבוּל מְרַאֲנוּ כְּמֹאֹר פְּנִיךָ כְּאֹר
 אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ לְאֹר עוֹלָם לְהֵאִיר יִשְׁלָם: תלמנת

מֵה־יָפוּ וְנִעְמּוּ מְאוֹרוֹת שְׁנַתְּאָמוּ נְגִיַת חֹדֶשׁ וְנַחַת
 נוֹהֲגִים כְּאַחַת שְׁמַחָה וְשִׁשׁוֹן שָׁגוּ בְּלִי אֶסוֹן: תלמנת

עֲשֵׂה יְרַח עֲנֵג וְחֹדֶשׁ זוֹרַח פֶּלֶס לְמוֹעֵד פְּקֻדַת מוֹעֲדִים
 לְהַעֲדוֹ אֶעֱד חֹדְשִׁים וְשַׁבָּתוֹת אֲצִיג יָמִים וְשָׁנַיִם
 וְעַתּוֹת: תלמנת

קִדְשׁוֹ אוֹרָה קִרְאוּ לְהֵאִירָה רַעוֹת בְּחֶשֶׁק רוֹעֵעוּ
 בְּנֶשֶׁק שְׁנַיִם יַחַד שְׁטוֹבִים מִן־הָאָחָד: תלמנת

תְּאֵמַת אֹר בְּקֹדֶשׁ בְּיוֹם שַׁבַּת וְחֹדֶשׁ:

¹ מיוסד עפ"י אי"ב כפול.

מִוֶסֶף לְשַׁבַּת זֶרַע חֹדֶשׁ עֵרָה

הַמִּזְמֹר לְאֹמֶר:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דְבִרְא כְרַעוּתָהּ.
וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא
לְעֵלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא
דְאָמִירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

בְּחֹרֶף הַמִּזְמֹר לְאֹמֶר גַּלְגַּל: אֲדִנְי שְׁפַתֵּי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: ^{ת. ט. ט. ת.}
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהִם. אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
אֶת־הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסֵדֵי אֲבוֹת. וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: מְלַךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְגֵן אֲבֹרָהִם:

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדִנְי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בְּקִיץ: מוֹרִיד הַטֶּל | בְּחֹרֶף: מוֹשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמֵים רַבִּים. סוֹמֵךְ
נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. מַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ
לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי־כְמוֹךָ בֵּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ. מְלַךְ
מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ לָנוּ יְשׁוּעָה:¹

¹ במח' רמ"ז נוסף: "בקרוב".

וְנֶאֱמַן אֶתְּהָ לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מַחְיָה הַמֵּתִים:

בחזרה סומרים:

כָּתוּב יִתְּנוּ לָךְ (יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים) הַמוֹנִי מַעֲלָה עִם-עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מִטָּה. יַחַד כָּלֶם קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. כָּמָה
 שְׁנָאֵמַר עַל-יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה וְאָמַר. קו"ם: קְדוּשׁוֹ קְדוּשׁ
 קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: מו"ן: כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם.
 מְשַׁרְתָּיו שׂוֹאֵלִים זֶה לָזֶה אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ. לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֹאמְרוּ.
 קו"ם: בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְקוֹמוֹ: מו"ן: מִמְקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן (בְּרַחֲמָיו)
 לְעַמּוֹ. הַמִּיחֲדִים אֶת-שְׁמוֹ עָרֵב וּבִקֵּר תָּמִיד בְּכָל-יּוֹם. פְּעָמִים
 בְּאַהֲבָה וְאוֹמְרִים. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
 אֶחָד (הוּא) אֱלֹהֵינוּ. הוּא אֲבִינוּ. הוּא מְלַכְנוּ. הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. הוּא
 יִשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל-חַי. לְהַיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים: קו"ם:
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מו"ן: וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לְאֹמַר. קו"ם: יִמְלֹךְ
 יְהוָה לְעוֹלָם. אֱלֹהֶיךָ צִוּן לְדָר וְדָר. הַלְלוּיָהּ:

יש"ג ג. ג.

יש"ג ג. יב.

דב' ג. ה.

במ' טו. מה.

ספ' קמ"ג. ג.

לְדוֹר וְדוֹר נִמְלִיךְ לְאֵל. כִּי-הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקְדוּשׁוֹ.
וְשִׁבְחְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא-יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.
כִּי-אֵל מְלֹךְ גָּדוֹל וְקְדוּשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
הָאֵל הַקְּדוּשׁ:

אַתָּה יִצְרַתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם. כְּלִיתָ מְלֹאכְתְּךָ בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי. בְּחִרְתָּ בָּנוּ מִכָּל-הָאֻמוֹת. וְרָצִיתָ בָּנוּ
מִכָּל-הַלְשׁוֹנוֹת. וַתִּתֵּן-לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שְׁבֻתוֹת
לְמִנוּחָה. וְאַתֵּי-יּוֹם רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם רְצוֹן לְכַפֵּר
בְּעַדְנוּ. לְמַעַן נַחְדֵּל מֵעֲשָׂק יְדֵינוּ:

1 במד' רמ"ז: "את" לא מופיע.

מוסף לשבת וראש חודש

רעז

אבל משחטאנו לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.
חרבה עירנו ושמים מקדשנו. וגלה יקרנו ונטל
כבוד מבית חיינו. ואין אנו יכולים לעשות חובותינו
בבית בחירתך. בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך
עליו. מפני היר שנשתלחה במקדשך:

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.
שתעלנו לארצנו. ותטענו בגבולנו. ושם נעשה
לפניך את־קרבנות חובותינו. תמידין כסדרן ומוספין
כהלכתן. ומוסף יום השבת הזה ומוסף יום ראש החדש
הזה. נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך. כמו
שכתבת עלינו בתורתך. על־ידי משה עבדך. מפי
כבודך באמור:

וביום השבת שני־כבשים בני־שנה תמימם ושני
עשׂרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת
שבת בשבתו על־עלת התמיד ונסכה:

ובראשי חדשיכם תקריבו עלה ליהוה פרים בני־בקר
שנים ואיל אחד כבשים בני־שנה שבעה
תמימם: ומנחתם ונסכיהם כמדבר. שלשה עשׂרונים
לפר. ושני עשׂרונים לאיל. ועשׂרון לכבש. ויין כנסכו.
ושעיר לכפר. ושני תמידין כהלכתן:

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג. עם מקדשי
שביעי. כלם ישבעו ויתענגו מטובך. ובשביעי
רצית בו וקדשתו. חמדת ימים אותו קראת. זכר
למעשה בראשית:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. חֲדָשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
 לְטוֹבָה וְלְבִרְכָה. לְשִׁשּׁוֹן וְלְשִׁמְחָה. לְיִשׁוּעָה
 וְלִנְחֻמָּה. לְפִרְנָסָה וְלְכִלְכָּלָה. לְסְלִיחַת חַטָּא וְלִמְחִילַת
 עוֹן. לְגַמְלוֹת חֶסֶד וְלִתְלַמּוּד תּוֹרָה. כִּי בְיִשְׂרָאֵל עִמָּךְ
 בְּחַרְתָּ מְכַל־הָאֲמוֹת. וְשַׁבְתוֹת¹ וְחֻקֵי רְאִשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם
 קִבַּעְתָּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מִקְדָּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל
 וְרְאִשֵׁי חֳדָשִׁים:

רִצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעִמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפְלְתֶם שְׁעָה.
 וְהָשִׁב הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ. וְאִשֵׁי יִשְׂרָאֵל
 וְתִפְלְתֶם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן. וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
 עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן
 וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים כְּמֵאֻז. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
 הַמַּחְזִיר בְּרַחֲמָיו שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׂאֵתָה
 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. עַל־חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ וְעַל־
 נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ.
 וְעַל־נְסִיךְ שְׁבָכְל־יוֹם וַיּוֹם
 עִמָּנוּ וְעַל־נַפְלְאוֹתֶיךָ

בְּמִזְרָה כְּשֶׁהָמוֹן אֹמֵר "מוֹדִים" נְרִיכִין כֹּל
 הַלְּיָצוֹר לְשׁוֹם עִמּוֹ וְאֹמְרִים "מוֹדִים דְּרַבְנִין":
 מוֹדִים בּוֹרְעִים וּמְשַׁתְּחוּיִם
 אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵי כָּל־בְּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
 לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. עַל
 שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲזִינָה
 וְתַחַנְנֵנוּ וְתַאֲסוּף גְּלוּתֵינוּ מֵאַרְבַּע
 כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. וְנִשׁוּב לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת וּבְלִב
 שָׁלֵם. עַל שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ. (בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת):

33 בני סוטה
97 מ.

ירמ' לג, כז.

¹ במד' רמ"ו ושד"ל: "ושבתות" לא מופיע. במחזור ש"א: וְחֻקֵי שַׁבְּתוֹת וְרְאִשֵׁי חֳדָשִׁים.

רעט

מוסף לשבת וראש חודש

וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכְל־עַתָּה. עָרַב וּבָקֵר וְצָהָרִים. הַטּוֹב כִּי
לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא־תָמוּ חֲסָדֶיךָ וּמַעֲוֹלָם
קוֹיֵנוּ לָךְ. לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־
הִסְתַּרְתָּ פְנֶיךָ מִמֶּנּוּ:

צחנוכה אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמַּלְחָמוֹת וְעַל
הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעֵשִׁית עִמָּנוּ וְעַם־אֲבוֹתֵינוּ. בְּיָמִים הֵהֵם
בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

בְּיָמֵי מִתְתִּיָּה בְּדִיּוֹחָנָן כִּהֵן גְּדוֹל חֲשֵׁמוֹנָא¹ וּבְנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה
עֲלֵיהֶם מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרָתְךָ וּלְהַעֲבִירֵם
מִחֻקֵי רְצוֹנְךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעַת צָרָתָם.
רַבַּת אֶת־רִיבָם. דָּגַת אֶת־דִּינָם. נִקְמַת אֶת־נִקְמָתָם. מִסֵּרְתָּ
גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מַעֲטִים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים.
וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתְךָ. וְלָךְ עֲשִׂיתָ
שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְלַעֲמֻךְ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה.
וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֶיךָ לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ. וּפָנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ. וְטָהְרוּ
אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נְרוֹת בְּחֻצְרוֹת קְדָשְׁךָ. וּקְבָעוּם שְׁמוֹנָה
יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שְׁעֵשִׁית עִמָּהֶם גִּם. כֵּן עֲשֵׂה
עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעַת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל סְלָה:

תהי קוע, גל.

ע"פ מסכת
סופרים פ"ב
ה"ו.

**עַל־כָּל־סָלָם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם שִׁמְךָ מִלְּפָנֵינוּ תָּמִיד. כָּל־הַחַיִּים
יִזְדוּךָ סְלָה. וַיְהִלְלוּ לְשִׁמְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתָּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלָךְ נָאָה לְהוֹדוֹת:**

¹ במד' רמ"ז: "חשמונאי" בוי"ו.

חס אין כהן, החזן אומר חזרה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהַרֹן
וּבְנָיו כְּהֹנִים עִם קְדוּשֵׁיךָ. כְּאֲמוּרָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר
יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

כמ"ו, ה' כד"כ.

שֵׁים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. (חיים). חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.
עֲלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. בְּרַכְנוּ אֲבֵינוּ כְּלָנוּ
כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנֵיךָ. כִּי בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ. תּוֹרַת חַיִּים. אֲהַבָה וְחֶסֶד. צְדָקָה. בְּרָכָה.
יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים¹ וְשָׁלוֹם. וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ
(לְבָרְכֵנוּ) לְבָרֶךְ אֶת-כָּל-עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל-עֵת
וּבְכָל-שָׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
(אָמֵן)²:

חזרה החזן אומר פסוק זה נלחש:

יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

סה"י, ע"ו, טו.

ויש נוהגין לומר:

אֱלֹהֵי. נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מְרָע. וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מְרָמָה. וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם וְלִמְצוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְנַפְשִׁי כְּעַפְרָ לְכָל תְּהִיָּה.
יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי. שְׂכָל-הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה. תִּפְרַע
עֲצָתָם וְתִמְקַלֵּקֵל מִחֲשָׁבוֹתָם. וְכֵן יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.
שִׁתְּפַתַח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי חֲכָמָה. שַׁעֲרֵי בִינָה. שַׁעֲרֵי
דַּעְיָה. שַׁעֲרֵי פְּרָנְסָה וְכֻלְכָּלָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
וְרִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

כ"ג, כרכות
ט"ז ת

¹ במח' רמ"ו: לא מופיע 'וחיים'. ² במח' רמ"ו ושי"א לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: 'אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן' ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א.

רפא

מוסף לשבת וראש הודש

חס שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
**הֶרְחַמְנוּ יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּשֵׁם שְׁעֵשֶׂה לְאַבְוֹתֵינוּ
בְּיָמִים הָהֵם בְּזֶמַן הַזֶּה בְּיָמֵינוּ וְכוּ':**

תהי' לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: תהי' יע, טו.

פוסק שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת ומזור לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר¹:

**עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:**

ע"פ משנ' חצות פ"ה מ"ב.

(יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.
שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ונתן חלקנו בתורתך):

ועוצרים לעמ' קצ"ט:

¹ במח' רמ"ו וש"א הנחיה זו מופיע קודם "יהי לרצון אמרי פי" ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'.

ברכת הלבנה

(תִּלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים:
הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאוֹ: הַלְלוּהוּ
שֵׁם־וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי־אֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם
אֲשֶׁרוֹ מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וַנְּבָרָאוּ:
וַיַּעֲמִידֵם לְעֵד לְעוֹלָם חֲקֵי־נִתְּנוּ וְלֹא יַעֲבוּר׃

הרואה לבנה נחידושה יעמוד, וישר רגליו ויברך. ועוז לנצחה נמו"ש:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ
בָּרָא שְׁחָקִים. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם. חוֹק וְזִמְן
נָתַן לָהֶם שְׁלֹא יִשְׁנוּ אֶת־תַּפְקִידָם. שְׁשִׁים וּשְׁמֹנִים
לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵם (נ"א: קוֹנִיָּהֶם). פּוֹעֵל אֱמֶת וּפּוֹעֵלֶתָם
צָדִק. וְלִלְבָנָה אָמַר שְׁתַּחֲדֵשׁ עֲטֹרַת תַּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי
בְּטוֹן. שְׁהֵן (נ"א: שְׁאֵף הֵם) עֲתִידִין לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶיהָ.
וּלְפֶאֱר לְיוֹצְרֵם עַל־כָּל־מַה־שֶּׁבָרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים:

ואומרים ג' פעמים:

(סֶמֶן טוֹב תִּהְיֶה לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל). בְּרוּךְ יוֹצְרֵךְ. בְּרוּךְ
עוֹשֶׂךְ. בְּרוּךְ קוֹנֵךְ. בְּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ:

מרקד ואומר:

כַּשֵּׁם שְׁאֵנִי רוֹקֵד כְּנִגְדֶךָ וְאֵינִי יְכוֹל לַגֵּעַ בְּךָ. כֵּן יִהְיֶה
שׁוֹנְאֵי כְּנִגְדֵי. לֹא יוּכְלוּ לַגֵּעַ בִּי:

ואומרים ג' פעמים:

תַּפְּלֵם עֲלֵיהֶם אֵימָתָהּ וּפְחַד בְּגִדְלָהּ זְרוּעֶךָ יְדָמוּ
כְּאֶבֶן כְּאֶבֶן יְדָמוּ זְרוּעֶךָ בְּגִדְלָהּ וּפְחַד אֵימָתָהּ
עֲלֵיהֶם תַּפְּלֵם:

ברכת הלבנה

רפג

דְּיֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם. דְּיֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי
וְקַיִם. דְּיֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם. אָמֵן אָמֵן אָמֵן.
סְלָה סְלָה סְלָה. לֵב טָהוֹר בְּרָא-לִי אֱלֹהִים וַרוּחַ נְכוֹן

בבלי ר"ה
ק"ה כ"ה

תה" נ"ה, י"ב.

חֲדָשׁ בְּקִרְבֵּי:

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשָׁא עֵינַי אֶל-הַהַרִים מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי:
עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצָן: אֵל-יִתֵּן לְמוֹט
רִגְלֶךָ אֶל-יָנוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא-יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שְׁמֶרְךָ יְהוָה אֲצִלְךָ עַל-יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם
הַשֶּׁמֶשׁ לֹא-יִפְכֵּה וַיְרַח בְּלִילָהּ: יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע
יִשְׁמַר אֶת-נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמַר-צִאֲתֶךָ וּבֹאֵךְ מִמֵּתָה
וְעַד-עוֹלָם:

שם קכ"ה
ר"ת.

הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ-אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הִלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ:
הִלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ הִלְלוּהוּ בְּרִב גְּדֻלוֹ:
הִלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בַנְּבִל וּכְנֹר: הִלְלוּהוּ בְּתֹף
וּמְחוֹל הִלְלוּהוּ בַמִּנִּים וְעִגְבִּים: הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שִׁמְעַ
הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשֻׁמָּה תְהַלֵּל יְהוָה. הִלְלוּ-יְהוָה:

שם ק"ה, ר"ו.

¹תִּנָּא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל. אֵלְמָלָא לֹא זָכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶלָּא לְהַקְבִּיל פְּנֵי אַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. פְּעַם
אַחַת בְּחֹדֶשׁ דְּיָס. אָמַר אַבְיֵי הַלְכֶךָ נִמְרִינְהוּ מֵעוֹמְדֵי.
אומרים קדיש דרננן):

בבלי סנהדרין
ק"ה מ"ג.

ואומרים זה לזה: שלום עליכם: ועונים: עליכם שלום ג"פ:

שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

¹ קטע זה לא מופיע במח' רמ"ו ושי"א, ומופיע בפי' קמחא דאבישונא על אתר.

סדר הדלקת נרות חנוכה

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו להדליק נר של-חנוכה:**

מסכת
סופרים
פ"ב ה"ה

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שעשה נסים
לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:**

כליל ראשון אומר:

**ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחנינו וקיימנו
והגיענו לזמן הזה:**

לאחר שהדליק הנר הראשון יאמר:

**הנרות הללו אנו מדליקין על-הנסים ועל-הפרקן ועל-
הגבורות ועל-התשועות ועל-הנפלאות ועל-
הנחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה על-ידי
כהניך הקדושים וכל-שמונת ימי חנכה הנרות הללו (לנו)
קדש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם
בלבד כדי להודות לשמך (נ"א: לשמך הגדול) על-נסיך
ועל-נפלאותיך ועל-ישועתך:**

ס"ב ה"ג

ואומר זה המזמור:

**מזמור שיר-חנוכת הבית לדוד: ארוממך יהוה כי
דליתני ולא-שמחת איבי לי יהוה אלהי שועתי
אליך ותרפאני: יהוה העלית מן-שואל נפשי חיייתני
מירדי-בור: זמרו ליהוה חסידיו והודו לזכר קדשו: כי
רגעו באפו חיים ברצונו בערב ילין ככי ולבקר רנה:
ואני אמרתי בשלוי בל-אמוט לעולם: יהוה ברצונך
העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל: אליך**

תה"ל ר"ג

1 - במח' רמ"ז, ש"א ושד"ל: "הנרות הללו" וכו' ליתא - (הנוסח כאן מופיע בסידור קאמריני, טוריני שנת 1912).

יְהוָה אֱקַרָא וְאֵל-אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן: מִהַבְּצַע בְּדַמִּי בְרִדְתִּי
 אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עֵפֶר הַיִּגִיד אֶמְתָּךְ: שִׁמְעֵיהוָה וְחַנּוּנִי
 יְהוָה הִיְהֶ-עוֹר לִי: הַפְּכֵת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פִתְחֵת שְׁקִי
 וְתֹאזְרֵנִי שְׂמִיחָה: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אוֹרְךָ:

יש נוהגים לשיר פיוט זה¹:

מְעוֹז צוֹר יִשׁוּעָתִי. לֶךְ נֹאֵה לְשִׁבְחֵךְ. תְּכוּן בֵּית תְּפִלָּתִי. וְשֵׁם תּוֹרָה
 נִזְבַּח. לְעֵת תְּכִין מְטִבְחֵךְ מִצָּר הַמְּנַבֵּחַ. אִז אֲגַמְרֵךְ. בְּשִׁיר מְזֻמּוֹר.
 חֲנֻכַּת הַמְּזֻבָּח:

רְעוֹת שִׁבְעָה נִפְשֵׁי. בְּיָגוֹן כָּחִי כָלָה. חַיִּי מְרִירוֹ בְּקִשֵׁי. בְּשִׁעְבוֹד
 מַלְכוּת עֲגָלָה. וּבִידוֹ הַגְּדוּלָה. הוֹצִיא אֶת־הַסְּגָלָה. חֵיל פְּרָעָה.
 וְכָל־זִרְעוֹ. יִרְדוּ כְּאֶבֶן מִצוּלָה:

דְּבִיר קָדְשׁוֹ הִבִּיאֵנִי. וְגַם שֵׁם לֹא שָׁקַטְתִּי. וּבֵא נוֹגֵשׁ וְהַגְּלֵנִי. כִּי
 זָרִים עֲבַדְתִּי. וַיִּין רַעַל מִסְכָּתִי. כַּמַּעֵט שֶׁעֲבַרְתִּי. קִץ בְּבֵל.
 זָרְבָּבֶל. לְקִץ שִׁבְעִים נוֹשְׁעָתִי:

כְּרוֹת קוֹמַת בְּרוּשׁ בְּקִשׁ. אֲגִנִּי בְּדֵה־מְדִתָּא. וְנִהְיִתָּה לֹו לְמוֹקֵשׁ.
 וְגֵאוֹתוֹ נִשְׁבַּתְתָּה. רֹאשׁ יְמִינִי נִשְׂאֵת. וְאוֹיֵב שְׂמוֹ מְחִיתָ. רֵב בְּנִי.
 וּמְגִנֵּינִי. עַל־הָעֵץ תִּלִּיתָ:

יְוָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי. אִזִּי בִימֵי חֲשִׁמְנִים. וּפְרָצוּ חוֹמוֹת מְגִדְלִי. וְטָמְאוּ
 כָּל־הַשְּׂמֹנִים. וּמְנוֹתֶיךָ קִנְקְנָנִים. נַעֲשֶׂה גַם לְשׁוֹשְׁנִים. בְּנֵי בִינָה.
 יְמֵי שְׂמוֹנָה. קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים:

חֲשׂוֹף זְרוּעַ קְדֻשָּׁךְ. וְקָרַב קִץ הַיִּשׁוּעָה. נִקּוּם נִקְמַת עֲבֹדֶיךָ מֵאִמָּה
 הַרְשָׁעָה. כִּי אֲרָכָה הַשָּׁעָה. וְאִין־קִץ לִימֵי הַרְעָה. דְּחַה אֲדַמּוֹן
 בְּצֵל צְלָמוֹן. הִקָּם רוּעִים שִׁבְעָה:

¹ פיוט זה אינו בנוסח כמנהג בני רומה, והוכנס לאחרונה עפ"י מנהג אשכנז. מחברו ר' מרדכי חזק, ושמו חתום בראשי הבתים.

סדר קריאת התורה בחנוכה

מזמור לחנוכה: "מזמור שיר חנוכה הצית לדוד" (לעיל עמוד נ"ג).

ביום הראשון קוראים:

כסו וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-אהרן ואל-בניו לאמר כה תברכו את-בני ישראל אמור להם: ׀ יברכה יהוה וישמרך: ׀ יאר יהוה פניו אליך ויחנך: ׀ ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום: ׀ ואת-שמי על-בני ישראל ואני אברכם: ׀ ויהי ביום כלות משה להקים את-המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת-כל-כליו ואת-המזבח ואת-כל-כליו וימשחם ויקדש אתם: ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם נשיאי המטת הם העמדים על-הפקדים: ויביאו את-קרבתם לפני יהוה שש-עגלות צב ושני עשר בקר עגלה על-שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן: לוי ויאמר יהוה אל-משה לאמר: קח מאתם והיו לעבד את-עבדת אהל מועד ונתתה אותם אל-הלויים איש כפי עבדתו: ויקח משה את-העגלות ואת-הבקר ויתן אותם אל-הלויים: אתו שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם: ואתו ארבע העגלות ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן-אהרן הכהן: ולבני קהת לא נתן כי-עבדת הקדש עליהם בכתף ישאו: ויקריבו הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו הנשאים את-קרבתם לפני המזבח: ויאמר יהוה אל-משה נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את-קרבתם לחנכת המזבח: ׀ ישראל ויהי המקריב ביום הראשון את-קרבתו נחשון בן-עמינדב למטה יהודה: וקרבתו קערת-כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן-בקר איל אחד כבש-אחד בן-שנתו לעלה: שעיר-עזים

רפו

סדר קריאת התורה בחנוכה

אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָרְשָׁנִים אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתוּדִים
חֲמִשָּׁה כִּבְשִׂים בְּגִי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְחֻשׁוֹן בְּזֶעֱמִינְדָב:

ציוס השני קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַשְּׁנִי הַקָּרִיב נִתְנָאֵל בְּזֶעֱוֶר נְשִׂיא יִשְׁשֹׁכֶר: הַקָּרִב
אֶת־קָרְבָּנָו קַעֲרֵת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֶלֶת
בְּלוּלָה בַשָּׂמֶן לְמִנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קִטְרֵת: לוי פֶּר
אֶחָד בְּזֶבֶד אֵיל אֶחָד כִּבְשִׂ־אֶחָד בְּזֶשָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים
אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָרְשָׁנִים אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתוּדִים
חֲמִשָּׁה כִּבְשִׂים בְּגִי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נִתְנָאֵל בְּזֶעֱוֶר:

ישראל חוזר מ"ציוס השני" עד "קרבן נתנאל בן זוער" וכן על זה הסדר בשאר ימים.

ציוס השלישי קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נְשִׂיא לְבָנִי זְבוּלָן אֵילִיָּאָב בְּזֶחֶלֶן: קָרְבָּנָו
קַעֲרֵת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בַשָּׂמֶן
לְמִנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קִטְרֵת: לוי פֶּר אֶחָד בְּזֶבֶד
אֵיל אֶחָד כִּבְשִׂ־אֶחָד בְּזֶשָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָרְשָׁנִים אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתוּדִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׂים
בְּגִי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֵילִיָּאָב בְּזֶחֶלֶן:

ציוס הרביעי קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי נְשִׂיא לְבָנִי רְאוּבֵן אֵילִיָּצוֹר בְּזֶשְׁדִּיאֹר: קָרְבָּנָו
קַעֲרֵת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בַשָּׂמֶן
לְמִנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קִטְרֵת: לוי פֶּר אֶחָד בְּזֶבֶד
אֵיל אֶחָד כִּבְשִׂ־אֶחָד בְּזֶשָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָרְשָׁנִים אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתוּדִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׂים
בְּגִי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֵילִיָּצוֹר בְּזֶשְׁדִּיאֹר:

ציוס החמישי קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לְבָנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן־צוּרִישָׁדִי: קָרְבָּנוֹ
 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד לְכֶסֶף
 שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 לְמִנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: לֹי פֶר אֶחָד בֶּן־בְּקָר
 אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
 וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֵתָדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים
 בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן־צוּרִישָׁדִי:

ציוס הששי קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי נָשִׂיא לְבָנֵי גַד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: קָרְבָּנוֹ
 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד לְכֶסֶף
 שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 לְמִנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: לֹי פֶר אֶחָד בֶּן־בְּקָר
 אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
 וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֵתָדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים
 בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל:

ציוס השביעי קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לְבָנֵי אֶפְרָיִם אֶלְיָשָׁמֶע בֶּן־עַמִּיהוּד: קָרְבָּנוֹ
 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד לְכֶסֶף
 שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 לְמִנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: לֹי פֶר אֶחָד בֶּן־בְּקָר
 אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
 וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֵתָדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים
 בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָשָׁמֶע בֶּן־עַמִּיהוּד:

ציוס השמיני קוראים:

כֹּהן בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לְבָנֵי מְנַשֶּׁה גְּמִלְיָאֵל בֶּן־פְּדָה־צוּר: קָרְבָּנוֹ
 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד לְכֶסֶף

שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן
 למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: לוי פר אחד בן־בקר
 איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת:
 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים
 בני־שנה חמשה זה קרבן גמליאל בן־פדהצור: פ

ישראל ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אביון בן־גדעני: קרבנו
 קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד פסו
 שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן
 למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן־בקר
 איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת:
 ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים
 בני־שנה חמשה זה קרבן אביון בן־גדעני: פ

ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן־עמישדי: קרבנו
 קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד פסו שבעים
 שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד
 כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת: ולזבח
 השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה
 חמשה זה קרבן אחיעזר בן־עמישדי: פ

ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר פגעאל בן־עכרון: קרבנו
 קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד פסו שבעים
 שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד
 כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת: ולזבח
 השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה
 חמשה זה קרבן פגעאל בן־עכרון: פ

ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי אכירע בן־עינו: קרבנו
 קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד פסו שבעים

שָׁקַל בְּשֵׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
כֹּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מִלֵּאָה קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד
כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אַחִירֵע בֶּן־עֵינָן: פ

זֹאתוֹ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הַמָּשָׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרַת
כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנַיִם עֶשֶׂר כִּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה: שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקַּעֲרָה הָאֶחָת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק
הָאֶחָד כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אֲלֵפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֵׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:
כִּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מִלֵּאָת קִטְרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הֵבָּה בְּשֵׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ כָּל־זָהָב הַכִּפּוֹת עֲשָׂרִים וּמֵאָה: כָּל־הַבְּקָר לְעֹלָה שְׁנַיִם
עֶשֶׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנַיִם־עֶשֶׂר כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם עֶשֶׂר
וּמִנְחָתָם וּשְׁעִירֵי עִזִּים שְׁנַיִם עֶשֶׂר לְחַטָּאת: וְכֹל בְּקָרוֹ זֶבַח
הַשְּׁלָמִים עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַּה פָּרִים אֵילִם שְׁשִׁים עֶתְדִים שְׁשִׁים
כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁשִׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמָּשָׁח אֹתוֹ:
וּבָבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֱהֹל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדְּבַר
אֱלֹוֹ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבַּיִן שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים
וַיְדַבֵּר אֵלָיו: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אֱהֹרֹן וְאִמְרַת אֵלָיו
בְּהִעָלְתְּךָ אֶת־הַנִּירֹת אֶל־מוֹל' פְּנֵי הַמִּנְוֶה יִאִירוּ שִׁבְעַת הַנִּירֹת:
וַיַּעַשׂ כֵּן אֱהֹרֹן אֶל־מוֹל' פְּנֵי הַמִּנְוֶה הָעֹלָה נִרְתִּיה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמִּנְוֶה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יָרֻכָה
עַד־פְּרֻחָה מִקְשָׁה הוּא כַּמְרָאָה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן
עָשָׂה אֶת־הַמִּנְוֶה:

יוצֵר לַשַּׁבָּת רֵאשׁוֹנָה אֹי יְחִידָה שֶׁל חֲנוּכָה: וַיֵּצֵא

וְדָדָּ כִּי אֲנַפֶּת וְתִשׁוּבָה. אֲזַנְדָּ הַטִּיט שׁוּעֵי לְקִשְׁבִּי.
אֵיבָתִי כְּקִשׁ בְּעֵלְעֵלֶת לְנִשְׁבִּי: אֲבִינָה
וְאֲזַכְּרָה יָמֵי קֶדֶם. אֲשֶׁר קָרָאֹנִי מִנְּכַתֶּם אָדָם.
אוֹתוֹתֶם אֲגִידָה וְלֹא אֲרַדֶּם: אֲשִׁיחָה צְרוֹת וְנִקְמַת
אֲנִטְיוּכֶם. אֲבַח חֲסִידֵי וּמְשִׁיחֵי נַכְסִי. אֲוִילֵי עַמִּי כִּהֲקָרִיצוּנִי
לְהִרְכָּס: יַעַן וְעַד סוֹסֵי פְלָדוֹת. בְּמוֹ רוֹכְבֵי שְׁנוּסֵי
לְפִידוֹת. מוֹפֵת הִרְאוֹת בְּעִיר נִכְבְּדוֹת. קְדוּשָׁ:

בָּאוּ אֲכֵן פְּרִיצִים לְלִשׁוֹן. בְּחָרֵי אֶף הַמֶּלֶךְ לְעֵשׂוֹן. בְּעַד
לְהִכְרִית שְׁרוּצֵי גֶשֶׁן: בְּעֵרָה חֲמַתוֹ וַיִּתֵּא בְּפִתְעָה. בְּלָה
בְּשָׂרֵי וְחִתֵּי שִׁתְעָה. בִּיעָרִים חֲבִיתֵי כְּבֹהֲמוֹת לְהִתְעָה:
בְּכִלּוֹתוֹ לְהִשְׁמִיד עִם וְלִרְפָּס. בְּאֵר לְשֶׁר צָבָאוּ פִּילִיפּוֹס.
בְּרִית לְהִעֲבִירֵי וּפְסָלוֹ לְתַפְּסָ:

גָּזַר מִי בְּחִזִּיר יִפְגַּל. גַּם מוֹשֶׁד עֶרְלָה לְעַגְלָה. גּוֹיֹתֶם
לְהִשְׁלִיךְ וְהִמָּמָאן מִלְּסַגְלָה: גּוֹאֲלֵי בְּפִתְבִּגּוֹ וּבְאֵלֵי חִיָּה.
גָּבְרוּ בְּתַמָּם שֶׁת לְשִׁאֲיָה. גָּדַע וְכָלָה נוֹצְרֵי תוֹשִׁיָּה:
גְּבִירוֹת שְׁתִּים בְּנִיחֵן מְלוֹ. גָּלַל כֵּן בְּשִׁדְיָהֵן נִתְלוֹ. גּוֹרִים
וְאִמּוֹתֶם מִמְּגֹדֵל הַפִּילוֹ:

דָּמוֹ לְטַנְף בְּזִבְחֵיהֶם אֶלְעָזֵר. דָּתוֹ שְׁמֵר וְעֵז נֶאֱזָר. דָּח
וַיְבֹז לְדַבְּרֵי הָאֲכֹזֵר: דָּבָר דָּאֲגִתִּי עַל-נֶפְשָׁךְ. דָּרֵשׁ
אֲדָרֵשׁ מִבְּשָׂר קֶדְשָׁךְ. דָּם כְּמוֹ² הָאֲמָנְתִּי וְאֲנִטְשָׁךְ: דָּלֶף
בְּנִתְשָׁעִים אֲנִכִּי. דָּחַל אֱלֹהֵי בְּמִרְמָה תְּמַלִּיכִי³. דָּבָרִיךְ
כִּלָּה וְנִחַתִּים מִלְּהִפְכִּי:

¹ מיוסד על סדר א"ב, ובכל בית ט' פעמים, ועל שם המחבר ר' "יוסף ב"ר שלמה" מקרקשונה. ² במח
רמ"ז: איתא "כ"י". ³ במח רמ"ז: איתא "המליכי".

רצב

יוצר לשבת ראשונה או יחידה של חנוכה

הַלְזָה יֵאָחֵז צְדִיק דְרָכָיו. הַיְשִׁישׁ בְּשׁוֹרֵם נְהַרְג בְּעֶרְכּוֹ.
הַבְּחוּר יוֹסִיף אִמֶּץ בְּרָכּוֹ: הָעֵל אֱלֹהֵי לֹא תִפְקֹד. הַצָּפִיר
וְהַשְּׁעִיר בְּחִרוֹנָה לִיקוֹד. הָרֹאשׁ וְהַרְגֵּל וְהַזָּקֵן וְהַקְּדוֹד:
הַבֵּט וְזָכַר אֶת־כָּל־הַתְּלָאָה. הַהַשְׁיִיגָה עֲדַת צוֹלְעָה
וְנִהְלָאָה. הַלְעוֹלָמִים תִּזְנַח בְּרֵבֶת חִלָּאָה:

וְאִבְיָעָה עוֹד מִקְרָה שְׁבָעָה. וְתִיקִים וְאִחִים תְּמִימֵי דְעָה.
וְקָלָם בָּאֵשׁ בְּשׂוֹא נִתְעָה: וְעַל לֹא־אֶכְלוּ מִזְבָּחוֹ. וַיִּדְבְּקוּ
בְּעוֹשֶׂה תִבֵּל בְּכַחוֹ. וְשִׁפְפִים נָבֵל בְּאִכְזָרִיּוֹת רוּחוֹ: וּמַחֲבֵת
נְחֻשֶׁת בְּאוֹר רִתְחוֹ. וַיִּפְשַׁח הָרֹאשׁוֹן נִתַּח נִתַּח. וְעוֹר רֹאשׁוֹ
חָשַׁף בְּתוֹתָחוֹ:

זְמַזְמִים לְהַחְרִיג שִׁשֶׁת אֲחָיו. זֶד יְהִיר בְּעֵבֶרֶת טוּחָיו. זְבָחִים
כְּכֶבֶשׂ אֱלוֹף בְּחַחָיו: זָמַם אֶפְתָּה הַשְּׁבִיעִי קַטְנָם. זָהָב
אֲעַשִּׂיךָ אֱלִיוֹ נָם. זְמַנְתִּיךָ לִי לְמַשְׁנֵה קוֹנָם: זָרוּ הָעֵלָם
טוֹב לְבַחֲרֵי. זָעַק הָרִגְנִי לְמָה תֵּאָחֵר. זְנַחְתִּי לְהַשְׁתַּחֲוֹת
לְאֵל אַחֵר:

חָם וַיַּחַר מוֹשֵׁל רָשָׁע. חִזַּק מִכּוֹתָיו בְּלִי פֶשַׁע. חָסֵן הַיָּלֵד
וְלִסְבָּלָם שְׁעֵשֶׁע: חִזְתָּה הוֹרְתָם מִשְׁפָּטֵי בְּנֵיהָ. חִמְטָה
נִפְשָׁה עָלַי נִינְיָה. חִלְתָּה וַתִּשָּׁב רוּחָה לְקוֹנֵיהָ: חִמְסֵי
אִסְגָּבֵר לְעֵבֶר¹. חִסִּידִים אֱלוֹ וְהַרִיגְתָּם זָכַר. חִזְ² כְּרוּי
בְּלִתְךָ וְכוֹר:

טָפַשׁ עוֹד מְדוֹן מְגָרָה. טָפְטוּפֵי אֲשֶׁר לֹא יִמְרָה. טְמוּסִים³
יִוְנֵי חַיִּי יִקְרָא: טַפְס זֹכֵר שְׁמוֹ יְהוּדֵי. טְבוּחַ וְקָרוּץ

¹ במד' רמ"ז: איתא "לעבר". ² במד' רמ"ז: איתא "חזון". ³ במד' רמ"ז: איתא "טמוסו".

יוצר לשבת ראשונה או יחידה של חנוכה רצג

כְּמוֹ גְדִי־טְרִיָּה וּבִקְרַת לְהַכְבִּיד בְּשַׁלְדֵי: טָהַר טְבִילַת
מִקְוֵה הַחֲדִיל־טָסוּ קְדוּשִׁים מְנַשִּׂיהֶם לְהַבְדִּיל־טָרְחָם
סְקֶרֶת גַּם לְהַגְדִּיל:

יָחִיד וְנִשְׂא שׁוֹכֵן שָׁמַיִם־יָמֵן לְכֹלֶם מִקְנֹאוֹת מַיִם־יַעַן
חֲסִידָיו מִיַּחַדָּיו פְּעַמִּים: יָסַף יָדוֹ לְתַעֲב הַמֶּזֶן־יְדִידוֹת
בֵּית לְאִישׁ בְּזִמְנוֹ־יִשְׁכַּבְנָה אֲזִי תַחֲלָה הַהֲגֻמוֹן: יְתַד זֹאת
נִתְקַעָה לְגֹדֶשׁ־יָרְחִים אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה חֳדָשׁ־יְהוּדָה
הַסִּיעָה כִּהֵן הַקֶּדֶשׁ:

כִּנְתַמְלֵא סֶפֶק וְשָׂדֵי חֲנָן־כְּנָסָה לְחַשְׁמוֹנָי בְּתִיּוֹחֲנָן־
כְּנָסוֹם בְּמִשְׁתָּה בְּחֻפָּה לְהִתְלוֹנָן: כָּל־עֲדִיָּה פְּחָחָה
הַכְּלָה־כּוֹס מְזֻגָה לְקְרוֹאֵי הַלּוּלָא־כָּבְשׁוּ עֵינֵיהֶם מִהַבִּיט
צָלָה: כָּבֵד שִׁצָּף הָאֵח לְעַמָּה־כַּבִּירִים קְרוֹאִים פֹּה
לְהַטְעִימָה־כְּנָגְדָם אִיךָ עֲמַדַת כְּקֹדֶשׁה עֲרָמָה:

לָמוּ הַשִּׁיבָה נֹת יִפְה־פִיָּה־לִי אִיךָ² תִּסְרוֹנֵי בְרַמְיָה־
לְעֶרֶל וְטָמֵא תִשְׁכִּיבוֹנֵי עֲרִיָּה: לְבָשָׂה רוּחַ אֲזִי יְהוּדָה־
לְבוֹ מְלֹאוֹ גְבוּרָה עֲנוּדָה־לְחַשׁ וִיקְנֵא קִנְיָה כְּבָדָה: לְקַט
הַדָּס וְכָל־מִינֵי בְשָׂמִים־לְהַגִּיל כְּמוֹ בְּגִיל וְהַנּוֹמִים³־
לְהַתְעוֹת לְעוֹל חֲקוֹן מִשְׁלִימִים:

מִרְחֹק בְּשִׁקְפָם מְזַמְרִים וְחוֹגְגִים⁴־מִלֵּל אֱלוֹ הַשָּׁרִים
וּמְנַהִיגִים־מַעֲתָה נִכְנָסוּ בְּנִמוֹסֵי עֲרוּגִים: מִשְׁרָתוֹ
וּמִחֲנֵהוּ חוֹצָה הַנִּים־מִתְתִּיָּה וְאַחֲיוֹ פְּנִימָה הַכְּנִים־מִכְּבִי

¹ במח' רמ"ז: איתא "יפיה". ² במח' רמ"ז: איתא "היך". ³ במח' רמ"ז ושי"א: איתא "אנומים". ⁴ במח' רמ"ז: איתא "ומחננים".

רצד יוצר לשבת ראשונה או יחידה של חנוכה

יהודה גבורה השנים: ממאסת עין הדקיר המזנה. מעכו
לנמרים רדף המחנה. מחצם וכלם ויגד לאוליפרנה¹:

נסע ויאסף המונו להקמיל. נח קרוב מציון מיל. נע
לבבי פיער וככרמיל: נדבו עם לשוב למחוללם.
נאנחים בצום ובכי כלם: נחמדים מפז הגו בפלוללם:
נבא למלך הגמונו אכיר. נדיב ויועץ דזכום ואפיפיר.
נצרו חקם ויציתוך בכיר:

סוטן כהאזין עליו הגעיר. סח להוקיעו כבודו להבעיר².
סמוך מבוא שער העיר: סעף מחר הקריה כאגחיל.
סיפי בראש זה אתחיל. סנגרון משנאי עבר³ השחיל:
סככתני בלילה ההוא יהודית. סודה ברוך וטעמה עדית.
סוחרה לעמה וליון לפידית:

עיר ויושביה בכשר בחזותה. עלצה ותולך עמה
שפחתה. עליהזה השליכה יהבתה: עמדה בראש
מחנות האויב. עליצותיו להפך וחילו לדיב. עלראשו
גמולו לחיב: עדי יפיה הגידו למלך. עלמה כמוה אין
בפלך. ערבה עליו ולהביאה הילך:

פץ מהדרכך השמיעני. פצה ממשפחת נביאים אני.
פותרים עליך מלכי וקציני: פתע פתאום כעת מחר.
פגוזיך יתצו העיר בפחד. פסעתי לבשרך אלתאחר:
פורה בדרכך במו חמתך. פקד וזכר אתאמתך. פרחי
משפחתי ישרתוך בביתך:

¹ במח' רמ"ו: איתא "לאולופירנה". ² במח' רמ"ו וש"א: איתא "להבעיר". ³ במח' רמ"ו: איתא "עבור".

יוצר לשבת ראשונה או יחידה של חנוכה וצה

צַפְצַף כָּל־שָׁאֲלֶתְךָ אִמְלֵא. צְבִינִי אִם־תַּעֲשֵׂי. מְלַכְלָה
צֶאֱצְאֵי בֵית אָבִיךָ אֲעֵלֶה: צָרְחָה לֹא אֵינְנִי טְהוֹרָה. צוֹ
לְהַעֲבִיר קוֹל וּגְזָרָה. צוּרוֹ מִהֲגִיעַ בְּעֵלְמָה הַמְטַהֲרָה:
צָהַל כָּסוּס מְזוּיָן וְכִרְפָּר. צָבְאִיו לְמִשְׁתָּה שְׂמָנִים הַשְּׂפָר.
צִוְאָרוֹ לְצוּד שְׂתָה וַיִּשְׂפָר:

קַפְחָתוֹ אִזְ שְׁנַת תְּרִדְמָה. קְרוֹאִיו נָמוֹ הַנְּעֵרָה לְפִגְמָה.
קְדָקְדוֹ הַשְּׂכִיב וּכְיִשָּׁן גְּדָמָה: קָמוּ חַיִּשׁ וּפְנֹו לְדָרְכָם.
קָלוֹ רָגַל מֵעַל מְלָכָם. קָדְמוּ וַיְרוּצוּ לְאַהֲלֵי סָכָם: קְרוֹאָה
יִרְאֵת יְהוָה וּמִשְׁכַּלְתָּ. קִצְצָה גְּלַגְלָתוֹ כְּרֹאשׁ שְׂבָלֶת.
קַחְתוֹ וְהִבִּיאָתוֹ לְהִיטִיב תּוֹחַלְתָּ:

רְאוּהוֹ וְלֹא הֵאֱמִינוּ לָהּ. רָצוּ לְאִישׁ בְּקֶצֶפוֹ תְּלָהּ. רַחֲשׁ
הוּא רֹאשׁוֹ בְּאֵלָהּ: רָמַשׁ הֵהוּא גְּדָלוֹ שְׂמֻחֹת. רַחְקוֹ
וַיִּנּוּסוּ יָגוֹן וְאַנְחֹת. רוֹדֵף וּמִתְנַקֵּם כְּהֵרֵף לְמַחֹת: רָקְדוּ
וְחָדוּ כָּל־הַלִּילָהּ. רָנְן הַנְּעִימוֹ לְנוֹרָא עֲלִילָהּ. רַחֲפָם
וּפְקָדָם בְּפֶסַח וְחַמְלָה:

שָׁחַר כְּהַקְרִין וְהַבְּקָר אֹר. שָׁאֲנוּ לְקוֹל אֲדִיר וְנֹאֹר.
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה לְבָאֵר: שׁוֹדְדִים בְּשִׁמְעָם הַמּוֹלֵת
הַהֶמוֹן. שָׁחוּ לְהַקִּיץ הַמְּלֶךְ וְלִכְמוֹן. שְׁזָפוּהוּ מֵת מְשַׁכָּב
בְּאַרְמוֹן: שְׁאוּנָם נִכְנַע וְתִבְרַח רוּחָם. שְׁחָחוּ וְחָגְרוּ בְּפַחַד
אַבְחָם. שׁוֹבִיָּהֶם רְדָפוֹם וְהִכּוּם לְפָלְחָם:

תָּמוֹם וְהֶרְגוֹם תְּלִי תְלִים. תּוֹדוֹת וְשִׁיר סִיגוֹ סְגוּלִים.
תִּקְוָה הִנֵּס קָבְעוּ מִשְׁכִּילִים: תַּחֲמוֹ הִלֵּל לְגִמְרֵ שְׂמוֹנָה.
תִּכְן גֵּרוֹת לְהַעֲלוֹת בְּרִנְנָה. תְּמִיד בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה:
תִּאֲמוּ הַיּוֹם שַׁבָּת וְחַנּוּכָה. תִּפְאָר בְּעִנְיָנָם בְּעִנְנָה וְרַכָּה.

תְּעִידֶךָ נֶצַח לְךָ הַמְּלוּכָה: יְחִידֶיךָ וְיִדְיֶיךָ סֵלָה פְּקֻדֶיךָ.
 בַּל נִדְמִית שׁוֹבֵב לְבָדוּךָ. מְשָׁבִי הַדְּרִירִים וְהַכֹּל
 יוֹדוּךָ. קְדוֹשׁ:

יוצר לשבת שניה של חנוכה¹

אֶזְכֹּר מַעֲלֵילֶי־יָהּ. וְאַתָּן לוֹ הוֹדִיָּה. מִמַּעֲשֵׂה שְׁהִיָּה.
 בִּימֵי מַתְתִּיָּה:

בְּהֵיוֹתִי בְּזוּיָהּ. שְׁבוּרָה וְדַחוּיָהּ. מִתּוֹךְ דָּאָב וְדוּיָהּ.
 הוֹצִיאִי לְרוּיָהּ²:

גָּבַר וְעָלָה. אֶלְכֶסְנֵדְרוֹס בְּגִדְלָהּ. בְּמַלְכוּת יוֹן בְּתַחֲלָהּ.
 הִיא הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה:

דְּמָה³ לְעוֹר בְּאַפְלָהּ. וּכְלֹא הָיָה לוֹ בֶּן לְהַנְחִילָהּ. וְחֵלֶק
 מַלְכוּת וּמִמְשָׁלָהּ. לְאַרְבַּעַה בְּנֵי עוֹלָה:

הֵם הָיוּ לְסִגְלָהּ. קוֹץ וְדַרְדָּר וְחַרוּלָהּ. וְגִזְרוּ בְּחֻמָּה וְכָלָהּ.
 תּוֹרַת מֹשֶׁה לְגַעֲלָהּ:

וְהִגִּיזוֹן דֵּת לְבִטְלָהּ. עִם גְּדוֹת לְקַלְקָלָהּ. וְשַׁבְּתוֹת לְחִלְלָהּ.
 וּבְנִים שָׁלֹא לְמַהֲלָהּ:

זֶהְמָה וְחִזִּיר וְנִבְלָהּ. בְּכַח אוֹתָם לְהֶאֱכִילָהּ. בְּרִיחֵי בְּתִים
 לְנִטְלָהּ. וְאִם לֹא. אוֹתָם לְקַטְלָהּ:

חָרוֹת בְּקַרְנֵי שְׁוֹרִים תַּחֲלָהּ⁴. בְּאֵל בְּלִי הָיִיתָ לָמוּ נַחֲלָהּ.
 וְעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל בְּבִהָלָהּ. וּמְכָרוּ מִשׁוֹר וְעַד־עֲגָלָהּ:

¹ מיוסד על סדר א"ב, ועל שם המחבר ר' משה חזקוני. ² במח' רמ"ו ושי"א: איתא "לרוייה". ³ במח' רמ"ו: איתא "דוקס". ⁴ במח' רמ"ו: איתא "תהלה".

יוצר לשבת שניה של חנוכה
 רצו
 טַמְאֹת בְּעִילָהּ. גָּזְרוּ עַל-כָּל-כֹּלָהּ. כְּשִׁתְּנִשָּׂא לְבַעְלָהּ.
 תִּבְעַל לְהַגְמוֹן תַּחֲלָה:
 יַעֲצוּ חֲכָמֵי עֵגְלָהּ. לְהִטְחִין בְּמַגְרוֹסוֹת¹ אֲכִילָהּ. רִמּוֹ שְׁשָׁם
 בְּרִכַּת הַלּוּלָא². וְנִעְשָׂה גַם וְאַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִפְסְלָה:
 כְּמוֹכֵן עָשׂוּ בְּחֻכְמָהּ. בְּנִרוֹת לְהִסְמִין בְּתֵי אֵימָהּ. מִצּוֹת
 מִלָּה לְקִימָהּ. בְּצוּוֵי תוֹרָה תְּמִימָה:
 לְחִץ יוֹנָה תְּמָהּ. כְּשֶׁר שׁוֹכֵן רוּמָהּ. לְבַשׁ בְּגָדֵי נִקְמָהּ.
 בְּצָרִים לְהִלְחָמָהּ:
 מִתְתִּיָּה וְחֲשָׁמְנִים. אֲזוּ חֲבָרוּ בְּחַתוּנִים. וְכִשְׁהֲרִגִישׁוּ יוֹנִים.
 וְהֵנָּה הַגְּמוֹן עִם כָּל-הַמוֹנִים:
 נִגְדַּר בֵּיתָם חוֹנִים. כֹּלָה לְטַמְאוֹת בְּזוֹנוֹנִים. וּבֵית-דִּין יוֹשְׁבִים
 אֲנוּנִים. נוֹשְׂאִים בְּדָבָר וְנוֹתְנִים:
 סִכְלִתְנִית הֵיטָה וְחֻכְמָהּ. נִעְרָה וְחֻנָּה שְׁמָהּ. קִרְעָה לָהּ
 בְּגָדֵי רִקְמָהּ. וְעַמְדָּה-לָהּ עֲרָמָה:
 עֵינֵיהֶם כָּבְשׁוּ לְאֲדָמָהּ. וְהִיא קוֹלָהּ הֲרִימָהּ. לְעֶרְל
 תְּמִסְרוּנֵי בְּזוּמָהּ. וְלָכֶם אַחֵי בְּשֵׁת לְמָהּ³:
 פֶּץ מִתְתִּיָּה לְחֲשָׁמוֹנָי. אַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוָה. וְאֲנִי וְשַׁבְעָה
 בְּנֵי כְּמִסְפָּר שְׁבִטֵי אֲמוֹנֵי:
 צָרִי לְאַבְדּוֹ וּמוֹנֵי. נִדְגַל בְּשֵׁם יְהוָה. וּמִיָּד אֶלְעֶזֶר הַתִּיז
 רֹאשׁ הַזֹּנָאֵי. שֶׁהוּא עָרוֹם⁴ וְקִנְאֵי:

¹ במח' רמ"ו וש"א: איתא "במגרוסות". ² במח' רמ"ו וש"א: איתא "הלולא". ³ במח' רמ"ו: איתא "ולמה". ⁴ במח' רמ"ו: איתא "ארום".

קָמוּ בְדַבְרֵי־סֵם. יְהוּדָה מִכְּבִי וּשְׂאֵר גְּבוּרֵי־סֵם. כְּאִישׁ אֶחָד
חֲבֵרִים. מַחְנֶה יּוֹנִים מִפְּגָרִים:

רוֹצְצִים וּמְשַׁבְּרֵי־סֵם. מְשַׁנֵּי־עֶשֶׂר עֲבָרִים. זֶה־מִכָּה וְזֶה־
מַחְרִים. וְרַדְפוּס מַעֲכוּ וְעַד־נְמָרִים¹:

שָׁאֵל אֲנִטְיוֹכֶס אֵיכָכָה. סִיעֵתוֹ רִכְכָּה. וּכְשָׁמְעוּ כִכָּה.
חֲמָתוֹ לֹא־שָׁכְכָה:

תִּרְגַּל פִּילִיו לְשׁוּרְכָה. וּמִשְׁתוֹתִיו לְדַרְכָּה. כָּלִי קָרַב
לְעַרְכָּה. וּבְחֹזֶק עִם לְפָרְכָה:

מִצְבֵּא הַמִּזֵּן נוֹא. גִּבֹר חֵיל הַמִּזֵּן. וַיִּלְבַּשׁ שְׂרִיוֹנוֹ. וְעָלָה
עַל־פִּיל בְּגֵאוֹנוֹ:

שָׁאֵג יְהוּדָה בְּעֵנֵינוּ. וְאֶלְעֶזֶר יָרָה חֵץ שְׂנוֹנוֹ. וַיֵּךְ פִּיל
בְּשָׂרֵירֵי בְטָנוֹ. וְנִפְל וְנִשְׁבַּר הוּא וְאֲדוֹנוֹ:

הַתַּחֲנוּן מִלֶּךְ בְּבִכְיָה. הַתְּפִלָּלוֹ עָלַי לְתַחֲיָה. וְאֶבְנָה לוֹ
בַּיִת בְּפֹז וּטְרַקִיָּא. וְלֹא־אָבוּ לוֹ מִפִּיקֵי תוֹשִׁיָה:

חֵילוֹ אָבְדוּ כֹּלָא הָיָה. וְהוֹרֵד שְׂאוּל תַּחֲתֵיָה. וּבַת־קוֹל
כְּרֹזָה וְאִמְרָה נִצְחוּ טְלִיָּא. דְּאֶגְחוּ קָרְבָּא בְּאֲנִטוֹכִיָּא:

זְמַן יְצִיאַת דְּבֵי־סֵם. מֵאֶחָד בְּאָב לְהַכְחִיד מְרַבִּים². וּבְחַג
אֶסְיָף כָּלוּ כָּל־אוֹיְבֵי־סֵם. וּבְחַמְשָׁה וְעֶשְׂרִים בְּכֶסֶלֹ
לְבֵיתֶם שְׁבִים:

קְרִיאַת הַלֵּל שְׂמוֹנָה נוֹבְבִים. כִּי־מְטַבֵּיעַת לֹבִי־סֵם. לֹא־
הָיְתָה כְּזֹאת לְחַבִּיבִים. וְעַל־זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים:

¹ במח' רמ"ז: איתא "נמרים". ² במח' רמ"ז: איתא "מרבבים".

עושה שלום לשבת וחנוכה¹ רצט

תנו² צדקות יה ביהוה חוסים. חנכה כמשפט עת
להיות עושים. קומו חזו תקפו כבוד לו נשים.
קדוש כיעשה פלא ורובנסים: יתנו

אגילה ואשמחה בחדו כיגבר. חבל על עמי מטה
רשעים שבר. ספח קדקד זר בתוכם כיעבר.
בלע אבירים בקדח אש המסים: קומו

במה אקדמנו אכף לאל מרום. טבח משטימי אד
הערים ערום. עוד השקיט משקיט ארץ מדרום.
נפשי מאדם רע מכף איש המסים: קומו

גבורותיו להגיד אד לא לשבח. ידו לאקצרה בקומו
לכוח. פדות עמו לעזר בין רב ולאין כח.
שם חלש יאמר כגבורים בוסים³: קומו

דוחו יד יבין היה לצור מעז. כף אשת הקיני ראש
השר לרעז. צדקו כיהושיע⁴ אתזרוע לא עז.
מעמד ואין מפנה כי המה נסים: קומו

הולל אח נפשע בקומו לרכב. לצור בני מגדול לבל
תתום שכב. קטפתו אחת בפלח הרכב⁵. ויצאו
לרויה מבטן עמוסים: קומו

וקש כי הקשו בני אלישה ותרישו. מגן גבורים יד
בתהישיש. ראשו הסירה במיין ענבי אשיש.
אזי כבמצולה⁶ עומד בין ההדסים: קומו

¹ מוסד על שם המחבר ר' יצחק בן שמואל. ² במח' רמ"ז: איתא "יתנו". ³ במח' רמ"ז: איתא "בוסים".
⁴ במח' רמ"ז: איתא "הושיע". ⁵ במח' רמ"ז: איתא "הרכב". ⁶ במח' רמ"ז: איתא "כמצולה".

ש

הפטרת שבת ראשונה של חנוכה

זְמַרָה וְקוֹל תּוֹדָה וְנִגְבַּל וְכִנּוּרוֹת. שְׁמוֹנֵת יְמֵי-חֲנֻכָּה
הֵיטִיבוּ גֵרוֹת. תִּקְוָה קוֹל שְׁמִיחָה כְּמוֹ קוֹל צְנֹרוֹת.
לְמִשְׁתָּה מִמֵּתִקִּים וּבְרִבּוּרִים אָבוּסִים:
קומו

שְׁמוּטִים אֲשֶׁתּוּלְלוּ מִצּוֹק מִתְּלֹאוֹת. חֲפִצִּימוּ יִצְלַח וְגַם
יִגִּילוּן עַל-זֹאת. בְּרִית כִּימִי עוֹלָם יִרְאוּ
נִפְלְאוֹת. הוֹד לְשִׁמוּ יִשְׂאוּן וּבְרַכְתּוּ נָשִׁים:
קומו

הפטרת שבת ראשונה של חנוכה

רָנִי וְשִׂמְחִי בַת-צִיּוֹן כִּי הִנְנִי-בָא וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹכְךָ זכר' ב, ידית.
נְאֻם-יְהוָה: וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל-יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְהָיוּ לִי לְעַם וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹכְךָ וַיִּדְעַתְּ כִּי-יְהוָה צְבָאוֹת
שָׁלַח־נִי אֱלֹהֶיךָ: וְנַחֵל יְהוָה אֶת-יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אֲדַמַּת
הַקֹּדֶשׁ וּבַחַר עוֹד בִּירוּשָׁלַם: הֵם כָּל-בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה
כִּי יַעֲזוּר מִמֶּעוֹן קִדְשׁוֹ: פ

וַיִּרְאֵנִי אֶת-יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מִלְאָךְ יְהוָה עס ג, טדית.
וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל-יְמִינִי לְשִׁטְנוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׂטָן
יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׂטָן וַיִּגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבַּחַר בִּירוּשָׁלַם
הֲלוֹא זֶה אֹד מֵצֵל מֵאֵשׁ: וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים
צוּאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמִּלְאָךְ: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל-הָעֹמְדִים
לִפְנֵי לֵאמֹר הֲסִירוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעַלְיוֹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
רְאֵה הֲעִבְרָתִי מֵעַלְיָךְ עוֹנֶךָ וְהַלְבַּשׁ אֶתְךָ מַחֲלָצוֹת: וַאֲמַר
יְשִׁימוּ צַנִּיף טָהוֹר עַל-רֹאשׁוֹ וַיְשִׁימוּ הַצַּנִּיף הַטָּהוֹר
עַל-רֹאשׁוֹ וַיִּלְבְּשֵׁהוּ בְּגָדִים וּמִלְאָךְ יְהוָה עֹמֵד: וַיַּעַד
מִלְאָךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אִם-בְּדַרְכֵי תִלְךָ וְאִם אֶת-מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם-אֶתְּהָ

הפטרת שבת שנייה של חנוכה שא

תִּדְרִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֻצְרִי וְנִתַּתִּי לְךָ מֵהַלְכִים
בֵּין הָעַמֻּדִים הָאֵלֶּה: שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶתְּהָ
וְרַעֲיֹךְ הַיִּשְׁבִּים לְפָנֶיךָ כִּי־אֲנֹשִׁי מוֹפֵת הֵמָּה כִּי־הִנְנִי מֵבִיא
אֶת־עַבְדֵי צֶמַח: כִּי הִנֵּה הָאָבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנַי יְהוֹשֻׁעַ
עַל־אָבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינַיִם הִנְנִי מִפְּתַח פְּתוּחָה נָאִם יְהוָה
צְבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת־עֵוֹן הָאָרֶץ־הַזֹּאת בְּיוֹם אֶחָד: בְּיוֹם
הַזֶּה נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרָאוּ אִישׁ לְרַעְהוּ אֶל־תַּחַת
גִּפְּן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה: וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בֵּי וַיַּעֲרִנֵי
כָּאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲזֹר מִשְׁנָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה
וַאֲמַר רְאִיתִיו וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלְיָה עַל־רֹאשָׁהּ
וְשִׁבְעָה גִרְתֵיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְגִרוֹת
אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וּשְׁנַיִם זִיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִימֵן הַגִּלְיָה
וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ: וְאָעַן וַאֲמַר אֶל־הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בֵּי
לֵאמֹר מַה־אֵלֶּה אֲדֹנָי: וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בֵּי וַיֹּאמֶר
אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מַה־הֵמָּה אֵלֶּה וַאֲמַר לֹא אֲדֹנָי: וַיַּעַן
וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְבַר־יְהוָה אֶל־זֶרְבָבֶל לֵאמֹר לֹא
בְחַיִּל וְלֹא בְכַח כִּי אִם־בְּרוּחִי אֲמַר יְהוָה צְבָאוֹת: מִי־אַתָּה
הַרְהַגְדוֹל לְפָנַי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאָבֶן
הָרֹאשָׁה תִּשְׂאוֹת חֵן חֵן לָהּ: פ

הפטרת שבת שנייה של חנוכה

וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַכִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזֻרְקוֹת
וַיִּכַּל חִירוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
לְמַלְךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה: עַמֻּדִים שְׁנַיִם וְגִלְתֵּי הַכַּתְרֹת
אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתַּיִם וְהַשִּׁבְכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת

אֶת־שְׁתֵּי גְלוֹת הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים:
 וְאֶת־הַרְמְנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לְשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים
 רַמְנִים לְשְׂבֻכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גְלוֹת הַכְּתָרֹת
 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים: וְאֶת־הַמְּכָנוֹת עֶשֶׂר וְאֶת־הַכִּלִּירֹת
 עֶשְׂרֵה עַל־הַמְּכָנוֹת: וְאֶת־הַיָּם הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנַיִם־
 עֶשֶׂר תַּחַת הַיָּם: וְאֶת־הַסִּירֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזֻרְקוֹת
 וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
 בַּיַּת יְהוָה נְחֹשֶׁת מְמֹרֵט: בְּכֹכַר הַיֶּרֶדִן יִצְקֶם הַמֶּלֶךְ
 בְּמַעֲבָה הָאֲדָמָה בֵּין סְכוֹת וּבֵין צִרְתָּן: וַיִּנַּח שְׁלֹמֹה
 אֶת־כָּל־הַכֵּלִים מְרַב מְאֹד מְאֹד לֹא נִחְקַר מִשְׁקַל
 הַנְּחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בַּיַּת יְהוָה
 אֵת מִזְבַּח הַזֹּהֵב וְאֶת־הַשְּׁלֶחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים
 זָהָב: וְאֶת־הַמְּנֹרֹת חֲמִשׁ מִיָּמִין וְחֲמִשׁ מִשְׂמָאוֹל לְפָנָי
 הַדָּבָר זָהָב סָגוֹר וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמְּלָקָחִים זָהָב:
 וְהַסְּפוֹת וְהַמְּזֻמְרוֹת וְהַמְּזֻרְקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתָּוֹת זָהָב
 סָגוֹר וְהַפְּתוֹת לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפָּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים
 לְדַלְתֵי הַבַּיִת לְהִיכָל זָהָב: פ

וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיַּת יְהוָה
 וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קֹדְשֵׁי דָוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב
 וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֵצְרוֹת בַּיַּת יְהוָה: פ

קריאה לתענית ציבור

שג

כִּן וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה
יַחַר אַפֶּיךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּכַח גְּדוֹל וּבְיַד חֲזָקָה: לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה
הוֹצֵאתָ אֶת־הָעָם לְהַרְגֵם אֲתֶם בְּהָרִים וּלְכַלְתֶּם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה
שׁוֹב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ וְהִנַּחֲתָם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: זָכַר לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וּתְדַבֵּר
אֱלֹהִים אַרְבֵּה אֶת־זֵרְעֲכֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכֹל־הָאָרֶץ
הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֲתָן לְזֵרְעֲכֶם וְנָחֳלוּ לְעָלָם: וַיִּנַּחֲם
יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ: פ

לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פֹּסֵל־לְךָ שְׁנֵי־לַחַת אֲבָנִים
כְּרֹאשֵׁינִים וְכַתְּבֵתְלִי עַל־הַלַּחַת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
עַל־הַלַּחַת הַרְּאשֵׁינִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ: וְהָיָה נִכּוֹן לְבַקֵּר
וְעֹלִית בְּבִקְרֵי אֱלֹהֵי הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִּי שָׁם עַל־רֹאשׁ הַהָר:
וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךָ וְגַם־אִישׁ אֶל־יָרֵא בְּכֹל־הָהָר
גַּם־הַצֹּאֵן וְהַבִּקְרֵי אֶל־יָרְעוּ אֶל־מֹל הַהָר הַהוּא:
ישראל וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לַחַת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁינִים וַיִּשְׁכֹּם מֹשֶׁה
בְּבִקְרֵי וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח
בְּיָדוֹ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים: וַיִּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עַמּוֹ שָׁם
וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: וַיַּעֲבֵר יְהוָה עַל־פְּנֵיו וַיִּקְרָא יְהוָהוּ
יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאֱמֶת: נִצַּר
חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפִשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה
פְּקֻדוֹ עֵוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בָּנֵי בָנִים עַל־שְׁלֹשִׁים
וְעַל־רְבַעִים: וַיִּמָּהַר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה: וַיֹּאמֶר
אֲסִינָא מִצְּאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְיָ־נָא אֲדֹנָי בְּקַרְבְּנוֹ

כִּי עִם־קִשְׁה־עֲרֹף הוּא וְסִלַּחַת לַעֲוֹנָנוּ וְלַחֲטָאתָנוּ
 וּנְחַלְתָּנוּ: וַיֹּאמֶר הַנְּה אֲנֹכִי כִּרְת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמּוּד
 אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם
 וְרָאָה כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אֵתָהּ בְּקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה
 כִּי־נִזְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עַמּוּד:

הפטרת לתענית ציבור במנחה

דְּרִשׁוּ יְהוָה בְּהַמְצֵאוֹ קִרְאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קָרוֹב: יַעֲזֹב רָשָׁע
 דְּרָכָו וְאִישׁ אֶזְנוֹ מִחֲשֻׁבְתּוֹ וַיֵּשֶׁב אֶל־יְהוָה
 וַיִּרְחַמְהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ: כִּי לֹא מִחֲשֻׁבוֹתַי
 מִחֲשֻׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרָכֵיכֶם דְּרָכֵי נְאֻם יְהוָה: כִּי־גָבְהוּ
 שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכֵי מִדְּרָכֵיכֶם וּמִחֲשֻׁבְתֵי
 מִמִּחֲשֻׁבְתֵיכֶם: כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם
 וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ
 וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לְזֶרַע וְלַחֵם לְאֹכֵל: כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי
 אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רִיקִם כִּי אִם־עֲשֵׂה אֶת־אֲשֶׁר
 חָפְצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיו: כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם
 תִּנְבְּלוּן הַהָרִים וְהַגְּבֻעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי
 הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כֶף: תַּחַת הַנְּעֻצוֹן יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת־
 הַסַּרְפֵּד יַעֲלֶה הַדָּם וְהִיָּה לִיהוָה לְשִׁים לְאוֹת עוֹלָם לֹא
 יִכָּרֵת: פ

כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה
 יִשׁוּעַתִּי לָבוֹא וְצְדָקְתִּי לְהַגְלוֹת: אֲשֶׁר־י אָנוּשׁ יַעֲשֵׂה־זֹאת

1 זהו הקרי, והכתיב "תחת".

וּבֶן-אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מִחֻלָּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מִמַּעֲשׂוֹת
 כָּל-רָע׃ ׀ וְאֵל-יֹאמֶר בֶּן-הַנֶּזֶךְ
 הַנְּלוֹה אֶל-יְהוָה לֵאמֹר הַבְּדֵל יְבַדִּילֵנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ
 וְאֵל-יֹאמֶר הַסְּרִים הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ ׀
 כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה לְסַרְיִסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת-שַׁבְּתוֹתַי
 וּבָחֲרוּ בְאֲשֶׁר חִפְצָתִי וּמַחֲזִיקִים בְּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם
 בְּבֵיתִי וּבְחֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם
 אֶתֶן-לָו אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ ׀ וּבְנֵי הַנֶּזֶךְ
 הַנְּלוֹים עַל-יְהוָה לְשִׁרְתּוֹ וְלֹא-הִבֵּה אֶת-שֵׁם יְהוָה לְהִיּוֹת
 לוֹ לְעֹבְדִים כָּל-שֹׁמֵר שַׁבָּת מִחֻלָּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בְּבְרִיתִי׃
 וְהִבִּיאוּתִים אֶל-הָר קֹדֶשִׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי
 עוֹלָתֵיהֶם וּזְבַחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל-מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית-תְּפִלָּה
 יִקְרָא לְכָל-הָעַמִּים׃ נֶאֱמַר אֲדַנִּי יְהוָה מִקִּבְּץ גְּדַחֵי יִשְׂרָאֵל
 עוֹד אֶמְבֹּץ עָלָיו לְנִקְבְּצָיו׃

סדר פורים

בלילה, לאחר שהמזון אמר חזי קדיש, הקורא את המגילה מנכר לפניו:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו
במצותיו וצונו על-מקרא מגלה:
בבלי מגילה
דף כ"ה

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. שעשה נסים
לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:

בלילה אומר:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. שהחיינו וקיימנו
והגיענו לזמן הזה:

וקורא את המגילה ואחר כך מנכר:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. האל הרב
אתריבנו והדן את דיננו והנוקם את נקמתנו
והמשלם גמול לכל-איבי נפשנו והנפרע לנו מצרינו.
ברוך אתה יהוה. הנפרע לעמו ישראל מכל-צריהם.
האל המושיע:

ארור המן אשר בקש לאבדי. ברוך מרדכי היהודי.
ארורה זרש אשת מפחידו. ברוכה אסתר בעדי:
ט"פ מסכת
סופרים
פ"ד ה"ג

ברוך ברוך ברוך יהוה. ברוך ברוך ברוך מרדכי.
ברוכה ברוכה ברוכה אסתר. ברוכים ברוכים
ברוכים כל-ישראל (וגם חרבונה זכור לטוב): ארור
ארור ארור המן. ארורה ארורה ארורה זרש:

כאשר פרעת מן-הראשונים. בן-תפרע ותכחיד
אחרונים. אמן:

פזמון¹.

מְגִלָּה הֵם יִרְנְנוּ אֶל אֵל. כִּי־מְקוֹם תְּהִלָּהּ. הִיְתָה לְיִשְׂרָאֵל:
אֲחֵרֵי בְלוֹתֵי. וְאֲנִי בְעִיר בְּבֶל. נִמְשְׁלָה עֲדָתִי. כַּאֲנִי בְּלִי
חֹזֵל: בָּא זְמַן פְּדוּתֵי. עַל־יְדֵי זְרַבְבֶּל. נִבְדְּלָה קְהֵלָהּ.
מֵעוּיִל וּמִתְנַאֲל. וַתְּהִי סְגֻלָּהּ. עִם־שְׁתִּיל שְׁאֵלְתֵי־אֵל:

קוֹרְאֵי וכו'

בָּא דְבַר אֲנָגִי. הַחֲזִיק בְּפֹר יְדוֹ. בְּאֶדְר לְהִרְגִי. נְהַפְדֵּךְ
לְהַשְׁמִידוֹ: אֶתְנֶה הַגִּיגִי בּוֹ. וְאֶזְכְּרָה אִידוֹ: וְאֶמֶת נִקְלָהּ.
זֹאת לְאֵל וְכֵן יוֹאֵל. לַעֲשׂוֹת וְכִלָּהּ. אֲדַבְּאֵל וּמְגִדֵי־אֵל:

קוֹרְאֵי וכו'

רוֹעֲצִים כְּעֵשׂוֹן. נִמְשְׁלוּ בְּתוֹךְ כְּבִשְׁוֹן. בְּן־אֲנָג בְּכוּשְׁוֹן. קָם
וְשָׁב כְּבֶן־בְּשׁוֹן: מְרִדְכִי בְּשׁוּשְׁוֹן. מְרִדְרוֹר עָלֵי שׁוּשְׁוֹן:
כֵּן שָׁנַת גְּאֻלָּהּ. אֵל יִצְוֹ לְדַל² שׁוֹאֵל. עַד לְבֵית־תְּפִלָּהּ.
יַעֲלוּ³ לְהַהֲרֹאֵל:

קוֹרְאֵי וכו'

מַעֲשִׂים וְנִסִּים. שִׁית בְּךָ לְעַד נְאֻמָּן: גַּם בְּחִכְךָ שִׁים. צוּף
דְּבִשׁ⁴ דְּבַר הַמֶּן: לֶךְ שְׁתַּה עֲסִיסִים. אֲחֵרֵי אֶכּוֹל מִשְׁמָן:
אֵל זְכוֹר תְּחִלָּהּ. גַּם שְׁגֵה בְּמִכְאֵל: תַּחֲזוֹר חֲלִילָהּ. קִץ
פְּדוּת וּבֵא גּוֹאֵל:

קוֹרְאֵי וכו'

¹ מאת ר' אברהם אבן עזרא. מיוסד על שם המחבר "אברם". ² במח' רמ"ו: איתא "לעם". ³ במח' רמ"ו: איתא "יעלים". ⁴ במח' רמ"ו: איתא "זמן".

פורים דפרזיס שחל צמוצאי שנת אומריס:

ויהיו נעים אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו
ומעשה ידינו כוננהו:

ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן: אמר ליהוה מחסי
ומצודתי אלהי אבטח-בו: כי הוא יצילך מפח
יקוש מדבר הוות: באברתו יסוך לך ותחת-כנפיו תחסה
צנה וסחרה אמתו: לא-תירא מפחד לילה מחץ יעוף
יומם: מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים: יפל
מצדך ואלף ורבבה מימינך אליך לא יגש: רק בעיניך
תביט ושלמת רשעים תראה: כי-אתה יהוה מחסי עליון
שמת מעונך: לא-תאנה אליך רעה ונגע לא-יקרב
באהלך: כי מלאכיו יצוה-לך לשמרך בכל-דרכיך:
על-כפים ישאונך פן-תגף באבן רגלך: על-שחל ופתן
תדרך תרמס כפיר ותנין: כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו
כי-ידע שמי: יקראנו ואענהו עמו-אנכי בצרה אחלצהו
ואכבדהו: אך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי: ע"כ:

וכשחל פורים ציוס חול מתחילים כאן:

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יהוה: ואני
זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליך
ודברי אשר-שמתי בפיה לא-ימושו מפיה ומפי זרעך
ומפי זרע זרעך אמר יהוה מעתה ועד-עולם: ואתה
קדוש יושב תהלות ישראל: וקרא זה אל-זה ואמר
קדושו קדוש יהוה צבאות מלא כל-הארץ כבודו:
בלחש: ומקבלין דן מן דן ואמרינן קדיש בשמי מרומא

סדר פורים

שט

עֲלֵאָה בַּיּוֹם שְׂכִינְתָהּ. קָדִישׁ עַל אֲרַעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ.
 קָדִישׁ לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא. יְהוָה צְבָאוֹת מְלִיא
 כָּל-אֲרַעָא זִיו יְקָרָה ע"כ: וְתִשְׁאַנְי רֹחַ וְאֶשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל
 רַעַשׁ גְּדוֹל בְּרוּךְ כְּבוֹד-יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: בְּלַחֲשׁ: וְנִטְלַתְנִי
 רוּחָא. וְשִׁמְעִית בְּתֵרָאֵי קָל זִיעַ שְׁגִיא. דְּמִשְׁבְּחִין וְאַמְרִין.
 בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתֵּר בַּיּוֹם שְׂכִינְתָהּ ע"כ: יְהוָה וְיִמְלֹךְ
 לְעֵלְמָא וְעַד: בְּלַחֲשׁ: יְהוָה מַלְכוּתָהּ קָאִים לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי
 עֲלַמְיָא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ
 שְׁמֵרָה-זֹאת לְעוֹלָם לְיִצְרַח מַחְשְׁבוֹת לְבָב עַמְדָּא וְהִכֵּן לְבָבָם
 אֵלֵיךְ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן וְלֹא-יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיֵב
 אִפּוֹ וְלֹא-יִעִיר כָּל-חַמְתּוֹ: כִּי-אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֹלַח
 וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קְרָאֵיךְ: צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרְתְךָ
 אֱמֶת: תַּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתָּ
 לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קֹדֶם: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹסֵם יוֹם יַעֲמֵס-לָנוּ הָאֵל
 יְשׁוּעָתָנוּ סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יִאֲדָם בְּטַח בְּךָ: (יְהוָה הוֹשִׁיעָה
 הַמְּלֹךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קְרָאֵנוּ): ע"כ בְּלַחֲשׁ:

יחז"ל ג, יב.

שמי"ט, יח.

דס"א כט, יח.

תה"ט, לח.

שס פו, ה.

שס

קוט, קמ"ב.

מ"כ ז, ב.

תה"ט, סח, ב.

שס מו, ח.

שס פד, יג.

שס כ, י.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן-הַתּוֹעִים.
 וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי¹ עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכֵנוּ.
 הִרְחַמְנוּ יִפְתַּח לִבֵּנוּ לְתוֹרָתוֹ וְיִטַּע אֶהְבֵּתוֹ וְיִרְאֵנוּ בְּלִבֵּנוּ.
 וְיִשִּׁים בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. וְלִירְאָה אוֹתוֹ. וְלַעֲבֹדוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלִבְבֵּי שָׁלֵם וּבְנַפְשׁ חִפְצָה. לְמַעַן לֹא
 נִיגַע לְרִיק וְלֹא נִלְד לְבִהְלָה. וְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה

1 במד' רמיו וש"א: "חיי" ללא וי"ו.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שְׁנַשְׁמַר חֻקֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וְנִזְכֶּה וְנַחֲיָה וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ יְשׁוּעַת שְׁנֵי הַמָּשִׁיחַ לְטוֹבָה
וְלְבִרְכָה. לְזִכּוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

הסוּן אוֹמֵר

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבִרְא כְרַעוּתָהּ.
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-
בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. לְעָלְמָא

לְעָלְמָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא
דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתָהוֹן וּבְעוּתָהוֹן דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. קְדָם
אָבוּהוֹן דְבִשְׁמַיָּא. וְאָמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא

רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל.
וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

וּגּוֹמְרִים כֶּשֶׁר הַלִּילוֹת.

מִזְמוֹר לְפִוְרִים:

שְׁגִיזוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דְּבַר־כּוֹשׁ בֶּן־יְמִינֵי: ספר ז', ס'יט.
יְהוָה אֱלֹהֵי בְּנֵי חֲסִיתֵי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֶדְפָי
וְהַצִּילֵנִי: פֶּן־יִטְרַף כְּאַרְיֵה נִפְשֵׁי פֶרֶק וְאִין מִצִּיל: יְהוָה
אֱלֹהֵי אִם־עֲשִׂיתִי זֹאת אִם־יִשְׁעוֹל בְּכַפִּי: אִם־גָּמַלְתִּי

סדר קריאת התורה לפורים

שיא

שׁוֹלְמֵי רַע וְאַחֲלָצָה צוֹרְרֵי רִיקָם: יִרְדֹּף אוֹיְבֵי נַפְשֵׁי וַיִּשְׁגּוּ
וַיִּרְמֹס לְאַרְצָן חַיִּי וּכְבוֹדֵיו לְעַפְרָ לְיִשְׁכָּן סָלָה: קוֹמָה יְהוָה
בְּאַפְּךָ הַנְּשֹׂא בְּעִבְרוֹת צוֹרְרֵי וְעוֹרֵה אֵלַי מִשְׁפָּט צוֹיֹת:
וְעַדֹת לְאֻמִּים תִּסּוֹבְבֵךְ וְעֲלִיָּה לְמָרוֹם שׁוֹבָה: יְהוָה יִדִּין
עַמִּים שְׁפֹטְנֵי יְהוָה כְּצַדִּיק וּכְתָמֵי עֲלִי: יִגְמַרְנָא רַעוּ
רְשָׁעִים וְתִכּוֹנֵן צַדִּיק וּבַחֲן לְבוֹת וּכְלִיֹּת אֱלֹהִים צַדִּיק:
מִגְנֵי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל: אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק
וְאֵל זַעַם בְּכָל־זֶמַּן: אִם־לֹא יִשׁוּב חֲרָבוֹ יִלְטוּשׁ קִשְׁתּוֹ
דְּרוֹךְ וַיְכּוֹנְנֶה: וְלוֹ הַכִּין כְּלֵי־מָוֶת חֲצִיו לְדֹלְקִים יַפְעֵל:
הִנֵּה יַחֲבֵל־אֹן וְהִרְהַ עֵמֶל וַיִּלְדֵּ שְׁקָר: בּוֹר כְּרָה וַיַּחֲפְרֶהוּ
וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְעֵל: יִשׁוּב עֵמֶל וְיִשׁוּב עֵמֶל וְיִשׁוּב עֵמֶל וְיִשׁוּב עֵמֶל וְיִשׁוּב עֵמֶל
יִרְדֵּ: אוֹדָה יְהוָה כְּצַדִּיק וְאִזְמְרָה שֵׁם־יְהוָה עַלְיוֹן:

סדר קריאת התורה לפורים

כסו ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם: ויאמר
משה אל-יהושע בחר-לנו אנשים וצא הלחם
בעמלק מחור אנכי נצב על-ראש הגבעה ומטה האלהים
בידי: ויעש יהושע כאשר אמר-לו משה להלחם בעמלק
ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: לוי והיה כאשר
יריס משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר
עמלק: וידי משה כבדים ויקחו-אבן וישלימו תחתיו וישב
עליה ואהרן וחור תמכו בידי מזה אחד ומזה אחד ויהי
ידיו אמונה עד-בא השמש: ויחלש יהושע את-עמלק
ואת-עמו לפי-חרב: פ
ישראל ויאמר יהוה אל-משה כתב זאת זכרון בפסוק ושים

שיב

יוצר לשבת ופורים

בְּאֲזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחָה אֶמְחֶה אֶת־זִכְרֵךְ עַמְלֶךְ מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם: וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָהוּ נָסִי: וַיֹּאמֶר
כִּי־יֵרֶד עַל־כֶּסֶל יְהוָה מִלְחָמָה לִיהוָה בְּעַמְלֶךְ מִדָּר דָּר:

יוצר לשבת ופורים¹

צָרִי טֹבַח הִכִּינוּ	וַיֹּאמְרוּ זֹאת קִוִּינוּ-
לוֹלֵי צוֹר בּוֹ חָסִינוּ	אֲשֶׁר בַּחֲסָדָיו נִפְלִינוּ-
כַּמַּעֲט כַּסְדּוֹם הִיִּינוּ	לְעַמּוּרָה דְּמִינוּ:
יוֹם צָמַח סֵלֹזֶן מִמְּאִיר	צָמַח כְּנַגְדּוֹ בֶּן־יֵאִיר-
הִיְתָה סִבָּה לִי	לְהִשָּׁאִיר פְּלִיטָה וְאַפְלָה לְהֵאִיר-
וְלָכֵן שָׁמַךְ בְּשִׁיר נִפְאִיר	וְלָךְ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ:
דָּרָךְ כּוֹכַב אִישׁ יְמִינִי	בּוֹ אִמְצַת יַד יְמִינִי-
הוֹסֵר סֶרֶפֶד מִהֶמוֹנִי	וְעֹלְתָה הַדָּסָה תוֹךְ שָׁרוֹנִי-
הוֹמִים אֲזוֹ לְשֹׁבֵר גְּאוּנִי	לְשִׁמוּעַתִּי הָאֲמִינוּ:
לִי הִדְרֵשׁ צוֹר בְּצַעֲקִי	וְאֲזוֹר שְׁמִחָה שִׁים שְׁקִי-
וְהֵעֵלָה לְהִרְאוֹת אוֹר צַדִּיקִי	אֶת־כּוֹכְבֵי נֶשֶׁף חֲשָׁקִי-
יוֹם יִמְלֵא בְךָ שִׁפְקִי	אֲזוֹ יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ:

¹ מיוסד על שם המחבר ר' יהודה הלוי. יוצר זה אינו מופיע במחזורים האיטליניים, היות וי"ד באדר אף פעם לא יחול בשבת. אולם בירושלים פורים שושן יכול לחול בשבת (פורים משולש), לכן התקן הרב מ"ע הרטום ז"ל בעצת אביו הרב א"ש הרטום ז"ל לומר יוצר זה כאשר פורים שושן חל בשבת, וראו "המנהג האיטלקי" מהדו' ב' עמוד 18, וכן במחזור הרטום ח"א עמוד 763 הערה 136.

פיוטים לשבתות מיוחדות ש"ג

יוצר לשבת לפני ראש השנה¹

 קרא לאלהים עליזון. להושיע עם עני ואביון. ופרווי יהוה ישובון ובאו ציון: בטָרם יבא יום עברה. הגדול והנורא. נחפשה דרכינו ונחקרה: גֹּשׁוּ נָא עֵדֶת אַמוּנִי. ודרשו בכל-המוני. לכו ונשובה אל-יהוה: דרשוהו בכל-לבבכם. וקרעו לבבכם ואל-בגדיכם. שובו אלי ואשובה אליכם. יאמר קדוש: הן קרבו ימי תשובה. עת לעזב רשע ומשובה. השיבנו יהוה אליך ונשובה: ועתה שובו מחטא ומעברה. והביאו בידכם תשורה. זבחי אלהים רוח נשברה: זה עת אלהים בראו. לשוב בו כל-איש מחטאו. דרשו יהוה בהמצאו:

חלו פני-אל לרב. טָרם יפנה היום לערב. קראוהו בהיותו קרוב²: טהרו לבבכם ותנצלו ממועקה. והרבו חסד והענקה. שמרו משפט ועשו צדקה: יחיש האל גאלתכם. אם-שוב תשובו בכל-לבבכם. ולכן יחכה יהוה לחננכם:

כרב רחמיך מחה פשעינו. ותשליך במצולות ים כל-חטאתינו. שובנו אלהי ישענו: למה תסתיר פניך וכבודך. למתודים ובאים עריך. שוב למען עבדיך:

¹ מיוסד עפ"י א"ב, ועל שם המחבר ר' "יוסף" בן מתתיהו. במח"ר רמ"ז חלוקת הבתים היא של שני הבתים הראשונים של ארבעה פסוקים כל אחד ואח"כ שאר הבתים של שלשה פסוקים כל אחד. החלוקה של הבתים המבוארת כאן הינה לפי מחזור ש"א דהיינו בית ראשון ואחרון של ארבעה פסוקים והשאר של שלשה, חלוקה זו אומצה גם על ידי הרב הרטום במחזורו ע"י בח"א של המחזור עמ' 775 ובערה 1 שם. ² במח"ר רמ"ז: נוסף תיבת "קדוש".

מַרְדְּנוּ בְּכָל-בְּרִיתְךָ וְחָק-חַיִּן עָרַבְנוּ נָא אֶל-תִּרְחֹק-לְמָה
יְהוֹה תַעֲמֹד בְּרַחֲוֹק:

נִמְתִּי לְבָנִי אָנִי אֵל קוֹנֶה-אִם יִסִּירוּ מִלְּבָבְךָ לֵב הַזּוֹנֶה-
טָרָם יִקְרְאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה: סִלַּחְתִּי לְמוֹדָה וְעוֹזֵב וְלֹא-יִכְסֶה-
פְּשָׁעָיו וְחַטָּאָיו אָנִי נוֹשֵׂא-לְמַעַנִי לְמַעַנִי אֶעֱשֶׂה: עֲתָה
תִּתְרַחֲקוּ מִכָּל-פְּשָׁעִים-וְלִדְבָרֵי הַיּוֹ נִשְׁמָעִים-שׁוֹבוּ שׁוֹבוּ
מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים:

פְּקַדְתָּ חַטֹּאתֵינוּ דֶּר מְעוֹנִים-בָּאֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַחֲנוּנִים-
אֶל-תִּזְכְּרֵנוּ עוֹזְנוֹת רֵאשׁוֹנִים: צַדִּיק אַתָּה יְהוֹה תִּחַנְתְּנוּ
אֶל-תִּבְזֶה-חַיֵּשׁ נָא גְאֻלְתְּנוּ כְּדַבֵּר כָּל-חַוְזָה-סִלַּח-נָא
לְעוֹן הָעַם הַזֶּה: קָרֵב נָא גְאֻלָּה וַיִּשְׁע-יִכְפְּרוּ חַטֹּאתֵינוּ
וְאֶל-נַמּוֹת בְּרָשָׁע-נוֹשֵׂא עוֹן וְעוֹבֵר עַל-פְּשָׁע:

רַחֲמֵי נִכְמְרוּ עָלֵיכֶם-וְהִקְשַׁבְתִּי לְכָל-פְּלוּלֵיכֶם-אֲרַפָּא
מִשׁוֹבוֹתֵיכֶם: שׁוֹבוּ אֵלַי בְּנִפְשׁ בְּרָה-סְלִיחָה תִּבְקָשׁוּ
וְכִפְרָה-טוֹב יְהוֹה לְמַעַן בְּיוֹם צָרָה: תִּירָאוּ מֵיוֹם הַדִּין
כִּי-הִנֵּה-פּוֹדָה וּמוֹשִׁיעַ לָכֶם בְּרַחֲמִים יִפְנֶה-אֲז תִּקְרְאוּ
וְיִהוֹה יַעֲנֶה: דַּרְשׁוּהוּ בְּכָל-לִבְבְּכֶם-וְקָרְעוּ לִבְבְּכֶם
וְאֶל-בְּגָדֵיכֶם-שׁוֹבוּ אֵלַי וְאֶשׁוּבָה אֵלֵיכֶם-יֹאמֶר קְדוֹשׁ:

יוצר לשבת תשובה²

אֵלֵי שׁוֹבָה אֵימְתִי-חֶלְקִי וְנַחֲלָתִי-וְהִתְחַזְּקִי בְּהַגִּיוֹן
תּוֹרָתִי: בְּחַרְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל-עַם-לְהִיּוֹת לִי לְעַם-
וְהִנַּחֲלָתִי לָכֶם דָּת מְנַעֵם: גְּלִיתִי לָכֶם יְדִידִי-וְהִרְאִיתִי

¹ במד' רמ"ז: איתא "תקרא" ² מיוסד עפ"י א"ב.

שטו

יוצר לשבת תשובה

לְכֶם סוּדֵי סִהְדֵי וּמְעִידֵי: שׁוּבוּ אֵלַי כָּלְכֶם. וְאֲשׁוּבָה
אֵלֵיכֶם. וְאֲטִיבָה אַחֲרֵיכֶם יֹאמֵר קְדוֹשׁ:

דֶּרֶךְ רָעָה עֲזָבוּ. וּלְפָנַי קִרְבוּ. וְאֵלַי שׁוּבוּ: הֲלֹא
בְעֲזֻבְכֶם רָשָׁעִים. אֶפְרָשׁ יָדַי עֲלֵיכֶם. וְאֶקְבֵּל
תְּשׁוּבוֹתֵיכֶם: וְאִם תִּתְּדוּ עֲוֹנוֹתֵיכֶם. וְתִעֲזְבוּ רָשָׁעִים.
לֹא-אֶזְכֹּר חַטָּאתֵיכֶם¹:

זָהַרְתִּי עַל-יְדֵי חוּזָה. לְהִבִּין עִם זֶה. כִּי תִשׁוּבָה
לֹא-אֶבְּרָה: חֶסֶד וְאֶמֶת תִּבְעוּ. וְאֶל-נֹא תִרְשָׁעוּ. וּבְנִעַם
תִּשְׁעָשְׁעוּ: טוֹב וְזָכוֹת אֶהְבֹּו. וּמִיָּס חַיִּים תִּשְׁאָבוּ.
וְלִמְקַבֵּל תִּשׁוּבָה קוּוּ:

יַעֲצוּ עֲצוֹת טוֹבוֹת. וּרְחִקוּ מִמְּרִיבוֹת. וְאֶפְתַּח לְכֶם
אֲרָבוֹת: כָּל-בְּעָלֵי תִשׁוּבָה. יִנְצְרוּ בְּטוֹבָה. לְאַחֲרֵיתֶם
תְּהִי² תִקְוָה: לְנִשְׁוֹאִים מִרְחָס³. הַבְּטִיחַ וּרְחַס. וּמוֹדָה
וְעוֹזֵב יִרְחַס:

מִתִּי עִם לְרוֹמְמָהוּ. וְכָל-טוֹב לְסִימָהוּ. וְיִשׁוּב אֶל-יְהוָה
וּיִרְחַמְהוּ: גִּמְתִּי לְכָל-פּוֹשְׁעִים. וְלְכָל-מְרָשָׁעִים. שׁוּבוּ
מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים: סוּרוּ מִרָשָׁע כָּלְכֶם. וְהִיטִיבוּ
מֵעַלְלֵיכֶם. שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֵלֵיכֶם:

עֲמְדוּ אֵלַי בְּפִלּוּלֵיכֶם. וְהִשְׁלִיכוּ פִשְׁעֵיכֶם. וְלֹא-אֶפִּיל
פָּנַי בְּכֶם: פִּצְתִּי בְּמַחְנֵי. לְקַהֵל הַמוֹנֵי. כִּי-חָסִיד אָנֹכִי
נֶאֱמַר יְהוָה: צְוֵי דְבָרֵי לְעוֹלָם. וְתַחֲנֶה אֶסְכִּית מֵאוֹלָם.
לֹא-אֶשׂוּר לְעוֹלָם:

¹ במד' רמ"ו: איתא "עוונותיכם". ² במד' רמ"ו: איתא "יהי". ³ במד' רמ"ו: איתא "מרחס".

קָרְבוּ אֵלַי קְרוֹבִים. בְּשַׁעַר בְּתַרְבִּים. שׁוּבוּ בָנִים
 שׁוֹבְבִים: רְצִיתִי אֶתְכֶם. וְהִצַּלְלֹתִי חַטָּאתֵיכֶם. וְאַרְפָּא
 מִשׁוּבוֹתֵיכֶם: שׁוֹעֲתֵנוּ בְּטוֹב הַצֶּלַח. וְעֹזר מִקֶּדֶשׁ שִׁלַּח.
 כִּי־אֲתָה יְהוָה טוֹב וְסִלַּח: תִּקְּמִים חֲזוֹן נְבִיאֶיךָ. כִּי־אֲתָה
 מִתְאַוֶּה תֹאבֶיךָ. וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קְרֹאֶיךָ. (קדוש):

יוצר לשבת שלפני סוכות¹

וּלְמִית הַנִּבְחָרֶת מֵעַמִּים. יֵצֵאת מִבֵּית־דִּין
 בְּתַמִּימִים. בְּסִכּוֹת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת
 יָמִים: נִתְרַצִּית בְּשׁוֹבֶךְ לִפְנֵי־אֵל. לְהַחֲלִיץֶךָ
 בְּמִצְוֹתָיו הַזֵּאל. כָּל־הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל: הֶעֱתִירוּ בְּלִשׁוֹנוֹת
 רְבוֹת. הִתְאַזְרוּ לְקִים חֻקוֹת. כָּל־הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבוּ
 בְּסִכּוֹת: בְּשִׁפְתוֹתֵיכֶם תִּשְׁלְמוּ פְּרִים. וּבִנְעִימוֹת הִרְבוּ
 אִמְרִים. בְּפְרִי־עֵץ הַדֶּר כֶּפֶת תִּמְרִים:

עַץ עֲבוֹת וְעַרְבֵי גַחַל בְּרֻכּוּהוּ. וּבִתְוֹךְ קָהַל קִדְשׁוֹהוּ.
 וּבִגְבוּרוֹתָיו הִלְלוּהוּ. קדוש:

לְעוֹלָם יְהוָה דְּבַרְיֶךָ. קִבְּלֵנוּ לְקִים מִצְוֹתֶיךָ. אִין־קְדוֹשׁ
 כִּי־הוּא כִי אִין־בְּלִתְךָ: צְוִית לַנְּשִׁמְרַת כְּאִישׁוֹן. וְהִרְבִּית
 כְּנַחַל פִּישׁוֹן. וְלִקְחֶתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן: רֵאשׁוֹן קְרֵאתָ
 לְאוֹת. לְאִישׁ יְדַבֵּר נִכְבְּדוֹת. רֵאשׁוֹן לְחֶשְׁבוֹן הַמִּצְוֹת:
 עֲסֹקוּ בְּמִצְוֹת קוֹנְכֶם. וְלִקְחֶתֶם לָכֶם מִשְׁלָכֶם. וּשְׁמַחְתֶּם
 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

¹ מיוסד על שם המחבר ר' "שלמה חזן". יוצר זה אינו מופיע במחזורים רמ"א, אלא במחזור ויניציה שפ"ו. מחברו שלמה חזן חתם את שמו בראשי הבתים. הפיוט בנוי משבעה בתים כל אחד בין ארבע פסוקים וכל בית מסתיים בציטוט מפסוק מקראי. וראו במחזור הרטום ח"א עמוד 780 הערה 17.

יוצר לשבת שלפני סוכות

שיז

מֵאִין כְּמוֹד יְהוָה בְּגִבּוֹרָהּ. הִצְלֵת עִמָּךְ בְּיוֹם צָרָהּ. בְּתוֹדָה
עֲנִיךָ אֵל נוֹרָא: נְהַגְתָּ עִמָּךְ בַּמִּדְבָּר. וּבְלַחֵם קְלוּקֵל
כַּמִּדְבָּר. כָּל־כַּלְתֶּם בְּלִי שֶׁבֶר בָּר: רַחֲמֶת עֲדַת מִי־מְנָה.
וַיְהִי לָהֶם לְמָנָה. בַּמִּדְבָּר אֲר־בְּעֵים שָׁנָה: אֶת־הַמֶּן
אָכְלָה הַדְּבָרִיךָ אוֹהֶבֶת. וּמִצְוֹתֶיךָ קוֹשֶׁבֶת. עַד־בוֹאִים
אֶל־אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת:

הוֹרְנִי יְהוָה דְּרֹךְ חֲקִיךָ. וְנִשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ: הִצִּילָה אֲשֶׁר בְּדַמוֹת. צִלְמָךְ בְּגוֹלָה לֹא־
תָמוּת. וְנִקְיִים מִצְוֹתֶיךָ בְּשִׁלְמוֹת: לְעַם אֲשֶׁר גְּרוּנָם נַחֲר־
קִצְפָּךְ כְּנִגְדָם אֶל־יַחֲר־וּבְמַרְעִים תִּתְחַר: סֵב דְּמָה לְצַבִּי
וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִשׁוֹרַת תְּשׁוּבִי. אֶת־אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא:

חֲנֵנוּ בְּזִכּוֹת דְּגָלִים. וְחָלֵם יוֹרְדִים וְעוֹלָיִם. זַכְּנוּ לְשִׁלְשׁ
רְגָלִים: רָצֵנוּ אֵל אִימוֹנָה. זָכָה נִמְשָׁלַת לְיוֹנָה. לְשִׁלְשׁ
פְּעָמִים בְּשָׁנָה: זָכַר הַבְּטָחַת לְעַמָּךְ. אִס־מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
יְהִי נִדְחָךְ. מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: יִדְעֶת אֶת־
פּוֹרְצָיו. כִּי רַבּוּ לּוֹחֲצָיו. קִיִּים אֶקְבֹּץ לְנִקְבְּצָיו:

זָכְרֵנוּ יְהוָה בְּרִצּוֹן עִמָּךְ. וְעֵשָׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ. יְהִמוּ נָא
יְהוָה רַחֲמֶיךָ: עַל־גּוֹי קוֹן וּמְבוֹסָה. נָתוֹן לְמַרְמָס
וְלִמְשָׁסָה. בְּזִכּוֹת צְדָקַת יְהוָה עֲשֵׂה: רַעֲה עִמָּךְ בְּשִׁבְטֶךָ.
וְתִשָּׂעַם בְּנַחֲלֶתֶךָ. בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה נֶאֱמַן בֵּיתֶךָ: נַחֲמֵנוּ נַחֲמוֹת
כְּפָלִים. וְקַבֵּץ יְהוּדָה וְאֶפְרַיִם. תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם:

נַחֲלֵתִי עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם. זְכַרְתִּי מִיִּשְׂרָאֵל פְּעָלֶם. בְּזִכּוֹתֶם
תִּשְׁמַר קְהָלֶם: לְמַעַן חֲסִדֶךָ יִירָשׁוּ אֶרֶץ. וַיִּזְכּוּ כְּזֹרַח
וּפְרִיץ. לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל־עַמֵי הָאֶרֶץ: תִּשָּׂעַם בְּהַר

שיח

יוצר לשבת בראשית

נחלתך. ושם יקִימו מצוותיך. שלום רב לאהבי תורתך:
שם בביתך קולי אָרים. הקרב על־מזבֶּחך חלב פָּרים.
בפרי עץ הָדר כפּוֹת תִּמְרים:

עץ עבות וערבי נחל בְּרִכּוּהוּ. ובתוך קהל קדְשׁוֹהוּ.
ובגבורותיו הללוהוּ. קדוּשׁ:

יוצר לשבת בראשית¹

אלֵהֵינוּ אֱלֹהִים אֶמֶת. ותורתו אמונה ואֶמֶת.

מִנֶּם ראש דְּבָרוֹ אֶמֶת. וסופו מוכיח על־האֶמֶת.
ומעמיד יסוד העולם על־הדין ועל־השָׁלוֹם
ועל־האֶמֶת:

בן מקדמי קדם על־עצת תושֶׁיה. היתה כתובה על־זרועו
הנְטוּיָה. כי לא נברא טס זֶהב ולא־עור בְּהֶמָה וְחִיָּה:

גָּלַל אֶפֶל וְחֶשֶׁד² מִפְּנֵי בְקִיעַת הָאוֹר. כֶּשֶׁר כִּי נִתְעַלָּה
על־גִּיָּה ומָאוֹר. גָּנְזוּ וְהֶאֱסִימוּ לְעוֹסְקִים בְּתוֹרַת³־אוֹר:

דוֹק וְחֵלֶד צוּה כְּמֶלֶךְ על־עבְדָיו. ונִבְרָאוּ בְּבֵת־אֶחָת
כְּהִכְרַע⁴ נְשִׂיא וְתַלְמִידָיו⁵. וְרֵאִיָּה לְדָבָר קוֹרָא אֲנִי
אֵלֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחְדָּו:

הִתְרַחְבוּ לְאֵין דֵּי רְקִיעֵי הוֹד דִּירְתוּ. קִשְׁבוּ דֵּיִיכֶם וְרָהוּ
על־אִמְרַתוֹ. עֲמוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפְפוּ וְיִתְמָהוּ מִגְּעַרְתּוֹ:

¹ מיוסד עפ"י א"ב, ועל שם המחבר ר' "בנימין". ² במח' רמ"ז: איתא "חֶשֶׁד". ³ במח' רמ"ז: איתא "בְּתוֹרָה" ובש"א: איתא "בְּתוֹרָה". ⁴ במח' רמ"ז: איתא "כְּהִכְרַע". ⁵ במח' רמ"ז: איתא "בְּתַלְמִידָיו".

יוצר לשבת בראשית

שיט

וְאִזּוּ פִּלַּג וְהִחַצָּה שְׁעוּלִים הַמְדוּדִים. וּמַחְצִיתֶם הַשָּׂא
וְעֵלָה לְכַבּוּדִים¹. וְהֵם לְמִים טְהוּרִים אֲשֶׁר לְזֶרֶק עֲתִידִים:
זָד יִתְרֶם וְצוּחַ כְּבוּדֵי לְכֻלָּמָה עַד-מָה. אֲעֵלָה עַל-בְּמִתִּי
עֵב וְלַעֲמִיתִי אֲדַמָּה. וְתִלְהַטְהוּ אִשׁ אוֹכֶלֶת וְנִכְבֵּשׁ
וְהוּא הַהוֹמָה:

חֲדָשׁ פְּנֵי אֲדָמָה בַּעֲצֵי פְרִי וּדְשָׁאִים. וְגֹזֵר עַל-הָעֵץ
לְמִינְהוּ וְלֹא עַל-הַדְּשָׁאִים. וְנִשְׂאוּ בַּעֲצָמָם קַל-וַחֲמֹר
וְיִצְאוּ מִיַּי דְּשָׁאִים:

טָבַע שְׁנֵי אוֹרִים בְּדָמוֹת וּדְיוֹקָן הַשְּׂוֹה. וְתַבְנִית יִצִּיר
כַּפִּים לָמוֹ תַקֵּן וְשׂוֹה. יֵצֵאת בְּחֵלוֹן אֶחָד לָמוֹ פֶּקֶד וְצוּה:
יִסֵּר הַסֵּהר וְנִתְמַעַט לְשַׁעֲתוֹ. כִּי-הִטִּיחַ כָּלִפּוֹ וְלֹא-בֶן
אֲמוּנַת עֵתוֹ. נִחְמוּ בְּתַנְחוּמֵי קֶטֶן וְלֹא-נִתְקַרְרָה דַּעֲתוֹ:
כִּפְר עָלֵי קֹדֶשׁ לָכֵן מִקְרִיבִים הַמוֹנֵי. בְּכָל-רָאשֵׁי חֲדָשִׁים
כְּחָרוֹת בַּעֲגֻנֵי. שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחַטָּאת לִיהוָה:
לְמִדִּים מֵהֶם פְּרָחֵי שׁוֹשְׁנִים. זְמַנִּים וְקִצִּים חֲדָשִׁים גַּם
יִשְׁנִים. וְהָיוּ לְאוֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים:

מַחְזוֹר הַלְבָנָה אוֹתִיּוֹת מוֹדִיעוֹת. בְּשֵׁשׁ הָרֵאשׁוֹנוֹת
סְפִירוֹתֶיהָ יְדוּעוֹת. בְּהוֹסִיפָה שְׁבִיעִית לְחֻמָּה מְגִיעוֹת:
נֹתְרוֹת שְׁתֵּים מְשִׁטָּה הָרֵאשׁוֹנָה. וּמְשֻׁנָּה וּשְׁלִישִׁית²
אַרְבַּע בְּאֲמוּנָה. וְזִין וְעִין וְנוֹן פְּשׁוּטָה מְכַרִיעוֹת לְכֻלָּנָה³:

¹ במח' רמ"ז: איתא "לכבודים". ² במח' רמ"ז ושי"א: איתא "לשלישית". ³ במח' רמ"ז ושי"א: איתא "לכלהנה".

סְחִי יָם הַשְּׂרִיץ שְׁבַע מְאוֹת מִיְּנֵי טְהוֹרִים. וְכִשֶּׁר עֲפִים
לְאִין־חֶקֶר וּמִסְפָּרִים. וְעוֹפוֹת שְׂקָצִים אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים:

עֵז תּוֹצִיא¹ אֲדָמָה חַיָּה וּבְהֵמָה. וְשִׁקְץ וּרְמֵשׁ וְשָׂרִץ
לְהַעֲצִימָה. וּרְחֵשׁ יִבְחוּשִׁין וְכֹלָם לְאַרְדָּה הַמָּה:

פּוֹזֵז וּמְכַרְכֵּר לְכַמָּה² שָׁנִים קְבוּעוֹת. שָׂאֵל לָמָּה נִבְרָאוּ
שׁוֹטָה וּטְוִיּוֹת וְצָרְעוֹת. הַשִּׁיבוּהוּ תִצְטָרֵךְ־לָמוּ לְיוֹם
בְּרִיחָה לְתִשׁוּעוֹת:

צְוִי כָּל־פֶּעַל כְּגֹמֵר וְשִׁכְלֵל. נַעֲשֵׂה אֲדָם בְּצַלְמֵנוּ מִלָּל.
רְקֵמוּ וְהַנְּשִׁימוּ וְעִזְרוּ־לוֹ כָּלֵל:

קָלָה נִצְטוּהָ וְהַטְּהוּ יָלֵב הוֹתֵל. וְדָנוּ בְּדִין סְנֵה־רִין כְּגֹבֵר
נַעֲקֵשׁ וְנִפְתָּל. לְקִים עָלָיו וְעַם־עַקֵּשׁ תִּתְּפָתֵל:

רָשָׁם אֲזַכְרוֹת בְּשָׁלוֹ שְׁבַעִים וְאַחַד בְּפָרְשָׁה. מִבְּרֵאשִׁית
וְעַד־נוֹצֵר וּמִשְׁנוֹצֵר עַד־גְּרִישָׁה. כְּנִגְדַּת סְנֵה־רִין בְּעָלֵי
חִקִּירָה וְדַרְיָשָׁה:

שָׁנִים חֲטָאוּ וְנִתְחַיְבוּ בַתּוֹרָה. וְנָחַשׁ עַמָּם לְלֹא־טַעַן
כְּשׁוֹרָה. בְּמִקּוֹם רַב וְתַלְמִיד הָרַב רָאוּי לְמוֹרָא:

תָּרַ שְׁבִיעֵי עָלֵי יֹצֵר כִּי־נָתַן לְמַהוּמָה. עֵמֵד כְּגִבּוֹר לְהִגָּן
כְּחֹמָה. וְחָנָן פָּנֵי מוֹחֵל וְשִׁכְךָ אָף וְחִמָּה:

בְּכֵן נִפְשׁ בּוֹ יוֹצֵר מְכוּזַן פְּרוּסִים. נִחְלוּ לְעַמּוֹ אֲשֶׁר בְּצִלּוֹ
חֹסִים. הַמְּשַׁבְּחִים לְבוֹ שַׁבַּת מְכַל־הַמַּעֲשִׂים:

¹ במד' רמיו וש"א: איתא "תוציא". ² במד' רמיו: איתא "לכמה".

רשות לחתן בראשית

שכא

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא וּמִרְשׁוֹת מַפְגִּינִים וּמְפֹזֵי יְקָרָהּ וּמִרְשׁוֹת רְאשֵׁי סִנְהֶדְרִין הַקְּדוֹשָׁה וְהַבְּחוּרָהּ וּמִרְשׁוֹת רְאשֵׁי יְשִׁיבוֹת וְאֵלֹפֵי תוֹרָהּ וּמִרְשׁוֹת זְקֵנֵי יָפֵה וּבָרָהּ וּמִרְשׁוֹת זְקֵנִים וְנְעָרִים יוֹשְׁבֵי שׁוּרָהּ אֶפְתַּח פִּי בְּשִׁיר וּבְזִמְרָהּ לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל לְדֶר בְּנֵהוּרָא שְׁהַחֲיֵנוּ וְקִיַּמְנוּ לְיִרְאָתוֹ הַטְּהוֹרָהּ וְהַגִּיעֵנוּ לְשִׂמְחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָהּ הַמְּשִׂמַּחַת לֵב וְעֵינַיִם מְאִירָהּ הַנּוֹתֶנֶת חַיִּים עֹשֶׂר וְתַפְאֶרֶהּ הַמְּאַשְׁרֶת הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיִּשְׁרָהּ הַמְּאַרְכֶּת יָמִים וּמוֹסְפֶת גְּבוּרָהּ לְאוֹהֲבֶיהָ לְשׁוֹמְרֶיהָ בְּצוּוֵי וְאִזְהָרָהּ לְעוֹסְקֶיהָ לְנוֹצְרֶיהָ בְּאַהֲבָה וּמוֹרָא שְׁכֵן יְהִי רְצוֹן מִלִּפְנֵי הַגְּבוּרָהּ לְתֵת חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְעֶטְרָהּ לְרַבִּי... הַנִּבְחָר לְהִתְחִיל הַתּוֹרָהּ לְאַמְצוֹ לְבָרְכוּ לְגִדְלוֹ בְּתַלְמוּד תּוֹרָהּ לְדַרְשׁוֹ לְחַיִּים לְהַדְרֵוֹ לְוַעֲדוֹ בְּחַבּוּרָהּ לְזִכּוֹתוֹ לְחַיּוֹתוֹ לְטַכְסוֹ בְּטַכְס אִוְרָהּ לְיִשְׁרוֹ לְכַלְלוֹ לְלַמְדוֹ לְקַח וּסְבָרָהּ לְמַלְטוֹ לְנִשְׂאוֹ לְסַעֲדוֹ בְּסַעַד יְקָרָהּ לְעַדְנֵנוּ לְפָרְנָסוֹ לְצַדִּיקוֹ בְּעַם נְבִירָא לְקַרְבוֹ לְרַחֲמוֹ לְשָׁמְרוֹ מִכָּל-צָרָהּ לְתַמְכוֹ לְתַקְפוֹ לְתַמְמוֹ בְּרוּחַ נְשִׁבָרָהּ וּבְשִׁכְרָזָהּ יִזְכֶּה מֵאֵל נוֹרָא לְרֵאוֹת בְּבָנִים וּבְבָנֵי בָנִים עוֹסְקִים בְּתוֹרָהּ וּמְקִיְמֵי מִצְוֹת בְּתוֹךְ אִם שְׁחוּרָהּ וְיִזְכֶּה לְשִׂמְחַ בְּשִׂמְחַת בֵּית-הַבְּחִירָהּ כְּנִבּוּאָת יִשְׁעִיהָ מֵאֵל רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָהּ שְׁמַחוּ אֶת-יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָּהּ מְהֵרָה שְׂיִישׁוּ

שכב

פיוטים לחתן תורה

אתה מְשׁוֹשׁ תְּמוֹר אֶבֶל וְצָרָה. עֵמוּד עֵמוּד עֵמוּד. רַבִּי...
 חֲתָן בְּרֵאשִׁית. (עֵמוּד אֶתָּה וְשׁוֹשְׁבֵינֶיךָ. יְבָרְכֶךָ יְהוָה
 וְיִשְׁמְרֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ).
 מְרֻשׁוֹת כָּל־הַקֶּהֱל הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה וְהַתְּחֵל הַתּוֹרָה:

פיוטים לחתן תורה

בַּת¹ בְּרוּרָה. נְאוּה וּשְׁחוּרָה. הָאֲזִינִי וְשִׁמְעֵי תוֹרָה.
 עוֹרָה נוֹרָא. הַתְּעוֹרָרָה מִהָרָה:

אֲדוֹן יִרְד. בְּיוֹם הַמוֹרָד. כָּל־הָעוֹלָם הִתְרַד. עוֹרָה:
 לְדַבֵּר לְעַנּוּ. מִמְּעוֹנָיו. אִזּוּ הִקְרַן עוֹר פָּנָיו. עוֹרָה:
 עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים. בְּעַד כְּמַהִים. בְּמָקוֹם גְּבַהִים. עוֹרָה:
 זֶר הַגְּזִירִם. לְהַכְתִּירִם. בְּיַד־מֹשֶׁה בֶן־עַמְרָם. עוֹרָה:
 רָעַם לְהִרְעִים. בְּקוֹל הַנְּעִים. לְעוֹשִׂים וְשׁוֹמְעִים. עוֹרָה:

אֶתְכֶם² אֲזַבִּיד. נוֹר וְרַבִּיד. בְּיַד־מֹשֶׁה בֶן־דָּוִד.
 עוֹרָה נוֹרָא. הַתְּעוֹרָרָה מִהָרָה:

לְחַדֵּשׁ תּוֹרָה. וּבְרִית הַדְּוָרָה.
 בְּבִנְיָן בֵּית־הַבְּחִירָה. עוֹרָה:
 יוֹם יוֹם בְּעוֹמְסִי. אֶעְמוֹס לְעוֹמְסִי.
 כָּל־טוֹבוֹת מְשׁוֹשֵׁי. עוֹרָה:
 הֵיזוֹת שְׂמֵחִים. בְּלֵב מְשֻׁמְחִים.
 תּוֹרַת מֹשֶׁה שׁוֹחֲחִים. עוֹרָה:

¹ מיוסד על שם המחבר "אלעזר". במח' רמ"ז ושי"א רהיטים אלו מופיעים לפני קריאת התורה של שמחת תורה בלבד. הרב מ"ע הרטום כתב שאין לומר פיוטים אלו, אך בשנים האחרונות נהגו לאמרו. ² במח' רמ"ז ושי"א כתוב שזהו רהיט אחר, מיוסד על שם המחבר "אליה". במח' שד"ל שני הרהיטים "בת ברורה" ו"אתכם אזביד" מופיעים ומחזירים יחד ברהיט אחד.

יוצר לשבת שקלים¹

שכנ

אל המתנשא לכל לראש. בחר בדלת ראש. כבנורה
בתאנה בראש: ביטה אותה דרש. מכל-אם חוטא
לפרש. לנשאה על-כל-ראש: גועלה תשית למנוד ראש.
והיא תרים² ראש. לכסא כבוד מראש: כבודי ומרים
ראשי. עתה יעבר בראשי. וידרשני³ בבקשי. קדוש:
דבר בזה ספר. וקיים באמרי שפר. למשולי אפר:
היותם נותנים כפר. בלי דפי וחפר. בעד עוונם לכפר:
וצדקתם לכתב בספר. בזכרון הספר. למנותם עם נם
אנכי עפר ואפר:

זה אלי גם לאבי חוזה. והראהו כמין מטבע אש במחזה.
ונם הכל יתנו כזה: חסדים יושת בזה. ואחד מהם
אל-יתבזה. וצוררם ירזה: טובות יוטבו על-זה. ושכינה
יזכו לחוזה. וגוי זה לגוים רבים יזה:

יחיד שוכן רומה. התנה בתורה תמימה. ליונה שהיא
תמה: כל-העובר בימה. ישקלו שקל בלי מהומה.
מחצית השקל תרומה: לטובתם בלי לעלמה. ותהיה
להם כחומה. תולה ארץ על-בלימה:

מבן-עשרים שנה. יתנדבו בחנינה. פני שוכן מעונה:
נשיאים ודפים במשענה. כלם ישוו⁴ בנתינה. בלי עוד
להתמתנה: סלה יספית תחנה. בקל-עת ובכל-עונה.
ויתקימו ברננה:

¹ מוסד עפ"י א"ב. ² במח' רמ"ז: איתא "תרום". אולם בפי' קמחא דבישונא תרים. ³ במח' רמ"ז ושי"א:
איתא "וידרשי ויבקשי". אולם בפי' קמחא דבישונא כתב שצריך להיות וידרשני בבקשי ככתוב אצלנו בנוסח.
⁴ במח' רמ"ז ושי"א: איתא "ישוו".

עַל־נַפְשׁוֹתֵיכֶם יִכַּפְּרוּ וְחַטָּאתֵיכֶם יוֹפְרוּ וּבַחֲלֵק טוֹב יִסְפְּרוּ¹: פָּאָרֶם הַכֹּל יִסְפְּרוּ וְשִׁבַּח יִתְּנוּ וַיִּגְמְרוּ וְהוֹדִיָּה לְצוֹר יִשׁוּרוּ: צוֹרֵיהֶם יִמְעֹטוּ וַיּוֹסְרוּ וְעַל־צוֹאֲרָם יִגְבְּרוּ וּבִשְׁבַע שְׂמֻחוֹת יִחַבְּרוּ:

קִהְלֶם לְהִתְחַזֵּק בְּתַעֲוֵדָה בְּלִי עוֹד לְמַעֲדָה בְּהַקְרִיבִם זֶה לְעַבֹּדָה: רֶם עַמָּם הוֹעֲדָה² בְּאַהֲבָה וּבְחֻמְדָּה³ בִּישׁוּבָה וּבַעֲמִידָה: שְׁמָם בַּחַיִּים הַתְּמִידָה⁴ בְּכָל־כְּלוּל חֻמְדָּה לֹר בְּלִי לְעַבְדָּה⁵: תְּמִיד תְּהִיָּה לְזִכְרוֹן לְחַבְצֻלַת הַשְּׂרוֹן לְכַפּוֹר וְתָרוֹן לְפָנַי מְרוֹם וְקָדוֹשׁ:

קריאה לפרשת שקלים

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שְׂמִי לְיָדַי⁶ בְּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְפַקְדֵיהֶם וְנָתַנּוּ אִישׁ כְּפָר נַפְשׁוֹ לִיהוָה בַּפְּקֹד אַתֶּם וְלֹא־יְהִיָּה בָּהֶם נֶגֶף בַּפְּקֹד אַתֶּם: זֶהוּ יִתְּנוּ כָּל־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקֹדִים מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחְצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לִיהוָה: כָּל הָעֵבֶר עַל־הַפְּקֹדִים מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה: הָעֶשְׂרִי לֹא־יִרְבֶּה וְהַדֹּל לֹא יִמְעֹט מִמַּחְצִית הַשֶּׁקֶל לְתֵת אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁוֹתֵיכֶם: וְלִקְחֶתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכְּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן לְפָנַי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁוֹתֵיכֶם: פ

¹ במח' רמ"ז: איתא "זכרו" ובמחזור ש"א: "תזכרו" אולם בפ"י קמחא דאבישונא "זכרו" ככתוב אצלנו בנסח- ² במח' רמ"ז וש"א: איתא "תועדה" ³ במח' רמ"ז וש"א: איתא "זכמדה" ⁴ במח' רמ"ז וש"א: איתא "יתמידה" ⁵ במח' רמ"ז וש"א: איתא "לעבדה"

הפטרת פרשת שקלים

שנה

מ"ב יב, לדת.

בַּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאֵשׁ בְּמִלְכוֹ: ^א

בַּשָּׁנָה־שֶׁבַע לַיהוָה מָלַךְ יְהוֹאֵשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ צְבִיָּה מִבְּאֵר שֶׁבַע: וַיַּעַשׂ יְהוֹאֵשׁ
הַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינָיו יְהוָה כָּל־יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן:
רַק הַבָּמֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעַם מִזִּבְחִים וּמִקְטָרִים בַּבָּמֹת:
וַיֹּאמֶר יְהוֹאֵשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקִּנְדָּשִׁים אֲשֶׁר־יִבָּא
בֵּית־יְהוָה כֶּסֶף עֹבֵר אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עָרְבוּ כָל־כֶּסֶף
אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֵב־אִישׁ לְהֵבִיא בֵּית יְהוָה: יִקְחוּ לָהֶם
הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מִכָּרוֹ וְהֵם יַחֲזִקוּ אֶת־בֵּדֶק הַבַּיִת לְכֹל
אֲשֶׁר־יִמָּצֵא שָׁם בְּדֶק: ^א

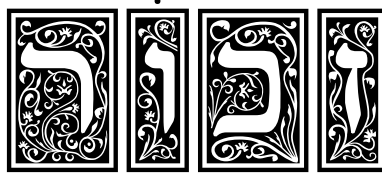
וַיְהִי בַשָּׁנָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְהוֹאֵשׁ לֹא־חֲזָקוּ
הַכֹּהֲנִים אֶת־בֵּדֶק הַבַּיִת: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ יְהוֹאֵשׁ לַיהוֹיָדָע
הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִדְּוַע אֵינְכֶם מְחֻזְקִים
אֶת־בֵּדֶק הַבַּיִת וְעַתָּה אֶל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מִכְּרֵיכֶם
כִּי־לְבֵדֶק הַבַּיִת תִּתְּנֶהוּ: וַיֵּאָתוּ הַכֹּהֲנִים לְבַלְתִּי קַחַת־כֶּסֶף
מֵאֵת הָעָם וּלְבַלְתִּי חֲזַק אֶת־בֵּדֶק הַבַּיִת: וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע
הַכֹּהֵן אֶרְזֵן אֶחָד וַיִּקַּב חֹר בְּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ
מִיָּמִין¹ בְּבוֹא־אִישׁ בֵּית יְהוָה וַנִּתְּנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שִׁמְרֵי
הַסֹּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה: וַיְהִי כִּרְאוֹתָם
כִּי־רַב הַכֶּסֶף בְּאֶרְזֵן וַיַּעַל סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וַיִּצְרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה: וַנִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף
הַמִּתְכַּן עַל־יַד² עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְּפָקְדִים³ בֵּית יְהוָה
וַיִּצְיֵאוּהוּ לְחֶרֶשִׁי הָעֵץ וְלַבְּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה: וְלַגְּדָרִים

¹ זהו הקרי, והכתיב "בימין". ² זהו הקרי, והכתיב "יד". ³ זהו הקרי, והכתיב "הפקדים".

וּלְחַצְבֵי הָאֶבֶן וְלִקְנֹת עֵצִים וְאֲבָנֵי מַחְצָב לְחֹזֵק אֶת־בְּדָק
 בֵּית־יְהוָה וְלִכְלֹ אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחֻזְקָה: אֲךָ לֹא
 יַעֲשֶׂה בַּיִת יְהוָה סִפּוֹת כֶּסֶף מְזֻמְרוֹת מְזֻרְקוֹת חֲצֻצְרוֹת
 כָּל־כְּלֵי זָהָב וְכָל־כֶּסֶף מִן־הַכֶּסֶף הַמּוֹבֵא בֵּית־יְהוָה:
 כִּי־לַעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה יִתְּנֵהוּ וְחֻזְקוֹ־בּוֹ אֶת־בַּיִת יְהוָה: וְלֹא
 יַחֲשִׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם לְתֹת
 לַעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בְּאִמְנָה הֵם עֹשִׂים: כֶּסֶף אֲשֶׁם וְכֶסֶף
 חֲטָאוֹת לֹא יוּבֵא בֵּית יְהוָה לְכַהֲנִים יְהוּ: פ

ולומר גואלנו וכו':

יוצר לשבת זכור¹

אֶת־אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְהִי לָבוֹ וְלַמְּשָׁה. וַיְגִזְעוּ יַעֲקֹר
 בְּכַעֲסָה: בִּיטָה וְחֲטָאוֹ אֶל־תְּשֵׂא. כִּי־קָהֵלךָ עָסָה.
 בְּכָל־צָרָה וְדָרִיסָה:

גַּם בְּךָ לֹא־חָסָה. וּבְעֻזֹת הַדְּלִיל עֲמוּסָה. בְּתוֹךְ אֶבֶן
 מַעֲמָסָה: אֶתְּהָ זֹכֵר נִשְׁכָּחִים. זָכַר אִם לָךְ מְשֻׁבָּחִים.
 וּקְדָשָׁה לְפָנֶיךָ מְפֻצָּחִים. קְדוּשָׁה:

זָכַר דְּבוּרוֹ עָתֵק בְּכָל־עֶרְךָ. לְחַמוּקֵי יָרֵךְ. לְדְרוּרֵי
 מְפָרְךָ: הַקְּדִימָם וַיֵּצֵא לְדָרְךָ. לְזֹנֵב כָּל־בְּרֵךְ.

¹ מיוסד עפ"י א"ב.

יוצר לשבת זכור

שכו

לְדוֹשׁ בְּגָאוֹת וּלְהִדְרֹךְ: וּכְבוֹדְךָ צֵץ מִחֶרֶד. בְּכָל־רֹחַב
וְאֶרֶץ. עֹמֵד בְּטוֹבָה לְהֶאֱרֹךְ:

זָכַר זְמוּרָה שֶׁהַשְּׁלִיף לְמַעְלָה. וְאֶהוּבִיךָ אֵין לְחַלְחֵלָה.
עֲשׂוֹתֶם כַּמְעַי מִפְּלָה: חֲזֹק לְשִׁיתֶם כָּלָה. וּתְקוּמַתֶּם
לְהַפִּילָה. בְּהַכְנָעָה וּבְהַשְׁפָּלָה: טוֹב שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. הַפְּלִתוּ
בְּבָהֳלָה. וְעוֹד אַחֲרֵיתוֹ לְקַלְקֵלָה:

זָכַר יְהִיר וְרָשָׁע. כִּי לְמֵאֹד פָּשַׁע. וְהִצִּיק בֶּן מִשְׁעָשָׁע:
כָּבֵד בְּחַטָּא וּבְרָשָׁע. וְאֶזְנִיו הִכְבִּיד וְעֵינָיו הִשָּׁע.
וּלְיִרְאָתְךָ לֹא־שָׁע: לְמַעַן צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ. חֲשֵׁת לְנוֹשָׁעִים
יִשָּׁע. נוֹשֵׂא עוֹן וְעֹבֵר עַל־פְּשָׁע:

זָכַר מְלוּלוֹ לְמוֹלָךְ. וּמֵאֵס בְּפַעְלֶךָ. בְּבַחוּרֵי קִהְלֶךָ: נָא
זָכַר יוֹם זְבוּלֶךָ. יִשְׁלַם לוֹ מִשְׁלָךְ. גְּמוּל רַע מִחִילֶךָ:
סַעְרָהוּ בְּקֶצֶף גְּדֹלֶךָ. וּכְל־פָּה יְהִלְלֶךָ. עַל־פֶּלֶא מִפְּעֶלְךָ:
זָכַר עֹמֵד וְעֵדְתְךָ. אֲשֶׁר הֵם אֶהְבֶּתְךָ. וּמְקוּיִם לִישׁוּעֶתְךָ:
פְּנֵה נָא בְּתֵהֳלֶתְךָ. וְרַחֵם עַל־עֵדְתְךָ. הַהוֹגִים¹
בְּשַׁעֲשׂוּעַ דָּתְךָ: צַהֲלִים בְּיִרְאָתְךָ². וְתִטְעַם בְּקִרְיָתְךָ. וְשֵׁם
תְּצַמְצַם שְׂכִינְתְךָ:

זָכַר קְרִית־חֲנָה. וְעַפְר מִי־מְנָה. הַמְּפֹזֶרֶת בְּכָל־פְּנֵה:
רוֹמְמָה וְחוֹנְנָה. כִּי־בָאָה עוֹנָה. וְעַת־לְחֻנְנָה: שִׁפְח
שֵׁם עֲדִינָה. מִכָּל־צַד וּמִכָּל־פְּנֵה. וְהַמְּלָכוֹת לְבַעֲלֶיהָ
שׁוֹבְב־נָא: תִּזְכֹּר עֵתָה בְּרַחֲמִים. וְתוֹפִיעַ מִמְרוֹמִים.
וְתוֹשִׁיעַ מִעוֹטֵי עַמִּים. קְדוֹשׁ:

¹ במח' רמ"ו וש"א: איתא "הוֹנִי".
² במח' רמ"ו וש"א: איתא "בְּנִינְתְךָ". אולם בפי' קמחא דאבישונא
"בְּיִרְאָתְךָ" ככתוב אצלנו בנוסח.

קריאה לפרשת זכור

זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לְךָ עֲמֹלֶק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
 מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרַךְ בַּדֶּרֶךְ וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל-
 הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ וְאֶתָּה עֵינֶיךָ וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים: וְהָיָה
 בְּהִנִּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל-אֵיבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר
 יְהוָה-אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה אֶת-זִכְרֹךְ
 עֲמֹלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח: פ

הפטרת פרשת זכור

וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שָׁאוּל אֲתִי שָׁלַח יְהוָה לְמַשְׁחֹךְ
 לְמַלְךְ עַל-עַמּוֹ עַל-יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל
 דְּבָרֵי יְהוָה: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 פְּקַדְתִּי אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה עֲמֹלֶק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-שָׂם לִי
 בַּדֶּרֶךְ בְּעֵלְתוֹ מִמִּצְרָיִם: עַתָּה לְךָ וְהַכִּיתָה אֶת-עֲמֹלֶק
 וְהַחֲרַמְתְּ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ וְלֹא תַחֲמַל עָלָיו וְהִמַּתָּה
 מֵאִישׁ עַד-אִשָּׁה מֵעַלְלִי וְעַד-יוֹנֵק מִשׁוֹר וְעַד-שֶׁה מִגְּמַל
 וְעַד-חֲמוֹר: וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת-הָעָם
 וַיִּפְקְדֵם בְּטֹלָאִים מֵאֲתִים אֶלֶף רִגְלֵי וְעִשְׂרֵת אֲלָפִים
 אֶת-אִישׁ יְהוּדָה: וַיָּבֵא שָׁאוּל עַד-עִיר עֲמֹלֶק וַיִּרְבַּ בַּנַּחַל:
 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-הַקִּינִי לְכוּ סְרוּ רִדּוֹ מִתּוֹךְ עֲמֹלֶקִי
 פְּן-אֶסְפְּךָ עַמּוֹ וְאֶתָּה עֲשִׂיתָה חֶסֶד עִם-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיִּסַּר קִינִי מִתּוֹךְ עֲמֹלֶק: וַיֵּךְ שָׁאוּל
 אֶת-עֲמֹלֶק מִחוּלָהּ בּוֹאֵךְ שׁוֹר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מִצְרָיִם: וַיִּתְּפֹשׂ
 אֶת-אֲנָג מֶלֶךְ-עֲמֹלֶק חַי וְאֶת-כָּל-הָעָם הַחֲרִים לְפִי-חֶרֶב:
 וַיַּחֲמַל שָׁאוּל וְהָעָם עַל-אֲנָג וְעַל-מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבְּקָר

הפטרת פרשת זכור

שכט

וְהַמְשִׁנִּים וְעַל-הַכְּפָרִים וְעַל-כָּל-הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימִם
וְכָל-הַמְּלָאכָה נִמְבֹּזָה וְנִמְסָה אֶתְּךָ הַחֲרִימוּ: פ
וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל לֵאמֹר: נְחַמְתִּי כִּי-הִמְלַכְתִּי
אֶת-שְׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי-שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת-דְּבָרִי לֹא הִקִּים
וַיַּחַר לְשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל-יְהוָה כָּל-הַלַּיְלָה: וַיִּשְׁכַּם שְׁמוּאֵל
לְקִרְאת שְׁאוּל בַּבֹּקֶר וַיִּגַּד לְשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בְּאֶ-שְׁאוּל
הַכְּרַמְלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לֹו יָד וַיִּסֹּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל:
וַיָּבֵא שְׁמוּאֵל אֶל-שְׁאוּל וַיֹּאמֶר לֹו שְׁאוּל בְּרוּךְ אַתָּה
לַיהוָה הִקִּמְתִּי אֶת-דְּבַר יְהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמָה
קוֹל-הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנִי וְקוֹל הַבֶּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ:
וַיֹּאמֶר שְׁאוּל מִעַמְלָקִי הִבִּיאֹם אֲשֶׁר חָמַל הָעַם עַל-מִיטֵב
הַצֹּאן וְהַבֶּקָר לְמַעַן זָבַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת-הַיּוֹתֵר
הַחֲרַמְנוּ: פ

וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שְׁאוּל הֲרָף וְאַגִּידָה לְךָ אֵת אֲשֶׁר דִּבַּר
יְהוָה אֵלַי הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר¹ לֹו דְבַר: ס
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם-קָטַן אֶתְּךָ בְּעֵינַיִךְ רֹאשׁ שְׁבִטִי
יִשְׂרָאֵל אַתָּה וַיִּמְשַׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁלַחֲךָ
יְהוָה בְּדַרְךָ וַיֹּאמֶר לְךָ וְהִחַרְמְתָה אֶת-הַחֲטָאִים
אֶת-עַמְלָק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד כָּלֹותֶם אֹתָם: וְלָמָּה לֹא-
שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל-הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה: ס
וַיֹּאמֶר שְׁאוּל אֶל-שְׁמוּאֵל

אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה וְאַלֶּךְ בְּדַרְךָ אֲשֶׁר-שָׁלַחְנִי יְהוָה
וְאַבִּיא אֶת-אַגַּל מֶלֶךְ עַמְלָק וְאֶת-עַמְלָק הַחֲרַמְתִּי: וַיִּקַּח

¹ זהו הקרי, והכתיב "ויאמרו".

הָעַם מִהַשְּׁלַל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֶרֶם לְזִבְחַ לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּגִלְגָּל: ׀ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
הַחֲפִץ לַיהוָה בְּעֲלֹת וּזְבָחִים כְּשָׁמַע בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה
שָׁמַע מִזִּבְחַ טוֹב לְהִקְשִׁיב מִחֶלֶב אֵילִים: כִּי חֹטְאֵת־קָסֶם
מָרִי וְאֹזֶן וְתַרְפִּים הַפְּצָר יַעַן מָאֲסַתְּ אֶת־דְּבַר יְהוָה
וַיִּמְאַסְךָ מִמֶּלֶךְ: ׀ וַיֹּאמֶר שְׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל
חֲטָאתִי כִי־עֲבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי יֵרְאֵתִי
אֶת־הָעַם וְאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם: וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־חַטָּאתִי
וְשׁוּב עִמִּי וְאַשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שְׁאוּל
לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאֲסַתְּהָ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאַסְךָ יְהוָה
מִהָיֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: ׀ וַיִּסַּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת
וַיַּחֲזֹק בְּכַנְף־מְעִילוֹ וַיִּקְרַע: ׀ וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל
קְרַע יְהוָה אֶת־מַמְלַכּוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעַלְיָךְ הַיּוֹם וּנְתַנָּהּ
לְרַעְךָ הַטּוֹב מִמָּךְ: ׀ וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל
לֹא יִשְׁקָר וְלֹא יִנָּחַם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחַם: וַיֹּאמֶר
חֲטָאתִי עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד זְקֵנִי־עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב
עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: וַיֵּשֶׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי
שְׁאוּל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה שְׁאוּל לַיהוָה: ׀ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עַמְלֵק וַיִּלְךְ אֵלָיו אֲגַג מֵעַדְנָת
וַיֹּאמֶר אֲגַג אֶכֶן סָר מִרְ־הַמּוֹת: ׀ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
כַּאֲשֶׁר שִׁכְלָה נָשִׁים חֲרָבָךְ בֵּן־תְּשַׁכַּל מִנָּשִׁים אִמָּךְ וַיִּשְׁפֹּף
שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגַג לִפְנֵי יְהוָה בְּגִלְגָּל: ׀ וַיִּלְךְ שְׁמוּאֵל
הַרְמָתָה וּשְׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גְּבַעַת שְׁאוּל:

שלא

פיוט לשבת זכור¹

מי² כְּמוֹדֵךְ וְאֵין כְּמוֹדֵךְ מִי דוֹמֶה לָךְ וְאֵין דוֹמֶה לָךְ:
אֲדוֹן חֲסִידֶיךָ בְּלִיחָדְלֵךְ אֶמְתָּךְ לְעִיר מִבְּצָר־עֵז וּמִגְדָּלֵךְ
כִּי־הֵייתָ מְעֵז לְדָלֵךְ וּמְחַסֶּה לְאֲבִיוֹן בְּצָר־לוֹ: בִּימֵי
חָרְפֵי מִקְדְּמֵנִי בִּי דְבַר רוּחַ יְהוָה וְהַיּוֹם אִם־גָּרְשׁוּנִי
עוֹזְנִי דוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ: גְּמַלְנִי מֵאֵז טוֹבוֹת גְּלוּיּוֹת לְכָלִּיּוֹת
וְלִלְבָבוֹת גַּם אִם־יְהִיוּ הַצָּרוֹת מְרֻבּוֹת אֲשֶׁר־י כָּל־חֹזְכֵי־לוֹ:
דְּמִי מִתְקוֹמְמִים אֲזֶה דְגָלֵי אָרִיס כְּדָבָר כָּל־חֹזֶה הִנֵּה
אֵלֵהֵינוּ זֶה קוֹיְנוּ לוֹ: הַיּוֹם אֲבִיעָה חִידוֹת וּמֵאֵז מִנִּי³
קָדַם עֲתִידוֹת נִפְלָא בָּם הַמְּבִין צְפוּנֵי סוּדוֹת יוֹצְרֵי
מִבְּטָן לְעֶבֶד־לוֹ:

וְיִהְיֶה בִּימֵי אַחְשׁוּרוֹשׁ לְמַלְךְ הוֹקֵם עַל כְּבֹרוֹשׁ נִשְׂא
וְרַם עַל־כָּל־קִצִּין וְרֹאשׁ וְיִהְיֶה הַנִּיחַ לוֹ: זְמַן בְּשַׁנַּת
שָׁלֹשׁ לְמַלְכוּתוֹ לְהִרְאוֹת לְכָל־עֲבָדָיו תְּכוֹנָתוֹ כִּי אֲבָנִי
נִזְר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־אֲדָמָתוֹ וְעִפְרוֹת זָהָב לוֹ: חֶלֶק
לְכָל־בְּנֵי־שׁוֹשָׁן נָתַן וְהַקְדִּישׁ קְרוֹאִיו כְּחֶתֶן בְּחָצֵר גִּנַּת
בֵּיתֶן אֹוֶה לְמוֹשָׁב לוֹ: טָעַם עֲשׂוֹת רִצּוֹן כָּל־אִישׁ וַיִּצְרוּ
וְאֵין־אוֹנֵם לְאִישׁ יֵין עֲכָרוּ וְלִתֵּת לְשׂוֹאֵל דֵּי מַחְסוֹרוֹ
אֲשֶׁר יַחְסֵר לוֹ: יַחַד אֶסְפוּ כָּל־הַנְּדָרְשִׁים גַּם וּשְׁתִּי
הַמְּלָכָה עֲשֶׂתָה מִשְׁתֵּה נְשִׁים וּלְמִשְׁתֵּה הַנְּשִׁים כְּאֲנָשִׁים
שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ לוֹ: כְּטוֹב לֵב הַמְּלָךְ בֵּינָן אָמַר
לְהִבִּיא אֶת־יַפֶּת הָעֵין וְתִמְאֵן בְּדָבָרוֹ לֵאמֹר אֵין הָעוֹזָה
פְּנִיָה וְתֹאמַר לוֹ: לְקָרוֹבִים אֵלָיו הַיּוֹשְׁבִים עָלַי כֵּן שְׂאֵל

¹ מיוסד עפ"י א"ב, ועל שם המחבר "אני יהודה הלוי הקטן ברבי שמואל הלוי, א"ב, אני יהודה".
² במח' רמ"ז ושי"א פתיחה זו לא מופיעה אלא רק "מי כמוך".
³ במח' רמ"ז ושי"א: איתא "ומאז ומני".

ויעצוהו ממוכן. הוא המן לפרענות הוכן. לבו יקבץ און
 לו: מועצותיו כדת נתונות. היו לעמי רפואות צפונות.
 כילולי אגרות הראשונות. פלטה לא היתה לו: נועץ
 לקרא בכל המוניו. להביא כל יפת תאר לפניו. והנערה
 אשר תיטב בעיניו. מהר ימהרנה לו: סנסן ליאיר האיר
 וזרח. ישיש כגבור לרוץ ארח. טרם מכה ציץ רפואה
 פרח. כיהפלה² יהוה חסיד לו: עמו נאמנה הדסה
 תמה. היא אסתר בת דודו ברה כחמה. ובמות אביה
 ואמה. לקחה מרדכי לו: פגעה חן ותלך והלום. ותלקח
 אל בית המלך גזרת יהלם. ומרדכי צוה לכי לשלום.
 כיהוא אדניך והשתחוי לו: צדק לבשה בממשלתה.
 לא הגידה עמה ומולדתה. והמלך אהבה וירב
 תפארתה. כיהיהוה היתה לו: קשב רב קשב צרור
 המר. מסריסי המלך הקבועים לשמר. והנס חושבים
 על המלך לאמר. הבה נתחכמה לו: רצה האחד לשמר
 כפלים. משמרתו ומשמרת חברו שתי ידים. והשני סם
 בספל המים. שם שם לו: רחשה אסתר למלך בשפר.
 בשם מרדכי ונכתב בספר. להנשא באחרית צבי עפר.
 כיבול הרים ישאו לו: שניהם נתלו על העץ. כיהנשמע
 לשונם בהועץ. נשקה למלך ססהמות רועץ. אולי יפתה
 ונוכלה לו: תשועתה זאת לדור אחרון. נכתבה על ספר
 הזכרון. לתת לו מן המלך יתרון. כיהפעל אדם ישלם לו:

1 במד' רמ"ז: איתא "לולא" באל"ף. 2 במד' רמ"ז: איתא "הפלא".

אחר כָּל־אֵלֶּה הַדְּבָרִים. אַחֲשׁוּרוֹשׁ אֶת־הַמֶּן הַרִים.
 וַיִּנְשְׂאֵהוּ מֵעַל־כָּל־הַשָּׁרִים. וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: גִּמְנֵעַ
 מְרִדְכִי מִסְגֵּד לְרָשָׁע. גִּין עַמְלֶק אֲשֶׁר מִקְדָּם פִּשְׁעוֹ. וְזֶה
 הוֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פִּשְׁעוֹ. לֹא־יֵאבֶה יְהוָה סְלַח לוֹ: יוֹם
 כָּרְעוּ לוֹ כָּל־עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ. וּמְרִדְכִי בְּתַמּוֹ הוֹלֵךְ. בְּקִשׁ
 לְחִרְחַר רִיב עַל עַם דָּל וְהוֹלֵךְ. עוֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב
 לֹא לוֹ: יַעֲזֵן תַּחֲבוּלוֹת לְשׁוֹכֵים בְּצָדוֹ. וַיִּבֹז בְּעֵינָיו בְּגָאוֹן
 חֲמָדוֹ. לְשַׁלַּח יָד בְּמְרִדְכִי לְבָדוֹ. בּוֹ לְדַבֵּר יַחֲבֵל לוֹ:
 הַרְבֵּה כֶּסֶף וְזָהָב לְבְלִי־חֶק. וַיֹּאמֶר בְּלָבוֹ זֶה עֵת לְשַׁחֵק.
 וַיָּבֵא עֲצוֹת לְמַרְחֹק. לְרַשֵּׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא־לוֹ: וַיִּפֹּל פּוֹר
 וַיִּדּוּ בְּגוֹרֵל הֲדָה. וַיִּרְא כִּי־בִאֲדָר מֵת מִשָּׁה אָבִי הַתְּעוּדָה.
 וְלֹא־יָדַע כִּי־הוּא עֵת לַיְדָה. חֲבִלִי יוֹלְדָה יָבֵאוּ לוֹ: דָּב
 אוֹרֵב יַעֲצוּהוּ רַעֲיוֹנָיו. וַיִּשְׁאַל שְׁאֵלָה מֵאֲדוֹנָיו. וְגַם הוּא
 שְׁנֵי אַרְיֵה שְׁנָיו. וּמִתְלַעוֹת לְבִיא לוֹ: הֵן עִם אַחֲזוֹר נְזוֹרוֹ.
 דְּתִיָּהֶם שׁוֹנוֹת וְדַת הַמֶּלֶךְ לֹא־יִשְׁמְרוּ. רוּחַ יִזְרְעוּ וְסוֹפְתָהּ
 יִקְצְרוּ. קָמָה אֵין־לוֹ: הַכְנֵתִי כֶּסֶף לְבֵית גְּנוּזִיךָ יַעֲלֵ. לְאֲבֹד
 זֶה הַגּוֹזֵי הַנְּגַעֵל. כָּל־הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לְבַעַל.
 וְכָל־הַפָּה אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ: לְהַבִּיא אֶל גְּנוֹזֵי הַמֶּלֶךְ אֶסְף.
 עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים כֶּכָּרִי כֶּסֶף. וְנִפְשׁ אָכָה כָּל־בֵּית יוֹסֵף.
 פְּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנָה לוֹ: וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ יְהִי־לְךָ קַנְיָנְךָ.
 וְזֹאת טַבַּעְתִּי עַל־יָד יְמִינְךָ. וְהָעַם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּטוֹב
 בְּעֵינֶיךָ. וּבֵא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ: יֵצֵא וְסוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ
 נִקְרְאוּ. וַיִּכְתְּבוּ כָּל־אֲשֶׁר קָרְאוּ. וְאֵל כָּל־עַם וְעַם רָצִים

1 במד' רמ"ז: איתא "על".

יִצְאוּ שְׂרֵי הַרְכָּב אֲשֶׁר לוֹ: הִיָּה דְבָרוֹ נְחוּץ לְאִמְרוּ כְּרָם
 חֶמֶד בְּיוֹם-אֶחָד לְזִמְרוּ בְּשִׁלְשָׁה-עָשָׂר בְּאֶדְרַח הַחֵלֶל¹ וְגַמְרוּ
 לְאִי-אוֹסִיף עוֹד עֵבֹר לוֹ: קָרַע מְרִדְכִי בְּגִדָיו לִפְנֵי אֵל
 וַיִּצְעַק וְעָקָה² גְּדוּלָּה וּמָרָה עַל-גּוּלַת אַרְיֵאל הַבְּנִים אֵין
 לְיִשְׂרָאֵל אִם-יִוָּרֵשׁ אֵין לוֹ: טָרַף טָרַף שְׂאָר הַמוֹנִי
 מִיִּנְתָּן לְמִשְׁפָּה יַעֲקֹב לְמוֹנֵי וְיִשְׂרָאֵל לְבוֹזוּזִים הֵלֹא
 יְהוּהוּ זֶה חֲטָאנוּ לוֹ: נְעֵרוֹת אֶסְתֵּר הַגִּידוּהָ דְבַר שְׁמַעְנוּ
 צְעָקָה כִּי־עֲנִים בְּמִדְבָּר וּמְרִדְכִי בְּלְבוֹשׁ שֶׁקַּע עֲבַר לֹא
 יִדְעֵנוּ מַה-הָיָה לוֹ: בְּגִדִים שְׁלָחָה לְהַלְבִּישׁוֹ וְלֹא-קִבַּל
 מִמְּרִירוֹת נִפְשׁוֹ וַתִּשְׁלַח הַתֶּדֶן לְחַקְרוֹ וּלְדַרְשׁוֹ: לְדַעָה
 מַה-יַּעֲשֶׂה לוֹ: רוּחוֹ הוֹצִיא אֵלָיו וַחֲוָה וּפְרָשֶׁת הַכֶּסֶף
 לְפָנָיו שׁוּהוּ וְהַפְתִּישְׁגָן שְׁלַח וְאֶל-אֶסְתֵּר צְוּהוּ לְבֹא
 אֶל-הַמֶּלֶךְ לְהַתְחַנֵּן-לוֹ: בְּתִשׁוּבָה אֶמְרָה לְהַשִּׁיבוּ כִּי
 בְּנִמּוֹת אֲשֶׁר לֹא-יִקְרָא וַיָּבֵא לְבַד אִם-יִוָּשִׁיט הַמֶּלֶךְ
 שְׂרָבִיט זְהָבוֹ בְּקָרְב־אִישׁ לְהַשְׁתַּחֲוֹת לוֹ: יִקִּיר בְּשִׁמְעוּ
 דְבָרֵי הַדְּסָה וְעַקֵּם³ אֶהָהּ כִּי אֵין-מְנוּסָה וְעַף יְהוּהוּ אֲשָׂא
 כִּי-חֲטָאנוּ⁴ לוֹ: שְׁלַח אֵלֶיהָ עוֹד אֶל-תְּדַמִּי לְהַמְלִיט
 בֵּית-הַמֶּלֶךְ מִכָּל-לְאָמִי כִּי-אֶת תַּאבְּדִי וְאוֹלָם⁵ עַמִּי אַחֲרֵי
 נִמְכַר גְּאֻלָּה תְהִיָּה-לוֹ: מִמְּקוֹם אַחֵר יִשְׁלַח שְׁלוֹמִיו עֲשֶׂה
 שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמָיו עַל-כֵּן אוֹחִיל לוֹ:
 וַתַּעֲנֶהוּ יָד כְּנוֹס חוֹכֵי פְדִיּוֹם וַצֹּמּוּ עָלַי שְׁלִשֶׁת יָמִים
 לִילָה וַיּוֹם וּבִקְשׁוּ רַחֲמִים מֵאֵל אֵים וְאֶל-תִּתְּנֵנוּ דָּמִי לוֹ:
 אֵל נְדַרְשׁ לְכָל⁶-לֵב יִדְרָשְׁנוּ נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל-עַם

¹ במח' רמ"ו ושי"א: איתא "החלל". ² במח' רמ"ו: איתא "צעקה". ³ במח' רמ"ו: איתא "צעק". ⁴ במח' רמ"ו: איתא "חטאתי". ⁵ במח' רמ"ו: איתא "ואולם". ⁶ במח' רמ"ו: איתא "בכל".

פיוט לשבת זכור

שלה

יִקְרָאנוּ וַיֹּאמֶר עוֹד זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ. עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לֹא:
לְבָשָׁה חֵן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְתִלְדָּה. וְתִיקַר מְאֹד בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ.
וַיָּבֹז בְּעֵינָיו כָּל־אֲשֶׁר הוּא מוֹלֵךְ. כָּל־אֲשֶׁר יִשְׁלוֹ: הַיְפָה
בְּנָשִׁים נָטַע נְעֻמָּן. מֵהַשְּׂאֵלֶתָךְ כִּי־הִכַל מְזֻמָּן. וְתֹאמַר
יָבֵא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן. אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לֹא: לְמַחַר
קִרְאתֶם לְסוֹד נְכֻמָּס. וַיֵּצֵא (הָמָן) בַּיּוֹם הַהוּא נְעֻלָּס.
וְהוּא בְּמַלְכִים יִתְקַלֵּס. וְרוֹזְנִים מִשְׁחָק לֹא: וַיָּבֵא אֶהָבִי¹
וּזְרַשׁ אֲשֶׁתּוֹ. וַיִּסְפַּר לָהֶם כְּבוֹדוֹ וּמִמְשָׁלְתּוֹ. וּגְזָרָה אֲמָרָה
לְעַמְתּוֹ. הוּי הַמְרַבָּה לֹא־לֹא: יַעֲצוּהוּ עֲשׂוֹת עֵץ גְּבֵה
חֲמִשִּׁים. לְתַלּוֹת עָלָיו קָדַשׁ קָדָשִׁים. וְלַהֲכִינוֹ מִכָּל־
חֲרָשִׁים. חֲרָשׁ חָכֵם יִבְקֹשׁ־לֹא:

אֱלֹהִים עֲדָר צֹאנוּ בְּקָר. וְתִדַּד שְׁנַת הַמֶּלֶךְ עַד־יְהִי
חֹזְקָר. בְּסִפְרֵי הַזְכוּרֹנוֹת וְהִיָּה בְּקָר. וַיִּדַע יְהוָה אֶת־
אֲשֶׁר־לֹא: בְּמִצְאוֹ דָבָר מְרֻדְכִי מְפָרֵשׁ. מֵהַנְּעֻשָׁה יִקַּר
וּגְדֻלָּה דָרֵשׁ. וַיֹּאמְרוּ כִּי לֹא פָרֵשׁ. מֵהַיַּעֲשָׂה לֹא: גְּלָה
אֲזֵן הָמָן בְּדַבְּרוֹ. מֵהַלְעֲשׂוֹת בְּאִישׁ חֲפָצְתִּי בִיקְרוֹ. וַיֹּאמֶר
וַיִּנְקֹשׁ בְּמֵאֲמָרוֹ. פִּי־כִסִּיל מְחַתָּה־לֹא: דָּבָר לְעֵדוֹתוֹ בְּעַד־י
מְלָכִים. וְלַתֵּת לְפָנָיו אֶחָד מֵהַנְּסִיכִים. בְּמַחֲשָׁבֵי הוֹלֵךְ
חֲשִׁכִים. וְאִין נִגְהָ לֹא: הִשִּׁיבוּ הַמֶּלֶךְ בֶּן דְּבַרְתִּי. לֵךְ וַעֲשֵׂה
כֵּן לְמְרֻדְכִי כְּאֲשֶׁר אֲמַרְתִּי. כֵּן מִשְׁפָּטָךְ אֶתָּה חֲרָצְתִּי.
כְּמִשְׁפָּט הַזֶּה יַעֲשֵׂה לֹא: וַיֵּשֶׁב מְרֻדְכִי אֶל־מִשְׁמַרְתּוֹ. וְהָמָן
נִדְחָף אֶל־בֵּיתוֹ. וַיִּוָּעְדוּ אוֹהָבָיו וְכָל־חַבּוּרְתּוֹ. לְבוֹא לְנוֹד־
לֹא: זָרַע יִשׁוּרוֹן זָכְרוֹ נְבוֹנָיו. אִס־יֵשׁ מְרֻדְכִי מִבְּנָיו. אֲשֶׁר

¹ במד' רמ"ז: איתא "את־אֶהָבִי".

החלות לנפל לפניו. לא-תוכל לז: חכמיו עודם מדברים
עמו. וסריסי המלך הבהילוהו להקימו. ולא-ידע כי-בא
יומו. אדני ישחק-לז: טרם כלות משתה היין. אמר המלך
אל-יפת העין. שאלי יתן-לך כיהכל נגדך כאין. ותבך
ותתחנן-לז: ינתן-לי נפשי בשאלתי. ועמי אדני בבקשתי.
כי-נמכרנו לצר להכריתי. תאבת לבו נתתה לז: כי
מה-חפצי אחר זה הצער. וכלי הקרב שות שתו השער.
הישאג אריה ביער. וטרף אין לז: לה אמר מי הוא
מכל-אנשי. ואי זה הוא בכל-מגרשי. או מי מנושי.
אשר-מכרתי אתכם לז: מהרה לענותו המן (זה) הרע.
פרענות בגוי צדיק פרע. אוי לרשע רע. כי גמול ידיו
יעשה לז: נתמלא חמה ויקם אל-גנו. ובשובו ראהו נופל
על-כנו. יגלו שמים עונו. וארץ מתקוממה לז: סריס
אחד גלה חרפתו. הנה עץ אשר עשה למרדכי בביתו.
ויצו המלך לתלותו. על-העץ אשר-הכין לז: עמדה
אסתר לבקש על-עמה. להשיב ספרי האף והחמה. כי
נחם יהוה על-מכה העצומה. ושב ורפא לז: פתשגן
הכתב להיות היהודים. להנקם מאויביהם עתידים. ויפל
פחד מרדכי על-המורדים. ושלום היה לז: צוה מרדכי
בעם לא-אלמן. מושיע ורב נגיד ונאמן. והפקד¹ על-בית
המן. ועל כל-אשר יש-לז: קדשתי לצוררי מזבח. כיהכין
לבניו מטבח. בעוזן אביהם המרצח. ואלה שמות הילדים
לז: רצצתי פרשנדתא דלפון ואספתא. פורתא אדליא

¹ במד' רמ"ז: איתא "והופקד".

פיוט לשבת זכור

שלו

וְאָרִידְתָּא. פְּרַמְשָׁתָא אָרִיסִי אָרִידִי וַיִּזְתָּא. וְגַם־פְּלִיטָה
לֹא־הֵיְתָה לּוֹ: שׁוּלְלָתִי שׁוּלְלִי וְאָרִיעֵ רִיעֵ. כִּי־עָלָה מְשָׁאוֹל
עָנִי וְגוֹנֵעַ. יִמְלֹט עָנִי מְשׁוּעַ. וַיִּתּוֹס וַאֲיִן־עוֹזֵר לּוֹ: תִּכְתֵּב
זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן. לְבָנֵי אַמּוֹנִים לְזַכְרוֹן. וְכָל־הַמְזִכִּיר
אוֹתָהּ יֵרוֹן. אֲשֶׁר־יֵהָעֵם שֹׁכֵבָה לּוֹ:

אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ. וַיְמִי הַפּוֹרִים בְּשִׁמְחָה זָכְרוּ.
וְעַם שִׁמְחַתְכֶם הָעֲנִיִּים לְטוֹבָה זָכְרוּ. וְשָׁלְחוּ מְנוֹת לְאִין
נָכוֹן לּוֹ: נָסִי אֵל מֵאֵז נְשָׁאוֹנִי. וְנִבְכִיִּים הָעֵבְרִירוֹנִי. כְּלִיֹּתִי
יִסְרוֹנִי. דּוֹם לִיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לּוֹ: יוֹם יָצֵאת פְּרַעֲהָ אַחֲרֵי.
לְרֹדֶף כְּאֲרִיָּה עֲדָרִי. נִצְבוּ מִי מִשְׁבְּרֵי וַיִּתְגַּעְשׂוּ כִּי־חָרָה
לּוֹ: יֵצֵא אַחֲרֵי עַם קְדוֹשׁוֹ. וַיֵּצֵא צוֹר עָנָן לְהַפְרִישׁוֹ. לְהִיּוֹת
צֵל עַל־רֵאשׁוֹ. מִרְעֵתוֹ לְהַצִּיל לּוֹ: הָעֵבְרִירוּ בִּיבְשָׁה וְצָרִיו
הִחְרִידוּ. וּבִינּוּ וּבִין מְרֹדְפֵי־הַפְּרִידוּ. וְלִתְחַתִּית מְצוּלָה
הוֹרִידוּ. חוֹקְקֵי בְּסֹלַע מְשָׁכְנֵי לּוֹ: וּבְשׁוֹב הַיָּם לְאִיתָנוּ.
נִטְבַּע פְּרַעֲהָ וְכָל־הַמוֹנֵי. כִּי־הִכְבִּיד מְרַכְּבוֹת גְּאוֹנוֹ. וַיֵּרָא
כִּי לֹא יָכֹל לּוֹ: דְּהָרוֹת אֲבִירִים בְּעַמְקֵי־צָלָלוֹ. וּפְנוֹת
בְּקָר בְּמִים נִפְלוּ. וְדוֹרְשֵׁי יְהוָה יְהִלְלוּ. בְּנִבְלַע עֲשׂוֹר וְזָמְרוּ
לּוֹ: הִרְאָנוּ יְדוֹ הַנִּפְלְאָה. עַל־שִׁפְתֵי יָם נוֹרָאָה. אֲשֶׁר־יָרָה
לִיהוָה כִּי־גָאָה גָאָה. בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לּוֹ: וַיִּשְׁירוּ עִם אַמּוֹנִי.
שִׁיר לְשׁוֹכֵן מְעוֹנִי. וּפְרַעֲהָ וְחִילוֹ מְשֻׁנְאֵי יְהוָה. הִמָּה
יִכְחָשׁוּ־לּוֹ: דְּגָלִים עָבְרוּ בִּיבְשָׁה. הִיָּה לָהֶם כְּבוֹד נִעְרָץ
בְּקִדְשָׁה. וְאָמְרוּ בְּשִׁירָה חֲדָשָׁה. בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לּוֹ: הִנֵּה
נִפְשֵׁי חִפְצָה. בְּדַת אֵל וּמֵאֵד עֲלָצָה. לְשֹׂאת מְשָׁל
וּמְלִיצָה. חִידוֹת לּוֹ:

ס
 אֲשֶׁר־בָּדַד דְּבוּקָהּ. חֲפִצָּת וְרִצִּית לְצִדְקָהּ.

 לְהִנְחִילָהּ מִדְּבַשׁ מִתּוֹקָהּ: בְּאוֹר אֲרָכָה
 וְעִמְקָהּ. לָהֶם בְּאֵהֵב לַחֲשׂוֹקָהּ. כְּרַבִּיד בְּצִוְאָר
 לְהַחֲבִיקָהּ: גַּם הִיא בְּמֵאֹד מְחֻזָּקָהּ. בְּתִקְוָהּ וּבִתְנַאי נְחֻקָּהּ.
 מֵעֵמוּ בְּלִי לְסִלְקָהּ: אֲשֶׁר־י מִי־זֹאת. בְּהִתְחַזֵּקִים בְּתוֹרָה
 זֹאת. בְּפִתְחֵי מְזוּזוֹת. קְדוּשׁ:

דְּרַשׁ בְּעַד נוֹטְרָהּ. וְנֶאֱמַר לְהִבִּיא פְּרָהּ. בְּעֵדִים עֵבוֹר
 לְכַפְּרָהּ: הֲלֹא כְּחֻטָּאוֹ בְּבֶן־פְּרָהּ². חֶרֶת עֲלֵיהֶם גְּזָרָה.
 וְהִנֵּם בְּאֲמִירַת סוֹרְרָהּ: וְזֶה הַמְּקַבֵּל עֵתִירָהּ. חֲשׂוֹךְ מֵהֶם
 עֲבָרָהּ. וְכָל־צוּקָהּ וְצָרָהּ:

זְכֹרֶן פְּרָה אֲדָמָהּ. בְּפִי יוֹנָה תִּמָּהּ. לְעַד בְּלִי לְעֵלְמָהּ:
 חֶסֶד דָּת תְּמִימָהּ. יַעֲטוּ בָּהּ לְהִתְרוֹמְמָהּ. לְפָנָי³ יוֹצֵר
 נְשָׂמָהּ: טוֹעֵמֶיהָ בְּטוֹב נְעִימָהּ. בְּלִי הֵיזוֹת לְשִׁמָּהּ. וְהֶאֱרִץ
 הַנְּשָׂמָהּ: זֹאת חֶקֶת הַתּוֹרָהּ. עֲרוּכָהּ וּשְׂמוּרָהּ. בָּהּ
 לְהַקְדִּישׁ לְגוֹרָא וְקְדוּשׁ:

יִקְרָה וְהִרְבֵּה תְּמִימָהּ. וּמְכָל־מוֹם שְׁלֵמָהּ. בְּנִקְיֹת
 וּבְטָהֳרָה מְסִימָהּ: כְּתַב חֻקוֹ רְשׁוּמָהּ. לְשִׁמְח נִפְשׁ
 עֲגוּמָהּ. לְמַעַלָּה לְזֻקָּף וּלְרוֹמְמָהּ: לְטִהַר חֻטָּא וְאֲשָׂמָהּ.
 וְלְמַחֵל עוֹזֵן וְעוּמָהּ. עוֹד בְּלִי לְהֶאֱשִׁימָהּ:

מְטַהֵרַת גּוֹי אֶחָד. לְרִצּוֹת לְשֵׁם הַמִּיֶּחֶד. אֲשֶׁר בְּכָל־פֶּה
 נְתִיחָד: נִפְשָׁם תַּחֲשׂוֹךְ מִפְּחָד. וְהִגְיוֹנָם בַּל יִתְפַּחֵד.

¹ מיוסד עפ"י א"ב. ² במח' רמ"ו ושי"א: איתא "בְּפְרָהּ". אולם בפ"י קמחא דאבישונא על אתר "בְּבֶן־פְּרָהּ".
³ במח' רמ"ו ושי"א: איתא "פָּנָי". אולם בפ"י קמחא דאבישונא על אתר "לְפָנָי".

שלט

קריאה לפרשת פרה

בְּהַתְּנַפְּלִים בְּלֵב אֶחָד: שׁוֹנְאֵיהֶם יוֹדְשׁוּ כְּאֶחָד. בְּפִחַת
וּפְחָד. בְּעֶבְדִּים לְצוֹר שְׂכֵם אֶחָד:

עַל־יַד כֹּהֵן נְתִינָתָהּ. וְלִכְבוֹדוֹ מִתְּנָתָהּ. וּבְדִקְדוּקָה כָּל־
פְּנֵתָהּ: פְּעֻלָּתָהּ וּקְרִבְתָּהּ. הוּא יִקְרִיב אוֹתָהּ. וְהוּא
יֹצֵיא אוֹתָהּ: צוֹפִים הַכֹּל טוֹבְתָהּ. וּמִתְנִים אֶת־בְּרִכְתָּהּ.
כָּל־קֹהֵל רְעִיתָהּ:

קְדוּשָׁה וְלֹא־פְסוּלָהּ. בְּלֹא מוֹם וְעוֹלָהּ. בְּקִרְבָּן כָּל־לֵיל
וְעוֹלָהּ: רֶם אוֹתָהּ עֲלֶיהָ. בְּחֻפִּץ וְלֹא־בְגַעֲיָלָהּ. קָהְלוּ בָּהּ
לְהוֹעִילָהּ: שׁוֹמְרֵיהָ יִנְצְרוּ מִחֲלָחֳלָהּ. וּמִכָּל־נִגְעָה וּמִכָּל־
מִחְלָהּ. בְּשׁוֹרְרָם שִׁיר וְתִהְיֶה: תִּפְּן בְּכֹלֶם בְּרוּרִים. אֲשֶׁר
שָׁמַד מִזְבִּירִים. וְזָרַק עֲלֵימוֹ מִים טְהוֹרִים. קְדוּשָׁה:

קריאה לפרשת פרה

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: זֹאת חֻקַּת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוֶּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֵיהֶם פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ
מוֹם אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עַל: וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־אֱלֹעֶזֶר
הַכֹּהֵן וְהוֹצֵיא אֹתָהּ אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשַׁחֲט אֹתָהּ לְפָנָיו:
וְלָקַח אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי
אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שִׁבְעַת פְּעָמִים: וְשָׂרַף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו
אֶת־עֶרְוָה וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פְּרִשָׁה יִשְׂרָף: וְלָקַח
הַכֹּהֵן עֵץ אֲרָז וְאֲזוֹב וְשִׁנִּי תוֹלַעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תוֹךְ שְׂרַפַּת
הַפָּרָה: וּכְבֹס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרַחֵץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֵר יָבֵא

כ"ט י"ג
ל"ב

אֶל־הַמִּחְנָה וְטָמֵא הִכְהִין עַד־הָעֶרֶב: וְהִשְׂרֹף אֹתָהּ יִכְבֵּס
 בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרִחֵץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב: וְאָסְפוּ
 אִישׁ טְהוֹר אֶת אֶפְרַיִם הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מַחוּץ לַמִּחְנָה בְּמָקוֹם
 טְהוֹר וְהִיְתָה לְעֹלֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמִי נְדָה
 חֲטָאת הוּא: וְכַבֵּס הָאֲסוֹף אֶת־אֶפְרַיִם הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו
 וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב וְהִיְתָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְרַם הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם
 לְחֻקַּת עוֹלָם: הַנִּגְעַת בְּמַת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת
 יָמִים: הוּא יִתְחַטֵּא בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהַר
 וְאִם־לֹא יִתְחַטֵּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהַר:
 כָּל־הַנִּגְעַת בְּמַת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטֵּא
 אֶת־מִשְׁכַּן יְהוָה טָמֵא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי
 מִי נְדָה לֹא־זָרַק עָלָיו טָמֵא יְהִי עוֹד טָמֵא־תוּ בּוֹ: זֹאת
 הַתּוֹרָה אָדָם בְּיָמוֹת בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־
 אֲשֶׁר בְּאֹהֶל יִטָּמֵא שִׁבְעַת יָמִים: וְכָל־כְּלִי כְּלִי פְתוּחַ אֲשֶׁר
 אֵין־צֶמֶד פְּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא: וְכָל־אֲשֶׁר־יָנַע עַל־פְּנֵי
 הַשְּׂדֵה בְּחִל־חֶרֶב אוֹ בְּמַת אוֹ־בְעֵצִים אָדָם אוֹ בְּקִבְר
 יִטָּמֵא שִׁבְעַת יָמִים: וְלָקְחוּ לְטָמֵא מֵעֵפֶר שְׂרֵפֶת הַחֲטָאת
 וְנָתַן עָלָיו מֵיִם חַיִּים אֶל־כְּלִי: וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם
 אִישׁ טְהוֹר וְהִזָּה עַל־הָאֹהֶל וְעַל־כָּל־הַכֵּלִים וְעַל־הַנֶּפֶשׁוֹת
 אֲשֶׁר הֵיוּ־שָׁם וְעַל־הַנִּגְעַת בְּעֵצִים אוֹ בְּחִלֹּל אוֹ בְּמַת אוֹ
 בְּקִבְר: וְהִזָּה הַטְּהַר עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי וְחֲטָאוּ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרִחֵץ בַּמַּיִם
 וְטְהַר בְּעֶרֶב: וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִטָּמֵא וְלֹא יִתְחַטֵּא וְנִכְרְתָה
 הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדָּשׁ יְהוָה טָמֵא מִי

שמא

הפטרת פרשת פרה

נְדָה לְאֶזְרֵק עָלָיו טָמֵא הוּא: וְהִיְתָה לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם
וּמִזֶּה מִי־הַנְּדָה יִכָּבֵס בְּגָדָיו וְהִנְגַע בְּמִי הַנְּדָה יִטְמָא
עַד־הָעָרֶב: וְכָל אֲשֶׁר־יִגְעֹבוּ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת
תִּטְמָא עַד־הָעָרֶב: פ

הפטרת פרשת פרה

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים
עַל־אֲדָמְתָם וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָם וּבַעֲלִילוֹתָם
כְּטָמְאֵת הַנְּדָה הִיְתָה דַרְכָם לִפְנָי: וְאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוֹלֵיהֶם טָמְאוּהָ:
וְאֶפְיֵץ אֹתָם בְּגוֹיִם וַיִּזְרוּ בְּאֶרְצוֹת כְּדַרְכָם וּכְעֲלִילוֹתָם
שִׁפְטֵתִים: וַיָּבֹאוּ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וַיַּחֲלִלוּ אֶת־שֵׁם
קֹדְשִׁי בְּאֹמַר לָהֶם עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי וּמֵאֲרָצוֹ יֵצְאוּ: וְאֶחְמַל
עַל־שֵׁם קֹדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלָהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ
שָׁמָּה: פ

לָכֵן אָמַר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם
אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־לְשֵׁם־קֹדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלַתֶם
בְּגוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם: וְקֹדְשֹׁתִי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הִמְחַלְלִי
בְּגוֹיִם אֲשֶׁר חָלְלַתֶם בְּתוֹכָם וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה בְּהַקְדְּשִׁי בְּכֶם לְעֵינֵיהֶם: וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם
מִן־הַגּוֹיִם וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם
אֶל־אֲדָמְתְּכֶם: וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם
מִכָּל טָמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־גִּלּוֹלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: וְנָתַתִּי
לְכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חָדָשׁ אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרֹתִי אֶת־לֵב

הָאָבֶן מִבְּשָׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בְּשָׂר׃ וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן
בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־בְּחַקִּי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ
וְעָשִׂיתֶם׃ וַיִּשְׁבַּתֶם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְתִּיכֶם וְהִיִּיתֶם
לִי לְעָם וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם
מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִקְרָאתִי אֶל־הַדָּגָן וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־
אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעֵב׃ וְהִרְבִּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וַתִּגְוַבַת הַשָּׂדֶה
לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֲרַפַּת רָעֵב בְּגוֹיִם׃ וּזְכַרְתֶּם
אֶת־דַּרְכֵיכֶם הַרְעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֻטֹתֶם
בְּפְנֵיכֶם עַל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֵבוֹתֵיכֶם׃ לֹא לְמַעַנְכֶם
אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה יוֹדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכְלִמוּ
מִדַּרְכֵיכֶם בַּיַּת יִשְׂרָאֵל׃ ׀ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
בְּיוֹם טָהַרִי אֶתְכֶם מִכָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הָעָרִים
וְנִבְנוּ הַחֲרָבוֹת׃ וְהָאֶרֶץ הַנְּשֻׁמָּה תַעֲבֹד תַּחַת אֲשֶׁר הִיְתָה
שְׁמֵמָה לְעֵינַי כָּל־עוֹבֵר׃ וְאָמְרוּ הָאֶרֶץ הַלִּזוֹ הַנְּשֻׁמָּה
הִיְתָה כְּגֹזֵעַן וְהָעָרִים הַחֲרָבוֹת וְהַנְּשֻׁמוֹת וְהַנְּהַרְסוֹת
בְּצוּרוֹת יֵשְׁבוּ׃ וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשְׂאָרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי
אֲנִי יְהוִה בְּנִיתִי הַנְּהַרְסוֹת נִטְעַתִי הַנְּשֻׁמָּה אֲנִי יְהוִה
דַּבְּרַתִי וְעָשִׂיתִי׃ ׀ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
עוֹד זֹאת אֲדַרְשׁ לְבַיַּת־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֵּה אֶתֶם
כְּצֹאן אָדָם׃ כְּצֹאן קַדְשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַם בְּמוֹעֲדֶיהָ בֵּן
תִּהְיֶינָה הָעָרִים הַחֲרָבוֹת מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי

שמו

יוצר לשבת החודשי

אות זה החודש. אצת מכל לקדש. ובו ישע לחדש:

בוחריד תובעים אותך לקדש. ואתה אותם מקדש.
אל נערץ בקדש:

גאלתם עתה תחדש. וצורריהם פתאום להדש. וכלפה
ירומם ויקדש: החודש הזה לכם. בכל-מושבותיכם.
נחלה בכל-קהלכם. קדוש:

דרשתו מכל-חדשים. והנחלתו לקדושים.
להיות בו מקדישים:

הזמנתו לשלישים. לאפרתים מגלשים.
למנות בו עד שלשים:

ובו תפיל קדשים. ותחמל על-צאן קדשים.
בבית קדש הקדשים:

זכרון שבועת ברוכים. הזכרת למברכים.
להושיעם מיד מפריכים:

חונן דלים ודכים. חמלת על-נמוכים.
אשר אחריך משוכים:

טוב טעם מעריכים. ולפניך לב שופכים.
בראש ירח ממליכים:

יקבצו עתה מקהלים. ביפי תאר מכלולים.
ושם תשמע פלולים:

שדמ

יוצר לשבת החודש

כְּבוֹד שְׂמֶךְ מְעַלִּים. וּבְשִׁיחַ תַּחֲזֵן מִתְּפִלָּלִים.
בְּחֶשְׁבוֹן רֹאשׁ רְגָלִים:
לְפָנֶיךָ יִהְיוּ מְסֻגָּלִים. כָּל־גְּזֵעֵי דְגָלִים.
מְשׁוֹרְרִים וּמְהַלְלִים:
מֵהֶגְדָּלוֹ מַעֲשִׂים. עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת וְנִסִּים.
לְבָנִים אֱהוּבִים וְעַמוּסִים:
נִצְלוּ מִיַּד פְּתוּרִים. אֲשֶׁר אוֹתָם מַעֲשִׂים.
וְהַעֲמִסוּ הֵיחֵד שְׂשִׂים:
שׁוֹנְאֵיהֶם בַּיָּם דּוֹרְסִים. וְכַגַּת רֹאשֵׁימוֹ רוֹפְסִים.
כִּי בְּגוֹחַם הָיוּ חוֹסִים:
עוֹלָצֵי בְשִׂמְחוֹת. יִשְׂיִשׁוּ בְּרֵב־הַצִּלְחוֹת.
וַיִּתְמַלְטוּ מִכָּל־אֲנַחוֹת:
פּוֹדֶה אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת. הַמְעַלֶּה מִכָּל־שְׂבָחוֹת.
יִטֶּה אֶזֶן לְשִׁיחוֹת:
צוֹרְרֵיהֶם יִפִּיל בְּשׁוֹחוֹת. וְנִפְשׁוֹתֶם יִהְיוּ שְׁחוֹת.
בְּכָל־רֵעַ מוֹכַחוֹת:
קָדוֹשׁ חוֹשֵׁק עֲדָרִים. זָכַר בְּרִית אַבְיָרִים.
אֲשֶׁר לְפָנָיו הָיוּ בְּרוּרִים:
רָצָה בְּבָנִים מְבַחָרִים. מִכָּל־צַד וְעַבְרִים.
לְפָנָיו הֵיחֵד שְׁמוּרִים¹:

¹ במד' רמ"ז: איתא "מְשֻׁמְרִים".

שמה

קריאה לפרשת החודש

שָׁקֵד עֲלֵיהֶם בְּלֵיל שְׁמוֹרִים. מְקַטֵּל לְמַעַנְם בְּכוֹרִים.
וְהוֹצִיאָם בַּפְּדוֹת מִדְּרָרִים:

תִּפְּן¹ בְּאֵני יִשְׁנָה. וְתִצְלָה² מֵעֲדִינָה. בְּרֵאשׁוֹן לְחֹדְשִׁי
הַשָּׁנָה. קְדוֹשׁ:

קריאה לפרשת החודש

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:^{שמי יב, ט"ז}
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם
לְחֹדְשִׁי הַשָּׁנָה: דַּבְּרוּ אֶל-כָּל-עַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֵשֶׂר
לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֵׁה לְבֵית-אָבִת שֵׁה לְבֵית:
וְאִם-יִמְעַט הַבֵּית מִהְיוֹת מִשֵּׁה וְלָקַח הוּא וּשְׂכָנֹו הַקָּרֵב
אֶל-בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נִפְשׁוֹת אִישׁ לְפִי אָכְלוּ תְּכַסּוּ עַל-הַשֵּׁה:
שֵׁה תָמִים זָכַר בֶּן-שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן-הַכֹּבָשִׁים וּמִן-הָעוֹזִים
תִּקְחוּ: וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ
הַזֶּה וּשְׁחָטוּ אֹתוֹ כָּל קָהֵל עַדְתֵּי-יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֲרָבִים:
וְלָקַחוּ מִן-הַדָּם וּנְתָנוּ עַל-שַׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וְעַל-הַמְּשָׁקוֹף עַל
הַבָּתִּים אֲשֶׁר-יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם: וְאָכְלוּ אֶת-הַבֶּשֶׂר בַּלַּיְלָה
הַזֶּה צְלִי-אֵשׁ וּמִצּוֹת עַל-מְרָרִים יֹאכְלֵהוּ: אֶל-תֹּאכְלוּ
מִמֶּנּוּ נָא וּבִשָּׂל מִבֶּשֶׂל בַּמַּיִם כִּי אִם-צְלִי-אֵשׁ רֵאשׁוֹ
עַל-כְּרָעִיו וְעַל-קִרְבּוֹ: וְלֹא-תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר וְהִנְתַּר
מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: וְכִכָּהֵן תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם
חֲגָרִים נַעֲלִיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיַדְכֶם וְאָכַלְתֶּם אֹתוֹ
בַּחֲפוֹזֹן פֶּסַח הוּא לִיהוָה: וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה

¹ במד' רמ"ז: איתא "תפן". ² במד' רמ"ז: איתא "ותצילה".

הַזֶּה וְהִפִּיתִי כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד־בְּהֵמָה
 וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֹשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה: וְהָיָה הַדָּם
 לָכֶם לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרֵאִיתִי אֶת־הַדָּם
 וּפִסַּחְתִּי עֲלֵכֶם וְלֹא־יְהִיָּה בְכֶם נִגְף לְמִשְׁחִית בְּהַכֹּתִי
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכְרוֹן וַחֲגִתֶם אֹתוֹ
 חֹג לַיהוָה לְדַרְתֵּיכֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּחְגְּגוּהוּ: שִׁבְעַת יָמִים
 מִצּוֹת תֹּאכְלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֵר מִבְּתֵיכֶם
 כִּי כָל־אֲכָל חֶמֶץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם
 הָרִאשׁוֹן עַד־יּוֹם הַשְּׁבִיעִי: וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרֵא־קֹדֶשׁ
 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרֵא־קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶה
 לֹא־יַעֲשֶׂה בָהֶם אַךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל־נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ
 יַעֲשֶׂה לָכֶם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַמִּצְוֹת כִּי בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
 הוֹצֵאתִי אֶת־עַבְדֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַיּוֹם
 הַזֶּה לְדַרְתֵּיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: בְּרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם
 לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב תֹּאכְלוּ מִצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֵשְׂרִים לַחֹדֶשׁ
 בְּעָרֵב: שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵתֵיכֶם כִּי כָל־אֲכָל
 מִחֶמֶץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַדְתּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּגֵר
 וּבְאֶזְרַח הָאֶרֶץ: כָּל־מִחְמָצֵת לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל־מוֹשְׁבֵיכֶם
 תֹּאכְלוּ מִצּוֹת: פ

הפטרת פרשת החודש

כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח
 פֶּרֶוֹן־בְּקָר תָּמִים וְחִטָּאת אֶת־הַמִּקְדָּשׁ: וְלִקַּח
 הַכֹּהֵן מִדָּם הַחִטָּאת וְנָתַן אֶל־מִזְוֹת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע
 פְּנוֹת הָעֶזְרָה לְמִזְבֵּחַ וְעַל־מִזְוֹת שַׁעַר הַחֹצֵר הַפְּנִימִית:

יח' מ"ב,
 יח"כ"ב.

הפטרת פרשת החודש

שמו

וְכֵן תַּעֲשֶׂה בַשְּׁבֻעָה בַחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שִׁגְהָ וּמִפְתֵּי וּכְפָרְתֶם
אֶת־הַבַּיִת: בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה
לְכֶם הַפֶּסַח חֹג שְׁבָעוֹת יָמִים מִצּוֹת יֵאָכֵל: וְעָשָׂה
הַנָּשִׂיא בַיּוֹם הַהוּא בְּעָדוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פֶּר
חֲטָאת: וּשְׁבַעַת יְמֵי־הַחֹג יַעֲשֶׂה עוֹלָה לַיהוָה שְׁבַעַת
פָּרִים וּשְׁבַעַת אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם שְׁבַעַת הַיָּמִים
וּחֲטָאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם: וּמִנְחָה אֵיפָה לֶפָר וְאֵיפָה
לְאֵיל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הֵינן לְאֵיפָה: בַּשְּׁבִיעִי בַחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּחֹג יַעֲשֶׂה כְּאֵלֶּה שְׁבַעַת הַיָּמִים כַּחֲטָאת
כְּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשֶּׁמֶן: ׀ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
שְׂעִר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קָדִים יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת
יָמִי הַמַּעֲשֶׂה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיט יִפְתָּח וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתָּח:
וּבֹא הַנָּשִׂיא דְרָךְ אֹלָם הַשְּׂעִר מֵחוּץ וְעַמֵּד עַל־מְזוֹזֹת
הַשְּׂעִר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עוֹלֹתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוּהוּ
עַל־מִפְתָּן הַשְּׂעִר וַיֵּצֵא וְהַשְּׂעִר לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעֶרֶב:
וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עִם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשְּׂעִר הַהוּא בַשְּׁבִיטוֹת
וּבַחֲדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה: וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יִקְרַב הַנָּשִׂיא לַיהוָה
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיט שֵׁשֶׁה כִּבְשִׂים תְּמִימִם וְאֵיל תְּמִים: וּמִנְחָה
אֵיפָה לְאֵיל וְלִכְבָּשִׂים מִנְחָה מִתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הֵינן
לְאֵיפָה: ׀ וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ פֶּר בֶּן־בְּקָר תְּמִימִם
וְשֵׁשֶׁת כִּבְשִׂים וְאֵיל תְּמִימִם יִהְיוּ: וְאֵיפָה לֶפָר וְאֵיפָה
לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלִכְבָּשִׂים כַּאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ וְשֶׁמֶן
הֵינן לְאֵיפָה: וּבְבֹא הַנָּשִׂיא דְרָךְ אֹלָם הַשְּׂעִר יָבֹא
וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא: וּבְבֹא עִם־הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים
הָבֹא דְרָךְ־שְׂעִר צֶפֶן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דְרָךְ־שְׂעִר נֹגֵב

יח' ע"ג ט"ז.

וְהָבֵא דְרֹד־שֶׁעַר נִגְבַּי יֵצֵא דְרֹד־שֶׁעַר צְפוֹנָה לֹא יָשׁוּב
 דְרֹד־הַשֶּׁעַר אֲשֶׁר-בָּא בּוֹ כִּי נִכְחוּ יֵצֵא¹: וְהַנְּשִׂיא
 בְּתוֹכְכֶם בְּבוֹאֵם יָבֹא וּבִצְאֹתְכֶם יֵצְאוּ: וּבְחַגִּים וּבְמוֹעֲדִים
 תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לְפָרָה וְאֵיפָה לְאֵיל וְלִכְבָּשִׂים מִתַּת
 יָדוֹ וְשֶׁמֶן הָיִן לְאֵיפָה: פ וְאוֹמֵר גּוֹמְלֵנוּ וְכוּ':

יוצר לשבת הגדול²

אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדֵי כַּמְגְדָלוֹת. אוֹתָם סָרְסַר נוֹרָא תִּהְלוֹת.
 בְּעֵת פְּקֻדָּי לְהוֹצִיאִי מִסְבָּלוֹת. בְּזֶמֶן הַתּוֹר הַשְּׁמִיעַ קוֹלוֹת:
 יָדוֹ שָׁלַח מִן-הַחֹר. הַקְרִיבֵנִי לְעַם וּבְחַרְנִי בַחֹר: וְסַכְכֵנִי בְּאֶבְרָתוֹ
 בְּאַרְצֵן שִׁיחֹר. דְּמִי כְּנִתְבוֹסְסִתִּי הַחֲיִנִּי בְּמַחֹר. הָמוּ מֵעֵי גְדָלְתוֹ
 מִלְּאֶחֹר. קְדוֹשׁ:

גַּל לַחֲצִי לְפָנַי עֲזוּי³. גְּלָה כְבוֹדוֹ בְּסִנְהָ לְחוּזִי.
 דְּבַר בְּקֻדְשׁוֹ לְחַדִּי וְלַהֲעֲלִיזִי. דְּכוֹת פּוֹרְכֵי מִמְּשֶׁמֶן מְרוֹזִי:
 הִרְצָה לְפָנָיו כָּל-הַמְּשָׁלַח. הִשִּׁיבוּ שְׁלַח-נָא בְיַד תְּשָׁלַח.
 וַיִּפְצַר-בוּ בְּזֹאת לְהִשְׁתַּלַּח. וַיִּלֶּךְ הוּא וּנְבַחַר לְמַפְלָח:
 זְקִנֵי כְבוֹד אֶסְפוּ קַבְצוּ⁴. זֶה צֶוּם לָמוּ פְּצוּ.
 חֲבָרוּ לִילֶךְ לְמַמְנוּ נִלְחָצוּ. חֲבָאוּ וְנִשְׁמָטוּ וְהֶאֱחִים רָצוּ:
 טָחֵן עֲנִיּוֹ מֵה־לֶּךְ. טָרַח עַל מַעְלִיהֶם הַשְּׁלֶךְ.
 יָמִים שְׁלֹשָׁה יִלְכוּ מֵהֶלֶךְ. יִזְבְּחוּ זְבַחֵי צָדֵק לְמַחֹלְלֶךְ:
 כְּעַס רָשָׁע וְשִׁנּוּ חֶרֶק. כְּאוֹיֵל עָנָה וְנֶאֱצוֹת שָׂרֵק.

¹ זהו הקרי, והכתיב "יצאו". ² לר' יהודה בר מנחם. מיוסד על שם המחבר "אני יהודה, א"ב, אני יהודה".
³ במד' רמ"ז: איתא "עזוי". ⁴ במד' רמ"ז: איתא "אספו קבצו".

הכרות פסח

שמיט

לִמָּס חֶסֶד וַיִּרְאֶה פָּרֶקֶת. לֹא־יִדְעֵתִי שׁוֹלַח בְּרֶקֶת:
מִעַן לְנוֹאֵל עָלָה וְעָנָה. מִה־תִּחְשַׁב וּתְבַקֵּשׁ תּוֹאֲנָה.
נְאוּמָד¹ לָמוּ מִטּוֹבָד לְהִתְדַשְׁנָה. נִהְפַּכְתָּ עֵתָה לְרוּשׁ וּלְעָנָה:
שִׁגְיָא כַּח עֲנִיִּים רוֹאֶה. סְרִסְרָנִי לָךְ לְהַנִּיחַ הַנְּלֹאֶה.
עֲרַף אִם־תִּקְשֶׁה תִּשְׁאֶה. עִרְדָּ וְאַרְצָד וְכָל־הַנְּרֹאֶה:
פֶּן־תִּצָּא כָּאֵשׁ חֲמָה. פֶּקֶד וְהַחֲרַם יוֹשְׁבֵי מִצְרַיִמָה.
צְבָאוֹת קְדוֹשִׁים לְשׁוֹכֵן רוּמָה. צֵאִם מִעֲמֻד וַיִּחַגּוּ בְּאִימָה:
קָשַׁח לֵב לְהַחֲפִישׁ רְצוּצִים. קָמְטוּ בְּמַעַשׂ פְּעֻלָּם רוֹעֲצִים.
רַבְּבָה כְּצִמְחַח הַשְּׂדֵה צְצִים. רָם נִתְנַנְּנִי וְאוֹיְבֵי קִצִּים:
שְׂבִטֵי יִשְׂרָאֵל יֵה עֵדוֹת. שְׁלָמִים וּכְשָׁרִים לִיהוּה לְהוֹדוֹת.
תּוֹלְדוֹתֵם נִתְיַחֲסוּ וְהִרְבִּיתָ פְּדוּת. תִּמְכַּתֶּם שְׁלֹשָׁה
עֶשֶׂר עֵדוֹת:

יְדוּ שְׁלַח מִן־הַחֹר. הִקְרִיבֵנִי לְעַם וּבְחַרְנִי בְּחֹר. וְסִכְכְּנִי
בְּאַבְרָתוֹ בְּאַרְץ שִׁיחֹר: דְּמִי כְּנִתְבוֹסְסֵתִי הַחֲנִינִי בְּמַחֹר.
הֵמוּ מֵעִי גִדְּלָתוֹ מִלְּאַחֹר. קְדוּשׁ:

הכרזת פסח²

כֶּךְ גָּזְרוּ רַבּוֹתֵינוּ סְנֵהֲדָרִין גְּאוּנֵי עוֹלָם. בְּבֵית־מִקְדָּשׁ
שִׁנִּי כְּנִבְנָה וְנִשְׁלָם. וְאַז נִרְאֶה כִּסָּא אֵשׁ בְּשָׁלָם. וְעָלוּ
מִלְכוּ שְׁל־עוֹלָם. מִסְתַּלְסֵל וְעוֹמֵד בֵּין הָאוֹלָם. וְקָבְלוּ כְתָר
וְתִפְשׂוּ חוֹתָם נְעֻלָּם. וּמְנוּ וְתִקְנוּ תִקְנַת עוֹלָם. וְנִתַּן בְּיַד
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר גְּדוֹל שְׁבָכְלָם. וְהִתְקִין לֹא בְדָ"ז פּוֹר וְלֹא

¹ במד' רמיו וש"א: איתא "נומד". ² לר' בנימין ברבי שמואל.

בד"ו פסח ולא גה"ז עֶצְרַת וְלֹא אֲד"ו רֵאש־הַשָּׁנָה וְלֹא
אֲג"ו יוֹם־כְּפוּר לְעוֹלָם. וּבְרִשׁוֹתֶם יִשְׁלָנוּ חֲגֵי־הַמִּצּוֹת הַזֶּה
(יום פלוני) בְּעַם עוֹלָם. יִשְׁמַחְנוּ בּוֹ אֱלֹהֵי עוֹלָם:

פיוט לשבת הגדול¹

ז בְּגִלְגָל שְׁעֵבוֹד הוֹרִים. בְּכַבְּלֵי עַם לֹעֵז הַיּוֹת
אֲסוּרִים. גָּמְרוּ לְבַלְעַם כְּדָבִים וְנִמְרִים. דְּשׁוּם
כְּהַדוּשׁ גָּרַן עֶמְרִים. הִשְׁלִיכוּ וְהִטִּילוּ לִיאֹר
זְכָרִים. וְחַק בְּרִית מִלָּה מְפִירִים וּמַעֲקָרִים. זַעֲקוּ וְחַנְּנוּ
לְאֵל מִשְׁפִּיל וּמְרִים. חֲנוּנִם הַקָּשִׁיב מִשְׁמֵי אֲוִירִים. טָס
וַיֵּדָא וּבָא לְהוֹצִיא אֲסִירִים. יָדַע דְּבָרוֹ לְלֹא אִישׁ דְּבָרִים.
כְּצִיר נֶאֱמַן הַלֵּךְ לְמַלְךְ מְצָרִים. לְשַׁלַּח לְהַחֲפִישׁ רְצוּצִים
וּשְׁבוּרִים. מָרַד וְסָרַב לְמוֹלוֹ וְחָל לְהַקְשׁוֹת אֲמָרִים. נָאִם²
מִי־הוּא אֱלֹהֵי הָעֲבָרִים. סִפֵּר לִי כַחוּ וְגִדְלוּ בְּבִרוּרִים.
עַד כַּמָּה כָּרְכִים כָּבֵשׁ בְּכָל־עֲבָרִים. פְּקוּדֵי וְצַבָּאוֹ בְּמָה
מִתְגַּבְּרִים: צִיר הִשִּׁיבוּ אֱלֹהֵינוּ אֲדִיר בְּאֲדִירִים. קִשְׁתּוֹ
אִשׁ וְחֻצֵּי שְׁלֵהֶבֶת וְרַמְחוֹ לְפִידִים בּוֹעֲרִים. רְאוּיִים
מַעֲשָׂיו וְנִפְלְאוֹתָיו וְשִׁיחֻתָּיו בְּרַקִּים מְאִירִים. שְׂאוּנוּ
מִשְׁבַּר סְלָעִים וּמְפָרֵק הָרִים. תְּקַפּוּ וְתַהֲלִתוּ רוּם וְתַחַת
מִסְפָּרִים: בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב וְלֹא־רָחַק מִכַּעֲוִירִים. גְּדָמָה
לְעַבְדֵי לֹא־יוֹסֵר בְּדְבָרִים. יוֹצֵר נִגְעוּ בְּנִגְעִים מְשֻׁנִּים
וְעֹבְרִים. מִמַּכַּת דָּם וְעַד מַכַּת בְּכוֹרִים. יָלְלוּ וְנָהֲמוּ וְהִמּוּ
גְדוּלִים וְצַעֲרִים. גְּכַנַּע עֲרָפִם וְהוֹרַד גְּאוּנָם לְעַפְרִים.

1 לר' בנימין ברבי שמואל. מיוסד עפ"י א"ב, ועל שם המחבר "בנימין".
2 במח' רמ"ו וש"א: איתא "נָאִם".

פיוט לשבת הגדול

שנא

וְאִז שְׁלַחוּם וְלוּם חֲשִׁים וְנִמְהָרִים. עֲדוּיֵי כֶסֶף וְזָהָב וּפְנִינִים
יְקָרִים. וְלִפְנֵי צֵאתָם הִזְהָרוּ בְּחִירִים. קָחַת צֵאן מִמִּכְלָאוֹת
עֲדָרִים. וְלֹאֲכָלוּ עַל־מִצּוֹת וּמְרוֹרִים. רַגְלִים נְעוּלוֹת
וּמִתְנַגִּים חֲגוּרִים וְאֶזְזוּרִים. וְנִעְשָׂה לָמוּ דְמוֹת כְּנָפֵי נְשָׂרִים.
וְדָאוּ וְעָפוּ לְנַחֲלַת צְבֵי מְהִירִים. וְאָכְלוּ שֵׁם הַפֶּסַח
בְּהַלּוּלִים וְשִׂירִים. כִּי חוּצָה לְאֶרֶץ פְּסָחִים לֹא נִכְשָׂרִים.
וּבוֹ בְלִילָה שָׁבוּ לְגִיא כְּפִתוֹרִים. לְכֵן יְמֵי הַפֶּסַח קְבוּעִים
לְדוּרֵי דוּרִים. כְּחֹק מִצְוֹת אֱלֹהֵינוּ וּכְהוֹרֵית מוֹרִים:

מֵה־טַעַם בְּחִרְסַת מִטְבִּילִים וְשׁוּרִים. זְכָר לְעִבּוֹדַת טַיִט
אֲשֶׁר הָיוּ חוֹמְרִים: מֵה־טַעַם שְׁנֵי תַבְשִׁילִין בְּקַעֲרָה
סוּדְרִים. זְכָר לְאַהֲרֹן וּמִשֶּׁה שְׁנֵי שְׁלוּחִים¹ וְצִירִים: מֵה־
טַעַם שְׁלַחַן מִמְּקוֹמוֹ עוֹקְרִים. כְּדֵי שִׁישְׂאֵלוֹ מֵה־נִּשְׁתַּנְּה²
לֵיל זֶה נְעָרִים: מֵה־טַעַם בּוֹצֵעַ בְּפְרוּסַת כְּכָרוֹת חֲרָרִים.
כִּי אֵין כְּכָר שְׁלֵמָה בְּכָלֵי עֲנִיִּים וְחֹסְרִים: מֵה־טַעַם בְּהִסְבָּה
שׁוֹתִים וְגוֹמְרִים. זְכָר לְעִבְדֵי שֶׁנִּעְשׂוּ בְּנֵי חוּרִים: מֵה־
טַעַם בְּלֹא הִסְבָּה³ אֲכִילַת מְרוֹרִים. זְכָר לְמִקְדָּשׁ הַחֲרָב
בְּחֻטָּא וּמְרָדִים מֵה־טַעַם כּוֹסוֹת אַרְבָּעָה שְׁעוּרִים. זְכָר
לְאַרְבָּעָה גְּלוּיֹת בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים: מֵה־טַעַם עַל כּוֹס חֲמִישִׁי
הַלֵּל הַגָּדוֹל גּוֹמְרִים. זְכָר לְכוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשֶׁר וְאָרִים:

וְאַחֲרֵי צֵאתָם רְדָפוּם כְּפִתוֹרִים. בְּכָל־כְּלֵי זֵין חֲגוּרִים
וְאֶזְזוּרִים. וְהַשִּׁיגוּם חוֹנִים עַל־שִׁפְתַי יָם מְגָרִים.
וְנִשְׂאוּ עֵין וְצַעֲקוּ עֵדַת בְּחִירִים. לְגוּזַר יָם סוּף לְגִזְרִים:

¹ במח' רמ"ז: איתא "שְׁלוּחִים". ² במח' רמ"ז וּש"א: איתא "שׁוּנָה". ³ במח' רמ"ז וּש"א: איתא "בְּרָבָה".
וכנראה הכוונה ל"כּוֹרֵךְ" שלא מברכים עליו ועושים אותו כּוֹכֵר.

לְגִזְרִים כְּנִקְרַע וְנִעְשָׂה נְתִיבָה. נִגְלָה עָלָיו בְּעֶצְמוֹ חוּצָב
 לְהִבָּה. וּבָא אֲזַרְחִי וְעַמֵּד פְּנֵי הַמְרַכְבָּה. וְנִעְקֵד וְאִישׁ
 תָּם מִיָּמִין לְהִתְיַצְבָּה. וְאַרְבַּע אֲמָהוֹת מְשֻׁמָּאל לְקִרְבָּה.
 וְאַחַר הַכֶּסֶא שָׁנִים עֶשֶׂר שְׁבֻטֵי תְּאֻוָּה: וְאַלְמָלֵא תוֹרָה
 קְרִיאָה וּכְתִיבָה. אִי אֶפְשָׁר לְשׁוֹחֲחָה וּלְנוֹבְבָה. נִגְד
 אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶּלֶא בְּקִרְיָן בָּא בָּהּ. וְקוֹל מְמָרוֹם לְמִי הָיָה
 צָוָה. הִזְהָרוּ וְהִשְׁמְרוּ בְּצִמְחֵי רִבְבָה. לְבַל תִּזְיָקוּם בְּטַפָּה
 דְּקָה וְעֵבָה. וְעִבְרוּ וּגְזוּ בְּתוֹךְ הָיָה בְּחִרְבָּה. גַּם בַּחֹר
 גַּם בְּתוֹלָה יוֹנֵק עִם־אִישׁ שִׁיבָה. וְרוֹדְפֵיהֶם נִנְעָרוּ וְהִשְׁכָּבוּ
 לְמַעַצְבָּה. וְאִזּוּ יְדִידִים שְׁבָחוּ וְרִנְנוּ בְּאַהֲבָה וְחֶבֶה. לְנִעְרָץ¹
 בְּסוֹד קְדוּשִׁים רַבָּה: רַבַּת תְּפִאֶרֶת הִרְבּוּ לְנִצָּב בְּעֵדְתוֹ.
 אֲשֶׁר גָּאֵל וּפְדָה מִפֶּרֶךְ אֵימָתוֹ. וְשִׁפָּךְ עַל־רוּדֵיָהּ אִפּוֹ
 וְחִמָּתוֹ. וּכְמוֹ כֵּן עֲתִיד לְחִשּׁוֹף זְרוּעַ תְּפִאֶרֶתוֹ. וּלְכַנֵּס
 מֵאַרְבַּע צֵאן מְרַעִיתוֹ. וּלְבָנוֹת הַיְכָל קֹדֶשׁ עַל־רוֹם
 מְכוֹנְתוֹ. וְיִקְיֵץ וַיַּעֲרֹר יְשִׁנֵי אֲדָמָתוֹ. וַיּוֹרִיד חֲנוּךְ בֵּין־יָרֵד
 מִמְּעוֹן דִּירָתוֹ. וַיַּעֲלֶה מִתּוֹךְ שְׂאוֹל קִרְחָ וְכָל־עֲדָתוֹ. וַיַּעֲיֵדוּ
 יַחַד יַחֲוֹד אֱלֹהוֹתוֹ. וְאִזּוּ יְרוּמָם קִרְיָן עִמּוֹ וְנִחַלְתוֹ. וַיִּקְבְּלוּ
 כָּל־בָּאֵי עוֹלָם עַל מַלְכוּתוֹ. וְנִחַזְהוּ עֵינַי בְּעֵינַי בְּהַגְלוֹתוֹ.
 וְנֹאמַר זֶה אֱלֹהֵינוּ וְזֶה־גְבוּרָתוֹ. וְנִגְלִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ:
וְתַחֲשִׁישׁ מִשְׁמַיִם. לְמַחֲזִילַת מַחְנִיָּם. אִישׁ חֲכָלִיל
עֵינָיִם. וּלְבֶן־שָׁנָיִם. וְשִׁכְלִל מִשְׁמַיִם. מְקוֹם
שָׁם² יָלַב וְעֵינָיִם. בְּיָמֵינוּ וּבִימֵיכֶם וּבִימֵי כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל.
וְנֹאמַר אָמֵן:

¹ במד' רמ"ז: איתא "לְנִעְרָץ". ² במד' רמ"ז: איתא "שָׁם".

יוצר לשבת שלפני שבועות¹ שנג

עתים אָצְלוּ אָמוֹן. שְׁלַחִיָּה מְשׁוּלִים לְפָרְדֵּס רְמוֹן. גָּרְדֵּם
וְכַרְכֵּם קָנָה וְקִנְמוֹן. מִתְּנָה נְתוּנָה מִמְדְּבָר יְשִׁימוֹן:

אִז בְּשִׁמְחָתָה רָכַב הַקִּדְשׁ. מִרְבֻּבוֹתֵי קִדְשׁ.
אֶלְפֵי שִׁנְאָן לְהִתְקַדֵּשׁ. אֲדֹנֵי בָּם סִינֵי בְּקִדְשׁ:

בֵּית־מֶלֶךְ פְּנִימָה. כְּבֹדָה בְּהִיּוֹתָהּ. בְּכִנְיֻסְתָּהּ לַחֲפָה. רְצוֹ
הַכֹּל לְרֵאוֹתָהּ. מֵהַיְפִית וּמֵהַנְּעַמְתָּ הַלְלוּ אוֹתָהּ. כִּי
טוֹב סַחֲרָה מִסַּחֲר־כֶּסֶף וּמִחֲרוֹץ תְּבוֹאָתָהּ:

גַּם עַל־כָּל־מַחְמָדִים חֲמוּדָה וְאַהוּבָה. מְאֻשְׁרֵת בְּנִים
וְלִמְלָכִים תְּאוּבָה. בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים וּמְנַדִּיבִים
שְׂאוּבָה. יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁוּוּ־בָּהּ:

דְּמִיָּה לְהַשְׁוּוֹת הַמַּעֲמִיק לְמַאֲבוֹד. דְּדִיָּה יְרוּוֹ לְוִית חֵן
וְכְבוֹד. מִשְׁלֵמַת שְׁלוֹם לְכָל־²עַמַּל וְיַעֲבֹד. אַרְךְ יָמִים
בִּימִינָה בְּשִׂמְאֵלָה³ עֶשֶׂר וְכְבוֹד:

הָעֵת אָב לִבְנוֹ יִרְשָׁתָהּ הַקְּנָה. שְׁמַע בְּנֵי מוֹסְרָה תוֹכַחַת
חַיִּים קוֹנָה. אֶל־תֵּט יָמִין וּשְׂמָאל וְאֶל־תִּנּוֹד מִקְּנָה.
סִלְסֵלָה וְתִרְוִמְמָךְ תִּכְבְּדֶךָ כִּי תַחֲבַקְנָהּ:

וְשִׁדְיָהּ כְּמַגְדָּלוֹת וְחוֹמָה בְּצִרְוֹתֶיךָ. מַעֲשֵׂרָה שְׁלִיטִים

¹ מיוסד עפ"י א"ב, ועל שם המחבר "אברהם", ובכל סוף בית שזור פסוק מתחילת ס' משלי. ² במח
רמ"ז: איתא "לְבָה". ³ במח' רמ"ז: איתא "בְּשִׂמְאֵלָה".

שנד

יוצר לשבת שלפני שבועות

תֵּעֹז בְּקוֹרוֹתֶיךָ. אֲמַרְיָהּ אֲמַרְיָ גַעַם יְהִי¹ מִדְּבָרוֹתֶיךָ. כִּי
לוֹיֵת חֵן הֵם לְרֵאשִׁיךָ וְעֲנָקִים לְגִרְגְּרוֹתֶיךָ:

זָהָב וְכֶסֶף וְכָל־כְּלֵי מַחְמָדִם. זָלִים יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ לְפִי הַדְּרֹת
הַיְהוּדִים. בָּהֶם תִּשְׂמֵחַ גִּפְשׁ הַבְּשָׁר וְהַדָּם. וּמִצֵּא־חֵן וְשִׁכְל־טוֹב
בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

חֲמֹד אֲבִנֵי חֶפֶץ נֶפֶךְ סִפִּיר וְיֵהָלִם. קִנְיָנִים לְרַגַע כְּמֵרֵאָה
הַחֲלוּם. קִנְיָנָה נִצַּח בָּהֶם תִּלְט וְתִגְלֹם. דְּרָכֶיךָ דְרָכֵי־נְעָם
וְכָל־נְתִיבוֹתֶיךָ שָׁלוֹם:

טַעֲמָה כִּי תִטְעַם יִחְפְּרוּ מִצָּרֶיךָ. הַחֲזוֹק בְּמוֹסְרָהּ וּיְכַלְמוּ
צָרֶיךָ. וְתוֹשִׁיבֶךָ לְבִטָּח אֶל־עִיר מְבִצְרֶךָ. אֶל־תַּעֲזֹבָהּ
וְתִשְׁמְרֶךָ אֶהְבֶּה וְתִצְרְךָ:

יְדִידוֹת² מְשַׁכְּנוֹתֶיךָ תַחֲמֹד וְתִתְאַשֶּׁר. מַעֲגָלָה תְּדַרְךָ כִּי
טוֹב וְיִשָּׁר. מִצְוֹתֶיךָ לְנֹצֵר עַל־גִּרְגְּרוֹתֶיךָ תִקְשָׁר.
עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהֶם וְתִמְכֶיךָ מְאֹשֶׁר:

כִּי נְעִים לְשִׁמְרָהּ בְּסוּד מְזֻמּוֹתֶיךָ. סֶלְסוּלָהּ וְחַבּוּקָהּ כְּבוֹד
מְרוֹמְמוֹתֶיךָ. מִקּוֹל מְחַצְצִים לְהַשְׁמִיעַ בְּנַחֲמוֹתֶיךָ.
רְפָאוֹת תִּהְיֶי לְשָׂרְךָ וְשִׁקּוּי לְעֵצְמוֹתֶיךָ:

לְאַטִּם אֲזַנֶיךָ מִקַּחַת שְׂמִצָּה. לְדַעַת וּלְהַבִּין אֲמַרְיָ מְשָׁל
וּמְלִיצָה. לְבָךְ תִּתֵּן בְּמוֹבָא וּבְמוֹצָא. אֲזַ תְּבִין יִרְאֵת
יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים³ תִּמְצָא:

מוֹסֵר הִירָאָה מַעֲגָלָה תְּדַרְךָ. דְּרָךְ חֲטָאִים תִּסּוּר

¹ במח' רמ"ו ושי"א: איתא "יהוי". ותוקן עפ"י מחזור שד"ל. ² במח' רמ"ו ושי"א: איתא "ידידות". ³ במח' רמ"ו ושי"א: איתא "קדושים". ותוקן עפ"י הפסוק משלי ב, ה.

יוצר לשבת שלפני שבועות
 שנה
 ותסרדוּ. מסודם תרחק למען תתברך. מארת יהוה בבית
 רשע ויגוה צדיקים יברך:
 גפלאים ממך עלומים ולא גלויים. חדרי חדרים סתורים
 וחיבויים. עבורם תעבר איי איים. שמע בני וקח אמרי
 וירבו לך שנות חיים:
 סמוכים לעד בכל פנותיך. כנטע מסמר תקעם בבינתך.
 משואת רשעים ינצרו משכנותיך. אם תשכב לא
 תפחד ושכבת וערבה שנתך:
 על-משמר תעמד והתיצב¹ במצפה. חמדתם תחמד
 משהם וישפה. מכסף מזקק ומזהב מיפה. כי חיים הם
 למצאיהם ולכל-בשרו מרפא:
 פלאים ונפלאים אמרי הדעת. עמקים משאול להבין
 ולדעת. נראים נפתלים ולנחסרים² מדעת. כלם נכחים
 למבין וישרים למצאי דעת:
 צרופה למאד לשמר הבינה. יראת יהוה ראשית חכמה
 ותבונה. כבוד ינחל המשפיל להתבוננה. תחלת חכמה
 יראת יהוה ודעת קדושים בינה:
 קנז תבחר לעינים מגיהים. שנאת דרך מזדים ומתגאים.
 סור ואל-תחד בקהל יהירים וגאים. טוב שפל-רוח
 את-ענוים מחלק שלל את-גאים:
 ראשית חכמה נתיבותיך תישר. צדק ומשפט תכין

¹ במד' רמיו וש"א: איתא "ותתיצב". ² במד' רמיו: איתא "לנחסרים".

שנו

יוצר לשבת נחמו

וּתְיִשָּׁר. אֲרַחֲזֶנּוּ חֲכָמָה הַבְּיִנוּתִיךָ לְיִשְׂרָאֵל. בְּדַרְךָ חֲכָמָה
הִרְיִתִּיךָ הַדְּרָכְתִּיךָ בְּמַעְגְלֵי־יִשְׂרָאֵל.

שִׁחַר וְאִישׁוֹן הַשָּׁמַר מִמּוֹקֵשׁ. אַחֲרֵי לֹא־יִזְעִיל פֶּן תִּנְקֶשׁ.
שָׁמַר אֲמָרִי וַחֲיָה וְאֶל־תִּתְעַקֵּשׁ. בְּצֶדֶק כָּל־אֲמָרֵי־פִי
אֵין בָּהֶם גַּפְתָּל וְעַקֵּשׁ:

תּוֹחַלֶּת לְהוֹגִיָּה וּלְשׁוֹמְרֵיָּה סִבְרָה. תְּעַלָּה וּרְטִיָּה מִפְּצַע
וַחֲבוּרָה. תּוֹר מֵהַשְּׁתַּרְר כִּי־אִם בִּי לְהַתְּגַבְּרָה. לִי־עֲצָה
וּתּוֹשָׁיָה אָנִי בִּינָה וְלִי גְבוּרָה:

אֲזִי בְּשִׁמְחָתָה רָכַב הַקִּדְּשׁ. מִרְבִּבוֹתִים קִדְּשׁ.
אֶלְפֵי שִׁנְאָן לְהַתְּקִדְּשׁ. יְהוָה בָּם סִינִי בְּקִדְּשׁ:

יוצר לשבת נחמו

תִּיּוֹם פְּדוּתְכֶם. אַחֲשִׁי וְתָרַב גְּדַלְתְּכֶם. נַחְמוּ
נַחְמוּ עִמִּי יֹאמֵר אֱלֹהֵיכֶם: בְּאִשֶּׁר לָקַתְּ²
בְּעוֹלָיָה. בָּם נַחְמוֹת אַכְפִּילָהּ. דַּבְּרוּ עַל־יָלַב
יְרוּשָׁלַם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ: גִּיל וְשִׂישׁ לְהַגְבִּיר. גְּבוּל צְבִי
הַמְדַבֵּר. קוֹל קוֹרָא בַּמְדַבֵּר:

יִרְאוּ הוֹד אֱלֹהֵינוּ וְהִדְרוּ. הָעוֹשִׂים צְבִינוּ וּמְצַפִּים פְּאָרוֹ.
חִזְקוּ וְנִתְחַזְּקָה לַעֲשׂוֹת כְּמֵאֲמָרוֹ לְהֶאֱמִירוֹ. קְדוֹשׁ:

דוֹרְשֵׁי יְהוָה³ וּמִבְקָשֵׁי פָנָיו וְתוֹרָתוֹ יִשְׁאַלוּ. דַּרְךְ וּמִסְלוֹל
לְמָקוֹם הוֹרָאָה יִסְלוּ. כָּל־צִיָּא יִנְשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה
יִשְׁפְּלוּ: הַר הַקִּדְּשׁ בֵּית מוֹשֵׁב יְהוָה. הַיּוֹשֵׁב אֶהֱלֵ קְרָא
לְכָל־הַמוֹנִי. וְנִגְלָה כְבוֹד יְהוָה: וְלֹא יִכְנֹף עוֹד גּוֹזֵר וְגוֹמֵר.

1 לר' יהודה בר מנחם. מוסד עפ"י א"ב, יהודה, א"ב, ובכל בית שזורים קטעי פסוקים מהפסרת נחמו על הסדר. 2 במח' רמ"ז: איתא "לקתה". 3 במח' רמ"ז: איתא "תורה".

יוצר לשבת נחמו

שנו

וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת שְׂיִבַת שׁוֹמְרֵי-קוֹל אוֹמְרֵי:

זָרַע אֶמֶת כָּלוּ מֵעִיר כְּעֶשֶׂב לְהִצִּיץ. וְדִים¹ יָדְמוּ כַּמְסוּכָה
בְּלִי לְהִחֲצִיץ. יָבֵשׁ חֲצִיר נָבֵל צִיץ: חֵיל צוֹבְאִים
עַל-אֲרִיאל וְעַל-עֵמָה לְכָל־סֵם². חֵיל יֶאֱחִזּוּן וְיִמּוֹגוּ חֲלָלִים.
וְדַבֵּר אֱלֹהֵינוּ יְקוּם לְעוֹלָם: טוֹב וְיִשָּׁר מוֹרָה חֲטָאִים
בְּדֶרֶךְ³ בְּצִלוֹ לְהַחֲסֶה בְּצַבִּיּוֹן. טוֹבוֹ לְנַהֵר וְלוֹמַר זֶה אֵלֵי
יֵשַׁע עִמּוֹ עֲלִיּוֹן. עַל-הֵר גְּבוּהָ עַל-יָדְךָ מִבְּשָׂרֵת צִיּוֹן:

יִשְׁמַח וְיַעֲלוֹ עִם בּוֹטֵחַ בּוֹ. יֵשַׁע וְגִדְלָה לְעִשׂוֹת לְמַחֲטָבוֹ.
הִנֵּה יְהוָה אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבֵא: כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן שְׁעִית
כָּל-גִּזְעָה. כַּבִּיר יִרְבִּיץ עִמּוֹ שֵׁם בְּטוֹב מְרַעָה. כְּרוּעָה
עֲדָרוֹ יִרְעָה: לְמִי שָׁלְבוּ נֹקְפוֹ וְגִדְלוֹ בְּעֵינָיו אוֹסֵף עֲמוּסֵי
מַעֲיִם. לְהוֹצִיא מִלְּבוֹ יִדְרֹשׁ וְיִתּוֹר לְפָנָיו קְבוּץ נוֹחֲלֵי
שְׁלוֹלֵת מַיִם. מִי-מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מַיִם:

מִכְּתַב נַחֲמוֹתֵי שְׁחָרְתֵי כְּחִזְיוֹן עֲדֵי נַאֲמָנֵי. מֵאֲמָרִם מִפִּי
שָׁמְעוּ וְיִחַלּוּ כָל-הַמוֹנֵי. מִי-תִכַּן אֶת-רוּחַ. יְהוָה: נִצַּח
בְּטַח יִשְׂרָאֵל בְּחִירוֹ לְהוֹשִׁיעֵנוּ. נִגְלָה לְדוֹרֶשׁ טוֹבוֹ יִשְׁעוֹ
לְיַדְעֵנוּ. וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֵנוּ: סוֹד יְהוָה לְיִרְאֵי שְׁמוֹ
וְזִכְרָהוּ. סוֹקֵר מִרְאשִׁית אַחֲרִית וְשׁוֹמֵר תּוֹרָה אֲשֶׁר־הוּא.
אֶת-מִי נוֹעֵץ וְיִבְיָנָהוּ:

עִם עֲנֵי מְרַסֵּק וּמְרַפֵּט. עֲלִיּוֹן לְתַנּוּ בְּצֶדֶק אֱלֹהֵי הַמְּשַׁפֵּט.
וְיִלְמְדֵהוּ בְּאֶרֶחַ מְשַׁפֵּט: פְּקוּדֵי יוֹם יוֹם מְשַׁעֲשַׁעֶת.
פָּרַח לְנֹצֵר וְלִשְׁמֵר בְּכָל-עֵת מוֹדַעֶת. וְיִלְמְדֵהוּ דַעַת:

¹ במח' רמ"ו: איתא "זרים". ² במח' רמ"ו: איתא "לכלם". ³ במח' רמ"ו: איתא "בדרך".

צִיּוֹן שְׁעָרֵי צְדָקוֹת אוֹהֵב הָעוֹסֵק לְרוֹמְמָנוּ- צְבִיוֹנוּ יִמְלֵא
וּמִטֵּעַ קֹדֶשׁ יִפְאַרְנוּ- וּדְרֹךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֵנוּ:

קְדוּשִׁים עוֹשֵׂי רְצוֹן נוֹטֵה כְּדָק שְׁמִים לְהַפְלִיא- קָמִיהֶם
כְּאֵין¹ נִחְשְׁבוּ לְפָנֵי גּוֹאֲלֵי- הֵן גּוֹיִם כְּמֵר מְדֻלִּי: רְעַתֶּם
מִהֲרָה מְאֹד וְלֹא שָׁבוּ- רְפוּאָה לְמִכְתָּם אֵין עַל-כֵּי נִתְעַבּוּ-
וּכְשִׁחַק מֵאֲזוּנֵים נִחְשְׁבוּ: שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל יִמְלֵט מִקְטָל- שׁוֹפֵט
בְּצֶדֶק דְּלִים יַחִישׁ בִּיאָתוֹ עִמּוֹ לְנִטְל- הֵן אֵיִם כְּדָק יִטּוּל:
תִּקְיָף שְׂגִיא כַח לֹא מְצֻאנוֹד מִמְרוֹם רוּחַ עֲלִינוּ הָעֵר-
תְּאֲבֵת לְזִכּוֹתֵנוּ שְׁנֵי גִזְרֵי יַעֲצִים עַל-מִזְבְּחֶךָ לְהַבְעֵר-
וּלְבָנוֹן אֵין דִּי בְעֵר:

יּוֹם יוֹם מֵאֲהָבָה מְגֻלָּה- הַקְרֵבֵת שְׁנֵי תְּמִידִין חֲפֻצָּת מִמֶּנִּי
לְהַעֲלֶה- וְחִיתוֹ אֵין דִּי עוֹלָה: וְצָרוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת לְהַעֲבִיר
מִלֵּב וּלְשִׁכַח-

דִּין אֵשׁ וּמִים הֵתֵם לְפָנֶיךָ כְּעֵשִׂית מְרַקּוּחַ- וְקוֹי יִהְיֶה
יַחֲלִיפוּ כַח:

הִפְּחַ בַּחֲוָרֵי רָשָׁע יִהְיוּ גְדוּרִים- מִבְּטָחֶם נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ
בְּהַדוּרִים- יַעֲלוּ אֲבָר כְּנִשְׁרִים: חָשִׁים קִיִּם חֲקִיךָ
וְתוֹרְתֶךָ יַעֲלֶעוּ- מֵאֲוִים מִהֵר וּבְמִרְעָה טוֹב יִרְעוּ- יִרוּצוּ
וְלֹא יִיָּגְעוּ: חֵיל גּוֹיִם יֵאָכְלוּ כְּעֵב יַעוּפוּ- קָהֵל גְּדוּל וְחֵיל
רַב מִכָּל-קְצוֹת יֵאָסְפוּ- יִלְכוּ וְלֹא יִיעֲפוּ:

יִרְאוּ הוֹד אֱלֹהֵינוּ וְהִדְרוּ- הָעוֹשִׂים צְבִיוֹנוּ וּמִצְפִּים פְּאָרוּ-
חִזְקוּ וְנִתְחַזְּקָה לַעֲשׂוֹת כְּמֵאֲמָרוֹ לְהֵאֲמִירוֹ- קְדוּשׁ:

¹ במד' רמ"ז: איתא "קמים כאין".

סדר ערבית ליום העצמאות¹ שנט

לפני תפילת ערבית אומרים במנגינה של יום טוב:

מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ כִּי־נִפְלְאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה־לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוּעַ קִדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה
יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צְדָקָתוֹ: זָכַר חֶסְדּוֹ וְאַמּוֹנָתוֹ
לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל־אֲפִסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ וּרְנְנוּ וְזָמְרוּ: זָמְרוּ לַיהוָה
בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זְמֶרָה: בַּחֲצֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוּ תִבְל וַיֵּשְׁבֵי בָהּ:
נְהַרֹת יִמְחֲאוּ־כַף יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ: לִפְנֵי־יְהוָה כִּי בָא
לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תִבְל בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּמִישְׁרִים:

הַתְּעוֹרְרֵי הַתְּעוֹרְרֵי עוֹרֵי עוֹרֵי שִׁיר דְּבָרֵי זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:	כִּי בָא אֲוֶרֶךְ קוֹמֵי אֲוֶרֶי כְּבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ נִגְלָה: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:
לֹא תִבּוֹשֵׁי וְאַל־תִּכְלָמֵי בְּךָ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמִּי זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:	מֵה־תִּשְׁתַּחֲוִי וּמֵה־תִּתְהַמֵּי וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּה: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:
וְהָיוּ לְמִשְׁסָה שׁוֹסֵדֵי יֵשִׁישׁ עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:	וְרַחֲקוּ כָּל־מִבְּלָעֵיךָ כְּמִשׁוֹשׁ חֶתָן עַל־כְּלָה: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:
יִמִּין וּשְׂמֹאל תִּפְרָצֵי עַל־יַד אִישׁ בֶּן־פְּרָצֵי זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:	וְאֶת־יְהוָה תִּעְרִיצֵי וְנִשְׁמָחָה וְנִגְלִילָה: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגְלִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ:

¹ סדר יום העצמאות הוא עפ"י מח' הרב מ"ע הרטום הנ"ל ח"א, בשינויים.

טוֹב לְהַדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד בְּבִקְרַח
 חֲסִדֶיךָ וְאִמּוֹנֹתֶיךָ בְּלִילֹת: עָלֵי-עֲשׂוֹר וְעָלֵי-נָבֶל עָלַי
 הַגִּזּוֹן בְּכַנּוֹר: כִּי שִׁמַּחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ
 אֲרַנֶּן: מִהֲגִדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד עִמָּקוֹ מִחֻשְׁבֹּתֶיךָ:
 אִישׁ-בָּעַר לֹא יֵדַע וְכֹסִיל לֹא יִבִּין אֶת-זֹאת: בְּפֶרֶח
 רִשְׁעִים כִּמוֹ עֹשֵׁב וַיִּצְיָצוּ כָּל-פְּעֵלֵי אֹן לְהַשְׁמַדֵם
 עַד-יָעַד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלַם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְהוָה
 כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאָבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָּל-פְּעֵלֵי אֹן: וְתָרַם כְּרֵאִים
 קַרְנֵי בַלְתֵּי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וְתַבַּט עֵינַי בְּשׂוֹרֵי בְּקָמִים עָלַי
 מִרְעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזִנֵּי: צַדִּיק כִּתְמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן
 יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים בְּבַיִת יְהוָה בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד
 יִנּוּבוּן בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי-יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 צוּרֵי וְלֹא-עוֹלָתָה בּוֹ:

יְהוָה מִלֶּךְ גִּאֹת לָבֵשׁ- לָבֵשׁ יְהוָה עַז הַתְּאֵזֵר- אֶף-תְּכוּן:
 תִּבְלַל בַּל-תְּמוּט: נִכּוֹן כֶּסֶף מֵאֵז- מֵעוֹלָם אַתָּה:
 נִשְׂאוּ נְהַרְוֹתוֹ יְהוָה- נִשְׂאוּ נְהַרְוֹת קוֹלָם- יִשְׂאוּ נְהַרְוֹת
 דְּכִיָּם: מִקְלוֹתוֹ מִים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי-יָם- אֲדִיר
 בְּמַרוֹם יְהוָה: עַד-תִּיָּדוּ נֶאֱמָנוּ מְאֹד- לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה-קוֹדֶשׁ-
 יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

וממשיכים צ'והוא רחוס' וכו' ומפילת ערבית (לעיל עמוד פ"ו) צמנגינה של יום טוב:

אחרי קדיש תתקבל יש נוהגים לפתוח את ארון הקודש, והשליח ניצור אומר
 והקהל אחריו:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ג' פעמים: **יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:**

סדר ערבית ליום העצמאות שסא

יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ לְעַלְמֵי עוֹלָם וָעֶד: שמ' עו, ית.

מִי שֶׁעָשָׂה נְסִים לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ. וּגְאָלָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת. הוּא יְגַאֵל אוֹתָנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה בְּקִרְוֵי. וַיִּקְבֹּץ נְדָחֵינוּ מֵאַרְבַּע בְּנֵפֹת הָאָרֶץ. חֲבֵרִים כָּל-יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמַר אָמֵן:

סוגרים את ארון הקודש:

שליח הניצור אומר:

וְכִי-תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל-הַצָּר הַצָּרָר אֶתְכֶם וְהִרְעַתְם בְּחִצְצָרוֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֹיכֶם: וּבַיּוֹם שִׁמַּחְתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בְּחִצְצָרוֹת עַל עֲלִיתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלֵמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

מוקעים תקיעה גדולה ואומרים:

מִה-נָאוּ עַל-הַהָרִים רְגְלֵי מְבַשֵּׁר מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מְבַשֵּׁר טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אָמַר לְצִוּן מֶלֶךְ אֱלֹהֵיךָ: ישע' נב, ז.

אַחֲרֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ: הַיּוֹם ... שָׁנִים מִהִקְמַת מְדִינַתְנוּ וְתַחֲלִית גְּאֻלְתָּנוּ: יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּשֵׁם שׁוֹכֵנֵנוּ לְאַתְחַלְתָּא דְּגְאֻלָּה בֵּן גְּזֻכָּה לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל-מְשִׁיחַ:

וממשיכים עלינו לשבח וספירת העומר לעיל עמ' ק"ב, ואומרים יגדל ואדון עולם:

אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנַת שְׁלֵמָה. בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ. וְאֵף עַל פִּי שִׁיתְמַהֲמָה. עִם כָּל-זֶה אֲחַכֶּה לֹא בְּכֹל-יוֹם שִׁבְעָה:

סדר ליום העצמאות

שסב

אומרים ומירות ליום טוב עד נשמת וממשיכים בסקר תפילת חול מיסתבח ואילך, אחרי חזרת הש"ץ נוהגים לומר הלל שלם (לעיל עמוד רס"ב) (רוצם אינם מזכרים לא לפני הלל ולא בסופו) אחרי אומרים חזי קדיש:

יש אומרים:

רשות לנשמת ליום העצמאות¹

מִצִּיּוֹן מְכַלְל־יָפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעָה. וּלְקַרְיָה נֶאֱמְנָה יְהוָה הוֹשִׁיעָה: ^{סה' ג' ב'}
שְׁעָרֵי רַחֲמֶיךָ רֹמְמָה אֶל פְּתַחְהָ. מִרְחוֹק תִּקְוַתְנוּ יְהוָה שְׁלַחְהָ:
הָעִיר. יְהוָה שָׁמָּה. רַפָּא שְׁבַרְיָה. תִּתְקַע לָהּ בַּל תִּסַּע עוֹד כָּל־יִתְדוֹתֶיהָ:
חֲרַפְתָּ עִמָּךְ חוֹשֶׁה מֵאַרְצָן הַסִּירָה. עוֹד אֶת־הַבְּכוֹר בְּן־הַשָּׁנוּאָה הַכִּירָה:
יִשְׁלְחוּ אוֹהֲבֶיךָ עֲלֶיךָ הַרְגוּ. כַּפַּיִם אַחֲרֶיךָ כְּאַרְיָה יִשְׁאַגוּ:
יִגְלוּן בְּךָ סֵלָה בְּשִׁמְךָ יְרוּמוּ. בְּהוֹבִישְׁךָ כָּל־תְּהוֹמוֹת יַכְסִּימוּ:
מִהָרִי בְּתַר שׁוֹבָה אֶל הַר בְּשִׁמְיָךְ. וְתַחַת חֲרַבְנוּ פָּתַח דְּלִתְיָךְ:
בְּרַךְ נָא אֶת־קַהֲלֹת יַעֲקֹב אֲהַבְתָּ. חַיִּים עַד־עוֹלָם צוּ אֶל־כֶּסֶף יִשְׁבְּתָּ:

רשות לקדיש ליום העצמאות²

יְהִי מַלְכֵי מְנַעַה מְבַכֵּי עֲנִיָּה סְעָרָה לֹא נִחַמָּה. וְדַבֵּר עַל־לְבָבָהּ וּגְעַל אַנְשֵׁי ^{ישנ' מד' יא.}
דְּמַיִם וּמְרָמָה. אֲשֶׁר גָּדְפוּ וְגַם חֲרָפוּ עַקְבוֹת מְשִׁיחַ שׁוֹכֵן רֹמְמָה. בְּרַב אוֹנֶם <sup>ע"פ תס'
פט' נב.</sup>
וּבְגָאוֹנֶם יִאֲמְרוּ יְהוָה רַמְמָה. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:
וְהוֹתֵר בְּנֵי תְמוֹתָהּ וּבְנֵי אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר שָׁמַם. כִּי עַל־זֶה בְּשָׂרֵי רִזָּה וְלִבֵּי
דְּוָה וְדוּמָם. וְאִזּוּ אוֹדָךְ וְלִכְבוֹדְךָ אֶל־בֵּית־אֵל נְרוּמָם. הַשֵּׁב שְׁבוֹתֵי. וּמַחֲלֵתִי
רַפָּא נָא לִי. וְאוֹתֵי קוּמָם. אַחֲלֵי אָבִי אֵל יִמְשְׁלוּ בֵּי יָדַיִם וְדוֹבְרִים בְּמִזְמָה:
יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:
אֲשֶׁר אֶתָּה מְעַט קִצְפָּת וְלַרְעָה הִם עָזְרוּ. טָמְנוּ לִי רֶשֶׁת לְרַגְלֵי חָנָם שְׁחַת
לְרַגְלֵי חֲפְרוּ. הִבַּט שְׁבָתָם וְקִימָתָם כִּי אֶת־רוּחַ קִדְשְׁךָ מְרוּ. זְכַר אֵיִם לָהֶם
אֶת־יוֹם הָאֲמָרִים עָרוּ. כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תָּן לָהֶם עַל־הַגְּלוּתָם גְּלוּת שְׁלָמָה: <sup>תס' קמ"א.
תס' כמ' ה.</sup>
יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

¹ לרמח"ל, ושמו חתום בראשי הבתים. ² לרבי יואב ב"ר בנימין מרומה. מיוסד על שם המחבר ר' יואב חזק אמן סלה".

יוצר ליום העצמאות

שסג

בְּחַרְתָּנִי בְּחַנְתָּנִי בְּכוּר עֲנִי בְּיַד הַגֵּרִים. כְּהוֹדַעְתָּ וְהִשְׁמַעְתָּ לְאֲבִינוּ בֵּין הַבְּתָרִים. וּבְחַזְיוֹנָיו נִגְזַר לְבָנָיו זְמַן בּוֹא שְׁעָרָיו נְכָרִים. וְלִהְיוֹתֶם מֵאֲדַמְתֶּם עַל־הַמְרוֹתֶם בְּיוֹצֵר מְאִירִים. בְּמִרְאָה אֲשֶׁר הִרְאָה חֲשֻׁכָה גְדוּלָה נוֹפֶלֶת וְאִמָּה:
יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

חִזְק עִמָּךְ וְיִהְיֶה נִעְמָךְ עָלַי וְחִסְדְּךָ יִקְדָּמֵנִי. הַחַיִּישׁ קֶצֶם רֵאָה לְחֻצֶם פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנֵי זְרַעַם יִכּוֹן וְיִהְיֶה נִכּוֹן לְפָנֶיךָ וְתַצִּיבֵנִי. זְכַר דְּבָר כַּמְדָּבָר עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי. יִשְׁעֶךָ תִּמְהַר עִמָּךְ תִּטְהַר מִכָּל־טְמֵאָה כְּהַבְטַחְתָּנִי. קוּמָה וְהַעִיר אֶת־שֵׁם הָעִיר מִיּוֹם הַיּוֹת יְהוָה שְׁמָהּ: יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

אָמֵן יְהוָה יֵאֱמֵן לְעֵינַי דְּבָרֵי נְבִיאֵי וְכָל־חַזְיוֹנָיו. מְלָכִים יִרְאוּ וְיִבְאוּ לְהִשְׁתַּחוּת לְמַלְכֵנוּ. רַב נִפְלְאוֹת גַּם נוֹרְאוֹת תַּחֲזִינָה עֵינֵינוּ. בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן יוֹדַע בְּחַזְיוֹן כִּי בְרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה: יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

סֵלָה תִּשְׁכַּן בְּתוֹכֵנוּ וְתִכּוֹן בֵּית קִדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתָּנוּ. לְעַד תִּקְוִמָם וְגַם תִּרְוִמָם קֶרֶן לְדוֹר מְשִׁיחֵנוּ. הָעַם אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ תֹאשֶׁר לְעֵין הַכֹּל כְּבַשְׁתָּנוּ. אֵל אֵלֵי יְהוָה חִילִי וְשִׁמוּ לְמִשְׁנֵב לִי וְחוּמָה:
יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעֵלְמָא:

יוצר ליום העצמאות¹

רְאוּ טוֹבוֹת יְהוָה גְּמֻלָּנוּ. וְגַם עֲצָמָאוֹת זְכָרָנוּ. אַחֲרֵי הַשְּׂמֵד רַבּוֹת בְּנִיךָ. פְּקַדְתָּ אֶת־נַחֲלֹתֶךָ. הִמְצַפִּים לְגֵאֲלֹתֶךָ. כְּהַקְבִּץ נְצִיגֵי הָעַמִּים. עוֹרֶרְתָּ אוֹתָם בְּרַחֲמִים. לְהַקְצִיב מְדִינָה לְבָנֵי רַחוּמִים. עַל־זֹאת שָׂמַח עִמָּךְ. וְהִלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ. כִּי פָנִיתָ אֲלֵיהֶם מִמְרוֹמֵי שְׁמִיךָ. קְדוּשׁ:

אֲזַ רְגִזוּ שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמְרוּ אֲדוּם וַיִּשְׁמַעְאֵל. לָכֵן וְנִכְחִיד מֵאַרְצוֹ אֶת־עַם הָאֵל. שָׂרְפוּ אֶת־בְּתִינוּ וְאֶת־מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ. אָרְבוּ לָנוּ וְהִשְׁמוּ אֶת־אַרְחוֹתֵינוּ. וְשִׁפְכוּ כַּמִּים אֶת־דָּם בְּנֵינוּ. הִפְלֵת פֶּחַד עַל־עַרְבִים. וְנִצְחוֹן הִנְחֵלֶת לְאֲהוּבִים. וְהִנֵּם בְּאַרְצָם בְּחֵרוֹת יוֹשְׁבִים:

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה שְׁלוֹם. וַיַּעֲנוּ בְנֵי הָאָמָה לֹא נְבוֹא עַד־הַלּוֹם. וְנִלְחַם בְּכֶם לְעֵילוֹם. הֲרֵג וְהָרַס הֲרַבּוּ בְּגְבוּלָנוּ. אֵךְ נִפְלַל לֹא נִפְלָה רוּחֵנוּ. כִּי חִזְקָה וּבִטְחָנוּ בְּאֵלֵהֵינוּ. מִצָּרִים עֲמוֹן וְאַרְם חִבְרוּ לְהַשְׁמִידֵנוּ. וְעַל־כֵּלָם הִגְבִּיר יְהוָה אֶת־יְדֵנוּ. בְּזִכּוֹת לַפּוֹדֵנוּ וְאַחֲדָנוּ. בְּרַחֲמֶיךָ נָתַתָּ אֶרְצְךָ לְגֵאוּלִים.

¹ לרבי מנחם ב"ר עמנואל הרטום.

קריאה ליום העצמאות

על-כף-ירושלים הם מושלים. והרחקת מעריך מכשולים. ביום בו החזר לעמך הדר. הוא חמשה לחדש איר. בו נקבע כי שמך בעדה יאדר. נוסף ונתנה גבורותיך. נשמח על-גאלת עדתך. ונזכר את-חללי אמתך:

נתן תתן שלום בכל-גבולנו. תשב אליו את-כל-נדחינו. ותטעם בכל-רחבי ארצנו. הושב יהודה ואפרים. מנהר פרת ועד-נחל מצרים. והיטיבה חומות ירושלים. החזירנו כלנו בתשובה. בלשכת הגזית שכינתך הושיבה. ושופטינו כבראשונה השיבה. או נבנה בשמחה את-נגדך. ונעלה קרבנות על-מזבחה ונקדש ברבים את-שמך. קדוש:

סדר קריאה ליום העצמאות

והיה כייבאו עליך כל-הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל-לבבך בכל-הגוים אשר הדיחתך יהנה אלהיך שמה: ושבת עד-יהנה אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר-אנכי מצוה היום אתה ובניך בכל-לבבך ובכל-נפשך: ושם יהנה אלהיך את-שבותך ורחמך ושם יקבצך מכל-העמים אשר הפיצך יהנה אלהיך שמה: אם-יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יהנה אלהיך ומשם יקחה: והביאך יהנה אלהיך אל-הארץ אשר-ירשו אבותיך וירשתה והיטבך והרבך מאבותיך: ומל יהנה אלהיך את-לבבך ואת-לבב זרעך לאהבה את-יהנה אלהיך בכל-לבבך ובכל-נפשך למען חייך: ונתן יהנה אלהיך את כל-האלות האלה על-איביך ועל-שנאיך אשר רדפוה: ואתה תשוב ושמעת בקול יהנה ועשית את-כל-מצותיו אשר אנכי מצוה היום: והויתרך יהנה אלהיך בכלו מעשה ירך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטבה כיו ישוב יהנה לשוש עליך לטוב כאשר-שש על-אבותיך: כי תשמע בקול יהנה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה הזה כי תשוב אל-יהנה אלהיך בכל-לבבך ובכל-נפשך: ס כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא-נפלאה הוא ממך ולא רחקה הוא: לא בשמים הוא לאמר מי יעלה-לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו

קריאה ליום העצמאות

שסה

אתה וְנַעֲשֶׂנָה: וְלֹא־מַעֲבֵר לִים הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲבֹר־לָנוּ אֶל־עֶבֶר
הַיָּם וַיִּקַּח־הָ לָנוּ וַיִּשְׁמַעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָה: כִּי־קָרֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר
מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ: ׀ רֵאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם
אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמּוֹת וְאֶת־הָרָע: אֲשֶׁר אֲנִי מְצֹנֵךְ
הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְלַכֵּת בְּדַרְכָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתַי
וְחַקְתּוֹ וּמִשְׁפָּטָיו וְחַיִּית וְרַבִּית וּבִרְכָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר־אַתָּה בְּא־שָׂמָה לְרִשְׁתָּהּ: וְאִם־יִפְגַּע לְבַבְךָ וְלֹא תִשְׁמַע
וְנִדְחַתְּ וְהִשְׁתַּחֲוִית לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַדְתָּם: הַגִּדְתִּי לְכֶם הַיּוֹם
כִּי אֲבֹד תֵּאבְדוּן לְא־תֵאָרִיכֶן יָמִים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר
אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבוֹא שָׂמָה לְרִשְׁתָּהּ: הַעֲדַתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשְּׂמִים
וְאֶת־הָאֶרֶץ הַחַיִּים וְהַמּוֹת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבִבְחַרְתָּ
בְּחַיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה אִתָּה וְזָרַעְךָ: לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ וּלְדַבְּקֵה־בּוֹ כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ לַשַּׁבָּת
עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְאַבְרָהָם לְאַבְרָהָם לְאַבְרָהָם לְאַבְרָהָם
לְתַת לָהֶם: ׀

מנהג כולס לקרוא צניח, וללא צרכות:

עוֹד הַיּוֹם בְּנָב לַעֲמֹד יִנְפֹף יְדוֹ הַר בַּת־צִיּוֹן גְּבַעַת
יְרוּשָׁלַם: ׀

הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסַעֵף פְּאָרָה בְּמַעֲרָצָה וְרַמִּי
הַקּוֹמָה גְּדוּעִים וְהַגְּבִהִים יִשְׁפְּלוּ: וְנִקְף סִבְכֵי הַיַּעַר בְּבִרוֹל
וְהַלְבָּנוֹן בְּאֲדִיר יְפוֹל: ׀ וַיֵּצֵא חֲטָר מִגִּזְעוֹ יִשְׂרָאֵל
וַיִּצָּר מִשָּׂרְשָׁיו יִפְרָה: וְנַחַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה
וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת יְהוָה: וְהַרְיַחוּ
בִּירְאֵת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע
אָזְנוֹ יוֹכִיחַ: וְשִׁפְט בְּצַדֵּק דְּלִים וְהוֹכִיחַ בְּמִשׁוֹר לְעֵגְוִי

¹ זהו הקרי, והכתיב "בית".

אָרֶץ וְהִכְהֵא־אֶרֶץ בְּשֶׁבֶט פִּי וּבְרוּחַ שְׁפָתַי יִמִּית רָשָׁע:
 וְהָיָה צֶדֶק אֲזוּר מִתְּנִי וְהֵאֱמוּנָה אֲזוּר חִלְצִי: וְגַר זָאֵב
 עִם־כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם־גְּדִי יִרְבֹּץ וְעֹגֵל וּכְפִיר וּמְרִיא יִחַדּוּ
 וְנֶעַר קִטָּן נִהְגַּב בָּם: וּפְרָה וְדָב תִּרְעִינָה יִחַדּוּ יִרְבְּצוּ
 יִלְדִיהֶן וְאֲרִיָּה כִּבְקָר יֹאכַל־תְּבוּן: וְשִׁעֲשַׁע יִזְנַק עַל־חַר
 פָּתָן וְעַל מְאוּרֵת צִפְעוֹנָי גָּמוּל יָדוּ הִדָּה: לֹא־יִרְעוּ
 וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־הָהָר קִדְשֵׁי כִּי־מִלֵּאָה הָאָרֶץ דַּעַח
 אֶת־יְהוָה כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים: ׀ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
 שָׂרֵשׁ יִשִּׁי אֲשֶׁר עִמָּד לְגַם עַמִּים אֱלֹוִי גוֹיִם יִדְרָשׁוּ וְהִיתָה
 מְנַחֲתוֹ כְּבוֹד: פ

וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי שְׁנִית יָדוֹ לְקִנּוּת אֶת־שָׂאֵר
 עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוּר וּמִמְצָרִים וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ
 וּמִעִילָם וּמִשְׁנַעַר וּמִחַמַּת וּמֵאֵי הַיָּם: וְנִשְׂא נֹס לְגוֹיִם
 וְאֶסֶף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאֲרָבַע כְּנָפוֹת
 הָאָרֶץ: וְסָרָה קִנְאֵת אֶפְרַיִם וְצָרְרֵי יְהוּדָה יִכְרְתוּ אֶפְרַיִם
 לֹא־יִקְנֹא אֶת־יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא־יִצַּר אֶת־אֶפְרַיִם: וְעָפוּ
 בְּכַתֵּף פְּלִשְׁתִּים לָמָּה יִחַדּוּ יִבּוּזוּ אֶת־בְּנֵי־קָדֶם אָדוֹם וּמוֹאָב
 מִשְׁלוּחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם: וְהַחֲרִים יְהוָה אֶת
 לְשׁוֹן יִסְמְצָרִים וְהִנְיָף יָדוֹ עַל־הַנְּהָר בְּעַיִם רוּחוֹ וְהִכְהוּ
 לְשַׁבְּעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ בְּנְעָלִים: וְהִיתָה מְסֻלָּה לְשָׂאֵר
 עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוּר כַּאֲשֶׁר הִיתָה לְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם
 עָלְתוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאָמַרְתָּ בַיּוֹם הַהוּא אֲוֹדֶךָ יְהוָה כִּי
 אֲנַפְתָּ בִּי יֵשֶׁב אִפְךָ וּתְנַחֲמֵנִי: הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֲבֹטָח
 וְלֹא אֶפְחַד כִּי־עוֹי וְזָמַרְתָּ יְהוָה וְיִהְיֶה לִּי לִישׁוּעָה:
 וְשִׂאֲבַתְּ־מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעֲיָנִי הִישׁוּעָה: וְאָמַרְתָּם בַּיּוֹם

ישעי יב, ט"ו

ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו
 הזכירו כי נשגב שמו: זמרו יהוה כי גאות עשה מודעת
 זאת בכל הארץ: צהלי ורני יושבת ציון כי גדול בקרבך
 קדוש ישראל: ׀

תפילה לשלום המדינה:

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. צור ישראל וגואלו. בָּרַךְ אֶת־מְדִינַת
 יִשְׂרָאֵל. ראשית צמיחת גֵּאֲלֹתֵינוּ. הֲגֵן עָלֶיךָ
 בְּאֶבְרַת חֶסֶדְךָ וּפְרוּשׁ עָלֶיךָ סֶפֶת שְׁלוֹמְךָ. וּשְׁלַח אוֹרְךָ
 וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיּוֹת שְׂרִיָּה וְיִוְעָצֶיךָ וְתִקְנֶם בְּעֵצָה טוֹבָה
 מִלְּפָנֶיךָ. חֲזַק אֶת־יְדֵי מְגִנֵי אֶרֶץ קְדֻשָּׁנוּ. וְהִנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ
 יְשׁוּעָה וְעִטָּרֶת נֶצְחוֹן תְּעַטְרֵם. וְנַתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׂמֵחַת
 עוֹלָם לְיוֹשְׁבֵיהָ. וְאֶת־אֲחֵינוּ כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל. פְּקֹד־נָא
 בְּכָל־אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם. וְתוֹלִיכֶם מִהָרָה קוֹמְמוֹת לְצִיּוֹן
 עֵירְךָ וְלִירוּשָׁלַיִם מְשָׁכֵן שְׁמֶךָ. כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
 עֲבֹדְךָ. אִם־יְהִיֶּה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: וְהִבִּיאֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר־יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשֶׁתָּהּ וְהִיטְבֶךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ:
 וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְלִשְׁמֹר אֶת־כָּל־
 דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ. הוֹפֵעַ בְּהַדָּר גָּאוֹן עֲוֹךְ עַל־כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל
 אֶרֶצְךָ. וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 מְלָךְ (נ"א: מְלָךְ) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אָמֵן סְלָה:

מי שברך לחיילי צה"ל:

מִי שְׁבַרְךָ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ
 אֶת־חֵילֵי צְבָא הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל. הַעוֹמְדִים עַל־מְשֹׁמֵר

אֲרֻצָּנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ. מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד-מִדְּבַר מִצְרַיִם
 וּמִן-הַיָּם הַגָּדוֹל עַד-לְבַא הָעֲרָבָה. בִּיבֹשָׁה בְּאוֹר וּבַיָּם.
 יִתֵּן יְהוָה אֶת-אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגְפִים לְפָנֵיהֶם.
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה
 וּמִכָּל-נִגְעָה וּמַחֲלָה. וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצִּילְהֶם בְּכָל-מַעֲשֵׂה
 יָדֵיהֶם. יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַחֲתֵיהֶם וַיַּעֲטֵרֵם בְּכֹתֵר יִשׁוּעָה
 וּבַעֲטוּרַת נִצְחוֹן. וַיִּקֵּם בָּהֶם הַפְּתוּב. כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 הֵהָלַךְ עִמָּכֶם לְהַלְחֵם לָכֶם עִם-אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.
 וְנֹאמֵר אָמֵן:

השכנה לחללי נה"ל:

יִזְכֹּר אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת-נַפְשׁ... וְאֶת-נַפְשׁ כָּל-חֵילֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 הָעֵרוּ לְמוֹת נַפְשָׁם לְמַגֵּר אֶת-הָאוֹיֵב הַמִּתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְאֲשֶׁר
 נָפְלוּ חַלְלִים בְּמַלְחָמָתָם נֶגְדַּד הַצָּר הַצּוֹרֵר אֲשֶׁר הִתְקוּמָם לְגֹזֵל
 מִמֶּנּוּ אֶת-אֲרֻצָּנוּ וְאֶת-פְּרִי עֵמְלָנוּ וְלַכְלוּתֵינוּ מֵעַל-אֲדָמָתֵנוּ.
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְצִיא מְנוּחָה נְכוֹנָה תַחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה
 לְנַשְׁמוֹתֵיהֶם וּלְנַשְׁמוֹת כָּל-הַנִּרְצָחִים בְּיַד הָאוֹיֵב הָאֲכֹזְרִי. בְּגֹן-עֵדֶן
 תְּהֵא מְנוּחָתָם בְּמַעְלוֹת קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים. וַיְנַחֲחוּ בְּשָׁלוֹם עַל-
 מִשְׁכַּבָּם וַיַּעֲמְדוּ לְגוֹרְלָם לְקֶץ הַיָּמִין. וּבְזוֹכוֹתָם יִשׁוּבוּ בְּנִים לְגְבוּלָם.
 נַחֲמֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֲבָלָנוּ הַכָּבֵד עַל-הַנִּהְרָגִים וְהַנִּרְצָחִים.
 וּבְנַחֲמַת צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם נִנְחַם כָּל-נוֹ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּהַקְּמַת מַלְכוּת
 יִשְׂרָאֵל הַשְּׁלֵמָה וּבְשׁוּבָה לְצִיּוֹן וּבְבִגְדֵי בֵית הַמִּקְדָּשׁ. וְקִיָּם בְּיָמֵינוּ
 אֶת-דְּבָרֵי נְבִיאֵי הַקְּדוֹשִׁים. לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חָרָב וְלֹא-יִלְמְדוּ
 עוֹד מַלְחָמָה: כִּי-מִלְאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת-יְהוָה כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים:
 אָמֵן. כֵּן יְהִי רָצוֹן:

וממשיכים צאשרי (לעיל עמוד נ"ח) עד סוף התפילה:

שסט

סדר הכנסת ספר תורה¹

יְפוּצוּ אֵיבֵיךָ בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ.
וּבְנוּחָה עִמָּךְ שִׁיר מְזֻמֹּר יִרְן:

וְכִהְיֶינִי עִמָּךְ יִלְבָּשׁוּ רִקְמָה. יֹאמְרוּ חֲסִידֶיךָ שִׁירָה בְּנַעֲמָה:
גֹּי עַל-כָּל-אָמָה שָׁבַח וַיִּתְרוֹן. וּבְנוּחָה עִמָּךְ שִׁיר מְזֻמֹּר
יִרְן:
יְפוּצוּ וכו'

אֲוִרִים וְתַמִּים כְּבָרָא שׁוֹנָה. קְטֹרֶת סַמִּים שְׁחַלֵּת וְחַלְבָּנָה.
וְהָיָה לֹא לְמָנָה לְזֶרַע אֶהְרֹן. וּבְנוּחָה עִמָּךְ שִׁיר מְזֻמֹּר
יִרְן:
יְפוּצוּ וכו'

בַּעֲבוּר עֲבָדְךָ דָּוִד בֶּן-יִשָׁי. שָׁלַח מְשִׁיחֶךָ וְלָךְ יוֹבִילוּ שִׁי.
לְהַקְרִיב אִשִּׁי מִנְחַת זָכָרוֹן. וּבְנוּחָה עִמָּךְ שִׁיר מְזֻמֹּר
יִרְן:
יְפוּצוּ וכו'

תס' קיט
כרכט.

בְּרוּךְ הֵבֵא בְּשֵׁם יְהוָה יְבָרְכֵנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה:
אֵלֹהֵי יְהוָה וַיָּאָר לָנוּ
עַד-קִרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדְךָ
אֱלֹהֵי אֲרֻמָּךְ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:

אֱלֹהֵי² עַל-מָדָה לֹא יַעַל עַל-הָרַ צִיּוֹן הַנְּאֻנָּה.
רַב אֲזַעַק אֲכֵן מִמַּעַל לֹא אֲשַׁמַּע כִּי-אִם קוֹה:
יִשְׂרָאֵל קוֹלְךָ הַשְּׁפִילָה. קִץ הוֹחִילָה.
נָא אֶל-נַפְשִׁי הִרְגִיעַ אָמֹר.
אָמֹר אָמֹר תֹּאמַר אָמֹר תֹּאמַר תֹּאמַר הִגִּיעַ:

¹ מיוסד על שם המחבר ר' "יואב". פזמון זה לא מופיע במחזורים הקדומים- נדפס לראשונה בסדר התפילות וינציה תקנ"ב. ² פזמון זה לא מופיע במחזורים הקדומים והוא לקוח מהקפה חמישית בסדר ההקפות בשמחת תורה הנהוג כהיום ברומה.

תפ"ז כט,
ל"ה.

לְדַרְדֹּר הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז: הָבוּ
 לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹנוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: קוֹל
 יְהוָה עַל־הַמַּיִם אֶל־הַכְּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים:
 קוֹל־יְהוָה בַּפֶּחַח קוֹל יְהוָה בְּהַדְרָה: קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אַרְזִים
 וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן
 וַיִּשְׂרֹץ כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לְהַבֹּת אֵשׁ: קוֹל
 יְהוָה יַחֲלִי מַדְבַּר יַחֲלִי יְהוָה מַדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְהוָה
 יַחֲלִל אֵילֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד:
 יְהוָה לַמַּבּוּל יֵשֶׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ
 יִתֵּן יְהוָהוּ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

פזמון¹.

אֶפְתַּח נָא שְׁפָרַתִּי וַאֲעֲנֶה בְּרוֹן.
 לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעַ הָאָרוֹן:

מִהָלַל אֶקְרָא אֵל. עַת יִשְׁעֵנוּ יוֹאֵל. וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל.
 נִקְרָא אֹז בְּגֵרוֹן: לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעַ הָאָרוֹן:

תִּפְתַּח אֶרֶץ יִשְׂע. לְתַפְלַת דָּךְ תִּשְׂע. וַיִּשְׂרָאֵל נוֹשְׂע.
 וְלִשׁוֹן אֵלִם תִּרוֹן: לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעַ הָאָרוֹן:

¹ לרבי מתתיה ב"ר יצחק מבולוניה. מיוסד על שם המחבר ר' "מתתיה חזק".

שעא

סדר הכנסת ספר תורה

תָּשִׁיב שְׁבוּתָנוּ אֵל חַי גּוֹאֲלָנוּ וּנְשָׁלֵם נְדָרֵינוּ וְכַפֵּר
אֶהְרֹן:
לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ:

יִפְּוּצוּ אֵל אוֹיְבֵיךָ יִרְגּוּ תַאֲבִיךָ יוֹם תִּרְיַב אֶת־רִיבְךָ
יִשׁוּבוּ לְבַצְרוֹן:
לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ:

הֵן נַעֲבֹר גְּאוּלִּים וְלָנוּ אֵל אֱלִים מְעֹז וַחֲלִים יִגְבֵר
וַיִּתְרֹן:
לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ:

חֲזִקִי נָא אֵל תְּהִי וְנָס יִגּוֹן וְהִי נִשִּׁיר כְּנֶאֱסִי¹ וַיְהִי בְּנִסְעֵ
הָאָרֶץ:
לְאֵל חַי אֲשִׁיר בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ:

¹ במד' רמ"ז וש"א: איתא "כנס".

מי שברך לבר-מצוה¹

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך
את הנער (פלוני בן פלוני) הנכנס היום לעול מצות.
ויצילהו מכל-צרה וצוקה. יגדלהו לתורה ולמצות
ולמעשים טובים. ולכל-אשר יפנה ישכיל ויצליח. יטע
בלבו זכרון היום הזה ולא-ימוש ממנו לעולם ועד. יהי
רצון שישמר חקיו ומשפטיו ותורותיו לשוב לו כל-הימים
ולחיותו כהיום הזה לטובה. לברכה. לחיים ולשלום.
וכן יהי רצון ונאמר אמן:

ט"פ דב' ה'
כ"ג

צד-המנוח או צד-המנוח אומרים:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד: יהוה הוא האלהים
יהוה הוא האלהים: יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך
לעולם ועד: והיה יהוה למלך על-כל-הארץ ביום ההוא
יהיה יהוה אחד ושמו אחד: וידעת היום והשבת
אל-לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים ומעל ועל-
הארץ מתחת אין עוד:

דב' ה' ד'

מ"ח ית, לט.

שנ"ט טו, ית.

זכר' יד, טו.

דב' ה' לט.

¹ נוסח זה הנוהג כיום בירושלים וברומה, אינו מופיע במחזורים רמ"ז ושי"א.

ברכות המצוות¹

שעג

לפני קביעת מזוזה מצרכים (וצמנוכת הצית מוספים מזמר ל'): :

שאלות דרכ
החאי פרי'
עקב שאלתא
קמה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְקַבֵּעַ מְזוּזָה:

לפני עשית מעקה מצרכים:

ספר העיטור
97 עו.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲקָה:

לפני הפרשת תרומות ומעשרות מטבל ודאי מצרכים (מפירות דמאי שהם פירות ספק
שהופרשו מהן מעשרות, יפריש בלא צרכה):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת:

לפני פדיון מעשר שני ודאי מצרכים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־פְּדִיּוֹן מַעֲשַׂר שְׁנִי:

בשמי הצרכות דלעיל נוהגים כדלקמן: לוקחים מן התולדת מעט יותר מאחד
למאה ואומרים:

יִוְתֵר מֵאֶחָד מִמָּאָה שְׁיִישׁ כָּאֵן הָרִי הוּא תְרוּמָה גְדוּלָּה
בְּצַד צְפוֹנוֹ; אוֹתוֹ אֶחָד מִמָּאָה שְׁיִישׁ כָּאֵן וְעוֹד
תְּשֻׁעָה חֲלָקִים כְּמוֹתוֹ בְּצַד צְפוֹנָם שְׁלֵה־פְרוֹת הָרִי הוּא
מַעֲשַׂר רֵאשׁוֹן. אוֹתוֹ אֶחָד מִמָּאָה שְׁעֵשִׂיתוֹ מַעֲשַׂר
רֵאשׁוֹן עֲשׂוּי תְרוּמַת מַעֲשַׂר; (בשנות מעשר שני ומַעֲשַׂר שְׁנִי)
(בשנות מעשר עני: ומַעֲשַׂר עֲנִי) בְּדְרוֹמָם. (בשנות מעשר שני ומְחֻלָּל
הוּא וְחֻמְשׁוֹ עַל־פְּרוּטָה בַּמְטָבַע שְׂיַחֲדָתוֹ לְחִלּוּל מַעֲשַׂר

¹ ברכות המצוות דלהלן המופיעות בקובץ ההלכות והמנהג הנ"ל במח' רמ"א וש"א היגן: מזוזה, חלה, טבילת
גדה, טבילת אדם (גר), טבילת כלים.

**שְׁנֵי וְרִבְעֵי) אִם הוּא רִבְעֵי יְהִי מְחֻלָּל הוּא וְחֻמְשׁוֹ
עַל-פְּרוּטָה בְּמִטְבֵּעַ שִׁיחֲדִיתוֹ לְחִלּוֹל מַעֲשֵׂר שְׁנֵי וְרִבְעֵי-**

המטבע לחילול מעשר שני ורבעי הוא מטבע שיש לו ערך ריאלי. וכל פעם שפודים נריך להמעיט מערכו צורך של פרוטה, שהיא כחלק הארבעים מערך גרם כסף נרוף, ונריך שיהיה מיוחד לפדיון מעשר שני ורבעי. מספר הפעמים שניתן לחלל על כל מטבע הוא כמספר ערך הפרוטות שיש בו. כשנתמלא המטבע שהקניב, יחללו כולו חוץ מפרוטה החמורה שבו על מטבע אחר שערכו לפחות שווה פרוטה, ויאמר:

**הַפְּרוּטָה הַחֲמוּרָה שֶׁל-מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אִו רִבְעֵי יִשָּׂא
מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אִו רִבְעֵי וְהַמּוֹתֵר – מַעֲשֵׂר שְׁנֵי
וְרִבְעֵי – שִׁישׁ בּוֹ יְהִי מְחֻלָּל הוּא וְחֻמְשׁוֹ עַל-מִטְבֵּעַ זֶה-**

את המטבע האחר נריך לשחוק ואחר כך לזרוק אותו לרוח או לים. ציוס האחרון של חול המועד של פסח (לכתחילה יש לבער בערב פסח) של השנים שלישית וששית למחזור שנות השמיטה שהם השנים של מעשר עני, יש לאבד את כל המטבעות לפדיון שיש צידו.

אותו חלק של התוארת שנקבע כתרומה וכתרומת מעשר, יש לאבדה בצורה שאין זה ציוון, ולמשל לקבור אותו. אחר שהופרש המעשר הראשון, אם אף לוי לא בא לתבוע אותו, מותר לבעלים לאכלו. המעשר השני מותר מיד באכילה אחרי שנפדה. המנצב בקשר למעשר עני דומה למנצב של מעשר ראשון. כל מי שאין צדו אוכל לשנה אחת נחשב לעני ועל כן יכול הוא לקחת לעצמו את מעשר העני, מי שיש לו אוכל צדית לשנה שלמה חייב לתת את המעשר לעני.

כל הדברים הללו נאמרים לזמן הזה, כשאין צית המקדש, ולפי סדרת רוב החכמים שדיני מעשרות ותרומות חלים רק מדרבנן. כאשר יבנה צית המקדש, כל סדר זה ישתנה ויהיה חובה להתנהג לפי ההוראות שיתנו חכמי הדור באותו זמן:

לפני פדיון פירות רבעי ודאי מצרכים:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל-פְּדִיּוֹן רִבְעֵי:**

אם פודים רבעי בלכד אומרים:

**רִבְעֵי זֶה יְהִי מְחֻלָּל הוּא וְחֻמְשׁוֹ עַל-פְּרוּטָה בְּמִטְבֵּעַ
שִׁיחֲדִיתוֹ לְחִלּוֹל מַעֲשֵׂר שְׁנֵי וְרִבְעֵי:**

והגים במטבע כאמור לעיל בענין מעשר שני:

שעה

ברכות הנהנין

לפני הפרשת חלה מעיסה החייבת בהפרשה מזככים. וכפוף שיעור המתחייב בהפרשת חלה, מפריש ללא ברכה:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמָה¹:**

האשה הטובלת לנידחה, אחרי שטבלה פעם אחת מזככת ומטבול שנית:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־הַטְּבִילָה:**

גר המתגייר בפני בית דין אחר שטבל מזכך:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־הַטְּבִילָה:**

לפני טבילת כלי או כלים רבים מזככים:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־טְבִילַת כְּלֵי (כְּלִים):**

ברכות הנהנין

לפני שאוכלים לחם מחמשת מיני דגן נוטלים ידים, ומזככים:

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־נְטִילַת יָדַיִם:**

ואם אוכלים ירקות שמטבילים אותם במשקה, נוטלים ידים צלי לומר ברכה:

אחרי נטילת הידים ללחם מזככים ברכה זו, ואוכלים כזית מן הלחם:

משני ברכות
פ"ז מ"ח.

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצֵא לָחֶם
מִן־הָאָרֶץ:**

¹ כך הנוסח במז' רמ"ו ושי"א המובא בדיני פסח, אולם ראה שו"ע יור"ד סי' שכ"ח ס"א ובשערי צדק שער מצות הארץ פי"ד סי' ל"ב; דרך אמונה ביכורים פ"ה הי"א; בירור הלכה קמא יור"ד סי' שכ"ח בענין הנוסח להפריש חלה או תרומה חלה או חלה מן העסה וכו'.

שעו

ברכות הריח

על תבשיל או מאפה מחמשת מיני דגן (חוץ מלחם) מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מִיְּנֵי מְזוֹנוֹת: בבלי ברכות 97 לו.

על כל פירות העץ מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרֵי הָעֵץ: משנ' ברכות פ"ו מ"ח.

על פירות האדמה (וירקות בכלל) מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה: שס.

על היין או מיץ ענבים מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן: שס.

על דבר שאין גדולו מן הארץ (בשר דגים ציפה גבינה וכדומה) וגם על כל המשקים חוץ מהיין מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ: בבלי ברכות 97 מ.

ברכות הריח¹

על ריח טוב שצנעים או נשיחים מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא עֵצֵי בְּשָׂמִים:

על ריח טוב שצנעים מזכרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא עֵשְׂבֵי בְּשָׂמִים:

¹ ברכות הריח אינן מופיעות בקובץ הנ"ל.

ברכות הודאה על הראיה והשמיעה

שעו

על תכלינים או בושם שאינו מן הזומח מצרכים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִיְּגֵי בְּשָׂמִים:

על ריח טוב שצפירות מצרכים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן רִיחַ טוֹב בְּפִרוֹת:

33
צלי ברכות
97 מנ:

על ריח שמן אפרסמון מצרכים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא שָׁמֵן עֵרֵב:

85
97 מנ:

מי שלוש בגד חדש או אוכל פרי חדש בשנה, או נכנס לבית חדש, או אירע לו מאורע משמח במיוחד, מצרך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמנוּ וְהִגִּיעֵנוּ לְזֶמֶן הַזֶּה:

85
97 גד:

ברכות הודאה על הראיה והשמיעה¹

הרואה צרכים או כוכבים מעופפים או כוכב שביט, וכן הרואה מדצרות או הרים או ימה, אחר שלא ראה אותם שלשים יום מצרך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

מסני
צלי ברכות
פ"ו, מ"א.

הרואה את ים האוקיינוס אחרי שלא ראה אותו שלשים יום מצרך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה אֶת־הַיָּם הַגָּדוֹל:

33
צלי ברכות
97 גד:

¹ רוב ברכות הודאה על הראיה והשמיעה לא הובאו במח' רמ"ו ושי"א.

שעה ברכות הודאה על הראיה והשמיעה

השומע רעם ורעידת אדמה מנצח בכל יום. על הרעם אינו חוזר על הצרכה בלוחו
היום כל עוד לא התפזרו העננים ולא התקשרו שוב:

שסג ברכות
שסג זג
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שִׁפְחוּ וּגְבוּרַתוֹ
מֵלֵא עוֹלָם:**

הרואה את הקשת בענן מנצח:

שסג זג נט
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹכֵר הַבְּרִית
וְנֶאֱמַן בְּבְרִיתוֹ וְקִים בְּמֵאֲמָרוֹ:**

הרואה אילנות מאכל פורחים בחודש ניסן מנצח פעם אחת בשנה:

שסג זג נט
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁלֵא חָסַר
בְּעוֹלָמוֹ כָּלֹם וּבָרָא בוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת
טוֹבוֹת יֵהֱנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:**

הרואה בריות נאות מנצח:

שסג זג נט
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁפַכָּה
לוֹ בְּעוֹלָמוֹ:**

הרואה אדם או צריה אחרת משונה ביותר מנצח:

שסג
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְשַׁנֶּה הַבְּרִיּוֹת:
השומע בשורה טובה (או על שינוי יין לפני התנאים המוצאים בשו"ע או"ח סימן
קע"ה) מנצח:**

שסג זג נט
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַטוֹב וְהַמִּיטִיב:

השומע בשורה רעה ר"ל והרואה צמי כנסיות בחורצן מנצח:

שסג
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַיֵּן הָאֱמֶת:

הרואה צמי כנסיות בישון אומר:

שסג זג נט
**בְּרוּךְ (אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם)¹ מְצִיב
גְּבוּל אֱלִמְנָה:**

1 ע"י משגיב סי' רבי"ד סק"ד.

ברכות הודאה על הראיה והשמיעה

שעט

הרואה חכם גדול בתורה מחכמי ישראל מצריך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שחלק
מחכמתו ליראיו:
שכלי ברכות
97 נח.

הרואה חכם צחכמת העולם אומר:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שנתן מחכמתו
לבשר ודם:

הרואה מלך ישראל מצריך:

ברוך (אתה יהוה אלהינו מלך העולם) שחלק
מכבודו ליראיו:

הרואה מלך מאומות העולם מצריך:

ברוך (אתה יהוה אלהינו מלך העולם)¹ שנתן
מכבודו לבשר ודם:

הרואה מקום שנעשה בו נס לו או לאצו או לאמו או לרבו או לאבותיו או לאבותינו,
מצריך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שעשה לי
(לאבי \ לאמי \ לרבי \ לאבותי \ לאבותינו)
נס במקום הזה:

הרואה אדם יקר לו אחרי שגרפא ממחלה קשה אומר:

ברוך רחמנא מלכא דעלמא דיהבך לן ולא
יהבך לעפרא:

הרואה אדם יקר לו אחרי שלא שמע עליו כלום צמשך שלשים יום אומר ברכת שהחיינו,
ואחר י"ג חודש מצריך:

שם 97 נח:

ברוך מחייה המתים:

1 ע"י משגיב סי' רכ"ד סק"ב מה שכתב שם.

סדר תפילת הדרך

שפ

יט אומריס

וַיִּסְעוּ וַיְהִיו חֲתַת אֱלֹהִים עַל־הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם ^{בר' לה, ה.}
וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרַי בְּנֵי יַעֲקֹב: לֹא־תִיַצֵּב אִישׁ ^{בר' יח, כה.}
בְּפָנֶיכֶם פְּחָדְכֶם וּמִוְרָאֲכֶם יִתְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פְּנֵי
כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּבָּהּ בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: עַד כֹּאן.

היוצא לדרך ששיעורה לפחות פרסה, לאחר שינא מעיבורה של עיר, לכתחילה
עומד ואומר:

יְהִי¹ רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁתוּלִיכֵנִי <sup>צנ"י ברכות
ק"ג כ"ט</sup>
לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנִי לְשָׁלוֹם (וְתִדְרְכֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַגִּיעֵנִי
לְמַחֲזוֹ חֲפָצֵי חַיִּים וְלְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנִי מִכָּף כָּל־אוֹיֵב
וְאוֹרֵב בְּדֶרֶךְ וְתַגְּנֵנִי לְחַן וְלַחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי
כָּל־רוֹאֵי. וְתַחֲזִירֵנִי לְבֵיתִי לְשָׁלוֹם. וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי.²
(כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אַתָּה). בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

צניסא מוסיפס:

וַיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שְׁתִּשְׁמְרֵנִי מִרוּחַ סוּעָה מִסַּעַר
וּמִצָּעֵר. וְתוֹצִיא רוּחַ טוֹבָה מֵאוֹצְרוֹתֶיךָ לְהַנְהִיג
אֶת־סַפִּינַת הָאָוִיר. וְחִזֵּק כָּל־מְנַהֲיָהּ שִׁינְהֶגוּ אוֹתָהּ
כְּרֹאֵי. וְהַגִּיעֵנוּ לְמַחֲזוֹ חֲפָצֵנוּ לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם בְּלֵי שׁוֹם
פְּחָד. שְׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֶל־אֲבוֹשׁ כִּי־חֲסִיתִי בְּךָ: ^{תה' כה, ג.}
וְאַנְחֵנוּ נְבָרְךָ יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הִלְלוּ־יָהּ: עַד כֹּאן. ^{שם קטו, יח.}

¹ בשו"ע או"ח סי' ק"י ס"ד כתב שצריך לאמרה בלשון רבים ע"פ דברי אב"י בברכות לא ע"א, אולם יש
בוזה דעות בין הראשונים וראה קצירת האומר שבסוף לוח ארש מאמר א' סי' ג' ד"ה וזו לשון. ² במח
רמ"ז במקום תיבת "תחנוני" איתא: "תפילתי בשועי אליך".

ברכת החמה

שפא

(וַיַּעֲקֹב הַלֵּל לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ-בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחְנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא
שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵיִם: יְהוָה עָז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֶךְ
אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פְּנֵי
אֱלֹהֶיךָ וַיַּחַנְךָ: יִשָּׂא יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:
וַשְׂמוּ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:
הַמְּלֶאכִי הַגָּאֹל אֹתִי מִכָּל-רָע יְבָרֶךְ אֶת-הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא
בָּהֶם שְׁמִי וַיִּשֶׂם אֲבֹתִי אֲבָרְהָם וַיִּצְחַק וַיִּדְּבַר
לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה: הִנֵּה אָנֹכִי
שָׁלַח מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּדַרְךָ וּלְהַבִּיאֲךָ אֶל-הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר הִכְנַתִּי):

ברכת החמה

הרואה חמה במקופתה והוא מכ"ח שנה לכ"ח שנה מזנך: (הפעם הנאה תהיה בשנת
תשנ"ז צעה"ת).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עוֹשֶׂה
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

צבלי ברכות
97 נט:

סדר ברכת המזון¹

קודם שיצרך ברכת המזון צימי החול אומרים מזמור של אותו יום כמו שכתוב בשחרית, ובשבת אומרים מזמור שיר ליום השבת וכו'. וצימים עוצים אומרים המזמור של יו"ט כמו שכתוב כל אחד במקומו ואחר כך אומרים למנחת צנגינות:

תהי' סז, ארת. תהי' סז, ארת.

מְזֻמָּר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת:
 טוֹב לְהַדוֹת לַיהוָה
 וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד
 בְּבִקְרַח חֲסִדֶיךָ וְאַמּוֹנֶתְךָ
 בַּלֵּילוֹת: עָלֵי-עֲשׂוֹר וְעָלֵי-
 נָבֶל עָלֵי הַגִּזְיוֹן בְּכַנּוֹר: כִּי
 שָׁמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶיךָ
 בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַגֵּן: מַה-
 גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד
 עִמָּקוֹ מַחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ-בֶּעַר
 לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא-יִבִין אֶת-
 זֹאת: בְּפֶרֶח רִשְׁעִים כְּמוֹ
 עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל-פְּעֵלֵי אֹן
 לְהַשְׁמֵדֵם עַד־עַד: וְאַתָּה
 מְרוֹם לְעֵלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה
 אֵיבֶיךָ יְהוָה כִּי-הִנֵּה אֵיבֶיךָ

יֵאבְדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל-פְּעֵלֵי אֹן: וְתָרַם כְּרֵאִים קָרְנֵי בַלְתֵּי
 בְּשִׁמְן רַעֲנָן: וְתַבֵּט עֵינֵי בְּשׂוֹרֵי בַקָּמִים עָלֵי מְרַעִים
 תִּשְׁמַעֲנָה אֲזִנֵּי: צַדִּיק כִּתְמָר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה:
 שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִגְבּוּן

¹ סדר ברכת המזון לא מופיע במחזורי רמ"ז ושי"א. נוסח זה הוא ע"פ מחזור שד"ל ח"א. וראו גם יצחק עקיבא סין, נוסח ברכת המזון כמנהג בני רומא, בתוך: קובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני רומא בעריכת א"מ פיאטלי, ירושלים תשע"ב עמוד 165 והלאה.

שפג

סדר ברכת המזון

בְּשִׁיבָה דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עוֹלָתָהּ בּוֹ:

סדר זימון בעשרה:

ואם הם עשרה או יותר יאמר המזכיר:
נְבָרֶךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ:
ועוין המסובין: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ
שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:
ומזכיר המזכיר: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ
שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:

סדר זימון בשלשה:

אם המסובין שלשה יאמר המזכיר:
נְבָרֶךְ שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ:
ועוין המסובין: בְּרוּךְ שְׂאֵכְלָנוּ
מִשָּׁלוֹ וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:
ומזכיר המזכיר: בְּרוּךְ שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ
וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:

יחיד המזכיר: בְּרוּךְ מִשְׁפִּיעַ לְרַעֲבִים. בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ:

סדר זימון לסעודת שבע ברכות¹:

המזמן אומר: בְּרָשׁוֹת מְרַנֵּן וְרַבֵּנֵן וְרַבּוֹתֵי:
נְבָרֶךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּמַעֲוֹנוֹ. שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ:

ועוים המסובין:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּמַעֲוֹנוֹ. שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ. וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:

מי שלא אכל עמהם אומר:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וּמְבָרֶךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּמַעֲוֹנוֹ:

המזמן חוזר:

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּמַעֲוֹנוֹ. שְׂאֵכְלָנוּ מִשָּׁלוֹ. וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַזֵּן אֶת־הָעוֹלָם
כָּלֹּ בַעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. בָּטוּבוֹ בְּחֵן וּבְחֶסֶד

¹ נוסח זימון לסעודת שבע ברכות לא מופיע במחזור ש"ל, ולקוח מסדר ברכות כמנהג ק"ק איטאלייאני, ליורנו תקצ"ב דף מ"ח.

וּבְרַחֲמִים כְּאֹמֹר • נִתֵּן לַחֵם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: ^{תהי' קלו' כה.}
 וּבְחֲסִדוֹ הַגָּדוֹל יִהְיֶה עִמָּנוּ כִּי הוּא אֵל זֶן מְפָרְנֵס וּמְכַלְכֵּל
 אֶת־הַכֹּל וּמְכִין מְזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו וּלְכָל־מַעֲשֵׂה יָדָיו אֲשֶׁר
 בָּרָא • כְּאֹמֹר • פּוֹתַח אֶת־יְדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רְצוֹן: ^{שם קמה, טז.}
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה • הֵזֵן אֶת־הַכֹּל:

גוֹדֵה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּנְפָאֵרְךָ מְלַכְנוּ וּנְשַׁבְּחֶךָ יוֹצְרֵנוּ
 וְנַהְדִּירְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ וְנִמְלִיכְךָ מְלַכְנוּ מְלֶךְ יַחִיד חַי
 הָעוֹלָמִים • עַל־שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה
 וְרַחֲבָה • (הַאִיסָה אֵינָה אוֹמֶרֶת: בְּרִית וְתוֹרָה) וְחַיִּים וּמְזוֹן •
 וְעַל־שֶׁהוֹצַאתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ
 מִלְכָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים • (הַאִיסָה אֵינָה אוֹמֶרֶת: וְעַל־בְּרִיתְךָ שְׁחַתְמָתָךְ
 בְּבִשְׂרָנוּ וְעַל־תּוֹרַתְךָ שְׁלַמְדַתָּנוּ) וְעַל־חֻקֵי רְצוֹנְךָ
 שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ • וְעַל־חַיִּים וּמְזוֹן שֶׁאַתָּה זֶן וּמְפָרְנֵס אוֹתָנוּ
 תָּמִיד בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה וּבְכָל־רִגְעָה:

צחנוכה וצפורים אומרים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמְּלַחְמוֹת וְעַל
 הַפְּרָקָן וְעַל הַפְּדוּת שְׁעִשִׁית עִמָּנוּ וְעַם־אַבוֹתֵינוּ • בְּיָמִים הֵהֵם
 בְּזִמְנֵי הַזֶּה:

צפורים

בְּיָמֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתָּר בְּשׁוֹשַׁן
 הַבִּירָה • כְּשֶׁעַמַּד עָלֵיהֶם
 הָמָן הִרְשָׁע • וּבִקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד
 לְהַרְגֵּם וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים
 מִנְּעַר וְעַד־זָמָן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם

צחנוכה

בְּיָמֵי מַתְתִּיָה בְּנֵי־יוֹחָנָן כֹּהֵן
 גָּדוֹל חֲשָׁמוֹנָאִי¹ וּבְנָיו •
 כְּשֶׁעַמַּדָּה עָלֵיהֶם מְלָכוֹת יוֹן
 הִרְשָׁעָה לְשַׁכְּחֵם מִתּוֹרַתְךָ
 וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֵי רְצוֹנְךָ •

חסד' ג, יג.

¹ במד' רמיו: "חשמונאי" בוי"ו.

סדר ברכת המזון

שפה

צחוקים	צפורים
<p>וְאֵתָהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עִמָּדָתְ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבַּת אֶת־רִיבָם. וְהִנֵּת אֶת־דֵּינָם. נִקְמָת אֶת־נִקְמָתָם. מִסֶּרֶת גְּבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעֻטִּים. וְטַמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתְךָ. וְלֶךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְלַעֲמֻד יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוּלָּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בֵּיתְךָ. וּפָנּוּ אֶת־הַיְכָלְךָ.</p>	<p>אֶחָד בְּשִׁלּוּשָׁה עֶשְׂרֵי לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵי הוּא־לְחֹדֶשׁ אֶדְרָר וְשִׁלְלָם לְבוּז: וְאֵתָהּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפֶּרֶת אֶת־עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחְשַׁבְתּוֹ. וְהִשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אֶתְּךָ וְאֶת־בְּנָיו עַל־הָעֵץ: וְכַשֵּׁם שֶׁעֲשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ גַם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>
<p>וְטַהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ גִרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשְׁךָ. וְקִבְעוּם שְׁמוֹנָה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם גַם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>	<p>וְטַהְרוּ אֶת־מִקְדָּשְׁךָ. וְהִדְלִיקוּ גִרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשְׁךָ. וְקִבְעוּם שְׁמוֹנָה יָמִים בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. וְכַשֵּׁם שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם גַם־כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ פְּלֵא וְנִסִּים בְּעֵת הַזֹּאת. וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סְלָה:</p>

ע"פ תהי קויע, על.

חסתי ט, כה.

ע"פ תוספת סופרים פ"כ ה"ג.

זכ"ת י.

עַל־הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אָנוּ מוֹדִים לְךָ וּמְבָרְכִים אֶת־שִׁמְךָ תָּמִיד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. וְהִנָּקֵם לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְנוֹדֶה לְךָ עַל־נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ וְעַל־מְזוֹנוֹת¹ שֶׁחָנַנְתָּנוּ בְּכַתּוּב: וְאָכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטְּבֵה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַמְּזוֹן:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל־צִיּוֹן מְשֻׁכֵּן כְּבוֹדְךָ וְעַל־מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל־הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ

¹ צ"ל קמץ גדול, אולם נוהגים כהיום לומר בקמץ קטן.

שְׁנִקְרָא שְׁמֵךְ עָלֵינוּ וְעַלֵּינוּ אָבִינוּ רְעֵנוּ זִוְגְנוּ פְּרִנְסָנוּ
 וְכִלְכְּלָנוּ הֲרוֹיַחְנוּ הַרוּחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה מְכַל-
 צְרוּתֵינוּ וְנָא אֶל-תְּצַרִיכְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶל-תְּבִיאֵנוּ לְיַדִּי
 מִתַּנַּת בֶּשֶׂר וְדָם וְלֹא לְיַדִּי הַלּוֹאֵת אָדָם אֶלָּא לְיַדְךָ
 הַמְּלֹאָה הַרְחֵבָה הַפְּתוּחָה וְהַשְּׁבֻעָה וְהַטּוֹבָה אֲשֶׁר
 לֹא-יָבוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא-נִכְלָם לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא כִּי
 בְּשֵׁם קְדֻשָּׁךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא בְּטַחְנוּ וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ
 הַנְּבִיא וּמְשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד עִבְדְּךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וַיָּבִיאוּ לָנוּ
 שְׂמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מִרְחָק: וְאֶף-עַל-פִּי שְׂאֲכָלָנוּ וְשָׁתִינוּ
 חֶרֶב בֵּיתְךָ הַבַּיִת הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ לֹא-שָׁכַחְנוּ אֶל-
 תְּשַׁכַּחְנוּ לְנִצָּח וְאֶל-תְּעוֹבְנוּ לְאֶרֶץ יָמִים:

משלי כה, כה.

בשנת אומרים:

נַחֲמָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּצִיּוֹן עִירְךָ בְּרָנָה וְשִׁמְחָנוּ בְּבִגְדֵי
 בַּיִת בְּחִירְתְּךָ וּמַלְכוּת בַּיִת דָּוִד מְשִׁיחְךָ בְּמַהֲרָה
 תַּחֲזִירָנָה לְמִקּוֹמָהּ:

רִצָּה וְהַחֲלִיצָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-מִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 הַשְּׁבֵת הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא
 מִלְּפָנֶיךָ לְשָׁבוֹת בּוֹ וְלַנּוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רִצּוֹנְךָ כְּרִצּוֹנְךָ
 הַנּוּחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶל-תְּהֵא עָלֵינוּ צָרָה וְרַעַב וַיְגוֹן וְאֶנְחָה
 בְּיוֹם מְנוּחָתְנוּ כִּי אָמַר דָּוִד הַנִּיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ
 וַיִּשְׁכֵּן בִּירוּשָׁלַם עַד-לְעוֹלָם: וְנֹאמַר שֵׁם אֲצַמִּיחַ קֶרֶן לְדָוִד עֲרֵכְתִּי
 יָרֵךְ לְמְשִׁיחִי וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה לְבַדְּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֵךְ כִּי
 אַתָּה הוּא בֹּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבֹעַל הַנְּחָמוֹת:

דה"א כג, כה.

תה"א קלג, ח.

בראש חודש, ציוס טוב ונחמה"מ מוסיפים זה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיָּבֵא יַגִּיעַ יִרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע
 וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֵּר וְזָכְרוּנוּ וְזָכְרוּנוּ אֲבוֹתֵינוּ וְזָכְרוּנוּ יְרוּשָׁלַם

סדר ברכת המזון

שפו

עִירְךָ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד עֲבָדְךָ. וְזָכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן. בְּיוֹם

צפסח:	צפסח:	צפסח:
חג המצות	חג המצות	חג המצות
חג השבועות	חג השבועות	חג השבועות
צפסח:	צפסח:	צפסח:
חג הסוכות	חג הסוכות	חג הסוכות
חג הסוכות	חג הסוכות	חג הסוכות
חג הסוכות	חג הסוכות	חג הסוכות
חג הסוכות	חג הסוכות	חג הסוכות

הַזֶּה. וְזָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנו
בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְחוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנו. כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

צפסח מותמים:

וְשִׁמְחֵנוּ בְּתוֹכָהּ. וְנִרְאָה בְּנַחֲמָתָהּ וּבְבִנְיָנָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה.
מְנַחֵם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם¹. אָמֵן: וּמְמַשֵּׁךְ צַמִּינוּ.

וּבְנֵה אֶת-יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה בְּרַחֲמָיו בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן:

בְּחַיֵּינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְיָבֵא גּוֹאֵל וְיַגְאֲלֵנוּ וְתַבְּנֵה עִיר
צִיּוֹן וְתַכּוֹן הָעֲבוּדָה בִּירוּשָׁלַיִם:*

(* צרכות לשוכת רצה או יעלה ויצוא (פרט ליו"כ), ונוכר אחר שחתם "צנין ירושלים"
לפני שהתחיל את הצרכה הצאה²:

מי ששכח רצה צפסח יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן שְׂפָתוֹת
לְמַנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה. לְאוֹת וּלְבְרִית. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה. מְקַדֵּשׁ הַשְּׂפָת:

¹ כך מופיע במחזור רמ"ו בלקט ההלכות שבסוף ח"ב בדין סדר זימון. וכן ע"י במשגיב סי' קפ"ח סק"י שכך
דעת הגר"א כהר"ף, ובשער הציון אות ז' שם, עוד ראשונים שסוברים כן (רבינו חננאל, האור זרוע, האשכול,
הרי"א, והרוקח). וע"י סין הנ"ל עמוד 168 הערות א/36 א/44. ² הברכות לשוכת "רצה או יעלה ויצוא"
אינן מופיעות במח' שד"ל, והם עפ"י שו"ע או"ח סי' קפ"ח ובמשגיב שם.

מי ששכח יעלה ויצוא בראש חודש יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן רָאשֵׁי חֳדָשִׁים
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן: וְאִינוֹ חוֹתֵם:

מי ששכח רצה וגם יעלה ויצוא בראש חודש שחל בשבת יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמִנוּחָה
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה. לְאוֹת וּלְבְרִית. וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים
לְזִכְרוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

מי ששכח יעלה ויצוא ביום טוב יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת־יוֹם (נפסס: חג המצות |
שזועוט: חג השבועות | נסוכות: חג הסוכות | נשמיני עזרת וס"ט: שְׁמִינִי
חג עֲצָרַת) הַזֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמָנִים:

מי ששכח רצה וגם יעלה ויצוא ביום טוב שחל בשבת יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת
לְמִנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה. לְאוֹת וּלְבְרִית. וְיָמִים
טוֹבִים לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת־יוֹם (נפסס: חג המצות | שזועוט: חג
השבועות | נסוכות: חג הסוכות | נשמיני עזרת וס"ט: שְׁמִינִי חג עֲצָרַת)
הַזֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמָנִים:

מי ששכח יעלה ויצוא בחול המועד יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן מוֹעֲדִים לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת־יוֹם חג (פלוגי) הַזֶּה. וְאִינוֹ חוֹתֵם:

מי ששכח רצה וגם יעלה ויצוא בשבת חול המועד יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת
לְמִנוּחָה. וּמוֹעֲדִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמָנִים:

מי ששכח יעלה ויצוא בראש השנה יאמר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים

סדר ברכת המזון

שפט

לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. אֶת-יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה: וְאִינוּ מוֹמְסִים¹:
 מִי שֶׁשָּׂכַח רֵלָה וּגְסָ יַעֲלֶה וַיִּצְוֹא צְרָאֵשׁ הַשָּׁנָה שְׂחַל בְּשִׁבְתָּ יֹאמֶר:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן שְׂבֻתוֹת
 לְמַנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וּלְבְרִית. וַיָּמִים
 טוֹבִים. אֶת-יוֹם הַזְכָּרוֹן הַזֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְקַדֵּשׁ הַשְּׂבֻת
 וַיִּשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְכָּרוֹן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 יִתְבָּרַךְ לְעַד הָאֵל אָבִינוּ מְלַכְנוּ מַחְסְנוּ אֲדִירְנוּ
 בּוֹרְאָנוּ גּוֹאֲלָנוּ יּוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה
 יִשְׂרָאֵל רוֹעֵה נְאֻמָּן הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמִּיטִיב לְכָל אֵל
 שְׂבָכָל-יוֹם וַיּוֹם עַמָּנוּ. הוּא הֵיטִיב לָנוּ הוּא מֵיטִיב לָנוּ הוּא
 יֵיטִיב עַמָּנוּ הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ בְּרַחֲמָיו
 לְעַד. חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים בְּרַכָּה רְיֻחָה וְהַצְלָחָה וְחַיִּים וְשְׁלוֹם
 וְכָל-טוֹב. וּמְכַל-טוֹב אֶל-יַחְסְרֵנוּ אָבִינוּ אָב הַרַחֲמָן:

- הַרַחֲמָן הוּא יְמַלֵּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:
- הַרַחֲמָן יִתְבָּרַךְ עַל-כִּפְסָא כְּבוֹדוֹ:
- הַרַחֲמָן יִשְׁתַּבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
- הַרַחֲמָן יִשְׁתַּבַּח לְדוֹרֵי דוֹרִים:
- הַרַחֲמָן יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנִצְחָה נְצַחִים:
- הַרַחֲמָן יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמֵינָה לְאֶרְצֵנוּ:
- הַרַחֲמָן יַצִּילֵנוּ מֵעַנְיֹת:
- הַרַחֲמָן יַצִּילֵנוּ מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה:

¹ לדעת המשגיב בסי' קפ"ח ס"ק י"ט חותם "בא"י מקדש ישראל ויום הזכרון".

הַרְחֵמֵן	יִצְלָנוּ מִכָּל־פְּגַע רָע:
הַרְחֵמֵן	יִצְלָנוּ מִדִּינָה שֶׁל־גִּיהֲנָם:
הַרְחֵמֵן	יִשְׁבֹּר עוֹל גּוֹיִם מֵעַל־צְוָארֵנוּ:
הַרְחֵמֵן	יִיטֵיב אַחֲרֵיתָנוּ מִרֵּאשִׁיתָנוּ:
הַרְחֵמֵן	יִסַּלֵּק יֵצֵר הָרַע מִקִּרְבָּנוּ:
הַרְחֵמֵן	יִפְרִינֵסֵנוּ בְּכָבוֹד:
הַרְחֵמֵן	יְהִי לָנוּ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ בְּכָל־מְקוֹם:
הַרְחֵמֵן	יִשְׁמַר צְאֲתָנוּ וּבּוֹאֲנוּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
הַרְחֵמֵן	יְבָרֵךְ אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת־הַשְּׁלֶחַן הַזֶּה וְאֶנְחֵנוּ שְׂאֲכָלָנוּ עָלָיו:

האורח אומר¹:

הַרְחֵמֵן הוא יְבָרֵךְ אֶת־הַשְּׁלֶחַן הַזֶּה שְׂאֲכָלָנוּ עָלָיו. ויסדר בו כָּל־מַעֲדָנֵי עוֹלָם. ויהיה כְּשֶׁלְּחָנוּ שֶׁל־אַבְרָהָם אָבִינוּ. כָּל־רֵעֵב מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל וְכָל־צָמָא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה. הַרְחֵמֵן הוא יְבָרֵךְ אֶת־בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה (אָבִיו וְאִמּוֹ וְאִשְׁתּוֹ בָּנָיו וּבָנוֹתָיו וְחַתָּנָיו וְכַלּוֹתָיו): ויהי רָצוֹן שֶׁלֹּא יְבוֹשׁ וְלֹא־יִכָּלֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֵעוֹלָם הַבָּא. ויהיו נְכֹסִיו מְצֻלָּחִים וְקָרוֹבִים לְעִיר. וְלֹא־יִשְׁלַט שָׂטָן בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו. וְאֵל־יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו שׁוֹם דְּבַר חֲטָא וְהִרְהוּר עוֹן מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: עד כאן.

הַרְחֵמֵן יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל כְּמוֹ שֶׁבָּרַךְ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל מְכַל כָּל. כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כָּלָנוּ יַחַד בְּבִרְכָה שְׁלֵמָה. וְנֹאמַר אָמֵן:

¹ ברכת האורח אינו מופיעה במחזור שד"ל, הנוסח כאן לקוח מסידור איטאליאני בעריכת מעה"ח דוד פאנצ'ירי וינא-בודאפשט, שנת תרצ"צ.

שצא

סדר ברכת המזון

הַרְחֵמֵנוּ יִשְׁלַח לָנוּ אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב. וְיִלְמְדֵנוּ
לְקַח טוֹב. וְיִפְתַּח לָנוּ אֶת־אֹצְרוֹ הַטּוֹב:

הַרְחֵמֵנוּ יִטַּע תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ לְבִלְתִּי נַחֲטָא:

נסעודה שלאחר ברית מילה מוסיפים¹:

הַרְחֵמֵנוּ. יְבָרֶךְ פְּלוּגֵי הַנְּעַר הַזֶּה. וְאֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ. וְיִזְכֶּה
לְחַנּוּכוֹ וּלְחַכְמּוֹ. מִיּוֹם הַשְּׂמִינִי וְהִלְאָה יִרְצֶה דָמוֹ. וְיִהִי
אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ:

הַרְחֵמֵנוּ. יְבָרֶךְ הַנְּעַר הַזֶּה. הַנִּמּוּל לְשִׁמּוֹנָה (כשהנריט שלא זומנה:
לְנִבּוֹנָה). וְיִהְיוּ יָדָיו אֲמוּנָה. וְיִזְכֶּה לְרֵאוֹת פְּנֵי שׁוֹכֵן
מְעוֹנָה. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה:

הַרְחֵמֵנוּ. יְבָרֶךְ הַמּוֹהֵל הַמֵּל בְּשֵׁר עֶרְלָה. אֲשֶׁר מֵל וּפְרַע וּמִצָּן
דְּמֵי הַמִּילָה. כִּי מִי יֵרָא וְחָרַד עֲבוּדָתוֹ פְּסוּלָה. אִם
שְׁלֹשׁ־אַלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ:

הַרְחֵמֵנוּ. יְבָרֶךְ בְּעֲלֵי בְרִית מִילָה. אֲשֶׁר שָׁשׂוּ לַעֲשׂוֹת צְדָק
בְּגִילָה. וְיִתְּנֵם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה. שׁוֹכֵן בְּשָׂמִי מַעְלָה:

הַרְחֵמֵנוּ. יִשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחוֹ תְּמִים. בְּזִכּוֹת חֲתָנֵנוּ הַנִּמּוּל בְּדָמִים.
וְיִקְבֵּץ מִתּוֹךְ לְאוֹמִים. עִם מְפֹזָר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים:

הַרְחֵמֵנוּ. אֲשֶׁר חָנַן הַיֵּלֵד הַזֶּה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ. הוּא יִגַּן עָלָיו
מִמְרוֹמוֹ. וּבְשָׁלוֹם יָבֵא אֶל־מְקוֹמוֹ. כְּאַפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה
לְשֵׁמוֹ. וְיִקְרָא בְּיִשְׂרָאֵל שְׁמוֹ:

הַרְחֵמֵנוּ. הוּא פְּקוּד יִפְקְדֵהוּ בְּרַחֲמִים. לְהַכְנִיסוֹ בְּדַת חַכּוּמִים.
יַעֲבֹדוּהוּ עַמִּים. וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ לְאֻמִּים:

הַרְחֵמֵנוּ. רַבּוֹת שָׁנִים יַחֲיֶהוּ. וְצְדָק לְרַגְלָיו יִקְרָאָהוּ. וּבְנִחָמַת
צִיּוֹן יִרְאָהוּ. וְאֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם יְבָרְכֵהוּ:

¹ שם המחבר ר"י אברהם כהן צדק, ושמו חתום בפיוט. הנוסח המובא כאן לקוח מסדר ברכות כמנהג ק"ק איטאליאני, ליורנו תקצ"ב דף נ"ב.

הַרְחַמֵּן - יְבָרֵךְ הַנֶּעַר הַזֶּה הַנִּמּוּל וְכָל־חֲבוּרָתוֹ. יִשְׂמַח אָבִיו וְתִגַּל יוֹלְדָתוֹ. וְיִזְכּוּ הַמְּסוּבִין בְּסֵעוּדָתוֹ בְּגִי בָּנִים לְהִרְאוֹתוֹ. וְיֵשׁ תַקְוָה לְאַחֲרֵיתוֹ:

ע"פ ירמ' לא, טז.

הַרְחַמֵּן - מְהֵרָה יִזְכֹּר זֹאת מִצְוֹתוֹ בָּהּ יִפְדֶּה אִיוּמָתוֹ. וְרַחוּם יַעֲזֹר עַל עַדְתּוֹ. קְהֵלֵיו יִקְבֹּץ בְּחֶמְלָתוֹ: וּמַמְשִׁיכִים "הַרְחַמֵּן יִזְכְּנוּ לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ" וכו':

הַרְחַמֵּן יִזְכְּנוּ לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְבִנְיָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ¹
וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

בשנת: הַרְחַמֵּן יִנְחִילֵנוּ עוֹלָם שְׁכָלוֹ שַׁבַּת מְנוּחָה לְחַי הָעוֹלָמִים:
בשנת מדש: הַרְחַמֵּן יַחְדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וּלְבִרְכָה:
ביום טו"ז: הַרְחַמֵּן יִגְיַעֲנוּ לְמוֹעֲדִים וְלְרִגְלִים אַחֲרֵים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם:
בשנת השנה: הַרְחַמֵּן יַחְדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וּלְבִרְכָה:
בסוכות: הַרְחַמֵּן יִקִּים אֶת־סִכַּת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת:

אם שכח לומר 'על הניסים' יאמר:
הַרְחַמֵּן - יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּשֵׁם שְׁעֵשֶׂה לְאַבּוֹתֵינוּ בְּיָמִים קָדְמִים בְּזִמְנֵי הַזֶּה. בְּיָמֵינוּ וכו':

הַרְחַמֵּן יִשִּׂים עָלֵינוּ וּבִינֵינוּ בְּרָכָה וְחַיִּים וְרַפּוּאָה וְשָׁלוֹם
מִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

מְגִדִּיל (בשנת ויו"ט: מְגִדִּיל) יִשׁוּעוֹת מַלְכוּ וְעֲשֵׂה־חֶסֶד לְמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד־עוֹלָם: עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

ש"צ כ"ב, נ"א.
לוי' כ"ב, ג.

¹ התיבות "ולבנין בית המקדש" לא מופיעות במח' שד"ל.

שצג

ברכת מעין שלש

סְבָרֵי מְרֻנָּן - (הקהל עונה: לְחַיִּים):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

ברכת מעין שלשי¹

על מיני מזונות מחמשת מיני דגן, על יין או מיץ ענבים או פירות משצעת המינים אומרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל-

ע"פ ילקוט
שמעוני עקב
רמח תת"ן

אם שמה יין, או מיץ ענבים:
הַגֶּפֶן וְעַל-פְּרֵי הַגֶּפֶן

אם אכל מזונות:
הַמַּחֲיָה וְעַל-הַכֹּלֶלָה

אם אכל פירות משצעת המינים: | אם אכל מיני מזונות ושמה יין | אם אכל מיני מזונות ופירות משצעת המינים:

הָעֵץ וְעַל-פְּרֵי הָעֵץ | הַמַּחֲיָה וְעַל-הַכֹּלֶלָה | הַמַּחֲיָה וְעַל-הַכֹּלֶלָה וְעַל-פְּרֵי הָעֵץ

אם אכל פירות משצעת המינים ושמה יין או מיץ ענבים: | אם אכל מיני מזונות ופירות משצעת המינים ושמה יין או מיץ ענבים:

הַגֶּפֶן וְעַל-פְּרֵי הַגֶּפֶן | הַמַּחֲיָה וְעַל-הַכֹּלֶלָה וְעַל-הַגֶּפֶן וְעַל-פְּרֵי הָעֵץ | הַמַּחֲיָה וְעַל-הַכֹּלֶלָה וְעַל-הַגֶּפֶן וְעַל-פְּרֵי הָעֵץ

ותמיד ממשיך:

וְעַל-תְּנוּבַת הַשְּׂדֵה וְעַל-אֶרֶץ חֲמֹדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמְזוֹן שְׂרָצִית וְהַנְחֵלָתְךָ אֶת-אֲבוֹתֵינוּ רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל-יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל-צִיּוֹן מְשֻׁכֵּן כְּבוֹדְךָ וְעַל-מְלָכוֹת בַּיַּת דָּוִד מְשִׁיחֲךָ וְעַל-מְכוֹנְךָ וְהִכְלֵךְ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁךְ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ בְּתוֹכָהּ וְנֹאכַל מִפְּרִיָּהּ וְנִשְׂבַּע מִטוֹבָהּ וְנִבְרַכְךָ עָלֶיךָ בְּקִדְשָׁהּ וּבִשְׁהָרָהּ

¹ נוסח ברכת מעין שלש וברכת בורא נפשות לקוחה מלקט ההלכות שבסוף מחזור רמ"א, דין סדר זימון.

צפסח: וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה.	צראש חודש: וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֵאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.	צשבת: וְנַחֲמֵנוּ בְּיוֹם הַשְּׁבִיט הַזֶּה.
צסוכות: וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.	צראש השנה: וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזְּכוּר הַזֶּה.	צשבעות: וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה.

צשמיני עזרת ושמחת תורה:
וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם שְׁמִינֵי חַג עֲצַרְת הַזֶּה.

כי אל טוב ומיטיב אתה¹. ברוך אתה יהוה.

אם שמה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²	אם שמה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²	אם שמה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²
אם כל מיני מזונות ומפירות משצעת המינים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²	אם כל מיני מזונות ושתה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²	אם כל מיני מזונות ושתה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²
אם כל פירות משצעת המינים ושתה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²	אם כל פירות משצעת המינים ושתה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²	אם כל פירות משצעת המינים ושתה יין או מיץ ענבים: עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמַּחְיָה וְעַל-הַכֹּלֵל: ²

(* על פירות שגדלו בא"י אומרים: פְּרוּתֵיָהּ.

** על יין מענבים שגדלו בא"י אומרים: גִּפְנָהּ.

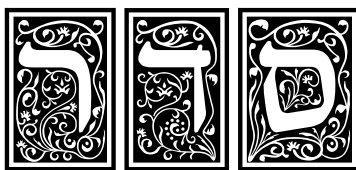
¹ אעפ"י שאין כאן מעין החתימה כנוסחות המקובלות, ע"י ברו"ף ברכות דף ל"ב ע"א וברבינו יונה שם, וברמב"ם פה"מ ברכות פ"ו מ"ח שכך הוא הנוסח. ² במח' רמ"ז בקובץ הנ"ל כתוב "פרי העץ". אולם בשו"ע או"ח סי' ר"ח סי"א מובא נוסח "על-הפירות" וכן נהוג לומר כיום בחתימה.

שצה

סדר ברית מילה

מי שאכל או שמה כל דבר אחר מזכך אחריו כללהלן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרָא נְפֹשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָן עַל-כָּל-מַה-שֶּׁבָּרָא. בְּרוּךְ¹ חַי הָעוֹלָמִים:

ברית מילה

המכניס בנו למילה אומר:

בְּרוּכִים הַיּוֹשְׁבִים וְהַעוֹמְדִים²:

טה' סה, ה.

בְּרוּךְ הַבּא (בְּשֵׁם יְהוָה):

יש אומרים

**הַלֵּלוּ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲוֶדָה יְהוָה בְּכָל-לֵבב בְּסוּד יִשְׂרָאֵל וְעַדְהָ:³
גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל-חַפְצֵיהֶם:
הוֹדוּ וְהַדְרִיפוּ פִּעְלוֹ וְצַדִּיקָתוֹ עֲמֶדֶת לְעַד: זִכַּר עֲשֵׂה
לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה: טָרַף נֶתַן לִירְאָיו יִזְכַּר לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ: כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם:
מַעֲשֵׂי יָדָיו אֶמֶת וּמִשְׁפָּט נְאֻמָּנִים כָּל-פְּקוּדָיו: סְמוּכִים
לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֶמֶת וַיִּשְׂר: פְּדוּתוֹ שָׁלַח לְעַמּוֹ**

¹ עיי' תוס' בברכות דף לז. ד"ה בורא שכתב בשם הירושלמי לחתום בשם. וכך במח' רמ"ז כתוב לחתום בשם. וכך בביאור הגר"א או"ח סי' ל"ז סק"ד. אולם רוב הפוסקים פסקו שלא לחתום בשם, וכך נהוג היום.
² בקובץ ההלכות והמנהג "ענין ברית מילה" שמופיע בסוף מח' רמ"ז, המילה "והעומדים" לא מופיעה, ואילו במח' ש"א מופיעה. ³ מזמור זה והפזמונים "משכיל מכתם" ו"יהי שלום" לא מופיעים במחזור רמ"ז וש"א בקובץ הנ"ל.

שצו

סדר ברית מילה

צְוֵה-לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רְאֵשִׁית חֻמְתָּהּ
יִרְאֵת יְהוָה שְׂכָל טוֹב לְכָל-עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עִמָּדַת לְעַד:

פזמון מאת ר' מרדכי לאטיס מרומא:

מִשְׁכִּיל מִכְתָּם שִׁירוּ רַעִים- לְכַבּוֹד אִישׁ תָּם וְתָמִים דְּעִים:
גַּם אָמְרוּ מִה-טוֹב וּמִה-נְעִים- יֵלֵד הַנְּמוּל לְשִׁמוּנָה:
אֲשִׁיר הַיּוֹם לְבְרִית מִלָּה- זְמֶרָה שְׁגִיזוֹן וְתַהֲלָה:
תּוֹדוֹת אֶקְרִיב בְּדַמּוֹת עוֹלָה- וּכְמוֹ תוֹרִים וּבְגִי-יוֹנָה:

פזמון מאת ר' טוביה:

יְהִי-שְׁלוֹם בְּחִילָנוּ וְשִׁלּוּהַ בְּיִשְׂרָאֵל-

ט"פ תה"ו
קכב, ז.

בְּסֶמֶן טוֹב בֵּן בָּא לָנוּ בְּיָמָיו יָבּוֹא גּוֹאֵל:
הַיֵּלֵד יְהִי רַעְנָן- בְּצֵל שִׁדְי יתְלוֹנָן:
וּבַתּוֹרָה יִתְבּוֹנֵן- יֵאלֶף דָּת לְכָל-שׂוֹאֵל: בְּסֶמֶן וְכוּ

שס זא, ח.

אזי הבן אומר:

אֲשֶׁרִיו תִּבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ וְהַקְהֵל עוֹנִים: גִּשְׁבְּעָה
בְּטוֹב בֵּיתְךָ קָדֹשׁ הַיְכָלְךָ:

תה"ו קיח, טו.

מניחים הילד על הכסא של אליהו הנביא, והמוהל אומר:

זֶה¹ הַכֶּסֶא שֶׁל-אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב: לִישׁוּעַתְּךָ
קִנִּיתִי יְהוָה: שִׁבְרַתִּי לִישׁוּעַתְּךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ
עֲשִׂיתִי: אֱלֹהֵינוּ מִלֵּאדֶּךָ הִבְרִית הִנֵּה שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ- עֲמוּד
עַל-יְמִין הַמּוֹהֵל וְסִמְכֵהוּ: שִׁבְרַתִּי לִישׁוּעַתְּךָ יְהוָה: שֵׁשׁ
אֲנֹכִי עַל-אִמְרַתְּךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שָׁלוֹם רַב לְאֶהְבֵי
תּוֹרַתְךָ וְאִין-לָמוּ מִכְּשׁוֹל: אֲשֶׁרִיו תִּבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן
חֲצֵרֶיךָ גִּשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קָדֹשׁ הַיְכָלְךָ:

זכ"מ ית.

תה"ו קיט,
קסו.

תה"ו קיט,
קסו.

תה"ו קיט,
קסו.

תה"ו סה, לה,
תה"ו קיח, טו.

¹ במח' רמ"ו בקובץ הנ"ל לא מופיע קטע זה, אולם ראה שו"ע יור"ד סי' רס"ה סי"א שכתב לומר בפיו שהוא כסא אליהו.

סדר ברית מילה

שצו

המוהל עומד ואומר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל-הַמִּילָה:

בין מילה לפריעה אצי הכן מצרך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיֵסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ:

בארץ ישראל נהגו שהאב מצרך גם ברכת "שהחיינו":

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהִגִּיעֵנוּ לְזִמְנֵי הַיְהוּדָה:

והניצור עונים אחריו:

כַּשֵּׁם שֶׁנִּכְנַס לְבְרִית (או: לְבְרִית מִילָה) בֵּן יְכִנֵּס לַתּוֹרָה
לְחַפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים (אָמֵן):

ע"פ תוספתא
ברכות פ"ג,
ה"ב, וצ"ל
שבת דף קלז:

המוהל או אדם אחר נוטל כוס של יין ציד ימינו וצממים צשמאלו (ולכחמילה יקח
הדס)² ומצרך:

סְבָרֵי מֶרְנָן (הקהל עונה: לְחַיִּים):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
פְּרֵי הַגֶּפֶן:

אם מרחימים עלי צשממים מצרכים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
עֲצֵי בְשָׂמִים:

¹ נוסח ברכה זו לא מופיעה במחזור רמ"ו ושי"א בקובץ הני"ל בענין "ברית מילה", אולם ראה שו"ע יור"ד
סי' רס"ה ס"ז. ² במח' רמ"ו ושי"א הובא רק "עצי בשמים" וכנראה הכוונה להדרים כמו שנוכר בשו"ע
יור"ד סי' רס"ה ס"א, וע"י שו"ע או"ח סי' תקנ"ט ס"ז ובבאר הגולה שם.

שצה

סדר ברית מילה

חס מריחים עשני בשמים מזככים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא
עֲשָׂבִי בְּשָׁמִים:

חס מריחים פרי ריחני מזככים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַנּוֹתֵן רִיחַ
טוֹב בַּפְּרוֹת:

חס מריחים תזלינין או צושס שאינו מן הלומח מזככים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא
מִיְּנֵי בְּשָׁמִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קָדַשׁ
יָדָיךָ מִבְּטָן וְחָק בְּשָׂארוֹ שֶׁסּוּ וְצִאָצְאוֹ חֲתָם בְּאוֹת
בְּרִית קְדֹשׁ. עַל־כֵּן בְּשֹׂכֵר זֹאת אֵל־חֵי חֲלָקְנוּ צוּרְנוּ צְוֶה
לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׂאֲרֵנוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־שָׂם
בְּבִשְׂרֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. כּוֹרֵת הַבְּרִית:

ט"פ תוספתא
ברכות פ"ו,
ה"ג, וצ"ל
שבת דף קלו:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. קַיִם אֶת־הַיָּלֶד הַזֶּה לְאָבִיו
וְלְאִמּוֹ. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ (בְּיִשְׂרָאֵל) פְּלוּנִי בֶן פְּלוּנִי
יִשְׁמַח הָאִישׁ בְּיוֹצֵא חֲלָצוֹ וְתִגַּל הָאִשָּׁה בְּפָרִי בְטָנָהּ.
כְּאָמֹר יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ: וְנֹאמֵר וַיִּמַּל
אֲבִרְהֵם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶן־שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱתוֹ
אֱלֹהִים: וְנֹאמֵר וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

ט"פ מדרש
שכל טוב ברי'
ח, יד.
רות ד, יד.

משל' כג, כה.
ברי' כג, ד.

תה' קה, ג.

תה' קו, ח.

טס.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

פלוני בן פלוני הקטן גדול יהיה. יחי הילד לאביו ולאמו
יהי אה לשבעה וגם לשמונה בשם שנכנס לברית

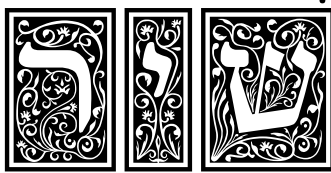
שצט

סדר ברית מילה

(א: לברית מילה) בן יפנס לתורה לחפה ולמעשים טובים. (אמן):

והמנצח שומע מן היין, ומטיף ממנו שלש טיפות באצבעו בפיו של תינוק, המוהל אומר מי שצרך לילדת ולכך הנימול:

מנהג ירושלים לומר מזמור זה:

תה' קכח,
לרן.

הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁרֶי כָּל-יָרָא יְהוָה הֶהָלַךְ בְּדַרְכָּיו: יִגִּיעַ בַּפִּיךָ
כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֲשֶׁתְּךָ כַּגֶּפֶן פְּרִיָּהּ בְּיַרְכְּתֵי
בֵיתְךָ בְּגִיף כְּשֶׁתְּלִי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִּי-בֵן יִבְרָךְ
גֹּבֵר יָרָא יְהוָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה מֵצִיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְרָאָה-בְּגִים לְבַגֶּיךָ שְׁלוֹם עַל-יִשְׂרָאֵל:

אס יש מנין אומרים קדיש "יהא שלמא":

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְבְּרָא כְרַעוּתָהּ. וְיִמְלִיךְ
מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
בְּעֵגְלָא וּבְזֶמֶן קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.

וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא לְעֵלְא מִן-כָּל-
בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאִמֵּרִין בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ
אָמֵן. יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן-שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל-כָּל-
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
וְעַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

סדר ברית מילה לגרים

צמילת גר המוהל מצדד:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על המילה¹:
בבלי שבת 97 קלו

אחרי המילה אומרים:

סברי מרנן (הקהל עונה: לחיים):

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא
פרי הגפן:

נוטלים הדסים ומצרכים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא
עצי בשמים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו למול את הגרים ולהטיף מהם
דם ברית. שאמלא דם ברית לא נתקמו שמים וארץ:
שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ
לא שמתי: ברוך אתה יהוה כורת הברית:
בבלי שבת 97 קלו
ירמי לג, כה

אלהינו ואלהי אבותינו קים את הגר הזה בתורת
אל ובמצותיו ויקרא שמו בישראל פלוני
בן אברהם אבינו בסמן טוב ישמח בתורה ויגל במצות:
הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: פלוני בן אברהם
אבינו זה אלהים יגדלו: כשם שנכנס לברית כך
יכנס לתורה למצות לחפה ולמעשים טובים. וכן יהי
רצון ונאמר אמן:
תהי קום, ת

¹ כך משמע במח' רמ"ז וש"א וכן כתב בביאור הגר"א שו"ע יר"ד סי' רס"ח סקי"ב ובפתחי תשובה יר"ד רס"ז ס"ב שהנוסח הוא "על המילה".

תא

סדר ברית מילה לגרים

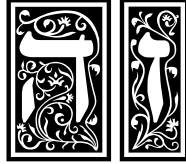
ואומרים מזמור זה:

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשֶׁר עֲיִנִי אֶל־הַהָרִים מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי: ^{תהי' קב"ה,}
עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אֵל־יִתֵּן
לְמוֹט רִגְלֶךָ אֵל־יִנּוֹם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא־יִנּוֹם וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שְׁמֶרְךָ יְהוָה אֶצְלֶךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ:
יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יִכָּכֵה וַיִּרְחַ בְּלִילָהּ: יְהוָה יִשְׁמְרֶךָ
מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמֹר־צִאֲתֶךָ וּבֹאֶךָ
מִמַּעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

אם יש מניין אומרים קדיש "יהא שלמא":

סדר פדיון הבן הבכור

הכהן שואל את אם הילד שמא ילדה בן אחר או הפילה לפני לידת הבן שעומדים לפדותו. אם היא עונה בשלילה, הכהן נוטל את הבן בחיקו ואומר:

הבן בכור הוא. והקדוש ברוך הוא צוה¹ לפדותו שנאמר
 ופדיוו מִבֶּן־חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכָּךָ כֶּסֶף חֲמִשָּׁת שֶׁקֶלִים ^{במ' יח, טז.}
 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא: כִּשְׁהֵיִת בְּמַעֵי אִמּוֹ
 הֵיִת בְּרִשׁוֹת אָבִיךָ שִׁבְשָׁמִים וּבְרִשׁוֹת אָבִיךָ וְאִמּוֹ.
 וְעַכְשָׁיו אַתָּה בְּרִשׁוֹתִי (שְׁאֲנִי כֹהֵן) וְאָבִיךָ וְאִמּוֹ מִבְּקִשָּׁיִן
 לְפָדוֹתְךָ שְׂאֵתָה בְּכוֹר מִקֹּדֶשׁ. שְׁכֵן כְּתוּב: וַיְדַבֵּר יְהוָה ^{שמ' יג, ג.}
 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קֹדֶשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בְּבִנְי
 יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:

האב יכול כסף או שווה כסף בשווי ה' סלעים צדו ויאמר לכהן שרוצה לפדות
 הבן, ויזכך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ <sup>בבלי פסחים
דף קכ"א:</sup>
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־פְּדִיּוֹן הַבֵּן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁחִינּוּ וּמִיַּמְנוּ ^{שס.}
 וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

ומציא הכסף שווה חמש סלעים ונותנו לכהן. הכהן מחזיר לאב הילד, והכהן אומר:
 וְהִרִי הַחֲפָצִים הִלְלוּ יִבְנְסוּ תַחֲתֶיךָ לְפִדְיוֹנְךָ שְׂאֵתָה
 בְּכוֹר. [וְהַחֲפָצִים הִלְלוּ יִנְתְּנוּ בְּמִתְנָה לְבַעֲלֵיהֶן²].

¹ במח' רמ"ו: "פתב". ² משפט זה נאמר רק כאשר הכהן מחזיר המתנה לאבי הילד, במקרה שהכהן לא חפץ להחזיר המתנה ולשמרה ברשותו, משמישים תיבות "והחפצים הללו ינתנו במתנה לבעליהן".

תג

סדר פדיון הבן הבכור

וְאִם פְּדִיתִךָ כָּרְאוּי הֲרִי-אַתָּה פְּדוּי- וְאִם-לֹא הֲרִי-אַתָּה
פְּדוּי כַּתּוּרָה וְכִהְלַכְהָ וּכְבַקִּי שְׂבִי-שְׂרָאֵל:

והסגן מניח את ידו על ראש המינוק ומנכך¹:

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו
לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם:
יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ: יִשָּׂא
יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וְיִשֶּׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי אֶבְרַכֶם:

והסגן מסיים:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׂמִים. כַּשֵּׁם שְׂזֻכִית לְפָדְיוֹן
הַבֵּן בֶּן תִּזְכָּה לְקִיָּם כָּל-מִצּוֹת שְׁבִתּוֹרָה:

¹ במז' רמ"ז ש"א: לא מופיעה ברכת הכהנים ודברי הסיום של הכהן.

תד

סדר זבד הבת¹

יִזְנְתִי בְּחַגֵּי הַסֵּלַע בְּסֹתֵר הַמְדִרְגָה הַרְאִינִי אֶת־מְרַאֲיֶךָ ^{ש"ס ב, יד.}
הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלְךָ כִּי־קוֹלְךָ עָרֵב וּמְרַאֲיֶךָ נְאוּהָ:

אם הילדה היא הראשונה נמשפחה מוסיפים:

אֶחָת הִיא יִזְנְתִי תַמְתִּי אֶחָת הִיא לְאִמָּה בְרָה הִיא ^{ס"ו, ט.}
לְיוֹלְדָתָה רְאוּהָ בְנוֹת וַיֵּאֱשְׂרוּהָ מְלָכוֹת
וּפְלִגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ:

וַיְבָרְכוּ אֶת־רַבָּקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתָנוּ אַתְּ הִי לְאֵלֶּפֶי ^{כ"ד, ס.}
רַבָּה וַיִּירֶשׁ זְרַעְךָ אֶת שַׁעַר שְׁנָאִיו:

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֶּךָ: ^{כ"ו, ו, כד"כ.}
יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם: וּשְׁמוֹ
אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

מִי־שִׁבְרְךָ אֲמוֹתֵינוּ שָׂרָה וּרַבָּקָה רָחֵל וְלֵאָה וּמְרִים ^{ס"ח, ט, כט.}
הַנְּבִיאָה וְאַבְיגַיִל וְאַסְתֵּר הַמְּלָכָה בַת־אַבְיָחִיל. הוּא
יְבָרְךָ אֶת־הַיְלִדָה הַנִּעְיָמָה הַזֹּאת וַיִּקְרָא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל
... בְּמִזְל־טוֹב וּבְשַׁעַת בְּרָכָה. וַיַּגְדֵּלָהּ בְּבְרִיאוֹת שָׁלוֹם
וּמְנוּחָה. וַיִּזְכֶּהּ לְאִבִּיהָ וּלְאִמָּהּ לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחָתָהּ
וּבְחֻפְתָּהּ. בְּבָנִים זְכָרִים. עֶשֶׂר וְכְבוֹד. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים ^{ס"ח, כ"ג, טו.}
יְנוּבֹן בְּשִׂיבָה. וְכֵן יְהִי רְצוֹן. וְנֹאמַר אָמֵן:

¹ סדר זבד הבת לא מופיע במח' רמ"ו וש"א וכן לא במח' העתיקים, הנוסח כאן לקוח ממח' הרב מ"ע הרטום ח"א עמ' 1410-

סדר קידושין ונישואין

תה

יש אומרים פומון לכבוד חתן וכלה¹:

קחי כנור. שאי גילה. עדת אל חי. בקול צהלה. והרבי שיר.
מאד געלה. לקול חתן וקול כלה: משוש חתן. יהי איתן.
לשושבינו. בסוד תורה. והקולות. תמור קולות. נתונים הם לעם
נברא. ונחשבים כמקריבים יקר כרים. לאל גורא. ובונים לה
למפלה. לשם לפאר ולתהלה: ובתרועה. גדול דעה. יהי סובב.
כאיש טוחן. הדר כלה וחסן חן לה. וזיו יפיה. יהי בוחן. והוד
תנחל. דלא כחל. ולא שרק. ויעלת חן. ואל מולה. כבוד בעלה.
ובימינה ובשמאלה. שני דודים מכבדים. ברית שלום במשכנם.
ברוב בנים מהגנים. ואין רוזן במשמנם. עליצותם ושמחתם.
ביצחקם וגם יינם. והפלה בלי עצלה תשרת את בעלה: נתנה
שיר וגם נשיר לאל עליון תהלתו ויחון עם אשר נפעם כמו
כתוב בספרתו. ומקדשו. מעון קדשו. יכניחו כדברתו. ותחיש
לה מהלה להקריב שי ודי עולה:

יש אומרים:

הָלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ־אֱלֹהֵי בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:
הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בַּנְּבִל וּכְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף
וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בַּמְנִים וְעִגְבִּי: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּ־
יְהוָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּ־יְהוָה:

בְּרוּךְ הַבּא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: אֱלֹהֵי יְהוָה
וַיֵּאָר לָנוּ אֶסְרוּ־חַג בְּעֵבְתֵימָּה עַד־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ:
אֱלֵי אַתָּה וְאוֹדֶךָ אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

שם קית.
כרבע.

1 לרבי שמואל ארקיוולטי. ושמו חתום בפומון.

תו

סדר קידושין ונישואין

מסדר הקידושין לוקח כוס יין ומנכר:

סְבָרִי מְרַגֵּן. (הקהל עונה: לְחַיִּים):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא

פְּרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ

33בלי כתובות
97 א:

בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־הָעֲרִיזוֹת. וְאָסַר לָנוּ אֶת־

הָאֲרוּסוֹת. וְהִתִּיר לָנוּ אֶת־הַנִּשְׁוֹאוֹת (לָנוּ) עַל־יְדֵי חֲפָה

וְקִדּוּשֵׁין. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי

חֲפָה וְקִדּוּשֵׁין:

החמץ והכלה שותים מן היין.

הכלה מושיטה אלצע ימנית והחמץ בנוכחות שני עדים כשרים אומר לה:

הֲרִי אֶת מְקַדְּשֶׁת לִי בְּטַבְעֶת זוֹ כְּדַת מֹשֶׁה וַיִּשְׂרָאֵל:

ספר האורח
ח"ג דין
קידושין.

והחמץ נותן הטבעת על אלצעה.

לאחר מכן יש נוהגים לשזור כוס של זכוכית זכר לחורצן והחמץ אומר:

אִם־אֶשְׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק־לְשׁוֹנִי לְחִכִּי

סה' קלו. ה.

אִם־לֹא אֶזְכְּרֶכִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל־

רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי:

יש נוהגים לשזור את הכוס זכר לחורצן, ולומר את הפסוק בסוף החופה¹.

קוראים את הכתובה.

החמץ נותן הכתובה לכלה ואומר:

הֵא לִיךְ כְּתֻבָּתֶיךָ כְּדַת מֹשֶׁה וַיִּשְׂרָאֵל:

¹ במח' ש"א בקובץ ההלכות שמובא בסוף ח"ב כתוב שאחר שגמרו לברך ולשתות מכוס של ברכת האירוסין, משברין את הכוס (של ברכה).

סדר קידושין ונישואין

תו

לוקמים כוס יין שניה ומזכרים שבע זרכות אלו:

סְבָרֵי מָרְנָן. (הקהל עונה: לְחַיִּים):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהִכֵּל בָּרָא לְכַבֹּדוֹ:

בבלי כתובות 97 ת.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. יוֹצֵר הָאָדָם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם דְּמוּת תְּבִנִיתוֹ. וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עַד־יַעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. יוֹצֵר הָאָדָם:

שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתַגֵּל עֵקֶרָה בְּקִבוּץ בְּנִיָּה לְתוֹכָהּ¹ בְּשִׂמְחָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְשַׂמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָה:

שִׂמְחַת תְּשַׂמַּח רַעִים הָאֲהוּבִים. כְּשִׂמְחַךְ יִצְרָךְ מִקֶּדֶם בְּגוֹן־עֲדוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְשַׂמַּח חֲתָן וְכַלָּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּרָא שָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה. חֲתָן וְכַלָּה. גִּילָה. רִנָּה. דִּיצָה וְחִדּוּה. אֲהָבָה וְאַחֻוּה. שְׁלוֹם וְרַעוּת. מְהִרָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם. קוֹל שִׁשׁוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כַּלָּה. קוֹל מְצַהֲלוֹת חֲתָנִים מִחֻפְתָּן וְנִעָרִים מִמִּשְׁתָּה נְגִינָתָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מְשַׂמַּח הַחֲתָן עִם הַכַּלָּה:

ירמ' לג, י. שם ז, לה.

ושומין הסמן והכללה. ואח"כ אומר המזכר:

¹ במד' רמ"ז: "בְּתוֹכָהּ".

תה

סדר קידושין ונישואין

שִׁיר¹ הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־יִרְאֶה הַהֵלֵךְ בְּדַרְכָּיו:
יִגִּיעַ בַּפִּיךָ כִּי תֹאכַל אֲשֶׁר־יָדָה וְטוֹב לָךְ:

תה' קמת,
ל'ו'

אֶשְׁתַּחֲוֶה כַּגִּפֶּן פְּרִיָּה בִּירְכָתִי בֵּיתְךָ בִּנְיָה כַּשְׂתְּלֵי זֵיתִים
סָבִיב לְשַׁלְּחֲנֶךָ: הִנֵּה כִּי־בֵן יִבְרָךְ זָבֵר יִרְאֶה
יְהוָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה מֵעַיִן וְרֹאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יָמָי
חַיֶּיךָ: וְרֹאֵה־בְּנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

יְבָרְכוּ חֲתָן וְכֵלָה כְּבִרְךָ יְהוָה אָדָם וְחַוָּה:
יְבָרְכוּ חֲתָן וְכֵלָה כְּבִרְךָ יְהוָה אַבְרָהָם וְשָׂרָה:
יְבָרְכוּ חֲתָן וְכֵלָה כְּבִרְךָ יְהוָה יִצְחָק וְרֵבֶקָה:
יְבָרְכוּ חֲתָן וְכֵלָה כְּבִרְךָ יְהוָה יַעֲקֹב וְרַחֵל וְלֵאָה:
יְבָרְכוּ חֲתָן וְכֵלָה כְּבִרְךָ יְהוָה מְרֹדְכֵי הַצַּדִּיק
וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה²:

כִּי־בִשְׂמֵחָה תֵּצֵאוּ וּבְשְׁלוֹם תּוּבְלוּן הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת
יִפְצְחוּ לְפָנֶיכֶם רִנָּה וְכָל־עַצֵּי הַשָּׁדָה יִמְחֵאוּ־כֶף:

יש' נה, יב'

יש מוסיפים:

יִרְבוּ שְׂמֵחוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנוֹסוּ אֲנָחוֹת־הוֹדוּ לַיהוָה כִּי
טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

תה' קומ, ה'

הרצ או כהן מנצח את ההמתן והכלה צפסוקי צרכת כהנים:

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׂמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶנֶךָ:
יֵשָׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם: וְשָׂמוּ
אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

כמ' ו, כדרסו'

¹ מזמור זה מופיע במחזור ש"א- אולם במח' רמ"ו לא מופיע- נוהגים להשמיט את הפסוק הראשון- ² כהנים נוהגים להשמיט חרוז אחרון זה- ³ ברכת כהנים לא מופיעה מחזור רמ"ו וש"א ולא במח' העתיקים-

טת סדר תפילת חולים¹

נוהגים לפתוח ארון הקודש ועומדים. יש אומרים מזמורי תהלים כ'; ל"ח; קמ"ב בתחילה, ואח"כ תפילת החולים:

יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עַם־יְהוָה הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עֲמוֹ
פְּדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

מִצִּלָּאִין אֲנַחְנָא וְתַבְעִין רַחֲמֵי מִן־קָדָם אֱלֹהָא מְרִי
שְׁמִיָּא וְאַרְעָא עִם סֵפֶר אֲזַרִיתָא הֵדֵן (או):
סְפְרֵי אֲזַרִיתָא אֱלִין) דְּכִתְיָבִין בֵּיה (בְּהוֹן) תִּלְתַּת עֵשֶׂר
מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי כִּכְתוּב יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲרֵךְ
אֲפָיִם וְרַב־חֲסֵד וְאַמְת: נִצַּר חֲסֵד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֹן
וּפְשַׁע וְחֻטְאָה וְנִקְהֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רַחֲמִים.
הַמְתַּנְהֵג עִם בְּרִיּוֹתָיו² בְּמִדַּת רַחֲמִים. וְלוֹ הַחֲסֵד
וְהַרַחֲמִים. הוּא יִתְמַלֵּא רַחֲמִין טְבִין וְקַרִיבִין עֲלֵנָּא
וְעַל־כָּל־עַמֵּה בֵּית יִשְׂרָאֵל הַקְּרוּבִים וְהַרְחֹקִים. הַנְּאֻנְחִים
וְהַנְּאֻנְקִים. הַשְּׂדוּדִים וְהַנְּדוּדִים³. וְהָאֲבוּדִים מֵאִין תַּקְוָה
וְשֹׁבֵר. וְהַנְּפֹזִרִים בְּכָל־פְּנֵה וּבְעֵבֶר. וְכָל־מִי שְׁהוּא (חָבוּשׁ)
בְּבֵית הָאֲסוּרִים. וְכָל־מִי שְׁשָׂרוּי בְּצַעַר וּבְצָרָה תַחַת
יַד־מֶלֶךְ וְשָׂרִים. הוּא יִשְׁלַח מִלְּאָךְ פְּנִיו לְהוֹשִׁיעֵם. וְיִצְיִלֵם
מִכָּל־צָרוֹתֵם. וְיַפְדֶּם וְיַגְאֲלֵם. וְכָל־מִי שְׁהוּא חוֹלָה אַרוּכָה
מִהֲרָה תִצְמַח וְתַעֲלֶה. וּמִן קַדְמוּהִי יִשְׁתַּלַּח מִלְּאָךְ
אֲסוּתָא⁴ דְּרַחֲמֵי. לְאִסְטָה לְכָל־קִצְרֵי וּמְרִיעֵי דְאִתְמַרְעוּ
בְּגוֹ עַמֵּה בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּבְתוֹכֵם יִגִּיחַ וְיִרְגִיעַ וְיִשְׁקִיט
וְיִוֹשִׁיעַ וְיִרְפָּא וְיַעֲוֹד פּב"פ שְׁנוּדֵר (לִאֲסֵה שְׁנוּדֵרֵת) קָךְ וְקָךְ
לְמֵאוּר. לְכַבּוֹד הַתּוֹרָה וְלְכַבּוֹד בֵּית אֱלֹהֵינוּ. בְּמָה

¹ נוסח דומה של תפילה זו, נרפסה בסידור כמנהג אבינון ח"א. ² במח' רמ"ו ושי"א: "ברואיו". ³ במח' רמ"ו ושי"א: "ננדודים". ⁴ במח' רמ"ו: "אסותא".

דַּאֲתַסְיָאוּ מִי מָרָה עַל-יָדַי מִשָּׁהּ. וּכְמָה דַּאֲתַסִּי חֲזַקְיָהּ
 מִמְרַעְיָהּ. כִּךְ יִתְסִי (תִּתְסִי) מִכָּל-מְרַעֵין בִּישִׁין וְיִתְרַחֲקוֹן
 וְיִתְעַרְקוֹן מֵעַרְקוֹהִי וּמִגִּידוֹהִי (מֵעַרְקִיָּהּ וּמִגִּידֶיהָ) וּמִן
 מֵאֲתָן וְאַרְבָּעֵין וְתַמְנַיָּא אִיבְרוּהִי (וּמִן רַנ"ב אִיבְרִיָּהּ).
 קוֹרָא (קוֹרֵאת) אֶל-יְהוָה וְיַעֲנֶהוּ וְיַעֲנֶהוּ (וְיַעֲנֶה) יִשְׁלַח דְּבַרוֹ
 וְיִרְפְּאֵהוּ (וְיִרְפְּאֵהָ). יִצְפְּנָהוּ (יִצְפְּנָה) בְּסִכּוֹ וְיִגַּן בְּעַדוֹ
 (בְּעַדָּהּ). כִּי-יִפֹּל (תִּפֹּל) לֹא-יִוָּטֵל (תִּוָּטֵל) כִּי-יְהוּדָה סוּמְדָה
 יָדוֹ (יָדָה): וְיִקְיִים בּוֹ (בָּהּ) מִקְרָאֵי דְכְּתִיבִין וְעַבְדְּתֶם אֶת
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבִרְךְּ אֶת-לַחְמְךָ וְאֶת-מִימֶיךָ וְהִסְרְתִי
 מִחֲלָה מִקֶּרְבְּךָ: וְעוֹד כְּתִיב וְהִסִּיר יְהוָה מִמֶּךָ כָּל-חֲלֵי
 וְכָל-מְדוּי מִצָּרִים הֲרַעִים אֲשֶׁר יִדְעַת לֹא יִשְׁמַם בְּךָ
 וְנִתְנַם בְּכָל-שָׁנְאֶיךָ: וְעוֹד כְּתִיב וַיֹּאמֶר אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע
 לְקוֹלוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִיָּשֵׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהִאֲזִינָה לְמִצְוֹתָיו
 וְשִׁמְרַת כָּל-חֻקָּיו כָּל-הַמְּחֻלָּה אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא-
 אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רַפְּאֵךְ: וְעוֹד כְּתִיב וּזְרַחַה לְכֶם
 יִרְאֵי שָׁמַי שְׁמַשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכַנְפֶיהָ וַיִּצְאֲתֶם וּפְשַׁתֶּם
 כְּעַגְלֵי מִרְבָּק: וְעוֹד כְּתִיב וּנְחַד יְהוָה תִּמִּיד וְהַשְׁבִּיעַ
 בְּצַחְצַחוֹת נִפְשֶׁךָ וְעִצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהִיִּיתַת כְּגֵן רוּחַ וּכְמוֹצֵא
 מַיִם אֲשֶׁר לֹא-יִכָּזְבוּ מִיָּמָיו: וְעוֹד כְּתִיב אִזּוּ יִבְקַע כְּשֹׁחַר
 אוֹרֶךְ וְאַרְכַּתֶּךָ מִהֲרָה תִצְמַח וְהַלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה כְּבוֹד
 יְהוָה יִאֲסֹפֶךָ: יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ (יִסְעֲדֵנָה) עַל-עַרְשׂ דְּוַי.
 יֵאָרִיךְ יָמִים בְּטוֹב וּשְׁנוֹתָיו (וּשְׁנוֹתֶיהָ) בְּנִעְיָמִים. יְהוָה
 יִשְׁמְרֶהוּ וְיַחֲיֶהוּ (יִשְׁמְרֶהָ וְיַחֲיֶהָ) וְאֲשֶׁר בְּאַרְץ חֶלְקוֹ
 (חֶלְקָהּ). הֲרַפָּא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתֶם: הוּא
 יִרְפְּאֵהוּ וְיַעֲצִימֶהוּ (יִרְפְּאֵהָ וְיַעֲצִימָהּ) וְכָל-חֲוֵלֵי עַמּוֹ

תה"ו טו, כד.
 שמו"ב כה, כה.
 ד"ז ז, טו.
 שמו"ט טו, כו.
 מלכ"ג ג, כ.
 שמו"ח יח, יח.
 שס, ת.
 תה"ו מה, ה.
 שס, ג.
 שס קמ"ג, ג.

מי שברך לחולה

תיא

יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ בְכָל־ל הַבְּרָכָה. יַעֲלֹזוּ חֲסִידֵי־ם בְּכַבּוֹד יְרַנְּנוּ
 עַל־מְשֻׁכְבוֹתֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֵט מִשְׁחֵיתוֹתֵם:
 יוֹדוּ לַיהוָה חֲסִדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבַנְי אָדָם: רַפְּאוּנוּ יְהוָה
 וְנִרְפָּא- הוֹשִׁיעֵנו וְנוֹשְׁעָה כִּי תִהְלֹתֵנו אִתָּה:

ויש מוספים מזמור תהלים זה:

מְזֻמָּר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוּמְמָהּ יְהוָה כִּי
 דָּלִיתָנִי וְלֹא־שָׁמַחַת אִיבִי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוֹעֵתִי
 אֵלַיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְהוָה הָעֲלִיתָ מִן־שָׂאוֹל נַפְשִׁי חַיִּיתָנִי
 מִיַּרְדֵי־בֹר: זָמְרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזִכְרֵ קִדְשׁוֹ: כִּי
 רָגַעוּ בְּאִפּוֹ חַיִּים בְּרַצּוֹנֵנוּ בְּעֶרְב יַלִּין בְּכִי וְלִבְקָר רִנָּה:
 וְאֲנִי אִמְרָתִי בְּשִׁלּוֹי בַל־אֲמוּט לְעוֹלָם: יְהוָה בְּרַצּוֹנֶךָ
 הָעֲמַדְתָּה לְהַרְרִי עַז הַסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהַל: אֵלַיךָ
 יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן: מַה־בִּצַּע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי
 אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עֲפָר הַיַּגִּיד אֶמְתַּךְ: שִׁמְעֵ־יְהוָה וְחַנּוּנִי
 יְהוָה הִי־הָעֶזְר לִי: הַפְּכֵת מִסְפְּדֵי לְמַחּוֹל לִי פִתַּחַת שָׁקִי
 וַתֹּאזְרֵנִי שְׂמֻחָה: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֹדֶךָ:

מי שברך לחולה¹

לאשה	לאיש
מִי שְׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם	מִי שְׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם
יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ	יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. הוּא יְבָרַךְ
וַיִּרְפָּא אֶת־... בְּעֵבוֹר טַפְס"פ	וַיִּרְפָּא אֶת־... בְּעֵבוֹר טַפְס"פ

¹ מי שברך זה אינו מופיע במח' רמ"ו ושי"א ולא במחזורים העתיקים, ולקוח ממחזור המ"ע הרטום ח"א עמוד 1486 כנוסח קצר.

לאיש

לאשה

יִתֵּן צְדָקָה בְּעִבּוּרוֹ. בְּשֹׁכֵר
 זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְרַחֵם
 עָלָיו. וַיְבָרְכֵהוּ. וַיְרַפְּאֵהוּ.
 וַיַּחַזְקֵהוּ. וַיַּחֲיֵהוּ. וַיַּצִּילֵהוּ.
 מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה. וַיִּשְׁלַח
 רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל-אַבְרָיו
 וְגִידָיו. וְלְכָל-גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ.
 וַיְנַוְחוּ עָלָיו כָּל-הַבְּרִכּוֹת.
 וַיִּבְטַל מֵעָלָיו כָּל-גְּזֵרוֹת
 קָשׁוֹת וְרַעוֹת. וַיִּמְלֵא כָּל-
 מִשְׁאֲלוֹת לְבָבוֹ לְטוֹבָה.
 וַיַּצְמִיחַ לוֹ וְלְכָל-יִשְׂרָאֵל
 יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב. וְכֵן יְהִי רְצוֹן
 וְנֹאמַר אָמֵן:

יִתֵּן צְדָקָה בְּעִבּוּרָהּ. בְּשֹׁכֵר
 זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְרַחֵם
 עָלֶיהָ. וַיְבָרְכֶיהָ. וַיְרַפְּאֶיהָ.
 וַיַּחַזְקֶיהָ. וַיַּחֲיֶיהָ. וַיַּצִּילֶיהָ.
 מִכָּל-צָרָה וְצוּקָה. וַיִּשְׁלַח
 רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל-אַבְרֶיהָ
 וְגִידֶיהָ. וְלְכָל-גּוּפָהּ וְנַפְשָׁהּ.
 וַיְנַוְחוּ עָלֶיהָ כָּל-הַבְּרִכּוֹת.
 וַיִּבְטַל מֵעָלֶיהָ כָּל-גְּזֵרוֹת
 קָשׁוֹת וְרַעוֹת. וַיִּמְלֵא כָּל-
 מִשְׁאֲלוֹת לִבָּהּ לְטוֹבָה.
 וַיַּצְמִיחַ לָהּ וְלְכָל-יִשְׂרָאֵל
 יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב. וְכֵן יְהִי רְצוֹן
 וְנֹאמַר אָמֵן:

סדר שנוי השם

צאים עשרה בני אדם והצקי שצהם אוחז ספר מורה צורעו ואומר:

מִצְלָאִין אֲנַחְנָא וְתַבְעִין רַחֲמֵי מִן-קָדָם אֱלֹהֵא מְרִי
 שְׁמֵיָא וְאַרְעָא עִם סֵפֶר אֲוֵרִיתָא הֵדֵן (א):
 סְפָרֵי אֲוֵרִיתָא אֵלִין) דְּכַתִּיבִין בֵּיהּ (בְּהוֹן) תָּלַת עֶשְׂרִי
 מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי. כַּכְתוּב יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ
 אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְאֱמֶת: נִצֵּר חֶסֶד לְאֵלִפִּים נִשְׂא עֹן
 וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהֵי. הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא רַחֲמִים.
 הַמְתַּנְהֵג עִם בְּרִיּוֹתָיו בְּמִדַּת רַחֲמִים. וְלוֹ הַחֶסֶד
 וְהַרַחֲמִים. הוּא יִתְמַלֵּא רַחֲמִין טָבִין וְקָרִיבִין עַל-כָּל-חֹלִי

שמך לה רח.

סדר שנוי השם

תיג

עמו ישראל ובתוכם על-האיש החולה הזה (למטה: האשה החולה הזו) ... ויקים אותו (אותה) לרפואה שלמה ולחיים טובים ויקרא שמו (שמה) ... ישמח הוא בשמו (תשמח היא בשמה) ויתקים שמו בו (שמה בה) כדכתיב ואגדלה שמו ויהיה ברכה: וכתיב ולא יקרא עוד את שמו אברהם ויהיה שמו אברהם כי אברהם מן גוים נתתיו: יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שיהא שנוי שמו (שמה) לבטל מעליו (מעליה) כל-גזרות קשות ורעות ולקרע גזר דינו מעליו (דינה מעליה) ומעל-כל-אשר לו (לה) - ואם נקנסה מיתה על ... על ... זה (זו) לא נקנסה - אם נגזרה גזרה רעה על ... על ... זה (זו) לא נגזרה - והרי הוא (היא) כאיש אחר וכבריה חדשה וכקטן שגולד לחיים טובים ולאריכות ימים ולמלוי שנים וזמנים - ויקים בו (בה) מקרא שכתוב את-מספר ימיו אמלא: לא יהיה משם עוד¹ עול ימים וזקן אשר לא ימלא את-ימיו - ונאמר שמעתי את-תפלתך ראיתי את-דמעתך הנני רפא לך ביום השלישי תעלה בית יהוה: יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שתשלח רפואה שלמה ל... זה (זו) מהרה ליצדקה ולזכות ולהתחדש נעורים ולחדש מעשים - לאכל בעולם הזה ולהנחיל בעולם הבא - להתעטר ברצונך - למצא חן בעיניך - להודות לך ולברך שמו כי טוב - דכתיב ברכי גפשי את-יהוה ואל-תשכחי כל-גמוליו: הסלח לכל-עונכי הרפא לכל-

כ"י יב. ב.
ס"ה ת. ה.

שמי כג. טו.
מ"ב כ. ה.

ת"ה קג. כ"ה.

¹ במד' רמ"ז התיבות: "משם עוד" לא מופיעות, אך מופיעות במח' ש"א והלאה.

תיד

ליושבת על-המשבר

תַּחֲלוּאֵיכִי: הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיִּיכִי הִמְעַטְרְכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים:
הַמְשַׁבֵּיעַ בְּטוֹב עֲדִידָךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרַיִכִי: וְנֹאמַר
יִדְרוּ לִיהוָה חֶסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: וַיִּזְבְּחוּ וּזְבַחֵי
תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה: הַגּוֹמֵל לְחַיִּים טוֹבוֹת. הוּא
יִגְמְלֶךָ כָּל-טוֹב. אָמֵן:

תהי קול
כאדם.

ליושבת על-המשבר

מוֹלִיל הַצִּקִּי סֵפֶר תּוֹרָה וְאוֹמֵר הַמּוֹמּוֹרִים שְׁנַתְּהִלִּים י"ט; כ; וְקמ"ג, וְאח"כ אוֹמֵר:
הַסֵּלַח לְכָל-עוֹנְכִי הִרְפָּא לְכָל-תַּחֲלוּאֵיכִי: הַגּוֹאֵל
מִשַּׁחַת חַיִּיכִי הִמְעַטְרְכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים:
הַמְשַׁבֵּיעַ בְּטוֹב עֲדִידָךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרַיִכִי:

שם קול גיח.

מִצְלָאִין אֲנַחְנָא וְתַבְעִין רַחֲמֵי מִן-קָדָם אֱלֹהֵא מְרִי
שְׁמִיא וְאַרְעָא עִם סֵפֶר אוֹרִיתָא הֵדִין (א:ו):
סִפְרֵי אוֹרִיתָא אֵלִין) דְּכַתִּיבִין בֵּיהּ (בְּהוֹן) תְּלַת עֶשֶׂר
מְכִילִין דְּרַחֲמֵי כַּכְתוּב יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרְךָ
אֵפִים וְרַב-חֶסֶד וְאַמֶּת: נִצְר חֶסֶד לְאֵלִפִים נִשְׂא עוֹן
וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהַ. הָאֵל הָעוֹנָה אֶת-יִרְאִיו לְעַתּוֹת
בְּצָרָה. פּוֹקֵד וְזוֹכֵר לְטוֹבָה אֲשֶׁה עֲצוּרָה וְעַקְרָה. מְנַיַח
וּמְרַגְעֵ וּמְרַנֵּין לֵב אֲשֶׁה מְצַרָה. תַּחֲוִיל תּוֹעֵק בְּחַבְלֵיהָ
וְצִירֵיהָ צָרָה כְּמִבְכִּירָה. מְשַׁבֵּיר וּמוֹלִיד וּמְמַצִּיא מְנוּחָה
וּמְרַגְעָה. לְאֶשֶׁר נִפְשָׁה עַד-שְׁעָרֵי מוֹת נִגְעָה. בְּרַגַע קִטְוֹן
בְּעַת רְצוֹן בְּהַקְשׁוֹתָהּ בְּלִדְתָהּ. קוֹלָה לְמָרוֹם יַעֲלֶה.
תִּקְבַּל שׁוֹעֲתָהּ וְצַעֲקוֹתָהּ כְּמִשְׁפַּט הַבְּנוֹת הַכְּשֻׁרוֹת אֲשֶׁר
לֹא-הָיוּ בְּפִתְקָה שְׁלִיחָה. אֲשֶׁר נִגְזַר עָלֶיהָ בְּחַטָּאָה בְּיוֹם

שמ' לה, רח.

ישע' כה, ת.

ירמ' ה, לה.

1 במז' רמיו ושי"א כתוב: "זאת הברכה עשאה הרב הגדול ר' נחמיה זצ"ל, ליושבת על המשבר".

ליושבת על-המשבר

תטו

נחלה וכאב אנוש לא-תמוש מאתה זכות צדקת צדקניות
 לבל תהיה-לה למחנה. רב-חסד מטה כלפי חסד
 ליושבת על-המשבר. יגבר במדת הרחמים להניח לה
 מרגזה ומעצבה ולא-תוסיף עוד לדאבה. אשר לא-ראו
 אור בחשך ומטמני מסתרים. איש ואיש כלוא ועצור
 בבתן המלאה. בחדרי חדרים¹ אסור. בהגיע תור וזמן.
 בצאתו מרחם אמו נכון ומזמן כאשר יישר בעיני היוצר.
 יוציאהו לאור עולם ביום נועד מאתו מעין כל-חי נסתר
 ונעלם. שמר נפשות חסידיו לבל-ישחת לשחת גוייתם.
 איש ואיש ישלח מלאכו צבאו ופקודו הן הן שלוחיו הן
 הן עדיו. יליצו-לו בעדו להציל-לו מרעתו. אשר שמע
 וענה תפלות האמהות הקדושות והטהורות אשר היו
 בטבעם בלתי מולידות ועקריות. והפך ושנה מערכתן
 לטובה והשגיח עליהם במדת רחמים מני ים ארפה
 ורחבה. והיו מאתו משגחות ונצורות ובזכותן וצדקתן
 היו נפקדות ונזכרות. בזרע אנשים ברוכי יהוה. המה
 קדושים וטהורים. הכתירם והגדילם בתורה ובמצות
 חקים ומשפטים ישרים לאשר יקראוהו באמת: יושב
 על-כסא רחמים חסד וצדקה לא-יאשמו כל-החסים בו:
 ביום תוכחה ונאצה וצוקה הוא ישמע נא צעקת מרת...
 אשת רבי... ויראה דמעתה ויעתר לעתירתה. תקבל
 ותעלה לרצון תפלתה. היושבת על-המשבר שברה
 על-יהוה אלהיה. הוא יחלצה ויפלטתה ועל כן הבריאות

במ"י יב, יג.

סה"ט, י.

סס, לד, כג.

ע"פ משלי
ג, ט.

¹ במד' רמיו: "חדריקה".

תטז

תפילות בענייני נפטרים

וְהַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם בְּאֵיתָנָה הָרֵאשׁוֹן יִצְיָבָהּ וְיוֹשִׁיבֶיהָ.
 רְפָאוֹת תְּהִי לְשָׂרָה וְשָׁקוּי לְעַצְמוֹתֶיהָ. וְיִתֶּן-לָהּ זֶרַע
 שֶׁל-קַיִּמָּא בְּיִרְאֵת יְהוָה עַל-פְּנֵיהֶם שׁוֹמֵה וְרִשׁוּמָה¹.
 בְּיָמֶיהָ וּבְיָמֵינוּ תִּשְׁעַע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵּן לְבַטַּח² לְתוֹרָה
 וּלְתַעֲוֹדָה בְּתוֹךְ קַרְיָה נְאֻמָּנָה אֲשֶׁר דָּוִד חָנָה: וְיָקִים בְּנוֹ
 וְבָהּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב לֵאמֹר לְאַסּוּרִים צֵאוּ לְאַשֶׁר בַּחֲשׂוֹךְ
 הִגְלוּ עַל-דֶּרֶכִים יִרְעוּ וּבְכָל-שְׁפִיּוֹת מְרַעֲיָתָם: וְעוֹד כְּתִיב
 הַנְּנִי נֹטֵה-אֵלַיָּהּ כְּנֹהֵר שְׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם
 וַיִּנְקָתָם עַל-צַד תִּנְשְׂאוּ וְעַל-בְּרָכִים תִּשְׁעֶשְׂעוּ: וְעוֹד כְּתִיב
 בְּצַדְקָה תִּכּוֹנְנִי רַחֲמֵי מַעֲשֶׂיךָ כִּי-לֹא תִירָאֵי וּמִמְחַתָּה כִּי
 לֹא-תִקְרַב אֵלַיִךְ: וְעוֹד כְּתִיב כִּי הִהָרִים יִמּוֹשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת
 תִּמוֹטְיָנָה וְחֹסְדֵי מְאֻתְךָ לֹא-יִמוֹשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תִמוֹט
 אָמֵר מְרַחֲמֶךָ יְהוָה:

ירמ' כג, ה.

ישע' מט, ט.

שם סו, יב.

שם נד, יז.

שם י.

משנה ברכות פ"ט, מ"ב. דף נח:

תפילות בענייני נפטרים

כשנכנסים לצית קצרות אומרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר-יָצַר
 אֶתְכֶם בְּדִין וְזָן אֶתְכֶם בְּדִין וְכִלְכַּל אֶתְכֶם בְּדִין
 וְהִמִּית אֶתְכֶם בְּדִין. וְהוּא יוֹדֵעַ מִסְפַּר כְּלָכְכֶם. וְהוּא עֹתִיד
 לְהַחְיֹתְכֶם וְלְהַקְיִמְכֶם בְּדִין לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה. מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

משנה ברכות פ"ט, מ"ב.

לפני הקריעה אומרים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. דִּין הָאֵמֶת:

דב' לב, ה.

¹ במד' רמ"ו: "שומה ולשומה". ² במד' רמ"ו תיבת "לבטח" לא מופיע.

צידוק הדין

תיז

אין אומרים זה צימים שאין אומרים בהם תחינה:

הַצּוֹרִי תָמִים פָּעָלוּ כִּי כָל־דַּרְכָּיו מִשְׁפָּט אֵל אַמוּנָה וְאֵין עוֹל צַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא:

הַצּוֹר תָמִים בְּכָל־פְּעֵל. ומי־יאמר לוֹ מֵה־תִּפְעַל: הַשְּׁלִיט בְּתַחַת וּבְמַעַל. מִמִּית וּמִחַיָּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיַּעַל:

הַצּוֹר תָמִים בְּכָל־מַעֲשֵׂה. ומי יאמר־לוֹ מֵה־תַּעֲשֶׂה: הַגּוֹזֵר וְעוֹשֶׂה חֲנֹם לָנוּ חֶסֶד תַּעֲשֶׂה. וּבְזִכּוֹת הַנֶּעֱמָד כְּשֶׁה הַקְּשִׁיבָה וְעֵשֶׂה:

הַצּוֹר תָמִים פָּעָלוּ אֱמֶת. כִּי כָל־דַּרְכָּיו חֶסֶד וְאֱמֶת. הוּא אֱמֶת וּמִשְׁפָּטֵיו אֱמֶת. אַרְךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת:

וְהוּא רַחוּם וְכֹפֵר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית וְהַרְבֵּה לְהַשְׁיב אִפּוֹ וְלֹא־יִזְעִיר כָּל־חַמָּתוֹ:

בְּרוּךְ כִּי אֱמֶת דִּינֹו. וּמְשׁוֹטֵט הַכֹּל בְּעֵינֹו. וּמְשַׁלֵּם לְאָדָם חֶשְׁבוֹנֹו. וְהַכֹּל לְשִׁמּוֹ הוֹדִיָּה יִתְּנוּ:

רְאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אֱמֶת וְאַחִיָּה מַחְצָתִי וְאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מִצִּיל: אָדָם אִם בְּנ־שָׁנָה יִהְיֶה. אוֹ אִם אֶלֶף שָׁנִים יִחְיֶה. מֵה־יִתְרוֹן לוֹ הֵיזֵת כֹּלֵא יִהְיֶה. בְּרוּךְ דִּין הָאֱמֶת מִמִּית וּמִחַיָּה:

נִפְשׁ כָּל־חַי בְּיָדְךָ. אֲצַדֵּק מְלֵאָה יְמִינְךָ: רַחֵם עַל־פְּלִיטַת צֵאן מְרַעֲיָתְךָ¹. וְתֹאמֶר לְמַלְאָךְ הַרְף יָדְךָ:

ט"פ חוב
יב, י
טה' מח, יא.
ט"פ ט"ז
כד, טז.

¹ במח' רמיו ושי"א: "ידיד".

תיח

צידוק הדין

זָכַר לְאַבְרָהָם וְהַבִּט מִמְרוֹמָד וְלִיצְחָק הַנֶּעְקָד עַל־
שָׁמַד וְלִמְעֵן יַעֲקֹב הַנִּמְקָא תְּמִימָד לְמַעַנְךָ
וְלַמַּעַנָּם חוֹסֵה וְחַמֵּל עַל־עַמְּךָ:

אָמַנְם עַל־שִׁלְטָה דְּבָרִים יְסוּדֵי עוֹלָם מִיְסוּדִים
עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוּדָה וְעַל־גְּמִילוֹת חֲסָדִים
בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לְגוֹמְלֵי חֲסָדִים:

צַדִּיק בְּכָל־דְּרָכָיו הַצּוֹר תְּמִים אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמְלֵא
רַחֲמִים חַמֵּל־נָא חוֹסֵן־נָא עַל־אֲבוֹת וּבְנִים כִּי
לָךְ אֲדוֹן הַסְּלִיחוֹת וְהַרְחַמִּים:

מַה־יִּתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל־עַמְלּוֹ כִּי עַל־כָּל־אֱלֹהִים מוֹת גּוֹרְלוֹ
וּבִיּוֹם הַמּוֹת אֵין־עוֹזֵר־לוֹ כִּי־אִם הַצּוֹר תְּמִים פְּעֻלּוֹ:

צַדִּיק וַיִּשֶׁר וַאֲיֵן בְּדְרָכָיו עוֹל כִּי הוּא נִקְרָא הַצּוֹר
תְּמִים זָךְ פְּעֻלּוֹ וַיִּצְדַּק אֹרְחוֹתָיו וַאֲיֵן לְהַסְתֵּר
מִפְּנֵי פוֹעֵל כָּל:

צַדִּיק וַיּוֹצֵר כָּל־מַעֲשֵׂה חֲסִיד בְּכָל־אֲשֶׁר יַעֲשֵׂה שְׁלִיט
חֲפָצוֹ עוֹשֵׂה וּמִי יֹאמַרְלוֹ מַה־תַּעֲשֵׂה:

צַדִּיק וּמִשְׁפָּט כָּל־דְּרָכָיו חֶסֶד וְאַמֶּת כָּל־אֹרְחוֹתָיו
מִשׁוּא פְּנִים אֵין לְפָנָיו וְעֵלֵינוּ יְהִמו רַחֲמָיו כִּי כָלְנוּ
מַעֲשֵׂה יָדָיו:

דִּין אֱמֶת שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאַמֶּת בְּרוּךְ דִּין הָאֱמֶת כִּי
כָל־מִשְׁפָּטָיו חֶסֶד וְאַמֶּת:

ציודוק הדין תיט

רְאוּ חֲכָמִים וְהִבִּינוּ עַל-לֵב. כִּי אֵין שְׁלֹטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת.
כְּמוֹ דְבַר אִישׁ תָּם וְיִשְׂרָאֵל. יְהוּה נָתַן וַיְהוּה לִקַּח
יְהִי שֵׁם יְהוּה מְבָרָךְ:

יְדַעְנוּ יְהוּה כִּי צִדְקַת מְשַׁפְּטֵיךָ. תִּצְדַּק בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה
בְּשַׁפְּטֶךָ: וְאֵין לְהִרְהֵר אַחַר מִדַּת שְׁפָטֶיךָ. צִדְקִיךָ
אֶתָּה יְהוּה וְיִשְׂרָאֵל מְשַׁפְּטֵיךָ:

פיוט²:

אָדָם אִם יַחֲיֶה אֶלֶף שָׁנִים. שְׁלֹטוֹן מְשָׁלוֹ בְּכָל-צַד וּפְנִים.
מִבְּלִי³ עָשְׂרוֹ יֵרֵד בְּאַשְׁמֹנִים. וּבְדִין יַעֲמֵד לְפָנַי אֵל
אֲשֶׁר לֹא-יִשָּׂא פָנִים:

תהי' נא, ו.

תִּקְוֶה שְׁמוֹ וּמִיָּחָד. לְפָנָיו קָטַן וְגִדּוֹל שְׁוִים יָחַד. יִצְרֶה
זֹאת יֹשִׁיב אֶל-לֵבוֹ וַיִּפְחַד. כִּי-יִתּוּכַח לְפָנָיו שׁוֹפֵט
אֲשֶׁר לֹא-יִקַּח שָׂחָד:

ע"פ חו"ב
ג, יט.

ע"פ דב' י, ח.

חַי וְקַיִם בְּחִרְתָּנוּ. בְּחִרְתָּנוּךְ חֵלֶק מִנְתָּנוּ עַל-דְּבַר כְּבוֹד-
שְׁמֶךָ וְהִצִּילָנוּ וּכְפָר עַל-חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. לְמַעַן
וּלְמַעַן דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׁפוּף בְּשַׁנַּת תַּתְּנִי⁴ אֲשֶׁר נִפְשָׁם
וּמְאוּדָם עַל יַחֲוֹד שְׁמֶךָ נִתְּנוּ. זְכוּת עֲקוּד בְּן-שָׁלֹשִׁים
וּשְׁבַע הַמִּיָּחָד. וּבְצוּוֹיךָ נִמְסַר לְטַבַּח וּלְבִסּוּף אֵיל תְּמוּרוֹ
נֶאֱחָד. הַבְּטַחַת הַיּוֹת שְׁמוֹר לְדוּרֵי דוּרוֹת לְעוֹבְדֶיךָ
בְּאַהֲבָה וּבִפְחָד. כָּל-שָׁכֵן כַּמָּה אֱלוֹפֵינוּ אֲשֶׁר בְּשַׁנַּת כָּל-יָוֵם⁵
כָּלוּ יָחַד:

תהי' עט, ט.

1 במח' רמ"ו תיבת "יושר" לא מופיעה. 2 לר' אמתי בן שפטיה-ראו: שירי אמתי מהדורת יונה דוד ירושלים תשל"ד עמודים 123-124 (כולל זו היא דרך כל העולם). ומיוסד על שמו ר' "אמתי חוק" עם הוספות שאינם שלו. 3 במח' רמ"ו "בכלי". 4 מסע הצלב בשנת תתנ"ו לאלף החמישי. 5 כנראה מרמז לגירוש צרפת בשנת נ"ו לאלף הששי כמנן "כלו".

יש נוהגים שלפני קבורת גבר, מקיפים את הארון שבע פעמים ואומרים:

רַחֵם¹ נָא עָלָיו אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם כִּי־עָמְדָה
מִקּוֹר חַיִּים. וְתַמִּיד יִתְהַלֵּךְ נֶגֶד הַחַיִּים. וְתִנּוּחַ נִפְשׁוֹ
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים.

חַנּוּן כָּרַב רַחֲמָיו. יִכְפֹּר אֶת־עוֹנָיו. וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים יִהְיוּ נֶגֶד
עֵינָיו. לְעַמְתּוֹ עִם כָּל־נַאֲמָנָיו. וְיִתְהַלֵּךְ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
וְתַמִּיד

ט"ס שס
קטז, ט.

זְכָרוֹן אֶחָד יִהְיֶה לְפָנָי צוּרוֹ. לְהוֹאִיל חַן יוֹצְרוֹ. לְהַגִּיעַ אֹרוֹ.
לְקַיֵּם חַזְיוֹנוֹ. וְחַזְיוֹן מֵאַמְרוֹ. כִּי בְרִיתוֹ הִיְתָה אִתּוֹ. הַשְּׁלוֹם
וְהַחַיִּים:

וְתַמִּיד

שְׁעָרֵי שָׁמַיִם. יִהְיוּ לָךְ נִפְתָּחִים. וְעִיר שְׁלוֹם תַּחֲזֶה עִם־מִשְׁכְּנֹת
מִבְּטָחִים. וּמִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם לְקַרְאֲתָךְ שְׂמַחִים. וְכֵהֵן גְּדוֹל
לְמִכְלָךְ יַעֲמִד בְּחַיִּים:

וְתַמִּיד

נְדִיבִים הָאֶסְפוּ לְסַבֵּב אֶת־אַרְוֹנוֹ². וְלִגְמַל חֶסֶד לְכָל־אֲנָשִׁי
בֵּיתוֹ. יֵאָרִיךְ צוּר יְמִיכֶם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחַמְלָתוֹ. וְתִזְכּוּ
בְּמֵאוּרוֹ לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים:

וְתַמִּיד

נִשְׁמָתְךָ תִּלָּךְ לְמַעַרְתַּת הַמִּכְפָּלָה. וּמִשָּׁם לְכָרוּבִים אֵל יִנְחָה
לָהּ. וְשָׁם פִּנְקַס תִּכְתֵּב לְגֹן־עֵדֶן שְׁבִילָהּ. וְתַעֲלֶה
לְחַיִּים:

וְתַמִּיד

תְּהִי נִפְשְׁךָ צְרוּרָה עִם־אַרְאֵלִים. עִם־רְאשֵׁי יְשִׁיבוֹת כְּהַנִּים לְוִיִּם
וְיִשְׂרָאֵלִים. עִם־שִׁבְעַת כְּתוּת הַצַּדִּיקִים. עוֹלִים בְּגֹן־עֵדֶן
הַחַיִּים:

וְתַמִּיד

עד כאן משמיעים צימים שאין אומרים בהם תחינה:

¹ מקטע זה עד "עולים בגן עדן החיים" לא מופיע במח' רמ"ו ושי"א. ² בארץ ישראל שהמנהג לקבור בלי ארון, אולי יש לומר: "מטתו".

צידוק הדין

תכא

כשמלוים את המת נוהגים לומר את המזמור הבא:

יִשָּׁב¹ בְּסֵתֶר עֲלִיּוֹן בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן: אִמֵּר לַיהוָה מַחְסֵי וּמְצוּדֹתַי
אֵלֹהֵי אֲבֹתַי: כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפֶּחַ יְקוּשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת:
בְּאֲבֵרְתוֹ יִסֹּף לְךָ וְתַחַת כַּנְּפֵי תַחֲסֶה צְנֹה וְסַחֲרָה אֲמַתּוֹ: לֹא־תִירָא
מִפֶּחַד לַיְלֵה מִחֵץ יַעוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְלֶךְ מִקְטָב יִשׁוּד
צְהָרִים: יִפֹּל מִצְדָּתוֹ אֶלְף וּרְבֵבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק
בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אֲתָה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיּוֹן
שָׁמַת מְעוֹנָךְ: לֹא־תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְזָנַע לֹא־יִקְרַב בְּאֶהְלֶךְ: כִּי
מִלֵּאכֵי יִצְוֶה־לְךָ לְשִׁמְרֹךְ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן־תִּגָּף
בְּאֵבֶן רִגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וּפְתֵן תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כַּפִּיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק
וְאֶפְלָטָהּוּ אֲשַׁנְּבֶהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ־אֲנֹכִי בְּצָרָה
אֲחַלְצֶהוּ וְאֲכַבְּדֶהוּ: אַרְךָ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

ואח"כ אומרים:

זו היא דרך כלהעולם. האספו ועשו חסד כלם. כי
אין דבר ממנו נעלם. ונשמתו (נשמתה) לחיי עולם:
קול נשמע מבשר שלום. רצון יראיו יעשה שלום. שמעו
דבר שלום. תנוח נפשו במשכבו (נפשה במשכבה)
בשלום: ישכב (תשכב) בשלום וישן (ותישן) בשלום
עד־יבא מנחם משמיע שלום:

לגבר אומרים:

אבות עולם ישיני חברון. שערי גן־עדן פתחולו.
ואמרו־לו שלום בואו:

לאשה אומרים²:

גבעות עולם ממכפלה. שערי גן־עדן פתחולה.
ואמרו־לה שלום בואה:

¹ מזמור זה לא מופיע במח' רמ"ו ושי"א. ² במח' רמ"ו ושי"א אין חילוק מיוחד לאשה.

לכולם אומרים:

מִלְאֲכֵי שְׁלוֹם צָאוּ לְקִרְאָתוֹ (לְקִרְאָתָהּ) שְׁעָרֵי גִזְעָדָן
 פְּתַחוּ-לוֹ (לָהּ) וְאִמְרוּ-לוֹ (לָהּ) שְׁלוֹם בּוֹאוּ
 (בוֹאָה)¹ שׁוֹמְרֵי גִזְעָדָן שׁוֹמְרֵי גִזְעָדָן פְּתַחוּ-לוֹ
 (לָהּ) שְׁעָרֵי גִזְעָדָן וְיָבֹא (וְתָבֹא) בְּגִזְעָדָן וְיִשְׁתַּעֲשַׁע
 (וְתִשְׁתַּעֲשַׁע) מִפְּרֵי גִזְעָדָן מִחֲמִידִים מִימֵינוּ (מִימֵינָהּ)
 מִמֵּתִיקִים מִשְׁמָאלוֹ (מִשְׁמָאלָהּ) זֹאת תַּעֲנֶה וְתֹאמֶר לוֹ
 (לָהּ) שְׁלוֹם בּוֹאוּ (בוֹאָה):

כשמטילים עפר בקבר אומרים:

וְהוּא רַחוּם וְיִכְפֹּר עִוֹן וְלֹא-יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיֵב אֶפֶס
 וְלֹא-יִזְעִיר כָּל-חַמָּתוֹ:

תכ" עה, לת.

אחרי הקבורה אומרים:

כִּי-עָפַר אֶתְּהָ וְאֶל-עָפַר תָּשׁוּב: וְיִשֵּׁב הָעֶפֶר עַל-הָאָרֶץ
 כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל-הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַנָּה: וְהוּא
 רַחוּם וְיִכְפֹּר עִוֹן וְלֹא-יִשְׁחִית וְהִרְבֵּה לְהַשְׁיֵב אֶפֶס וְלֹא-
 יִזְעִיר כָּל-חַמָּתוֹ: יְהוָה מִמִּית וּמַחִיָּה מוֹרִיד שֶׁאוֹל וְיַעֲלֶה:

תכ" ג, יט.
 קהל' יב, ז.
 תכ" עה, לת.

ש"ס ב, ו.

צידוק הדין אחרי הקבורה

צָדִיק יְהוֹה בְּכָל-דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל-מַעֲשָׂיו: צְדָקָתְךָ
 צָדֵק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת: מִשְׁפָּטֵי-יְהוָה אֱמֶת
 צְדָקוֹ יַחֲדוּ: בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר-מֶלֶךְ שְׁלֹטוֹן וּמִי יֹאמַר-לוֹ
 מַה-תַּעֲשֶׂה: וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיֹבֵנוּ וְנִפְשׁוּ אֹתָהּ וַיַּעֲשֵׂ:
 קִטְן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדָנָיו: הֵן בְּעַבְדָּיו לֹא

תכ" קמה, ת.
 שס קיע, קמב.
 שס יע, ג.
 קהל' ת, ה.
 לוי' כג, יג.
 שס ג, יט.
 שס ד, ית.

¹ בית זה (מלאכי שלום) אינו מופיע במח' רמ"ז וש"א. ² הפסוקים ותפילות הבאות עד הקדיש לא מופיעות במח' רמ"ז וש"א.

צידוק הדין אחרי הקבורה

תכג

יֵאָמֵן וּבְמִלְאָכָיו יִשְׁעִים תִּהְיֶה: אֵף כִּי־אֲנֹשׁ רַמָּה וּבֶן־אָדָם
תּוֹלְעָה: הַצּוֹר תַּמִּים פָּעֵלוּ כִּי כָל־דַּרְכָּיו מִשְׁפָּט אֵל
אֲמוּנָה וְאֵין עֹל צְדִיק וַיִּשָּׁר הוּא: דִּין הָאֱמֶת־ שׁוֹפֵט צֶדֶק
וְאֱמֶת־ בְּרוּךְ דִּין הָאֱמֶת־ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו חֹסֵד וְאֱמֶת:

טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב וַיּוֹם הַמּוֹת מַיִם הוֹלְדוּ: מְנוּחָה
נְכוֹנָה בִּישִׁיבָה הָעֲלִיזָנָה־ לִיהֲנוֹת מְזִיו הַשְּׂכִינָה־

בְּמַעֲלַת קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים כְּזֹהַר הַרְקִיעַ מְאִירִים
וּמְזִהֲרִים־ עִם יִשְׂרָיִם וּבָרִים בְּחֵלוּץ עֲצָמוֹת וְכַפְרַת
אֲשָׁמוֹת־ וְהִרְחַקַת פֶּשַׁע וְהִקְרַבַת יִשְׁע־ וְחִמְלָה וְחֲנִינָה־
לְפָנָי שׁוֹכֵן מְעוֹנָה וְחוֹלְקָא טָבָא־ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: שֵׁם
תִּהְיֶה מְנַת מְחִיצַת נֶפֶשׁ וְשֵׁם טוֹב פְּנִיפ דְאֶתְפֹּטֵר (למשה:

דְאֶתְפֹּטֵרַת) מִן־עֲלָמָא הַדִּן בְּרַעוֹת אֱלֹהָא מְרִי שְׂמִיָּא
וְאַרְעָא: הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יְרַחֵם עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ
בְּרַחֲמֵי יָאֵר פָּנָיו עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִיסַד

אוֹתוֹ (אוֹתָהּ) בְּאֶהֱל בַל־יִצְעַן לְעַד־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִפְרֹס
הוֹדוּ וְהִדְרוּ עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִנְעִים נִצְחוּ
עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יְרוֹם תִּפְאַרְתּוֹ עָלָיו (עֲלִיָּה)־

הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִמְתִּיק כַּח רַעְמוֹתָיו וּגְבוּרָתוֹ עָלָיו (עֲלִיָּה)־
הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִגְבִּיר חֹסְדוֹ עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי
יִנְעִים אוֹר נֶעְמוֹ עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִנְהַר טוֹבָה

וְחַיָּה עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יִפְקַח עֵינָא פְּקִיחָא
עָלָיו (עֲלִיָּה)־ הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יַחוּס וְיַחְמַל עָלָיו (עֲלִיָּה)־
הַמְּלָךְ הַיּוֹשֵׁב עַל־כֶּסֶף רַחֲמִים־ בְּכַח חֹסְדֵי הַגְּדוֹלִים־

יִכְנִיסֵהוּ (יִכְנִיסָהּ) בְּסֶטֶר כְּנָפָיו וּבְסֶטֶר אֶהְלוּ־ לַחַזוֹת
בְּנַעֲם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ

שם כה.ו.

דב' לז.ד.

קהל' ז.ו.

ע"פ דני' יב.

סה' כז.ד.

ע"פ ישעי' לז.ב.

תכד

צידיק הדין אחרי הקבורה

(יעמידה) ומנחל עדניו ישקהו (ישקה) ויצרור בצרור
 החיים נשמתו (נשמתה) וישים כבוד מנוחתו (מנוחתה)
 וילוה אליו (אליה) השלום ועל משכבו (משכבה) יהיה
 שלום כדכתיב יבוא שלום ינוחו על משכבותם הלך
 נכחו: הוא (היא) וכל שכבי עמו ישראל בכלל הרחמים
 והסליחות והנחמות והישועות ואמרו אמן:

על ילד או ילדה אומרים:

רחמנא דרחם על אבהתנא קדישי ארעא ועל
 צדיקיא וחסידיא דעבדין רעותה דקדשא
 בריך הוא הוא ברחמוהי ירחם על הילד הנעים (ילדה
 הילדה הנעימה) ... רוח יהוה תניחנו (תנחנה) בגן עדן
 להשתעשעא בהדי צדיקיא וחסידיא המלך ברחמיו
 ירחם על אביו (אביה) ועל אמו (אמה) ויסיר מהם יגון
 ואנחה וכן יהי רצון ונאמר אמן:

עד כאן על ילד או ילדה.

בלע המות לנצח ומחה אדני יהוה דמעה מעל כל פנים
 וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יהוה דבר:
 יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שכני עפר כי טל
 אורת טלך וארץ רפאים תפיל: והוא מרחם על חי
 ועל מת ידענו כי הוא רב חסד ואמת ודינו דין אמת
 ואל ידין אנוש כאשמתו ולא יעיר כל חמתו:

והוא רחוסו יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו
 ולא יעיר כל חמתו: וחוזרים על הפסוק זה ג' פעמים:

ואומרים:

וְנַחֲדָה יְהוָה תְּמִיד וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצָחוֹת נַפְשֶׁךָ וְעַצְמַתֶּיךָ
 יַחְלִיץ וְהִלִּיתָ כְּגֹן רוּחַ וְכַמוֹצָא מֵיִם אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ
 מִיָּמָיו: וּבָנוּ מִמֶּךָ חֲרָבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־וְדוֹר תְּקוּמָם
 וְקָרָא לָךְ גִּדְרַר פְּרִיץ מְשַׁבֵּב נְתִיבוֹת לְשַׁבַּת:

אחרי הקבורה, אם יש מנין, אומרים קדיש בנוסף זה:

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֵלְמָא דְהוּא עֵתִיד
 לְחַדְתָּא וְלֹאֲחִיָּה מִיִּתְיָא וְלִשְׁכַּלְלָא הֵיכְלָא
 וְלִמְבַנֵּי קַרְתָּא דִירוּשָׁלַם וְלִמְעַקֵּר פְּלַחְנָא נְכַרְאָה
 מֵאַרְעֵנָא וְלֹאֲתַבָּא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשִׁיחָה בְּמַלְכוּתָהּ
 וְיִקְרָה לְאַתְרָהּ.

בְּחַיִּיכוֹן וּבְיָמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן
 קָרִיב. וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ. לְעֵלַם וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ.
 וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלָּה
 וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָא
 לְעֵלָא מִן־כָּל־בְּרַכְתָּא. שִׁירְתָּא. תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָּא
 דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

(תְּתַכְּלֵי חֲרָבָא וְכַפְנָא וּמוֹתְנָא וּמְרַעִין בִּישִׁין יַעֲדֵי מַנְנָא וּמַעַל
 כָּל־עַמָּה בֵּית־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:)

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־
 כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן:

עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו. יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל. אָמֵן:

כשחוזרים מבית הקברות, רוחלים ידיהם ואומרים:

וְעַתָּה יְהוָה אֲבִינוּ אֶתְּךָ אֲנַחְנוּ הַחֲמֵר וְאֶתְּךָ יִצְרָנוּ
 וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כָּלֵנוּ: מוֹדָה אָנִי בְּעַצְמִי לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵי שָׂאֲנִי עֶפְרָר וְאַפְרָר רַמָּה וְתוֹלְעָה עֵץ יָבֵשׁ צֶלַע
 עוֹבֵר. וְאֶתְּךָ יְהוָה לְעוֹלָם תִּשָּׁבּ וְזָכְרְךָ לְדָר וּדָר: יט' סד, ז.

ולוקחים עפר ועמו עשבים, ומשליכין אותו אחרי גווס ואומרים: "כי עפר אתה ואל עפר תשוב"¹:

ציוס השביעי צומן שהמנחמים מקימים את האצילים נוהגים האצילים לומר פסוקים אלו:²
 לֹא יָבוֹא עוֹד שְׁמִשְׁךָ וַיִּרְחַךְ לֹא יֵאֶסֶף כִּי יְהוָה יְהִי־לְךָ
 לְאֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוֹ יָמֵי אַבְלָךָ: וְעוֹד כְּתִיב: כֹּאִישׁ
 אֲשֶׁר אָמוּ תִנְחַמְנוּ בֵּן אֲנָכִי אֲנַחְמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמוּ: יט' סו, יט.
שס ס, כ.

סדר הזכרת נשמות³

אחרי השבעה מזכירים את הנשמות בנוסח זה:

יִזְכֹּר אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־נַפְשׁ פְּנִיָּפ וְאֶת־נַפְשׁ כָּל־שְׂכָבֵי
 עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִלְכוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא
 עִם־נַפְשׁ אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב אֲבוֹתֵינוּ (לאשה: שָׂרָה רַבְקָה
 וְרַחֵל וְלֵאָה אֲמוֹתֵינוּ) אֲשֶׁר הֵם חַיִּים (אֲשֶׁר הֵן חַיּוֹת)
 בְּגֵן־עֵדֶן וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִכֵּן לָהֶם מְנוּחָה בְּצַרְוֹר
 הַחַיִּים הַנִּצְחָיִים תַּחַת כִּסֵּא הַכְּבוֹד. וְלַעַת תַּחֲתֵת הַמַּתִּים
 יִקְיִצּוּ וַיִּרְנְנוּ כְּדַכְתִּיב הַקִּיצוֹ וְרַנְנוֹ שְׂכָנֵי עֶפְרָר כִּי טַל
 אֹרֶת טַלְךָ וְאַרְץ רַפְאִים תִּפְּיֵל: וְאֵל הַרְחָמִים יִתֵּן לְכָלֵנוּ שס סו, כ.

¹ במח' רמ"ז ושי"א כתוב שאומרים פסוק זה להזכיר יום המיתה, ולקבל עליהם דין שמים להכניע לבם לפני המקום. והעשב שלוקחים עם העפר ע"ש "ויציצו (ויפרחו) מעיר כעשב הארץ", שמאמינים בקבי"ה שעתיד להחיותו בתחית המתים. (וכן בשו"ע יו"ד סי' שע"ז ס"ד ובשי"ך שם סק"ד). ² במח' רמ"ז ושי"א פסוקים אלו לא מובאים. ³ נוסחי הזכרות הנשמות לסוגיהן כדלהלן, לא מופיעות במח' רמ"ז ושי"א והן לקוחות ממח' הרב מ"ע הרשום הנ"ל.

סדר הזכרת נשמות

תנו

חיים טובים בעולם הזה ובעולם הבא ומלא משאלות
לבנו לטובה. וכן יהי רצון. ונאמר אמן:

הזכרת נשמות חיילי צה"ל שנפלו.

יְזַכֵּר אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־נַפְשׁ כַּכֵּה וְאֶת־נַפְשׁ כָּל־חַיְלֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵרוּ לְמוֹת נַפְשָׁם לְמַגֵּר אֶת־הָאוֹיֵב
הַמִּתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְאֲשֶׁר נָפְלוּ חֲלָלִים בְּמִלְחַמָּתָם נֶגֶד הַצָּר
הַצּוֹרֵר אֲשֶׁר הִתְקוּמָם לְגֹזֵל מִמֶּנּוּ אֶת־אֲרָצֵנוּ וְאֶת־פְּרִי
עַמְלָנוּ וְלִכְלוּתֵינוּ מֵעַל־אֲדַמְתָּנוּ. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִמְצֵיא מְנוּחָה נְכוֹנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה לְנַשְׁמוֹתֵיהֶם
וְלְנַשְׁמוֹת כָּל־הַנִּרְצָחִים בְּיַד הָאוֹיֵב הָאֲכֹזְרִי. בְּגֶן־עֵדֶן
תִּהְיֶה מְנוּחָתָם בְּמַעְלֹת קְדוּשִׁים וְטְהוֹרִים. וַיְנוּחוּ בְּשָׁלוֹם
עַל־מִשְׁכָּבָם וַיַּעֲמְדוּ לְגוֹרְלָם לְקֶץ הַיָּמִין. וּבְזִכּוֹתָם יִשׁוּבוּ
בָּנִים לְגְבוּלָם. נַחֲמֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֲבִלָנוּ הַכָּבֵד
עַל־הַנְּהַרְגִים וְהַנִּרְצָחִים. וּבְנַחֲמַת צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם נִנְחַם
כָּלֵנוּ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּהַקְמַת מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל הַשְּׁלֵמָה
וּבְשׁוּבָךְ לְצִיּוֹן וּבְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְקִים בְּיָמֵינוּ אֶת־
דְּבָרֵי נְבִיאֶיךָ הַקְדוּשִׁים. לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב
וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה: כִּי־מְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת־יְהוָה
כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים: אָמֵן. כֵּן יְהִי רָצוֹן:

ישע' ב, ד.
סס יח, ט.

אל מלא רחמים בורא שוכן בפרזומים המצא מנוחה
נכונה תחת כנפי השכינה במעלות קדושים טהורים
וגבורים כזהר הרקיע מזהירים לנשמות הקדושים שנלחמו
בכל־מערכות ישראל. במחֶתֶרַת ובצָבָא הַהִגְנָה לְיִשְׂרָאֵל.
וְשִׁנְפְּלוּ בְּמִלְחַמָּתָם וּמָסְרוּ נַפְשָׁם עַל־קְדֻשַׁת הַשֵּׁם הָעֵם

וְהָאָרֶץ. בְּעִבּוּר שְׁאֲנוּ מִתְפַּלְלִים לְעֵלוּי נְשָׁמוֹתֵיהֶם. לְכֵן
 בְּעַל הַרְחָמִים יִסְתִּירֵם בְּסֶתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וַיִּצְרַר בְּצִרְר
 הַחַיִּים אֶת־נְשָׁמוֹתֵיהֶם. יְהוָה הוּא נִחַלְתֶּם. בְּגִן־עֵדֶן
 מְנוּחָתֶם. וַיְנַוְחוּ בְּשָׁלוֹם עַל־מִשְׁכְּבוֹתֶם. וְתַעֲמִד לְכָל־
 יִשְׂרָאֵל זְכוֹתֶם. וַיַּעֲמְדוּ לְגוֹרְלָם לְקֶץ הַיָּמִין. וְנֹאמַר אָמֵן:

הזכרת נשמות לנספי השואה:

אֵל מְלֵא רַחֲמִים בּוֹרֵא אֶרֶץ וּמְרוֹמִים שׁוֹמֵעַ שׁוֹעֵת
 עֲגוּמִים דַּיָּן אֱלֻמְנוֹת וְאָבִי יְתוּמִים. אֵל נָא תַחֲשֵׁה
 וְתִתְאַפֵּק לְדָם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַשְּׁפוּד כַּמִּים הַנִּנְגְרִים. הַמֵּצֵא
 מְנוּחָה נְכוֹנָה תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה בְּמַעְלֹת קְדוּשִׁים
 וּטְהוּרִים כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ מְזֵהִירִים לְאֵלֵי אֵלֵי נְשָׁמוֹתֵיהֶם
 שֶׁל־יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים. אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְיֻלְדִים וְיֻלְדוֹת עוֹלָלִים
 וְטָף. שְׁנֵהֲרָגוּ וְשִׁנְשַׁחְטוּ וְשִׁנְחָנְקוּ וְשִׁהַטְּבְּעוּ וְשִׁנְשָׁרְפוּ
 וְשִׁנְקָבְרוּ חַיִּים וְשִׁנְעַלְמוּ בְּמַדִּינֹת כְּבוּשֵׁי הָאוֹיֵב הַצּוֹרֵר
 וְהָעֲרִיץ. כָּלֵם קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים וּבִינֵיהֶם גְּבוּרֵי הָרוּחַ
 גְּאוּנִים וְצַדִּיקִים רַבָּנִים וְחַסִּידִים וְרֵאשֵׁי יְשִׁיבוֹת אֶרְצוֹ
 הַלְּבָנוֹן וְאֲדִירֵי תוֹרָה וְתַלְמִידֵיהֶם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהִים לְטוֹבָה
 וּבְגִן־עֵדֶן תִּהְיֶה מְנוּחָתֶם. בְּעַל הַרְחָמִים יִסְתִּירֵם בְּסֶתֶר
 כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים וַיִּצְרַר בְּצִרְר הַחַיִּים אֶת־נְשָׁמוֹתֵיהֶם. יְהוָה
 הוּא נִחַלְתֶּם. וְהוּא יִגְקֵם אֶת־נַקְמָתְם וַיִּזְכֹּר לָנוּ עַקְדָתְם
 וְתַעֲמִד לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל זְכוֹתֶם. אֶרֶץ אֶל־תִּכְסֵי דָמָם.
 וְאֵל יְהִי מְקוֹם לְזַעֲקָתְם. בְּזְכוֹתֶם יִשׁוּבוּ גְדַחֵי יִשְׂרָאֵל
 לְאַחֲזָתָם. וְהַקְדוּשִׁים הָאֵלֶּה תִּהְיֶה לְזִכְרוֹן תְּמִיד לְפָנַי יְהוָה
 צַדִּיקָתְם. יָבוֹאוּ בְּשָׁלוֹם וַיְנַוְחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתֶם וַיִּקְיְצוּ וַיַּעֲמְדוּ
 לְקֶץ הַיָּמִין לְחַיּוֹתֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

ב"פ סו"ו
 טז, ית.

פיוט לעצירת גשמים

תכט

פיוט שנוהגים לאמרו בעת עצירת גשמים:

אֵל חַי יִפְתַּח הַשָּׁמַיִם. יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{תהי קמח ית.}

בְּעִבּוֹר טוֹב מְעַט עֲשֵׂה רַב נִמְרָץ. בְּצַדִּיקַת נְבִיא מֵאֲהָלוֹ
 רֵץ. וְאָמַר יִקְחֵנָּה מְעַט־מַיִם (אברהם): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{בר' יט, ד.}

רוּחַ תְּרוּחָה פָּנֵי אֲדָמָה. בְּצַדִּיקַת נְבִיא לְאָבִיו דָּמָה.
 וַיִּחַפְּרוּ אֶת־בְּאֵרֵת הַמַּיִם (יעקב): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{שם כו, ית.}

הוֹרֵד גֶּשֶׁם בְּתַתְּךָ קוֹלוֹת. בְּצַדִּיקַת נְבִיא הַצֵּיב מְקִלוֹת.
 בְּרֵהוּטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם (יעקב): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{שם לו, לח.}

מַיִם שָׂאֵלוּ בָנִים בְּקֶרְאָם. בְּצַדִּיקַת נְבִיא וּבְנָיו בְּבִאָם.
 אֶל־אֶהָל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם (אהרן): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{שמי לו, כ.}

בְּרַךְ דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְזֵית. בְּצַדִּיקַת נְבִיא נְאֻמָּן בֵּית.
 הִכְהֲצִירוּ וַיִּזְבּוּ מַיִם (משה): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{תהי עת, כ.}

מֵלֵא שְׁחֹזֵק פִּי בְּבָכִי עֲנָנִים. בְּצַדִּיקַת נְבִיא שֵׁם גְּבַעוֹנִים.
 חֲטָבֵי יַעֲצִים וְשֹׂאבֵי מַיִם (יהושע): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{יהו' עו, סו.}

הֲרִיבָה לָחֵם לְבָבִי יִסְעֵד. בְּצַדִּיקַת נְבִיא הַתְּפִלָּל בְּעֵד.
 עִם נִקְבְּצוּ וַיִּשְׂאֲבוּ־מַיִם (שמאל): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{ע"פ ש"א ז, ו.}

דוֹרֵשׁ גֶּשֶׁם הַיּוֹם יִרְחַם. בְּצַדִּיקַת נְבִיא בְּאוּיָבִיו נְלַחֵם.
 וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁקֵנִי מַיִם (דוד): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{ש"ב כג, טו.}

יֵצֵו אֵל לְהַשְׁקוֹת עַמּוֹ בְּחִירוֹ. בְּצַדִּיקַת נְבִיא צֹנֶה בְּסִפְרוֹ.
 שִׁלַּח לְחִמְךָ עַל־פְּנֵי הַמַּיִם (שלמה): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַלְזֵמִים: ^{קהל' יא, א.}

1 מיוסד על שם המחבר ר' אברהם בן משה בצלאל. פיוט זה מופיע במח' רמ"ו וש"א כפיוט "עושה שלום" לאחר מוסף של שמיני עצרת. בשנים האחרונות הונהג לאמרו בעת עצירת גשמים לפני הוצאת ס"ת.

פיוט לעצירת גשמים

תל

הטב לְאַשְׁתֵּי אֶרֶשֶׁת לָךְ • בְּצַדִּיקַת נְבִיא לְאַשָּׁה הַלֵּךְ •
וַיֹּאמֶר לָהּ קַח־נָא לִי מַעֲטָמִים (מליהו): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַל־מִיָּם:

גָּשֶׁם נְדָבוֹת תִּגְיַף לְנִלְאָה • בְּצַדִּיקַת נְבִיא פְּלֵאִים הִרְאָה •
אַף־הוּא וַיִּכֶּה אֶת־הַמַּיִם (מלישע): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַל־מִיָּם:

בְּצַדִּיקַתְךָ לְבִדְךָ מֵעֵלָה נְשִׂאִים •

נִהַל עִמָּךְ בְּצַדִּיקַת נְבִיאִים •

וְהִיָּה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל־פְּלִגֵי מַיִם (הקני"ה): יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַל־מִיָּם:

אַל חַי יִפְתַּח הַשָּׁמַיִם • יֵשֵׁב רוּחוֹ יְזַל־מִיָּם:

בְּכַתוּב:

וְהִיָּה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל־פְּלִגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרִיו יִתֵּן בְּעֵתוֹ •

וְעֵלָהּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ: וְנֹאמַר: מְגִדוּל

יְשׁוּעוֹת מַלְכוֹ וְעִשׂוֹה־חֶסֶד לְמַשִּׁיחוֹ לְדוֹר וּלְזֶרְעוֹ

מזמורים להוצאת ספר תורה¹ תלא

בראשית

תה' כג, ח"ט.

שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהִדּוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ: לְהַגִּיד
בְּכָר חֲסִדֶיךָ וְאִמּוֹנֹתֶיךָ בְּלִילוֹת: עַל־עֲשׂוֹר וְעַל־נֹבֵל עָלַי הַגִּינוּ
בְּכֹנֹר: כִּי שִׁמַּחְתַּנִּי יְהוָה בְּפַעֲלֶיךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַגֵּן: מֵהִגְדִּלּוֹ
מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מְאֹד עִמָּקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ־בָּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל
לֹא־יִבִּין אֶת־זֹאת: בְּפֶרֶחַ רִשְׁעִים כִּמוֹ עֹשֵׁב וַיִּצְיָצוּ כָל־פְּעָלֵי אֹן
לְהַשְׁמַדֵם עַד־יְעַד: וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלְמָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְהוָה
כִּי־הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֹאבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָל־פְּעָלֵי אֹן: וְתָרַם כְּרֵאִים קִרְנֵי
בְּלַתִּי בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן: וְתַבַּט עֵינַי בְּשׂוֹרֵי בְקָמִים עָלַי מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה
אֲזִנִּי: צַדִּיק כְּתָמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה
בְּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹד יִנּוּבּוֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ:
לְהַגִּיד כִּי־יִשְׂרָאֵל יְהוָה צוּרֵי וְלֹא־עוֹלָתָה בּוֹ:

נח

מִזְמוֹר לְדָוִד הִבּוֹ לַיהוָה בְּנֵי אֱלִים הִבּוֹ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז: הִבּוֹ
לַיהוָה כְּבוֹד שִׁמּוֹ הַשְׁתַּחֲוִּי לַיהוָה בְּהִדְרַת־קִדְשׁ: קוֹל
יְהוָה עַל־הַיָּמִים אֶל־הַכְּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־מִים רַבִּים: קוֹל־יְהוָה
בְּכַח קוֹל יְהוָה בְּהַרְרֵי: קוֹל יְהוָה שִׁבַר אַרְזִים וַיִּשְׁבַּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי
הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִידֵם כְּמו־עֵגֶל לְבָנוֹן וַיִּשְׂרֹץ כְּמוֹ בֶן־רֵאמִים: קוֹל־יְהוָה
חִצָּב לְהַבּוֹת אֵשׁ: קוֹל יְהוָה יַחִיל מִדְּבַר יַחִיל יְהוָה מִדְּבַר קִדְשׁ:
קוֹל יְהוָה יַחֲלֹל אֵילוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרֹת וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד:
יְהוָה לְמַבּוֹל יָשָׁב וַיִּשָּׁב יְהוָה מִלֶּךְ לְעוֹלָם: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

¹ רשימת המזמורים היא לפי מה שנוהגים לקרוא כיום בירושלים בהוצאת סית, והיא מבוססת על מנהג קדום שהיה נהוג בק"ק איטאליאני. הרשימה לקוחה מנספח לספר תהילים, מנטובה שנת תק"ד. בסוף הרשימה הוספו מזמורים שנוהגו בשנים האחרונות לאמרם בזמנים מיוחדים.

לך-לך

לְדָוִד מְזֻמָּר נֶאֱמַר יְהוָה לְאֹדְנִי שָׁב לְיְמִינִי עַד-אֲשֵׁית אֲיִבֶיךָ ספ' ק"ו ס"ז
הַדָּם לְרַגְלֶיךָ: מִטָּה-עֵזָךְ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רִדְה בְּקֶרֶב
אֲיִבֶיךָ: עִמָּךְ נְדַבַת בְּיָוִם חֵילֶךְ בְּהַדְרֵי-קֹדֶשׁ מִרְחֹם מִשְׁחַר לְךָ
טַל יִלְדְּתֶיךָ: נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנְחֹם אֶת-הַכֹּהֵן לְעוֹלָם עַל-דַּבְּרֹתַי
מִלְכֵי-צָדֵק: אֹדְנִי עַל-יְמִינֶךָ מִחֵץ בְּיוֹם-אֲפֹ מְלָכִים: יָדִין בְּגוֹיִם
מִלֵּא גּוֹיֹת מִחֵץ רֹאשׁ עַל-אֶרֶץ רַבָּה: מִנְחַל בְּדָרְךָ יִשְׁתַּה עַל-יָדְךָ
יָרִים רֹאשׁ:

מְזֻמָּר לְדָוִד יְהוָה מִיִּגְוֹר בְּאַהֲלֶיךָ מִיִּשְׁכֵּן בְּהַר קֹדֶשְׁךָ: הוֹלֵךְ ספ' ט"ו ס"ח
תָּמִים וּפְעֵל צֶדֶק וְדַבַּר אֱמֶת בְּלִבּוֹ: לֹא-רָגְלוּ עַל-לְשׁוֹנוֹ
לֹא-עָשָׂה לְרַעְהוּ רַעַה וְחִרְפָּה לֹא-נִשְׂאָ עַל-קֶרְבּוֹ: נְבוֹזָה | בְּעֵינָיו
נִמְאָס וְאֶת-יְרֵאֵי יְהוָה יִכְבֵּד נִשְׁבַּע לְהִרְעֹ וְלֹא יִמַר: כִּסְפוֹ לֹא-אֵנְתָן
בְּנִשְׁוֹךְ וְשַׁחַד עַל-נַפְשִׁי לֹא לָקַח עֲשֵׂה-אֱלֹהִים לֹא יִמוּט לְעוֹלָם:

וירא

לְמִנְצַח לְדָוִד בִּיהוָה חֲסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוֹדֵי הַרְכָּם ספ' י"א ס"ח
צְפוּר: כִּי הִנֵּה הַרְשָׁעִים יִדְרָכּוּן קִשְׁתׁ כּוֹנְנֵנו חֲצֹם
עַל-יֵתֵר לִירֹת בְּמוֹ-אֶפֶל לְיִשְׂרָאֵל: כִּי הַשְׁתּוֹת יִהְרָסוּן צְדִיק
מִהַ-פְּעֵל: יְהוָה בְּהִיכַל קֹדְשׁוֹ יְהוָה בְּשָׁמַיִם כָּסֵא עֵינָיו יַחֲזוּ
עַפְעָפִיו יִבְחַנּוּ בְּגִי אָדָם: יְהוָה צְדִיק יִבְחַן וְרָשָׁע וְאֱהָב חֲמָס
שׁוֹנְאָה נִפְשׁוֹ: יִמְטֵר עַל-רְשָׁעִים פָּחִים אֵשׁ וְנִפְרִית וְרוּחַ זִלְעָפוֹת
מִגֵּת כּוֹסִם: כִּי-צְדִיק יְהוָה צְדָקוֹת אֱהָב יִשָּׁר יַחֲזוּ פְּנִימוֹ:

חיי שרה

לְמִנְצַח עַל-שִׁשְׁנַיִם לְבְנֵי-קַרְח מִשְׁפִּיל שִׁיר יְדִידַת: רַחֵשׁ לְבָיו ספ' מ"ב ס"ח
דְּבַר טוֹב אָמַר אָנֹכִי מַעֲשֵׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנֵי עֵטוֹ סוֹפֵר
מְהִיר: יִפְיֵיתׁ מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵא חַן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ עַל-פִּי בְּרַכְךָ
אֱלֹהִים לְעוֹלָם: חֲגוּר-חַרְבֶּךָ עַל-יָרֵךְ גְּבוּר הַוִּדְוֶךָ וְהַדְרֶךָ וְהַדְרֶךָ
צֹלַח רִכְבַּ עַל-דַּבְּרֵי-אֱמֶת וְעִנְיֵה-צָדֵק וְתוֹרָה נִרְאֹת יְמִינֶךָ: חֲצִיךָ
שְׁנוֹנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְלוּ בְּלִב אֲוִיבֵי הַמֶּלֶךְ: כִּסְאֶךָ אֱלֹהִים

עולם ועד שבט מישר שבט מלכותך: אהבת צדק ותשנא רשע
 עלכון משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחברך: מרואהלות
 קציעות כל בגדתיך מן היכלי שן מני שמחוד: בנות מלכים
 בקרותיך נצבה שגל לימינך בכתם אפיר: שמעיבת וראי והטי
 אונך ושכחי עמך ובית אביך: ויתאו המלך יפך כיהוא אדניך
 והשתחווילו: ובתצרו במנחה פניך יחלו עשירי עם: כל כבודך
 בתמלך פנימה ממשפחות זהב לבושה: לרקמות תובל למלך
 בתולות אחריה רעותיה מובאות לך: תובלנה בשמחת וגיל
 תבאינה בהיכל מלך: תחת אבתיך יהיו בניך תשיתמו לשרים
 בכל הארץ: אזכירה שמך בכל דר ודר על כן עמים יהודוך
 לעלם ועד:

תולדת

תס' לה, ס"ב

לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך: אברכה
 את יהוה בכל עת תמיד תהלתו בפי: ביהוה תתהלל
 נפשי ישמעו ענוים וישמחו: גדלו ליהוה אתי ונרוממה שמו
 יחדו: דרשתי את יהוה וענני ומכל מגורותי הצילני: הביטו אליו
 ונהרו לפניהם אל יחפרו: זה עני קרא ויהוה שמע ומכל צרותי
 הושיעו: חנה מלאך יהוה סביב ליראיו ויחלצם: טעמו וראו
 כי טוב יהוה אשרי הגבר יחסהבו: יראו את יהוה קדשו כי אין
 מחסור ליראיו: בפירים רשו ורעבו ודרשי יהוה לא יחסרו
 כל טוב: לכו בנים שמעו לי יראת יהוה אלמדכם: מיהאיש
 החפץ חיים אהב ימים לראות טוב: נצר לשונך מרע ושפתיך
 מדבר מרמה: סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו: עני
 יהוה אל צדיקים ואזניו אל שועתם: פני יהוה בעשי רע להכרית
 מארץ זכרם: צעקו ויהוה שמע ומכל צרותם הצילם: קרוב יהוה
 לגשברי לב ואת דכאירוח יושיע: רבות רעות צדיק ומכלם
 יצילנו יהוה: שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה: תמותת
 רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו: פדה יהוה נפש עבדיו ולא
 יאשמו כל החסים בו:

ויצא

מזמור לְדָוִד בְּבְרָחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשָׁלוֹם בְּנוֹ: יְהוָה מִה־רָבוּ צָרֵי רָבִים קָמִים עָלָי: רַבִּים אָמְרִים לְנַפְשִׁי אִין יִשׁוּעָתָה לֹא בֵאלֹהִים סֵלָה: וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעַדִי כְּבוֹדִי וּמְרִים רֵאשִׁי: קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִהַר קָדְשׁוֹ סֵלָה: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקְיִצְוֹתִי כִי יְהוָה יִסְמְכֵנִי: לֹא־אִירָא מִרְבָּבוֹת עִם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: קוֹמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי כִי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבֵי לְחֵי שְׁנֵי רָשָׁעִים שִׁבְרָתָ: לִיהוָה הִישׁוּעָה עַל־עַמֶּךָ בְּרַכְתָּךְ סֵלָה:

תס"ג, ט"ז

וישלח

לְדָוִד וַיְהוֶה אוֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֵּי אִירָא יְהוָה מִעוֹז־חַיִּי מִמֵּי אֶפְחָד: בְּקָרֵב עָלִי מְרַעִים לֹאכַל אֶת־בְּשָׂרֵי צָרִי וְאֹיְבֵי לִי הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוֹ: אִסְתַּחֲנָה עָלִי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לְבִי אִסְתַּקּוּם עָלִי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח: אַחַתוּ שְׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֶבְקֶשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי לַחַזוֹת בְּנֶעֱס־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסִכָּה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסִתֵּר אֶהְלוּ בְּצֹר יְרוּמָמְנִי: וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי עַל אֹיְבֵי סָבִיבוֹתִי וְאֹזְבַּחַהּ בְּאֶהְלוּ זְבַחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֹזְמָרָה לִיהוָה: שָׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנְנִי וַעֲנֵנִי: לְדָוִד אָמַר לְבִי בְקֶשׁוּ פָּנָי אֶת־פְּנִיךָ יְהוָה אֶבְקֶשׁ: אֶל־תִּסְתַּר פְּנִיךָ מִמֵּנִי אֶל תִּטְבֹּאֵף עַבְדְּךָ עֲזַרְתִּי הֵייתָ אֶל־תִּטְשֵׁנִי וְאֶל־תִּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי: כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וִיהוָה יִאֲסֹפְנִי: הוֹרַנִי יְהוָה דְּרָכְךָ וַנְּחַנֵּנִי בְּאֶרֶח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי: אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּגַפְשׁ צָרִי כִּי קִמוּ־בִי עַד־יִשְׁקַר וַיִּפַּח חֶמְס: לֹא־אֶהְיֶה אֶמְנָתִי לְרֵאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: קוֹה אֶל־יְהוָה חֲזֹק וַיֵּאמֶן לְבָבךָ וְקוֹה אֶל־יְהוָה:

ט"ז, ס"ג

וישב

לְמִנְצַח לְדָוִד מִזְמוֹר: קוֹה קוֹנִיתִי יְהוָה וַיִּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שׁוֹעַתִּי: וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מִטֵּיט הַיָּוֶן וַיִּקַּם עַל־סֹלַע רִגְלֵי כּוֹנֵן אֲשֶׁר־נִי: וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּה לְאֱלֹהֵינוּ יְרָאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ בִיהוָה: אֲשֶׁר־נִי הַגְּבַר אֲשֶׁר־שָׂם יְהוָה מִבְּטָחוֹ וְלֹא־פָּנָה

ט"ז, ס"ג

מזמורים להוצאת ספר תורה תלה

אֶל־רִהְבִים וְשָׁטִי כָזָב: רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֹתָהּ יְהוָה אֱלֹהֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ
וּמִחֲשַׁבְתֶּיךָ אֵלַיִנו אִין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אֲגִידָה וְאֲדַבְרָה עֲצֹמוֹ מִסֵּפֶר:
זָבַח וּמִנְחָהוּ לֹא־חִפְצָתָ אֲזִנִים כְּרִית לִי עוֹלָה וְחֹטְאָה לֹא שְׁאַלְתָּ:
אִז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי בְּמַגֵּל־תִּסְפֹּר כְּתוֹב עָלַי: לַעֲשׂוֹת־רָצוֹנְךָ
אֱלֹהֵי חִפְצָתִי וְתוֹרַתְךָ בְּתוֹךְ מַעֵי: בְּשֵׁרְתִי צִדְקוֹ בְּקָהֵל רֹב הִנֵּה
שִׁפְתֵי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אֹתָהּ יָדַעְתָּ: צִדְקַתְךָ לֹא־כִסִּיתִי בְּתוֹךְ
לְבִי אֲמוֹנַתְךָ וּתְשׁוּעַתְךָ אָמַרְתִּי לֹא־כִתְדֵי חֹסְדְךָ וְאָמַרְתָּ לְקָהֵל
רֹב: אֹתָהּ יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חֹסְדְךָ וְאָמַרְתָּ תָמִיד
יִצְרוֹנִי: כִּי אֶפְפוּ־עַלְיוֹ רַעוֹת עַד־אִין מִסֵּפֶר הַשִּׁינּוּנֵי עוֹנְתִי
וְלֹא־יִכְלַתִּי לְרֹאוֹת עֲצֹמוֹ מִשְׁעָרוֹת רֵאשֵׁי וְלְבִי עוֹבְנִי: רָצָה יְהוָה
לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעוֹרְתִי חוֹשֶׁה: יָבִשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ יַחֲדָּ מִבְּקָשֵׁי נַפְשִׁי
לְסִפּוֹתָהּ יִסְגּוּ אַחֲזוֹר וַיִּכְלְמוּ חִפְצֵי רַעְתִּי: יִשְׁמוּ עַל־עַקֵּב בְּשֵׁתֶם
הָאֲמָרִים לִי הָאֶחָד הָאֶחָד: יִשְׁיִשׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל־מִבְּקָשֶׁיךָ יֹאמְרוּ
תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֱהַבִי תְשׁוּעַתְךָ: וְאֲנִי עָנִי וְאֲבִיּוֹן אֲדַנִּי יַחֲשֹׁב
לִי עוֹרְתִי וּמְפַלְטִי אֹתָהּ אֱלֹהֵי אֶל־תֵּאָחֵר:

מקץ

מְזִמּוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמַמְךָ יְהוָה כִּי דָלִיתָנִי
וְלֹא־שִׁמַּחְתָּ אִבִּי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוֹנְעֵתִי אֵלֶיךָ וּתְרַפְּאֵנִי:
יְהוָה הַעֲלִיתָ מִן־שָׁאוֹל נַפְשִׁי חִייתָנִי מִיַּרְדֵּי־בוֹר: זָמְרוּ לִיהוָה
חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזָכֹר קִדְשׁוֹ: כִּי רָגְעוּ בְּאִפּוֹ חַיִּים בְּרָצוֹנוֹ בְּעָרֵב
יֵלֵן בְּכִי וְלִבְקָר רָנָה: וְאֲנִי אָמַרְתִּי בְּשִׁלּוֹי בַל־אֲמוּט לְעוֹלָם: יְהוָה
בְּרָצוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְרִי עוֹ הַסִּתְרַת פְּנֶיךָ הֵייתִי גְבַהֵל: אֵלֶיךָ
יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־אֲדָנִי אֲתַחֲנֵן: מִה־בִּצְעֵ בְדָמַי בְּרַדְתִּי אֵל שַׁחַת
הַיּוֹדֶךָ עָפַר הַיַּגִּיד אֲמַתְךָ: שָׁמַע־יְהוָה וְחִנְנִי יְהוָה הִי־הָעוֹר לִי:
הַפְּכַת מִסֵּפְרִי לְמַחּוֹל לִי פִתַּחַת שָׁקִי וּתְאֲזַרְנִי שִׁמְחָה: לְמַעַן
יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֹדְךָ:

ויגש

שִׁיר מְזִמּוֹר לְבְנֵי־קָרַח: גְּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
הִר־קִדְשׁוֹ: יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל־הָאָרֶץ הִר־צִיּוֹן יִרְכַּתִּי צִפּוֹן

תהי' ל' ס' יג.

שם מח. ס' יט.

מזמורים להוצאת ספר תורה

תלו

קְרִית מֶלֶךְ רַב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמַשְׁגָּב: כִּי־הִנֵּה
הַמַּלְכִים נוֹעְדוּ עִבְרוּ יַחְדָּו: הִמָּה רָאוּ כֵן תִּמְהוּ גִבְהֵלוּ נַחְפוּזוֹ:
רַעְדָה אַחֲזַתֶם שֵׁם חֵיל כִּי־לָדָה: בְּרוּחַ קָדִים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת
תִּרְשִׁישׁ: כְּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ כֵן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד־עוֹלָם סֵלָה: דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסִדָּךְ בְּקֶרֶב הַיְכָלְךָ:
כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תִּהְלֹתְךָ עַל־קְצוֹי־אֶרֶץ צֶדֶק מְלֵאָה יְמִינְךָ:
יִשְׁמַחוּ הַרְצִיּוֹן תִּגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: סִבּוּ צִיּוֹן
וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ: שִׁיתוּ לְבַבְסוֹ לְחִילָה פִּסְגוֹ אַרְמְנוֹתֶיהָ
לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן: כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וְעַד הוּא
יְנַהַגְנוּ עַל־מוֹת:

ויחי

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ
יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיְחַיֶּהוּ וַיִּחְיֶהוּ וַאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ
בְּנַפְשׁ אִיבִיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עֵרֶשׁ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכַת בַּחֲלוּי:
אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ
רַע לִי מִתִּי יָמוֹת וְאָבַד שָׁמוֹ: וְאִם־כֹּא לְרֵאוֹתוֹ שׁוּא יִדְבֹר לְבוֹ
יִקְבְּצֵ־אוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֹר: יָחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי
יַחֲשָׁבוּ רָעָה לִּי: דְּבַר־בְּלִיעַל יֵצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף
לְקוֹם: גִּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
עָקַב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאֶשְׁלֹמָה לָהֶם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי
כִּי־חִפְצָתָ בִּי כִּי לֹא־יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי: וְאֲנִי בְּתַמִּי תַמְכֹּת בִּי וּתְצִיבֵנִי
לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
אָמֵן וְאָמֵן:

תכ"ו מנח.
ח"ת

שמות

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יִשָּׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט הָאֶרֶץ: יְהוָה בְּצִיּוֹן
גָּדוֹל וְרַם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים: יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא
קְדוֹשׁ הוּא: וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֶהָב אֶתָּה כּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט
וְצִדְקָה בְּיַעֲקֹב אֶתָּה עֲשִׂיתִי: רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם
רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכַהֲנָיו וְשִׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ

סס נט, ט"ז.

מזמורים להוצאת ספר תורה

תלו
קראים אל־יהוה והוא יענם: בעמוד ענן ידבר אליהם שמרו
עדתיו וחק נתן־למו: יהוה אלהינו אתה עניתם אל גשא היית
להם ונקם על־עלילותם: רוממו יהוה אלהינו והשתחוו להר
קדשו כי־קדוש יהוה אלהינו:

וארא

תס"ו ע"ב
למנצח לבני־קרח על־עלמות שיר: אלהים לנו מחסה ועז
עזרה בצרות נמצא מאד: על־כן לא־נרא בהמיר
ארץ ובמוט הרים בלב ימים: יהמו יחמרו מימיו ירעשו־הרים
בגאותו סלה: נהר פלגיו ישמחו עיר־אלהים קדש משפני עליון:
אלהים בקרבה בל־תמוט יעזרה אלהים לפנות בקר: המו גוים
מטו ממלכות נתן בקולו תמוג ארץ: יהוה צבאות עמנו משגב־לנו
אלהי יעקב סלה: לכוחו מפעלות יהוה אשר־שם שמות בארץ:
משבית מלחמות עד־קצה הארץ קשת ישבר וקצץ חנית עגלות
ישרף באש: הרפו ודעו כי־אנכי אלהים ארום בגוים ארום בארץ:
יהוה צבאות עמנו משגב־לנו אלהי יעקב סלה:

בא

תס"ז ע"ב
למנצח על־ידותון לאסף מזמור: קולי אל־אלהים ואצעקה
קולי אל־אלהים והאזין אלי: ביום צרתי אדני דרשתי
ידיו לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה אלהים
ואהמיה אשיחה ותתעטף רוחי סלה: אחזת שמרות עיני נפעמתי
ולא אדבר: חשבת ימים מקדם שנות עולמים: אזכרה נגינתי
בלילה עם־לבבי אשיחה ויחפש רוחי: הלעולמים יזנחו אדני
ולא־יסיף לרצות עוד: האפס לנצח חסדו גמר אמר לדר ודר:
השכח חנות אל אסקפץ באף רחמיו סלה: ואמר חליתי היא
שנות ימין עליון: אזכור מעל־ליה כי־אזכרה מקדם פלאך:
והגיתי בכל־פעלך ובעלילותיך אשיחה: אלהים בקדש דרכך
מי־אל גדול כאלהים: אתה האל עשה פלא הודעת בעמים עוד:
נאלת בזרוע עמד בגי־יעקב ויוסף סלה: ראוד מיום אלהים ראוד
מים יחילו אף ירצו תהמות: זרמו מים עבות קול נתנו שחקים

אֶף־חֲצִצְיֶיךָ יִתְהַלְכוּ: קוֹל רַעְמֶיךָ בְּגִלְגֹּל הַאֲירוּ בְּרָקִים תְּבַל רִגְזָה
וּתְרַעַשׂ הָאָרֶץ: בְּיָם דְּרָפָךָ וּשְׂבִילֶךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְבוֹתֶיךָ לֹא
נִדְעוּ: נַחֲתֵת כְּצֹאן עִמָּךְ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

בשלה

לְמִנְצַח שִׁיר מְזֻמָּר הֲרִיעוּ לְאֱלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ: וּמְרוּ כְבוֹד־שִׁמּוֹ תהי' סו' ח'כ
שִׁימוּ כְבוֹד תְּהַלְתּוּ: אָמְרוּ לְאֱלֹהִים מַה־נִּזְרָא מַעֲשֵׂיךָ
בְּרַב עֲזָךְ יִכַחְשׁוּ לָךְ אֲיִבֶיךָ: כָּל־הָאָרֶץ יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ וַיִּזְמְרוּ־לָךְ
וַיִּמְרוּ שִׁמְךָ סֵלָה: לָכֵן וָרָאוּ מַפְעֵלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי
אָדָם: הִפְךָ יָסוּ לְיִבְשָׁה בְּנִהַר יַעֲבְרוּ בְּרִגְלֵי שָׁם נִשְׁמַחֲה־בוּ: מִשָּׁל
בְּגִבּוֹרְתּוֹ עוֹלָם עֵינָיו בְּגוֹיִם תִּצְפִּינָה הַסּוֹרְרִים אֶל־יְרוּמוֹ לְמוֹ
סֵלָה: בְּרָכוּ עַמִּים אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהַלְתּוּ: הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ
בְּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לְמוֹט רִגְלָנוּ: כִּי־בַחֲנֻתְנוּ אֱלֹהִים אֶצְרַפְתָּנוּ כַּצֶּרֶף־
כֶּסֶף: הִבַּאתָנוּ בְּמִצּוֹדָה שָׁמַת מוֹעֵקָה בְּמִתְנִינוּ: הִרְבַּבְתָּ אֲנֹשׁ
לְרֹאשָׁנוּ בְּאֲנוּ־בָאֵשׁ וּבְמַיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לְרוּיָה: אָבּוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת
אִשְׁלָם לָךְ נִדְרֵי: אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׁפָתַי וּדְבַר־פִּי בַצֶּרֶל־י: עוֹלוֹת מִיַּחֲסִים
אֲעֲלֶה־לָּךְ עַם־קִטְרֹת אֵילִים אֲעֲשֶׂה בְּקָר עַם־עוֹתוּדִים סֵלָה:
לָכֵן־שָׁמְעוּ וְאַסְפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי: אֵלָיו
פִּי־קִרְאתִי וְרוּמִם תַּחַת לְשׁוֹנֵי: אֲוֹן אֶסְרֹאתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמְעוּ
אֲדָנִי: אֲכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הַקְּשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי: בְּרוּךְ אֱלֹהִים
אֲשֶׁר לֹא־הִסִּיר תְּפִלָּתִי וַחֲסִדּוֹ מֵאֵתִי:

יתרו

לְמִנְצַח מְזֻמָּר לְדָוִד: הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂה יָדָיו ס' יט' ח'כ
מִגִּיד הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אָמַר וְלַיְלָה לְלַיְלָה
יַחֲוֶה־דָּעַת: אִיזְדַּמַּר וְאִין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ
יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תְּבַל מְלִיחָה לְשִׁמְשׁ שִׁם־אֵהֵל בָּהֶם: וְהוּא בְּחַתָּן
יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח: מִקְצֵה הַשְּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ
וַתְּקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאִין גִּסְתָּר מִחֻפָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פִּתִּי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָיִם
מְשִׁמְחֵי־לֵב מִצְּוֹת יְהוָה בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: יִרְאֵת יְהוָה וְטָהוֹרָה

מזמורים להוצאת ספר תורה

תלט
עומדת לעד משפטי־יהוה אמת צדקו יחדו: הנחמדים מזהב
ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים: גם־עבדך גזר בהם
בשמים עקב רב: שגיאות מי־בין מנסתרות נקני: גם מזדים
חשך עבדך אל־ימשלובי אז איתם ונקיתי מפשע רב: יהיו
לרצון אמרי־פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

משפטים

תה' עב' ר"כ
לשלמהו אלהים משפטיך למלך תן וצדקתך לבן־מלך: ידן
עמך בצדק ועניך במשפט: ישאו הרים שלום לעם
וגבעות בצדקה: ישפטו עניי־עם וישיע לבני אביון וידכא עושק:
ייראוך עם־שמש ולפני ירח דור דורים: ירד כמטר על־גו
כרביבים ורוף ארץ: יפרח־בימי צדיק ורב־שלום עד־בלי ירח:
וירד מים עד־ים ומנהר עד־אפסי־ארץ: לפניו יכרעו ציים ואי־ביו
עפר ילחכו: מלכי תרשיש ואיים מנחה ישיבו מלכי שבא וסבא
אשפר יקריבו: וישתחו־לו כל־מלכים כל־גוים יעבדוהו: כי־יציל
אביון משוע ועני ואין־עזר לו: יחס על־דל ואביון ונפשות אביונים
יושיע: מתוך ומחמם יגאל נפשם וייקר דמם בעיניו: ויחי ויתן־לו
מזהב שבא ויתפלל בעדו תמיד כל־היום יברכנהו: יהי פסת־ברו
בארץ בראש הרים ירעש כל־בגון פרו ויציצו מעיר כעשב
הארץ: יהי שמו לעולם לפני־שמש ינון שמו ויתברכו בו כל־גוים
יאשרוהו: ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו:
וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את־כל הארץ אמון ואמן:
כלו תפלות דוד בן־ישי:

תרומה

שס כג' ר"כ
לדודו שפטני יהוה כי־אני בתמי הלכתי וביהוה בטחתי לא
אמעד: בחנני יהוה ונסני צרפה כליותי ולבי: כי־חסדך
לנגד עיני והתהלכתי באמתך: לא־ישבתי עם־מתי־שוא ועם
נעלמים לא אבוא: שנאתי קהל מרעים ועם־רשעים לא אשב:
ארחץ בנקיון כפי ואסבבה את־מזבחך יהוה: לשמע בקול תורה
ולספר כל־נפלאותיך: יהוה אהבתי מעון ביתך ומקום משכן

כְּבוֹדְךָ: אֶל־תִּאֶסֶף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעַם־אֲנָשִׁי דְמַיִם חַיִּי:
 אֲשֶׁר־בִּי־יָהּ זִמָּה וַיִּמְיָנִם מְלֵאָה שְׂחָד: וְאֲנִי בְתַמִּי אֶלֶף פְּדָנִי
 וְחַנּוּנִי: רַגְלִי עִמָּדָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים אֲבָרְךָ יְהוָה:

תצוה

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר: לָךְ דְּמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וְלָךְ ס"ה, ס"ו,
כ"ד
 יִשְׁלַם־נְדָר: שִׁמְעֵ תְפִלָּה עֲרִידָה כָּל־בֶּשֶׁר יָבֹאוּ: דְּבָרֵי
 עֲוֹנוֹת גָּבְרוּ מִנִּי פִשְׁעֵינוּ אֶתְּהָ תִכְפָּרֵם: אֲשֶׁר־נִי תִבְחָר וְתִקְרָב יִשְׁכֹּן
 חֲצִרֶיךָ גִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הֵיכְלֶךָ: גִּוְרָאוֹת בְּצִדְקָתְךָ תַעֲנֵנּוּ
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּטַח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וַיִּם רְחֻקִים: מִכֵּין הַרִים בְּכַחוֹ
 נְאוֹר בְּגְבוּרָה: מִשְׁבִּיחוּ שְׁאוֹן יָמִים שְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם וְהִמּוֹן לְאֲמִים:
 וַיִּירָאוּ יִשְׂבִּי קַצּוֹת מֵאוֹתֶיךָ מוֹצְאֵי בָקָר וְעֶרְבֵי תְרַגְזִין: פְּקַדְתָּ
 הָאָרֶץ וְתִשְׁקַמֶּה רֵבֶת תַעֲשֶׂרְנָה פֶלֶג אֱלֹהִים מְלֵא מַיִם תִּכְיֶן דְּגָנָם
 כִּי־כֵן תִּכְנֶנָּה: תִּלְמִיָּה רוּחַ נַחַת גְּדוּדָה בְּרַב־יָבִים תִּמְגַּנְגְּנָה צְמִיחָה
 תִּבְרָךְ: עֲטַרְתָּ שְׁנַת טוֹבְתְךָ וּמַעֲגִלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשׁוּן: יִרְעֲפוּ נְאוֹת
 מִדְּבַר וְגִיל גְּבָעוֹת תַחֲזַרְנָה: לְבָשׁוּ כְרִיסוֹ הַצֶּאֱן וְעַמְקִים יַעֲטֹפוּ־בָר
 יִתְרוּעְעוּ אַף־יִשִּׁירוּ:

כִּי־תשא

לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת מִזְמוֹר לְאֶסָף שִׁיר: הִוְדִינוּ לָךְ אֱלֹהִים ס"ט, ס"י, ס"א,
כ"ד
 הוֹדִינוּ וְקִרְוֵב שְׁמֶךָ סִפְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ: כִּי אֶקַח מוֹעֵד
 אֲנִי מִיִּשְׁרָאֵל אֲשַׁפֵּט: נִמְגִים אֶרֶץ וְכָל־יִשְׁבֵּיהָ אֲנִכִּי תִכְנְתִי עִמּוּדֶיךָ
 סֵלָה: אֲמַרְתִּי לְהוֹלִלִים אֶל־תְּהַלְלוּ וְלִרְשָׁעִים אֶל־תִּרְיֹמוּ קֶרֶן:
 אֶל־תִּרְיֹמוּ לְמַרוֹם קֶרֶנְכֶם תִּדְבְּרוּ בְצִוְאַר עֲתִק: כִּי לֹא מִמוֹצֵא
 וּמִמַּעַרְב וְלֹא מִמִּדְּבַר הַרִים: כִּי־אֱלֹהִים שַׁפֵּט זֶה יִשְׁפִּיל זֶה יָרִים:
 כִּי כּוֹס בִּיד־יְהוָה וַיִּין חָמְרוּ מְלֵא מִסָּךְ וַיִּגַר מִזֶּה אֶדְ־שְׁמֶרֶיָה יִמְצֹו
 יִשְׁתַּנוּ כָּל רְשָׁעֵי־אֶרֶץ: וְאֲנִי אֲגִיד לְעֵלָם אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
 וְכָל־קֶרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמְמָנָה קֶרְנוֹת צַדִּיק:

לְמַנְצַח עַל־הַגָּתִית לְבְנֵי־קִרַח מִזְמוֹר: מֵה־יְדִידוֹת מִשְׁכַּנּוֹתֶיךָ ס"ב, ס"ג, ס"ד,
כ"ד
 יְהוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָּהּ נַפְשִׁי לְחֻצְרוֹת יְהוָה
 לְבִי וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֶל־חַי: גַּם־צָפוֹר מִצְאָה בַּיִת וּדְרֹרוּ קֶן לָהּ

מזמורים להוצאת ספר תורה תמא

אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרַחִיָּה אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מִלְּפִי וְאֱלֹהֵי:
אֲשֶׁר־י יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁר־י אָדָם עוֹזֵלוֹ בְּךָ
מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם: עֲבָרִיו בְּעַמְּךָ הַבְּכָא מֵעַן יִשְׁתַּוְּהוּ גַם־בְּרִכוֹת
יַעֲטָה מוֹרָה: יִלְכוּ מִחִיל אֶל־חִיל יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהוָה
אֱלֹהִים צְבָאוֹת שָׁמְעָה תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: מִגִּנְנוּ
רָאָה אֱלֹהִים וְהִבִּט פָּנָי מִשִּׁיחָךָ: כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצִיֶיךָ מֵאֶלֶף
בַּחֲרָתִי הַסְּתוּפָף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּר בְּאֶהֱלִי־רָשָׁע: כִּי שָׁמְשׁוּ וּמִגֵּן
יְהוָה אֱלֹהִים חַן וְכִבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֲלֻכִים בְּתַמִּים:
יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בִּטַּח בְּךָ:

ויקהל

לְמַנְצִיחוֹ עַל־נְגִינַת לְדוֹד: שָׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הִקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי: ^{תהי סל, חרע}
מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בְּעֶטְף לִבִּי בְּצוֹר־יְרוּם מִמֶּנִּי
תִּנְחַנְנִי: כִּי־הֵייתָ מְחַסֶּה לִּי מִגְדֹל־עֵז מִפָּנָי אוֹיֵב: אֲגוֹרָה בְּאֶהֱלֶךָ
עוֹלָמִים אַחֶסֶה בְּסֶתֶר כְּנַפְיֶךָ סֵלָה: כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמְעַת לְנִדְרֵי
נַתַּת יְרֻשָׁת יִרְאֵי שָׁמַךְ: יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ־דָר
וְדָר: יֵשֶׁב עוֹלָם לְפָנָי אֱלֹהִים חֶסֶד וְאֱמֶת מִן יִנְצְרָהוּ: כֵּן אֲזַמְרָה
שָׁמַךְ לְעַד לְשִׁלְמֵי נְדָרֵי יוֹסוּ יוֹם:

פקודי

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדוֹד הִגָּה מִה־טוֹב וּמִה־נְעִים שֶׁבַת אַחִים גַּם־יִחַד: ^{סס קנג, חרב}
כְּשָׁמֵן הַטוֹבוֹ עַל־הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל־הַזֶּקֶן וְקוֹן־אֶהְרֹן שִׁירֵד
עַל־פִּי מְדוֹתָיו: כְּטַל־חֶרְמוֹן שִׁירֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁסוּ צִוְּהָ
יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם:

ויקרא

מִזְמוֹר לְאֶסָף אֱלוֹ אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ ^{סס נ, חרב}
עַד־מִבְּאוֹ: מִצִּיּוֹן מִכְּלַל־יְפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ: יָבֹא אֱלֹהֵינוּ
וְאֶל־יַחֲרַשׁ אֲשֶׁלְּפָנָיו תֹּאכַל וְסִבִּיבָיו נִשְׁעָרָה מְאֹד: יִקְרָא
אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעַל וְאֶל־הָאָרֶץ לָרִין עִמּוֹ: אֶסְפּוּ־לִי חֲסִידֵי כְרָתִי
בְּרִיתִי עַל־יִזְבַּח: וַיִּגִּירוּ שָׁמַיִם צְדָקוֹן כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֵלָה:

שִׁמְעָה עִמּוֹ וְאֲדַבְרָה יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בְּךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אֲנֹכִי:
 לֹא עַל־זִבְחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לִנְגְחֵי תַמִּיד: לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתֶךָ
 פֶּר מִמֶּכְלֵאֲתֶיךָ עֲתוּדִים: כִּי־לִי כָל־חֵיתוּי־עַר בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי־אֶלְף:
 יִדְעֵתִי כָל־עוֹף הָרִים וְזִיו שְׂדֵי עַמְדֵי: אִם־אָרַעַב לֹא־אֹמַר לָךְ
 כִּי־לִי תִבֵּל וּמִלֵּאָה: הָאוֹכֵל בֶּשֶׂר אֲבִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשַׁתֶּה:
 זָבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשִׁלְמִם לְעֶלְיוֹן נְדַרְיֶךָ: וְקִרְאֵנִי בַיּוֹם צָרָה
 אֲחַלֶּצְךָ וְתִכְבְּדֵנִי: וְלַרְשָׁעוֹ אֹמַר אֱלֹהִים מַה־לָּךְ לְסֹפֵר חֲקֵי וְתִשָּׂא
 בְּרִיתִי עָלֶי־פִיךָ: וְאַתָּה שִׁנְאַת מוֹסֵר וְתִשְׁלַךְ דְּבָרֵי אַחֲרֶיךָ:
 אִם־רְאִיתָ גָּגֵב וְתַרְיָן עִמּוֹ וְעַם מְנַאֲפִים חֲלָקָה: פִּיךָ שִׁלַּחַת בְּרָעָה
 וְלִשְׁוֹנֶךָ תִּצְמִיד מִרְמָה: תִּשָּׁב בְּאֲחֶיךָ תְּדַבֵּר בְּבֶן־אִמֶּךָ תִּתְנַדְּפֵי:
 אֵלֶּה עֲשִׂיתָ וְהִחַרְשֵׁתִי דְמִית הַיּוֹת־אֵהִיָּה כְמוֹךָ אוֹכִיחֶךָ וְאָעַרְכָּה
 לְעֵינֶיךָ: בֵּינוֹנָא זֹאת שִׁכְחֵי אֵלֹהִי פֶן־אֲטָרְף וְאִין מַצִּיל: זָבַח תּוֹדָה
 יִכְבְּדֵנִי וְשִׁם דְּרָךְ אֲרָאֵנוּ בַּיִשְׁעֵי אֱלֹהִים:

צו

יֵשֵׁב בְּסֹתֵר עֶלְיוֹן בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוּנָּ: אֹמַר לִיהוָה מַחְסֵי וּמְצוּדֹתֵי סס סס, סס
 אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ: כִּי הוּא יִצְלָךְ מִפָּח יִקּוּשׁ מִדְּבַר הַוּוֹת:
 בְּאֲבֹרְתוֹ יִסֹּף לָךְ וְתַחַת־כַּנְפָּיו תַּחְסֶה צָנָה וְסוּחָרָה אָמְתוֹ:
 לֹא־תִירָא מִפָּחַד לִילָה מִחֵץ יַעוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְלֶךְ
 מִמְּקוֹב יְשׁוּד צֹהָרִים: יִפֹּל מִצְדָּךָ אֶלְף וּרְבֵבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא
 יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט וְשִׁלְמַת רִשְׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהוָה
 מַחְסֵי עֶלְיוֹן שִׁמְתָּ מְעוֹנָךְ: לֹא־תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגְעָה לֹא־יִקְרַב
 בְּאֵהָלֶךָ: כִּי מִלֵּאָכִיו יִצְוֶה־לָּךְ לְשִׁמְרוֹךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפְּיִם
 יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן־תִּגַּף בְּאֶבֶן רִגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וּפִתָּן תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כְּפִיר
 וְתַנּוּן: כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטְהוּ אֲשַׁנְּבֵהוּ כִּי־יִדַע שְׁמִי: יִקְרְאֵנִי
 וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ־אֲנֹכִי בְּצָרָה אֲחַלֶּצְהוּ וְאִכְבְּדֵהוּ: אֲרָךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֵהוּ
 וְאֲרָאֵהוּ בִישׁוּעָתִי:

שמיני

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־יָרָא יְהוָה הַהֵלֶךְ בְּדַרְכָּיו: יִגִּיעַ בְּפִיךָ סס קכת, סס
 כִּי תֹאכַל אֲשֶׁר־יֶטֶב לָךְ: אֲשַׁתְּדֹךָ כִּגְפָן פְּרִיָּה בְּיִרְכַּתִּי

מזמורים להוצאת ספר תורה

תמוג
בֵּיתְךָ בְּנִיךָ כְּשִׁתְּלִי זִיתִים סְבִיב לְשַׁלְחֲנֶךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יְבָרְךָ גֹבֵר
יְרֵא יְהוָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה מֵצִיּוֹן וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
וְרֵאָה בְּנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

תזריע

תס"ח קכ"ח
שִׁיר לְמַעְלוֹת אֲשָׁא עֵינַי אֶל־הַהַרִים מֵאֵין יבֵּא עֲזָרִי: עֲזָרִי מֵעַם
יְהוָה עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצָן: אֶל־יִתֵּן לְמוֹט רַגְלֶךָ אֶל־יָנוּם
שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְהוָה שְׁמֶרְךָ יְהוָה
אֲצִלֶּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הִשְׁמַשׁ לֹא־יִכְבֶּה וַיְרַח בְּלִילָה: יְהוָה
יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְהוָה יִשְׁמֵר־צִאֲתֶךָ וּבּוֹאֶךָ
מִמֵּתָה וְעַד־עוֹלָם:

מצרע

תס"ח קכ"ח
שִׁיר הַמַּעְלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצָּרְתָה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: יְהוָה הֲצִילָה
נַפְשִׁי מִשְׁפַּת־שָׁקֶר מִלְּשׁוֹן רְמִיָה: מִה־יִתֵּן לִי וּמִה־יִסְיֶף לִי
לְשׁוֹן רְמִיָה: חֲצִי גִבּוֹר שְׂנוּנִים עִם גְּחֻלֵי רְתָמִים: אוֹיְהִלִי כִי־גִרְתִּי
מִשָּׁךְ שְׂכָנְתִּי עַם־אֹהֲלֵי קֶדֶר: רַבַּת שְׂכָנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׁוֹנֵא
שְׁלוֹם: אֲנִי־שְׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הִמָּה לְמַלְחָמָה:

אחרי־מות

תס"ח קכ"ח
לְמִנְצַח עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חֶסֶד
כִּי־פָסוּ אֲמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: שׂוֹאוֹ יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רַעְיָהוּ
שֹׁפֵת חֲלָקוֹת בָּלָב וְלֵב יְדַבְּרוּ: יִכְרַת יְהוָה כָּל־שׁוֹפְתֵי חֲלָקוֹת לְשׁוֹן
מִדְּבַר־גְּדֻלוֹת: אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שׁוֹפְתֵינוּ אֲתָנוּ מִי
אֲדוֹן לָנוּ: מִשָּׁד עֲנִיִם מֵאֲנָקַת אֲבִיּוֹנִים עֲתָה אֲקוּם יֹאמֵר יְהוָה
אֲשִׁית כְּיִשַׁע יַפְיָח לוֹ: אֲמַרְוֹת יְהוָה אֲמַרְוֹת טְהֵרוֹת כֶּסֶף צְרוּף
בְּעֵלִיל לְאַרְצָן מִזְקָן שִׁבְעֵתִים: אֲתַהֲיֵהוּ תִשְׁמְרֵם תִּצְרְנוּ
מִן־הַדָּוָר זֶה לְעוֹלָם: סְבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן כָּרֶם זֵלוֹת לְבָנֵי אָדָם:

קדשים

תס"ח קכ"ח
מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יִגּוֹר בְּאַהֲלֶךָ מִי־יִשְׁפֹּן בְּהַר קְדֻשָּׁךָ: הוֹלֵךְ
תָּמִים וּפְעֵל צָדֵק וְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ: לֹא־רָגְלוֹ עַל־לִשְׁנוֹ

מזמורים להוצאת ספר תורה

תמד

לֹא-עָשָׂה לְרַעְהוּ רָעָה וְחִרְפָּה לֹא-נִשְׂאָה עַל-קִרְבוֹ: גְבוּהָ | בְּעֵינָיו
נִמְאָם וְאֶת-יְרֵאֵי יְהוָה יִכְבֵּד נִשְׁבַּע לְהִרְעוֹ וְלֹא יִמַר: כִּסְפוֹ | לֹא-נָתַן
בְּנִשְׁוֹךְ וְשִׁחַד עַל-נַפְשׁוֹ לֹא לָקַח עֲשֵׂה-אֱלֹהִים לֹא יִמוּט לְעוֹלָם:

אמר

לְמַנְצִיחַ מִשְׁכִּיל לְבַנְיָקֶרַח: כְּאִיל תִּעְרַג עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כִּן נַפְשִׁי
תִּעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צִמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים לְאֵל חַי
מִתִּי אָבּוֹא וְאֶרְאֶה פָנֵי אֱלֹהִים: הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וּלְיֵלֶה
בְּאִמֵר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶה אֲזַכְּרֶהוּ וְאֶשְׁפָּכֶה עָלַי
נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבְרוּ בְּסֶף אַדְרִים עַד-בַּיִת אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה
הַמִּזְמֹר חֲזָנָה: מִה־תִּשְׁתַּוְּחָחֵנוּ נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֵלִי לֵאלֹהִים
כִּי-עוֹד אֲוִדְנָה יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל-כֵּן
אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדָּן וְחֶרְמוֹנִים מִהַר מְצָעֵר: תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבָרוּ: יוֹמָם וְיָצִיחַ יְהוָה
חֶסְדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי תִפְלֶה לְאֵל חַיִּי: אֲמַרְהוּ לְאֵל סִלְעֵי
לְמָה שְׂכַחְתָּנִי לְמַה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב: בְּרִצְחוֹ בְּעֲצֻמוֹתַי
חֶרְפוֹנֵי צוּרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: מִה־תִּשְׁתַּוְּחָחֵנוּ
נַפְשִׁי וּמִה־תַּהֲמִי עָלַי הוֹחֵלִי לֵאלֹהִים כִּי-עוֹד אֲוִדְנָה יְשׁוּעוֹת
פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

ספר מנצח
לדוד

בהר סיני

הִלְלוּ יְהוָה אֲשֶׁר-יֵאֵשׁ יִרְאֵה אֶת-יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חַפְצָן מְאֹד: גְּבוּר
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל בְּרִדָּה: הוֹן-וְעֵשֶׂר בְּבֵיתוֹ
וְצִדְקָתוֹ עִמְדַת לְעַד: זָרַח בְּחֹשֶׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל חֲנוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק:
טוֹב-אִישׁ חוֹנֵן וּמְלוּחַ יִכְלָל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: כִּי-לְעוֹלָם לֹא-יִמוּט
לְזָכַר עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק: מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נִכּוֹן לָבוֹ בְּטַח
בִּיהוָה: סִמוּךְ לָבוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר-יִרְאֶה בְּצַרְיוֹ: פָּרוּ וְנָתַן
לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עִמְדַת לְעַד מְרִנּוֹ תְרוּם בְּכַבּוֹד: רָשַׁע יִרְאֶהוּ
וְכַעַס שִׁנּוּ יִחַרְק וְנִמְס תְּאוֹת רָשָׁעִים תֵּאבֵד:

ספר קינה
לדוד

מזמורים להוצאת ספר תורה

תמה

בחקתי

לְמַנְצַחַו לְבַנֵי־קָרַח מְזֻמֹּר: רְצִיתָ יְהוָה אֶרְצֶךָ שְׁבִית שְׁבִית
 יַעֲקֹב: גִּשְׁאֵת עֵוֹן עֲמָךְ כְּסִית כָּל־חַטָּאתֶם סְלָה: אִסְפַּת
 כָּל־עֲבַרְתֶּךָ הַשִּׁיבוֹת מִחֶרוֹן אַפֶּיךָ: שׁוּבֵנו אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנו וְהַפֵּר כַּעֲסֶךָ
 עִמָּנוּ: הֲלֵעוֹלָם תִּאָּנַף־בָּנוּ תִמְשֹׁךְ אַפֶּיךָ לְדָר וְדָר: הֲלֹא־אַתָּה
 תִּשׁוּב תַחֲיֵנו וְעֲמָךְ יִשְׁמַח־בָּךְ: הֲרֵאֵנו יְהוָה חֲסִדֶךָ וְיִשְׁעֶךָ
 תִּתֵּן־לָנוּ: אֲשַׁמְעָה מִה־יְדִבֵּר הָאֱלוֹ יְהוָה כִּי יְדַבֵּר שְׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ
 וְאֶל־חֲסִידָיו וְאֶל־יִשׁוּבוֹ לְכִסְלָה: אֵךְ קָרוֹב לִירְאָיו יִשְׁעוּ לִשְׁכֹּן
 כְּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ: חֲסִד־וְאַמֶּת נִפְגְּשׁוּ צְדָק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ: אֲמַת מֵאֲרֶץ
 תִּצְמַח וְצְדָק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף: גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִתֵּן
 יְבוּלָה: צְדָק לִפְנֵי יְהוָה וְיִשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעַמָּיו:

במדבר

לְמַנְצַחַ לְדָוִד מְזֻמֹּר שִׁיר: יְקוּם אֱלֹהִים יְפֹצוּ אוֹזְבֵיו וַיִּנְסוּ
 מִשְׁנֵאָיו מִפְּנֵיו: כְּהִנְדֹף עֲשׂוֹן תִּנְדֹף כְּהִמָּס דּוֹגַג מִפְּנֵי־אֵשׁ
 וַיִּשְׁעוּ בְּשִׁמְחָה: שִׁירוּ לְאֱלֹהִים זִמְרוּ שִׁמּוֹ סִלוּ לְרֹכֵב בְּעֲרָבוֹת
 בְּיָה שָׁמוּ וְעֲלוּ לִפְנֵיו: אָבִי יְתוּמִים וְדִין אֲלֻמְנוֹת אֱלֹהִים בְּמַעוֹן
 קִדְשׁוֹ: אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכוֹשְׁרוֹת
 אֵךְ סוֹרְרִים שְׁכֵנוּ צְחִיחָה: אֱלֹהִים בְּצִאתֶךָ לִפְנֵי עֲמָךְ בְּצִעְדֶךָ
 בִּישִׁימוֹן סְלָה: אֲרֶץ רַעֲשָׁהוּ אֶף־שָׁמַיִם נִטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינֵי
 מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גִּשְׁם גְּדֻבוֹת תִּנְיֹף אֱלֹהִים נַחֲלֶתֶךָ
 וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנֵנְתָה: חִיתֶךָ יִשְׁבוּ־בָה תִכִּין בְּטוֹבֶתֶךָ לַעֲנֵי אֱלֹהִים:
 אֲדַנִּי יִתֵּן־אֲמַר הַמְּבַשְׂרוֹת צָבָא רַב: מַלְכֵי צְבָאוֹת יְהוָה יִדְדוֹן
 וַיְנַת־בֵּית תַּחֲלֵק שָׁלָל: אִם־תִּשְׁכַּבוּן בֵּין שְׁפָתַיִם כְּנִפִי יוֹנָה נַחֲפָה
 בְּכֶסֶף וְאַבְרוֹתֶיהָ בִּירְקָרַק חֲרוֹץ: בְּפָרֵשׁ שְׂדֵי מְלָכִים בָּה תִשְׁלַג
 בְּצִלְמוֹן: הֲרֵאֱלֹהִים הֲרֵ־בִשׁוֹן הֲרֵ־גִבְנָנִים הֲרֵ־בִשׁוֹן: לָמָּה תִרְצִדוֹן
 הָרִים גִּבְנָנִים הֲהִר חֲמַד אֱלֹהִים לְשַׁבְּתוֹ אֶף־יְהוָה יִשְׁכֵן לְנִצַּח:
 רֹכֵב אֱלֹהִים רִבְתִּים אֶלְפֵי שִׁנְאָן אֲדַנִּי כָּם סִינֵי בַקְדָּשׁ: עֲלִיתָ
 לְמָרוֹסוֹ שְׁבִית שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנוֹת בְּאֲדָם וְאֶף סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן יְהוָה

סס סס, סס, סס

אֱלֹהִים: בְּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹסֵף יוֹסֵף יַעֲמֹס-לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סֵלָה: הָאֵל
 לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת וְלִיהוֹה (הַקְרִיאה: וְלֵאלֹהִים) אֲדֹנָי לַמּוֹת תִּצְאוֹת:
 אֲדֹנָי-אֱלֹהִים יִמְחֶץ רֹאשׁ אֲיִבָיו קֹדֶקֶד שֹׁעַר מִתְהַלֵּךְ בְּאֲשָׁמָיו: אָמַר
 אֲדֹנָי מִבֶּשֶׁן אֲשִׁיב אֲשִׁיב מִמְּצָלוֹת יָם: לְמַעַן תִּמְחֶץ רִגְלֶךָ בְּדָם
 לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאֲיִבִים מִנְהוּ: רְאוּ הַלֵּיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלֵּיכוֹת אֵלַי
 מִלְכֵי בְקֶדֶשׁ: קִדְמוּ שָׂרִים אַחַר נִגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוֹת:
 בְּמִקְהֵלוֹת בְּרָכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל: שֵׁם בְּנִימֹן צַעִיר
 רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׂרֵי זָבֻלוֹן שָׂרֵי נַפְתָּלִי: צִוָּה אֱלֹהֶיךָ
 עֲזָרָה אֱלֹהִים זֹו פָּעֵלֶת לָנוּ: מֵהִיכַלְךָ עַל-יְרוּשָׁלַם לָךְ יוֹבִילוּ
 מְלָכִים שֵׁי: גָּעַר חֵית קִנְזָה עֶדְת אַבְיָרִים בְּעֵגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס
 בְּרֹצֵי-כֶסֶף בּוֹר עַמִּים קִרְבוֹת יַחֲפָצוּ: יֵאֲתִיו חֲשַׁמְנִים מִנֵּי מִצְרַיִם
 כּוֹשׁ תְּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים: מִמְּלִכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זָמְרוּ
 אֲדֹנָי סֵלָה: לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שָׁמַי-קָדָם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלֹו קוֹל עֹז: תִּנּוּ
 עֹז לֵאלֹהִים עַל-יִשְׂרָאֵל גִּאֲוָתוֹ וְעֹזוֹ בְּשַׁחֲקִים: גִּוְרָא אֱלֹהִים
 מִמְּקֹדְשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נִתָּן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

הַלְלוּ יְהוָה כִּי-טוֹב זְמִרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי-נִעְלַם נֶאֱוָה תְהִלָּה: בּוֹנֵה
 יְרוּשָׁלַם יְהוָה נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס: הֶרְפָּא לְשַׁבוּרֵי
 לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם: מוֹנֵה מִסְפָּר לְכּוֹכְבִים לְכֹלֵם שְׁמוֹת יִקְרָא:
 גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וּרְבִיכַח לְתַבּוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: מְעוֹרֵד עַנְוִים יְהוָה
 מִשָּׁפִיל רְשָׁעִים עַד־יָאָרֶץ: עָנּוּ לִיהוָה בְּתוֹדָה זָמְרוּ לֵאלֹהֵינוּ
 בְּכִנּוֹר: הַמְכֹסֶה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמְכִין לָאָרֶץ מִטֶּר הַמְצַמִּיחַ הַרִים
 חֲצִיר: נוֹתֵן לְבִהמָה לַחֲמָה לְבַנֵּי עֵרֶב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בַגְבוּרַת
 הַסּוּם יַחֲפֶץ לֹא-בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצָה: רוֹצֵה יְהוָה אֶת-יִרְאָיו
 אֶת-הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שְׂבָחֵי יְרוּשָׁלַם אֶת-יְהוָה הַלְלֵי אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן:
 כִּי-חֹזֵק בְּרִיתֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרוּךְ בְּגִיד בְּקַרְבֶּךָ: הַשֵּׁם-גְּבוּלְךָ שָׁלוֹם
 חִלַּב חֲטָיִם יִשְׁבִיעֶךָ: הַשְׁלַח אִמְרָתוֹ אֶרֶץ עַד-מְהֵרָה יִרוּץ דְּבָרוֹ:
 הַנְתֵּן שִׁלְג כְּצֶמֶר כְּפֹר כְּאֶפֶר יִפּוֹר: מִשְׁלִיךְ קִרְחוֹ כְּפִתִים לִפְנֵי
 קִרְתּוֹ מִי יַעֲמֵד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֵם יִשָּׁב רוּחוֹ וַיִּזְלוּ-מִיָּם: מִגִּיד

תמו

מזמורים להוצאת ספר תורה

דְּבַרְוּ לַיַּעֲקֹב חֻקָיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל־גּוֹי
וּמִשְׁפָּטִים בְּלִי־דַעוּם. הִלְלוּ־יָהּ:

נשא

לְמִנְצַח בְּגִיטַת מְזֻמֹּר שִׁיר: אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו
אֲתָנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאַרְץ דְּרָכָךָ בְּכָל־גּוֹלִים יִשׁוּעַתָּךְ:
יִדְוֶךָ עַמִּים אֱלֹהִים יִדְוֶךָ עַמִּים כָּלֵם: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֲמִים
כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וּלְאֲמִים בְּאַרְץ תִּנְחַם סֵלָה: יִדְוֶךָ עַמִּים
אֱלֹהִים יִדְוֶךָ עַמִּים כָּלֵם: אַרְץ נִתְּנָה יְבוּלָה יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל־אֶפְסֵי־אַרְץ:

לְמִנְצַח לְדוֹד מְזֻמֹּר שִׁיר: יָקוּם אֱלֹהִים יִפּוּצוּ אוֹיְבָיו וַיִּנְסוּ
מִשְׁנֵאֵיו מִפָּנָיו: כְּהַנְדִיף עֶשֶׂן תִּנְדֹּף כְּהִמַּם דּוֹג מִפָּנֵי־אֵשׁ
וַיִּשְׂאוּ רִשְׁעִים מִפָּנֵי אֱלֹהִים: וְצַדִּיקִים יִשְׁמְחוּ וַיֵּלְצוּ לְפָנֵי אֱלֹהִים
וַיִּשְׂאוּ בְשִׂמְחָה: שִׁירוּ לְאֱלֹהִים זָמְרוּ שְׂמוֹ סֵלוֹ לְרֹכֵב בְּעֶרְבוֹת
בֵּית שָׁמוֹ וְעֵלְזוּ לְפָנָיו: אֲבִי יִתּוּמִים וְדִין אֱלֹהִים בְּמַעֲוֹן
קִדְשׁוֹ: אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בְּפוֹשְׁרוֹת
אֶף סוֹרְרִים שְׁכֵנוֹ צָחִיחָה: אֱלֹהִים בְּצִאתָךְ לְפָנֵי עַמְּךָ בְּצִעְדְּךָ
בִּישִׁימוֹן סֵלָה: אַרְץ רַעֲשָׂהוּ אֶף־שָׁמַיִם נִטְפוּ מִפָּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינֵי
מִפָּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: גִּשְׁם גְּדֻבוֹת תִּנְיֹף אֱלֹהִים נַחֲלַתְךָ
וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנֵנְתָה: חִיתְךָ יִשְׁבּוּבָה תִּכֵּן בְּטוֹבֶתְךָ לְעַנֵּי אֱלֹהִים:
אֲדַנִּי יִתֵּן־אֶמֶר הַמְּבֹשְׂרוֹת צָבָא רָב: מַלְכֵי צְבָאוֹת יִדְדוּן יִדְדוּן
וַיִּנְתְּ־בֵית תַּחֲלֵק שָׁלָל: אִם־תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפָתַיִם כִּנְפֵי יוֹנָה נַחֲפָה
בְּכֶסֶף וְאַבְרוֹתֶיהָ בִּירְקָרֵק חֲרוֹץ: בְּפָרֵשׁ שׂוֹדֵי מְלָכִים בָּהּ תִּשְׁלַג
בְּצִלְמוֹן: הֲרֵ־אֱלֹהִים הֲרֵ־בִשָּׁן הֲרֵ־גִבְנָנִים הֲרֵ־בִשָּׁן: לָמָּה תִרְצָדוֹן
הָרִים גִּבְנָנִים הָהָר חֲמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתוֹ אֶף־יִהְיֶה יִשְׁכֵּן לְנִצְחָה:
רֹכֵב אֱלֹהִים רִבְתִּים אֶלְפֵי שִׁנְאָן אֲדַנִּי כָּם סִינֵי בַקְדָּשׁ: עֲלִיתִי
לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנוֹת בְּאָדָם וְאֶף סוֹרְרִים לְשַׁכֵּן יָהּ
אֱלֹהִים: בְּרוּךְ אֲדַנִּי יוֹסוּ יוֹם יַעֲמֵס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סֵלָה: הָאֵל
לָנוּ אֵל לְמוֹשְׁעוֹת וְלִיהוָה (הַקְּמִיטָה: וְלֹא־אֱלֹהִים) אֲדַנִּי לְמוֹת תִּצְאוֹת:
אֶךְ־אֱלֹהִים יִמְחֹךְ רֹאשׁ אֲיָבִיו קִדְקֹד שְׁעַר מִתְּהַלֵּךְ בְּאֲשָׁמָיו: אָמֵן

תס"ז סז, ח"ת.

תס"ח סח, ח"ת.

אֲדַנִּי מִבֶּשֶׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְצֻלֹת יָם: לְמַעַן תִּמְחֵץ רִגְלֶךָ בְּדָם
 לְשׁוֹן כְּלָבִיךָ מֵאֵיבִים מִנְהוּ: רְאוּ הַלִּיכּוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלִּיכּוֹת אֵלַי
 מִלְכֵי בְּקִדְשׁ: קִדְמוּ שָׂרִים אַחַר נְגִינִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפְפוֹת:
 בְּמִקְהֵלוֹת בְּרִכּוּ אֱלֹהִים אֲדַנִּי מִמְקוֹר יִשְׂרָאֵל: שֵׁם בְּנִימֹן צִעִיר
 רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמַתֶּם שָׂרֵי זְבֻלוֹן שָׂרֵי נַפְתָּלִי: צִוָּה אֱלֹהֶיךָ
 עֲזוּדָה אֱלֹהִים זֹו פָּעֵלְתָּ לָנוּ: מִהִיכְלָךְ עַל־יְרוּשָׁלַם לָךְ יוֹבִילוּ
 מְלָכִים שֵׁי: גָּעַר חֵית קִנְיָה עֲדַת אַבְיָרִיםוּ בְּעִגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס
 בְּרִצֵּי־כֶסֶף בְּזֶר עַמִּים קִרְבוֹת יַחֲפָצוּ: יֵאֲתִיו חֲשַׁמְנִים מִנִּי מִצָּרִים
 כּוֹשׁ תְּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים: מִמְלָכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זְמֵרוּ
 אֲדַנִּי סִלְהָ: לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שָׁמַי־קָדָם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עוֹז: תִּנּוּ
 עוֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גִּאֲוָתוֹ וְעוֹז בְּשַׁחֲקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים
 מִמְקֹדְשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נִתָּן עוֹז וְתַעֲצוּמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

בהעלתך

לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: יְהוָה בְּעֲזוֹךָ יִשְׁמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתֶךָ מִהַיִּגְלוֹ
 מְאֹד: תֵּאֲוֹת לָבוֹ נִתְּנָה לוֹ וְאַרְשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מִנְעֵת
 סִלְהָ: כִּי־תִקְדְּמוּ בְרָכוֹת טוֹב תִּשְׁתִּי לְרֵאשׁוֹ עֲטֹרַת פֹּז: חַיִּים
 שָׁאַל מִמֶּךָ נִתְּנָה לוֹ אֶרֶץ יָמִים עוֹלָם וְעַד: גְּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִישׁוּעָתֶךָ
 הוֹד וְהַדָּר תִּשְׁוֶה עֲלָיו: כִּי־תִשְׁתִּיתָהוּ בְרָכוֹת לְעַד תִּחַדְּהוּ בְשִׁמְחָה
 אֶת־פְּנֵיךָ: כִּי־הִמְלִיךְ בַּטַּח בִּיהוָה וּבַחֲסֵד עֲלִיוֹן בַּל־יִמוּט: תִּמְצָא
 יָדֶךָ לְכָל־אֵיבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שִׁנְאֵיךָ: תִּשְׁתִּימוּ כְּתִנּוֹר אִישׁ לְעַת
 פְּנֵיךָ יְהוָה בְּאִפּוֹ יִבְלַעֶם וְתֹאכְלֶם אִישׁ: פְּרִימוֹ מֵאֶרֶץ תֹּאבֵד
 וְזֶרַע־מִבְּנֵי אָדָם: כִּי־נָטוּ עֲלֶיךָ רַעַה חֲשָׁבוּ מִזְמָה בַל־יִוְכָלוּ: כִּי
 תִשְׁתִּימוּ שִׁכְם בְּמִיתְרֶיךָ תִּכּוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם: רוּמָה יְהוָה בְּעֲזוֹךָ
 נִשְׁרִיָה וְנִזְמָרָה גְבוּרָתֶךָ:

תכ"ו כח,
 ח"ת

שלח-לך

לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: שָׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיחֵי מִפְחָד אוֹיֵב
 תִּצַּר חַיִּי: תִּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרַעִים מְרַגְשֶׁת פְּעִלֵי אֹן:
 אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כִּחְרַב לְשׁוֹנֵם דָּרְכוּ חֶצֶם דְּבַר מֶר: לִירַת בְּמִסְתָּרִים
 תִּם פְּתָאֵם יִרְהוּ וְלֹא יִירָאוּ: יַחֲזִקוּ־לָמוֹ דְּבַר רַע יִסְפְּרוּ לְטָמוֹן

ס"ז, ח"ת

מזמורים להוצאת ספר תורה תמט

מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה-לָמוֹ: יַחֲפְשׁוּ-עוֹלֹת תִּמְנֹו חֶפֶשׁ מְחַפֵּשׁ
וְקָרַב אִישׁ וְלֵב עִמָּק: וַיִּרְם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאוֹם הָיוּ מְכוּתָם:
וַיִּכְשִׁילוּהוּ עֲלִימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנַדְּרוּ כָל-רְאֵה בָם: וַיִּירְאוּ כָל-אֲדָם
וַיִּגִּידוּ פֶּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשָׂהוּ הַשְּׂכִילוֹ: יִשְׂמַח צְדִיק בַּיהוָה וַחֲסֵה
בּוֹ וַיִּתְהַלֵּל כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

קרח

לְמִנְצַח אֶל-הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: אֲמַרִי הֲאֻזְיִנְהוּ יְהוָה בֵּינָה
הַגִּיגִי הַקְּשִׁיבָהוּ לְקוֹל שׁוֹעֵי מַלְכִי וְאֱלֹהֵי כִי-אֲלִיךָ
אֶתְפַּלֵּל: יְהוָה בְּקֹר תִּשְׁמַע קוֹלִי בְּקֹר אֶעֱרֹךְ-לְךָ וְאַצְפָּה: כִּי לֹא
אֶל-חַפֵּץ רָשָׁעוֹ אֶתָּה לֹא יִגְרֹךְ רָע: לֹא-יִתְיַצְבוּ הוֹלָלִים לְנֶגְדְךָ
עֵינֶיךָ שִׁנְאָתְךָ כָּל-פְּעֻלֵי אָוֶן: תֵּאבֹד דְּבָרֵי כָזָב אִישׁ-דָּמִים וּמִרְמָה
יִתְעַבּוּ יְהוָה: וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אָבֹא בֵיתְךָ אֲשַׁתְּחִינָה אֶל-הֵיכַל-
קִדְשֶׁךָ בִּירְאָתְךָ: יְהוָה נַחֲנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ לְמַעַן שׁוֹרְרֵי הַיִּשָּׁר לְפָנָי
דַּרְכְּךָ: כִּי אֵין בְּפִיָּהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַנּוֹת קִבְרֵ-פִתּוֹחַ גְּרָגְם לְשׁוֹנָם
יַחֲלִיקוֹן: הַאֲשִׁימֶם אֱלֹהִים יִפְלוּ מִמַּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרַב פִּשְׁעֵיהֶם
הַדִּיחְמוּ כִי-מָרוּ בָךְ: וַיִּשְׁמְחוּ כָל-חֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְגְּנוּ וְתִסָּדַךְ
עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֲהַבֵי שְׂמֹךְ: כִּי-אֶתָּה תִּבְרָךְ צְדִיק יְהוָה כַּצְּנֶה
רָצוֹן תַּעֲטֶרְנוּ:

חקת

לְמִנְצַח אֶל-תְּשֻׁחַת לְדָוִד מִכְּתָם: הַאֲמַנֶם אֵלֶם צִדְקַתְךָ תְּדַבְּרוֹן
מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפֹּטוּ בְּנֵי אָדָם: אֶף-בְּלֵב עוֹלֹת תִּפְעֲלוֹן
בְּאֶרֶץ חֶמֶס יִדְיֶכֶם תִּפְלְסוֹן: זְרוּ רִשְׁעִים מִרְחָם תָּעוּ מִפְּטָן
דְּבָרֵי כָזָב: חֲמַת-לָמוֹ כְּדָמוֹת חֲמַת-נְחָשׁ כְּמוֹ-פִתָּן חֲרָשׁ יֶאֱטֵם
אֲזָנוֹ: אֲשֶׁר לֹא-יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחַכֵּם:
אֱלֹהִים הָרִם-שִׁנְיָמוֹ בְּפִימוֹ מִלְּתַעוֹת כְּפִיִּרִים נִתְּיוֹן יְהוָה: יִמְאָסוּ
כְּמוֹ-מִים יִתְהַלְכוּ-לָמוֹ יִדְרֹךְ חֲצוֹ כְּמוֹ יִתְמַלְלוּ: כְּמוֹ שֶׁבִּלְוֹל
תִּמָּס יִהְלֹךְ גִּפְּלֵ אֲשֶׁת בְּלִחְזוֹ שְׂמָשׁ: בְּטָרְסוֹ יִבְיִנוּ סִירְתְּכֶם
אֲטֹד כְּמוֹ-חֵי כְּמוֹ-חֲרוֹן יִשְׁעֶרְנוּ: יִשְׂמַח צְדִיק כִּי-חַוָּה נָקַם פְּעַמָּיו

ס"ה ס. ס"ד.

ס"ט נח. ס"ח.

תנ

מזמורים להוצאת ספר תורה

יְרַחֵץ בְּדַם הַרְשָׁע: וַיֹּאמֶר אָדָם אֶדְפְּרִי לְצַדִּיק אֶךְ יִשְׁאַלְהֵם
שִׁפְטִים בְּאַרְץ:

בלק

לְמַנְצִחוֹ לְעַבְד־יְהוָה לְדוֹד: נְאֻם־פֶּשַׁע לְרָשָׁע בְּקֶרֶב לְבִי
אֵין־פֶּחַד אֱלֹהִים לְנֹגֵד עֵינָיו: כִּי־הִחְלִיק אֱלֹוֹ בְּעֵינָיו
לְמַצָּא עֹוֹנוֹ לְשָׁנָא: דְּבַר־יָפִי אֹון וּמְרָמָה חֲדָל לְהַשְׁכִּיל לְהִיטִיב:
אֹון יַחֲשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דְּרָךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמָּאֵס:
יְהוָה בְּהַשְׁמִים חֲסִדָּךְ אֲמוֹנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים: צַדִּיקְתָּךְ כְּהַרְרֵי־אֵל
מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְהוָה: מִה־יִקָּר חֲסִדָּךְ
אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֹל כְּנָפֶיךָ יַחֲסִינוּ: יְרוּיִן מִדָּשָׁן בֵּיתְךָ וְנַחַל
עַדְנֶיךָ תִּשְׁקֵם: כִּי־עַמָּךְ מְקוֹר חַיִּים בְּאֹרֶךְ נְרָאָה־אֹור: מִשְׁךָ
חֲסִדָּךְ לִי־דַעִיךָ וְצַדִּיקְתָּךְ לְיִשְׂרָאֵל־לֵב: אֶל־תְּבוֹאֲנִי רִגְלֵ גֵאוּהָ
וַיִּדְרֹשׁעִים אֶל־תִּגְדְּנִי: שֵׁם נִפְלוֹ פְּעָלֵי אֹון דָּחוּ וְלֹא־יִכְלוּ קוֹם:

תנ"ל, ל"ג, ט"ו

פינחס

מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: אִמְרַת לִיהוָה אֲדַנִּי
אֲתָה טוֹבָתִי בַל־עֲלִיךָ: לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בְּאַרְץ הַמָּה
וְאֲדִירִי כָל־חֲפְצֵי־בָם: יִרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מֶהָרוּ בַל־אֶסִּיךָ נִסְכֵיהֶם
מִדָּם וּבַל־אֲשָׂא אֶת־שְׁמוֹתֶם עַל־שִׁפְתֵי: יְהוָה מְנַת־חֲלָקִי וּכּוֹסִי
אֲתָה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: חֲבָלִים נִפְלוֹ־לִי בְּנַעֲמִים אֶף־נִחַלַת שְׁפָרָה
עָלַי: אֲבָרֶךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי אֶף־לִילוֹת יִסְרוּנִי כְלִי־תִי: שׁוֹיִתִּי
יְהוָה לְנֹגְדֵי תְמִיד כִּי מִי־מִנִּי בַל־אֶמוּט: לְכֹון שְׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי
אֶף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֵּן לְבַטַח: כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֹׂאֵל לֹא־תִתֵּן חֲסִדָּךְ
לְרֹאוֹת שְׁחַת: תוֹדִיעֵנִי אֶרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פְּנֶיךָ נַעֲמֹות
בִּמְיֻנְךָ נִצַּח:

תנ"ל, ט"ז, ט"ו

מטות

הִלְלוּ יְהוָה אֹודָה יְהוָה בְּכָל־לֵבב בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה: גְּדֹלִים
מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוֹשִׁים לְכָל־חֲפְצֵיהֶם: הוֹדוּ־הַדָּר פֶּעֱלוֹ
וְצַדִּיקְתוֹ עֹמְדַת לְעַד: זְכֹור עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתֶיךָ חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה:

תנ"ל, ק"א, ט"ו

מזמורים להוצאת ספר תורה

טָרַף נָתַן לִירָאִיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת
לָהֶם נִחְלַת גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמַת וּמִשְׁפָּט נְאֻמָּנִים כָּל־פְּקוּדָיו:
סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֱמַת וְיִשָּׂר: פְּדוּתוֹ שָׁלַח לְעַמּוֹ
צִוְה־לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חֲכָמָהוּ יִרְאֵת יְהוָה
שִׁכְל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיָהֶם תְּהַלְתּוּ עִמָּדַת לְעַד:

מסעי

לְמַנְצַחוֹ לְבְנֵי־קָרַח מְזֻמֹּר: שְׁמַעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הָאֵלֶּינוּ
כָּל־יִשְׁבֵי חֵלֶד: גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עֲשִׂיר
וְאַבְיוֹן: פִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת וְהִגִּית לְבִי תְבוּנוֹת: אֲטָה לְמִשְׁלַל אֲזַנִּי
אֶפְתַּח כְּכֹזֵר חִידָתִי: לְמָה אִירָא בְיָמֵי רַע עֹן עַקְבִי יִסּוּבְנֵי:
הַבְּטָחִים עַל־חִילִם וּבְרַב עֲשָׂרִים יִתְהַלְלוּ: אֵח לֹא־פָדָה יִפְדֶּה
אִישׁ לֹא־יִתֵּן לְאֱלֹהִים כְּפָרוֹ: וַיִּקַּר פְּדִיּוֹן נַפְשָׁם וַחֲדָל לְעוֹלָם:
וַיַּחֲיֵ־עוֹד לְנִצָּח לֹא יִרְאֶה הַשַּׁחַת: כִּי יִרְאֶהוּ חַכְמִים יָמוּתוּ יַחַד
כְּסִיל וּבַעַר יֵאבְדוּ וְעֹזְבוֹ לְאַחֲרִים חִילִם: קִרְבָּם בְּתִימוֹ לְעוֹלָם
מִשְׁפָּנְתָם לְדוֹר וָדוֹר קָרְאוּ בְשֵׁמוֹתָם עָלַי אֲדַמּוּת: וְאָדָם בִּיקַר
בַּל־יִלְוִין נִמְשָׁל כְּבַהֲמוֹת נְדָמוּ: זֶה דְרָכָם כְּסָל לָמוּ וְאַחֲרֵיהֶם
בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֵלָה: כִּצְאוֹן לְשֵׁאוֹל שְׁתוֹ מוֹת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם
יִשְׂרָיִם לְבָקָר וְצוֹרִם לְבִלְוֹת שְׁאוֹל מִזְבֵּל לוֹ: אֶךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה
נַפְשֵׁי מִי־שְׁאוֹל כִּי יִקְחֵנִי סֵלָה: אֶל־תִּירָא כִּי־יַעֲשֶׂר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה
כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יִרַד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: כִּי־נַפְשׁוֹ
בְּחַיָּיו יִבְרָךְ וַיִּזְדַּךְ כִּי־תִיטִיב לָךְ: תִּבּוֹא עַד־דוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נִצָּח
לֹא יִרְאוּ־אֹר: אָדָם בִּיקַר וְלֹא יִבִּין נִמְשָׁל כְּבַהֲמוֹת נְדָמוּ:

דברים

עַל נְהִירוֹתוֹ כְּבָל שֵׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן: עַל־עֲרֵבִים
בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ כְּנִרוֹתֵינוּ: כִּי שֵׁם שְׁאוֹלֵנוּ שׁוּבֵינוּ דְבַר־יִשְׂרָיִם
וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךְ נִשְׂרֵי אֶת־שִׁיר־יְהוָה
עַל אֲדַמַּת נִכְר: אִם־אֶשְׁכַּחַךְ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַק־לְשׁוֹנִי
לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ
שְׁמַחְתִּי זָכַר יְהוָה לְבְנֵי אֲדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ

עָרוּ עֵד הַיְסוּד בָּהֶ: בַּת־בְּבֹל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֶם־לָךְ
 אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ: אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחִז וְנִפֵּץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל־הַסֵּלַע:

ואתחנן

ספ"ג, פ"ח

תַּפְלֵהּ לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מַעֲוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדָר
 וְדָר: בְּטָרְסוֹ הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲזֹלֵל אֶרֶץ וְתַבֵּל וּמַעֲוֹלָם
 עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל: תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד־דְּכָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה:
 וְרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: בַּבֶּקֶר יִצְיִן וְחֲלֶף לְעֶרֶב
 יִמּוֹלֵל וַיִּבֶשׁ: כִּי־כִלְיָנוּ בְּאִפְּךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ: שֶׁתַּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ
 עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיךָ: כִּי כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעַבְרַתְךָ כִּלְיָנוּ שְׁגִינוּ
 כְּמוֹזֶהֶגָה: יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹתָ שְׁמוֹנִים
 שָׁנָה וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גַז חָיִשׁ וְנַעֲפָה: מִי־יִדְעַע עֵז אִפְּךָ
 וְכִי־רֵאֲתָךְ עֲבַרְתָּךְ: לְמַנּוֹת יְמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבְּא לִבְבִּי חֲכָמָה: שׁוּבָה
 יְהוָה עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדְיָךְ: שְׁבַעֲנוּ בַּבֶּקֶר חֲסֵדְךָ וְנִרְנְנָה
 וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: שְׁמַחְנוּ כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רֵאֵינוּ רַעָה:
 יֵרָאֶה אֶל־עֲבֹדְיָךְ פְּעֻלָּךְ וְהִדְרֶךְ עַל־בְּנֵיהֶם: וַיְהִי גַעַם אֲדֹנָי
 אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדָּינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדָּינוּ כּוֹנְנָה:

עקב

ספ"ט, פ"ח

לְמִנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת מְזֻמּוֹר לְאַסָּף שִׁיר: הוֹדִינוּ לָךְ אֱלֹהִים
 הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ: כִּי אֶקַּח מוֹעֵד
 אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט: נִמְזִים אֶרֶץ וְכָל־יִשְׁבֵּיהָ אֲנֹכִי תִכְנַתִּי עַמּוּדֶיךָ
 סָלָה: אֲמַרְתִּי לְהוֹלִלִים אֶל־תִּהְיוּ וְלִרְשָׁעִים אֶל־תִּרְיֹמוּ קָרוֹן:
 אֶל־תִּרְיֹמוּ לְמָרוֹם קַרְנֵכֶם תִּדְבְּרוּ בְּצִוְאָר עֵתְק: כִּי לֹא מִמוּצָא
 וּמִמַּעֲרָב וְלֹא מִמִּדְּבַר הָרִים: כִּי־אֱלֹהִים שַׁפֵּט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים:
 כִּי כּוֹס בִּידֵי־הַיְהוָה וַיִּין חֲמָרוֹ מִלֵּא מִסֶּךָ וַיִּגַר מִזֶּה אֶךְ־שְׁמָרֶיךָ יִמְצֹו
 יִשְׁתּוּ כֹל רְשָׁעֵי־אֶרֶץ: וְאֲנִי אֲגִיד לְעֹלָם אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
 וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמְמָנָה קַרְנוֹת צִדִּיק:

מוזמורים להוצאת ספר תורה

תנג

לְמַנְצַחוּ לְבַנְי־קֶרַח מִזְמוֹר: רְצִיתָ יְהוָה אֶרְצֶךָ שְׁבִית
יַעֲקֹב: נְשֵׂאתָ עֵינֶיךָ עָמְדָה כְּסִיתָ כָּל־חַטָּאתָם סִלָּה: אֶסְפַּתְךָ
כָּל־עֲבֹרְתֶךָ הִשִּׁיבוֹתָ מִחֶרוֹן אַפֶּיךָ: שׁוּבְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְהִפֵּר כְּעֶסֶךָ
עִמָּנוּ: הִלְעוּלָם תִּאֲנַף־בָּנוּ תִמְשָׁךְ אַפֶּיךָ לְדָר וְדָר: הֲלֹא־אַתָּה
תִּשׁוּב תַּחֲיֵנוּ וְעִמָּךְ יִשְׁמְחוּ־בָךְ: הֲרֵאֵנוּ יְהוָה חֲסִדֶךָ וְיִשְׁעֶךָ
תִּתֵּן־לָנוּ: אֲשַׁמְעָה מִה־יְדִבֵּר הָאֱלֹהִים יְהוָה כִּי יְדַבֵּר שְׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ
וְאֶל־חֲסִידָיו וְאֶל־יְשׁוּבוֹ לְכִסְלָה: אֵךְ קָרוֹב לִירְאָיו יִשְׁעוּ לִשְׁכֹּן
כְּבוֹד בְּאַרְצָנוּ: חֲסִד־וְאַמֶּת נִפְגְּשׁוּ צְדָק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ: אֲמֵת מֵאַרְצֶךָ
תִּצְמַח וְצְדָק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקֹף: גַּם־יִהְיֶה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצָנוּ תִתֵּן
יְבוּלָה: צְדָק לְפָנָיו יִהְיֶה וְיִשֶׁם לְדָרְךָ פְּעַמָּיו:

ראה

יְהוָה מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֵימִם רַבִּים: עֵינֶיךָ וְעַרְפְּלֶיךָ סָבִיבוּ
צְדָק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֹאֵךָ: אֵשׁ לְפָנָיו תִּלְךָ וְתִלְהֵט סָבִיב
צָרִיו: הָאִירוּ בְּרַקְיוֹ תִּבְלֵ רְאֵתָה וְתַחַל הָאָרֶץ: הָרִים כְּדוֹנָג נִמְסוּ
מִלְּפָנָיו יְהוָה מִלְּפָנָיו אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ וְרָאוּ
כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: יִבְשׁוּ כָל־עֲבָדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְּלִים בְּאֵלֵי־לִים
הַשִּׁתְּחוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: שְׁמַעָה וְתִשְׁמְחוּ צִיּוֹן וְתִגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה: כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲלִיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מֵאֵד
נְעִלִיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: אֲהַבִּי יְהוָה שִׁנְאוֹ רַע שָׁמַר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו
מִיַּד רָשָׁעִים יִצִּילֵם: אֹר זֶרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרָיִלֵב שִׁמְחָה: שִׁמְחוּ
צַדִּיקִים בִּיהוָה וְהוֹדוּ לְזִכְרֵךְ קֹדֶשׁ:

שפטים

תִּפְלָה לְדָוִד שְׁמַעָה יְהוָה צְדָק הַקְּשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה תִּפְלָתִי
בְּלֹא שִׁפְתֵי מִרְמָה: מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יִצָּא עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה
מִיִּשְׂרָאֵל: בְּחַנְתָּ לְבָבִי פִּקְדֹת לִילָה צָרְפַתְנִי בַל־תִּמְצָא זַמְתִּי
בַל־יַעֲבֹר־פִּי: לַפְּעֻלֹת אָדָם בְּדַבַּר שְׁפָתֶיךָ אֲנִי שֹׁמֵרְתִי אֲרַחֲתֵךְ
פְּרִיץ: תִּמְךָ אֲשֶׁרִי בְּמַעֲגָלוֹתֶיךָ בַל־נִמְוֹטוּ פְּעַמָּי: אֲנִי־קִרְאתֶיךָ
כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנֶךָ לִי שְׁמַע אִמְרֹתֵי: הַפְּלָה חֲסִדֶךָ מוֹשִׁיעַ
חוֹסִים מִמִּתְקוֹמָמִים בִּימִינֶךָ: שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עֵינַי בְּצֵל כְּנָפֶיךָ

תַּסְתִּירֵנִי: מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֶה שְׁדוּנִי אֵיבִי בְּנֶפֶשׁ יִקִּיפוּ עָלַי: חֲלַבְמוֹ
 סָגְרוּ לִימוֹ דְּבָרוֹ בְּגָאוֹת: אֲשָׁרֵינוּ עֵתָה סִבְּבוּנוּ עֵינֵיהֶם יִשְׁיִיתוּ
 לְנִטּוֹת בְּאָרֶץ: דַּמִּינֹו בְּאֲרִיָּה יִכְסּוּף לְטָרֶף וְכִכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים:
 קוֹמָה יְהוָה קַדְמָה פָּנָיו הִכְרִיעֵהוּ פִּלְטָה נִפְשֵׁי מִרְשָׁע חֲרָבָךְ:
 מִמֶּתִים יִדְדוּ יְהוָה מִמֶּתִים מִחֹלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים וְצַפּוֹנָךְ תִּמְלֵא
 בְּטַגְסִים יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יְתָרָם לְעוֹלָלֵיהֶם: אֲנִי בְּצַדֶּךָ אֶחְזָק
 פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמְוִנְתָּךְ:

כי תצא

לְדָוִד מִשְׁכִּיל אֲשָׁרֵי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: אֲשָׁרֵי אָדָם לֹא
 יִחְשָׁב יְהוָה לוֹ עֹן וְאִין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: כִּי־הִחְרַשְׁתִּי בְּלוֹ
 עֲצָמַי בְּשִׂאגְתִּי כִּלְהִיּוֹם: כִּי יוֹמָם וּלְיָלַיָּה תִכְבֵּד עָלַי יְדָךְ נִהְפָּךְ
 לְשָׂדֵי בְּחֲרָבִי קִיץ סֵלָה: חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא־כִסִּיתִי אִמְרַתִּי
 אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעֵי לִיהוָה וְאַתָּה נִשְׂאֵת עֹן חֲטָאתִי סֵלָה: עַל־זֹאת
 יִתְפַּלֵּל כָּל־חֹסֶידוֹ אֵלֶיךָ לְעֵת מְצָא רֶם לְשִׁטְף מִים רַבִּים אֵלָיו
 לֹא יִגִּיעוּ: אֲתָהּ סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרְנֵי רַגְלִי פִּלְטֵ תִסּוּבְּבֵנִי סֵלָה:
 אֲשַׁכֵּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדַרְךְ־זֶה תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: אֶל־תִּתְּהִינוּ
 כְּסוּס כְּפָרֶד אִין הִבִּין בְּמִתְגַּזְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם בֵּל קָרֵב אֵלֶיךָ:
 רַבִּים מְכֹאֹזְבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ: שְׁמָחוּ
 בִּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל:

כי תבא

שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי מְנוּי לֹא־חֲסִיד מֵאִישׁ מְרָמָה
 וְעוֹלָה תִפְלִטְנֵי: כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי מַעֲוִי לָמָּה זָנַחְתָּנִי
 לָמָּה־קָרַר אֶתְהִלְךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב: שְׁלַח־אוֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הַמָּה יִנְחוּנִי
 יְבִיאֹנִי אֶל־הֶרֶם־קֹדֶשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנֹתֶיךָ: וְאַבּוֹאָהוּ אֶל־מִזְבֵּחַ
 אֱלֹהִים אֶל־אֵל שְׁמַחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְּכִנּוּר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי:
 מִה־תִּשְׁתַּחֲוִי נִפְשֵׁי וּמִה־תִּתְּהֵמִי עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד
 אוֹדְנוּ יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נצבים

לְמַנְצַחוּ לְבְנֵי־קָרַח מְזֻמָּר: כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כַף הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים
 בְּקוֹל רִנָּה: כִּי־יְהוָה עֲלִיּוֹן נוֹרָא מִלֶּךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־
 הָאָרֶץ: יִדְבֹר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וְלֹא־אִמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ: יִבְחַר־לָנוּ
 אֶת־נַחֲלָתָנוּ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהַב סֵלָה: עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתִרְוַעָה
 יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: זָמְרוּ אֱלֹהִים זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ זָמְרוּ: כִּי מִלֶּךְ
 כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זָמְרוּ מִשְׁכִּיל: מִלֶּךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים
 יֵשְׁבוּ עַל־כִּסֵּא קֹדֶשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי
 לְאֱלֹהִים מִגְּנֵי־אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה:

לְמַנְצַחוּ עַל־הַגִּתִּית לְאַסָּף: הֲרַנֵּינוּ לְאֱלֹהִים עֲזָנוּ הָרִיעוּ לְאֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב: שְׂאוּ־זַמְרָה וּתְנוּ־תֶף כְּנֹר נְעִים עִם־נְבֹל: תִּקְעוּ
 בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּפֶסֶח לְיוֹם חַגְנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: עֲדוּתוֹ בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אָרֶץ מִצְרַיִם שְׁפַת
 לֹא־יִדְרַעְתִּי אֲשַׁמַּע: הַסִּירוּתִי מִסִּבְל שְׁכֵמוֹ כִּפְיוֹ מִדּוֹד תַּעֲבֹרְנָה:
 בַּצָּרָה קְרֹאת וְאֶחָלֶצֶף אֶעֱנֶה בְּסִתֵּר רַעַם אֶבְחַנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה
 סֵלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאֶעֱיֶדֶךָ בְּךָ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה
 בְּךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נָכַר: אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ
 מֵאָרֶץ מִצְרַיִם הַרְחַב־פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ: וְלֹא־שְׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי
 וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי: וְאֲשַׁלַּחְהוּ בְּשָׂרִירוֹת לְבָס יִלְכּוּ
 בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוֹ עַמִּי שְׁמַע לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ: בְּמַעַט
 אוֹיְבֵיהֶם אֶכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדַי: מִשְׁנֵאֵי יְהוָה יִכְחַשׁוּ־לוֹ
 וַיְהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיֹּאכִילְהוּ מִחֶלֶב חֲטָה וּמִצֹּר דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶנָּה:

וילך

לְמַנְצַחוּ לְבְנֵי־קָרַח מְזֻמָּר: כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כַף הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים
 בְּקוֹל רִנָּה: כִּי־יְהוָה עֲלִיּוֹן נוֹרָא מִלֶּךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־
 הָאָרֶץ: יִדְבֹר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וְלֹא־אִמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ: יִבְחַר־לָנוּ
 אֶת־נַחֲלָתָנוּ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהַב סֵלָה: עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתִרְוַעָה
 יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: זָמְרוּ אֱלֹהִים זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ זָמְרוּ: כִּי מִלֶּךְ

תהי' מז' ט"ז

ט"ז פ"ח

ט"ז פ"ח

מזמורים להוצאת ספר תורה

תנו

כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זָמְרוּ מִשְׁכִּיל: מִלֶּךָ אֱלֹהִים עֲלֵגוּם אֱלֹהִים
יָשָׁבוּ עַל־כִּסֵּא קֹדֶשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמּוּסוֹ נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי
לֹא־אֱלֹהִים מִגַּנֵּי־אָרֶץ מְאֹד גַּעֲלָה:

לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּבוֹא־אֱלֹהֵינוּ נִתֵּן הַנְּבִיא כְּאֲשֶׁר־בָּא
אֶל־בֵּת־שֶׁבַע: חָנְנֵי אֱלֹהִים כְּחִסְדֶּךָ כְּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה
פְּשָׁעַי: הֶרֶב כִּבְסֹנֵי מַעוֹנֵי וּמַחֲטָאֵתִי טְהַרְנֵנִי: כִּי־פָשַׁעִי אָנֹכִי אֲדַע
וּחֲטָאֵתִי נִגְדֵי תָמִיד: לֵךְ לְבִדְדֶךָ חֲטָאֵתִי וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי
לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ: הֵן־בְּעֹנוּן חוֹלַלְתִּי וּבְחֲטָא
יַחַמְתֵּנִי אֱמִי: הֵן־אָמַת חִפְצָתְךָ בְּטַחֲוֹת וּבְסִתָּם חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי:
תַּחֲטָאֵנִי בְּאִזּוֹב וְאַטְהֵר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשְׁלֵג אֶלְבִּין: תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן
וְשִׁמְחָה תִּגְלָנָה עֲצָמוֹת דְּכִיתִ: הִסְתַּר פְּנֶיךָ מִחֲטָאֵי וְכַל־עֲוֹנֹתִי
מִחַה: לֵב טְהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי:
אֶל־תִּשְׁלִכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קֹדֶשְׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: הִשִּׁיבָה לִּי
שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: אֶלְמֶדָה פְּשָׁעִים דְּרַכִּיךָ
וּחֲטָאִים אֲלִיךָ יָשׁוּבוּ: הֲצִילֵנִי מִדְּמִיסוֹ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי
תִּרְנֵן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ: אֲדַנֵּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וְפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: כִּי
לֹא־תִחְפֹּץ וַיַּבַּח וְאַתָּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: וּבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבְרָה
לִב־נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבּוֹה: הִיטִיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן
תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם: אֲזוֹ תִחְפֹּץ וּבְחֵי־צְדָק עוֹלָה וְכִלְיִל אֲזוֹ יַעֲלוּ
עַל־מִזְבְּחֶךָ פְּרִים:

תס"ו, תל.
ל"כ"ה.

האזינו

לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּבוֹא־אֱלֹהֵינוּ נִתֵּן הַנְּבִיא כְּאֲשֶׁר־בָּא
אֶל־בֵּת־שֶׁבַע: חָנְנֵי אֱלֹהִים כְּחִסְדֶּךָ כְּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה
פְּשָׁעַי: הֶרֶב כִּבְסֹנֵי מַעוֹנֵי וּמַחֲטָאֵתִי טְהַרְנֵנִי: כִּי־פָשַׁעִי אָנֹכִי אֲדַע
וּחֲטָאֵתִי נִגְדֵי תָמִיד: לֵךְ לְבִדְדֶךָ חֲטָאֵתִי וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי
לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ: הֵן־בְּעֹנוּן חוֹלַלְתִּי וּבְחֲטָא
יַחַמְתֵּנִי אֱמִי: הֵן־אָמַת חִפְצָתְךָ בְּטַחֲוֹת וּבְסִתָּם חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי:
תַּחֲטָאֵנִי בְּאִזּוֹב וְאַטְהֵר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשְׁלֵג אֶלְבִּין: תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן
וְשִׁמְחָה תִּגְלָנָה עֲצָמוֹת דְּכִיתִ: הִסְתַּר פְּנֶיךָ מִחֲטָאֵי וְכַל־עֲוֹנֹתִי

תס"ו, תל.
ל"כ"ה.

מזמורים להוצאת ספר תורה תנו

מַחֵה: לֵב טָהוֹר בְּרֵאֵלֵי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבֵי:
אֶל־תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדֹשְׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: הִשִּׁיבָה לִי
שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: אֲלַמְּדָה פְּשָׁעִים דְּרַכִּיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: הֲצִילֵנִי מִדְּמִיֹּם אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי
תִּרְגַּן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ: אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ: כִּי
לֹא־תַחְפֹּץ זִבַּח וְאַתְנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה: זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה
לִב־נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבּוֹה: הִיטִיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן
תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם: אֲזוּ תַחְפֹּץ זִבְחֵי־צְדָק עֹלָה וְכִלְיִל אֲזוּ יַעֲלוּ
עַל־מִזְבְּחֶךָ פָּרִים:

לְמִנְצַח בְּנִגִּינַת מְזֻמֹּר לְאַסָּף שִׁיר: נוֹדַע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים
כְּיִשְׂרָאֵל גְּדוֹל שְׁמוֹ: וַיְהִי בְּשָׁלֵם סוּכּוֹ וּמַעֲוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן:
שָׁמָּה שָׁבַר רִשְׁפֵי־קֶשֶׁת מִגֵּן וַחֲרַב וּמִלַּחְמָה סָלָה: נְאוּר אֶתָּה
אֲדִיר מִהַרְרֵי־טָרֶף: אֲשַׁתּוֹלְלוּ אֲבִירֵי לֵב נִמּוֹ שְׁנָתִם וְלֹא־מִצְאֹו
כָּל־אֲנָשֵׁי־חֵיל יִדְיָהִם: מִגַּעַרְתֶּךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרָכַב וְסוּס:
אֶתָּה נֹרָא אֶתָּה וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאֲז אֶפְדָּ: מִשְׁמַיִם הִשְׁמַעַת
דִּין אֶרֶץ יִרְאָה וְשִׁקְטָה: בְּקוֹס־לְמִשְׁפַּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־
אֶרֶץ סָלָה: כִּי־חַמַּת אָדָם תֹּדֶד שְׁאֲרִית חַמַּת תַּחֲגֹר: גִּדְרוּ וְשַׁלְמוּ
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סִבִּיבֵי וַיְבִילוּ שְׁנֵי לְמוֹרָא: יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים
נֹרָא לְמַלְכֵי־אֶרֶץ:

וזאת הברכה

לְמִנְצַח עַל־הַשְּׁמִינִית מְזֻמֹּר לְדָוִד: הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חֶסֶד
כִּי־פָסוּ אַמּוֹנִים מִבְּנֵי אָדָם: שׂוֹא יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ
שִׁפְתַי חִלְקוֹת בָּלָב וְלֵב יְדַבְּרוּ: יִכְרַת יְהוָה כָּל־שִׁפְתֵי חִלְקוֹת לְשׁוֹן
מִדְּבַר־גְּדֹלוֹת: אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שִׁפְתֵינוּ אֶתְנוּ מִי
אֲדוֹן לָנוּ: מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאֲנַקַּת אֲבִיוֹנִים עֲתָה אֶקוּם יֹאמֵר יְהוָה
אֲשִׁית בְּיַשֵּׁעַ יַפְיַח לוֹ: אֲמַרְוֹת יְהוָה אֲמַרְוֹת טְהָרוֹת כֶּסֶף צָרוּף
בְּעִלְיִל לְאֶרֶץ מְזֻמָּק שִׁבְעֵתִים: אֶתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְרְנוּ
מִן־הַדּוֹר זֶה לְעוֹלָם: סִבִּיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן כָּרִם זֵלוֹת לִבֵּנוּ אָדָם:

סס יב, ארע.

שבת וראש חודש

בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֹלַת מְאֹד הוֹד וְהַדָּר לְבִשְׁתָּ:
 עֲטֵה־אֹר כְּשֶׁלֶמָה נוֹטָה שָׁמַיִם פִּירִיעָה: הַמְקַרָּה בְּפִים
 עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׁם־עֵבִים רְכוּבוֹ הַמְהִלָּךְ עַל־כִּנְפֵי־רוּחַ: עֲשֵׂה מְלֹאכֵי
 רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֲשֶׁ לֵהֵט: יִסְד־אֶרֶץ עַל־מְכוּנֶיהָ בַל־תִּמְוֹט עוֹלָם
 וְעַד: תַּהוֹם כְּלָבוּשׁ כְּסִיתוֹ עַל־הָרִים יַעֲמְדוּ מַיִם: מִן־גְּעַרְתֶּךָ יְנוֹסוּן
 מִן־קוֹל רַעֲמֶךָ יַחְפוּזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶהוּ
 יִסְדֵת לָהֶם: גְּבוּל־שָׁמַת בַּל־יַעֲבִרוּן בַּל־יִשְׁבּוּן לְכִסּוֹת הָאֶרֶץ:
 הַמְשַׁלַּח מַעֲיָנִים בְּנַחֲלִים בֵּין הָרִים יִהְלִכוּן: יִשְׁקוּ כַל־חֵיתוֹ שְׂדֵי
 יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאִם: עֲלִיָּהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁפּוּן מִבֵּין עֲפָאִים
 יִתְנוּ־קוֹל: מִשְׁקָה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרֵי מַעֲשֵׂיךָ תִשְׁבַּע הָאֶרֶץ:
 מִצְמִיחַ חֲצִירוֹ לְבִהֶמָּה וְעֵשֶׂב לְעִבְדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לָחֶם
 מִן־הָאֶרֶץ: וַיִּזוּן יִשְׁמַח לְבַב־אָנוּשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלָחֶם
 לְבַב־אָנוּשׁ יִסְעַד: יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אֲרֻזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע:
 אֲשֶׁר־שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה: הָרִים הַגְּבֵהִים
 לִיעֲלִים סִלְעִים מַחֲסֵה לְשִׁפְנִים: עֲשֵׂה יָרַח לְמוֹעֲדִים שֹׁמֵשׁ יָדַע
 מְבוֹאוֹ: תִּשְׁתַּחֲשָׁךְ וַיְהִי לִילָה בּוֹ־תִרְמָשׁ כַּל־חֵיתוֹ־יַעַר: הַכְּפִירִים
 שְׂאֲגִים לְטָרֶף וְלִבְקָשׁ מֵאֵל אֲכָלִם: תִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ יֵאֲסֹפּוּן
 וְאֶל־מְעוֹנָתָם יִרְבְּצוּן: יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־יַעֲרֹב:
 מִהֲרִבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה כָּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ מְלֹאָה הָאֶרֶץ קִנְיָנְךָ:
 זֶהוּ הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָרִים שִׁם־רַמְשׁ וְאִין מִסְפָּר חֵיֹת קִטְנוֹת
 עַם־גְּדֹלוֹת: שָׁם אָנִיּוֹת יִהְלִכוּן לֹא־יִתֵּן זֶה־יִצְרָתָ לְשַׁחֲקֵבוּ: כָּלֶם
 אֱלֹהֵי יִשְׁבְּרוּן לְתַת אֲכָלֶם בְּעַתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקִטוּן תִּפְתַּח יָרְדֶךָ
 יִשְׁבְּעוּן טוֹב: תִּסְתִּיר פְּנֵיךָ יִבְהַלּוּן תִּסְף רוּחַם יִגְעוּן וְאֶל־עַפְרָם
 יִשׁוּבוּן: תִּשְׁלַח רוּחֶךָ יִבְרָאוּן וְתַחֲדָשׁ פְּנֵי אָדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה
 לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: הַמְבִיט לְאֶרֶץ וְתִרְעַד יִגַּע בְּהָרִים
 וַיַּעֲשֶׂנוּ: אֲשִׁירָה לִיהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי בְעוֹדֵי: יַעֲרֹב עֲלָיו
 שִׁיחֵי אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: יִתְמוּ חַטָּאִים מִן־הָאֶרֶץ וְרַשָּׁעִים עוֹד
 אִינָם. בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה. הַלְלוּ־יָהּ:

מזמורים להוצאת ספר תורה

תנט

שבת שובה

תהי' טו, טז
כב

לְמַנְצַח מְזִמֹּר לְדָוִד: בְּבוֹא־אֱלֹוֹי נָתַן הַנְּבִיא כְּאֲשֶׁר-בָּא
 אֶל-בַּת-שֶׁבַע: חָנְנִי אֱלֹהִים כְּחֹסְדְךָ כְּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה
 פְּשָׁעֵי: הֶרַב כְּבִסְנִי מַעוֹנֵי וּמַחֲטָאתִי טְהַרְנִי: כִּי-פָשַׁעִי אָנִי אֲדַע
 וְחַטָּאתִי נִגְדִי תִמִּיד: לָךְ לְבַדְּךָ חַטָּאתִי וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי
 לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְּרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ: הִן-בְּעֵוֹן חוֹלַלְתִּי וּבְחַטָּא
 יַחַמְתַּנִּי אִמִּי: הִן-אָמַת חִפְצְתָּ בְטַחֹות וּבְסֹתָם חֲכָמָה תוֹדִיעַנִי:
 תַּחֲטֹאנִי בְּאִזּוּב וְאַטְהֵר תְּכַבֵּסְנִי וּמִשָּׁלֵג אֶלְבִּין: תִּשְׁמִיעַנִי שְׁשׁוֹן
 וְשִׁמְחָה תִּגְלֹנָה עֲצָמוֹת דְּכִית: הִסְתַּר פְּנֶיךָ מִחַטָּאֵי וּכְל־עֹנֹתִי
 מִחַה: לֵב טְהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חֲדַשׁ בְּקַרְבִּי:
 אֶל-תִּשְׁלִכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדֹשְׁךָ אֶל-תִּקַּח מִמֶּנִּי: הַשִּׁיבָה לִי
 שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: אֶלְמֹדָה פְּשָׁעִים דְּרַכִּיךָ
 וְחַטָּאִים אֶלֶיךָ יָשׁוּבוּ: הַצִּילֵנִי מִדְּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי
 תִּרְגַּן לְשׁוֹנֵי צַדִּיקְתֶּךָ: אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִפְתַּח וְפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: כִּי
 לֹא-תַחֲפֹץ וַבַּח וְאַתָּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: וּבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבְרָה
 לִב-נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבּוֹה: הַיִּטִּיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת-צִיּוֹן
 תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם: אֲזו תַחֲפֹץ וּבַחִי-צַדִּיק עוֹלָה וְכִלִּיל אֲזו יַעֲלוּ
 עַל-מִזְבְּחֶךָ פָּרִים:

שבת חוהמ"ס

טז טז, טז

לְמַנְצַח בְּנִגִּינַת מְזִמֹּר לְאַסָּף שִׁיר: נוֹדַע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים
 בְּיִשְׂרָאֵל גְּדוֹל שָׁמוֹ: וַיְהִי בְשָׁלֵם סוּכּוֹ וּמַעֲוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן:
 שָׁמָּה שָׁבַר רַשְׁפֵי-קֶשֶׁת מִגֵּן וַחֲרַב וּמִלַּחְמָה סָלָה: נִאֹר אַתָּה
 אֲדִיר מִהַרְרֵי-טָרֶף: אֲשַׁתּוֹלְלוּ אֲבִירֵי לֵב נִמּוֹ שְׁנָתָם וְלֹא-מִצָּאוּ
 כָּל-אֲנָשֵׁי-חֵיל יְדִיָהֶם: מִגַּעַרְתֶּךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרָכַב וְסוּם:
 אַתָּה נוֹרָא אַתָּה וּמִי-יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאֲז אֶפְדָּ: מִשְׁמַיִם הַשְׁמַעַת
 דִּין אֶרֶץ יִרְאָה וְשִׁקְטָה: בְּקוּם-לְמִשְׁפַּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל-עַנְוֵי
 אֶרֶץ סָלָה: כִּי-חַמַּת אָדָם תוֹדֶךָ שְׁאֲרִית חַמַּת תַּחְגֹּר: גְּדָרוּ וְשָׁלְמוּ
 לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל-סִבִּיבָיו יִכִּילוּ שְׁנֵי לְמוֹרָא: יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים
 נוֹרָא לְמַלְכֵי-אֶרֶץ:

שבת חנוכה א' וב'

תס"ג, ל' ס"ד.

מזמור שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוּמְמֶךָ יְהוָה כִּי דָלִיתִנִּי
 וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אִיבֵי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוֹעֲתֵי אֱלֵיךָ
 וּתְרַפְּאֵנִי: יְהוָה הָעֲלִיתָ מִן־שָׂאוֹל נַפְשִׁי חַיִּיתִנִּי מִיַּרְדֵּי־בֹר: וּמְרוּ
 לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזִכֵּר קִדְשׁוֹ: כִּי רָגַעוּ בְּאֶפְסוֹ חַיִּים בְּרִצּוֹנִי
 בְּעָרֵב יַלִּין בְּכִי וּלְבַקֵּר רָגַה: וְאֲנִי אָמַרְתִּי בְּשִׁלּוֹי בַל־אֲמוֹט
 לְעוֹלָם: יְהוָה בְּרִצּוֹנֶךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עַז הַסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ
 הֵייתִי נִבְהַל: אֱלֵיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנֵּן: מַה־בְּצַע
 בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עֶפֶר הַיַּגִּיד אֶמְתַּד: שָׁמַע־יְהוָה
 וַחֲנִנִי יְהוָה הִיָּה־עוֹר לִי: הַפְּכַת מִסַּפְדִּי לְמַחֹל לִי פִתַּחְתָּ שַׁקִּי
 וּתְאֲזַרְנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם יְהוָה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֹדְךָ:

שבת זכור

תס"ד, א' ס"ה.

שְׁגִיזוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דְּבַר־יָכוֹשׁ בֶּן־יִמִּינִי: יְהוָה
 אֱלֹהֵי בְּךָ חֲסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רָדְפֵי וְהַצִּילֵנִי: פִּן־יִטְרֹף
 כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֶּרֶק וְאִין מִצִּיל: יְהוָה אֱלֹהֵי אִם־עֲשִׂיתִי זֹאת
 אִם־יִשְׁעוֹל בְּכַפִּי: אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמֵי רַע וְאֶחֱלָצָה צוֹרְרֵי רִיקָם:
 יִרְדֹּף אוֹיְבוֹ נַפְשִׁי וַיִּשָּׁג וַיִּרְמַס לְאַרְצָן חַי וּכְבוֹדִיו לְעַפָּר יִשְׁבֵּן
 סָלָה: קוֹמָה יְהוָה בְּאַפְּךָ הַנִּשְׂאָ בְּעֵבְרוֹת צוֹרְרֵי וְעוֹרָה אֵלַי
 מִשִּׁפְט צוֹיִת: וְעַד־תָּ לְאַמִּים תְּסוּבְּבֶךָ וְעֲלִיָּה לְמָרוֹם שׁוֹבָה:
 יְהוָה יִדִּין עַמִּים שִׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצַדִּיק וּכְתַמִּי עָלַי: יִגְמַרְנָא רַעוּ
 רְשָׁעִים וּתְכַוְּנוּ צַדִּיק וּבַחַן לְבוֹת וּכְלִיֹּת אֱלֹהִים צַדִּיק: מְגַנִּי
 עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל: אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זֶעֶם
 בְּכָל־יָוִם: אִם־לֹא יָשׁוּב חֲרָבוֹ יִלְטוּשׁ קִשְׁתּוֹ דָּרֹךְ וַיְכַוְּנֶנָּה: וְלוֹ
 הַכִּין כְּלֵי־מָוֶת חֲצִיו לְדֹלְקִים יַפְעֵל: הִנֵּה יַחְבֵּל־אֹנָן וְהָרָה עֵמֶל
 וַיִּלֵּד שִׁקָּר: בּוֹר בָּרָה וַיַּחְפְּרֶהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְעֵל: יָשׁוּב עֵמֶל
 בְּרֵאשׁוֹ וְעַל קָדְקָדוֹ חִמְסוֹ יִרַד: אוֹרָה יְהוָה כְּצַדִּיק וְאִזְמֶרָה
 שֵׁם־יְהוָה עֲלִיּוֹן:

שבת הגדול

הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתַיִו: שִׁירוּלוֹ
 זְמְרוּלוֹ שִׁיחוּ בְּכָל־נַפְלְאוֹתַיִו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׁמַח
 לְבוֹ מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעוֹז בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד: זְכְרוּ
 נַפְלְאוֹתַיִו אֲשֶׁר־עָשָׂה מִמֶּתַיִו וּמִשְׁפָּטֵי־פִיו: זֶרַע אַבְרָהָם עֲבָדוּ
 בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטֵיו: זָכַר
 לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר אֲצִיָּה לְאַלְף דָּוָר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם
 וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק: וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 לֵאמֹר לְךָ אֶתֶּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן חֹבֵל גְּחַלְתֶּכֶם: בַּהֲיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר
 כְּמַעֲט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר:
 לֹא־הֵנִיחַ אָדָם לְעַשְׂקָם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים: אֶל־תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי
 זְלַגְבֵּי־אֵי אֶל־תִּרְעוּ: וַיִּקְרָא רַעֲב עַל־הָאָרֶץ כָּל־מִטְהַלְחָם שָׁבַר:
 שָׁלַח לַפְּנִיָּהִם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: עָנָו בִּכְבֹּל רִגְלוֹ בְּרוֹז
 בָּאָה נַפְשׁוֹ: עַד־עַתָּה בֹּאֲדָבְרוֹ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל־קְנִיָּנוּ:
 לְאַסֹּר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וּזְקֵנָיו יַחֲכֶם: וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ־חַם: וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֹמְהוּ מִצְרָיו: הִפְךָ לְבֶם לְשֵׁנָא
 עַמּוֹ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו: שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדוֹ אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ:
 שָׁמוּבָם דְּבָרֵי אֱתוֹתַיִו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חַם: שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ
 וְלֹא־אָמְרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: הִפְךָ אֶת־מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת־דָּגְתָם:
 שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרָדַיִם בְּחִדְרֵי מַלְכֵיהֶם: אָמַר וַיָּבֹא עֲרֹב כְּנָיִם
 בְּכָל־גְּבוּלָם: נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בְּרֹד אֵשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: וַיֵּךְ גִּפְנֹם
 וַתֵּאֱנַתֶם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וַיִּלְקַח וַאֲיִן מִסְפָּר:
 וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיִּאֲכַל פְּרִי אֲדָמָתָם: וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם
 רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם: וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשַׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ
 וַאֲשׁ לְהַאִיר לַיְלָה: שָׁאֵל וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: פָּתַח
 צוּר וַיִּזְוֹבוּ מֵיִם הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נִהַר: כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קִדְשׁוֹ
 אֶת־אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְּשֵׁשׁ־יָמִים בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן

תהי קה
לרמה

מזמורים להוצאת ספר תורה

תסב

לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם וְעַמַּל לְאֻמִּים יִרְשׁוּ: בְּעִבּוּרוֹ יִשְׁמְרוּ חֻקֵּי וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ- הַלְלוּ-יָיָה:

שבת חוהמ"פ

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה יְהוָה לְקַדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו: הַיּוֹם רָאָה וַיִּגַּם הַיְרֵדוֹן יִסָּב לְאַחֲרָיו: הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבֻעוֹת כְּבְנֵי-צֹאן: מִהַלֵּךְ הַיּוֹם כִּי תִגַּם הַיְרֵדוֹן תִּסָּב לְאַחֲרָיו: הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבֻעוֹת כְּבְנֵי-צֹאן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהֶפְכִי הַצֹּר אֶגְס־מַיִם חֲלֹמֵי־שׁ לְמַעֲיָנו־מַיִם:

ס"ב ק"ה
ס"ב

יום העצמאות

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אִזּוֹ יִמְלֵא שְׂחוֹק פִּינוֹ וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוֹ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם-אֱלֹהֵי: הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָה אֶת-שְׁבִיתֵנוּ כְּאִפְיָקִים בְּנִגְב: הַזֹּרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: הַלֹּדֵד יִלְדוּ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשְׁדֵּ-הַזֶּרַע בְּאִיבָא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמֹתָיו:

ס"ג ק"ה
ס"ג

ט' באב (שחרית)

עַל נְהִירוֹתוֹ בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם-בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ אֶת-צִיּוֹן: עַל-עֲרֵבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּנִירוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוּבֵינוּ דְבַר-יְשִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמִיחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן: אִיךָ נִשִּׁיר אֶת-שִׁיר-יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶכֶר: אִם-אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק-לִשׁוֹנִי לְחִפֵּי אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכִי אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמִיחָתִי: זָכַר יְהוָה לְבִנֵי אֲדָוָה אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ עֵד הַיְסוֹד בָּהּ: בְּתִבְבֵּל הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁר־י שִׁיִּשְׁלֵם-לָךְ אֶת-זְמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ: אֲשֶׁר־י שִׁיאֲחִז וְנִפְץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסֵּלַע:

ס"ד ק"ה
ס"ד

ט' באב (מנחה)

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אִזּוֹ יִמְלֵא שְׂחוֹק פִּינוֹ וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוֹ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל

ס"ד ק"ה
ס"ד

מזמורים להוצאת ספר תורה

תסג
יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי הַגִּדְּיִל יִהְיֶה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הַיְיָנוּ שְׂמֵחִים:
שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתָנוּ כַּאֲפִיקִים בְּנֹגֵב: הַזְרְעִים בְּדַמְעָה
בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: הֶלֶוֶד יִלְדוּ וּבִכָּה נִשָּׂא מִשְׁדֵּ־הַזֶּרַע בְּאִיבָא
בְּרִנָּה נִשָּׂא אֶלְמַתֵּינוּ:

צום (מנחה)

תס"ב כ. ט"ו
לְמִנְצַח מְזִמֹּר לְדָוִד: יַעֲנֶה יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁגָּבֶךָ שֵׁם אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: יִשְׁלַח־עֲזָרָךְ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ: יִזְכֹּר כָּל־
מִנְחָתְךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יִדְשָׁנָה סֵלָה: יִתֵּן לְךָ כָּל־בָּבֶד וְכָל־עֲצָתְךָ יִמְלֵא:
נִרְנָנָהוּ בִישׁוּעָתְךָ וּבִשְׁמֵ־אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ:
עֲתָה יִדְעֵתִי כִי הוֹשִׁיעֵנו יְהוָה מִשִּׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְׁמֵי קֹדֶשׁוֹ בְּגִבְרוֹת
יִשַׁע יְמֵינוּ: אֱלֹהֵי בְרֻכָב וְאֱלֹהֵי בְּסוּסִים וְאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נִזְכִּיר: הִמָּה כָּרְעוּ וְנִפְּלוּ וְאֲנַחְנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם־קִרְאָנוּ:

שבת חתן

תס"ג מ"א. ט"ז
לְמִנְצַח עַל־שִׁשְׁנַיִם לְבְנֵי־קַרְח מִשְׁפִּיל שִׁיר יְדִידָת: רַחֵשׁ לְבָיו
דָּבָר טוֹב אָמַר אָנֹכִי מַעֲשֵׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנֵי עֵטוֹ סוֹפֵר
מְהִיר: יִפְיֵיתִי מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשַׁפְּתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בְּרַכְּךָ
אֱלֹהִים לְעוֹלָם: חֲגוּר־חַרְבְּךָ עַל־יָרְךָ גִּבּוֹר הַזֶּדֶךְ וְהַדְּרָה: וְהַדְּרָה
צֶלַח רָכַב עַל־דְּבַר־אֲמַת וְעֵנָה־צֶדֶק וְתוֹרָה נִרְאֹת יְמִינְךָ: חֲצִיף
שְׁנוֹנִים עַמִּים תַּחֲתֶיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ: כִּסְאֶךָ אֱלֹהִים
עוֹלָם וְעַד שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְט מְלֻכּוֹתֶיךָ: אֶהְבֵּת צֶדֶק וְתִשְׁנֵא רֶשַׁע
עַל־כֵּן מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵיךָ שָׂמֵן שִׁשׁוֹן מִחֲבַרְךָ: מִרוֹאֲהוֹת
קִצִּיעוֹת כָּל־בְּגִדְתֶיךָ מִן־הַיְכָלִי אֲשֶׁן מִנֵּי שְׂמֹחֶיךָ: בְּנוֹת מְלָכִים
בְּיִקְרוֹתֶיךָ נִצְבָה שִׁגְל לִימִינְךָ בְּכַתֵּם אוֹפִיר: שְׂמַע־יְבִת וְרָאִי וְהִטִּי
אָזְנְךָ וְשִׁכְחִי עֲמֹךָ וּבֵית אֲבִיךָ: וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדָנֶיךָ
וְהַשְׁתַּחֲוִי־לוֹ: וּבַת־צִרוּ בְּמִנְחָה פָּנֶיךָ יַחֲלוּ עֲשִׂירֵי עָם: כָּל־כְּבוֹדָה
בַּת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה: לְרַקְמוֹת תּוֹבֵל לְמֶלֶךְ
בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ מוֹבָאוֹת לָךְ: תּוֹבֵלָנָה בְּשִׂמְחַת וּגְיִל
תְּבֹאֲיָנָה בְּהִיכַל מְלָךְ: תַּחַת אֲבִתֶיךָ יִהְיוּ בְּנֵיךָ תִּשְׁתַּמּוּ לְשָׂרִים

בְּכַל־הָאָרֶץ: אֲזַכִּירָה שְׁמֶךָ בְּכָל־דָּר וְדָר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ
לְעַלְמֵם וְעַד:

שבת מילה

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־יִרְאֶה יְהוָה הַהַלֵּךְ בְּדַרְכָּיו: יִגִּיעַ בְּפִיךָ סס קמח, ט"ו
כִּי תֹאכַל אֲשֶׁר־יָדָךְ וְטוֹב לָךְ: אֲשַׁתְּךָ כְּגִפְנֵי פְרִיָה בִּירְכֹתִי
בַּיְתָךְ בְּנִיךָ כַּשְׂתְּלֵי זֵיתִים סֹבִיב לְשַׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יִבְרַךְ גֹּבֵר
יִרְאֶה יְהוָה: יְבָרְכֶךָ יְהוָה מֵצִיּוֹן וְרֹאֵה בְטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
וְרֹאֵה־בָנִים לְבְנֵיךָ שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

לעצירת גשמים

לְמִנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד שִׁיר: לֵךְ דְּמִיָּה תְהַלֵּךְ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וְלֵךְ סס סה, ט"ז
יִשְׁלַם־נְדָר: שִׁמַּע תְּפִלָּה עֲזִיבָה כָּל־בֶּשֶׂר יְבֹאוּ דְבַר־י
עֹנֹת גְּבָרוֹ מִנִּי פִשְׁעֵינוּ אַתָּה תִכְפָּרֵם: אֲשֶׁר־י תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵן
חֲצִירֶיךָ גִשְׁבָּעָה בְטוֹב בַּיְתָךְ קֹדֶשׁ הַיְכָלְךָ: גִּוְרָאוֹתוֹ בְּצִדְקָתָם תַּעֲנֶנּוּ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּטַח כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ וַיִּם רַחֲמִים: מִכֵּן הָרִים בְּכַחוֹ
נְאֻזָר בְּגְבוּרָה: מִשְׁבִּיחוֹ שְׁאוֹן יָמִים שְׁאוֹן גְּלִיָּהֶם וְהַמּוֹן לְאֲמִים:
וַיִּירָאוּ וַיִּשְׁבִּי קַצְוֹת מֵאוֹתֶיךָ מוֹצְאֵי בָקָר וְעֶרְב תִּרְנִין: פְּקַדְתָּ
הָאָרֶץ וְתִשְׁקַמְּךָ רַבַּת תַּעֲשִׂרְנָה פִּלְגֵי אֱלֹהִים מִלֵּא מִיָּם תִּכְיֵן דְּגָנָם
כִּי־כֵן תִּכְיֵנָה: תִּלְמִיָּה רוּחַ נַחַת גְּדוּדָה בְּרַב־יָבִים תִּמְגַּגְנָה צְמַחָה
תִּבְרַךְ: עֲטַרְתָּ שְׁנַת טוֹבֶתְךָ וּמַעֲגִלֶיךָ יִרְעֶפוּן דְּשָׁן: יִרְעֶפוּ נְאוֹת
מִדְּבַר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחֲזֶרְנָה: לְבָשׁוּ כְרִיסוֹ הַצֹּאֵן וְעַמְּקִים יַעֲטֹפוּ־בָר
יִתְרוּעֲעוּ אַף־יִשִּׁירוּ:

לפדיון שבויים

מִשְׁכִּיל לְדָוִד בְּהִיּוֹתוֹ בַּמַּעֲרָה תְּפִלָּה: קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֲזַעַק סס קמט, ט"ז
קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנֵּן: אֲשַׁפֵּךְ לְפָנָיו שִׁיחֵי אֶצְרֹתִי לְפָנָיו
אֲגִיד: בְּהַתְּעַטֵּף עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יְדַעַת נְתִיבָתִי בְּאַרְחֻזוֹ אֶהְלֵךְ
טָמְנֵנוּ פֶּח לִי: הִבִּיט יָמִינוּ וְרֹאֵה וְאִין־לִי מְכִיר אֲבָד מְנוּס מִמִּנִּי
אִין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי: וְעַקְתִּי אֶלֶיךָ יְהוָה אֲמַרְתִּי אַתָּה מַחְסֵי חַלְקִי
בְּאָרֶץ הַחַיִּים: הִקְשִׁיבֵהוּ אֶל־רִנָּתִי כִי־דִלֹתִי מְאֹד הַצִּילֵנִי מִרְדְּפֵי

תסה

מזמורים להוצאת ספר תורה

כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי: הוֹצִיָאָה מִמִּסְגְּרוֹ נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ בִּי
יִכְתְּרוּ צְדִיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי:

לעת מלחמה

שִׁיר מִזְמוֹר לְאַסָּף: אֱלֹהִים אֱלֹד־מִי־לָךְ אֶל־תַּחַרְשׁ וְאֶל־תִּשְׁקַט
אֵל: כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יִהְיֶינָה וּמִשְׁנֵאֵיךָ נִשְׂאוּ רֹאשׁ: עַל־עַמְּךָ
יַעֲרִימוּ סוּד וַיִּתְעַצְּוּ עַל־צְפוּנֶיךָ: אָמְרוּ לָכֵן וְנִכְחַדְם מִגֹּזֵי
וְלֹא־יִזְכַּר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד: כִּי נִזְעַצְּוּ לֵב יַחְדוֹ עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרְתוּ:
אֱהִי אָדוּם וַיִּשְׁמַעֲאֵלִים מוֹאָב וְהַגְּרִים: גָּבַל וְעַמּוֹן וְעַמְלֶק פְּלִשְׁתִּים
עַם־יִשְׂבִּי צוּר: גַּם־אֲשׁוּר גִּלְזָה עַמֵּם הָיוּ זְרוּעַ לִבְנֵי־לוֹט סְלָה:
עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדִּין כְּסִיסְרָא כִּיבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן: נִשְׁמְדוּ בְּעֵינֵי־דָאֵר
הָיוּ רֹמֵן לְאֲדָמָה: שִׁיתְמוּ גְדִיבִימוּ כְּעַרְב וְכִזְאָב וְכִזְבַּח וְכִצְלָמְנֶע
כָּל־נְסִיכִימוּ: אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים: אֱלֹהֵי
שִׁיתְמוּ כַּגִּלְגַּל כְּקֶשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יַעַר וְכִלְהַבָּה תִּלְהַט
הָרִים: בֶּן תִּרְדֵּפֶם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפְתֶךָ תִּבְהַלֵּם: מִלֵּא פְּנִיָהֶם קִלּוֹן
וַיִּבְקְשׂוּ שִׁמְךָ יְהוָה: יִבְשׂוּ וַיִּבְהַלּוּ עַד־יַעַד וַיַּחֲפְרוּ וַיִּאֲבֹדוּ: וַיִּדְעוּ
כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבִדְךָ עָלֶיךָ עַל־כָּל־הָאָרֶץ:¹

¹ תם ונשלם בשבח לנורא עלילה ביום הגדול והנורא אור ליאכל טוב (משלי יג, ט) וישבע טוב (סס יג, יז) אדר א' ה'תשע"ד - (אני המעמיד והמסדר דוד ט-):

ביבליוגרפיה

תסו

- מחזור לפי הנהוג לקהל רומה, שונצינו-קאזאל מיירי, דפוס בני שונצינו, רמ"ו (1485-1486), 2 כ"ר.
- מחזור כפי מנהג ק"ק רומא, עם פירוש קמחא דאבישונא לר' יוחנן טריויס, בולוניא, דפוס השותפים, ש"ש"א (1540), 2 כ"ר.
- מחזור כל השנה כפי מנהג ק"ק איטאליאני, עם מבוא מאת ר' שמואל דוד לוצאטו, ליורנו, דפוס שלמה בילפורטי וחברו, תרט"ז (1856), 2 כ"ר.
- סדר תפלות כמנהג איטאליאני, בעריכת הרב דונאטו קאמריני, טוריני, פ' סרווי, 1912 [-] 1916.
- סדר תפלה כפי מנהג קהלות קדושות איטאליאני יע"א. הוגה ע"י דוד יצחק פאנצ'ירי, וינא-בודאפשט, דפוס "שלזינגר, תרח"צ (1938).
- מחזור מנהג איטאליאני לפי הנהוג בכל הקהילות. הגיה, תרגם לאיטלקית והוסיף הערות מנחם עמנואל הרטום, רומא, קארוצי, תש"ן-תשנ"ב, 3 כ"ר.
- מנחם עמנואל הרטום, המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק. מהדורה שניה מתוקנת. ירושלים, חברת יהודי איטליה לפעולה רוחנית, תשנ"א (1991).
- ספר התיבה. בית הכנסת כמנהג בני רומה, ירושלים. (ירושלים), הדפסה לרגל בר המצוה של דניאל ענו, תשנ"ט (1999). (מהדורת צילום של ספר התיבה בכתובת ידו של דניאל קאסוטו, משנת תשנ"א).
- כתר ירושלים: תנ"ך האוניברסיטה העברית בירושלים (על פי הנוסח והמסורה של כתר ארם צובה וכתבייד הקרובים לו, בשיטת הרב מרדכי ברויאר. פיקוח מדעי: יוסף עופר). ירושלים, בן-צבי, 2004 (מהד' ב).
- א' בן-זמרה, ה' סרמוניטה וא' פיאטלי, הוספות ותיקונים לחוברת של מ"ע הרטום, "המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק" (נדפס כאן בנספח).
- סדור כמנהג איטאליאני של ק"ק רומא יע"א: ימי חול ושבת (עם תרגום לאיטלקית). מילאנו, מורשה, תשס"ט, 2008.
- סדור כמנהג איטאליאני של ק"ק מילאנו יע"א: ימי חול ושבת (עם תרגום לאיטלקית). מילאנו, מורשה, תשס"ט, 2008.
- מיכאל ריזיק, מסורות לשון חכמים באיטליה על פי מחזורים מימי הביניים, ירושלים, מוסד ביאליק, תשס"ט.
- קובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני רומא, בעריכת אנג'לו מרדכי פיאטלי. יו"ל עם מהדורת פקסימיליה של 'מחזור כמנהג רומה, שונצינו - קזאל מיירי רמ"ו (1485-1486), ירושלים, י"ל מאגנס, תשע"ב.

הוספות ותיקונים לחוברת של מ"ע הרטום, תסז המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק

בס"ד ט"ו באב תשס"ז

אנו החתומים מטה נתבקשנו ונתמנינו ע"י הועד היוצא והועד החדש של חברת יהדות איטליה לפעולה רוחנית לעדכן את הנוסח והמנהג הנהוג כיום בביהכ"נ כמנהג בני רומה בירושלים, ולהביא את הצעתנו לאישור ועדת ביהכ"נ, כל זאת לאור העובדה שהרכב המתפללים השתנה והצטרפו לקהילה קבוצה גדולה של יוצאי קהילת רומא וכן שהחוברת שחיבר הרב הרטום ז"ל מבוססת בעיקרה על מנהגי פימונטי, צרפת ואשכנז ומתעלמת לפעמים מהמנהג הנהוג כהיום ברומא.

הקריטריונים להצעתנו המובאת לקמן הינם הנקודות הבאות:

א. באופן כללי החוברת הנ"ל מהווה את הבסיס למנהג (השתדלנו למעט בשינויים מהמנהג הקיים).

ב. גמישות באמירת הפיוטים (השמטת חלקם או אמירתם בלחש משום טורח הציבור באורך התפילה), סטייה לעיתים מהנוסח הקיים למנהג הנאמר בק"ק רומא יע"א, בתנאי שהוא מופיע במחזורים שונצינו רמ"ו, בולוניא ש'–ש"א או מחזור שד"ל, ליוורנו תרט"ז.

ג. השמטת מנהגים ללא יסוד הלכתי וללא ביסוס שכך נוהגים בקהילות איטליה.

ד. מניעת ויכוחים ומריבות במקדש מעט.

להלן הצעתנו:

– החזנים יתפללו מתוך מחזורים מוגהים היטב, ובמיוחד הפיוטים יקראו רק מתוך ספרים מוגהים (כגון המחזור מהד' הרטום).

– כאשר רבנים יזמנו לעלות לתורה יש לכנותם "כבוד הרב" או "הרב" (ולא "מעלת מורנו הרב" תואר מיועד לרבני המדינה או לרבני העיר בלבד).

– בעקרון אין חזקות חדשות ויש ליידע חזנים חדשים על כך.

– בתפילת מנחה של חול אין אומרים פיטום הקטורת (אולם ניתן להוסיף אותו).

נספח לחוברת של מ"ע הרטום

תסח

– בברכת כהנים יזהר החזן לא להוסיף אחרי ברכת הכהנים בקול רם את הפסוק "ושמו שמי על בני ישראל..." וכן לא לקרא לכהנים לפני ברכתם (אחד מפרנסי הקהל יקרא המלה "כהנים").

– בערב שבת אם יש ברית מילה נוהגים לשיר את הפזמון "יהי שלום בחילנו" (כמנהג ליוורנו ופרינצי) או "משכיל מכתם" (כמנהג רומא) או שניהם יחד.

– בתפילת קבלת שבת אפשר להוסיף "אנא בכח" וכן "ברוך ה' אשר נתן מנוחה" וכמובן יש לומר הפזמון "לכה דודי" (שאינו מוזכר בחוברת). אחרי הקדיש יהא שלמא רבא אפשר להוסיף "ברכו" (סוף התפילה).

– בשחרית של שבת בנוסח הקדיש שלפני ברכו מוטב להוסיף: "ולעלמי עלמיא יתברך..." (מנהג ק"ק רומא, מחזור שונצינו רמ"ז ומחזור בולוניא ש-ש"א).

– בהוצאת ספר תורה החזן יקרא מתוך סידור קאמריני (עמ' 97) בהוספת פרק תהילים המשתנה בכל שבת, לפני "גדלו" ולא יאמר הפסוקים "כי שם ה' אקרא" וכו' עד "וזאת התורה" (כמנהג בית הכנסת המופיע בחוברת הרטום) או מתוך הסידור בעריכת ד' פאנציירי (מנהג רומא עמ' 66), אך יתחיל מ"ויהי בנסע" וכו' עד "יגדיל תורה ויאדיר" ויאמר פרק תהילים כנ"ל ואח"כ "ברוך המקום" וכו' כאשר ב"גדלו" יורד החזן מן התיבה וממשיך עד "ונורא שמו", אח"כ "ותגלה" על הדוכן, "וזאת התורה" וכו'. "אב הרחמן" יש לומר בין קריאת התורה להפטרה.

– בימי החול ושבת בהזכרת נפשות לא ייאמר נוסח מיוחד לרבנים ("והחכמה מאין תמצא") והרבנים ייזכרו כראשונים בנוסח הזכרת נפשות הרגיל. נפטרים שהלכו לעולמם מזה למעלה מ-50 שנה לא ייזכרו אלא אם כן הינם בקירבה ראשונה או בבקשה מיוחדת של אחד המתפללים.

– בסוף מוסף של שבת אחרי המזמור של שבת אפשר להוסיף "מזמור שיר לעתיד לבא" (מחזור שונצינו רמ"ז).

חודש אלול: מוטב לומר התחנונים והסליחות כמנהג איטאליאני (במנין נפרד המעוניין לחדש מנהג זה).

התוקע ישמיע את תקיעותיו למורה הוראה לפני שיקבל אישור מהפרנסיס לתקוע בראש השנה.

ראש השנה: בערבית אפשר להוסיף הפיוט "אחות קטנה" ו"ברכו" בסוף התפילה.

נספח לחוברת של מ"ע הרטום תסט

– בשחרית: יש לומר את הפיוט "יעידון כל עבדיך לגדלך" (כמודפס במחזור שונצינו רמ"ו, בולוניא ש"א, ומחזור שד"ל, ליוורנו תרט"ז) או החרוז האחרון בלבד של אותו הפיוט "קדושי אל" (כמנהג רומא), וכך גם ביום כיפור ובשלשת הרגלים.

– תפילת "אבינו מלכנו" רצוי שהציבור יאמר אותה יחד עם החזן (ולא יחזור על כל הבקשה כמנהג אחינו האשכנזים).

– הפיוט "עת שערי רצון" יחולק בין המתפללים (התוקע יאמר הבית "לבריתך"). לפני תקיעת שופר אפשר להוסיף הפיוט "ה' בקול שופר" (מחזור שד"ל, ליוורנו תרט"ז ומנהג רומא). השברים המחוברים והתרועה המחוברת (יבבה) הנהוגים באיטליה הינם תקינים.

בתפילת מוסף ר"ה ויוה"כ החזן רשאי לומר "ה' שפתי תפתח" בחזרת העמידה בקול רם.

– ש"ץ שירצה להמיר פיוטים וסליחות מענינו של יום מהפיוטים שנקבעו בחוברת של הרטום ז"ל, הרשות נתונה בידו, בתנאי שהפיוטים הנבחרים יופיעו במחזור שד"ל (ליוורנו תרט"ז) ושיודיע לציבור על השינויים בתחילת קריאת הפיוט, בתיאום מראש עם וועדת ביהכ"נ או נציגיה.

בין כסה לעשור: החזן אינו חייב להכריז על ההוספות.

ערב יוה"כ: יש נוהגים להוסיף תפילת ה"מודעא".

ליל יוה"כ: מותר לומר "כל נדרים" גם לאחר השקיעה, והמנהג לאומרו בעודו יום (שו"ע יו"ד רכח סעיף ג; או"ח תרי"ט, סעיף א וברמ"א שם).

מנחה של יוה"כ: אומרים תפילת "אבינו מלכנו" (נשמט מן החוב' של הרטום).

– בין מנחת יוה"כ לנעילה מוטב להשמיע דברי התעוררות (3-4 דקות), בתיאום עם וועדת ביהכ"נ ושהזמן מאפשר זאת.

נעילה: הפזמון "אל נורא עליה" ניתן לאומרו כאשר החזן ושני סגני עומדים (ולא יושבים).

– בסוף תפילת נעילה יש לומר נפילת אפים (לפני השקיעה) ולומר בסוף התפילה הפסוקים המופיעים במחזור הרטום (מנהג ירושלים לפי החוב') או כמחזור מנהג מילאנו, מהד' ד' די סיניי.

מוצאי יוה"כ: יש לתת שהות בין סוף נעילה לתפילת ערבית לקיפול הטליתות ולהתכונן לתפילה בנחת, ולהודיע ממתי אפשר לאכול.

נספח לחוברת של מ"ע הרטום

תע

- אחרי ערבית יש להקפיד לומר ההבדלה וברכת הלבנה.
סוכות: בשחרית החזן רשאי לומר את רשות הקדיש "יה מלכי" במקום "יה שמך".
- הושענא רבא: אפשר להוסיף הרשות לנשמת "צמאה נפשי" (אך רק הבית הראשון והאחרון) וכן הרשות לקדיש "יה שמך", בית א' ואחרון (מחזור שד"ל, ח"ב דף קעח עמ' ב).
- ארון הקודש ישאר פתוח בקריאת ההושענות בימי חג הסוכות (ולא כנאמר בחוברת הרטום עמ' 38).
- סדר אמירת ההקפות והפיוטים יחולקו בין המתפללים, כאשר החזן פותח ומסיים.
- שמיני עצרת: החזן רשאי להוסיף את הפיוט "בת ברורה" לפני "מעונה אלהי קדם".
- אחרי סיום קריאת התורה החזן יקרא מתוך תנ"ך בדפוס חמשת הפסוקים הראשונים של ספר בראשית (ולא שלשה בלבד ככתוב בחוברת של הרטום. ראה: מחזור בולוניא ש"א, ח"ב).
- לפני מנחה קוראים מגילת קהלת (מחזור בולוניא ש"א, ח"ב).
- שבת בראשית: החזן רשאי להוסיף את הפיוט "בת ברורה" (מחזור שד"ל, ליוורנו תרט"ז, ח"א דף סד).
- חנוכה: בשבת הראשונה או היחידה, רשאי החזן לדלג ביוצר לשבת וחנוכה (אורך כי אנפת) ולומר בית ראשון ובית אחרון מהפיוט בלבד.
- שבת זכור: הפיוט "מי כמוך ואין כמוך" הנאמר בסוף שחרית לפני "אשרי", יאמר החזן רק תחילת הפיוט עד "ישלם לו" וסוף הפיוט מ"אכלו רעים" והלאה.
- שבת הגדול: הפיוט "אז כגולגל שעבוד הורים" הנאמר בסוף שחרית לפני "אשרי", רשאי החזן לומר בקול רם תחילה (כך גזרו - היות אסורים) וסוף (ותחיש משמים - ונאמר אמן) ושאר הפיוט לומר בלחש.
- פסח: ספירת העומר (כל ימי הספירה) יש לומר אחר קדיש גמור ולפני "עלינו לשבח" (מחזור שד"ל הנ"ל, ח"א דף קי"א).
- ז' של פסח: בהוצאת ס"ת יאמר מזמור של היום השמיני תהלים ק"ז [למרות שהמזמור של היום השביעי הינו תהלים י"ח, הוחלט ע"י רוב חברי הועדה לומר המזמור של היום השמיני מהטעמים הבאים: 1) מזמור י"ח הינו

נספח לחוברת של מ"ע הרטום תעא

חזרה בשינויים מעטים על ההפטרה של היום השביעי (שירת דוד) ועדיף לומר תפילה נוספת מלחזור על אותה הודיה פעמיים. 2) היוצר הנאמר בשחרית של היום השביעי הינו היוצר ליום השמיני כך גם המזמור הוא ליום השמיני. 3) המזמור שנהגו לומר הינו מזמור ק"ז כפי שמופיע בפרסום של "אין כמוך" לזכרו של ר' משה כהן פיראני ז"ל. 4) מזמור ק"ז נאמר בפסח גם בעדות אחרות].

– לפני מנחה קוראים שיר השירים (מחזור כמנהג רומה רמ"ו).

יום העצמאות ויום ירושלים: נוסח התפילות בימים אלו יקבע ע"י ועד בית הכנסת, לפי דרישת המתפללים באותו יום.

שבועות: הפיוט "אזהרת ראשית לעמך נתת", יש לאומרו בסוף שחרית לפני "אשרי" ולא בחזרת הש"ץ, כדי שהחזן לא יפסיק בתפילתו (מנהג ויניציא – מחזור שד"ל הנ"ל, ח"א דף קנד), רשאי החזן לומר בית ראשון ובית אחרון בקול רם ושאר הפיוט בלחש.

– לפני מנחה קוראים מגילת רות (מחזור בולוניא ש"א, ח"א).

שבת פרשת כי תבא: בקריאת הקללות דלת ביהכ"נ תיסמך למזוזות הפתח, ללא סגירה ונעילת הדלת באופן שלא יהיה ניתן לפתוח אותה מהצד החיצוני, כך שהמעוניין להיכנס יוכל להיכנס לביהכ"נ, ומי שנוהג לא להיכנס בקריאת הקללות (כמנהג רומא), יבין היכן הציבור עומד בקריאת התורה ולא יכנס לביהכ"נ כמנהגו.

הקדיש לאחר קריאת התורה, מי שברך והזכרת נפשות: כאשר מוציאים שני ס"ת בשבת, בספר הראשון יקראו שבעה גברי, אח"כ יפשיט הספר השני ויניח לימין הראשון ויאמר חצי קדיש ואח"כ יגלול ספר ראשון ויקרא בספר השני.

כאשר מוציאים שלשה ספרים, בספר הראשון קוראים ששה גברי, השביעי קורא בספר השני, אח"כ יפשיט הספר השלישי ויניח הספר השלישי לימין השני ויאמר חצי קדיש על שלשת הספרים, ואח"כ יגלול ספר ראשון ושני ויקרא בספר השלישי.

– החזן רשאי להוסיף לנוסח "אחינו ישראל ואנוסי ישראל" וכו' את המילים "שבויי ישראל" (ולהזכיר השמות), בלי לומר מי שברך מיוחד לשבויים (רבנו של עולם וכו').

נספח לחוברת של מ"ע הרטום

תעב

– החזן רשאי לקבוע את מנגינת הפיוט בפתיחה, והקהל בקריאת בתי הפיוט יוכל לשיר במנגינה שיחפוץ (שלא חייבת לחפוץ למנגינת הפתיחה של החזן) [חוברת הרטום עמ' 49].

– יש לדלל את הרשימה של הזכרת הנפשות שערך מר מרקו יונה יצ"ו, אנו מתנדבים להיות הועד המטפל בנושא.

הועד להסדרת נוסח התפילה:

אליהו צ' בן זימרא – הלל מ' סרמוניטה – אנג'לו מ' פיאטילי